

बिहारक
मोतीनाम बनारसीनाम,
नेकली कस्य,
रोख प्राप्त नै अछि,
कएनस्ये ।
(मर्या)

GENERAL PREFACE

The teaching of the prophets is generally distorted by the beliefs of the world and the interpretations of the priests. If we wish to ascertain what the founders of great religions taught, we have to get back to the original sources.

Buddhism in all its forms goes back to the life and teaching of the Buddha. While the austerities practised by him till he attained enlightenment appeal to the Hīnayāna, the Pāli or the Southern school, his life of service and compassion for 45 years after the attainment of enlightenment is the authority for the Mahāyāna, the Sanskrit or the Northern School.

The religious quest springs from the consciousness of the imperfection and suffering of the world. The questions which worried Tolstoy in the fiftieth year of his life disturb all thinking men. "What is life? Why should I live? Why should I do anything? Is there any meaning in life that can overcome inevitable death?" Nijinzky summed up the whole problem in his *Diary* when he wrote: "The whole life of my wife and of all mankind is death." How can we be saved from the body of this death? This is the problem of religion.

The Buddha traces suffering to selfish desire. Suffering is the result of tension between a living creature's essential impulse to try to make itself into the centre of the universe and its essential dependence on the rest of creation. Craving is that which binds the individual to the creative process. The individual with selfish desire becomes the slave of the universe. We can overcome suffering only if we get rid of *trṣṇā* or *taṇhā*. To attempt to get rid of suffering through the various devices of self-deception is not to cease to suffer but to suffer in a different way.

The Buddha formulates the eight-fold path of morality which helps us to eliminate selfish desire and overcome suffering.

Sole Agents
MOTI LAL BANARASI DAS,
Nepali Khapana,
Post Box N 75
Varanasi.
(India)

GENERAL PREFACE

The teaching of the prophets is generally distorted by the beliefs of the world and the interpretations of the priests. If we wish to ascertain what the founders of great religions taught, we have to get back to the original sources.

Buddhism in all its forms goes back to the life and teaching of the Buddha. While the austerities practised by him till he attained enlightenment appeal to the Hīnayāna, the Pāli or the Southern school, his life of service and compassion for 45 years after the attainment of enlightenment is the authority for the Mahāyāna, the Sanskrit or the Northern School.

The religious quest springs from the consciousness of the imperfection and suffering of the world. The questions which worried Tolstoy in the fiftieth year of his life disturb all thinking men "What is life? Why should I live? Why should I do anything? Is there any meaning in life that can overcome inevitable death"? Nijinsky summed up the whole problem in his *Diary* when he wrote: "The whole life of my wife and of all mankind is death." How can we be saved from the body of this death? This is the problem of religion.

The Buddha traces suffering to selfish desire. Suffering is the result of tension between a living creature's essential impulse to try to make itself into the centre of the universe and its essential dependence on the rest of creation. Craving is that which binds the individual to the creative process. The individual with selfish desire becomes the slave of the universe. We can overcome suffering only if we get rid of *trṣṇā* or *taṇhā*. To attempt to get rid of suffering through the various devices of self-deception is not to cease to suffer but to suffer in a different way.

The Buddha formulates the eight-fold path of morality which helps us to eliminate selfish desire and overcome suffering.

When the Upaniṣads declare "That thou art," *tat tvam asi*, it is not a mere statement of fact. It is a call to action. Make thyself that which thou know thou canst be. Whereas the Hindu mind believes in a permanent element in the individual which can stand firm and unshaken in the midst of change, the Buddhist stresses the dynamic character of the self. No change is possible with an unchanging consciousness. We can achieve the possibilities in us by the exertion of the will rather than by the play of the intellect. Religion is not a creed but a vital process. It is no use railing against God or destiny when we are ourselves the authors of our disgrace. If few are chosen it is because few choose to be chosen. The Buddha laid stress on the creative freedom of man. The Buddha did not encourage dependence on the supernatural. He could not conceive of a being capable of creating a world for the express purpose of its creatures praising him. The ten veramaṇis or prohibitions or abstinences called *dasasila* or *dasasikāpada* which the novices in the path of Buddhism utter are given in these words: I take upon myself the abstinence, (1) from destroying life (2) from taking what is not given, (3) from leading an unchaste life (4) from speaking untruth (5) from giving myself to intoxicating drugs, (6) from eating at irregular hours (7) from seeing musical and dancing performances and other shows and pageants, (8) from wearing garlands perfumes, unguents and other bodily decorations (9) from using high couches and seats, (10) from accepting gifts of gold and silver. The first five are the Buddhist *pañcasila*.

Pāṇātipātā veramaṇi sikkhāpadarū samādiyāmi
 Admāṇā veramaṇi sikkhāpadarū samādiyāmi
 Kāmesu micchācārā veramaṇi sikkhāpadarū
 samādiyāmi

Musāvādā veramaṇi sikkhāpadarū samādiyāmi
 Surā meraya majja-pamādaṭṭhānā
 veramaṇi sikkhāpadarū samādiyāmi

Conflicts in the world are conflicts in the human soul enlarged.
 If men were at peace within themselves, the outer conflicts

between nations would inevitably cease. By practising the Buddha's pañcaśīla we will develop patience, courage, love and unselfishness. The Buddha teaches us that even in an age of anxiety and violence, it is possible to gain and maintain inner harmony, which is not at the mercy of outward circumstance.

Nirvāṇaṃ paramaṃ sukham : Nirvāṇa is the highest bliss. It is not a negative state of annihilation but a positive state of joy, consciousness grown from an unhappy to a beatific one. The Buddha does not tell us that man is but a bubble on the turbulent surface of nature and that he has no destiny save to undergo dissolution. The Hindu affirms that man can realise his identity with Brahman, the ground of all being; the Buddhist says that man can live in a transfigured world where *samsāra* and *nirvāṇa* are one. In *Mahā-saccaka Sutta*, the Buddha himself is reported to have described the supreme triumph of reaching the goal of his quest as follows :

"When this knowledge, this insight had arisen within me, my heart was set free from intoxication of lusts, set free from the intoxication of becomings, set free from the intoxication of ignorance. In me, thus emancipated, there arose the certainty of that emancipation. And I came to know "Rebirth is at an end. The higher life has been fulfilled. What had to be done has been accomplished. After this present life there is no further for this or that. This last insight did I attain to in the last watch of the night. Ignorance was beaten down, insight arose, darkness was destroyed, the light came, inasmuch as I was there strenuous, earnest, master of myself." Thus ended the struggle of six long years.

The Buddha is said to be a physician. Even as the physician strives to restore to health a sick man, the Buddha tries to restore us to our normal condition. If our leaders become normal, we may be able to replace the present social order in which division, falsehood and violence prevail, by a new one in which humanity, truth and brotherhood will reign.

On the occasion of the 2,500th anniversary of the Buddha's parinirvāṇa, the Government of India decided to publish standard versions in Devanāgarī Script of the complete Pāli and the Sanskrit texts of the two schools Southern and Northern in the hope that some of the readers of these books may be impelled to love the good to practise altruism and hold their spirit aloof from the desires and ambitions of the world.

S Radhakrishnan

THE PĀLI ALPHABET IN DEVANĀGARĪ AND ROMAN CHARACTERS

VOWELS

अ a आ ā इ i ई ī उ u ऊ ū ए e ओ o

CONSONANTS WITH VOWEL "A"

क ka	ख kha	ग ga	घ gha	ङ na
च ca	छ cha	ज ja	झ, ञ jha	ञ ña
ट ta	ठ tha	ड da	ढ dha	ण na
त ta	थ tha	द da	ध dha	न na
प pa	फ pha	ब ba	भ bha	म ma
य ya	र ra	ल la	व va	स sa
		ह ha	ळ la	अ am

VOWELS IN COMBINATION

क ka का kā कि ki की ki कु ku कू kū के ke को ko
 ख kha खा khā कि khi की khi कु khu कू khū के khe को kho

CONJUNCT—CONSONANTS

क्क kka	क्ख kḥa	क्कijja	क्कdva	क्कmba
क्ख kḥa	क्कijja	क्कdhya	क्कmbha	
क्य kya	क्कñña	क्कdhva	क्कmma	
कि kri	क्कñha	क्कnta	क्कmya	
क्क kla	क्क, द्द tta	क्कntva	क्कmha	
क्क kva	क्क द्द ttha	क्कntha	क्कyya	
क्क khya	क्क द्द dda	क्कnda	क्कyha	
क्क khva	क्क द्द dḥa	क्कndra	क्कlya	
क्क gga	क्क ṇṭa	क्कndha	क्कlla	
क्क ggḥa	क्क ṇṭha	क्क ṇṇa	क्कlha	
क्क gya	क्क ṇḍa	क्कnya	क्कvha	
क्क gra	क्क ṇṇa	क्कṇha	क्कsta	
क्क ṇka	क्क ṇha	क्कppa	क्कstra	
क्क ṇkha	क्क tta	क्कppha	क्कṇa	
क्क द्द ṇga	क्क ttha	क्कpya	क्कsma	
क्क द्द ṇgha	क्क tya	क्कpla	क्कsya	
क्क cca	क्क tra	क्कbba	क्कsva	
क्क ccha	क्क tva	क्कbbha	क्कssa	
क्क jja	क्क द्द dda	क्कbya	क्कhma	
क्क द्द jjha	क्क ddha	क्कbra	क्कhva	
क्क ṇca	क्क dya	क्कmpa	क्कjha	
क्क ṇcha	क्क dra	क्कmpḥa		

1=1	1=1	1=1	1=1	1=1	1=1	1=1	1=1	1=1	1=1
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0

कथावत्थुपालि

सूची

१. महावग्गो

१ पुग्गलकथा

§ १. सुद्धसच्चिकट्टो

१ अनुलोमपच्चनीक

(१) अनुलोमपच्चक

(२) पटिकम्मचतुक्क

(३) निग्गहचतुक्क

(४) उपनयनचतुक्क

(५) निग्गमचतुक्क

२ पच्चनीकानुलोम

(१) पच्चनीकपच्चक

(२) पटिकम्मचतुक्क

(३) निग्गहचतुक्क

(४) उपनयनचतुक्क

(५) निग्गमचतुक्क

§ २ (क) ओकाससच्चिकट्टो

१ अनुलोमपच्चनीक

§ ३ (क) कालसच्चिकट्टो

१ अनुलोमपच्चनीक

§ ४ (क) अवयवसच्चिकट्टो

१ अनुलोमपच्चनीक

§ २ (ख) ओकाससच्चिकट्टो

२ पच्चनीकानुलोम

§ ३ (ख) कालसच्चिकट्टो

२ पच्चनीकानुलोम

§ ४ (ख) अवयवसच्चिकट्टो

२ पच्चनीकानुलोम

पिट्ठक

§ ५ सुद्धिकससन्दन

§ ६ ओपम्मससन्दन

§ ७ चतुक्कनयससन्दन

§ ८ लक्खणयुत्तिकथा

§ ९ वचनसोधन

§ १० पञ्जत्तानुयोगो

§ ११. गतिअनुयोगो

§ १२ उपादापञ्जत्तानुयोगो

§ १३ पुरिसकारानुयोगो

§ १४. अभिञ्जानुयोगो

§ १५-१८ ज्ञातकानुयोगादि

§ १९ पटिवेधानुयोगो

§ २० सञ्चानुयोगो

§ २१ सच्चिकट्टसभागानुयोगो

२ परिहानिकथा

§ १ वादयुत्तिपरिहानि

§ २ अरियपुग्गलससन्दनपरिहानि

§ ३ सुत्तसाधनपरिहानि

३ ब्रह्मचरियकथा

§ १ सुद्धब्रह्मचरियकथा

§ २ ससन्दनब्रह्मचरियकथा

४ ओघिसोकथा

५ जहतिकथा

§ १ नसुत्ताहरणकथा

§ २ सुत्ताहरणकथा

६ सम्बमत्थी ति कथा

§ १ वादयुत्ति

पिट्ठक

१२

१७

२५

२६

३०

३१

३३

३६

४८

५८

५६

६०

६१

६२

७१

७१

७२

८१

८४

८४

१००

१०३

१०८

१०८

१११

११२

११२

	विद्वद्वा		विद्वद्वा
५ २ कासससन्ना	११३	२३ (२) अरिय ति कथा	२१०
५ ३ वचनसोधन	१२१	२४ (३) विमुक्तिकथा	२१५
५ ४ अतीतकसन्धाविकथा	१२२	२५ (४) विमुक्त्वमानकथा	२१८
५ ५ अतीतज्जाणादिकथा	१२५	२६ (५) अट्टमककथा	२२०
५ ६ अरुहन्तादिकथा	१२६	२७ (६) अट्टमकस्स इन्द्रियकथा	२२३
५ ७ अतीतहत्यादिकथा	१३०	२८ (७) दिम्बवक्ककथा	२२७
५ ८ अतीतकसन्धाविसमोधानकथा	१३१	२९ (८) दिम्बसोत्तकथा	२२८
५ ९ पवसोधनं	१३३	३० (९) यथाकम्मूपगतज्जाण-	
५ १० सुत्तसाधनं	१३४	कथा	२३०
७ अतीतकसन्धाविकथा	१३८	३१ (१०) सवरकथा	२३१
५ १ नसुत्तसाधनं	१३८	३२ (११) असञ्जकथा	२३३
५ २ सुत्तसाधन	१४२	३३ (१२) नेवसञ्जानासञ्जाना	
८ एकञ्चमत्सी ति कथा	१४३	यत्तनकथा	२३६
५ १ अतीतादिएकञ्चकथा	१४३	तत्सुदानं	२३९
५ २ धनागतादिएकञ्चकथा	१४५		
९ सतिपट्टानकथा	१४७	४ धृत्यो बभ्यो	
१० हवत्तिकथा	१५०	३४ (१) गिहिस्स अरुहा ति कथा	२४०
तत्सुदान	१५३	३५ (२) उपपत्तिकथा	२४१
२ वृत्तियो बभ्यो		३६ (३) भनासवकथा	२४३
११ (१) परूपहारकथा	१५४	३७ (४) समन्नागतकथा	२४६
१२ (२) अञ्जापकथा	१६२	३८ (५) उपेक्खासमन्नागतकथा	२४९
१३ (३) बद्धाकथा	१६८	३९ (६) बोधिया बुद्धो ति कथा	२५१
१४ (४) परवितारणकथा	१७४	४ (७) सक्कणकथा	२५४
१५ (५) बचीमेवकथा	१७९	४१ (८) नियामोमकन्तिकथा	२५६
१६ (६) दुक्काहारकथा	१८६	४२ (९) अपरा पि समन्नागतकथा	२६०
१७ (७) चित्तद्वितिकथा	१८७	४३ (१०) सम्मसयोजनप्पहानकथा	२६७
१८ (८) कुक्कुटकथा	१९१	तत्सुदान	२६८
१९ (९) अनुपुम्माभिसमयकथा	१९६	५ पञ्चमो बभ्यो	
२० (१) बोहारकथा	२०१	४४ (१) विमुक्तिकथा	२६९
२१ (११) निरोधकथा	२०५	४५ (२) असञ्जानाकथा	२७१
तत्सुदान	२०६	४६ (३) विपरीतकथा	२७२
३ तत्तियो बभ्यो		४७ (४) नियामकथा	२७४
२२ (१) बमकथा	२०७	४८ (५) पटिचम्भिकाकथा	२७६

	पिटृङ्का	
४६(६) सम्मुतिज्ञाणकथा	२७७	
५०(७) चित्तरम्मणकथा	२७८	
५१(८) अनागतज्ञाणकथा	२७९	
५२(९) पच्चुप्पन्नज्ञाणकथा	२८०	
५३(१०) फलज्ञाणकथा	२८१	
तस्सुद्धान	२८२	
तस्सा पि उद्धानं	२८२	
६ छट्ठो वग्गो		
५४(१) नियामकथा	२८३	
५५(२) पटिच्चसमुप्पादकथा	२८४	
५६(३) सच्चकथा	२८७	
५७(४) आरुप्पकथा	२८९	
५८(५) निरोधसमापत्तिकथा	२९०	
५९(६) आकासकथा	२९२	
६०(७) आकासो सनिदस्सनो ति		
कथा	२९३	
६१(८) पथवीधातु सनिदस्सना ति		
आदिकथा	२९४	
६२(९) चक्खुन्द्रिय सनिदस्सनं ति		
आदिकथा	२९५	
६३(१०) कायकम्म सनिदस्सन ति		
कथा	२९६	
तस्सुद्धान	२९७	
७. सत्तमो वग्गो		
६४(१) सज्जहितकथा	२९८	
६५(२) सम्पयुत्तकथा	३००	
६६(३) चेतसिककथा	३००	
६७(४) दानकथा	३०२	
६८(५) परिभोगमयपुञ्जकथा	३०४	
६९(६) इतो दिन्नकथा	३०७	
७०(७) पथवीकम्मविपाको ति		
कथा	३०९	

	पिटृङ्का	
७१(८) जसामरणं विपाको ति		
कथा	३१२	
७२(९) अरियधम्मविपाककथा	३१४	
७३(१०) विपाको विपाकधम्म-		
धम्मो ति कथा	३१६	
तस्सुद्धानं	३१७	
८. अट्ठमो वग्गो		
७४(१) छगतिकथा	३१८	
७५(२) अन्तराभवकथा	३१९	
७६(३) कामगुणकथा	३२३	
७७(४) कामकथा	३२६	
७८(५) रूपधातुकथा	३२७	
७९(६) अरूपधातुकथा	३२८	
८०(७) रूपधातुया आयतनकथा	३२९	
८१(८) अरूपे रूपकथा	३३३	
८२(९) रूपं कम्मं ति कथा	३३४	
८३(१०) जीवित्तिन्द्रियकथा	३४६	
८४(११) कम्महेतुकथा	३४९	
तस्सुद्धान	३५०	
९. नवमो वग्गो		
८५(१) आनिससदस्साविकथा	३५१	
८६(२) अमता रम्मणकथा	३५२	
८७(३) रूप सारम्मण ति कथा	३५५	
८८(४) अनुसया अना रम्मणा		
ति कथा	३५६	
८९(५) ज्ञाण अना रम्मण ति		
कथा	३५८	
९०(६) अतीतानागता रम्मणकथा	३५९	
९१(७) वितक्कानुपत्तिकथा	३६१	
९२(८) वितक्कविप्फारसद्कथा	३६२	
९३(९) न यथाचित्तस्स वाचा		
ति कथा	३६२	
९४(१०) न यथाचित्तस्स काय-		
कम्म ति कथा	३६४	

पिठुद्धा

६५(११) अतीतानागतपञ्चुप्यश
कथा ३६५

तस्सुद्धानं ३६७

१० वसमो वग्गो

६६(१) निरोधकथा ३६८

६७(२) रूप वग्गो ति कथा ३६९

६८(३) पञ्चविज्झाणा

समञ्जस्स भग्गकथा ३७१

६९(४) पञ्चविज्झाणा कुसला

पि अकुसला पी ति कथा ३७३

१००(५) सामोणा ति कथा ३७५

१०१(६) डीहि सीमहि कथा ३७७

१०२(७) सीरं अचत्तसिक्खि ति

कथा ३७९

१०३(८) सीरं न चित्तानुपरि

वसो ति कथा ३८१

१०४(९) गमादानहेतुकथा ३८३

१०५(१) विज्झति सीरं ति

कथा ३८५

१०६(११) अविज्झति दुग्गिस्सम्प

ति कथा ३८७

तस्सुद्धानं ३८९

तस्सुद्धानं ३९१

११ एवावग्गो वग्गो

१०७-१०८(१-३) निम्मा ति

अनुमगगया ३९३

११०(४) जाणकथा ३९७

१११(५) = तं निरादिगया

ति कथा ३९९

११२(६) इत्थं कथा ति कथा ४०१

११३(७) इत्थं कथा ४०३

११४(८) गन्धकथा ४०५

११५(९) धम्मदिग्गया ४०७

पिठुद्धा

११६(१०) अनिच्चताकथा ४००

तस्सुद्धानं ४०१

१२ द्वावसमो वग्गो

११७(१) सवरो कम्म ति कथा ४०२

११८(२) कम्मकथा ४०३

११९(३) छद्दा विपाको ति कथा ४०५

१२०(४) सज्जायतनकथा ४०६

१२१(५) सत्तकक्षसुपरमकथा ४०७

१२२(६) कोलद्धोसकथा ४०८

१२३(७) एकवीणीकथा ४०९

१२४(८) जीविता वोरोपनकथा ४१०

१२५(९) दुग्गतिकथा ४११

१२६(१०) सत्तममविककथा ४१२

तस्सुद्धानं ४१३

१३ तेरसमो वग्गो

१२७(१) कप्पट्टकथा ४१३

१२८(२) कुसमपटिप्पामकथा ४१४

१२९(३) अनन्तरापमुत्तकथा ४१५

१३०(४) नियतस्स निगाममथा ४१६

१३१(५) निवृत्तकथा ४१७

१३२(६) सम्मुखोभूतकथा ४१८

१३३(७) शमापन्नो अस्सादेत्थी

ति कथा ४१९

१३४(८) धमात्तपगकथा ४२०

१३५(९) धम्मतण्हा धम्मवक्ता

ति कथा ४२१

१३६(१०) धम्मतण्हा न दुक्क

गमुदयो ति कथा ४२३

तस्सुद्धानं ४२४

१४ चतुसमो वग्गो

१३७(१) दुग्गमादुग्गम

पटिगन्तव्यकथा ४२५

पिठुका

- १३८(२) सत्तायतनुपपत्तिकथा ४२७
 १३९(३) अनन्तरपञ्चयकथा ४२८
 १४०(४) अरियरूपकथा ४३२
 १४१(५) अञ्जो अनुसयो ति
 कथा ४३३
 १४२(६) परियुद्धान चित्त-
 विषयुत्त ति कथा ४३४
 १४३(७) परियापन्नकथा ४३५
 १४४(८) अव्याकतकथा ४३७
 १४५(९) अपरियापन्नकथा ४३९
 तस्सुद्धान ४३९

१५. पन्नरसमो वग्गो

- १४६(१) पञ्चयताकथा ४४०
 १४७(२) अञ्जामञ्जपञ्चय-
 कथा ४४२
 १४८(३) अद्वाकथा ४४३
 १४९(४) खणलयमुहुत्तकथा ४४५
 १५०(५) आसवकथा ४४६
 १५१(६) जरामरणकथा ४४६
 १५२(७) सञ्जावेदयितकथा ४४७
 १५३(८) दुतियसञ्जावेदयित-
 कथा ४४७
 १५४(९) ततियसञ्जावेदयित-
 कथा ४४७
 १५५(१०) असञ्जसत्तुपिककथा ४४९
 १५६(११) कम्मूपचयकथा ४५०
 तस्सुद्धान ४५३
 तस्सुद्धान ४५३

१६. सोळसमो वग्गो

- १५७(१) निग्गहकथा ४५४
 १५८(२) पग्गहकथा ४५५
 १५९(३) सुखानुपदानकथा ४५६

पिटुका

- १६०(४) अविग्गह मनगितार-
 कथा ४५७
 १६१(५) रूप हेतु ति कथा ४६०
 १६२(६) न्यं महेतुकं ति कथा ४६१
 १६३(७) रूप वुत्तनाटुत्तल ति
 कथा ४६२
 १६४(८) रूप विपाको ति कथा ४६४
 १६५(९) रूप रूपावचन-
 रूपावचर ति कथा ४६५
 १६६(१०) रूपान्पधातुपरिया-
 पन्नकथा ४६६
 तस्सुद्धान ४६८
 १७. सत्तरसमो वग्गो
 १६७(१) अग्रहो पुञ्चूपचय-
 कथा ४६९
 १६८(२) नत्थि अग्रहो अकाल
 मच्चू ति कथा ४७०
 १६९(३) सच्चमिद कम्मतो ति
 कथा ४७१
 १७०(४) इन्द्रियवद्दकथा ४७२
 १७१(५) ठपेत्वा अग्गियमग्ग
 ति कथा ४७३
 १७२(६) न वत्तव्य मच्चो दक्खिण
 पटिमण्हाती ति कथा ४७४
 १७३(७) न वत्तव्य मच्चो दक्खिण
 विरोधेती ति कथा ४७५
 १७४(८) न वत्तव्य मच्चो
 भुत्तती ति कथा ४७६
 १७५(९) न वत्तव्य मच्चो
 दिप्प मच्चो ति कथा ४७७
 १७६(१०) न वत्तव्य मच्चो
 मच्चो ति कथा ४७८
 १७७(११) दक्खिणो
 मच्चो ति कथा ४७९

१८. षट्पञ्चमो वगो

१७८ (१)	मनुस्मृतिकथा	४८२
१७९ (२)	धम्मवेसनाकथा	४८३
१८० (३)	करुणाकथा	४८४
१८१ (४)	गम्यजातिकथा	४८५
१८२ (५)	एकमगकथा	४८५
१८३ (६)	ज्ञानसङ्कन्तिकथा	४८७
१८४ (७)	ज्ञानन्तरिककथा	४९०
१८५ (८)	सह सुप्ताती ति कथा	४९३
१८६ (९)	अकसुना रूप पस्सती ति कथा	४९४
	तस्सुदानं	४९५

१९ एकव्रीसत्तिमो वगो

१८७ (१)	किससजहनकथा	४९६
१८८ (२)	सुञ्जताकथा	४९७
१८९ (३)	सामञ्जनफलकथा	४९९
१९० (४)	पतिकथा	५००
१९१ (५)	छपताकथा	५०२
१९२ (६)	कृससकथा	५०३
१९३ (७)	अप्पन्तनियामकथा	५०४
१९४ (८)	इन्द्रियकथा	५०७
	तस्सुदानं	५०९

२० दोसत्तिमो वगो

१९५ (१)	असञ्चिजकथा	५१०
१९६ (२)	आधकथा	५१२
१९७ (३)	निरयपासकथा	५१३
१९८ (४)	तिरञ्छानकथा	५१४
१९९ (५)	मम्यकथा	५१५
२०० (६)	आणकथा	५१७
	तस्सुदानं	५१८
	अस्सुदानं	५१८

२१ एकव्रीसत्तिमो वगो

२०१ (१)	सासनकथा	५१९
२०२ (२)	अविचितकथा	५२०
२०३ (३)	सयोजनकथा	५२०
२०४ (४)	इदिकथा	५२१
२०५ (५)	बुद्धकथा	५२२
२०६ (६)	सम्बदिशाकथा	५२३
२०७ (७)	धम्मकथा	५२३
२०८ (८)	कम्मकथा	५२४
	तस्सुदानं	५२६

२२ बाबीसत्तिमो वगो

२०९ (१)	परिनिम्बानकथा	५२७
२१० (२)	कृससचित्तकथा	५२७
२११ (३)	भानेज्जकथा	५२८
२१२ (४)	धम्मामिसमयकथा	५२९
२१३-२१५ (५-७)	तिस्सो पि कथा	५३०
२१६ (८)	अभ्याकतकथा	५३०
२१७ (९)	आसेवनपञ्चयकथा	५३१
२१८ (१०)	अणिककथा	५३२
	तस्सुदानं	५३४

२३ तेबीसत्तिमो वगो

२१९ (१)	एकाधिप्यायकथा	५३५
२२० (२)	अरुहन्तवणकथा	५३५
२२१-२२३ (३-७)	इत्थरिय- कामकारिकाकथा	५३५
२२६ (८)	पतिरूपकथा	५३८
२२७ (९)	अपरिनिष्कसकथा	५३८
	तस्सुदानं	५३९
	तस्सुदानं	५३९
	पण्णासङ्गुदानं	५४०

अभिधम्मपिटके
कथावत्थु

नमो तस्स भगवतो अरहतो सम्मासम्बुद्धस्स

कथावत्थुपालि

१. महावग्गो

१. पुग्गलकथा

§ १. सुद्धसच्चिकट्टो^१

१. अनुलोमपञ्चनीकं

(१) अनुलोमपञ्चक

१ *पुग्गलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना^२ ति ? आमन्ता ।
यो सच्चिकट्टो^३ परमत्थो^४, ततो सो पुग्गलो उपलब्भति
सच्चिकट्टपरमत्थेना ति ? न हेव वत्तब्बे ।

B 1,
R vol I, 1

आजानाहि निग्गहं । हज्जिच पुग्गलो उपलब्भति सच्चिकट्ट-
परमत्थेन, तेन वत रे वत्तब्बे — “यो सच्चिकट्टो परमत्थो, ततो सो 5
पुग्गलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति । यं तत्थ वदेसि —
“वत्तब्बे खो — ‘पुग्गलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेन,’ नो च
वत्तब्बे — ‘यो सच्चिकट्टो परमत्थो, ततो सो पुग्गलो उपलब्भति
सच्चिकट्टपरमत्थेना’” ति मिच्छा ।

नो चे पन वत्तब्बे — “यो सच्चिकट्टो परमत्थो, ततो सो 10
पुग्गलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति, नो च^५ वत रे वत्तब्बे —
“पुग्गलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति । य तत्थ वदेसि —
“वत्तब्बे खो — ‘पुग्गलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेन,’ नो च
वत्तब्बे — ‘यो सच्चिकट्टो परमत्थो, ततो सो पुग्गलो उपलब्भति
सच्चिकट्टपरमत्थेना’” ति मिच्छा ।

B 2

15

१ पठमसच्चिकट्टो — रो० । * इमिना लक्खणेन सकवादीपुच्छा दस्सिता ।
२ सच्चिकट्टपरमत्थेना — स्या०, एवमुपरि पि, सच्चिकट्टपरमत्थेना — रो०, एवमुपरि पि ।
३ सच्चिकट्टो — स्या० । ४ परमत्थो — स्या०, रो० । ५ म्या० पोत्यके नत्थि ।

(२) पटिकम्मचतुल्लं

२ 'पुगलो नुपलब्धमिति' सच्चिकट्टपरमत्थेना ति ? भ्रामन्ता ।

यो सच्चिकट्टो परमत्थो, ततो सो पुगलो नुपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्थेना ति ? न हेव वत्तब्बे ।

भ्राजानाहि पटिकम्म । हञ्चि पुगलो नुपलब्धमिति सच्चिकट्ट-
5 परमत्थन सेन वत्त रे वत्तब्बे — “यो सच्चिकट्टो परमत्थो, ततो सो पुगलो नुपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्थेना’ ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे स्तो — ‘पुगलो नुपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्थेन,’ नो च वत्तब्बे — ‘यो सच्चिकट्टो परमत्थो, ततो सो पुगलो नुपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्थेना’ ति मिच्छा ।

10 नो चे पन वत्तब्बे — ‘यो सच्चिकट्टो परमत्थो, ततो सो पुगलो नुपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्थेना’ ति, नो च वत्त रे वत्तब्बे — पुगलो नुपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्थेना’ ति । य तत्थ वदेसि — वत्तब्बे स्तो — पुगलो नुपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्थेन’ नो च वत्तब्बे — यो सच्चिकट्टो परमत्थो, ततो सो पुगलो नुपलब्धमिति
15 सच्चिकट्टपरमत्थेना’ ति मिच्छा ।

(३) निगग्हचतुल्लं

३ त्व चे पन मञ्जसि — वत्तब्बे स्तो — ‘पुगलो नुपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्थेन’ नो च वत्तब्बे — यो सच्चिकट्टो परमत्थो, ततो सो पुगलो नुपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्थेना’ ति तेन तव^१ तत्थ हेताय पटिञ्जाय ह्व पटिजानन्त हेव निगगहेतव्ये । अथ स
० निगग्हाम । सुनिगग्हितो^२ च^३ होसि ।

D 3

हञ्चि पुगलो नुपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्थेन तेन वत्त र वत्तब्बे — यो सच्चिकट्टो परमत्थो ततो सो पुगलो नुपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्थेना ति । य तत्थ वदेसि — ‘वत्तब्बे स्तो — ‘पुगलो नुपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्थेन’ नो च वत्तब्बे — यो सच्चिकट्टो पर
५ मत्थो ततो सो पुगलो नुपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्थेना’ ति मिच्छा ।

१ श्विना नगरागेन परवारीपुल्ल वसियता । १ नुपलब्धमिति — एया एवमुपरि पि ।

२ १४ — एया । ३-३ सुनिगग्हितान — एया सुनिगग्हिता च — सो ।

नो चे पन वत्तब्बे — “यो सच्चिकट्टो परमत्थो, ततो सो पुगलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति, नो च वत रे वत्तब्बे — “पुगलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे खो — ‘पुगलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेन,’ नो च वत्तब्बे — ‘यो सच्चिकट्टो परमत्थो, ततो सो पुगलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना’” ति इद ते मिच्छा । 5

(४) उपनयनचतुष्क

४ एसे चे दुन्निग्गहिते^१ हेवमेव^२ तत्थ दक्ख । वत्तब्बे खो — “पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेन,” नो च वत्तब्बे — “यो सच्चिकट्टो परमत्थो, ततो सो पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति । नो च मय तया तत्थ हेताय पटिञ्जाय हेवं^३ पटिजानन्ता हेव निग्गहेतब्बा । अथ मं निग्गण्हासि । दुन्निग्गहिता च^३ होम । 10

हञ्चि पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेन, तेन वत रे वत्तब्बे — “यो सच्चिकट्टो परमत्थो, ततो सो पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे खो — ‘पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेन,’ नो च वत्तब्बे — ‘यो सच्चिकट्टो परमत्थो, ततो सो पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना’” ति मिच्छा । 15

नो चे पन वत्तब्बे — “यो सच्चिकट्टो परमत्थो, ततो सो पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति, नो च वत रे वत्तब्बे — “पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे खो — ‘पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेन,’ नो च वत्तब्बे — ‘यो सच्चिकट्टो परमत्थो, ततो सो पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना’” ति इद ते मिच्छा । 20

(५) निग्गमचतुष्क

५ न हेव निग्गहेतब्बे । तेन हि य निग्गण्हासि — “हञ्चि पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेन, तेन वत रे वत्तब्बे — ‘यो सच्चिकट्टो परमत्थो, ततो सो पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्ट-

परमत्येना' ति । य तत्थ वदेसि - 'वत्तब्बे स्तो - पुग्गलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येन, नो च वत्तब्बे - यो सच्चिकट्टो परमत्यो, ततो सो पुग्गलो उपलब्भति' सच्चिकट्टपरमत्येना'" ति मिच्छा ।

- नो चे पन वत्तब्बे - "यो सच्चिकट्टो परमत्यो, ततो सो पुग्गलो उपलब्भति' सच्चिकट्टपरमत्येना'" ति, नो च वत रे वत्तब्बे - 'पुग्गलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना'" ति । य तत्थ वदेसि - "वत्तब्बे स्तो - 'पुग्गलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येन,' नो च वत्तब्बे - 'यो सच्चिकट्टो परमत्यो, ततो सो पुग्गलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना'" ति इदं ते मिच्छा । तेन हि ये कते निग्गहे 10 से निग्गहे वुक्कटे । सुकते पटिकम्मे । सुकता पटिपादना ति ।
- पठमो निग्गहो ।

२ पञ्चनीकानुसोमं

(१) पञ्चनीकपञ्चकं

६ 'पुग्गलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना ति ? भ्रामन्ता । यो सच्चिकट्टो परमत्यो, ततो सो पुग्गलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना ति ? न हेव वत्तब्बे ।

- भ्राजानाहि निग्गह । हञ्चि पुग्गलो नुपलब्भति सच्चिकट्ट 15 परमत्येन तेन वत रे वत्तब्बे - यो सच्चिकट्टो परमत्यो, ततो सो पुग्गलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना ति । य तत्थ वदेसि -
- B 3 वत्तब्बे स्तो - पुग्गलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येन, नो च
R 5 वत्तब्बे - यो सच्चिकट्टो परमत्यो ततो सो पुग्गलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना ति मिच्छा ।

- 20 नो चे पन वत्तब्बे - यो सच्चिकट्टो परमत्यो, ततो सो पुग्गलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना' ति नो च वत रे वत्तब्बे - पुग्गलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना' ति । य तत्थ वदेसि - 'वत्तब्बे स्तो - पुग्गलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येन नो च वत्तब्बे - यो सच्चिकट्टो परमत्यो ततो सो पुग्गलो नुपलब्भति 25 सच्चिकट्टपरमत्येना ति मिच्छा ।

(२) पटिकम्मचतुक्क

७ *पुगलो उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्थेना ति ? आमन्ता ।

यो सच्चिकट्टो परमत्थो, ततो सो पुगलो उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्थेना ति ? न हेव वत्तब्बे ।

आजानाहि पटिकम्म । हञ्चि पुगलो उपलब्धति सच्चिकट्ट-
परमत्थेन, तेन वत रे वत्तब्बे — “यो सच्चिकट्टो परमत्थो, ततो 5
सो पुगलो उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति । यं तत्थ वदेसि —
“वत्तब्बे खो — ‘पुगलो उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्थेन,’ नो च
वत्तब्बे — ‘यो सच्चिकट्टो परमत्थो, ततो सो पुगलो उपलब्धति
सच्चिकट्टपरमत्थेना”” ति मिच्छा ।

नो चे पन वत्तब्बे — “यो सच्चिकट्टो परमत्थो, ततो सो 10
पुगलो उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति, नो च वत रे वत्तब्बे —
‘पुगलो उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति । यं तत्थ वदेसि—
“वत्तब्बे खो — ‘पुगलो उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्थेन,’ नो च
वत्तब्बे — ‘यो सच्चिकट्टो परमत्थो, ततो सो पुगलो उपलब्धति
सच्चिकट्टपरमत्थेना”” ति मिच्छा । 15

(३) निग्गहचतुक्क

८ त्वं चे पन मञ्जासि — “वत्तब्बे खो — ‘पुगलो उपलब्धति 20
सच्चिकट्टपरमत्थेन,’ नो च वत्तब्बे — ‘यो सच्चिकट्टो परमत्थो, ततो
सो पुगलो उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्थेना”” ति, तेन तव तत्थ
हेताय पटिञ्जाय हेवं पटिजानन्त हेव निग्गहेतब्बे । अथ तं
निग्गहाम । सुनिग्गहितो च होसि । R 6 B 6

हञ्चि पुगलो उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्थेन, तेन वत रे
वत्तब्बे — “यो सच्चिकट्टो परमत्थो, ततो सो पुगलो उपलब्धति
सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति । यं तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे खो — ‘पुगलो
उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्थेन,’ नो च वत्तब्बे — ‘यो सच्चिकट्टो
परमत्थो, ततो सो पुगलो उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्थेना”” ति 25
मिच्छा ।

नो चे पन वत्तब्बे — “यो सच्चिकट्टो परमत्थो, ततो सो

पुगलो उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येना” ति, नो च यत्त रे वत्तब्बे -
 “पुगलो उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येना” ति । य तत्थ वदेसि -
 “वत्तब्बे सो - ‘पुगलो उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येन,’ नो च
 वत्तब्बे - ‘यो सञ्चिकट्टो परमत्यो, ततो सो पुगलो उपलब्धमिति
 ५ सञ्चिकट्टपरमत्येना” ति इदं ते मिच्छा ।

(४) उपनयनवस्तुषट्ठं

९ एसे चे दुग्धिगगहिते हेवमेव तत्थ दक्ख । वत्तब्बे सो -
 “पुगलो नुपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येन,” नो च वत्तब्बे - “यो
 सञ्चिकट्टो परमत्यो, ततो सो पुगलो नुपलब्धमिति सञ्चिकट्ट
 परमत्येना’ ति । नो च मय तया तत्थ हेताय पटिञ्ज्याय हेव
 १० पटिजानन्ता हेव निग्गहेतब्बा । अथ म निग्गण्हासि । दुग्धिगगहिता
 च ह्योम ।

हञ्चि पुगलो नुपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येन, तन वत्त रे
 वत्तब्बे - यो सञ्चिकट्टो परमत्यो ततो सो पुगलो नुपलब्धमिति
 सञ्चिकट्टपरमत्येना ति । य तत्थ वदेसि - वत्तब्बे सो - पुगलो
 १५ नुपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येन, नो च वत्तब्बे - ‘यो सञ्चिकट्टो
 परमत्यो ततो सो पुगलो नुपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येना’ ति
 मिच्छा ।

नो चे पन वत्तब्बे - यो सञ्चिकट्टो परमत्यो, ततो सो
 पुगलो नुपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येना’ ति नो च वत्त रे वत्तब्बे -
 २० ‘पुगलो नुपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येना’ ति । य तत्थ वदेसि -
 वत्तब्बे सो - पुगलो नुपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येन, नो च
 वत्तब्बे - यो सञ्चिकट्टो परमत्यो, ततो सो पुगलो नुपलब्धमिति
 २५ सञ्चिकट्टपरमत्येना ति इदं ते मिच्छा ।

(५) निग्गमवस्तुषट्ठं

१० न हेव निग्गहेतब्बे । तेन हि य निग्गण्हासि - “हञ्चि
 २५ पुगलो नुपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येन तेन वत्त रे वत्तब्बे - ‘यं
 सञ्चिकट्टो परमत्यो ततो सो पुगलो नुपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरम
 त्येना’ ति । य तत्थ वदेसि - वत्तब्बे सो - पुगलो नुपलब्धमिति

सच्चिकट्टपरमत्येन, नो च वत्तब्बे — यो सच्चिकट्टो परमत्यो, ततो सो पुगलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना”” ति मिच्छा ।

नो चे पन वत्तब्बे — “यो सच्चिकट्टो परमत्यो, ततो सो पुगलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना” ति, नो च वत रे वत्तब्बे — “पुगलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना” ति । य तत्थ वदेसि — 5
“वत्तब्बे खो — ‘पुगलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येन,’ नो च वत्तब्बे — ‘यो सच्चिकट्टो परमत्यो, ततो सो पुगलो नुपलब्भति’ सच्चिकट्टपरमत्येना”” ति इदं ते मिच्छा । तेन हि ये कते निग्गहे से निग्गहे दुक्कटे । सुकते पटिकम्मे । सुकता पटिपादना ति ।
दुतियो निग्गहो ।

§ २(क) ओकाससच्चिकट्टो

१. अनुलोमपच्चनीक

११ *पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना ति ? आमन्ता । 10 R 8
सब्बत्थ पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

आजानाहि निग्गह । हञ्चि पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्ट-परमत्येन, तेन वत रे वत्तब्बे — “सब्बत्थ पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना” ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे खो — ‘पुगलो 15
उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येन,’ नो च वत्तब्बे — ‘सब्बत्थ पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना”” ति मिच्छा ।

नो चे पन वत्तब्बे — “सब्बत्थ पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्ट-परमत्येना” ति, नो च वत रे वत्तब्बे — “पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना” ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे खो — ‘पुगलो 20
उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येन,’ नो च वत्तब्बे — ‘सब्बत्थ पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना”” ति मिच्छा । पे० ।
ततियो निग्गहो ।

१३ (क) काससच्चिकट्टो

१ अनुसोमपञ्चनीकं

१२ *पुगलो उपलम्भति सच्चिकट्टपरमत्येना त्ति ? भामन्ता ।
सम्बदा पुगलो उपलम्भति सच्चिकट्टपरमत्येना त्ति ? न
हेव वत्तब्बे ।

भ्राजानाहि निग्गह । हृत्थि पुगलो उपलम्भति सच्चिकट्ट-
५ परमत्येन, तेन वत्त रे वत्तब्बे — “सम्बदा पुगलो उपलम्भति सच्चिकट्ट-
परमत्येना” त्ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे स्सो — ‘पुगलो उपलम्भति
सच्चिकट्टपरमत्येन,’ नो च वत्तब्बे — ‘सम्बदा पुगलो उपलम्भति
सच्चिकट्टपरमत्येना”” त्ति मिच्छा ।

नो चे पन वत्तब्बे — “सम्बदा पुगलो उपलम्भति सच्चिकट्ट-
१० परमत्येना” त्ति नो च वत्त रे वत्तब्बे — “पुगलो उपलम्भति
सच्चिकट्टपरमत्येना” त्ति । य तत्थ वदेसि — ‘वत्तब्बे स्सो — ‘पुगलो
उपलम्भति सच्चिकट्टपरमत्येन,’ नो च वत्तब्बे — ‘सम्बदा पुगलो
उपलम्भति सच्चिकट्टपरमत्येना”” त्ति मिच्छा । पे० ।
चसुत्थो’ निग्गहो ।

१४ (क) अवयवसच्चिकट्टो

१ अनुसोमपञ्चनीकं

१३ *पुगलो उपलम्भति सच्चिकट्टपरमत्येना त्ति ? भामन्ता ।
१५ सम्बेसु पुगलो उपलम्भति सच्चिकट्टपरमत्येना त्ति ? न
हेव वत्तब्बे ।

भ्राजानाहि निग्गह । हृत्थि पुगलो उपलम्भति सच्चिकट्ट-
परमत्येन तेन वत्त रे वत्तब्बे — सम्बेसु पुगलो उपलम्भति
सच्चिकट्टपरमत्येना” त्ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे स्सो — ‘पुगलो
२० उपलम्भति सच्चिकट्टपरमत्येन नो च वत्तब्बे — ‘सम्बेसु पुगलो
उपलम्भति सच्चिकट्टपरमत्येना’ त्ति मिच्छा ।

नो चे पन वत्तब्बे — ‘सम्बेसु पुगलो उपलम्भति सच्चिकट्ट

परमत्येना” ति, नो च वत रे वत्तब्बे — “पुगगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना” ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे खो — ‘पुगगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येन,’ नो च वत्तब्बे — ‘सब्बेसु पुगगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना”” ति मिच्छा । .. पे० ।

पञ्चमो निग्गहो ।

§ २(ख) ओकाससच्चिकट्टो

२. पच्चनीकानुलोमं

१४ १पुगगलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना ति ? आमन्ता । 5

सब्बत्थ पुगगलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

आजानाहि निग्गहं । हञ्चि पुगगलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येन, तेन वत रे वत्तब्बे — “सब्बत्थ पुगगलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना” ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे खो — ‘पुगगलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येन,’ नो च वत्तब्बे — ‘सब्बत्थ पुगगलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना”” ति मिच्छा । 10

नो चे पन वत्तब्बे — “सब्बत्थ पुगगलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना” ति, नो च वत रे वत्तब्बे — “पुगगलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना” ति । यं तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे खो — ‘पुगगलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येन,’ नो च वत्तब्बे — ‘सब्बत्थ पुगगलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना”” ति मिच्छा । पे० । R, 10

छडो निग्गहो ।

§ ३(ख) कालसच्चिकट्टो

२. पच्चनीकानुलोमं

१५ १पुगगलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना ति ? आमन्ता ।

सब्बदा पुगगलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना ति ? न हेवं वत्तब्बे । B, 10

20

आजानाहि निग्गह । हञ्चि पुगगलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येन, तेन वत रे वत्तब्बे — “सब्बदा पुगगलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्येना” ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे खो — ‘पुगगलो

नुपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेन,' नो च वत्तब्बे - 'सब्बदा पुग्गलो नुपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेना'" ति मिच्छा ।

नो चे पन वत्तब्बे - "सब्बदा पुग्गलो नुपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेना" ति नो च वत्त रे वत्तब्बे - "पुग्गलो नुपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेना" ति । य तत्थ वदसि - "वत्तब्बे स्सो - 'पुग्गलो नुपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेन,' नो च वत्तब्बे - 'सब्बदा पुग्गलो नुपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेना'" ति मिच्छा । पे० ।

सत्तमो निग्गहो ।

§ ४ (ख) अवयवसञ्चिकट्टो

२ पञ्चमीकामुत्तमं

१६ 'पुग्गलो नुपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेना ति ? आमन्ता ।

सब्बेसु पुग्गलो नुपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेना ति ? न हेव वत्तब्बे ।

आजानाहि निग्गह । हञ्चि पुग्गलो नुपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेन, तेन वत्त रे वत्तब्बे - "सब्बेसु पुग्गलो नुपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेना" ति । य तत्थ वदसि - "वत्तब्बे स्सो - 'पुग्गलो नुपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेन' नो च वत्तब्बे - 'सब्बेसु पुग्गलो नुपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेना' ति मिच्छा ।

नो च पन वत्तब्बे - "सब्बेसु पुग्गलो नुपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेना" ति, नो च वत्त रे वत्तब्बे - पुग्गलो नुपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेना" ति । य तत्थ वदसि - 'वत्तब्बे स्सो - 'पुग्गलो नुपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेन नो च वत्तब्बे - 'सब्बेसु पुग्गलो नुपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेना ति मिच्छा । पे० ।

भट्टकनिग्गहो' ।

§ ५ सुद्धिक्ससम्बन्ध

१७ 'पुग्गलो उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेन, रूप च उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेना ति ? आमन्ता ।

अञ्जं रूपं अञ्जो पुगलो ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

आजानाहि निग्गह । हञ्चि पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्ट-
परमत्थेन, रूपं च उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेन, तेन वत्त रे
वत्तब्बे — “अञ्ज रूपं अञ्जो पुगलो” ति । यं तत्थ वदेसि —
“वत्तब्बे खो — ‘पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेन, रूपं च 5
उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेन,’ नो च वत्तब्बे — ‘अञ्ज रूपं
अञ्जो पुगलो’” ति मिच्छा ।

नो चे पत्त वत्तब्बे — “अञ्ज रूपं अञ्जो पुगलो” ति,
नो च वत्त रे वत्तब्बे — “पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेन, रूपं
च उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति । यं तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे 10
खो — ‘पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेन, रूपं च उपलब्भति
सच्चिकट्टपरमत्थेन,’ नो च वत्तब्बे — ‘अञ्ज रूपं अञ्जो पुगलो’”
ति मिच्छा । पे० ।

R 12

१८ *पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेन, वेदना च
उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेन पे० सञ्जा च उपलब्भति 15
पे० सङ्खारा च उपलब्भन्ति पे० विज्जाणं च उपलब्भति
सच्चिकट्टपरमत्थेना ति ? आमन्ता ।

अञ्ज विज्जाण अञ्जो पुगलो ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

आजानाहि निग्गह । हञ्चि पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्ट-
परमत्थेन, विज्जाणं च उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेन, तेन वत्त 20
रे वत्तब्बे — “अञ्ज विज्जाण अञ्जो पुगलो” ति । यं तत्थ
वदेसि — “वत्तब्बे खो — ‘पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेन,
विज्जाणं च उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेन,’ नो च वत्तब्बे —
‘अञ्ज विज्जाण अञ्जो पुगलो’” ति मिच्छा ।

नो चे पत्त वत्तब्बे — “अञ्ज विज्जाण अञ्जो पुगलो” 25
ति, नो च वत्त रे वत्तब्बे — “पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेन,
विज्जाणं च उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति । यं तत्थ
वदेसि. — “वत्तब्बे खो — ‘पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेन,

B. 12

विष्णुणा च उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्येन,' नो च यत्तम्बे -
'अच्छं विष्णुणा अञ्जो पुगलो' ति मिच्छा । पे० ।

१६ *पुगलो उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्येन, चक्खायतन च
उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्येन पे० सोतायतन च उपलब्धमिति ...
५ धानायतन च उपलब्धमिति जिह्वायतन च उपलब्धमिति कायायतन
च उपलब्धमिति रूपायतन च उपलब्धमिति सहायतन च उपलब्धमिति
गन्धायतन च उपलब्धमिति रसायतन च उपलब्धमिति फोटुब्बा
यतन च उपलब्धमिति मनायतन च उपलब्धमिति धम्मायतन च
उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्येन पे० ।

१० २० *चक्खुघातु च उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्येन पे०
सोतघातु च उपलब्धमिति धानघातु च उपलब्धमिति जिह्वाघातु
च उपलब्धमिति कायघातु च उपलब्धमिति रूपघातु च उपलब्धमिति
.. सद्घातु च उपलब्धमिति गघघातु च उपलब्धमिति रसघातु च
उपलब्धमिति फोटुब्बघातु च उपलब्धमिति चक्खुविष्णुणाघातु च
१५ उपलब्धमिति सोतविष्णुणाघातु च उपलब्धमिति धानविष्णुणाघातु
च उपलब्धमिति जिह्वाविष्णुणाघातु च उपलब्धमिति कायविष्णुणा
घातु च उपलब्धमिति मनोघातु च उपलब्धमिति मनोविष्णुणाघातु
च उपलब्धमिति धम्मघातु च उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्येन
पे० ।

२० २१ चक्खुन्द्रिय च उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्येन पे०
सोतिन्द्रिय च उपलब्धमिति धानिन्द्रिय च उपलब्धमिति .. जिह्विन्द्रिय
च उपलब्धमिति कायिन्द्रिय च उपलब्धमिति मनिन्द्रिय च उप
लब्धमिति जीवित्तिन्द्रिय च उपलब्धमिति इत्थिन्द्रिय च उपलब्धमिति
पुरिसिन्द्रिय च उपलब्धमिति सुखिन्द्रिय च उपलब्धमिति दुक्खिन्द्रिय
२५ च उपलब्धमिति सोमनस्सिन्द्रिय च उपलब्धमिति दोमनस्सिन्द्रिय
च उपलब्धमिति .. उपक्खिन्द्रिय च उपलब्धमिति सदिन्द्रिय च
उपलब्धमिति .. विरियिन्द्रिय' च उपलब्धमिति सतिन्द्रिय च उप
लब्धमिति गमापिन्द्रिय च उपलब्धमिति पञ्चिन्द्रिय च उपलब्धमिति
अनञ्जातञ्जस्माभीतिन्द्रिय च उपलब्धमिति अञ्जिन्द्रिय च

उपलब्धति . अज्ज्ञाताविन्द्रियं च उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येना
ति ? आमन्ता ।

अज्ज्ञ अज्ज्ञाताविन्द्रियं अज्ज्ञो पुगलो ति ? न हेवं
वत्तब्बे ।

आजानाहि निग्गहं । हज्जिच पुगलो उपलब्धति सच्चिकटु- 5 B. 13
परमत्येन, अज्ज्ञाताविन्द्रियं च उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येन, तेन
वत्त रे वत्तब्बे - “अज्ज्ञ अज्ज्ञाताविन्द्रियं अज्ज्ञो पुगलो” ति ।
यं तत्थ वदेसि - “वत्तब्बे खो - ‘पुगलो उपलब्धति सच्चिकटु-
परमत्येन, अज्ज्ञाताविन्द्रियं च उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येन,’ नो
च वत्तब्बे - ‘अज्ज्ञ अज्ज्ञाताविन्द्रियं अज्ज्ञो पुगलो’” ति मिच्छा । 10

नो चे पन वत्तब्बे - “अज्ज्ञ अज्ज्ञाताविन्द्रियं अज्ज्ञो
पुगलो” ति, नो च वत्त रे वत्तब्बे - “पुगलो उपलब्धति सच्चिकटु-
परमत्येन, अज्ज्ञाताविन्द्रियं च उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येना”
ति । य तत्थ वदेसि - “वत्तब्बे खो - ‘पुगलो उपलब्धति सच्चिकटु-
परमत्येन, अज्ज्ञाताविन्द्रियं च उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येन,’ 15
नो च वत्तब्बे - ‘अज्ज्ञं अज्ज्ञाताविन्द्रियं अज्ज्ञो पुगलो’” ति
मिच्छा । पे० ।

२२ पुगलो नुपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येना ति ? आमन्ता ।

वुत्तं भगवता - “अत्थि पुगलो अत्तहिताय पटिपन्नो,” रूप
च उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येना ति ? आमन्ता । 20
अज्ज्ञ रूप अज्ज्ञो पुगलो ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

आजानाहि पटिकम्म । हज्जिच वुत्तं भगवता - “अत्थि
पुगलो अत्तहिताय पटिपन्नो,” रूपं च उपलब्धति सच्चिकटु-
परमत्येन, तेन वत्त रे वत्तब्बे - “अज्ज्ञ रूप अज्ज्ञो पुगलो” ति ।
य तत्थ वदेसि - “वत्तब्बे खो - ‘वुत्तं भगवता - अत्थि पुगलो 25
अत्तहिताय पटिपन्नो, रूपं च उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येन,’ नो
च वत्तब्बे - ‘अज्ज्ञ रूप अज्ज्ञो पुगलो’” ति मिच्छा ।

नो चे पन वत्तब्बे - “अज्ज्ञ रूप अज्ज्ञो पुगलो” ति,
नो च वत्त रे वत्तब्बे - “वुत्तं भगवता - अत्थि पुगलो अत्तहिताय 30
R 14

पटिपन्नो,' रूप च उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्येना' ति । य तत्प
वदेसि - "वत्तब्बे सो - वुत्त भगवता - अत्थि पुग्गलो अत्तहिताय
पटिपन्नो, रूप च उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्येन,' नो च वत्तब्बे -
'अञ्जं रूप अञ्जो पुग्गलो' ति मिच्छा । पे० ।

14 5 २३ पुग्गलो नुपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्येना ति ? आमन्ता ।
वुत्त भगवता - "अत्थि पुग्गलो अत्तहिताय पटिपन्नो,'
वेदना च उपलब्धमिति पे० सञ्ज्णा च उपलब्धमिति पे०
सङ्खारा च उपलब्धमन्ति पे० विञ्ज्णाण च उपलब्धमिति सच्चिकट्ट
परमत्येना ति ? आमन्ता ।

10 अञ्जं विञ्ज्णाण अञ्जो पुग्गलो ति ? न हेव वत्तब्बे ।

आजानाहि पटिकम्म । हृच्च वुत्त भगवता - "अत्थि
पुग्गलो अत्तहिताय पटिपन्नो," विञ्ज्णाण च उपलब्धमिति सच्चिकट्ट
परमत्येन सन वत रे वत्तब्बे - "अञ्जं विञ्ज्णाण अञ्जो पुग्गलो'
ति । य तत्प वदेसि - 'वत्तब्बे सो - 'वुत्त भगवता - अत्थि पुग्गलो
15 अत्तहिताय पटिपन्नो विञ्ज्णाण च उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्येन,'
नो च वत्तब्बे - 'अञ्जं विञ्ज्णाण अञ्जो पुग्गलो' ति मिच्छा ।

नो चे पन वत्तब्बे - "अञ्जं विञ्ज्णाण अञ्जो पुग्गलो'
ति नो च वत रे वत्तब्बे - "वुत्त भगवता - 'अत्थि पुग्गलो
अत्तहिताय पटिपन्नो' विञ्ज्णाण च उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्येना'
20 ति । य तत्प वदेसि - "वत्तब्बे सो - 'वुत्त भगवता - अत्थि पुग्गलो
अत्तहिताय पटिपन्नो' विञ्ज्णाण च उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्येन
नो च वत्तब्बे - 'अञ्जं विञ्ज्णाण अञ्जो पुग्गलो' ति मिच्छा ।
... पे० ... ।

२४ पुग्गलो नुपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्येना ति ? आमन्ता ।
25 वुत्त भगवता - 'अत्थि पुग्गलो अत्तहिताय पटिपन्नो,
अक्खायतन च उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्येन पे० सोत्तायतन
च उपलब्धमिति पे०... धम्मायतन च उपलब्धमिति सच्चिकट्ट
परमत्येन पे० ।

२५ अक्खुपासु च उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्येन पे०...

कायधातु च उपलव्भति . पे० रूपधातु च उपलव्भति . पे० ..
 फोढुव्वधातु च उपलव्भति .. पे० चक्खुविज्जाणधातु च
 उपलव्भति पे० . मनोविज्जाणधातु च उपलव्भति पे०
 धम्मधातु च उपलव्भति सच्चिकट्टपरमत्येन . पे० . ।

२६. चक्खुन्द्रियं च उपलव्भति सच्चिकट्टपरमत्येन ... पे० 5

सोतिन्द्रियं च उपलव्भति सच्चिकट्टपरमत्येन .. पे० . अज्जिन्द्रियं^१
 च उपलव्भति सच्चिकट्टपरमत्येन . पे० . ।

२७ पुगलो नुपलव्भति सच्चिकट्टपरमत्येना ति ? आमन्ता ।

B 15

वुत्त भगवता — “अत्थि पुगलो अत्तहिताय पटिपन्नो,”

अज्जाताविन्द्रियं च उपलव्भति सच्चिकट्टपरमत्येना ति ? आमन्ता । 10

अज्ज अज्जाताविन्द्रियं अज्जो पुगलो ति ? न हेवं

वत्तव्वे ।

आजानाहि पटिकम्म । हज्जि वुत्तं भगवता — “अत्थि
 पुगलो अत्तहिताय पटिपन्नो,” अज्जाताविन्द्रियं च उपलव्भति
 सच्चिकट्टपरमत्येन, तेन वत रे वत्तव्वे — “अज्जं अज्जाताविन्द्रियं 15
 अज्जो पुगलो” ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तव्वे खो — ‘वुत्त भगवता
 — अत्थि पुगलो अत्तहिताय पटिपन्नो, अज्जाताविन्द्रियं च उपलव्भति
 सच्चिकट्टपरमत्येन,’ नो च वत्तव्वे — ‘अज्जं अज्जाताविन्द्रियं अज्जो
 पुगलो” ति मिच्छा ।

नो चे पन वत्तव्वे — “अज्ज अज्जाताविन्द्रिय अज्जो 20
 पुगलो” ति, नो च वत रे वत्तव्वे — “वुत्त भगवता — ‘अत्थि पुगलो
 अत्तहिताय पटिपन्नो,’ अज्जाताविन्द्रियं च उपलव्भति सच्चिकट्ट-
 परमत्येना” ति । यं तत्थ वदेसि — “वत्तव्वे खो — ‘वुत्तं भगवता —
 अत्थि पुगलो अत्तहिताय पटिपन्नो, अज्जाताविन्द्रियं च उपलव्भति
 सच्चिकट्टपरमत्येन,’ नो च वत्तव्वे — ‘अज्ज अज्जाताविन्द्रिय 25
 अज्जो पुगलो” ति मिच्छा । .. पे० . ।

§ ६. ओपम्मसंसन्दनं

२८ *रूपं उपलव्भति सच्चिकट्टपरमत्येन, वेदना च उपलव्भति
 सच्चिकट्टपरमत्येन, अज्ज रूप अज्जा वेदना ति ? आमन्ता ।

१ अज्जाताविन्द्रिय — सी०, स्या० ।

पुगलो उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येन, रूपं च उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येना त्रि ? भ्रामन्ता ।

अच्छं रूपं अच्छो पुगलो त्रि ? न हेव वत्तब्बे ।

भाजानाहि निग्गह । हत्थि रूपं उपलब्धमिति सञ्चिकट्ट
 ५ परमत्येन, वेदना च उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येन, अच्छं रूपं
 अच्छा वेदना, पुगलो उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येन, रूपं च
 उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येन तेन वत्त रे वत्तब्बे — “अच्छं रूपं
 अच्छो पुगलो” त्रि । य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे स्तो — ‘रूपं उप-
 लब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येन वेदना च उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येन,
 १० अच्छं रूपं अच्छा वेदना, पुगलो उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येन,
 रूपं च उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येन,’ नो च वत्तब्बे — ‘अच्छं
 रूपं अच्छो पुगलो’” त्रि मिच्छा ।

नो चे पत्त वत्तब्बे — “अच्छं रूपं अच्छो पुगलो” त्रि, नो
 च वत्त रे वत्तब्बे — “रूपं उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येन, वेदना च
 १५ उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येन, अच्छं रूपं अच्छा वेदना, पुगलो
 उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येन, रूपं च उपलब्धमिति सञ्चिकट्ट-
 परमत्येना” त्रि । य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे स्तो — ‘रूपं उपलब्धमिति
 सञ्चिकट्टपरमत्येन, वेदना च उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येन, अच्छं
 रूपं अच्छा वेदना पुगलो उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येन, रूपं च
 २० उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येन, नो च वत्तब्बे — ‘अच्छं रूपं
 अच्छो पुगलो’” त्रि मिच्छा । पे० ।

२१ *रूपं उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येन, सुच्छा च
 उपलब्धमिति पे० सुद्धारा च उपलब्धमन्ति .. पे० .. विच्छाणं
 च उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येन, अच्छं रूपं अच्छं विच्छाण
 २५ त्रि ? भ्रामन्ता ।

पुगलो उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येन, रूपं च उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्येना त्रि ? भ्रामन्ता ।

अच्छं रूपं अच्छो पुगलो त्रि ? न हेव वत्तब्बे ।

भाजानाहि निग्गह । हत्थि रूपं उपलब्धमिति सञ्चिकट्ट

परमत्येन, विज्जाणं च उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्येन, अज्जं
 रूपं अज्जं विज्जाण, पुगलो उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्येन,
 रूपं च उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्येन, तेन वत रे वत्तब्बे —
 “अज्जं रूपं अज्जो पुगलो” ति । यं तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे
 खो — ‘रूपं उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्येन, विज्जाणं च उपलब्धति 5
 सच्चिकट्टपरमत्येन, अज्जं रूपं अज्जं विज्जाण, पुगलो उपलब्धति
 सच्चिकट्टपरमत्येन, रूपं च उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्येन,’ नो च
 वत्तब्बे — ‘अज्जं रूपं अज्जो पुगलो’” ति मिच्छा ।

नो चे पन वत्तब्बे — “अज्जं रूपं अज्जो पुगलो” ति,
 नो च वत रे वत्तब्बे — “रूपं उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्येन, 10
 विज्जाणं च उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्येन, अज्जं रूपं अज्जं
 विज्जाणं, पुगलो उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्येन, रूपं च उप-
 लब्धति सच्चिकट्टपरमत्येना” ति । यं तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे
 खो — ‘रूपं उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्येन, विज्जाणं च उपलब्धति
 सच्चिकट्टपरमत्येन, अज्जं रूपं अज्जं विज्जाण, पुगलो उपलब्धति 15
 सच्चिकट्टपरमत्येन, रूपं च उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्येन,’ नो च
 वत्तब्बे — ‘अज्जं रूपं अज्जो पुगलो’” ति मिच्छा । पे० ।

३० *वेदना उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्येन, सज्जा च
 उपलब्धति पे० सङ्खारा च उपलब्धन्ति पे० विज्जाण
 च उपलब्धति पे० रूपं च उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्येन पे० । 20

३१ *सज्जा उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्येन, सङ्खारा च
 उपलब्धन्ति पे० विज्जाणं च उपलब्धति पे० रूपं च
 उपलब्धति पे० वेदना च उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्येन पे० ।

३२ *सङ्खारा उपलब्धन्ति सच्चिकट्टपरमत्येन, विज्जाण
 च उपलब्धति पे० रूपं च उपलब्धति पे० वेदना च उपलब्धति 25
 पे० सज्जा च उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्येन पे० ।

३३ *विज्जाणं उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्येन, रूपं च
 उपलब्धति पे० वेदना च उपलब्धति पे० सज्जा च
 उपलब्धति पे० सङ्खारा च उपलब्धन्ति सच्चिकट्टपरमत्येन,
 अज्जं विज्जाणं अज्जे सङ्खारा ति ? आमन्ता ।

पुगलो उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्वेन, विज्झाण च उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्वेना ति ? भ्रामन्ता ।

अच्छं विज्झाण अच्छो पुगलो ति ? न हेव वत्तब्बे ।

२. 16

भाजानाहि निगह् । हृत्वि विज्झाण उपलब्धमिति

- ५ सच्चिकट्टपरमत्वेन, सङ्खारा च उपलब्धमन्ति सच्चिकट्टपरमत्वेन, अच्छं विज्झाण अच्छे सङ्खारा, पुगलो उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्वेन, विज्झाण च उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्वेन, तेन वत रे वत्तब्बे - "अच्छं विज्झाण अच्छो पुगलो" ति । य तत्थ वदसि - "वत्तब्बे खो - 'विज्झाण उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्वेन,
- १० सङ्खारा च उपलब्धमन्ति सच्चिकट्टपरमत्वेन, अच्छं विज्झाण अच्छे सङ्खारा, पुगलो उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्वेन, विज्झाण च उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्वेन,' नो च वत्तब्बे - 'अच्छं विज्झाण अच्छो पुगलो" ति मिच्छा ।

नो चे पन वत्तब्बे - "अच्छं विज्झाण अच्छो पुगलो"

- १५ ति, नो च वत रे वत्तब्बे - 'विज्झाण उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्वेन सङ्खारा च उपलब्धमन्ति सच्चिकट्टपरमत्वेन, अच्छं विज्झाण अच्छे सङ्खारा, पुगलो उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्वेन, विज्झाण च उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्वेना" ति । य तत्थ वदसि - 'वत्तब्बे खो - 'विज्झाण उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्वेन,
- २० सङ्खारा च उपलब्धमन्ति सच्चिकट्टपरमत्वेन, अच्छं विज्झाण अच्छे सङ्खारा, पुगलो उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्वेन विज्झाण च उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्वेन' नो च वत्तब्बे - 'अच्छं विज्झाण अच्छो पुगलो' ति मिच्छा । पे० .. ।

२. 18

३४ *धम्मत्तायतन उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्वेन, सोत्तायतन

- २५ च उपलब्धमिति .. पे० .. धम्मत्तायतन च उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्वेन पे० सोत्तायतन उपलब्धमिति पे० धम्मत्तायतन उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्वेन चक्खायतन च उपलब्धमिति पे०... मनायतन च उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्वेन पे० ।

३५ भक्कुप्पातु उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्वेन सोत्तायतु

च उपलब्धति . पे० धम्मधातु च उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्थेन
 ..पे०..सोतधातु^१ उपलब्धति पे० धम्मधातु उपलब्धति सच्चिकट्ट-
 परमत्थेन, चक्खुधातु च उपलब्धति ..पे० मनोविज्जाणधातु च
 उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्थेन पे० . ।

३६ * चक्खुन्द्रिय उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्थेन, सोतिन्द्रिय 5 R. 17
 च उपलब्धति पे० अज्जाताविन्द्रिय च उपलब्धति सच्चिकट्ट-
 परमत्थेन पे० . सोतिन्द्रिय उपलब्धति पे० अज्जाताविन्द्रिय
 उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्थेन पे० . चक्खुन्द्रियं च उपलब्धति
 . पे० अज्जिन्द्रिय च उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्थेन, अज्ज
 अज्जाताविन्द्रियं अज्ज अज्जिन्द्रिय ति ? आमन्ता । 10

पुगलो उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्थेन, अज्जाताविन्द्रियं
 च उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्थेना ति ? आमन्ता ।

अज्ज अज्जाताविन्द्रियं अज्जो पुगलो ति ? न हेवं
 वत्तब्बे ।

आजानाहि निग्गह । हज्जि अज्जाताविन्द्रियं उपलब्धति 15,
 सच्चिकट्टपरमत्थेन, अज्जिन्द्रिय च उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्थेन,
 अज्ज अज्जाताविन्द्रियं अज्ज अज्जिन्द्रिय, पुगलो उपलब्धति
 सच्चिकट्टपरमत्थेन, अज्जाताविन्द्रिय च उपलब्धति सच्चिकट्ट-
 परमत्थेन, तेन वत रे वत्तब्बे — “अज्ज अज्जाताविन्द्रिय
 अज्जो पुगलो” ति । यं तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे खो — 20
 ‘अज्जाताविन्द्रियं उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्थेन, अज्जिन्द्रिय च
 उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्थेन, अज्ज अज्जाताविन्द्रियं अज्ज
 अज्जिन्द्रिय, पुगलो उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्थेन, अज्जाता-
 विन्द्रिय च उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्थेन,’ नो च वत्तब्बे — ‘अज्ज
 अज्जाताविन्द्रियं अज्जो पुगलो’” ति मिच्छा । 25

नो चे पन वत्तब्बे — “अज्ज अज्जाताविन्द्रिय अज्जो पुगलो”
 ति, नो च वत रे वत्तब्बे — “अज्जाताविन्द्रियं उपलब्धति सच्चिकट्ट-
 परमत्थेन, अज्जिन्द्रिय च उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्थेन, अज्ज

अञ्जाताविन्द्रिय अञ्जं अञ्जिन्द्रिय, पुगलो उपलब्धति सन्धिकट्ट
परमत्थेन, अञ्जाताविन्द्रिय च उपलब्धति सन्धिकट्टपरमत्थेना”
ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे स्तो — ‘अञ्जाताविन्द्रिय उपलब्धति
सन्धिकट्टपरमत्थेन, अञ्जिन्द्रिय च उपलब्धति सन्धिकट्टपरमत्थेन,
५ अञ्जं अञ्जाताविन्द्रिय अञ्ज अञ्जिन्द्रिय, पुगलो उपलब्धति
सन्धिकट्टपरमत्थेन, अञ्जाताविन्द्रिय च उपलब्धति सन्धिकट्ट
परमत्थेन,’ नो च वत्तब्बे — ‘अञ्जं अञ्जाताविन्द्रिय अञ्जो
पुगलो” ति मिच्छा । वे० ।

३७ † रूप उपलब्धति सन्धिकट्टपरमत्थेन, वेदना च उप-
१० लब्धति सन्धिकट्टपरमत्थेन, अञ्ज रूप अञ्जा वेदना ति ?
आमन्ता ।

R. 18

वुत्त भगवता — “अत्थि पुगलो अत्तहिताय पटिपप्पो,”
रूप च उपलब्धति सन्धिकट्टपरमत्थेना ति ? आमन्ता ।

अञ्ज रूप अञ्जो पुगलो ति ? न हेव वत्तब्बे ।

१९ आजानाहि पटिकम्म । हत्थि रूप उपलब्धति सन्धिकट्ट
परमत्थेन वेदना च उपलब्धति सन्धिकट्टपरमत्थेन, अञ्ज रूप
अञ्जा वेदना, वुत्त भगवता — ‘अत्थि पुगलो अत्तहिताय पटि
पप्पो, रूप च उपलब्धति सन्धिकट्टपरमत्थेन तेन वत्त रे वत्तब्बे —
अञ्ज रूप अञ्जो पुगलो ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे
२० स्तो — रूप उपलब्धति सन्धिकट्टपरमत्थेन वेदना च उपलब्धति
सन्धिकट्टपरमत्थेन अञ्ज रूप अञ्जा वेदना वुत्त भगवता —
अत्थि पुगलो अत्तहिताय पटिपप्पो, रूप च उपलब्धति सन्धिकट्ट
परमत्थेन,’ नो च वत्तब्बे — अञ्ज रूप अञ्जो पुगलो” ति
मिच्छा ।

२५ नो चे पन वत्तब्बे — “अञ्ज रूप अञ्जो पुगलो” ति, नो
च वत्त रे वत्तब्बे — ‘रूप उपलब्धति सन्धिकट्टपरमत्थेन, वेदना च
उपलब्धति सन्धिकट्टपरमत्थेन अञ्ज रूप अञ्जा वेदना वुत्त
भगवता — अत्थि पुगलो अत्तहिताय पटिपप्पो,’ रूप च उपलब्धति
सन्धिकट्टपरमत्थेना ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे स्तो — ‘रूप

उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येन, वेदना च उपलब्धति सच्चिकटु-
परमत्येन, अञ्जं रूपं अञ्जा वेदना, वृत्तं भगवता - अत्थि
पुगलो अत्तहिताय पटिपन्नो, रूपं च उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येन, 'नो
च वत्तब्बे - 'अञ्ज रूप अञ्जो पुगलो'" ति मिच्छा । पे० ।

३८ † रूपं उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येन, सञ्जा च 5 B 20
उपलब्धति सङ्खारा च उपलब्धन्ति विञ्जाण च उपलब्धति
सच्चिकटुपरमत्येन पे० ।

३९ † वेदना उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येन, सञ्जा च
उपलब्धति . सङ्खारा च उपलब्धन्ति विञ्जाण च उपलब्धति . रूपं
च उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येन पे० ।

10

४० † सञ्जा उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येन, सङ्खारा च
उपलब्धन्ति विञ्जाण च उपलब्धति रूप च उपलब्धति . वेदना
च उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येन पे० ।

R 19

४१ † सङ्खारा उपलब्धन्ति सच्चिकटुपरमत्येन, विञ्जाणं च
उपलब्धति रूपं च उपलब्धति वेदना च उपलब्धति सञ्जा च 15
उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येन पे० ।

४२ † विञ्जाण उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येन, रूप च
उपलब्धति . वेदना च उपलब्धति सञ्जा च उपलब्धति . सङ्खारा
च उपलब्धन्ति सच्चिकटुपरमत्येन पे० ।

४३ † चक्खायतन उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येन, सोतायतनं 20
च उपलब्धति पे० धम्मायतन च उपलब्धति सच्चिकटु-
परमत्येन पे० सोतायतनं उपलब्धति पे० धम्मायतन
उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येन चक्खायतन च उपलब्धति पे०
मनायतन च उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येन पे० ।

४४ † चक्खुधातु उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येन, सोतधातु च 25
उपलब्धति पे० धम्मधातु च उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येन
पे० सोतधातु उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येन , पे० धम्मधातु
उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येन, चक्खुधातु च उपलब्धति पे०
मनोविञ्जाणधातु च उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येन पे० ।

४५ चक्षुस्त्रिय उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेन, सोतिन्द्रिय
च उपलब्धमिति पे० अञ्जाताविन्द्रिय च उपलब्धमिति सञ्चिकट्ट-
परमत्थेन पे० सोतिन्द्रिय उपलब्धमिति पे० अञ्जाता
विन्द्रिय उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेन, चक्षुस्त्रिय च उपलब्धमिति

5 पे० अञ्जिन्द्रिय च उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेन, अञ्ज
अञ्जाताविन्द्रिय अञ्जं अञ्जिन्द्रियं ति ? भामन्ता ।

B 21

वृत्त भगवता - "अत्थि पुग्गलो अत्तहिताय पटिपप्पो,"

अञ्जाताविन्द्रिय च उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेना ति ? भामन्ता ।

अञ्जं अञ्जाताविन्द्रिय अञ्जो पुग्गलो ति ? न हेव

10 वत्तब्बे ।

B. 20

आजानाहि पटिकम्मं । हञ्चि अञ्जाताविन्द्रिय उपलब्धमिति
सञ्चिकट्टपरमत्थेन, अञ्जिन्द्रिय च उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेन,
अञ्जं अञ्जाताविन्द्रिय अञ्जं अञ्जिन्द्रियं, वृत्त भगवता -

अत्थि पुग्गलो अत्तहिताय पटिपप्पो, अञ्जाताविन्द्रिय च उप

15 लब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेन तेन वत्त रे वत्तब्बे - "अञ्जं अञ्जाता

विन्द्रिय अञ्जो पुग्गलो" ति । य तत्थ वदेसि - "वत्तब्बे सो -

अञ्जाताविन्द्रिय उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेन, अञ्जिन्द्रिय च

उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेन, अञ्जं अञ्जाताविन्द्रिय अञ्जं

अञ्जिन्द्रिय वृत्त भगवता - अत्थि पुग्गलो अत्तहिताय पटिपप्पो,

20 अञ्जाताविन्द्रिय च उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेन' नो च वत्तब्बे -

अञ्जं अञ्जाताविन्द्रिय अञ्जो पुग्गलो' ति मिञ्छा ।

नो चे पन वत्तब्बे - 'अञ्जं अञ्जाताविन्द्रिय अञ्जो

पुग्गलो' ति नो च वत्त रे वत्तब्बे - 'अञ्जाताविन्द्रिय उपलब्धमिति

सञ्चिकट्टपरमत्थेन अञ्जिन्द्रिय च उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेन,

25 अञ्जं अञ्जाताविन्द्रिय अञ्जं अञ्जिन्द्रिय वृत्त भगवता -

'अत्थि पुग्गलो अत्तहिताय पटिपप्पो, अञ्जाताविन्द्रिय च उप

लब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेना ति । य तत्थ वदेसि - 'वत्तब्बे सो -

'अञ्जाताविन्द्रिय उपलब्धमिति सञ्चिकट्टपरमत्थेन, अञ्जिन्द्रिय च

उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येन, अञ्ज अञ्जाताविन्द्रिय' अञ्ज
अञ्जान्द्रिय, वृत्त भगवता - अत्थि पुगलो अत्तहिताय पटिपत्तो,
अञ्जाताविन्द्रिय च उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येन,' नो च वत्तब्बे -
'अञ्ज अञ्जाताविन्द्रिय अञ्जो पुगलो'" ति मिच्छा । पे० ।

§ ७. चतुक्कनयससन्दन

४६ *पुगलो उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येना ति ? आमन्ता । 5

रूप पुगलो ति ? न हेव वत्तब्बे ।

आजानाहि निग्गहं । हञ्चि पुगलो उपलब्धति सच्चिकटु-
परमत्येन, तेन वत रे वत्तब्बे - "रूप पुगलो" ति । य तत्थ वदेसि -
"वत्तब्बे खो - 'पुगलो उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येन,' नो च
वत्तब्बे - 'रूप पुगलो'" ति मिच्छा ।

B 22

10

नो चे पन वत्तब्बे - "रूपं पुगलो" ति, नो च वत रे
वत्तब्बे - "पुगलो उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येना," ति । य तत्थ
वदेसि - "वत्तब्बे खो" - 'पुगलो उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येन,'
नो च वत्तब्बे - 'रूप पुगलो'" ति मिच्छा । पे० ।

४७ *पुगलो उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येना ति ? 15
आमन्ता ।

रूपस्मि पुगलो पे० अञ्जत्र रूपा पुगलो प०
पुगलस्मि रूप ति ? न हेव वत्तब्बे ।

R 21

आजानाहि निग्गह । हञ्चि पुगलो उपलब्धति सच्चिकटु-
परमत्येन, तेन वत रे वत्तब्बे - "पुगलस्मि रूप" ति । य तत्थ 20
वदेसि - "वत्तब्बे खो - 'पुगलो उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येन,' नो
च वत्तब्बे - 'पुगलस्मि रूप'" ति मिच्छा ।

नो चे पन वत्तब्बे - "पुगलस्मि रूप" ति, नो च वत रे
वत्तब्बे - "पुगलो उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येना" ति । य तत्थ
वदेसि - "वत्तब्बे खो - 'पुगलो उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येन,'
नो च वत्तब्बे - 'पुगलस्मि रूप'" ति मिच्छा । पे० । 25

४८ *पुगलो उपलब्धति सच्चिकटुपरमत्येना ति ?
आमन्ता ।

वेदना पुगलो पे० वेदनाय पुगलो पे०... अञ्जत्र
वेदनाय पुगलो पे० पुगलस्मि वेदना पे० ।

सञ्ज्ना पुगलो पे० सञ्ज्नाय पुगलो पे०...
अञ्जत्र सञ्ज्नाय पुगलो पे० पुगलस्मि सञ्ज्ना पे०... ।

३ सङ्कारा पुगलो पे० सङ्कारेसु पुगलो पे०...
अञ्जत्र सङ्कारेहि पुगलो पे० पुगलस्मि सङ्कारा पे०... ।

विञ्ज्जाण पुगलो पे० विञ्ज्जाणस्मि पुगलो पे०...
अञ्जत्र विञ्ज्जाणा पुगलो पे० पुगलस्मि विञ्ज्जाण ति ?
न हेव वत्तब्बे ।

१० भाजानाहि निग्गह । हञ्चि पुगलो उपलब्भति सञ्चिकट्ट
परमत्थेन तेन वत रे वत्तब्बे - "पुगलस्मि विञ्ज्जाण" ति । य
सत्थ वदेसि - वत्तब्बे सो - पुगलो उपलब्भति सञ्चिकट्टपरमत्थेन,
नो च वत्तब्बे - पुगलस्मि विञ्ज्जाण" ति मिञ्छा ।

नो वे पत वत्तब्बे - 'पुगलस्मि विञ्ज्जाण' ति, नो च वठ
१५ रे वत्तब्बे - 'पुगलो उपलब्भति सञ्चिकट्टपरमत्थेना' ति । य सत्थ
वदेसि - 'वत्तब्बे सो - 'पुगलो उपलब्भति सञ्चिकट्टपरमत्थेन,
नो च वत्तब्बे - पुगलस्मि विञ्ज्जाण' ति मिञ्छा । पे०... ।

४६ पुगलो उपलब्भति सञ्चिकट्टपरमत्थेना ति ?
ग्रामन्ता ।

२० चक्खायतन पुगलो पे०... चक्खामतनस्मि पुगलो
प० अञ्जत्र चक्खायतना पुगलो पे० पुगलस्मि चक्खा
यतन प० धम्मायतन पुगलो पे० धम्मायतनस्मि पुगलो
प० अञ्जत्र धम्मायतना पुगलो पे० पुगलस्मि धम्मा
यतन प० ।

२३ पक्खुपातु पुगलो पे० पक्खुपातुया पुगलो प०...
अञ्जत्र पक्खुपातुया पुगलो पे० पुगलस्मि पक्खुपातु पे०...
पक्खुपातु पुगलो पे० पक्खुपातुया पुगलो प० अञ्जत्र
पक्खुपातुया पुगलो पे० पुगलस्मि पक्खुपातु पे०... ।

चक्खुन्द्रिय पुगलो पे० चक्खुन्द्रियस्मि पुगलो पे०
 अञ्जत्र चक्खुन्द्रिया पुगलो पे० पुगलस्मि चक्खुन्द्रियं
 ... पे०.. अञ्जाताविन्द्रिय पुगलो पे० . अञ्जाताविन्द्रियस्मि
 पुगलो .. पे० अञ्जत्र अञ्जाताविन्द्रिया पुगलो पे० .
 पुगलस्मि अञ्जाताविन्द्रियं ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

R 22

5

आजानाहि निग्गह । हञ्चि पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्ट-
 परमत्थेन, तेन वत रे वत्तब्बे — “पुगलस्मि अञ्जाताविन्द्रिय”
 ति । यं तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे खो — ‘पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्ट-
 परमत्थेन,’ नो च वत्तब्बे — ‘पुगलस्मि अञ्जाताविन्द्रियं’” ति
 मिच्छा ।

10

नो चे पन वत्तब्बे — “पुगलस्मि अञ्जाताविन्द्रिय” ति, नो
 च वत रे वत्तब्बे — “पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति ।
 य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे खो — ‘पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्ट-
 परमत्थेन,’ नो च वत्तब्बे — ‘पुगलस्मि अञ्जाताविन्द्रियं’” ति
 मिच्छा । पे० ।

15

५०. पुगलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना ति ? आमन्ता ।
 वुत्त^१ भगवता — “अत्थि पुगलो अत्तहिताय पटिपन्नो” ति ?
 आमन्ता ।

रूपं पुगलो ति^१ ? न हेव वत्तब्बे ।

आजानाहि पटिकम्म । हञ्चि वुत्त^२ भगवता — “अत्थि
 पुगलो अत्तहिताय पटिपन्नो^२,” तेन वत रे वत्तब्बे — “रूप पुगलो”
 ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे खो — ‘वुत्त भगवता — अत्थि पुगलो
 अत्तहिताय पटिपन्नो,’ नो च वत्तब्बे — ‘रूप पुगलो ति’” मिच्छा ।

20 B 24

नो चे पन वत्तब्बे — “रूपं पुगलो” ति, नो च वत रे
 वत्तब्बे — “वुत्त भगवता — ‘अत्थि पुगलो अत्तहिताय पटिपन्नो’” ति ।
 य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे खो — ‘वुत्त भगवता — अत्थि पुगलो
 अत्तहिताय पटिपन्नो,’ नो च वत्तब्बे — ‘रूप पुगलो’” ति मिच्छा ।
 - पे० ।

25

१-१ रूप पुगलो ति — रो० । २-२ पुगलो नुपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेन — रो० ।

५१ 'पुगलो नुपलब्धमिति सच्चिक्वद्वृपरमत्येना ति ? भ्रामन्ता ।
युक्त भगवता - "अतिय पुगलो अत्तहिताय पटिपन्नो" ति ?

भ्रामन्ता ।

रूपस्मि पुगलो पे० अञ्जना रूप पुगलो पे०

R. 23 5 पुगलस्मि रूप पे० ।

वेदना पुगलो पे० वेदनाय पुगलो पे० अञ्जना
वेदनाय पुगलो पे० पुगलस्मि वेदना पे० ।

सञ्ज्ञा पुगलो पे० सञ्ज्ञाय पुगलो पे० अञ्जना
सञ्ज्ञाय पुगलो पे० पुगलस्मि सञ्ज्ञा पे० ।

10 सङ्कारा पुगलो पे० सङ्कारेसु पुगलो पे०
अञ्जना सङ्कारेहि पुगलो पे० पुगलस्मि सङ्कारा पे० .. ।

विञ्जान पुगलो पे० विञ्जानस्मि पुगलो पे०-
अञ्जना विञ्जाना पुगलो पे० पुगलस्मि विञ्जान ति ?
न हेय वत्तव्ये ।

15 आजानाहि पटिकम्म । हञ्चि युक्त भगवता - "अतिय
पुगलो अत्तहिताय पटिपन्नो" तेन वत्त रे वत्तव्ये - "पुगलस्मि
विञ्जान" ति । य तत्थ वदेसि - "वत्तव्ये खो - 'युक्त भगवता -
अतिय पुगलो अत्तहिताय पटिपन्नो' नो च वत्तव्ये - पुगलस्मि
विञ्जान ति मिच्छा ।

20 नो च पन वत्तव्ये - 'पुगलस्मि विञ्जान' ति, नो च
यत्त रे वत्तव्य - 'युक्त भगवता - अतिय पुगलो अत्तहिताय
पटिपन्नो ति । य तत्थ वदेसि - वत्तव्ये खो - युक्त भगवता -
अतिय पुगलो अत्तहिताय पटिपन्नो' नो च वत्तव्ये - पुगलस्मि
विञ्जान ति मिच्छा । पे० ।

23 ५२ 'पुगलो नुपलब्धमिति' सच्चिक्वद्वृपरमत्येना ति ? भ्रामन्ता ।
युक्त भगवता - अतिय पुगलो अत्तहिताय पटिपन्नो' ति ?
भ्रामन्ता ।

चक्रायतन पुगलो पे० चक्रायतनस्मि पुगलो
... पे० अञ्जना चक्रायतना पुगलो .. पे० पुगलस्मि चक्राय

यतन पे० धम्मायतन पुगलो पे० धम्मायतनस्मि पुगलो
पे० अञ्जत्र धम्मायतना पुगलो पे० पुगलस्मि धम्मा-
यतन . पे० ।

चक्खुधातु पुगलो पे० चक्खुधातुया पुगलो . पे०..
अञ्जत्र चक्खुधातुया पुगलो पे० पुगलस्मि चक्खुधातु 5
पे० . धम्मधातु पुगलो पे० धम्मधातुया पुगलो पे० .
अञ्जत्र धम्मधातुया पुगलो पे० पुगलस्मि धम्मधातु पे० ।
चक्खुन्द्रिय पुगलो पे० चक्खुन्द्रियस्मि पुगलो पे० .
अञ्जत्र चक्खुन्द्रिया पुगलो पे० पुगलस्मि चक्खुन्द्रिय पे० .
अञ्जाताविन्द्रिय पुगलो पे० अञ्जाताविन्द्रियस्मि पुगलो 10
... पे० अञ्जत्र अञ्जाताविन्द्रिया पुगलो पे० पुगलस्मि
अञ्जाताविन्द्रिय ति ? न हेव वत्तब्बे ।

आजानाहि पटिकम्म । हञ्चि वुत्त भगवता — “अत्थि
पुगलो अत्तहिताय पटिपन्नो,” तेन वत रे वत्तब्बे — “पुगलस्मि
अञ्जाताविन्द्रिय” ति । य तत्थ वेदसि — “वत्तब्बे खो — ‘वुत्त 15
भगवता — अत्थि पुगलो अत्तहिताय पटिपन्नो,’ नो च वत्तब्बे —
‘पुगलस्मि अञ्जाताविन्द्रिय’” ति मिच्छा ।

नो चे पन वत्तब्बे — “पुगलस्मि अञ्जाताविन्द्रिय” ति,
नो च वत रे वत्तब्बे — “वुत्त भगवता — ‘अत्थि पुगलो अत्तहिताय
पटिपन्नो’” ति । य तत्थ वेदसि — “वत्तब्बे खो — ‘वुत्त भगवता — 20
अत्थि पुगलो अत्तहिताय पटिपन्नो,’ नो च वत्तब्बे — ‘पुगलस्मि
अञ्जाताविन्द्रिय’” ति मिच्छा । पे० ।

१ द. लक्षणयुक्तिकथा

५३ * पुगलो उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्थेना ति ?
आमन्ता ।

पुगलो सप्पच्चयो पे० पुगलो अप्पच्चयो पुगलो 25
सङ्घतो पुगलो असङ्घतो पुगलो सस्सतो पुगलो असस्सतो
पुगलो सनिमित्तो पुगलो अनिमित्तो ति ? न हेव वत्तब्बे ।
(सङ्घित्त)

B. 26

५४ † पुग्गलो नुपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्थेना ति ?

आमन्ता ।

वुत्त भगवता - "अत्थि पुग्गलो अत्तहिताय पटिपन्नो" ति ?

आमन्ता ।

- ५ पुग्गलो सप्पच्चयो पे० पुग्गलो अप्पच्चयो .. पुग्गलो सद्धतो पुग्गलो असद्धतो पुग्गलो सस्सतो पुग्गलो असस्सतो पुग्गलो सनिमित्तो पुग्गलो अनिमित्तो ति ? न हेव वत्तव्ये । (सद्धित्त)

१२ वचनसोधन

- ५५ पुग्गलो उपलब्धमिति, उपलब्धमिति पुग्गलो ति ?
10 पुग्गलो उपलब्धमिति, उपलब्धमिति केहिचि पुग्गलो केहिचि न पुग्गलो ति ।

पुग्गलो केहिचि उपलब्धमिति केहिचि न उपलब्धमती ति ? न हेव वत्तव्ये । .. पे० ।

- ५६ * पुग्गलो सच्चिकट्टो सच्चिकट्टो पुग्गलो ति ? पुग्गलो
15 सच्चिकट्टो सच्चिकट्टो केहिचि पुग्गलो केहिचि न पुग्गलो ति ।
२२.२५ पुग्गलो केहिचि सच्चिकट्टो केहिचि न सच्चिकट्टो ति ? न हेव वत्तव्ये । पे० ।

- ५७ * पुग्गलो विज्जमानो विज्जमानो पुग्गलो ति ? पुग्गलो
विज्जमानो विज्जमानो केहिचि पुग्गलो केहिचि न पुग्गलो ति ।
20 पुग्गलो केहिचि विज्जमानो केहिचि न विज्जमानो ति ? न हेव वत्तव्ये । पे० .. ।

५८ पुग्गलो सविज्जमानो सविज्जमानो पुग्गलो ति ?
पुग्गलो सविज्जमानो सविज्जमानो केहिचि पुग्गलो केहिचि न पुग्गलो ति ।

- २३ पुग्गलो केहिचि सविज्जमानो केहिचि न सविज्जमानो ति ?
न हेव वत्तव्ये । पे० .. ।

५९ पुग्गलो अत्थि अत्थि पुग्गलो ति ? पुग्गलो अत्थि
अत्थि केहिचि पुग्गलो केहिचि न पुग्गलो ति ।

पुगलो केहिचि अत्थि केहिचि नत्थी ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

. पे० . ।

६० * पुगलो अत्थि, अत्थि न सच्चो पुगलो ति ?

आमन्ता । पे० ।

पुगलो नत्थि, नत्थि न सच्चो पुगलो ति ? न हेवं ५

वत्तब्बे । (सङ्घित्त)

§ १०. पञ्जानुयोगो

६१ * रूपधातुया रूपी पुगलो ति ? आमन्ता ।

B 27

कामधातुया कामी पुगलो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

६२ * रूपधातुया रूपिनो सत्ता ति ? आमन्ता ।

कामधातुया कामिनो सत्ता ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० । 10

६३ * अरूपधातुया अरूपी पुगलो ति ? आमन्ता ।

कामधातुया कामी पुगलो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

R 26 ,

६४ * अरूपधातुया अरूपिनो सत्ता ति ? आमन्ता ।

कामधातुया कामिनो सत्ता ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

६५ * रूपधातुया रूपी पुगलो अरूपधातुया अरूपी पुगलो, 15
अत्थि च कोचि रूपधातुया चुतो अरूपधातु उपपज्जती ति ? आमन्ता ।

रूपी^१ पुगलो उपच्छिन्नो^२, अरूपी पुगलो जातो ति ? न
हेव वत्तब्बे । पे० ।

६६ * रूपधातुया रूपिनो सत्ता अरूपधातुया अरूपिनो
सत्ता, अत्थि च कोचि रूपधातुया चुतो अरूपधातु उपपज्जती ति ? 20
आमन्ता ।

रूपी सत्तो उपच्छिन्नो, अरूपी सत्तो जातो ति ? न हेव
वत्तब्बे । पे० ।

६७ * कायो ति वा सरीर ति वा, सरीर ति वा कायो ति
वा, काय अप्पिय करित्वा एसेसे एकट्ठे^३ समे समभागे^४ तज्जाते ति ? 25
आमन्ता ।

१ रूप - सी० । २ उच्छिन्नो - स्या०, एवमुपरि पि । ३ छट्ठे - रो० ।

४ समागे - स्या०, एवमुपरि पि ।

पुगलो ति वा जीवो ति वा, जीवो ति वा पुगलो ति वा, पुगल अप्पिय करित्वा एसेसे एकट्ठे समे समभागे तज्जाते ति ? भामन्ता ।

अच्छो कायो, अच्छो पुगलो ति ? भामन्ता ।

5 अच्छं जीव, अच्छं सरीर ति ? न हेव वत्तब्बे ।

आजानाहि निग्गह । हञ्चि कायो ति वा सरीर ति वा, सरीर ति वा कायो ति वा, काय अप्पिय करित्वा एसेसे एकट्ठे समे समभागे तज्जाते, पुगलो ति वा जीवो ति वा, जीवो ति वा पुगलो ति वा पुगल अप्पिय करित्वा एसस

२. २७ १० एकट्ठे समे समभागे तज्जाते, अच्छो कायो अच्छो पुगलो तेन वत रे वत्तब्बे — “अच्छं जीव अच्छं सरीर” ति । य तत्थ

३. २८ वदेसि — “वत्तब्बे हो — ‘कायो ति वा सरीर ति वा, सरीर ति वा कायो ति वा, काय अप्पिय करित्वा एसेसे एकट्ठे समे समभागे तज्जाते पुगलो ति वा जीवो ति वा, जीवो ति वा पुगलो ति

१५ वा पुगल अप्पिय करित्वा एसेसे एकट्ठे समे समभागे तज्जात अच्छो कायो अच्छो पुगलो नो च वत्तब्बे — ‘अच्छं जीव अच्छं सरीर’ ति मिच्छा ।

नो चे पन वत्तब्बे — ‘अच्छं जीव अच्छं सरीर ति नो च वत रे वत्तब्बे — कायो ति वा सरीर ति वा, सरीर ति

२० वा कायो ति वा काय अप्पिय करित्वा एसेसे एकट्ठ समे समभागे तज्जाते पुगलो ति वा जीवो ति वा जीवो ति वा पुगलो ति वा पुगल अप्पिय करित्वा एसेसे एकट्ठे समे समभागे तज्जात अच्छो कायो अच्छो पुगलो ति । य तत्थ वदेसि — ‘वत्तब्बे

हो — ‘कायो ति वा सरीर ति वा सरीर ति वा कायो ति वा

२५ काय अप्पिय करित्वा एसेसे एकट्ठ समे समभागे तज्जात पुगलो ति वा जीवो ति वा जीवो ति वा पुगलो ति वा पुगल अप्पिय करित्वा एसेसे एकट्ठ सम समभागे तज्जाते अच्छो कायो अच्छो पुगलो’ नो च वत्तब्बे — अच्छं जीव अच्छं सरीर” ति मिच्छा । पे० ।

३० ६८ कायो ति वा सरीर ति वा सरीर ति वा कायो ति

वा, कायं अर्पितं करित्वा एतेषु एकद्वे समे समभागे तज्जाते ति ?
आमन्ता ।

वुत्त भगवता - “अत्थि पुग्गलो अत्तहिताय पटिपन्नो” ति ?
आमन्ता ।

अञ्जो कायो अञ्जो पुग्गलो ति ? न हेव वत्तव्वे । 5

आजानाहि पटिकम्म । हञ्चि कायो ति वा सरीर ति वा,
सरीर ति वा कायो ति वा, काय अप्पिय करित्वा एसेसे एकट्ठे
समे समभागे तज्जाते, वुत्त भगवता — “अत्थि पुग्गलो अत्तहिताय
पटिपन्नो,” तेन वत रे वत्तब्बे — “अञ्जो कायो अञ्जो पुग्गलो”
॥ य तत्थ वेदसि — “वत्तब्बे खो — ‘कायो ति वा सरीर ति
१, सरीर ति वा कायो ति वा, काय अप्पिय करित्वा एसेसे
एकट्ठे समे समभागे तज्जाते, वुत्तं भगवता — अत्थि पुग्गलो
अत्तहिताय पटिपन्नो,’ नो च वत्तब्बे — ‘अञ्जो कायो अञ्जो
पुग्गलो” ति मिच्छा ।

नो चे पन वत्तब्बे - “अञ्जो कायो अञ्जो पुग्गलो” 15 B 29
ति, नो च वत रे वत्तब्बे - “कायो ति वा सरीर ति वा, सरीरं
ति वा कायो ति वा, काय अप्पिय करित्वा एसेसे एकट्ठे समे
समभागे तज्जाते, वुत्त भगवता - ‘अत्थि पुग्गलो अत्तहिताय
पटिपन्नो’” ति । य तत्थ वदेसि - “वत्तब्बे खो - ‘कायो ति वा
सरीर ति वा, सरीरं ति वा कायो ति वा, काय अप्पिय करित्वा 20
एसेसे एकट्ठे समे समभागे तज्जाते, वुत्त भगवता - अत्थि पुग्गलो
अत्तहिताय पटिपन्नो,’ नो च वत्तब्बे - ‘अञ्जो कायो अञ्जो पुग्गलो’”
ति मिच्छा । (सङ्घित्त)

अञ्चो पुगलो सञ्घावति अस्मा लोका पर लोक, परस्मा लोका इम लोक ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

७१ *पुगलो सन्धावति अस्मा लोका पर लोक, परस्मा लोका इम लोक ति ? आमन्ता ।

5 सो च अञ्चो च सन्धावति अस्मा लोका पर लोक, परस्मा लोका इम लोक ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .. ।

७२ पुगलो सञ्घावति अस्मा लोका पर लोक, परस्मा लोका इम लोक ति ? आमन्ता ।

R. 29 10 नेव सो सञ्घावति, न अञ्चो सन्धावति अस्मा लोका पर लोक, परस्मा लोका इम लोक ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० ।

B. 30 ७३ *पुगलो सन्धावति अस्मा लोका परं लोक परस्मा लोका इम लोक ति ? आमन्ता ।

15 सो पुगलो सञ्घावति अञ्चो पुगलो सन्धावति, सो च अञ्चो च सञ्घावति नेव सो सञ्घावति न अञ्चो सन्धावति अस्मा लोका पर लोक, परस्मा लोका इम लोक ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे०.. ।

७४ 1न वत्तब्ब- 'पुगला सञ्घावति अस्मा लोका परं लोक परस्मा लोका इम लोक' ति ? आमन्ता ।

20 ननु वुत्त भगवता-

स सत्तक्खत्तुपरम सञ्घावित्वान पुगलो ।

दुक्खस्मन्तपरो होति सय्यसयोजनक्खया" ति ॥

अत्येव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता । तेन हि पुगलो सन्धावति अस्मा लोका परं लोक परस्मा लोका इम लोक ति ।

25 ७५ 1न वत्तब्ब- पुगलो सञ्घावति अस्मा लोका पर लोक, परस्मा लोका इम लोक ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता- अनमतगोयं, भिक्खवे ससारो ।
पुग्घा'पोटि न पञ्जायति अयिज्जानीवग्गान मत्तान सण्हासयोजनान

सन्धावत संसरत” ति । अत्येव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता । तेन हि पुगलो सन्धावति अस्मा लोका पर लोक, परस्मा लोका इम लोक ति ।

७६ *पुगलो सन्धावति अस्मा लोका परं लोक, परस्मा लोका इम लोक ति ? आमन्ता ।

5

स्वेव पुगलो सन्धावति अस्मा लोका पर लोक, परस्मा लोका इम लोक ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

७७ *स्वेव पुगलो सन्धावति अस्मा लोका पर लोक, परस्मा लोका इम लोक ति ? आमन्ता ।

अत्थि कोचि मनुस्सो हुत्वा देवो होती ति ? आमन्ता ।

10

स्वेव मनुस्सो सो देवो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

R 30

७८ *स्वेव मनुस्सो सो देवो ति ? आमन्ता ।

मनुस्सो हुत्वा देवो होति, देवो हुत्वा मनुस्सो होति, मनुस्सभूतो अञ्जो, देवो अञ्जो, मनुस्सभूतो स्वेवाय सन्धावती ति मिच्छा । पे० ।

15

सचे हि सन्धावति स्वेव पुगलो इतो चुतो पर लोकं अनञ्जो, हेव मरण न हेहिति, पाणातिपातो पि नुपलब्भति । कम्म अत्थि, कम्मविपाको अत्थि, कतान कम्मान विपाको अत्थि, कुसलाकुसले विपच्चमाने स्वेवाय सन्धावती ति मिच्छा ।

B 31

७९ *स्वेव पुगलो सन्धावति अस्मा लोका पर लोक, परस्मा लोका इम लोक ति ? आमन्ता ।

20

अत्थि कोचि मनुस्सो हुत्वा यक्खो होति, पेतो होति, नेरयिको होति, तिरच्छानगतो होति, ओट्ठो होति, गोणो होति, गद्रभो होति, सूकरो होति, महिसो^१ होती ति ? आमन्ता ।

स्वेव मनुस्सो सो महिसो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

25

८० *स्वेव मनुस्सो सो महिसो ति ? आमन्ता ।

मनुस्सो हुत्वा महिसो होति, महिसो हुत्वा मनुस्सो होति, मनुस्सभूतो अञ्जो, महिसो अञ्जो, मनुस्सभूतो स्वेवाय सन्धावती ति मिच्छा । पे० ।

१ महिसो - सी०, स्या०, रो०, एवमुपरि पि ।

मचे हि सन्धावति स्वेव पुग्गलो इतो चुतो पर सोक
अनञ्जो, हेव मरण न हेहिति, पाणातिपातो पि नुपलब्धति ।
कम्म अत्थि, कम्मविपाको अत्थि, कतान कम्मान विपाको अत्थि,
कुसलाकुसले विपच्चमाने स्वेवाय सधावती ति मिच्छा ।

5 ८१ *स्वेव पुग्गलो सधावति अस्मा लोका पर सोक,
परस्मा लोका इम लोक ति ? आमन्ता ।

अत्थि कोचि सत्तियो हुत्वा ब्राह्मणो होती ति ? आमन्ता ।
स्वेव सत्तियो सो ब्राह्मणो ति ? न हेव वत्तव्ये । पे०... ।

10 ८२ *अत्थि कोचि सत्तियो हुत्वा वेस्सो होति, सुद्धो होत्ती
ति ? आमन्ता ।

स्वेव सत्तियो सो सुद्धो ति ? न हेव वत्तव्ये । पे० ।

८३ *अत्थि कोचि ब्राह्मणो हुत्वा वेस्सो होति, सुद्धो होति,
सत्तियो होती ति ? आमन्ता ।

स्वेव ब्राह्मणो सो सत्तियो ति ? न हेव वत्तव्ये । पे० ।

B 32 13 ८४ *अत्थि कोचि वेस्सो हुत्वा सुद्धो होति सत्तियो होति,
ब्राह्मणो होती ति ? आमन्ता ।

स्वेव वेस्सो सो ब्राह्मणो ति ? न हेव वत्तव्ये । पे० ।

८५ *अत्थि कोचि सुद्धो हुत्वा सत्तियो होति ब्राह्मणो
होति, वेस्सो होती ति ? आमन्ता ।

20 स्वेव सुद्धो सो वेस्सो ति ? न हेव वत्तव्ये । पे०... ।

८६ *स्वेव पुग्गलो सधावति अस्मा लोका पर सोक,
परस्मा लोका इम लोक ति ? आमन्ता ।

हत्थच्छिन्नो हत्थच्छिन्नो व होति पादच्छिन्नो पादच्छिन्नो व
होति, हत्थपादच्छिन्नो हत्थपादच्छिन्नो व होति यण्णच्छिन्नो नास
23 च्छिन्नो कण्णनामच्छिन्नो अङ्गुलिच्छिन्नो अलच्छिन्नो कण्ठर
च्छिन्नो गुणिहत्थको पणहत्थको मुट्ठियो गण्डियो विलासियो
... सोसियो अयमारियो ओट्ठो गोणो गग्गो सुपरो ..
महिणो महिसो व होती ति ? न हेव वत्तव्ये । पे०... ।

८७ न वत्तब्बं—“स्वेव पुगगलो सन्धावति अस्मा लोका परं लोक, परस्मा लोका इम लोक” ति ? आमन्ता ।

ननु सोतापन्नो पुगगलो मनुस्सलोका चुतो देवलोक उप-
पन्नो तत्थ पि सोतापन्नो व होती ति ? आमन्ता ।

R. 32

हज्जिच सोतापन्नो पुगगलो मनुस्सलोका चुतो देवलोकं 5
उपपन्नो तत्थ पि सोतापन्नो व होति, तेन वत रे वत्तब्बे — “स्वेव
पुगगलो सन्धावति अस्मा लोका पर लोक, परस्मा लोका इम
लोक” ति ।

८८ *सोतापन्नो पुगगलो मनुस्सलोका चुतो देवलोक उपपन्नो
तत्थ पि सोतापन्नो व होती ति कत्वा तेन च कारणेन स्वेव 10
पुगगलो सन्धावति अस्मा लोका पर लोक, परस्मा लोका इमं
लोकं ति ? आमन्ता ।

सोतापन्नो पुगगलो मनुस्सलोका चुतो देवलोकं उपपन्नो
तत्थ पि मनुस्सो होती ति^१ ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

८९ *स्वेव पुगगलो सन्धावति अस्मा लोका परं लोकं, 15 B 33
परस्मा लोका इम लोक ति ? आमन्ता ।

अनज्जो अविगतो सन्धावती ति ? न हेव वत्तब्बे ।
... पे० ।

९०. *अनज्जो अविगतो सन्धावती ति ? आमन्ता ।

हत्थच्छिन्नो हत्थच्छिन्नो व होति, पादच्छिन्नो पादच्छिन्नो व 20
होति, हत्थपादच्छिन्नो हत्थपादच्छिन्नो व होति, कण्णच्छिन्नो .
नासच्छिन्नो कण्णनासच्छिन्नो अङ्गुलिच्छिन्नो अळच्छिन्नो .
कण्डरच्छिन्नो कुणिहत्थको फणहत्थको कुट्टियो गण्डियो .
किलासियो सोसियो अपमारियो ओट्टो गोणो गद्वभो .
सूकरो महिसो महिसो व होती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 25

९१ *स्वेव पुगगलो सन्धावति अस्मा लोका पर लोकं,
परस्मा लोका इम लोक ति ? आमन्ता ।

सरूपो सन्धावती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

R 33

सरूपो सधावती ति ? भ्रामन्ता ।

त जीव त सरीर ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

सवेदनो पे० ससब्बो पे० ससङ्कारो पे० ..

सविच्छाणो सधावती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

5 सविच्छाणो सन्धावती ति ? भ्रामन्ता ।

त जीव त सरीर ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

६२ स्वैव पुगलो सधावति भस्मा लोका पर सोक,
परस्मा लोका इम लोक ति ? भ्रामन्ता ।

भरूपो सन्धावती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

10 भरूपो सधावती ति ? भ्रामन्ता ।

भञ्जं जीव भञ्जं सरीर ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

भवेदनो पे० भसब्बो पे० भसङ्कारो पे० ..
भविच्छाणो सन्धावती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .. ।

15 भविच्छाणो सन्धावती ति ? भ्रामन्ता ।

भञ्जं जीव भञ्जं सरीर ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

६३ स्वैव पुगलो सधावति भस्मा लोका परं सोक,
परस्मा लोका इम लोक ति ? भ्रामन्ता ।

20 रूप सन्धावती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

रूप सधावती ति ? भ्रामन्ता ।

त जीव त सरीर ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .. ।

B 34 धेन्ता पे० सञ्जा पे० सङ्कारा पे० विच्छाण
सधावती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

25 विच्छाण सधावती ति ? भ्रामन्ता ।

त जीव त सरीर ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

६४ स्वैव पुगलो सधावति भस्मा लोका पर लोक,
परस्मा लोका इम लोक ति ? भ्रामन्ता ।

रूप न सधावती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

रूप न सन्धावती ति ? आमन्ता ।

अञ्ज जीव अञ्ज सरीर ति ? न हेव वत्तब्बे ।

R 34

. पे० ।

वेदना पे० सञ्जा पे० सङ्खारा . पे० विञ्जाणं

न सन्धावती ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० ।

5

विञ्जाण न सन्धावती ति ? आमन्ता ।

अञ्ज जीव अञ्ज सरीर ति ? न हेव वत्तब्बे ।

(सङ्घित्त) ।

खन्धेसु भिज्जमानेसु, सो चे भिज्जति पुगलो ।

उच्छेदा भवति दिट्ठि, या बुद्धेन विवज्जिता ॥

10

खन्धेसु भिज्जमानेसु, नो चे भिज्जति पुगलो ।

पुगलो सस्सतो होति, निब्बानेन समसमो ति ॥

§ १२. उपादापञ्जत्तानुयोगो

६५ *रूप उपादाय पुगलस्स पञ्जत्ती ति ? आमन्ता ।

रूप अनिच्च सङ्गत पटिच्चसमुप्पन्न खयधम्म वयधम्म
विरागधम्म निरोधधम्म विपरिणामधम्म ति ? आमन्ता ?

15

पुगलो पि अनिच्चो सङ्गतो पटिच्चसमुप्पन्नो खयधम्मो
वयधम्मो विरागधम्मो निरोधधम्मो विपरिणामधम्मो ति ? न
हेव वत्तब्बे । पे० ।

६६ *वेदन उपादाय सञ्ज उपादाय सङ्खारे उपादाय
विञ्जाण उपादाय पुगलस्स पञ्जत्ती ति ? आमन्ता ।

20

विञ्जाण अनिच्च सङ्गत पटिच्चसमुप्पन्न खयधम्म वय-
धम्मं विरागधम्म निरोधधम्म विपरिणामधम्म ति ? आमन्ता ।

पुगलो पि अनिच्चो सङ्गतो पटिच्चसमुप्पन्नो खयधम्मो
वयधम्मो विरागधम्मो निरोधधम्मो विपरिणामधम्मो ति ? न
हेव वत्तब्बे । पे० ।

25

६७ *रूप उपादाय पुगलस्स पञ्जत्ती ति ? आमन्ता ।

नील रूप उपादाय नीलकस्स पुगलस्स पञ्जत्ती ति ?
न हेव वत्तब्बे । . पे० ।

B. 35,
R. 85

पीत रूप उपादाय लोहित रूप उपादाय भ्रोदाठ
रूप उपादाय सनिदस्मन रूप उपादाय अनिदस्मन रूप उपादाय
सप्पटिघ रूप उपादाय अप्पटिघ रूप उपादाय अप्पटिघस्स
पुगलस्स पञ्जस्ती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

- 5 ६८ *वेदन उपादाय पुगलस्स पञ्जस्ती ति ? भामन्ता ।
कुसल वेदन उपादाय कुसलस्स पुगलस्स पञ्जस्ती ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।
कुसल वेदन उपादाय कुसलस्स पुगलस्स पञ्जस्ती ति ?
भामन्ता ।

- 10 कुसला वेदना सफला सविपाका इट्ठफला कन्तफला
मनुञ्जफला भसेचनकफला सुसुद्रया सुसविपाका ति ? भामन्ता ।
कुसलो पि पुगलो सफलो सविपाको इट्ठफलो कन्तफलो
मनुञ्जफलो भसेचनकफलो सुसुद्रयो सुसविपाको ति ? न हेव
वत्तब्बे । पे० ।

- 15 ६९ *वेदन उपादाय पुगलस्स पञ्जस्ती ति ? भामन्ता ।
अकुसल वेदन उपादाय अकुसलस्स पुगलस्स पञ्जस्ती
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।
अकुसल वेदन उपादाय अकुसलस्स पुगलस्स पञ्जस्ती
ति ? भामन्ता ।

- B. 36 20 अकुसला वेदना सफला सविपाका अनिट्ठफला अकन्तफला
अमनुञ्जफला सचनकफला दुक्खुद्रया दुक्खविपाका ति ? भामन्ता ।
अकुसलो पि पुगलो सफलो सविपाको अनिट्ठफलो अकन्त
फलो अमनुञ्जफलो सचनकफलो दुक्खुद्रयो दुक्खविपाको ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

- 25 १०० यदन उपादाय पुगलस्स पञ्जस्ती ति ? भामन्ता ।
अभ्यापत्त वेदन उपादाय अभ्यापत्तस्स पुगलस्स पञ्जस्ती
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।
अभ्यापत्त वत्तन उपादाय अभ्यापत्तस्स पुगलस्स पञ्जस्ती
ति ? भामन्ता ।

अव्याकता वेदना अनिच्चा सङ्खता पटिच्चसमुप्पन्ना खय-
धम्मा वयधम्मा विरागधम्मा निरोधधम्मा विपरिणामधम्मा ति ?
आमन्ता ।

अव्याकतो पि पुगलो अनिच्चो सङ्खतो पटिच्चसमुप्पन्नो
खयधम्मो वयधम्मो विरागधम्मो निरोधधम्मो विपरिणामधम्मो 5
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१०१ *सञ्ज उपादाय सङ्खारे उपादाय विज्जाण
उपादाय पुगलस्स पञ्जत्ती ति ? आमन्ता ।

कुसल विज्जाण उपादाय कुसलस्स पुगलस्स पञ्जत्ती
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 10

कुसल विज्जाणं उपादाय कुसलस्स पुगलस्स पञ्जत्ती
ति ? आमन्ता ।

कुसल विज्जाण सफल सविपाक इट्ठफल कन्तफल मनुज्ज-
फल असेचनकफल सुखुद्रय सुखविपाक ति ? आमन्ता ।

B 36

कुसलो पि पुगलो सफलो सविपाको इट्ठफलो कन्तफलो 15
मनुज्जफलो असेचनकफलो सुखुद्रयो सुखविपाको ति ? न हेव
वत्तब्बे । पे० ।

१०२ *विज्जाणं उपादाय पुगलस्स पञ्जत्ती ति ?
आमन्ता ।

अकुसल विज्जाण उपादाय अकुसलस्स पुगलस्स पञ्जत्ती 20
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अकुसल विज्जाण उपादाय अकुसलस्स पुगलस्स पञ्जत्ती
ति ? आमन्ता ।

R 37

अकुसल विज्जाण सफल सविपाक अनिट्ठफल अकन्तफल
अमनुज्जफल सेचनकफल दुक्खुद्रय दुक्खविपाक ति ? आमन्ता । 25

अकुसलो पि पुगलो सफलो सविपाको अनिट्ठफलो अकन्त-
फलो अमनुज्जफलो सेचनकफलो दुक्खुद्रयो दुक्खविपाको ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१०३ *विज्जाण उपादाय पुगलस्स पञ्जत्ती ति ?
आमन्ता ।

अव्याकृत विच्छाण उपादाय अव्याकृतस्स पुगलस्स पञ्जती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अव्याकृत विच्छाण उपादाय अव्याकृतस्स पुगलस्स पञ्जती ति ? भामन्ता ।

5 अव्याकृत विच्छाण अनिच्च सङ्गत पटिच्चसमुप्पन्न सय धम्म वयधम्म विरागधम्म निरोधधम्म विपरिणामधम्म ति ? भामन्ता ।

अव्याकृतो पि पुगलो अनिच्चो सङ्गतो पटिच्चसमुप्पन्नो सयधम्मो वयधम्मो विरागधम्मो निरोधधम्मो विपरिणामधम्मो
10 ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१०४ 'चक्खु उपादाय 'चक्खुमा पुगलो' ति वत्तब्बो ति ? भामन्ता ।

चक्खुमिह निरुद्धे चक्खुमा पुगलो निरुद्धो' ति वत्तब्बो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

15 सोत्त उपादाय धान उपादाय जिह्व उपादाय ..
R. 38 काय उपादाय मन उपादाय 'मनवा पुगलो' ति वत्तब्बो ति ? भामन्ता ।

मनमिह निरुद्धे मनवा पुगलो निरुद्धो' ति वत्तब्बो ति ? न ह्य वत्तब्बे ।

20 १०५ 'मिच्छादिट्ठि उपादाय मिच्छादिट्ठियो पुगलो' ति वत्तब्बो ति ? भामन्ता ।

मिच्छादिट्ठिया निरुद्धाय मिच्छादिट्ठियो पुगलो निरुद्धो' ति वत्तब्बो ति ? न हेव वत्तब्बे ।

मिच्छासङ्कप्प उपादाय .. मिच्छापाप उपादाय मिच्छा
25 पम्मन्त उपादाय मिच्छाआजीव उपादाय मिच्छावायाम उपादाय
मिच्छासति उपादाय मिच्छासमाधि उपादाय 'मिच्छासमाधियो पुगलो' ति वत्तब्बो ति ? भामन्ता ।

मिच्छासमाधिमिह निरुद्ध मिच्छासमाधियो पुगलो निरुद्धो' ति वत्तब्बो ति ? न ह्य वत्तब्बे ।

१०६. *सम्मादिट्ठि उपादाय “सम्मादिट्ठियो पुग्गलो” ति वत्तब्बो ति ? आमन्ता ।

सम्मादिट्ठिया निरुद्धाय “सम्मादिट्ठियो पुग्गलो निरुद्धो” ति वत्तब्बो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

सम्मासङ्खप्पं उपादाय सम्मावाच उपादाय सम्माकम्मन्त 5
उपादाय सम्माग्गजीव उपादाय सम्मावायाम उपादाय सम्मा-
सर्ति उपादाय सम्मासमाधि उपादाय “सम्मासमाधियो पुग्गलो” ति
वत्तब्बो ति ? आमन्ता ।

सम्मासमाधिम्हि निरुद्धे “सम्मासमाधियो पुग्गलो निरुद्धो” ति वत्तब्बो ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० ।

१०७ *रूप उपादाय, वेदन उपादाय पुग्गलस्स पञ्जत्ती ति ? आमन्ता ।

द्विन्न खन्धान उपादाय द्विन्न पुग्गलानं पञ्जत्ती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

रूप उपादाय, वेदन उपादाय, सञ्ज उपादाय, सङ्खारे उपादाय, 15
विञ्जाण उपादाय पुग्गलस्स पञ्जत्ती ति ? आमन्ता ।

पञ्चन्न खन्धान उपादाय पञ्चन्न पुग्गलान पञ्जत्ती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१०८ *चक्खायतन उपादाय, सोतायतन उपादाय पुग्गलस्स पञ्जत्ती ति ? आमन्ता ।

द्विन्न आयतनान उपादाय द्विन्न पुग्गलान पञ्जत्ती ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० ।

चक्खायतन उपादाय, सोतायतन उपादाय . पे०. धम्म-
यतन उपादाय पुग्गलस्स पञ्जत्ती ति ? आमन्ता ।

द्वादसन्न आयतनान उपादाय द्वादसन्नं पुग्गलानं पञ्जत्ती ति ? 25
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१०९ *चक्खुधातु उपादाय, सोतधातुं उपादाय पुग्गलस्स पञ्जत्ती ति ? आमन्ता ।

द्विन्नं धातूनं उपादाय द्विन्नं पुग्गलानं पञ्जत्ती ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० ।

चक्षुषात् उपादाय, सोतधातु उपादाय पे० धम्मधातु
उपादाय पुगलस्स पञ्जस्ती ति ? भ्रामन्ता ।

भट्टारसन्न धातून उपादाय भट्टारसन्न पुगलान पञ्जस्ती ति ?
न हेय वत्तये । पे० ।

११० *चक्षुन्द्रिय उपादाय, सोतिन्द्रिय उपादाय पुगलस्स
पञ्जस्ती ति ? भ्रामन्ता ।

द्विन्न इन्द्रियान उपादाय द्विन्न पुगलान पञ्जस्ती ति ?
न हेय वत्तये । पे० ।

चक्षुन्द्रिय उपादाय, सोतिन्द्रिय उपादाय पे० भञ्जता
विन्द्रिय उपादाय पुगलस्स पञ्जस्ती ति ? भ्रामन्ता ।

वाचीसतीन इन्द्रियान उपादाय वाचीसतीन पुगलान पञ्जस्ती
ति ? न हेय वत्तये । पे० ।

१११ *एवबोधाग्भव उपादाय एकस्स पुगलस्स पञ्जस्ती
ति ? भ्रामन्ता ।

११२ *एतुयोधाग्भव उपादाय चतुस्स पुगलान पञ्जस्ती ति ? न
हेय वत्तये । पे० ।

एतयोधाग्भव उपादाय एकस्स पुगलस्स पञ्जस्ती ति ?
भ्रामन्ता ।

पञ्चयोधाग्भव उपादाय पञ्चस्स पुगलान पञ्जस्ती ति ?
न हेय वत्तये । पे० ।

एतयोधाग्भव एको य पुगला ति ? भ्रामन्ता ।

एतयोधाग्भव चतारो य पुगला ति ? न हेय वत्तये ।
पे० ।

एतयोधाग्भव एका य पुगलो ति ? भ्रामन्ता ।

११३ *एतयोधाग्भव एतयो पुगला ति ? न हेय वत्तये ।
पे० ।

११४ *एता एता उपादाय एताय पञ्जस्ति एतमेव' एता
उपादाय पुगलस्स पञ्जस्ती ति ? एता एता उपादाय एताय
पञ्जस्ति एतौ ति चत्तिन्ना एता ति चत्तिन्ना एतमेव एता उपादाय
[११४ - ११५] पञ्जस्ति ति ।

पुगलस्स पञ्जत्ति, रूप पि अनिच्च पुगलो पि अनिच्चो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

यथा रुक्ख उपादाय छायाय पञ्जत्ति, अञ्जो रुक्खो अञ्जा छाया, एवमेव रूप उपादाय पुगलस्स पञ्जत्ति, अञ्ज रूप अञ्जो पुगलो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

5

११३ *यथा गाम उपादाय गामिकस्स^१ पञ्जत्ति, एवमेव रूप उपादाय पुगलस्स पञ्जत्ती ति ? यथा गाम उपादाय गामिकस्स पञ्जत्ति, अञ्जो गामो अञ्जो गामिको, एवमेव रूप उपादाय पुगलस्स पञ्जत्ति, अञ्ज रूप अञ्जो पुगलो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

10

११४ *यथा रट्ठं उपादाय रञ्जो पञ्जत्ति, एवमेव रूप उपादाय पुगलस्स पञ्जत्ती ति ? यथा रट्ठ उपादाय रञ्जो पञ्जत्ति, अञ्ज^२ रट्ठ^३ अञ्जो राजा, एवमेव रूप उपादाय पुगलस्स पञ्जत्ति, अञ्ज रूप अञ्जो पुगलो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

११५ *यथा न निगळो नेगळिको, यस्स निगळो सो नेगळिको, एवमेव न रूप रूपवा, यस्स रूप सो रूपवा ति ? यथा न निगळो नेगळिको, यस्स निगळो सो नेगळिको, अञ्जो निगळो अञ्जो नेगळिको, एवमेव न रूप रूपवा, यस्स रूप सो रूपवा, अञ्ज रूप अञ्जो रूपवा ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

15

११६ *चित्ते चित्ते पुगलस्स पञ्जत्ती ति ? ग्रामन्ता । चित्ते चित्ते पुगलो जायति जीयति^३ मीयति^३ चवति उपपज्जती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

20 B 39

दुतिये चित्ते उप्पन्ने न वत्तब्ब सो ति वा अञ्जो ति वा ति ? ग्रामन्ता ।

दुतिये चित्ते उप्पन्ने न वत्तब्ब कुमारको ति वा कुमारिका ति वा ति ? वत्तब्ब ।

R 42

25

आजानाहि निग्गह । हञ्चि दुतिये चित्ते उप्पन्ने न वत्तब्ब — “सो ति वा अञ्जो ति वा,” तेन वत रे वत्तब्बे — “दुतिये चित्ते उप्पन्ने

१ गामियस्स — स्या०, एवमुपरि पि । २-२ अञ्जो रट्ठो — रो० । ३-३ जिग्यति मियति — स्या०, रो० ।

न वत्तब्ब - कुमारको ति वा कुमारिका ति वा” ति । य तत्थ वदेसि - “वत्तब्बे खो - ‘दुतिये चित्ते उप्पन्ने न वत्तब्ब - सो ति वा भ्रञ्जो ति वा, दुतिये चित्ते उप्पन्ने वत्तब्ब - कुमारको ति वा कुमारिका ति वा” ति मिञ्छा ।

5 हञ्चि वा पन दुतिये चित्ते उप्पन्ने वत्तब्ब - “कुमारको ति वा कुमारिका’ ति वा, तेन वत रे वत्तब्बे - “दुतिये चित्ते उप्पन्ने वत्तब्ब - सो ति वा भ्रञ्जो ति वा” ति । य तत्थ वदेसि - “वत्तब्बे खो - दुतिये चित्ते उप्पन्ने न वत्तब्ब - सो ति वा भ्रञ्जो ति वा दुतिये चित्ते उप्पन्ने वत्तब्ब” - कुमारको ति वा कुमारिका ति वा” ति मिञ्छा ।

10 ११७ *दुतिये चित्ते उप्पन्ने न वत्तब्ब - “सो ति वा भ्रञ्जो ति वा’ ति ? भ्रामन्ता ।

दुतिये चित्ते उप्पन्ने न वत्तब्ब - “इत्थी ति वा पुरिसो ति वा गहट्ठो ति वा पब्बजित्तो ति वा देवो ति वा मनुस्सो ति वा” ति ? वत्तब्ब ।

भ्राजानाहि निग्गह । हञ्चि दुतिये चित्ते उप्पन्ने न वत्तब्ब - 15 सो ति वा भ्रञ्जो ति वा तेन वत रे वत्तब्बे - ‘दुतिये चित्ते उप्पन्ने न वत्तब्ब - ‘देवो ति वा मनुस्सो ति वा’ ति । य तत्थ वदेसि - “वत्तब्बे खो - दुतिये चित्ते उप्पन्ने न वत्तब्ब - सो ति वा भ्रञ्जो ति वा दुतिये चित्ते उप्पन्ने वत्तब्ब - देवो ति वा मनुस्सो ति वा’ ति मिञ्छा ।

हञ्चि वा पन दुतिये चित्ते उप्पन्ने वत्तब्ब - “देवो ति वा 20 मनुस्सो ति वा, तेन वत रे वत्तब्बे - दुतिये चित्ते उप्पन्ने वत्तब्ब” - ‘सो ति वा भ्रञ्जो ति वा’ ति । य तत्थ वदेसि - “वत्तब्बे खो - ‘दुतिये चित्ते उप्पन्ने न वत्तब्ब - सो ति वा भ्रञ्जो ति वा दुतिये चित्ते उप्पन्ने वत्तब्ब - देवो ति वा मनुस्सो ति वा’ ति मिञ्छा । पे० ।

B. 40 ११८ 1न वत्तब्ब - पुग्गलो उपलब्धमि सञ्चिक्कट्ठपरमत्थेना 25 ति ? भ्रामन्ता ।

ननु यो पस्सति य पस्सति येन पस्सति सो पस्सति स पस्सति 30 तेन पस्सती ति ? भ्रामन्ता ।

हञ्चि यो पस्सति य पस्सति येन पस्सति सो पस्सति तं

पस्सति तेन पस्सति, तेन वत रे वत्तब्बे — “पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति ।

११६. न वत्तब्बं — “पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति ? ग्रामन्ता ।

ननु यो मुणाति पे० यो घायति यो सायति यो फुसति 5
यो विजानाति य विजानाति येन विजानाति, सो विजानाति तं
विजानाति तेन विजानाती ति ? ग्रामन्ता ।

हञ्चि यो विजानाति य विजानाति येन विजानाति, सो विजा-
नाति त विजानाति तेन विजानाति, तेन वत रे वत्तब्बे — “पुगलो
उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति ।

10

१२० *पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना ति ?
ग्रामन्ता ।

ननु यो न पस्सति य न पस्सति येन न पस्सति, सो न पस्सति
त न पस्सति तेन न पस्सती ति ? ग्रामन्ता ।

हञ्चि यो न पस्सति यं न पस्सति येन न पस्सति, सो न पस्सति 15
त न पस्सति तेन न पस्सति, नो च वत रे वत्तब्बे — “पुगलो उपलब्भति
सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति ।

पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना ति ? ग्रामन्ता ।

ननु यो न सुणाति पे० . यो न घायति यो न सायति
यो न फुसति यो न विजानाति य न विजानाति येन न विजानाति, 20
सो न विजानाति त न विजानाति तेन न विजानाती ति ? ग्रामन्ता ।

हञ्चि यो न विजानाति य न विजानाति येन न विजानाति,
सो न विजानाति त न विजानाति तेन न विजानाति, नो च वत रे
वत्तब्बे — “पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति ।

R 44

१२१ न वत्तब्बं — “पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना” 25
ति ? ग्रामन्ता ।

ननु वुत्त भगवता — “पस्सामह, भिक्खवे, दिब्बेन चक्खुना
विसुद्धेन अतिक्कन्तमानुसकेन सत्ते चवमाने उपपज्जमाने हीने पणीते
सुवण्णे दुब्बण्णे, सुगते दुग्गते यथाकम्मूपगे सत्ते पजानामी” ति । अत्थेव
सुत्तन्तो ति ? ग्रामन्ता ।

30

तेन हि पुगलो उपलब्धमिति सच्चिक्वदुपरमत्येना ति ।

D. 41

१२२ *वुत्त भगवता - "पस्सामह, भिक्खवे, दिब्बेन चक्खुना विसुद्धेन भतिक्कन्तमानुसकेन सत्ते भवमाने उपपज्जमाने हीने पणीत सुवण्णे दुववण्णे, सुगते दुग्गते यथाकम्मूपगे सत्ते पजानामी" ति कत्वा
5 सेनेव कारणेन पुगलो उपलब्धमिति सच्चिक्वदुपरमत्येना ति ? भामन्ता ।

भगवा दिब्बेन चक्खुना विसुद्धेन भतिक्कन्तमानुसकेन रूपं पस्सति पुगलं पस्सती ति ? रूपं पस्सति ।

रूपं पुगलो रूपं भवति, रूपं उपपज्जति, रूपं यथाकम्मूपगं ति ? न हेव वत्तब्बे ।

10 भगवा दिब्बेन चक्खुना विसुद्धेन भतिक्कन्तमानुसकेन रूपं पस्सति पुगलं पस्सती ति ? पुगलं पस्सति ।

पुगलो रूपं रूपायतनं रूपघातुं नीलं पीतकं लोहितकं भावात् चक्खुविज्जेम्यं चक्खुस्मिं पटिहृज्जाति, चक्खुस्सं प्रापायं प्रागच्छती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

15 भगवा दिब्बेन चक्खुना विसुद्धेन भतिक्कन्तमानुसकेन रूपं पस्सति पुगलं पस्सती ति ? उभो पस्सति ।

R 43 उभो रूपं रूपायतनं रूपघातुं, उभो नीला उभो पीतका, उभो लोहितका उभो भोदाता उभो चक्खुविज्जेम्या उभो चक्खुस्मिं पटि हृज्जाति उभो चक्खुस्सं प्रापायं प्रागच्छन्ति उभो भवन्ति उभो
20 उपपज्जन्ति उभो यथाकम्मूपगा ति ? न हेव वत्तब्बे ।

१२३ पुरिस्सकारामुयोगो

१२३ कल्याणपापकानि कम्मानी उपलब्धमन्ती ति ? भामन्ता ।
कल्याणपापकानं कम्मामं कत्ता कारेता उपलब्धमती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१२४ कल्याणपापकानि कम्मानी उपलब्धमन्ती ति, कल्याण
25 पापकानं कम्मामं कत्ता कारेता उपलब्धमती ति ? भामन्ता ।

तस्स कत्ता कारेता उपलब्धमती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .. ।

१२५ तस्स कत्ता कारेता उपलब्धमती ति ? भामन्ता ।

तस्स तस्सेव नत्थि दुवखस्स अन्तप्पिरिया, नत्थि वट्ठुपच्छेदो^१,
नत्थि अनुपादापरिनिव्वान ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .. ।

१२६ *कल्याणपापकानि कम्मनि उपलब्भन्ती ति^३, कल्याण-
पापकान कम्मन कत्ता कारेता उपलब्भती ति ? आमन्ता ।

B 12

पुगलो उपलब्भती ति, पुग्गलस्स कत्ता कारेता उपलब्भती 5
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१२७ *कल्याणपापकानि कम्मनि उपलब्भन्ती ति, कल्याण-
पापकान कम्मन कत्ता कारेता उपलब्भती ति ? आमन्ता ।

निव्वान उपलब्भती ति, निव्वानस्स कत्ता कारेता उपलब्भती
ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

10 R 46

१२८ *कल्याणपापकानि कम्मनि उपलब्भन्ती ति, कल्याण-
पापकान कम्मन कत्ता कारेता उपलब्भती ति ? आमन्ता ।

महापथवी^३ उपलब्भती ति, महापथविया कत्ता कारेता
उपलब्भती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१२९ *कल्याणपापकानि कम्मनि उपलब्भन्ती ति, कल्याण-
पापकान कम्मन कत्ता कारेता उपलब्भती ति ? आमन्ता ।

15

महासमुद्दो उपलब्भती ति, महासमुद्दस्स कत्ता कारेता
उपलब्भती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१३० *कल्याणपापकानि कम्मनि उपलब्भन्ती ति, कल्याण-
पापकान कम्मन कत्ता कारेता उपलब्भती ति ? आमन्ता ।

20

सिनेरुपव्वतराजा उपलब्भती ति, सिनेरुस्स पव्वतराजस्स^४
कत्ता कारेता उपलब्भती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१३१ *कल्याणपापकानि कम्मनि उपलब्भन्ती ति, कल्याण-
पापकान कम्मन कत्ता कारेता उपलब्भती ति ? आमन्ता ।

आपो उपलब्भती ति, आपस्स कत्ता कारेता उपलब्भती ति ? 25
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१३२ *कल्याणपापकानि कम्मनि उपलब्भन्ती ति, कल्याण-
पापकान कम्मन कत्ता कारेता उपलब्भती ति ? आमन्ता ।

१ वट्ठुपच्छेदो - स्या० । २ सी०, रो० पोत्थकेसु नत्थि । ३ महापठवी - स्या०,
एवमुपरि पि । ४ पव्वतरब्बो - सी०, रो० ।

तेजो उपलब्धती ति, तेजस्स कत्ता कारेता उपलब्धती ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१३३ *कल्याणपापकानि कम्मानि उपलब्धन्ती ति, कल्याण
पापकान कम्मान कत्ता कारेता उपलब्धती ति ? भ्रामन्ता ।

5 वायो उपलब्धती ति, वायस्स कत्ता कारेता उपलब्धती ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१३४ *कल्याणपापकानि कम्मानि उपलब्धन्ती ति, कल्याण
पापकान कम्मान कत्ता कारेता उपलब्धती ति ? भ्रामन्ता ।

B 43

तिणकट्ठवनप्पतयो उपलब्धन्ती ति, तिणकट्ठवनप्पतीन कत्ता
10 कारेता उपलब्धती ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० ।

१३५ *कल्याणपापकानि कम्मानि उपलब्धन्ती ति, कल्याण-
पापकान कम्मान कत्ता कारेता उपलब्धती ति ? भ्रामन्ता ।

अब्बो^१ कल्याणपापकानि कम्मानि अब्बो कल्याणपापकान
कम्मान कत्ता कारेता ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० ।

R. 47 15

१३६ कल्याणपापकान कम्मान विपाको उपलब्धती ति ?
भ्रामन्ता ।

कल्याणपापकान कम्मान विपाकपटिसवेदी उपलब्धती ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१३७ *कल्याणपापकान कम्मान विपाको उपलब्धती ति,
20 कल्याणपापकान कम्मान विपाकपटिसवेदी उपलब्धती ति ? भ्रामन्ता ।

तस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१३८ *तस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? भ्रामन्ता ।

उस्स तस्सेव नत्थि दुक्खस्स अन्तकिरिया नत्थि वटटुपच्चेदी,
नत्थि अनुपाषापरिनिव्वान ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

25 १३९ कल्याणपापकान कम्मान विपाको उपलब्धती ति,
कल्याणपापकान कम्मान विपाकपटिसवेदी उपलब्धती ति ? भ्रामन्ता ।

पुग्गलो उपलब्धती ति पुग्गसस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ?
न हेव वत्तब्बे । ... पे० .. ।

१४०. *कल्याणपापकानं कम्मानं विपाको उपलब्धती ति,
कल्याणपापकानं कम्मानं विपाकपटिसंवेदी उपलब्धती ति ? आमन्ता ।

निब्बानं उपलब्धती ति, निब्बानस्स पटिसंवेदी उपलब्धती
ति ? न हेवं वत्तब्बे । .. पे० ।

१४१ *कल्याणपापकान कम्मानं विपाको उपलब्धती ति, 5
कल्याणपापकानं कम्मानं विपाकपटिसंवेदी उपलब्धती ति ? आमन्ता ।

महापथवी उपलब्धती ति पे० महासमुद्धो उपलब्धती ति
.. सिनेरुपव्वतराजा उपलब्धती ति आपो उपलब्धती ति तेजो R 48
उपलब्धती ति वायो उपलब्धती ति पे० तिणकट्ठवनप्पतयो
उपलब्धन्ती^१ ति, तिणकट्ठवनप्पतीन पटिसंवेदी उपलब्धती ति ? न 10
हेवं वत्तब्बे । पे० ।

१४२ *कल्याणपापकान कम्मानं विपाको उपलब्धती ति,
कल्याणपापकानं कम्मानं विपाकपटिसंवेदी उपलब्धती ति ? आमन्ता ।

अञ्जो कल्याणपापकानं कम्मानं विपाको, अञ्जो कल्याण-
पापकानं कम्मानं विपाकपटिसंवेदी ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० । 15

१४३ दिब्बं सुखं उपलब्धती ति ? आमन्ता ।

दिब्बस्स सुखस्स पटिसंवेदी उपलब्धती ति ? न हेवं
वत्तब्बे । .. पे० ।

१४४ *दिब्बं सुखं उपलब्धती ति, दिब्बस्स सुखस्स पटिसंवेदी
उपलब्धती ति ? आमन्ता । 20

तस्स पटिसंवेदी उपलब्धती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

१४५ *तस्स पटिसंवेदी उपलब्धती ति ? आमन्ता ।

तस्स तस्सेव नत्थि दुक्खस्स अन्तकिरिया, नत्थि वट्ठुपच्छेदो,
नत्थि अनुपादापरिनिब्बानं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

१४६ *दिब्बं सुखं उपलब्धती ति, दिब्बस्स सुखस्स पटिसंवेदी 25
उपलब्धती ति ? आमन्ता ।

पुगलो उपलब्धती ति, पुगलस्स पटिसंवेदी उपलब्धती ति ?
न हेवं वत्तब्बे । . पे० ।

१४७ *दिब्व सुख उपलब्धती ति, दिब्वस्स सुखस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? भामन्ता ।

निब्बान उपलब्धती ति, निब्बानस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

8 १४८ *दिब्व सुख उपलब्धती ति, दिब्वस्स सुखस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? भामन्ता ।

महापण्णवी उपलब्धती ति महासमुद्धो उपलब्धती ति सिनेरुपव्वतराजा उपलब्धती ति आपो उपलब्धती ति तेजो उपलब्धती ति वायो उपलब्धती ति पे० तिणकट्टवनप्पतमो^१
10 उपलब्धन्ती ति, तिणकट्टवनप्पतीन पटिसवेदी उपलब्धती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१४९ *दिब्व सुख उपलब्धती ति दिब्वस्स सुखस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? भामन्ता ।

अब्बो दिब्व सुख, अब्बो दिब्वस्स सुखस्स पटिसवेदी ति ?
15 न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१५० *मानुसक सुख उपलब्धती ति ? भामन्ता ।

मानुसकस्स सुखस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

D 45 १५१ *मानुसक सुख उपलब्धती ति, मानुसकस्स सुखस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? भामन्ता ।

तस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१५२ *तस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? भामन्ता ।

तस्स तस्सेव नरिय बुक्खस्स अन्तविरिया नरिय बट्टुपण्णवेदो, नरिय अनुपादापरिनिब्बान ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

25 १५३ मानुसक सुख उपलब्धती ति मानुसकस्स सुखस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? भामन्ता ।

पुगलो उपलब्धती ति पुगलस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१५४ *मानुसक सुखं उपलब्धती ति, मानुसकस्स सुखस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? आमन्ता ।

निब्बान उपलब्धती ति, निब्बानस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१५५ *मानुसक सुखं उपलब्धती ति, मानुसकस्स सुखस्स 5 R 50 पटिसवेदी उपलब्धती ति ? आमन्ता ।

महापथवी उपलब्धती ति पे० महासमुद्दो उपलब्धती ति
सिनेरुपव्वतराजा उपलब्धती ति आपो उपलब्धती ति
तेजो उपलब्धती ति वायो उपलब्धती ति तिणकट्टवनप्पतयो
उपलब्धन्ती ति, तिणकट्टवनप्पतीन पटिसवेदी उपलब्धती ति ? न 10
हेवं वत्तब्बे । पे० ।

१५६ *मानुसक सुखं उपलब्धती ति, मानुसकस्स सुखस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? आमन्ता ।

अञ्ज मानुसक सुख अञ्जो मानुसकस्स सुखस्स पटिसवेदी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 15

१५७ *आपायिक दुक्ख उपलब्धती ति ? आमन्ता ।

आपायिकस्स दुक्खस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

१५८ *आपायिकं दुक्खं उपलब्धती ति, आपायिकस्स दुक्खस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? आमन्ता । 20

तस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

१५९ *तस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? आमन्ता ।

तस्स तस्सेव नत्थि दुक्खस्स अन्तकिरिया, नत्थि वट्ठुपच्छेदो, नत्थि अनुपादापरिनिब्बान ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१६० *आपायिक दुक्खं उपलब्धती ति, आपायिकस्स दुक्खस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? आमन्ता । 25 B 46

पुगलो उपलब्धती ति, पुगलस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१६१ *आपायिक दुक्ख उपलब्धती ति, आपायिकस्स दुक्खस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? आमन्ता ।

निब्वान उपलब्धती ति, निब्वानस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ?

२. ५१

न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१६२ *आपायिक दुक्ख उपलब्धती ति, आपायिकस्स दुक्खस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? आमन्ता ।

५ महापथवी उपलब्धती ति पे० महासमुद्धो उपलब्धती ति सिनेरुपव्वतराजा उपलब्धती ति आपो उपलब्धती ति तेजो उपलब्धती ति धायो उपलब्धती ति तिणकट्टवनप्पतमो उपलब्धती ति, तिणकट्टवनप्पतीन पटिसवेदी उपलब्धती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१० १६३ *आपायिक दुक्ख उपलब्धती ति, आपायिकस्स दुक्खस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? आमन्ता ।

अब्भं आपायिक दुक्ख, अब्भो आपायिकस्स दुक्खस्स पटिसवेदी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१६४ नेरयिक दुक्ख उपलब्धती ति ? आमन्ता ।

१५ नेरयिकस्स दुक्खस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? न हेव वत्तब्बे । नेरयिक दुक्ख उपलब्धती ति, नेरयिकस्स दुक्खस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? आमन्ता ।

तस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० ।

१६५ तस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? आमन्ता ।

२० तस्स तस्सेय नत्थि दुक्खस्स अन्तविरिया नत्थि यट्ठुपच्छेदो, नत्थि अनुपादापरिनिब्वान ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .. ।

१६६ नेरयिक दुक्ख उपलब्धती ति नेरमिन्स्स दुक्खस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? आमन्ता ।

पुग्गलो उपलब्धती ति, पुग्गलस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? २५ न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१६७ नेरयिक दुक्ख उपलब्धती ति, नेरयिकस्स दुक्खस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? आमन्ता ।

२. ५२

निब्वान उपलब्धती ति, निब्वानस्स पटिसवेदी उपलब्धती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

१६८ *नेरयिक दुक्खं उपलब्भती ति, नेरयिकस्स दुक्खस्स पटिसंवेदी उपलब्भती ति ? आमन्ता ।

महापथवी उपलब्भती ति पे० महासमुद्धो उपलब्भती ति ..
सिनेरुपब्बतराजा उपलब्भती ति आपो उपलब्भती ति .. तेजो
उपलब्भती ति वायो उपलब्भती ति तिणकट्टवनप्पतयो उपलब्भन्ती 5
ति, तिणकट्टवनप्पतीन पटिसंवेदी उपलब्भती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।
पे० . ।

१६९ *नेरयिक दुक्खं उपलब्भती ति, नेरयिकस्स दुक्खस्स पटिसंवेदी उपलब्भती ति ? आमन्ता ।

अञ्जो नेरयिक दुक्ख, अञ्जो नेरयिकस्स दुक्खस्स पटिसंवेदी 10
ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

१७० *कल्याणपापकानि कम्मानि उपलब्भन्ती ति, कल्याण-
पापकानं कम्मानं कत्ता कारेता विपाकपटिसंवेदी उपलब्भती ति ?
आमन्ता ।

सो करोति सो पटिसंवेदेती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० । 15

१७१ *सो करोति सो पटिसंवेदेती ति ? आमन्ता ।

सयङ्कत सुखदुक्ख ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

१७२ *कल्याणपापकानि कम्मानि उपलब्भन्ती ति, कल्याण-
पापकानं कम्मानं कत्ता कारेता विपाकपटिसंवेदी उपलब्भती ति ?
आमन्ता । 20

अञ्जो करोति अञ्जो पटिसंवेदेती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।
पे० ।

१७३ *अञ्जो करोति अञ्जो पटिसंवेदेती ति ? आमन्ता ।

परङ्कत^१ सुखदुक्ख ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

१७४ *कल्याणपापकानि कम्मानि उपलब्भन्ती ति, कल्याण-
पापकानं कम्मानं कत्ता कारेता विपाकपटिसंवेदी उपलब्भती ति ?
आमन्ता । 25

सो च अञ्जो च करोन्ति सो च अञ्जो च पटिसंवेदेन्ती ति ?
न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

१७५ *सो च भ्रञ्जो च करोन्ति, सो च भ्रञ्जो च पटि
सवेदेतीति ? भ्रामन्ता ।

सयस्कृत च परस्कृत च सुखदुःखं त्रि ? न हेव वत्तब्बे । पे० ॥

१७६ *कल्याणपापकानि कम्मानी उपलब्धन्तीति, कल्याण
पापकानि कम्मानी कत्ता कारेता विपाकपटिसवेदी उपलब्धन्तीति ?
भ्रामन्ता ।

B 48

नेव सो करोति न सो पटिसवेदेति, न भ्रञ्जो करोति न भ्रञ्जो
पटिसवेदेतीति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१७७ *नेव सो करोति न सो पटिसवेदेति, न भ्रञ्जो करोति
न भ्रञ्जो पटिसवेदेतीति ? भ्रामन्ता ।

असयस्कृत अपरस्कृत अधिञ्चसमुपपन्नं सुखदुःखं त्रि ? न
हेव वत्तब्बे । पे० ।

१७८ *कल्याणपापकानि कम्मानी उपलब्धन्तीति, कल्याण
पापकानि कम्मानी कत्ता कारेता विपाकपटिसवेदी उपलब्धन्तीति ?
भ्रामन्ता ।

सो करोति सो पटिसवेदेति भ्रञ्जो करोति भ्रञ्जो पटि
सवेदेति सो च भ्रञ्जो च करोन्ति सो च भ्रञ्जो च पटिसवेदन्ति, नेव
सो करोति न सो पटिसवेदेति न भ्रञ्जो करोति न भ्रञ्जो पटिसवेदेती
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१७९ सो करोति सो पटिसवेदेति, भ्रञ्जो करोति भ्रञ्जो
पटिसवेदेति सो च भ्रञ्जो च करोन्ति सो च भ्रञ्जो च पटिसवेदन्ति,
नेव सो करोति न सो पटिसवेदेति न भ्रञ्जो करोति न भ्रञ्जो पटि
सवेदेतीति ? भ्रामन्ता ।

सयस्कृत सुखदुःखं परस्कृत सुखदुःखं सयस्कृत च परस्कृत च
सुखदुःखं असयस्कृत अपरस्कृत अधिञ्चसमुपपन्नं सुखदुःखं त्रि ? न
हेव वत्तब्बे । पे० ।

R. 54

१८० यम्म अत्थीति ? भ्रामन्ता ।

यम्मकारणो अत्थीति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१८१ *कम्म अत्थी ति, कम्मकारको अत्थी ति ? आमन्ता ।
तस्स कारको अत्थी ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० ।

१८२ *तस्स कारको अत्थी ति ? आमन्ता ।

तस्स तस्सेव नत्थि दुक्खस्स अन्तकिरिया, नत्थि वट्टुपच्छेदो,
नत्थि अनुपादापरिनिव्वान ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० । 5

१८३ *कम्म अत्थी ति, कम्मकारको अत्थी ति ? आमन्ता ।

पुगलो अत्थी ति, पुगलस्स कारको अत्थी ति ? न हेव वत्तब्बे ।
. पे०... ।

१८४ *कम्म अत्थी ति, कम्मकारको अत्थी ति ? आमन्ता ।

निव्वानं अत्थी ति, निव्वानस्स कारको अत्थी ति ? न हेवं
वत्तब्बे । . पे० । 10

१८५ *कम्मं अत्थी ति, कम्मकारको अत्थी ति ? आमन्ता ।

महापथवी अत्थी ति पे० महासमुद्दो अत्थी ति सिनेरु-
पव्वतराजा अत्थी ति आपो अत्थी ति तेजो अत्थी ति वायो
अत्थी ति तिणकट्ठवनप्पतयो अत्थी ति, तिणकट्ठवनप्पतीन कारको
अत्थी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 15

१८६ *कम्मं अत्थी ति, कम्मकारको अत्थी ति ? आमन्ता ।

अञ्जं कम्म, अञ्जो कम्मकारको ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

१८७ विपाको अत्थी ति ? आमन्ता ।

विपाकपटिसवेदी अत्थी ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० । 20

१८८ *विपाको अत्थी ति, विपाकपटिसवेदी अत्थी ति ?
आमन्ता ।

तस्स पटिसवेदी अत्थी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१८९ *तस्स पटिसवेदी अत्थी ति ? आमन्ता ।

तस्स तस्सेव नत्थि दुक्खस्स अन्तकिरिया, नत्थि वट्टुपच्छेदो,
नत्थि अनुपादापरिनिव्वान ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 25

विपाको अत्थी ति, विपाकपटिसवेदी अत्थी ति ? आमन्ता ।

पुगलो भ्रूयी ति, पुगलस्स पटिसवेदी भ्रूयी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१६० *विपाको भ्रूयी ति, विपाकपटिसवेदी भ्रूयी ति ? भ्रामन्ता ।

5 निम्बान भ्रूयी ति, निम्बानस्स पटिसवेदी भ्रूयी ति ? न हव वत्तब्बे । पे० ।

१६१ *विपाको भ्रूयी ति, विपाकपटिसवेदी भ्रूयी ति ? भ्रामन्ता ।

महापथवी भ्रूयी ति पे० महासमुद्धो भ्रूयी ति .. सिनेरु
10 पम्बतराजा भ्रूयी ति आपो भ्रूयी ति तेजो भ्रूयी ति .. वायो
भ्रूयी ति तिणकट्टवनप्पतयो भ्रूयी ति, तिणकट्टवनप्पतीन पटिसवयी
भ्रूयी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१६२ *विपाको भ्रूयी ति, विपाकपटिसवेदी भ्रूयी ति ? भ्रामन्ता ।

15 भञ्जो विपाको, भञ्जो विपाकपटिसवेदी ति ? न हेव वत्तब्बे । (सङ्खित्त)

कल्याणवग्गो पठ्ठो ।

११४ भमिञ्जानुयोगो

B 50 १६३ 'न वत्तब्ब - 'पुगलो उपलब्धति सच्चिक्कट्टपरमत्थेना' ति ? भ्रामन्ता ।

ननु भ्रूयि कोचि इदि' विकुब्बती ति ? भ्रामन्ता ।
20 हञ्चि भ्रूयि कोचि इदि विकुब्बति, तेन वत रे वत्तब्बे -
'पुगलो उपलब्धति सच्चिक्कट्टपरमत्थेना ति ।

R 56 १६४ 'न वत्तब्ब - "पुगलो उपलब्धति सच्चिक्कट्टपरमत्थेना" ति ? भ्रामन्ता ।

ननु भ्रूयि कोचि दिब्बाय सोत्तघातुया सह सुणाति पे०...
25 परचित्त विजानाति' पुब्बनिवास भनुत्सरति दिब्बेन धक्खुना रूप
पस्सति आसयान खय सच्चिक्करोती ति ? भ्रामन्ता ।

हञ्चि अत्थि कोचि आसवान खयं सच्छिकरोति, तेन वत रे वत्तब्बे — “पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति ।

१६५ *अत्थि कोचि इद्धि विकुब्बती ति कत्वा तेन च कारणेन पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना ति ? आमन्ता ।

यो इद्धि विकुब्बति, स्वेव पुगलो ? यो इद्धि न विकुब्बति, 5
न सो पुगलो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१६६. *यो दिब्बाय सोतधातुया सद्दं सुणाति पे० . यो परचित्तं विजानाति .. यो पुब्बेनिवासं अनुस्सरति . यो दिब्बेन चक्खुना रूपं पस्सति .. यो आसवानं खयं सच्छिकरोति, स्वेव पुगलो ? यो आसवानं खयं न सच्छिकरोति, न सो पुगलो ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० । 10

§ १५-१८. ज्ञातकानुयोगादि

१६७ न वत्तब्ब — “पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति ? आमन्ता ।

ननु माता अत्थी ति ? आमन्ता ।

हञ्चि माता अत्थि, तेन वत रे वत्तब्बे — “पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति । 15

१६८ न वत्तब्बं — “पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति ? आमन्ता ।

ननु पिता अत्थि पे० भाता अत्थि भगिनी अत्थि . खत्तियो अत्थि ब्राह्मणो अत्थि . वेस्सो अत्थि सुद्धो अत्थि .. गहट्ठो अत्थि पब्बजितो अत्थि देवो अत्थि मनुस्सो अत्थी ति ? 20
आमन्ता ।

[हञ्चि मनुस्सो अत्थि, तेन वत रे वत्तब्बे — “पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति ।

१६९. *माता अत्थी ति कत्वा तेन च कारणेन पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना ति ? आमन्ता । 25

अत्थि कोचि न माता हुत्वा माता होती ति ? आमन्ता ।

अत्थि कोचि न पुगलो हुत्वा पुगलो होती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

अत्थि कोचि न पिता हुत्वा पे० न माता हुत्वा न भगिनी हुत्वा न सत्तियो हुत्वा न ब्राह्मणो हुत्वा न वेस्तो हुत्वा .. न सुदो हुत्वा न गहद्वो हुत्वा न पव्वजितो हुत्वा न देवो हुत्वा न मनुस्सो हुत्वा मनुस्सो होती ति ? आमन्ता ।

5 अत्थि कोचि न पुग्गलो हुत्वा पुग्गलो होती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२०० *माता अत्थी ति क्त्वा तेन च कारणेन पुग्गलो उपलभति सच्चिकट्टपरमत्थेना ति ? आमन्ता ।

अत्थि कोचि माता हुत्वा न माता होती ति ? आमन्ता ।

10 अत्थि कोचि पुग्गलो हुत्वा न पुग्गलो होती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अत्थि कोचि पिता हुत्वा माता हुत्वा भगिनी हुत्वा .. सत्तियो हुत्वा ब्राह्मणो हुत्वा वेस्तो हुत्वा सुदो हुत्वा गहद्वो हुत्वा पव्वजितो हुत्वा .. देवो हुत्वा मनुस्सो हुत्वा न मनुस्सो होती ति ? आमन्ता ।

15 अत्थि कोचि पुग्गलो हुत्वा न पुग्गलो होती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

११६ पट्ठिवेपानुयोगो

B. 58

२०१ १न वत्तब्ब—‘पुग्गलो उपलभति सच्चिकट्टपरमत्थेना’ ति ? आमन्ता ।

20 ननु सोतापन्नो अत्थी ति ? आमन्ता ।

हज्जिण सोतापन्नो अत्थि तेन वत्त रे वत्तब्बे — “पुग्गलो उपलभति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति ।

२०२ १न वत्तब्बं—“पुग्गलो उपलभति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति ? आमन्ता ।

25 ननु सकदागामी अत्थि पे० अनागामी अत्थि अरहा अत्थि उमतोभागविमुत्तो अत्थि पळआविमुत्तो अत्थि काय सक्खि अत्थि विट्ठिप्पत्तो अत्थि सद्धाविमुत्तो अत्थि .. धम्माम्नु सारी अत्थि सद्धानुसारी अत्थी ति ? आमन्ता ।

B. 52

हञ्चि सद्धानुसारी अत्थि, तेन वत्त रे वत्तब्बे — “पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति ।

२०३ *सोतापन्नो अत्थी ति कत्वा तेन च कारणेन पुगले^१ उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना ति ? आमन्ता ।

अत्थि कोचि न सोतापन्नो हुत्वा सोतापन्नो होती ति ? आमन्ता । 5

अत्थि कोचि न पुगलो हुत्वा पुगलो होती ति ? न हेवं वत्तब्बे । .. पे० ।

२०४ *अत्थि कोचि न सकदागामी हुत्वा न अनागामी हुत्वा न अरहा हुत्वा न उभतोभागविमुत्तो हुत्वा . न पञ्ञा- विमुत्तो हुत्वा न कायसक्खि हुत्वा न दिट्ठिप्पत्तो हुत्वा न सद्धा- 10 विमुत्तो हुत्वा न धम्मानुसारी हुत्वा न सद्धानुसारी हुत्वा सद्धानु- सारी होती ति ? आमन्ता ।

अत्थि कोचि न पुगलो हुत्वा पुगलो होती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

२०५ *सोतापन्नो अत्थी ति कत्वा तेन च कारणेन पुगलो 15 उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना ति ? आमन्ता ।

अत्थि कोचि सोतापन्नो हुत्वा न सोतापन्नो होती ति ? आमन्ता ।

अत्थि कोचि पुगलो हुत्वा न पुगलो होती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

R 59

अत्थि कोचि सकदागामी हुत्वा अनागामी हुत्वा न अनागामी 20 होती ति ? आमन्ता ।

अत्थि कोचि पुगलो हुत्वा न पुगलो होती ति ? न हेवं वत्तब्बे । .. पे० ।

§ २०. सद्धानुयोगो

२०६. ^१न वत्तब्ब — “पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति ? आमन्ता ।

25

ननु चत्तारो पुरिसयुगा अट्ठ पुरिसपुगला अत्थी ति ? आमन्ता ।

हञ्चि चत्तारो पुरिसयुगा अट्ठ पुरिसपुगला अत्थि, तेन वत्त रे वत्तब्बे — “पुगलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना” ति ।

२०७ *चत्तारो पुरिसयुगा भट्ट पुरिसपुगला मत्थी ति कत्वा
तेन च कारणेन पुगलो उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्थेना ति ? भामन्ता ।

B 53

चत्तारो पुरिसयुगा भट्ट पुरिसपुगला बुद्धपातुभावा पातुभवन्ती
ति ? भामन्ता ।

5 पुगलो बुद्धपातुभावा पातुभवती ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

पुगलो बुद्धपातुभावा पातुभवती ति ? भामन्ता ।

बुद्धस्स भगवतो परिनिव्वुते उच्चिद्धमो पुगलो, नत्थि पुगलो
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१२१ सच्चिकट्टसमागानुयोगो

10 २०८ *पुगलो उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्थेना ति ? भामन्ता ।

पुगलो सङ्गतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०.. ।

पुगलो असङ्गतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०.. ।

पुगलो नेव सङ्गतो नासङ्गतो ति ? न हेव वत्तब्बे ।

R 60

२०९ *पुगलो नेव सङ्गतो नासङ्गतो ति ? भामन्ता ।

15 सङ्गतं च असङ्गतं च ठपेत्वा मत्थञ्ज्जा ततिमा कोटी ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२१० *सङ्गतं च असङ्गतं च ठपेत्वा मत्थञ्ज्जा ततिया कोटी
ति ? भामन्ता ।

ननु वुत्त भगवता — 'देमा भिक्खवे धातुयो । कतमा द्वे ?

20 सङ्गता च धातु असङ्गता च धातु । इमा सो, भिक्खवे, द्वे धातुयो'
ति । मत्थेव सुत्तन्तो ति ? भामन्ता ।

तेन हि न वत्तम्ब — सङ्गतं च असङ्गतं च ठपेत्वा मत्थञ्ज्जा
ततिया कोटी' ति ।

२११ *पुगलो नेव सङ्गतो नासङ्गतो ति ? भामन्ता ।

25 मत्थञ्ज्जं सङ्गतं मत्थञ्ज्जं असङ्गतं मत्थञ्ज्जं पुगलो ति ? न
हेव वत्तब्बे । पे० ।

२१२ *सधा सङ्गता निव्वान असङ्गतं पुगलो नेव सङ्गतो
नासङ्गतो ति ? भामन्ता ।

अञ्जे खन्धा, अञ्जं निब्बानं, अञ्जो पुगलो ति ? न
हेवं वत्तब्बे । . पे० . ।

२१३ *रूपं सङ्खतं, निब्बानं असङ्खतं, पुगलो नेव सङ्खतो
नासङ्खतो ति ? आमन्ता ।

अञ्ज रूप, अञ्ज निब्बान, अञ्जो पुगलो ति ? न हेवं 5
वत्तब्बे ।

वेदना सञ्जा . सङ्घारा विञ्जाणं सङ्खतं, निब्बानं
असङ्खतं, पुगलो नेव सङ्खतो नासङ्खतो ति ? आमन्ता ।

अञ्ज विञ्जाणं, अञ्ज निब्बान, अञ्जो पुगलो ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० । 10

२१४ *पुगलस्स उप्पादो पञ्जायति, वयो पञ्जायति,
ठितस्स अञ्जथत्त पञ्जायती ति ? आमन्ता । B 54

पुगलो सङ्खतो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० । R 61

वुत्तं भगवता — “तीणिमानि, भिक्खवे, सङ्खतस्स सङ्खत-
लक्खणानि । सङ्खतान, भिक्खवे, धम्मान उप्पादो पञ्जायति, वयो 15
पञ्जायति, ठितान^१ अञ्जथत्त पञ्जायती” ति । पुगलस्स उप्पादो
पञ्जायति, वयो पञ्जायति, ठितस्स अञ्जथत्त पञ्जायति, तेन
हि पुगलो सङ्खतो ति ।

२१५ *पुगलस्स न उप्पादो पञ्जायति, न वयो पञ्जायति,
न ठितस्स अञ्जथत्तं पञ्जायती ति ? आमन्ता । 20

पुगलो असङ्खतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

वुत्तं भगवता — “तीणिमानि, भिक्खवे, असङ्खतस्स असङ्खत-
लक्खणानि । असङ्खतान, भिक्खवे, धम्मान न उप्पादो पञ्जायति,
न वयो पञ्जायति, न ठितान अञ्जथत्त पञ्जायती” ति । पुगलस्स
न उप्पादो पञ्जायति, न वयो पञ्जायति, न ठितस्स अञ्जथत्तं 25
पञ्जायति, तेन हि पुगलो असङ्खतो ति ।

२१६ *परिनिब्बुतो पुगलो अत्थत्थम्हि, नत्थत्थम्ही ति ?
अत्थत्थम्ही ति ।

परिनिवृत्तो पुगलो सस्सतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०
नत्थत्थम्ही ति ।

परिनिवृत्तो पुगलो उच्छिन्नो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२१७ *पुगलो किं निस्साय तिट्ठती ति ? भव निस्साय
५ तिट्ठती ति ।

भवो अनिच्छो सङ्गतो पटिच्चसमुप्पन्नो सयधम्मो वयधम्मो
विरागधम्मो निरोधधम्मो विपरिणामधम्मो ति ? भामन्ता ।

पुगलो पि अनिच्छो सङ्गतो पटिच्चसमुप्पन्नो सयधम्मो वय
धम्मो विरागधम्मो निरोधधम्मो विपरिणामधम्मो ति ? न हेव वत्तब्बे ।
१० पे० ।

२१८ १न वत्तब्ब — 'पुगलो उपलभमति सच्चिकट्टपरमत्थेना'
ति ? भामन्ता ।

ननु अत्थि कोचि सुख वेदन वेदियमानो "सुख वेदन वेदियामी"
२. 62 ति पजानाती ति ? भामन्ता ।

१५ हृत्थि अत्थि कोचि सुख वेदन वेदियमानो "सुख वेदन
वेदियामी" ति पजानाति तेन वत रे वत्तब्बे — "पुगलो उपलभमति
सच्चिकट्टपरमत्थेना" ति ।

२. 55 २१९ १न वत्तब्ब — "पुगलो उपलभमति सच्चिकट्टपरमत्थेना"
ति ? भामन्ता ।

२० ननु अत्थि कोचि दुक्ख वेदन वेदियमानो पे० अदुक्खमसुख
वेदन वेदियमानो 'अदुक्खमसुख वेदन वेदियामी' ति पजानाती ति ?
भामन्ता ।

हृत्थि अत्थि कोचि अदुक्खमसुख वेदन वेदियमानो "अदुक्खम
सुख वेदन वेदियामी" ति पजानाति तेन वत रे वत्तब्बे — "पुगलो
२५ उपलभमति सच्चिकट्टपरमत्थेना" ति ।

२२० अत्थि कोचि गुण वेदन वेदियमानो सुख वेदन
वेदियामी ति पजानाती ति मत्था सन च पारणन पुगलो उपलभमति
सच्चिकट्टपरमत्थेना ति ? भामन्ता ।

यो गुण वेदन वेदियमानो गुण वेदन वेदियामी' ति पजानाति

स्वेव पुग्गलो, यो सुख वेदन वेदियमानो “सुख वेदन वेदियामी” ति न पजानाति, न सो पुग्गलो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

यो दुक्ख वेदन वेदियमानो पे० यो अदुक्खमसुख वेदन वेदियमानो “अदुक्खमसुख वेदन वेदियामी” ति पजानाति, स्वेव पुग्गलो, यो अदुक्खमसुख वेदन वेदियमानो “अदुक्खमसुख वेदन वेदियामी” ति 5 न पजानाति, न सो पुग्गलो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२२१ *अत्थि कोचिं सुख वेदन वेदियमानो “सुख वेदन वेदियामी” ति पजानाती ति कत्वा तेन च कारणेन पुग्गलो उपलब्धति सच्चिकट्ठपरमत्थेना ति ? आमन्ता ।

अञ्जा सुखा वेदना, अञ्जो सुख वेदन वेदियमानो “सुख 10 वेदन वेदियामी” ति पजानाती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अञ्जा दुक्खा वेदना पे० अञ्जा अदुक्खमसुखा वेदना, अञ्जो अदुक्खमसुख वेदन वेदियमानो “अदुक्खमसुख वेदन वेदियामी” ति पजानाती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । R 63

२२२ १न वत्तब्ब – “पुग्गलो उपलब्धति सच्चिकट्ठपरमत्थेना” 15 ति ? आमन्ता ।

ननु अत्थि कोचिं काये कायानुपस्सी विहरती ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अत्थि कोचिं काये कायानुपस्सी विहरति, तेन वत रे वत्तब्बे – “पुग्गलो उपलब्धति सच्चिकट्ठपरमत्थेना” ति ।

२२३. १न वत्तब्ब – “पुग्गलो उपलब्धति सच्चिकट्ठपरमत्थेना” 20 ति ? आमन्ता ।

ननु अत्थि कोचिं वेदनासु पे० चित्ते धम्मेषु धम्मानु-पस्सी विहरती ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अत्थि कोचिं धम्मेषु धम्मानुपस्सी विहरति, तेन वत रे वत्तब्बे – “पुग्गलो उपलब्धति सच्चिकट्ठपरमत्थेना” ति । 25

२२४ *अत्थि कोचिं काये कायानुपस्सी विहरती ति कत्वा तेन च कारणेन पुग्गलो उपलब्धति सच्चिकट्ठपरमत्थेना ति ? आमन्ता ।

यो काये कायानुपस्सी विहरति, स्वेव पुग्गलो, यो न काये कायानुपस्सी विहरति, न सो पुग्गलो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

यो वेदनासु पे० चित्ते धम्मसु धम्मानुपस्सी विहरति,
स्वेव पुग्गलो, यो न धम्मसु धम्मानुपस्सी विहरति, न सो पुग्गलो ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२२५ *अत्थि कोचि काये कायानुपस्सी विहरती ति कत्वा
५ तेन च कारणेन पुग्गलो उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्थेना ति ? भामन्ता ।
अब्बो कायो, अब्बो काये कामानुपस्सी विहरती ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

R 64

अब्बन्ना वेदना अब्बन् चित्त अब्बन्ने धम्मा, अब्बो
धम्मसु धम्मानुपस्सी विहरती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।
१० २२६ *पुग्गलो उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्थेना ति ?
भामन्ता ।

ननु युत्त भगवता -

सुञ्जतो लोक भवेक्खस्सु, मोभराज' सदा सतो ।
अतानुदिट्ठि ऊहन्च', एव मच्चुत्तरो सिया ।
१५ एव लोक भवेक्खन्त मच्चुराजा न पस्सती' ति ॥
अत्थेव सुत्तन्तो ति ? भामन्ता ।

तेन हि न वत्तब्ब - "पुग्गलो उपलब्धमिति सच्चिकट्टपरमत्थेना'
ति ।

२२७ पुग्गलो भवेक्खती ति ? भामन्ता ।
२० सह रूपन भवक्खति विना रूपेन भवेक्खती ति ? सह रूपेन
भवक्खती ति ।

त जीव त सरीर ति ? न ह्य वत्तये । पे० ।
विना रूपन भवेक्खती ति, मच्चन् जीव मच्चन् सरीर ति ? न
ह्य वत्तय्य । पे० ॥ ।

R 57 23

२२८ पुग्गना भवक्खती ति ? भामन्ता ।
अम्मतरगतो भवक्खति यहिया निपगमित्वा भवेक्खती ति ?
अम्मतरगतो भवेक्खती ति ।

त जीव त गरीर ति ? न ह्य वत्तय्य । पे० ।

बहिद्धा निक्खमित्वा अवेक्खती ति, अज्झं जीव अज्झं सरीर
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२२९ ण वत्तब्ब — “पुग्गलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना”
ति ? आमन्ता ।

R 65

ननु भगवा सच्चवादी कालवादी भूतवादी तथवादी अवितथ- 5
वादी अनज्जथवादी ति ? आमन्ता ।

वुत्तं भगवता — “अत्थि पुग्गलो अत्तहिताय पटिप्पन्नो” ति ।
अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि पुग्गलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना ति ।

२३० ण वत्तब्ब — “पुग्गलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना” 10
ति ? आमन्ता ।

ननु भगवा सच्चवादी कालवादी भूतवादी तथवादी अवितथ-
वादी अनज्जथवादी ति ? आमन्ता ।

वुत्तं भगवता — “एकपुग्गलो, भिक्खवे, लोके उप्पज्जमानो
उप्पज्जति बहुजनहिताय बहुजनसुखाय लोकानुकम्पाय अत्थाय हिताय 15
सुखाय देवमनुस्सान” ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि पुग्गलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना ति ।

२३१ *पुग्गलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना ति ? आमन्ता ।

ननु भगवा सच्चवादी कालवादी भूतवादी तथवादी अवितथ-
वादी अनज्जथवादी ति ? आमन्ता ।

20

वुत्तं भगवता — “सब्बे धम्मा अनत्ता” ति । अत्थेव सुत्तन्तो
ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तब्ब — “पुग्गलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना”
ति ।

२३२ *पुग्गलो उपलब्भति सच्चिकट्टपरमत्थेना ति ? आमन्ता । 25

ननु भगवा सच्चवादी कालवादी भूतवादी तथवादी अवितथ-
वादी अनज्जथवादी ति ? आमन्ता ।

R 66

वुत्तं भगवता — “दुक्खमेव उप्पज्जमानं उप्पज्जति, दुक्खमेव
निरुज्जमानं निरुज्जती ति न कङ्खति न विचिकिच्छति, अपरप्पच्चय-

आणमेवस्स' एत्थ होति । एत्तावता खो, कच्चान, सम्मादिट्ठि
होती" ति । अत्येव सुत्तन्तो ति ? भ्रामन्ता ।

तेन हि न वत्तब्ब - "पुग्गलो उपलब्धमति सच्चिकट्टपरमत्येना"
ति ।

B 58 5

२३३ *पुग्गलो उपलब्धमति सच्चिकट्टपरमत्येना ति ? भ्रामन्ता ।
ननु अजिरा भिक्खुनी मार पापिमन्त एतदवोच -

'किं सु सत्तो ति पच्चवेसि, मार दिट्ठिगत नु ते ।

सुद्धसङ्गारपुञ्जोय नयिष सत्तुपलब्धमति' ॥

10

'यथा हि' भङ्गसम्भारा, होति सद्दो रथो इति ।

एव सन्धेसु सन्तेसु, होति सत्तो ति सम्मुति' ॥

'दुक्खमेव हि सम्भोति दुक्ख तिट्ठति वेति च ।

नाञ्जन्तु दुक्खा सम्भोति, नाञ्जन्तु दुक्खा निरुज्जती" ति ॥

अत्येव' सुत्तन्तो ति ? भ्रामन्ता ।

१५ तेन हि न वत्तब्ब - "पुग्गलो उपलब्धमति सच्चिकट्टपरमत्येना
ति ।

R. 67

२३४ *पुग्गलो उपलब्धमति सच्चिकट्टपरमत्येना ति ? भ्रामन्ता ।

ननु आरयस्मा भ्रानन्दो भगवन्त एतदवोच - 'सुच्छो लोको
सुच्छो लोको' ति भन्ते वुच्चति । कितावता नु खो भन्ते, 'सुच्छो
लोको' ति वुच्चती' ति ?

20

यस्मा खो भ्रानन्द सुच्छं भत्तेन वा भत्तनियेन वा, तस्मा
'सुच्छो लोको' ति वुच्चति । किञ्चानन्द सुच्छं भत्तेन वा भत्तनियेन
वा ? अस्सु खो भ्रानन्द सुच्छं भत्तन वा भत्तनियेन वा रूपा सुच्छा

25

पे० अस्सु विज्झाण सुच्छं अस्सु सम्पत्तो सुच्छो .. य
पिद अस्सु सम्पत्तसपञ्चया उपपज्जति वेदयित सुख वा दुक्ख वा अदुक्खम
सुख वा स पि सुच्छं भत्तेन वा भत्तनियेन वा सोत्त सुच्छं पे०
सद्दा सुच्छा धान सुच्छं गघा सुच्छा जिह्वा सुच्छा

१ अपरपञ्चयज्जाण एवस्स - टी रो अपरपञ्चयज्जाणमेवस्स - स्या ।

२ सत्तुपलब्धमति - स्या रो । ३ पि - स्या रो । ४ सम्भति - स्या ।

५ अत्येव - टी ।

रसा सुञ्जा कायो सुञ्जो फोटुवा सुञ्जा मनो सुञ्जो
 धम्मा सुञ्जा . मनोविञ्जाण सुञ्ज मनोसम्पस्सो सुञ्जो यं
 पिद मनोसम्पस्सपच्चया उप्पज्जति वेदयित सुख वा दुक्ख वा अदुक्खम-
 सुख वा, त पि सुञ्ज अत्तेन वा अत्तनियेन वा । यस्मा खो, आनन्द,
 सुञ्ज अत्तेन वा अत्तनियेन वा, तस्मा 'सुञ्जो लोको' ति वुच्चती" 5
 ति । अत्येव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तव्व — "पुगलो उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्येना"
 ति ।

२३५ *पुगलो उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्येना ति ? आमन्ता ।

B 59

ननु भगवा सच्चवादी कालवादी भूतवादी तथवादी अवितथ- 10
 वादी अनञ्जथवादी ति ? आमन्ता ।

वुत्त भगवता — "अत्तनि वा, भिक्खवे, सति 'अत्तनिय मे' ति
 अस्सा" ति ?

"एवं, भन्ते" ।

"अत्तनिये वा, भिक्खवे, सति 'अत्ता मे' ति अस्सा" ति ? 15

"एवं, भन्ते" । "अत्तनि च, भिक्खवे, अत्तनिये च सच्चतो थेततो
 अनुपलब्धमाने य^१ पिद^१ दिट्ठिठ्ठान सो लोको सो अत्ता सो पेच्च
 भविस्सामि निच्चो धुवो सस्सतो अविपरिणामधम्मो, सस्सतिसम तथेव
 ठस्सामी ति — नन्वाय, भिक्खवे, केवलो परिपूरो बालधम्मो" ति ?

"किञ्चि नो सिया, भन्ते, केवलो हि, भन्ते, परिपूरो बाल- 20
 धम्मो" ति । अत्येव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तव्वं — "पुगलो उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्येना"
 ति ।

२३६ *पुगलो उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्येना ति ?
 आसन्ता ।

R 68

25

ननु भगवा सच्चवादी कालवादी भूतवादी तथवादी अवितथ-
 वादी अनञ्जथवादी ति ? आमन्ता ।

वुत्तं भगवता — "तयो मे, सेनिय, सत्थारो सन्तो सविज्जमाना

लोकस्मि । कतमे तयो ? इष, सेनिय, एकच्चो सत्या दिट्ठे' धम्मे भत्तान सच्चतो येततो पञ्ञापेति', अभिसम्पराय च भत्तान सच्चतो येततो पञ्ञापेति ।

“इष पन, सेनिय, एकच्चो सत्या दिट्ठेव हि सो धम्मे भत्तान सच्चतो येततो पञ्ञापेति, नो च सो अभिसम्पराय भत्तान सच्चतो येततो पञ्ञापेति ।

‘इष पन, सेनिय, एकच्चो सत्या दिट्ठे चेव धम्मे भत्तान सच्चतो येततो न पञ्ञापेति, अभिसम्पराय च भत्तान सच्चतो येततो न पञ्ञापेति ।

10 ‘तत्र सेनिय म्वाय सत्या दिट्ठे चेव धम्मे भत्तान सच्चतो येततो पञ्ञापेति अभिसम्पराय च भत्तान सच्चतो येततो पञ्ञापेति - अय वुच्चति सेनिय, सत्या सत्सतवादो ।

B. 60

‘तत्र सेनिय म्वाय सत्या दिट्ठेव हि सो धम्मे भत्तान सच्चतो येततो पञ्ञापेति नो च सो अभिसम्पराय भत्तान सच्चतो येततो पञ्ञापेति - अय वुच्चति, सेनिय, सत्या उच्छेदवादो ।

15 ‘तत्र सेनिय म्वाय सत्या दिट्ठे चेव धम्मे भत्तान सच्चतो येततो न पञ्ञापेति अभिसम्पराय च भत्तान सच्चतो येततो न पञ्ञापेति - अय वुच्चति सेनिय, सत्या सम्मासम्बुद्धो । इमे सो सेनिय तयो सत्पारो सन्तो सविज्जमाना लोकस्मि’ ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? भामन्ता ।

तन हि न वत्तव्व - पुग्गसो उपलब्धमति सच्चिकट्टपरमत्थेना’ ति ।

२३७ पुग्गसो उपलब्धमति सच्चिकट्टपरमत्थेना ति ? भामन्ता ।

ननु भगवा सच्चवादी कालवादी भूतवादी तथवादी अवितथ 25 वादी अनञ्ञापवादी ति ? भामन्ता ।

R. 69

धुत्त भगवता - “सण्णिकुम्भो” ति ? भामन्ता ।

अत्थि कोचि सण्णित्स कुम्भ परोत्ती ति ? न हेव वत्तव्वे । ... पे०... ।

तेन हि न वत्तव्व — “पुग्गलो उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्थेना”
ति ।

२३८ *पुग्गलो उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्थेना ति ? ग्रामन्ता ।

ननु भगवा सच्चवादी कालवादी भूतवादी तथवादी अवितथ-
ादी अनञ्जथवादी ति ? ग्रामन्ता ।

वुत्तं भगवता — “तेलकुम्भो मधुकुम्भो फाणितकुम्भो
वीरकुम्भो उदककुम्भो पानीयथालकं पानीयकोसक पानीय-
सरावक निच्चभत्त धुवयागू” ति ? ग्रामन्ता ।

अत्थि काचि^१ यागु निच्चा धुवा सस्सता अविपरिणामधम्मा ति ?
न हेव वत्तव्वे । पे० ।

तेन हि न वत्तव्व — “पुग्गलो उपलब्धति सच्चिकट्टपरमत्थेना”
ति । (सङ्घित्त)

अट्ठकनिग्गहपेय्याला^२, सन्धावनिया उपादाय ।

चित्तेन पञ्चमं कल्याण, इद्धिसुत्ताहरणेन^३ अट्ठम ॥

२. परिहानिकथा

§ १. वादयुत्तिपरिहानि

२३९ *परिहायति अरहा अरहत्ता ति ? ग्रामन्ता ।

सब्बत्थ अरहा अरहत्ता परिहायती ति ? न हेव वत्तव्वे ।
पे० ।

सब्बत्थ अरहा अरहत्ता परिहायती ति ? ग्रामन्ता ।

सब्बत्थ अरहतो परिहानी ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

*परिहार्यति अरहा अरहत्ता ति ? ग्रामन्ता ।

सब्बदा अरहा अरहत्ता परिहायती ति ? न हेव वत्तव्वे ।
.. पे० ।

सब्बदा अरहा अरहत्ता परिहायती ति ? ग्रामन्ता ।

सब्बदा अरहतो परिहानी ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० . .

१ कोचि — रो० । २ अट्ठकनिग्गहपेय्याला — स्या०, अट्ठकनिग्गहपेय्याल — रो० ।
३ इद्धि सुत्ताहारेन — रो० ।

*परिहायति भरहा भरहता ति ? आमन्ता ।

सव्येव भरहन्तो भरहता परिहायन्ती ति ? न हेव वत्तव्ये ।
पे० ।

सव्येव भरहन्तो भरहता परिहायन्ती ति ? आमन्ता ।
5 सव्येसयेव भरहन्तान परिहानी ति ? न हेव वत्तव्ये ।.. पे० ।

*परिहायति भरहा भरहता ति ? आमन्ता ।

भरहा भरहता परिहायमानो चतूहि फलेहि परिहायती ति ?
न हेव वत्तव्ये । पे० ।

चतूहि सतसहस्रेहि सेट्टी सेट्टित्त कारेन्तो सतसहस्से
10 परिहीने सेट्टित्ता परिहीनो होती ति ? आमन्ता ।

सव्यसापत्तम्या परिहीनो होती ति ? न हेव वत्तव्ये । पे० ।

*चतूहि सतसहस्रेहि सेट्टी सेट्टित्त कारेन्तो सतसहस्से परिहीन
भव्यो सव्यसापत्तम्या परिहायितु ति ? आमन्ता ।

भरहा भरहता परिहायमानो भव्यो चतूहि फलेहि परिहायितु
15 ति ? न हेव वत्तव्य । पे० ।

॥ २ अरियपुगलससन्वनपरिहाणि

२४० *परिहायति भरहा भरहता ति ? आमन्ता ।

R 71 परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफन्ना ति ? न हेव वत्तव्य ।
पे० ।

B 62 परिहायति भरहा भरहता ति ? आमन्ता ।

परिहायति भवनागामी सपदागामिफन्ना ति ? न हेव वत्तव्ये ।
पे० ।

परिहायति भरहा भरहता ति ? आमन्ता ।

परिहायति भवनागामी भवनागामिफन्ना ति ? न हेव वत्तव्य ।
पे० ।

23 परिहायति भवनागामी भवनागामिफन्ना ति ? आमन्ता ।

परिहायति गोतापन्नो गोतापत्तिफन्ना ति ? न हेव वत्तव्य ।
पे० ।

*परिहायति अनागामी अनागामिफला ति ? आमन्ता ।

परिहायति सकदागामी सकदागामिफला ति ? न हेव वत्तब्बे ।

... पे० ।

*परिहायति सकदागामी सकदागामिफला ति ? आमन्ता ।

परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? न हेवं वत्तब्बे । 5

. पे० ।

*न परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? आमन्ता ।

न परिहायति अरहा अरहत्ता ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० ।

*न परिहायति सकदागामी सकदागामिफला ति ? आमन्ता ।

न परिहायति अरहा अरहत्ता ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० । 10

*न परिहायति अनागामी अनागामिफला ति ? आमन्ता ।

न परिहायति अरहा अरहत्ता ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

*न परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? आमन्ता ।

न परिहायति अनागामी अनागामिफला ति ? न हेव वत्तब्बे ।

.. पे० ।

15

*न परिहायति सकदागामी सकदागामिफला ति ? आमन्ता ।

न परिहायति अनागामी अनागामिफला ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

पे० ।

R. 72

*न परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? आमन्ता ।

न परिहायति सकदागामी सकदागामिफला ति ? न हेवं 20

वत्तब्बे । पे० ।

२४१ *परिहायति अरहा अरहत्ता ति ? आमन्ता ।

अरहा अरहत्ता परिहायमानो कत्थ सण्ठाती ति ? अनागामि-
फले ति ।

अनागामी अनागामिफला परिहायमानो कत्थ सण्ठाती ति ? 25
सकदागामिफले ति ।

सकदागामी सकदागामिफला परिहायमानो कत्थ सण्ठाती
ति ? सोतापत्तिफले ति ।

सोतापन्नो सोतापत्तिफला परिहायमानो पुषुज्जनमूमिय सष्ठाती
ति ? न हेव वत्तव्वे ।

B 63

आजानाहि निग्गह । हञ्चि अरुहा अरुहता परिहायमानो
अनागामिफले सष्ठाति, अनागामी अनागामिफला परिहायमानो सब्दा
5 गामिफले सष्ठाति सक्कागामी सक्कागामिफला परिहायमानो सोता
पत्तिफले सष्ठाति, तेन वत्त र वत्तव्वे — “सोतापन्नो सोतापत्तिफला
परिहायमानो पुषुज्जनमूमिय सष्ठाती” ति ।

*अरुहा अरुहता परिहायमानो सोतापत्तिफले सष्ठाती ति ?
आमन्ता ।

10 सोतापत्तिफलस्स अनन्तरा अरुहत्तयेव सन्धिक्करोती ति ?
न हेव वत्तव्वे । पे० ।

२४० परिहायति अरुहा अरुहता ति ? आमन्ता ।

परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? न हेव वत्तव्वे ।

पे० ।

R 73 13

अम्म बहुतरा विसेमा पहीना अरुहत्तो वा सोतापन्नस्स वा ति ?
अरुहत्तो ।

हञ्चि अरुहत्तो बहुतरा विसेमा पहीना, परिहायति अरुहा
अरुहता, तेन वत्त र वत्तव्वे — “परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला
ति ।

२४१ परिहायति अरुहा अरुहता ति ? आमन्ता ।

परिहायति अनागामी अनागामिफला ति ? न हेव वत्तव्वे ।

पे० ।

अम्म बहुतरा विसेमा पहीना अरुहत्तो वा अनागामिफला वा
ति ? अरुहत्तो ।

हञ्चि अरुहत्तो बहुतरा विसेमा पहीना परिहायति अरुहा
अरुहता, तेन वत्त र वत्तव्वे — “परिहायति अनागामी अनागामि
फला ति ।

*परिहायति अरहा अरहता ति ? आमन्ता ।

परिहायति अनागामी अनागामिफला ति ? न ह्वं वत्तब्ब ।

... पे०... ।

कस्स बहुतरा किलेसा पहीना अरहतो वा अनागामिस्स वा ति ? अरहतो ।

5

हञ्चि अरहतो बहुतरा किलेसा पहीना, परिहायति अरहा अरहता, तेन वत रे वत्तब्बे — “परिहायति अनागामी अनागामिफला” ति ।

*परिहायति अनागामी अनागामिफला ति ? आमन्ता ।

परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? न हेव वत्तब्बे ।

10

... पे०... ।

कस्स बहुतरा किलेसा पहीना अनागामिस्स वा सोतापन्नस्स वा ति ? अनागामिस्स ।

हञ्चि अनागामिस्स बहुतरा किलेसा पहीना, परिहायति अनागामी अनागामिफला, तेन वत रे वत्तब्बे — “परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला” ति ।

15

२४३ *परिहायति अनागामी अनागामिफला ति ? आमन्ता ।

परिहायति सकदागामी सकदागामिफला ति ? न हेव वत्तब्बे ।

B 64

. पे० . ।

R 74

कस्स बहुतरा किलेसा पहीना अनागामिस्स वा सकदागामिस्स वा ति ? अनागामिस्स ।

20

हञ्चि अनागामिस्स बहुतरा किलेसा पहीना, परिहायति अनागामी अनागामिफला; तेन वत रे वत्तब्बे — “परिहायति सकदागामी सकदागामिफला” ति ।

*परिहायति सकदागामी सकदागामिफला ति ? आमन्ता ।

25

परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

कस्स बहुतरा किलेसा पहीना सकदागामिस्स वा सोतापन्नस्स वा ति ? सकदागामिस्स ।

हृत्वि सकदागामिस्स बहुतरा किलेसा पहीना, परिहायति
सकदागामी सकदागामिफला, तेन वत रे वत्तब्बे - "परिहायति
सोतापन्नो सोतापत्तिफला" ति ।

२४४ *परिहायति अरहा अरहत्ता ति ? आमन्ता ।

५ परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

कस्स अधिमत्ता मग्गभावना अरहतो वा सोतापन्नस्स वा ति ?
अरहतो ।

हृत्वि अरहतो अधिमत्ता मग्गभावना, परिहायति अरहा
१० अरहत्ता तेन वत रे वत्तब्बे - "परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला"
ति ।

*परिहायति अरहा अरहत्ता ति ? आमन्ता ।

परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

१५ कस्स अधिमत्ता सतिपट्टानभावना पे० सम्मप्यधान-
भावना .. इद्विपादभावना इन्द्रियभावना बलभावना बोज्झङ्ग-
भावना अरहतो वा सोतापन्नस्स वा ति ? अरहतो ।

हृत्वि अरहतो अधिमत्ता बोज्झङ्गभावना परिहायति अरहा
अरहत्ता तेन वत रे वत्तब्बे - 'परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला'
२० ति ।

R. 75

*परिहायति अरहा अरहत्ता ति ? आमन्ता ।

परिहायति सकदागामी सकदागामिफला ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

कस्स अधिमत्ता मग्गभावना पे० बोज्झङ्गभावना अरहतो
२५ वा सकदागामिस्स वा ति ? अरहतो ।

हृत्वि अरहतो अधिमत्ता बोज्झङ्गभावना परिहायति अरहा
अरहत्ता, तेन वत रे वत्तब्बे - 'परिहायति सकदागामी सकदागामि
फला' ति ।

A. 63

*परिहायति अरहा अरहत्ता ति ? आमन्ता ।

परिहायति अनागामी अनागामिफला ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

. पे० ।

कस्स अधिमत्ता मग्गभावना . पे० बोज्झङ्गभावना अरहतो वा अनागामिस्स वा ति ? अरहतो ।

हज्जि अरहतो अधिमत्ता बोज्झङ्गभावना, परिहायति अरहा 5
अरहता, तेन वत रे वत्तब्बे - “परिहायति अनागामी अनागामिफला”
ति ।

२४५ *परिहायति अनागामी अनागामिफला ति ? आमन्ता ।

परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

10

कस्स अधिमत्ता मग्गभावना पे० बोज्झङ्गभावना
अनागामिस्स वा सोतापन्नस्स वा ति ? अनागामिस्स ।

हज्जि अनागामिस्स अधिमत्ता बोज्झङ्गभावना, परिहायति
अनागामी अनागामिफला, तेन वत रे वत्तब्बे - “परिहायति सोतापन्नो
सोतापत्तिफला” ति ।

15

*परिहायति अनागामी अनागामिफला ति ? आमन्ता ।

परिहायति सकदागामी सकदागामिफला ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

कस्स अधिमत्ता मग्गभावना पे० बोज्झङ्गभावना
अनागामिस्स वा सकदागामिस्स वा ति ? अनागामिस्स ।

20

हज्जि अनागामिस्स अधिमत्ता बोज्झङ्गभावना, परिहायति
अनागामी अनागामिफला, तेन वत रे वत्तब्बे - “परिहायति सकदागामी
सकदागामिफला” ति ।

२४६ *परिहायति सकदागामी सकदागामिफला ति ?

आमन्ता ।

परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

25

कस्स अधिमत्ता मग्गभावना पे० बोज्झङ्गभावना सकदा-
गामिस्स वा सोतापन्नस्स वा ति ? सकदागामिस्स ।

हृत्वि सकदागामिस्त अधिमस्ता बोज्जङ्गमावना, परिहायति सकदागामी सकदागामिफला, तेन वत रे वत्तव्ये - "परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला" ति । पे० ।

२४७ *अरहता दुक्ख दिट्ठ परिहायति अरहा अरहत्ता ति ?
५ भ्रामन्ता ।

सोतापन्नेन दुक्ख दिट्ठ परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? न हेव वत्तव्ये । पे० ।

*अरहता समुदयो दिट्ठो परिहायति अरहा अरहत्ता ति ?
भ्रामन्ता ।

१० सोतापन्नेन समुदयो दिट्ठो, परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? न हेव वत्तव्ये । पे० ।

६६ *अरहता निरोधो दिट्ठो परिहायति अरहा अरहत्ता ति ?
भ्रामन्ता ।

१५ सोतापन्नेन निरोधो दिट्ठो परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? न हेव वत्तव्ये । पे० ।

*अरहता मग्गो दिट्ठो परिहायति अरहा अरहत्ता ति ?
भ्रामन्ता ।

सोतापन्नेन मग्गो दिट्ठो परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? न हेव वत्तव्ये । पे० ।

२० *अरहता चत्तारि सङ्खानि दिट्ठानि परिहायति अरहा अरहत्ता ति ?
भ्रामन्ता ।

० ७७ सोतापन्नेन चत्तारि सङ्खानि दिट्ठानि परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? न हेव वत्तव्ये । पे० ।

अरहता दुक्ख दिट्ठ परिहायति अरहा अरहत्ता ति ? भ्रामन्ता ।

२५ सकदागामिना दुक्ख दिट्ठ परिहायति सकदागामी सकदागामि फला ति ? न हेव वत्तव्ये । पे० ।

अरहता समुदयो दिट्ठो पे० निरोधो दिट्ठो पे० मग्गो दिट्ठो पे०.. चत्तारि सङ्खानि दिट्ठानि परिहायति अरहा अरहत्ता ति ? भ्रामन्ता ।

सकदागामिना चत्तारि सच्चानि दिट्ठानि, परिहायति सकदागामी
सकदागामिफला ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

*अरहता दुक्ख दिट्ठ, परिहायति अरहा अरहत्ता ति ? आमन्ता ।

अनागामिना दुक्खं दिट्ठ, परिहायति अनागामी अनागामिफला
ति ? न हेवं वत्तव्वे । पे० ।

5

*अरहता समुदयो दिट्ठो पे० निरोधो दिट्ठो पे०
मग्गो दिट्ठो पे० चत्तारि सच्चानि दिट्ठानि, परिहायति अरहा
अरहत्ता ति ? आमन्ता ।

अनागामिना चत्तारि सच्चानि दिट्ठानि, परिहायति अनागामी
अनागामिफला ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

10

२४८ *अनागामिना दुक्ख दिट्ठ, परिहायति अनागामी
अनागामिफला ति ? आमन्ता ।

सोतापन्नेन दुक्ख दिट्ठ, परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला
ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

*अनागामिना समुदयो दिट्ठो पे० निरोधो दिट्ठो पे०
मग्गो दिट्ठो पे० चत्तारि सच्चानि दिट्ठानि, परिहायति अनागामी
अनागामिफला ति ? आमन्ता ।

15

सोतापन्नेन चत्तारि सच्चानि दिट्ठानि, परिहायति सोतापन्नो
सोतापत्तिफला ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

B 67

*अनागामिना दुक्ख दिट्ठ, परिहायति अनागामी अनागामिफला
ति ? आमन्ता ।

20

R 78

सकदागामिना दुक्ख दिट्ठ, परिहायति सकदागामी सकदा-
गामिफला ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

*अनागामिना समुदयो दिट्ठो पे० निरोधो दिट्ठो पे०
मग्गो दिट्ठो पे० चत्तारि सच्चानि दिट्ठानि, परिहायति अनागामी
अनागामिफला ति ? आमन्ता ।

25

सकदागामिना चत्तारि सच्चानि दिट्ठानि, परिहायति सकदागामी
सकदागामिफला ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

२४६ *सकदागामिना दुःखं दिद्व, परिहायति सकदागामी
सकदागामिफला ति ? भ्रामन्ता ।

सोतापन्नेन दुःखं दिद्व, परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला
ति ? न हेव वत्तव्ये । पे०.. ।

५ *सकदागामिना समुदयो दिद्वो पे० निरोधो दिद्वो पे०
मग्गो दिद्वो पे० चत्तारि सञ्चानि दिद्वानि, परिहायति सकदागामी
सकदागामिफला ति ? भ्रामन्ता ।

सोतापन्नेन चत्तारि सञ्चानि दिद्वानि, परिहायति सोतापन्नो
सोतापत्तिफला ति ? न हेव वत्तव्ये । पे०.. ।

१० २५० *सोतापन्नेन दुःखं दिद्व, न परिहायति सोतापन्नो
सोतापत्तिफला ति ? भ्रामन्ता ।

अरहता दुःखं दिद्व न परिहायति अरहा अरहता ति ? न
हेव वत्तव्ये । पे० ।

*सोतापन्नेन समुदयो दिद्वो पे० निरोधो दिद्वो ..पे०..
१५ मग्गो दिद्वो पे० चत्तारि सञ्चानि दिद्वानि न परिहायति सोतापन्नो
सोतापत्तिफला ति ? भ्रामन्ता ।

अरहता चत्तारि सञ्चानि दिद्वानि, न परिहायति अरहा अरहता
ति ? न हेव वत्तव्ये । ..पे० ।

*सकदागामिना दुःखं दिद्व पे० चत्तारि सञ्चानि दिद्वानि,
२० न परिहायति सकदागामी सकदागामिफला ति ? भ्रामन्ता ।

अरहता चत्तारि सञ्चानि दिद्वानि न परिहायति अरहा अरहता
ति ? न हेव वत्तव्ये । पे०.. ।

अनागामिना दुःखं दिद्व पे० चत्तारि सञ्चानि दिद्वानि
न परिहायति अनागामी अनागामिफला ति ? भ्रामन्ता ।

२५ अरहता चत्तारि सञ्चानि दिद्वानि न परिहायति अरहा अरहता
ति ? न हेव वत्तव्ये । .. पे०.. ।

मोतापन्नं दुःखं दिद्व पे०.. चत्तारि सञ्चानि दिद्वानि
न परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? भ्रामन्ता ।

अनागामिना दुक्खं दिट्ठं पे० चत्तारि सच्चानि दिट्ठानि,
न परिहायति अनागामी अनागामिफला ति ? न हेव वत्तब्बे ।
. पे० . ।

*सकदागामिना दुक्खं दिट्ठं पे० चत्तारि सच्चानि दिट्ठानि,
न परिहायति सकदागामी सकदागामिफला ति ? आमन्ता । 5

अनागामिना दुक्खं दिट्ठं पे० चत्तारि सच्चानि दिट्ठानि,
न परिहायति अनागामी अनागामिफला ति ? न हेव वत्तब्बे ।
.. पे० . ।

*सोतापन्नेन दुक्खं दिट्ठं पे० चत्तारि सच्चानि दिट्ठानि, न
परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? आमन्ता । 10

सकदागामिना दुक्खं दिट्ठं पे० चत्तारि सच्चानि दिट्ठानि,
न परिहायति सकदागामी सकदागामिफला ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

२५१ *अरहतो रागो पहीनो, परिहायति अरहा अरहत्ता ति ?
आमन्ता । 15

सोतापन्नस्स सक्कायदिट्ठि पहीना, परिहायति सोतापन्नो
सोतापत्तिफला ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अरहतो रागो पहीनो, परिहायति अरहा अरहत्ता ति ?
आमन्ता । R 20

सोतापन्नस्स विचिकिच्छा पहीना पे० सीलब्बतपरामासो 20
पहीनो पे० अपायगमनीयो^१ रागो पहीनो पे० अपायगमनीयो
दोसो पहीनो पे० अपायगमनीयो मोहो पहीनो, परिहायति
सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अरहतो दोसो पहीनो पे० मोहो पहीनो मानो पहीनो
दिट्ठि पहीना विचिकिच्छा पहीना थीन^२ पहीन उद्धच्च पहीन 25
अहिरिक पहीन पे० अनोत्तप्प पहीन, परिहायति अरहा अरहत्ता
ति ? आमन्ता ।

१ अपायगमनीयो - स्या०, एवमुपरि पि । २ थीन - म०, एवमुपरि पि ।

सोतापन्नस्स सक्कायदिट्ठि पहीना, परिहायति सोतापन्नो
सोतापत्तिफला ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अरहतो अनोत्तप्प पहीन, परिहायति अरहा अरहत्ता ति ?
आमन्ता ।

- 5 सोतापन्नस्स विचिकिञ्छा पहीना पे० सीलब्धतपरामासो
पहीनो पे० अपायगमनीयो रागो पहीनो पे० अपायगमनीयो
दोसो पहीनो पे० अपायगमनीयो मोहो पहीनो, परिहायति
सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०.. ।

- 10 *अरहतो रागो पहीनो, परिहायति अरहा अरहत्ता ति ?
आमन्ता ।

सकदागामिस्स सक्कायदिट्ठि पहीना, परिहायति सकदागामी
सकदागामिफला ति ? न हेव वत्तब्बे ।

*अरहतो रागो पहीनो, परिहायति अरहा अरहत्ता ति ?
आमन्ता ।

- 15 सकदागामिस्स विचिकिञ्छा पहीना पे० सीलब्धतपरामासो
पहीनो पे० ओळारिको कामरागो पहीनो ओळारिको व्यापादो
पहीनो परिहायति सकदागामी सकदागामिफला ति ? न हेव वत्तब्बे ।
.. पे० ।

- 20 *अरहतो दोसो पहीनो पे० अनोत्तप्प पहीन, परिहायति
अरहा अरहत्ता ति ? आमन्ता ।

सकदागामिस्स सक्कायदिट्ठि पहीना पे०.. ओळारिको
व्यापादो पहीनो, परिहायति सकदागामी सकदागामिफला ति ? न हेव
वत्तब्बे ।

- 25 *अरहतो रागो पहीनो परिहायति अरहा अरहत्ता ति ?
आमन्ता ।

अनागामिस्स सक्कायदिट्ठि पहीना परिहायति अनागामी
अनागामिफला ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अरहतो रागो पहीनो परिहायति अरहा अरहत्ता ति ?
आमन्ता ।

अनागामिस्स विचिकिच्छा पहीना पे० .. सीलव्वतपरामासो पहीनो .. अणुसहगतो^१ कामरागो पहीनो अणुसहगतो व्यापादो पहीनो, परिहायति अनागामी अनागामिफला ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

*अरहतो दोसो पहीनो . पे० अनोत्तप्प पहीनं, परिहायति अरहा अरहत्ता ति ? आमन्ता । 5

अनागामिस्स सक्कायदिट्ठि पहीना पे० . अणुसहगतो व्यापादो पहीनो, परिहायति अनागामी अनागामिफला ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

२५२. *अनागामिस्स सक्कायदिट्ठि पहीना, परिहायति अनागामी अनागामिफला ति ? आमन्ता ।

सोतापन्नस्स सक्कायदिट्ठि पहीना, परिहायति सोतापन्नो 10 सोतापत्तिफला ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

*अनागामिस्स सक्कायदिट्ठि पहीना, परिहायति अनागामी अनागामिफला ति ? आमन्ता । B 70

सोतापन्नस्स विचिकिच्छा पहीना पे० अपायगमनीयो मोहो पहीनो, परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? न हेवं वत्तब्बे । 15

*अनागामिस्स विचिकिच्छा पहीना पे० अणुसहगतो व्यापादो पहीनो, परिहायति अनागामी अनागामिफला ति ? आमन्ता । R 82

सोतापन्नस्स सक्कायदिट्ठि पहीना पे० अपायगमनीयो मोहो पहीनो, परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? न हेवं वत्तब्बे । 20

*अनागामिस्स सक्कायदिट्ठि पहीना, परिहायति अनागामी अनागामिफला ति ? आमन्ता ।

सकदागामिस्स सक्कायदिट्ठि पहीना, परिहायति सकदागामी सकदागामिफला ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

*अनागामिस्स सक्कायदिट्ठि पहीना, परिहायति अनागामी अनागामिफला ति ? आमन्ता । 25

सकदागामिस्स विचिकिच्छा पहीना पे० सीलव्वतपरामासो

पहीनो भोळारिको कामरागो पहीनो भोळारिको व्यापादो पहीनो, परिहायति सकदागामी सकदागामिफला ति ? न हेव वत्तब्बे ।

•भनागामिस्स विचिकिच्छा पहीना पे० अणुसहगतो व्यापादो पहीनो, परिहायति भनागामी भनागामिफला ति ? भामन्ता ।

5 सकदागामिस्स सक्कायदिट्ठि पहीना पे० भोळारिको व्यापादो पहीनो, परिहायति सकदागामी सकदागामिफला ति ? न हेव वत्तब्बे ।

२५३ *सकदागामिस्स सक्कायदिट्ठि पहीना, परिहायति सकदागामी सकदागामिफला ति ? भामन्ता ।

10 सोतापन्नस्स सक्कायदिट्ठि पहीना, परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? न हेव वत्तब्बे ।

*सकदागामिस्स सक्कायदिट्ठि पहीना, परिहायति सकदागामी सक्कागामिफला ति ? भामन्ता ।

15 सोतापन्नस्स विचिकिच्छा पहीना पे० अपायगमनीयो मोहो पहीनो परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? न हेव वत्तब्बे ।

सकदागामिस्स विचिकिच्छा पहीना पे०.. भोळारिको कामरागो पहीनो भोळारिको व्यापादो पहीनो, परिहायति सकदागामी सक्कागामिफला ति ? भामन्ता ।

20 सोतापन्नस्स सक्कायदिट्ठि पहीना पे० अपायगमनीयो मोहो पहीनो परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? न हेव वत्तब्बे ।

२५४ सोतापन्नस्स सक्कायदिट्ठि पहीना न परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? भामन्ता ।

25 धम्मना रागो पहीना न परिहायति धम्मा धम्मता ति ? न हेव वत्तब्बे ।

सोतापन्नस्स सक्कायदिट्ठि पहीना न परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? भामन्ता ।

अरहतो दोसो पहीनो पे० अनोत्तप्पं पहीनं, न परिहायति
अरहा अरहत्ता ति ? न हेव वत्तब्बे ।

*सोतापन्नस्स विचिकिच्छा पहीना पे० अपायगमनीयो
मोहो पहीनो, न परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? आमन्ता ।

अरहतो रागो पहीनो पे० अनोत्तप्प पहीन, न परिहायति 5
अरहा अरहत्ता ति ? न हेव वत्तब्बे ।

२५५ *सकदागामिस्स सक्कायदिट्ठि पहीना, न परिहायति
सकदागामी सकदागामिफला ति ? आमन्ता ।

अरहतो रागो पहीनो पे० अनोत्तप्प पहीन, न परिहायति
अरहा अरहत्ता ति ? न हेव वत्तब्बे । 10

*सकदागामिस्स विचिकिच्छा पहीना पे० ओळारिको
व्यापादो पहीनो, न परिहायति सकदागामी सकदागामिफला ति ?
आमन्ता ।

अरहतो रागो पहीनो पे० अनोत्तप्पं पहीनं, न परिहायति
अरहा अरहत्ता ति ? न हेव वत्तब्बे । 15

२५६ *अनागामिस्स सक्कायदिट्ठि पहीना, न परिहायति
अनागामी अनागामिफला ति ? आमन्ता ।

अरहतो रागो पहीनो पे० अनोत्तप्प पहीन, न परिहायति
अरहा अरहत्ता ति ? न हेव वत्तब्बे । R. 84

*अनागामिस्स विचिकिच्छा पहीना पे० अणुसहगतो 20
व्यापादो पहीनो, न परिहायति अनागामी अनागामिफला ति ?
आमन्ता ।

अरहतो रागो पहीनो पे० अनोत्तप्प पहीन, न परिहायति
अरहा अरहत्ता ति ? न हेव वत्तब्बे ।

२५७ *सोतापन्नस्स सक्कायदिट्ठि पहीना, न परिहायति 25 B 72
सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? आमन्ता ।

अनागामिस्स सक्कायदिट्ठि पहीना अणुसहगतो व्यापादो
पहीनो, न परिहायति अनागामी अनागामिफला ति ? न हेव वत्तब्बे ।

*सोतापन्नस्स विचिकिञ्छा पहीना पे० अपायगमनीयो मोहो पहीनो, न परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? भामन्ता ।

अनागामिस्स सक्कायदिट्ठि पहीना पे० अणुसहगतो व्यापादो पहीनो, न परिहायति अनागामी अनागामिफला ति ? न
५ हेव वत्तब्बे ।

२५८ *सकदागामिस्स सक्कायदिट्ठि पहीना, न परिहायति सकदागामी सकदागामिफला ति ? भामन्ता ।

अनागामिस्स सक्कायदिट्ठि पहीना पे० अणुसहगतो व्यापादो पहीनो, न परिहायति अनागामी अनागामिफला ति ? न
१० हेव वत्तब्बे ।

*सकदागामिस्स विचिकिञ्छा पहीना पे० ओळारिको व्यापादो पहीनो, न परिहायति सकदागामी सकदागामिफला ति ? भामन्ता ।

अनागामिस्स सक्कायदिट्ठि पहीना पे० अणुसहगतो व्यापादो
१५ पहीनो, न परिहायति अनागामी अनागामिफला ति ? न हेव वत्तब्बे ।

२५९ *सोतापन्नस्स सक्कायदिट्ठि पहीना, न परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? भामन्ता ।

सकदागामिस्स सक्कायदिट्ठि पहीना पे० ओळारिको व्यापादो पहीनो न परिहायति सकदागामी सकदागामिफला ति ?
२० न हेव वत्तब्बे ।

R. 63 *सोतापन्नस्स विचिकिञ्छा पहीना पे० अपायगमनीयो मोहो पहीनो न परिहायति सोतापन्नो सोतापत्तिफला ति ? भामन्ता ।

सकदागामिस्स सक्कायदिट्ठि पहीना पे० ओळारिको व्यापादो पहीनो न परिहायति सकदागामी सकदागामिफला ति ?
२५ न हेव वत्तब्बे ।

२६० परिहायति अरहा अरहता ति ? भामन्ता ।

ननु अरहतो रागो पहीनो उच्चिन्नमूसो तालावत्पुक्तो अनमावद्धतो भासति अनुप्पादयम्मो ति ? भामन्ता ।

हञ्चि अरहतो रागो पहीनो उच्छिन्नमूलो तालावत्थुकतो
अनभावङ्कतो आयति अनुप्पादधम्मो, नो^१ च^१ वत रे वत्तब्बे,— “परि-
हायति अरहा अरहत्ता” ति ।

*परिहायति अरहा अरहत्ता ति ? आमन्ता ।

ननु अरहतो दोसो पहीनो पे० मोहो पहीनो मानो 5
पहीनो दिट्ठिपहीना विचिकिच्छा पहीना थीन पहीन उद्धच्चं
पहीन अहिरिक पहीन .. अनोत्तप्प पहीन उच्छिन्नमूल तालावत्थुकतं
अनभावङ्कत आयति अनुप्पादधम्म ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अरहतो अनोत्तप्पं पहीन उच्छिन्नमूल तालावत्थुकतं
अनभावङ्कत आयति अनुप्पादधम्म, नो च वत रे वत्तब्बे — “परिहायति 10
अरहा अरहत्ता” ति ।

*परिहायति अरहा अरहत्ता ति ? आमन्ता ।

ननु अरहतो रागप्पहानाय मग्गो भावितो ति ? आमन्ता ।
हञ्चि अरहतो रागप्पहानाय मग्गो भावितो, नो च वत रे
वत्तब्बे — “परिहायति अरहा अरहत्ता” ति । 15

*परिहायति अरहा अरहत्ता ति ? आमन्ता ।

ननु अरहतो रागप्पहानाय सतिपट्ठाना भाविता .प०
सम्मप्पधाना भाविता इद्धिपादा भाविता इन्द्रिया भाविता
बला भाविता बोज्झङ्गा भाविता ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अरहतो रागप्पहानाय बोज्झङ्गा भाविता, नो च वत रे 20 R. 86
वत्तब्बे — “परिहायति अरहा अरहत्ता” ति ।

*परिहायति अरहा अरहत्ता ति ? आमन्ता ।

ननु अरहतो दोसप्पहानाय पे० अनोत्तप्पपहानाय मग्गो
भावितो पे० बोज्झङ्गा भाविता ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अरहतो अनोत्तप्पपहानाय बोज्झङ्गा भाविता, नो च 25
वत रे वत्तब्बे — “परिहायति अरहा अरहत्ता” ति ।

२६१ *परिहायति अरहा अरहत्ता ति ? आमन्ता ।

ननु अरहा वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो कतकरणीयो ओहित-

भारो अनुपपत्तसदस्यो परिक्षीणभवसयोजनो सम्मदञ्ज्याविमुक्तो
उन्निक्षत्तपलिभो सङ्क्षिण्णपरिखो भव्वूहेसिको^१ निरग्गळो भरियो
पन्नद्वजो पन्नभारो विसञ्जुत्तो सुविजितविजयो, दुक्खं तस्स
परिञ्ज्यात्त, समुदयो पहीनो निरोधो सञ्चिक्कतो, मग्गो भावितो,
B 74 5 अभिञ्जेय्य अभिञ्ज्यात्त, परिञ्जेय्य परिञ्ज्यात्त, पहात्तव्व पहीन,
भावेत्तव्व भावित, सञ्चिक्कात्तव्व सञ्चिक्कत्तं ति ? आमन्ता ।

हञ्चि भरहा वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो पे०...
सञ्चिक्कात्तव्व सञ्चिक्कत्तं, नो च वत्तं रे वत्तव्वे - "परिहायति भरहा
भरहत्ता" ति ।

- 10 २६२ *परिहायति भरहा भरहत्ता ति ? समयविमुक्तो भरहा
भरहत्ता परिहायति, असमयविमुक्तो भरहा भरहत्ता न परिहायती ति ।
समयविमुक्तो भरहा भरहत्ता परिहायती ति ? आमन्ता ।
असमयविमुक्तो भरहा भरहत्ता परिहायती ति ? न हेव वत्तव्वे ।
असमयविमुक्तो भरहा भरहत्ता न परिहायती ति ? आमन्ता ।
15 समयविमुक्तो भरहा भरहत्ता न परिहायती ति ? न हेव
वत्तव्वे ।

R. 87

*समयविमुक्तस्स भरहत्तो रागो पहीनो, परिहायति समयविमुक्तो
भरहा भरहत्ता ति ? आमन्ता ।

- 20 असमयविमुक्तस्स भरहत्तो रागो पहीनो परिहायति असमय
विमुक्तो भरहा भरहत्ता ति ? न हेव वत्तव्वे ।

समयविमुक्तस्स भरहत्तो दोसो पहीनो पे० अनोत्तप्य
पहीन परिहायति समयविमुक्तो भरहा भरहत्ता ति ? आमन्ता ।

असमयविमुक्तस्स भरहत्तो^१ अनोत्तप्य पहीन परिहायति असमय
विमुक्तो भरहा भरहत्ता ति ? न हेव वत्तव्वे ।

- 25 समयविमुक्तस्स भरहत्ता रागप्यहानाय मग्गो भावितो परि
हायति समयविमुक्ता भरहा भरहत्ता ति ? आमन्ता ।

असमयविमुक्तस्स भरहत्ता रागप्यहानाय मग्गो भावितो
परिहायति असमयविमुक्तो भरहा भरहत्ता ति ? न हेव वत्तव्वे ।

१ भव्वूहेसिको - स्वा रो । २ भरहत्तो पहीनो पहीनो...ने -- ती स्वा रा ।

*समयविमुक्तस्स अरहतो रागप्पहानाय सतिपट्टाना भाविता
 पे० सम्मप्पधाना भाविता इद्धिपादा भाविता .. इन्द्रिया
 भाविता बला भाविता वोज्झङ्गा भाविता, परिहायति समय-
 विमुत्तो अरहा अरहत्ता ति ? आमन्ता ।

असमयविमुक्तस्स अरहतो रागप्पहानाय सतिपट्टाना भाविता 5 B 75

पे० वोज्झङ्गा भाविता, परिहायति असमयविमुत्तो अरहा अरहत्ता
 ति ? न हेव वत्तब्बे ।

*समयविमुक्तस्स अरहतो दोसप्पहानाय पे० अनोत्तप्प-
 पहानाय मग्गो भावितो पे० वोज्झङ्गा भाविता, परिहायति समय-
 विमुत्तो अरहा अरहत्ता ति ? आमन्ता ।

10

असमयविमुक्तस्स अरहतो अनोत्तप्प पहानाय मग्गो भावितो
 पे० वोज्झङ्गा भाविता, परिहायति असमयविमुत्तो अरहा अरहत्ता
 ति ? न हेव वत्तब्बे पे० ।

*समयविमुत्तो अरहा वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो कतकरणीयो
 ओहितभारो अनुप्पत्तसदत्थो परिक्खीणभवसयोजनो सम्मदञ्जा- 15 R 88
 विमुत्तो उक्खित्तपलिघो सङ्घिण्णपरिखो अब्बूहेसिको निरग्गळो
 अरियो पन्नद्वजो पन्नभारो विसञ्जुत्तो सुविजितविजयो, दुक्ख तस्स
 परिञ्जात, समुदयो पहीनो, निरोधो सच्छिकतो, मग्गो भावितो,
 अभिञ्जेय्य अभिञ्जात, परिञ्जेय्य परिञ्जात, पहातब्ब पहीन,
 भावेतब्ब भावित, सच्छिकातब्ब सच्छिकत, परिहायति समयविमुत्तो 20
 अरहा अरहत्ता ति ? आमन्ता ।

असमयविमुत्तो अरहा वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो पे०
 सच्छिकातब्ब सच्छिकत, परिहायति असमयविमुत्तो अरहा अरहत्ता
 ति ? न हेव वत्तब्बे ।

२६३ *असमयविमुक्तस्स अरहतो रागो पहीनो, न परिहायति 25
 असमयविमुत्तो अरहा अरहत्ता ति ? आमन्ता ।

समयविमुक्तस्स अरहतो रागो पहीनो, न परिहायति समय-
 विमुत्तो अरहा अरहत्ता ति ? न हेव वत्तब्बे ।

*असमयविमुक्तस्स अरहतो दोसो पहीनो पे० अनोत्तप्प
 पहीन, न परिहायति असमयविमुत्तो अरहा अरहत्ता ति ? आमन्ता । 30

समयविमुक्तस्स अरुहो अनोत्तप्प पहीन, न परिहायति समय
विमुत्तो अरुहा अरुहता ति ? न हेव वत्तब्बे ।

*असमयविमुक्तस्स अरुहो रागप्पहानाय मग्गो भावितो .. पे०...
वोज्झङ्गा भाविता, न परिहायति असमयविमुत्तो अरुहा अरुहता ति ?
5 आमन्ता ।

B 76

समयविमुक्तस्स अरुहो रागप्पहानाय मग्गो भावितो पे०...
वोज्झङ्गा भाविता, न परिहायति समयविमुत्तो अरुहा अरुहता ति ?
न हेव वत्तब्बे ।

*असमयविमुक्तस्स अरुहो दोसप्पहानाय पे० अनोत्तप्प-
10 पहानाय मग्गो भावितो पे० वोज्झङ्गा भाविता, न परिहायति
असमयविमुत्तो अरुहा अरुहता ति ? आमन्ता ।

R. 89

समयविमुक्तस्स अरुहो अनोत्तप्पहानाय मग्गो भावितो
पे०... वोज्झङ्गा भाविता न परिहायति समयविमुत्तो अरुहा अरुहता
ति ? न हेव वत्तब्बे ।

*असमयविमुत्तो अरुहा वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो ... पे०...
15 सच्चिक्कातब्बं सच्चिक्कत, न परिहायति असमयविमुत्तो अरुहा अरुहता
ति ? आमन्ता ।

समयविमुत्तो अरुहा वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो .. पे०...
सच्चिक्कातब्बं सच्चिक्कत न परिहायति समयविमुत्तो अरुहा अरुहता
20 ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२६४ परिहायति अरुहा अरुहता ति ? आमन्ता ।

सारिपुत्तो^१ येरो परिहायित्थं अरुहता ति ? न हेव वत्तब्ब ।
महामोगल्लानो येरो महाक्कस्सपो येरो महापञ्चामनो येरो ...
महापोट्टिको^२ येरो .. महापक्को^३ येरो परिहायित्थं अरुहता ति ?
25 न हेव वत्तब्बे ।

सारिपुत्तो येरो न परिहायित्थं अरुहता ति ? आमन्ता ।

हृत्थि सारिपुत्तो येरो न परिहायित्थं अरुहता मो च यत दे
वत्तब्बे — परिहायति अरुहा अरुहता^४ ति ।

१ सारिपुत्तो — १५५ एवमुपरि ति । २ महापोट्टिको — १५५ । ३ महापक्को —
१५५० एवमुपरि ति ।

*महामोगल्लानो थेरो महाकस्सपो थेरो .. महाकच्चायनो थेरो महाकोट्टिको थेरो महापन्थको थेरो न परिहायित्थ अरहत्ता ति ? आमन्ता ।

हञ्चि महापन्थको थेरो न परिहायित्थ अरहत्ता, नो च वत रे वत्तब्बे - “परिहायति अरहा अरहत्ता” ति ।

5

१३. सुत्तसाधनपरिहानि

२६५. *परिहायति अरहा अरहत्ता ति ? आमन्ता ।

B

B 77

ननु वुत्तं भगवता -

“उच्चावचा^१ हि पटिपदा, समणेन पकासिता ।

न पारं दिगुणं यन्ति, नयिदं एकगुण मुत्त” ति ॥

अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

10 R 90

तेन हि न वत्तब्ब - “परिहायति अरहा अरहत्ता” ति ।

*परिहायति अरहा अरहत्ता ति ? आमन्ता ।

अत्थि छिन्नस्स छेदिय ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

*अत्थि छिन्नस्स छेदिय ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता -

15

“वीततण्हो अनादानो, किच्चं यस्म न विज्जति ।

छिन्नस्स छेदियं नत्थि, ओघपासो समूहतो” ति ॥

अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तब्ब - “अत्थि छिन्नस्स छेदिय” ति ।

२६६. *परिहायति अरहा अरहत्ता ति ? आमन्ता ।

20

अत्थि कतस्स पतिचयो ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

*अत्थि कतस्स पतिचयो ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता -

“तस्स सम्मा विमुत्तस्स, सन्तचित्तस्स भिक्खुनो ।

कतस्स पतिचयो नत्थि, करणीयं न विज्जति ॥

25

“सेलो यथा एकघनो^२, वातेन न समीरति ।

एवं रूपा रसा सदा, गन्धा फस्सा च केवला ॥

१ उच्चा वाक्का - सी० । २ एकघनो - म० ।

“इद्धा धम्मा अनिद्धा च, नप्पवेधेन्ति तादिनो ।

छित्तं चित्तं विप्पमुत्तं, वयं चत्तानुपस्सती” ति ॥

अथेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तव्यं — “अत्थि कत्तस्स पत्तिषयो” ति ।

२६७ ॥ न वत्तव्यं — “परिहायति अरहा अरहता” ति ?

आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता — “पञ्चिमे, भिक्खवे, धम्मा समयविमुत्तस्स भिक्खुनो परिहानाय सवत्तन्ति । कतमे पञ्च ? कम्मारामता, भस्सा रामता, निद्वारामता, सङ्गणिकारामता, यथाविमुत्तं चित्तं न पञ्च वेक्खति । इमे सो, भिक्खवे, पञ्च धम्मा समयविमुत्तस्स भिक्खुनो परिहानाय सवत्तन्तो” ति । अथेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि परिहायति अरहा अरहता ति ।

*अत्थि अरहतो कम्मारामता ति ? न हेव वत्तव्ये ।

*अत्थि अरहतो कम्मारामता ति ? आमन्ता ।

१३ अत्थि अरहतो रागो कामरागो कामरागपरियुद्धानं कामरागसंयोजनं कामोपो कामयोगो कामच्छन्दनीवरणं ति ? न हेव वत्तव्ये ।

*अत्थि अरहतो भस्सारामता अत्थि अरहतो निद्वारामता, अत्थि अरहतो सङ्गणिकारामता ति ? न हेव वत्तव्ये ।

अत्थि अरहतो सङ्गणिकारामता ति ? आमन्ता ।

२० अत्थि अरहतो रागो कामरागो कामरागपरियुद्धानं कामरागसंयोजनं कामोपो कामयोगो कामच्छन्दनीवरणं ति ? न हेव वत्तव्ये ।

२६८ परिहायति अरहा अरहता ति ? आमन्ता ।

अरहा अरहता परिहायमानो हि परियुद्धितो परिहायती ति ? रागपरियुद्धितो परिहायती ति ।

२५ परियुद्धानं हि पटिप्प उण्णज्जती ति ? अनुसयं पटिप्प उण्णज्जती ति ।

अत्थि अरहतो अनुगया ति ? न हेव वत्तव्ये ।

अत्थि अरहतो अनुगया ति ? आमन्ता ।

अत्थि अरहतो कामरागानुगयो पटिपानुगयो मात्तानुगयो

दिट्टानुसयो विचिकिच्छानुसयो भवरागानुसयो अविज्जानुसयो ति ?
न हेवं वत्तब्बे ।

दोसपरियुट्ठितो परिहायती ति . पे० मोहपरियुट्ठितो परि-
हायती ति । परियुट्ठान किं पटिच्च उप्पज्जती ति ? अनुसय पटिच्च
उप्पज्जती ति ।

5

अत्थि अरहतो अनुसया ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*अत्थि अरहतो अनुसया ति ? आमन्ता ।

अत्थि अरहतो कामरागानुसयो पे० अविज्जानुसयो ति ?
न हेवं वत्तब्बे ।

*परिहायति अरहा अरहत्ता ति ? आमन्ता ।

10 B 79

अरहतो अरहत्ता परिहायमानस्स किं उपचयं गच्छती ति ?
रागो उपचय गच्छती ति ।

सक्कायदिट्ठि उपचय गच्छती ति, विचिकिच्छा उपचयं गच्छती
ति, सीलव्वतपरामासो उपचयं गच्छती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

दोसो उपचय गच्छती ति पे० मोहो उपचय गच्छती ति, 15
सक्कायदिट्ठि उपचयं गच्छती ति, विचिकिच्छा उपचय गच्छती ति,
सीलव्वतपरामासो उपचय गच्छती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

*परिहायति अरहा अरहत्ता ति ? आमन्ता ।

अरहा आचिनती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

अरहा अपचिनती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

20

अरहा पजहती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

R 93

अरहा उपादियती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

अरहा विसिनेती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

अरहा उस्सिनेती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

अरहा विधूपेती^१ ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

25

अरहा सन्धूपेती^२ ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

ननु अरहा नेवाचिनति^३ न अपचिनति^३ अपचिनित्वा ठितो ति ?

आमन्ता ।

१ विधूपेती - रो० । २ सन्धूपेती - सी०, रो० । ३-३ नेवाचिनाति न
अपचिनाति - स्या०, एवमुपरि पि ।

हञ्चि भरहा नेवाचिनति न अपचिनति अपचिनित्वा छितो,
नो च यत रे वत्तव्ये - "परिहायति भरहा भरहत्ता" ति ।

ननु भरहा नेव पजहति न उपादियति पजहित्वा छितो ति ?
आमन्ता ।

५ हञ्चि भरहा नेव पजहति न उपादियति पजहित्वा छितो, नो
च यत रे वत्तव्ये - "परिहायति भरहा भरहत्ता" ति ।

ननु भरहा नेव विसिनति न उस्सिनेति विसिनित्वा छितो ति ?
आमन्ता ।

हञ्चि भरहा नेव विसिनेति न उस्सिनेति विसिनित्वा छितो,
१० नो च यत रे वत्तव्ये - "परिहायति भरहा भरहत्ता" ति ।

ननु भरहा नेव विघूपेति न सधूपेति विघूपेत्वा छितो ति ?
आमन्ता ।

हञ्चि भरहा नेव विघूपेति न सधूपेति विघूपेत्वा छितो, नो च
यत रे वत्तव्ये - "परिहायति भरहा भरहत्ता" ति ।

३ ब्रह्मचरियकथा

१ सुद्धमहचरियकथा

३० २६६ नत्थि देयगु ब्रह्मचरियवासो ति ? आमन्ता ।

३५ गज्ज देवा जळा एळमूणा' धयिञ्जु हत्थसंयागिवा नप्पटियसा'
गुभागिण्ठभागितान् अत्थमञ्ज्यासुं गज्जे देवा न सुद्धे पमप्पा न धम्मो
पमप्पा न गद्धे पमप्पा, न सुद्ध भगवत्त पयिष्सागमिन्ति न सुद्ध भगवन्त
पज्ज् पुण्डिनि न सुद्धो भगवत्ता पज्जे विग्गुज्जित' अत्तामना, गज्ज देवा
४० पम्मापग्गता गमप्पागता विमगायग्गणेन सप्पमप्पागता विपातावरण
गमप्पागता पग्गट्ठा पग्गट्ठिणा पुणञ्जा पम्भ्या तियाम धोराभिणुं
कुण्डगु धम्मगु गम्मत्त गज्ज देवा मागुपागता विगुपागता पग्गट्ठ
पागता महिष्सागता गद्धभत्ता, गज्ज देवा पाणागितानो धम्मिणा
रागिना कामगुविष्सापग्गिणो भुगायान्ति विगुप्पायान्ता पग्गायान्ता
१. ८२५ - बी. ४
२. ८२५ - ११।

सम्फप्पलापिनो अभिज्झालुनो व्यापन्नचित्ता मिच्छादिट्टिका ति ? न
हेव वत्तब्बे . पे० ।

ननु अत्थि देवा अजळा अनेळमूगा^१ विञ्जू न हत्थसवाचिका
पटिबला सुभासितदुब्भासितान अत्थमञ्जातु, अत्थि देवा बुद्धे पसन्ना
धम्मे पसन्ना सङ्खे पसन्ना, बुद्धं भगवन्त पयिरुपासन्ति, बुद्धं भगवन्त 5
पञ्हे पुच्छन्ति, बुद्धेन भगवता पञ्हे विस्सज्जिते अत्तमनो होन्ति, अत्थि
देवा न कम्मावरणेन समन्नागता न किलेसावरणेन समन्नागता न
विपाकावरणेन समन्नागता सद्धा छन्दिक्का पञ्जवन्तो भव्वा नियाम
ओक्कमित्तु कुसलेसु धम्मेसु सम्मत्त, अत्थि देवा न मातुघातका न पितु-
घातका न अरहन्तघातका न रुहिरुप्पादका न सङ्खभेदका, अत्थि देवा न 10
पाणातिपातिनो न अदिन्नादायिनो न कामेसुमिच्छाचारिनो न मुसा-
वादिनो न पिसुणावाचा न फरुसावाचा न सम्फप्पलापिनो न अभिज्झालुनो
अव्यापन्नचित्ता सम्मादिट्टिका ति ? आमन्ता ।

हज्जि अत्थि देवा अजळा अनेळमूगा विञ्जू न हत्थसवाचिका R 95
पटिबला सुभासितदुब्भासितानं अत्थमञ्जातु . पे० अत्थि देवा 15
बुद्धे पसन्ना . पे० . सम्मादिट्टिका, नो च वत रे वत्तब्बे — “नत्थि
देवेसु ब्रह्मचरियवासो” ति ।

२७० । अत्थि देवेसु ब्रह्मचरियवासो ति ? आमन्ता । B 81

अत्थि तत्थ पब्बज्जा मुण्डिय कासावधारणा पत्तधारणा,
देवेसु सम्मासम्बुद्धा उप्पज्जन्ति, पच्चेकसम्बुद्धा उप्पज्जन्ति, सावकयुग 20
उप्पज्जती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*देवेसु पब्बज्जा नत्थी ति, नत्थि देवेसु ब्रह्मचरियवासो ति ?
आमन्ता ।

यत्थ अत्थि पब्बज्जा तत्थेव ब्रह्मचरियवासो, यत्थ नत्थि
पब्बज्जा नत्थि तत्थ ब्रह्मचरियवासो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० । 25

यत्थ अत्थि पब्बज्जा तत्थेव ब्रह्मचरियवासो, यत्थ नत्थि
पब्बज्जा नत्थि तत्थ ब्रह्मचरियवासो ति ? आमन्ता ।

यो पञ्चजति^१ तस्सेव ब्रह्मचरियवासो, यो न पञ्चजति नत्थि तस्स ब्रह्मचरियवासो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*देवेषु मुण्डिय नत्थी ति, नत्थि देवेषु ब्रह्मचरियवासो ति ? भ्रामन्ता ।

५ यत्थ भत्थि मुण्डिय तत्थेव ब्रह्मचरियवासो, यत्थ नत्थि मुण्डिय नत्थि तत्थ ब्रह्मचरियवासो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

यत्थ भत्थि मुण्डिय तत्थेव ब्रह्मचरियवासो, यत्थ नत्थि मुण्डिय नत्थि तत्थ ब्रह्मचरियवासो ति ? भ्रामन्ता ।

१० यो मुण्डो होति तस्सेव ब्रह्मचरियवासो, यो मुण्डो न होति नत्थि तस्स ब्रह्मचरियवासो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*देवेषु कासावधारणा नत्थी ति, नत्थि देवेषु ब्रह्मचरियवासो ति ? भ्रामन्ता ।

१५ यत्थ भत्थि कासावधारणा तत्थेव ब्रह्मचरियवासो यत्थ नत्थि कासावधारणा नत्थि तत्थ ब्रह्मचरियवासो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

यत्थ भत्थि कासावधारणा तत्थेव ब्रह्मचरियवासो, यत्थ नत्थि कासावधारणा नत्थि तत्थ ब्रह्मचरियवासो ति ? भ्रामन्ता ।

यो कासाव धारेति तस्सेव ब्रह्मचरियवासो यो कासाव न धारेति नत्थि तस्स ब्रह्मचरियवासो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२० देवेषु पत्तधारणा नत्थी ति नत्थि देवेषु ब्रह्मचरियवासो ति ? भ्रामन्ता ।

यत्थ भत्थि पत्तधारणा तत्थेव ब्रह्मचरियवासो, यत्थ नत्थि पत्तधारणा नत्थि तत्थ ब्रह्मचरियवासो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२५ यत्थ भत्थि पत्तधारणा तत्थेव ब्रह्मचरियवासो यत्थ नत्थि पत्तधारणा नत्थि तत्थ ब्रह्मचरियवासो ति ? भ्रामन्ता ?

यो पत्त धारेति तस्सेव ब्रह्मचरियवासो यो पत्त न धारेति नत्थि तस्स ब्रह्मचरियवासो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*देवेसु सम्मासम्बुद्धा नुप्पज्जन्ती ति, नत्थि देवेसु ब्रह्मचरिय-
वासो ति ? आमन्ता ।

यत्थ सम्मासम्बुद्धा उप्पज्जन्ति तत्थेव ब्रह्मचरियवासो, यत्थ
सम्मासम्बुद्धा नुप्पज्जन्ति नत्थि तत्थ ब्रह्मचरियवासो ति ? न हेव
वत्तब्बे । पे० ।

5

यत्थ सम्मासम्बुद्धा उप्पज्जन्ति तत्थेव ब्रह्मचरियवासो, यत्थ
सम्मासम्बुद्धा नुप्पज्जन्ति नत्थि तत्थ ब्रह्मचरियवासो ति ? आमन्ता ।

R 97

लुम्बिनिया भगवा जातो, बोधिया मूले अभिसम्बुद्धो,
वाराणसिय भगवता धम्मचक्क पवत्तित, तत्थेव ब्रह्मचरियवासो,
नत्थञ्जत्र ब्रह्मचरियवासो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

10

*देवेसु पच्चेकसम्बुद्धा नुप्पज्जन्ती ति, नत्थि देवेसु ब्रह्मचरिय-
वासो ति ? आमन्ता ।

यत्थ पच्चेकसम्बुद्धा उप्पज्जन्ति तत्थेव ब्रह्मचरियवासो, यत्थ
पच्चेकसम्बुद्धा नुप्पज्जन्ति नत्थि तत्थ ब्रह्मचरियवासो ति ? न हेवं
वत्तब्बे । पे० ।

15

यत्थ पच्चेकसम्बुद्धा उप्पज्जन्ति तत्थेव ब्रह्मचरियवासो, यत्थ
पच्चेकसम्बुद्धा नुप्पज्जन्ति नत्थि तत्थ ब्रह्मचरियवासो ति ? आमन्ता ।

मज्झिमेसु जनपदेसु पच्चेकसम्बुद्धा उप्पज्जन्ति, तत्थेव ब्रह्म-
चरियवासो, नत्थञ्जत्र ब्रह्मचरियवासो ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० . ।

20

*देवेसु सावकयुगं नुप्पज्जती ति, नत्थि देवेसु ब्रह्मचरियवासो
ति ? आमन्ता ।

यत्थ सावकयुगं उप्पज्जति तत्थेव ब्रह्मचरियवासो, यत्थ
सावकयुगं नुप्पज्जति नत्थि तत्थ ब्रह्मचरियवासो ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

25

यत्थ सावकयुगं उप्पज्जति तत्थेव ब्रह्मचरियवासो, यत्थ
सावकयुगं नुप्पज्जति नत्थि तत्थ ब्रह्मचरियवासो ति ? आमन्ता ।

मगधेसु सावकयुगं उप्पन्नं, तत्थेव ब्रह्मचरियवासो, नत्थञ्जत्र
ब्रह्मचरियवासो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

R 98

२७१ अतिथि देवेसु ब्रह्मचरियवासो ति ? आमन्ता ।
सम्बदेवेसु अतिथि ब्रह्मचरियवासो ति ? न हेव वत्तम्बे ।
पे० ।

5 *अतिथि मनुस्सेसु ब्रह्मचरियवासो ति ? आमन्ता ।
सम्बमनुस्सेसु अतिथि ब्रह्मचरियवासो ति ? न हेव वत्तम्बे ।
पे० ।

अतिथि देवेसु ब्रह्मचरियवासो ति ? आमन्ता ।
असञ्जसत्तेसु देवेसु अतिथि ब्रह्मचरियवासो ति ? न हेव
वत्तम्बे । पे० ।

B 83 10

*अतिथि मनुस्सेसु ब्रह्मचरियवासो ति ? आमन्ता ।
पञ्चन्तिमेसु जनपदेसु अतिथि ब्रह्मचरियवासो मिनस्सेसु
अविच्छातारेसु यत्थ नत्थि गति भिक्खून् भिक्खुनीन् उपासकान् उपासि-
कान् ति ? न हेव वत्तम्बे ।

15 अतिथि देवेसु ब्रह्मचरियवासो ति ? अतिथि यत्थ अतिथि, अतिथि
यत्थ नत्थी ति ।

असञ्जसत्तेसु देवेसु अतिथि यत्थ अतिथि अतिथि यत्थ नत्थि
ब्रह्मचरियवासो, सञ्जसत्तेसु देवेसु अतिथि यत्थ अतिथि, अतिथि यत्थ
नत्थि ब्रह्मचरियवासो ति ? न हेव वत्तम्बे ।

20 देवेसु अतिथि यत्थ अतिथि अतिथि यत्थ नत्थि ब्रह्मचरियवासो
ति ? आमन्ता ।

कत्थ अतिथि कत्थ नत्थी ति ? असञ्जसत्तेसु देवेसु नत्थि
ब्रह्मचरियवासो सञ्जसत्तेसु देवेसु अतिथि ब्रह्मचरियवासो ति ।

असञ्जसत्तेसु देवेसु नत्थि ब्रह्मचरियवासो ति ? आमन्ता ।
सञ्जसत्तेसु देवेसु नत्थि ब्रह्मचरियवासो ति ? न हेव वत्तम्बे ।

25 असञ्जसत्तेसु देवेसु अतिथि ब्रह्मचरियवासो ति ? आमन्ता ।
असञ्जसत्तेसु देवेसु अतिथि ब्रह्मचरियवासो ति ? न हेव
वत्तम्बे ।

R. 99

अतिथि मनुस्सेसु ब्रह्मचरियवासो ति ? अतिथि यत्थ अतिथि
अतिथि यत्थ नत्थी ति ।

पञ्चन्तिमेसु जनपदेसु अत्थि यत्थ अत्थि, अत्थि यत्थ नत्थि
ब्रह्मचरियवासो मिलक्खेसु अविज्जातारेसु यत्थ नत्थि गति भिक्खूनं
भिक्खुनीनं उपासकानं उपासिकानं, मज्झिमेसु जनपदेसु अत्थि यत्थ
अत्थि, अत्थि यत्थ नत्थि ब्रह्मचरियवासो ति ? न हेव वत्तव्वे ।

*मनुस्सेसु अत्थि यत्थ अत्थि, अत्थि यत्थ नत्थि ब्रह्मचरियवासो 5
ति ? आमन्ता ।

कत्थ अत्थि, कत्थ नत्थी ति ? पञ्चन्तिमेसु जनपदेसु नत्थि
ब्रह्मचरियवासो मिलक्खेसु अविज्जातारेसु यत्थ नत्थि गति भिक्खूनं
भिक्खुनीन उपासकान उपासिकान, मज्झिमेसु जनपदेसु अत्थि ब्रह्म-
चरियवासो ति ।

पञ्चन्तिमेसु जनपदेसु नत्थि ब्रह्मचरियवासो मिलक्खेसु 10
अविज्जातारेसु यत्थ नत्थि गति भिक्खूनं भिक्खुनीनं उपासकान
उपासिकानं ति ? आमन्ता ।

मज्झिमेसु जनपदेसु नत्थि ब्रह्मचरियवासो ति ? न हेव
वत्तव्वे ।

*मज्झिमेसु जनपदेसु अत्थि ब्रह्मचरियवासो ति ? आमन्ता । 15

पञ्चन्तिमेसु जनपदेसु अत्थि ब्रह्मचरियवासो मिलक्खेसु
अविज्जातारेसु यत्थ नत्थि गति भिक्खूनं भिक्खुनीन उपासकान
उपासिकानं ति ? न हेवं वत्तव्वे ।

अत्थि देवेसु ब्रह्मचरियवासो ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता — “तीहि, भिक्खवे, ठानेहि जम्बूदीपका^१
मनुस्सा उत्तरकुरुके च मनुस्से अधिगण्हन्ति^२ देवे च तार्वत्तिसे ! कतमेहि
तीहि ? सुरा^३, सतिमन्तो, इध ब्रह्मचरियवासो” ति । अत्थेव सुत्तन्तो
ति ? आमन्ता । 20

तेन हि नत्थि देवेसु ब्रह्मचरियवासो ति ।

*सावत्थियं वुत्तं भगवता — “इध ब्रह्मचरियवासो” ति ? 25

सावत्थिय येव ब्रह्मचरियवासो, नत्थि अज्जत्र ब्रह्मचरियवासो
ति ? न हेव वत्तव्वे ।

१ जम्बूदीपक — स्या० । २ अधिगण्हन्ति — स्या० । ३ सुरा — सी०, रो० ।

२७२ *अनागामिस्स पुग्गलस्स पञ्चोरम्भागियानि सयोजनानि पहीनानि, पञ्चुद्धम्भागियानि सयोजनानि अप्पहीनानि, इतो चतुस्स तत्थ उपपन्नस्स^१ कुहिं फलुप्पत्ती ति ? तत्थेव ।

हृञ्चि अनागामिस्स पुग्गलस्स पञ्चोरम्भागियानि सयोजनानि पहीनानि पञ्चुद्धम्भागियानि सयोजनानि अप्पहीनानि, इतो चतुस्स तत्थ उपपन्नस्स तर्हि फलुप्पत्ति, नो च वत्त रे वत्तम्मे - "नत्थि देवेसु ब्रह्मचरियवासो" ति ।

*अनागामिस्स पुग्गलस्स पञ्चोरम्भागियानि सयोजनानि पहीनानि पञ्चुद्धम्भागियानि सयोजनानि अप्पहीनानि, इतो चतुस्स तत्थ उपपन्नस्स कुहिं भारोहरणं कुहिं दुक्खपरिञ्जातं, कुहिं किस्सेप्प हानं कुहिं निरोधसञ्चिकिरिया कुहिं अकुप्पपटिवेधो ति ? तत्थेव ।

हृञ्चि अनागामिस्स पुग्गलस्स पञ्चोरम्भागियानि सयोजनानि पहीनानि पञ्चुद्धम्भागियानि सयोजनानि अप्पहीनानि इतो चतुस्स तत्थ उपपन्नस्स तर्हि अकुप्पपटिवेधो, नो च वत्त रे वत्तम्मे - "नत्थि देवेसु ब्रह्मचरियवासो" ति ।

*अनागामिस्स पुग्गलस्स पञ्चोरम्भागियानि सयोजनानि पहीनानि पञ्चुद्धम्भागियानि सयोजनानि अप्पहीनानि, इतो चतुस्स तत्थ उपपन्नस्स तर्हि फलुप्पत्ति, तर्हि भारोहरणं तर्हि दुक्खपरिञ्जातं तर्हि किस्सेमप्पहानं तर्हि निरोधसञ्चिकिरिया, तर्हि अकुप्पपटिवेधो, केनट्ठेन वदेसि - नत्थि देवेसु ब्रह्मचरियवासो ति ? हन्व हि अनागामी पुग्गलो इय भावितेन मग्गेन तत्थ फलं सञ्चिक्खरोती^२ ति^३ ।

१२ ससन्धनब्रह्मचरियकथा

R. 101 २७३ अनागामी पुग्गलो इय भावितेन मग्गेन तत्थ फलं सञ्चिक्खरोती ति ? मामन्ता ।

सोतापन्नो पुग्गलो तत्थ भावितेन मग्गेन इय फलं सञ्चिक्खरोती ति ? न हेव यत्तम्मे ।

१ उपास्य - ती एवा रो पन्नुत्ति पि । २-३ गुणधक्खरोति - ती एवा रा ।

*अनागामी पुग्गलो इध भावितेन मग्गेन तत्थ^१ फल^२ सच्छि-
करोती ति ? आमन्ता ।

सकदागामी पुग्गलो इध परिनिव्वायिपुग्गलो^३ तत्थ भावितेन
मग्गेन इध फल सच्छिकरोती ति ? न हेव वत्तव्वे ।

*सोतापन्नो पुग्गलो इध भावितेन मग्गेन इध फल सच्छिकरोती 5
ति ? आमन्ता ।

अनागामी पुग्गलो तत्थ भावितेन मग्गेन तत्थ फल सच्छि-
करोती ति ? न हेव वत्तव्वे ।

*सकदागामी पुग्गलो इध परिनिव्वायिपुग्गलो^३ इध भावितेन
मग्गेन इध फल नच्छिकरोती ति ? आमन्ता । 10

अनागामी पुग्गलो तत्थ भावितेन मग्गेन तत्थ फलं सच्छि-
करोती ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

*इध विहाय निट्ठस्स पुग्गलस्स मग्गो च भावीयति^३, न च किलेसा
पहीयन्ती ति ? आमन्ता ।

सोतापत्तिफलसच्छिकिरियाय पटिपन्नस्स पुग्गलस्स मग्गो च 15
भावीयति, न च किलेसा पहीयन्ती ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

*इध विहाय निट्ठस्स पुग्गलस्स मग्गो च भावीयति, न च
किलेसा पहीयन्ती ति ? आमन्ता ।

सकदागामिफलसच्छिकिरियाय पटिपन्नस्स पुग्गलस्स पे०.

अरहत्तसच्छिकिरियाय पटिपन्नस्स पुग्गलस्स मग्गो च भावीयति, न च 20
किलेसा पहीयन्ती ति ? न हेवं वत्तव्वे । पे० ।

R. 102

*सोतापत्तिफलसच्छिकिरियाय पटिपन्नस्स पुग्गलस्स अपुव्व
अचरिम मग्गो च भावीयति, किलेसा च पहीयन्ती ति ? आमन्ता ।

इध विहाय निट्ठस्स पुग्गलस्स अपुव्व अचरिमं मग्गो च
भावीयति, किलेसा च पहीयन्ती ति ? न हेव वत्तव्वे । 25

B. 86

*सकदागामिफलसच्छिकिरियाय पटिपन्नस्स पुग्गलस्स पे०...

१-१ इध फल-सी०, स्या०, एवमुपरि पि । २ परिनिव्वायी पुग्गलो-सी०, रो० ।
३ भावीयति-स्या०, एवमुपरि पि ।

अरहत्तसञ्चिक्खिरियाय पटिपन्नस्स पुग्गलस्स अपुब्ब अचरिम मग्गो च भावीयति, किलेसा च पहीयन्ती ति ? आमन्ता ।

इय विहाय निट्ठस्स पुग्गलस्स अपुब्ब अचरिम मग्गो च भावीयति, किलेसा च पहीयन्ती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

- 5 *अनागामी पुग्गलो क्तवरणीयो भावितभावो तत्थ उपपज्जती ति ? आमन्ता ।

अरहा उपपज्जती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

*अरहा उपपज्जती ति ? आमन्ता । अत्थि अरहत्तो पुन भवो ति ? न हेव वत्तब्बे ।

- 10 *अत्थि अरहत्तो पुन भवो ति ? आमन्ता ।

अरहा भवेन भव गच्छति, गतिया गतिं गच्छति, ससारं ससारं गच्छति उपपत्तिया उपपत्तिं गच्छती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

*अनागामी पुग्गलो क्तवरणीयो भावितभावो अनोहटमारो तत्थ उपपज्जती ति ? आमन्ता ।

- 15 आरोहरणाय पुन मग्ग भावेती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

R. 103

अनागामी पुग्गलो क्तवरणीयो भावितभावो अपरिञ्जात दुक्खो अण्हो न किलेसो अमच्छिन्ननिरोधो अण्णट्ठि विदानुप्पो तत्थ उपपज्जती ति ? आमन्ता ।

अणुण्णपटिक्कपाय पुन मग्ग भावेती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

- 20 अनागामी पुग्गलो क्तवरणीयो भावितभावो अनोहटमारो तत्थ उपपज्जति न च आरोहरणाय पुन मग्ग भावेती ति ? आमन्ता ।

अनोहटमारो च तत्थ परिनिम्बायती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

अनागामी पुग्गलो क्तवरणीयो भावितभावो अपरिञ्जात दुक्खो अण्हो न किलेसो अमच्छिन्ननिरोधो अण्णट्ठि विदानुप्पो तत्थ

- 25 उपपज्जति न च अणुण्णपटिक्कपाय पुन मग्ग भावेती ति ? आमन्ता ।

अण्णट्ठि विदानुप्पो च तत्थ परिनिम्बायती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

यथा मिगो सल्लेन विद्धो दूरं पि गन्त्वा कालं करोति, एवमेव^१ अनागामी पुग्गलो इध भावितेन मग्गेन तत्थ फल सच्छिकरोती ति ।

*यथा मिगो सल्लेन विद्धो दूरं पि गन्त्वा ससल्लो व कालं करोति, एवमेव अनागामी पुग्गलो इध भावितेन मग्गेन तत्थ ससल्लो व परिनिब्बायती ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० . ।

B. 87

5

४. ओधिसोकथा

२७४ *ओधिसोधिसो किलेसे जहती ति ? आमन्ता ।

सोतापत्तिफलसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो दुक्खदस्सनेन किं जहती ति ? सक्कायदिट्ठि विचिकिच्छं सीलब्बतपरामासं तदेकट्ठे च किलेसे एकदेसे जहती ति ।

R. 104

एकदेस सोतापन्नो, एकदेस न सोतापन्नो, एकदेसं सोतापत्ति- 10
फलप्पत्तो पटिलद्धो अधिगतो सच्छिकतो उपसम्पज्ज विहरति, कायेन फुसित्वा विहरति, एकदेस न कायेन फुसित्वा विहरति, एकदेसं सत्तक्खत्तु-
परमो^२, कोलद्धोलो, एकवीजी^३, बुद्धे अवैच्चप्पसादेन समन्नागतो, धम्मे . पे० सद्धे . पे० अरियकन्तेहि सीलेहि समन्नागतो एकदेसं
अरियकन्तेहि सीलेहि न समन्नागतो ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० . । 15

*समुदयदस्सनेन किं जहती ति ? सक्कायदिट्ठि जहति, विचिकिच्छं सीलब्बतपरामासं तदेकट्ठे च किलेसे एकदेसे जहती ति ।

एकदेस सोतापन्नो, एकदेस न सोतापन्नो पे० एकदेस अरियकन्तेहि सीलेहि समन्नागतो, एकदेस अरियकन्तेहि सीलेहि न समन्नागतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 20

*निरोधदस्सनेन किं जहती ति ? विचिकिच्छं^४ सीलब्बत-
परामासं तदेकट्ठे च किलेसे एकदेसे जहती ति ।

एकदेस सोतापन्नो, एकदेस न सोतापन्नो पे० एकदेस अरियकन्तेहि सीलेहि समन्नागतो, एकदेस अरियकन्तेहि सीलेहि न समन्नागतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 25

१ एवमेव - स्या० । २ सत्तक्खत्तुपरमो - स्या० । ३ एकवीजी - स्या० ।
४ विचिकिच्छं जहति - स्या०, रो० ।

*मगदस्सनेन किं जहती ति ? सीलव्यतपरामास तदेकद्वे च किलेसे जहती ति ।

B 88 एकदेस सोतापन्नो, एकदेस न सोतापन्नो, एकदेस सोतापत्ति फलप्पत्तो पटिलद्धो अधिगतो सञ्चिक्कतो उपसम्पज्ज विहरति, कायेन 5 फुसित्वा विहरति, एकदेस न कायेन फुसित्वा विहरति, एकदेस मत्तक्कत्तु परमो, कोलङ्गोलो, एकबीजी, बुद्धे अयेच्चप्पसादेन समन्नागतो, धम्म पे० सङ्खे पे० अरियकन्तेहि सीलेहि समन्नागतो, एकदस अरियकन्तेहि सीलेहि न समन्नागतो ति ? न हेय वत्तव्ये । पे०.. ।

२७५ *सकदागामिफलसञ्चिक्किरियाय पटिपन्नो पुग्गलो दुस्स 10 दस्सनेन किं जहती ति ? भोळारिक्क कामराग जहति, भोळारिक्क व्यापाद तदेकद्वे च किलेसे एकदेसे जहती ति ।

एकदेस सकदागामी एकदेस न सकदागामी, एकदेस सकदा गामिफलप्पत्तो पटिलद्धो अधिगतो सञ्चिक्कतो उपसम्पज्ज विहरति, 15 कायेन फुसित्वा विहरति, एकदेस न कायेन फुसित्वा विहरती ति ? न हेय वत्तव्ये । पे० ।

R 105 15 *समुदयदस्सनेन किं जहती ति ? भोळारिक्क कामराग जहति, भोळारिक्क व्यापाद तदेकद्वे च किलेसे एकदेसे जहती ति ।

एकदेस सक्कागामी एकदेस न सक्कागामी, एकदेस सकदा गामिफलप्पत्तो पटिलद्धो अधिगतो सञ्चिक्कतो उपसम्पज्ज विहरति, 20 कायेन फुसित्वा विहरति एकदेस न कायेन फुसित्वा विहरती ति ? न हेय वत्तव्ये । पे० ।

निरोधदस्सनेन किं जहती ति ? भोळारिक्क व्यापाद जहति तदेकद्वे च किलेसे एकदेसे जहती ति ।

एकदेस सक्कागामी एकदेस न सक्कागामी एकदेस सक्का गामिफलप्पत्तो पटिलद्धो अधिगतो सञ्चिक्कतो उपसम्पज्ज विहरति, 25 कायेन फुसित्वा विहरति एकदेस न कायेन फुसित्वा विहरती ति ? न हेय वत्तव्ये । पे० ।

मग्गम्मनन किं जहती ति ? भोळारिक्क व्यापाद जहति, तदेकद्वे च किलेसे जहती ति ।

एकदेसं सकदागामी, एकदेस न सकदागामी, एकदेस सकदा-
गामिफलप्पत्तो पटिलद्धो अधिगतो सच्छिकतो उपसम्पज्ज विहरति,
कायेन फुसित्वा विहरति, एकदेस न कायेन फुसित्वा विहरती ति ?
न हेवं वत्तब्बे । .. पे० ।

२७६. *अनागामिफलसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो दुक्ख- 5 B 89
दस्सनेन किं जहती ति ? अणुसहगत कामराग जहति, अणुसहगतं
व्यापाद तदेकट्ठे च किलेसे एकदेसे जहती ति ।

एकदेसं अनागामी, एकदेस न अनागामी, एकदेस अनागामि-
फलप्पत्तो पटिलद्धो अधिगतो सच्छिकतो उपसम्पज्ज विहरति, कायेन
फुसित्वा विहरति, एकदेस न कायेन फुसित्वा विहरति, एकदेस अन्तरा- 10
परिनिब्बायी, उपहच्चपरिनिब्बायी, असङ्खारपरिनिब्बायी, ससङ्खार-
परिनिब्बायी, उद्धसोतो अकनिट्ठगामी, एकदेस न उद्धसोतो अकनिट्ठगामी
ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*समुदयदस्सनेन किं जहती ति ? अणुसहगतं कामरागं जहति, 15 R 106
अणुसहगत व्यापाद तदेकट्ठे च किलेसे एकदेसे जहती ति ।

एकदेस अनागामी, एकदेस न अनागामी .. पे०... एकदेस
उद्धसोतो अकनिट्ठगामी, एकदेस न उद्धसोतो अकनिट्ठगामी ति ? न
हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

*निरोधदस्सनेन किं जहती ति ? अणुसहगत व्यापादं जहति,
तदेकट्ठे च किलेसे एकदेसे जहती ति । 20

एकदेस अनागामी, एकदेस न अनागामी . पे०... एकदेसं
उद्धसोतो अकनिट्ठगामी, एकदेस न उद्धसोतो अकनिट्ठगामी ति ? न
हेवं वत्तब्बे । . पे० . ।

*मग्गदस्सनेन किं जहती ति ? तदेकट्ठे च^१ किलेसे जहती ति ।

एकदेसं अनागामी, एकदेस न अनागामी, एकदेस अनागामि- 25
फलप्पत्तो पटिलद्धो अधिगतो सच्छिकतो उपसम्पज्ज विहरति, कायेन
फुसित्वा विहरति, एकदेसं न कायेन फुसित्वा विहरति, एकदेस अन्तरा-
परिनिब्बायी, उपहच्चपरिनिब्बायी, असङ्खारपरिनिब्बायी, ससङ्खार-
परिनिब्बायी, उद्धसोतो अकनिट्ठगामी, एकदेस न उद्धसोतो अकनिट्ठगामी
ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० । 30

२७७ *अरहत्तसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुगलो दुक्खदस्सनेन किं जहती ति ? रूपराग अरूपराग मान उदच्च अविज्ज तदेकद्व प किलेसे एकदेसे जहती ति ।

B. 90

एकदेस अरहा, एकदेस न अरहा, एकदेस अरहत्तप्पत्तो पटित्तद्वो

5 अधिगतो सच्छिकतो उपसम्पज्ज विहरति कायेन फुसित्वा विहरति, एकदेस न कायेन फुसित्वा विहरति, एकदेस वीतरागो वीतदोषो वीतमोहो क्तकरणीयो मोहितभारो अनुप्पत्तसदस्यो परिक्रमणीय-
भवसयोजनो सम्मदञ्जाविमुत्तो उक्खित्तपत्तिघो सङ्खिण्णपरिघो
अव्यूहेसिको निरगङ्गो अरियो पन्नद्वजो पन्नभारो विसञ्चुत्तो सुविजित
10 विजयो दुक्ख सत्त परिञ्जात, उमुदयो पहीनो, निरोधो सच्छिकतो, मग्गो भावितो अभिठब्बेय्य अभिञ्जात, परिठब्बेय्य परिञ्जात, पहातन्व पहीन भावेतव्य भावित, सच्छिकातव्य सच्छिकतं, एवदस नच्छिकातव्य सच्छिकत, एकदेस सच्छिकातव्य न सच्छिकत ति ? न हेव यत्तव्ये । पे० ।

15 समुदयदस्सनेन किं जहती ति ? रूपराग अरूपराग जहति, मान उदच्च अविज्ज तदेकद्व प किलेसे एकदेसे जहती ति ।

एवदेस अरहा एवदेस न अरहा पे० एवदस सच्छिकातव्य सच्छिकत एवदेस सच्छिकातव्य न सच्छिकत ति ? न हेव यत्तव्य । पे० ।

20 निरोपत्तमनेन किं जहती ति ? मान जहति उदच्च अविज्ज तदेकद्व प किलेसे एकदेसे जहती ति ।

एवदेस अरहा एवदेस न अरहा पे० एवदस सच्छिकातव्य सच्छिकत एवदेस सच्छिकातव्य न सच्छिकत ति ? न हेव यत्तव्य । पे० ।

25 मागग्गोति किं जहती ति ? उदच्चं अविज्ज तदेकद्व प किलेसे एकदेसे जहती ति ।

एवदेस अरहा एवदेस न अरहा एवदेस अरहत्तप्पत्तो पटित्तद्वो अधिगतो सच्छिकतो उपसम्पज्ज विहरति कायेन फुसित्वा विहरति, एवदस वीतरागो वीतदोषो वीतमोहो क्तकरणीयो मोहितभारो अनुप्पत्तसदस्यो परिक्रमणीय-
भवसयोजनो सम्मदञ्जाविमुत्तो उक्खित्तपत्तिघो सङ्खिण्णपरिघो अव्यूहेसिको निरगङ्गो अरियो पन्नद्वजो पन्नभारो विसञ्चुत्तो सुविजित
विजयो दुक्ख सत्त परिञ्जात, उमुदयो पहीनो, निरोधो सच्छिकतो, मग्गो भावितो अभिठब्बेय्य अभिञ्जात, परिठब्बेय्य परिञ्जात, पहातन्व पहीन भावेतव्य भावित, सच्छिकातव्य सच्छिकतं, एवदस नच्छिकातव्य सच्छिकत, एकदेस सच्छिकातव्य न सच्छिकत ति ? न हेव यत्तव्ये । पे० ।

सम्मदञ्जाविमुत्तो उक्खित्तपलिघो सद्धिण्णपरिखो अक्खव्वहेसिको
 निरगळो अरियो पन्नद्वजो पन्नभारो विसञ्जुत्तो सुविजितविजयो,
 दुक्ख तस्स परिञ्जातं, समुदयो पहीनो, निरोधो सच्छिकतो, मग्गो
 भावितो, अभिञ्जेय्य अभिञ्जात, परिञ्जेय्य परिञ्जात, पहातव्व
 पहीन, भावेतव्व भावित, सच्छिकातव्व सच्छिकत, एकदेस सच्छिकातव्व 5 B 91
 सच्छिकत, एकदेस सच्छिकातव्व न सच्छिकत ति ? न हेव वत्तव्वे ।
 पे० ।

२७८ न वत्तव्व — “ओधिसोधिसो किलेसे जहती” ति ? .

आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता —

10

“अनुपुब्बेन मेधावी, थोक थोक खणे खणे ।

कम्मारो रजतस्सेव, निद्धमे मलमत्तनो” ति ॥

अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तव्व — “ओधिसोधिसो किलेसे जहती” ति ।

*ओधिसोधिसो किलेसे जहती ति ? आमन्ता ।

15 R 109

ननु वुत्त भगवता —

“सहावस्स दस्सनसम्पदाय,

तयस्सु धम्मा जहिता भवन्ति ।

सक्कायदिट्ठी विचिकिच्छित्त च,

सीलब्बत वा पि यदत्थि किञ्चि ।

चतूहपायेहि च विप्पमुत्तो,

छन्नाभिठानानि अभब्बो^१ कातु” ति ॥

20

अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तव्व — “ओधिसोधिसो किलेसे जहती” ति ।

*ओधिसोधिसो किलेसे जहती ति ? आमन्ता ।

25

ननु वुत्त भगवता — “यस्मि, भिक्खवे, समये अरियसावकस्स

विरज वीतमल धम्मचक्खु उदपादि — ‘य किञ्चि समुदयधम्म, सब्ब
 त निरोधधम्म’ ति, सह दस्सनुप्पादा, भिक्खवे, अरियसावकस्स तीणि

सयोजनानि पहीयन्ति -- सक्कायदिट्ठि विचिकिञ्छा सीलन्वतपरामासो”
ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? भामन्ता ।

तेन हि न वत्तव्ये -- ओघिसोघिसो किल्लेसे जहती” ति ।

५ जहतिकथा

§ १ मसुत्ताहरणकथा

B. 92

२७६ *जहति पुणुज्जनो कामरागव्यापाद ति ? भामन्ता ।

5

अञ्चन्त जहति अनवसेस जहति, अप्पटिसन्धिय जहति, समूल
जहति, सतप्ह जहति सानुसय जहति, अरियेन आणेन जहति अरियेन
मग्गेन जहति अकुप्प पटिविज्जन्तो जहति अनागामिफल सञ्चिकरोन्तो
जहती ति ? न हेव वत्तव्ये । पे० ।

R. 110

*विक्खम्मेति पुणुज्जनो कामरागव्यापाद ति ? भामन्ता ।

10

अञ्चन्त विक्खम्मेति अनवसेस विक्खम्मेति, अप्पटिसन्धिय
विक्खम्मेति समूल विक्खम्मेति सतप्ह विक्खम्मेति, सानुसय
विक्खम्मेति, अरियेन आणेन विक्खम्मेति अरियेन मग्गेन विक्खम्मेति,
अकुप्प पटिविज्जन्तो विक्खम्मेति, अनागामिफल सञ्चिकरोन्तो
विक्खम्मेती ति ? न हेव वत्तव्ये । पे० .. ।

15

जहति अनागामिफलसञ्चिकिरियाय पटिपन्नो पुगग्लो
कामरागव्यापाद सो च अञ्चन्त जहति अनवसेस जहति पे०..
अनागामिफल सञ्चिकरोन्तो जहती ति ? भामन्ता ।

जहति पुणुज्जनो कामरागव्यापाद सो च अञ्चन्त जहति,
अनवसेस जहति पे० अनागामिफल सञ्चिकरोन्तो जहती ति ?
20 न हेव वत्तव्ये । पे० ।

विक्खम्मेति अनागामिफलसञ्चिकिरियाय पटिपन्नो पुगग्लो
कामरागव्यापाद सो च अञ्चन्त विक्खम्मेति अनवसेस विक्खम्मेति
पे०.. अनागामिफल सञ्चिकरोन्तो विक्खम्मेती’ ति ? भामन्ता ।

R. III

25

विक्खम्मेति पुणुज्जनो कामरागव्यापाद सो च अञ्चन्त
विक्खम्मेति अनवसेस विक्खम्मेति .. पे० अनागामिफलं
सञ्चिकरोन्तो विक्खम्मेती ति ? न हेव वत्तव्ये । ... पे० .. ।

*जहति पुथुज्जनो कामरागव्यापादं, सो च न अच्चन्तं जहति,
न अनवसेस जहति पे० न अनागामिफल सच्छिकरोन्तो जहती ति ?
आमन्ता ।

जहति अनागामिफलसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो काम-
रागव्यापाद, सो च न अच्चन्त जहति पे० न अनागामिफल 5
सच्छिकरोन्तो जहती ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० ।

*विक्खम्भेति पुथुज्जनो कामरागव्यापाद, सो च न अच्चन्त
विक्खम्भेति, न अनवसेस विक्खम्भेति .. पे०... न अनागामिफल
सच्छिकरोन्तो विक्खम्भेती ति ? आमन्ता ।

B. 93

विक्खम्भेति अनागामिफलसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो 10
कामरागव्यापाद, सो च न अच्चन्त विक्खम्भेति, न अनवसेस विक्खम्भेति
.. पे० न अनागामिफल सच्छिकरोन्तो विक्खम्भेती ति ? न हेव
वत्तब्बे । पे० ।

*जहति पुथुज्जनो कामरागव्यापाद ति ? आमन्ता ।

कतमेन मग्गेना ति ? रूपावचरेन मग्गेना ति ।

15

रूपावचरो मग्गो निय्यानिको खयगामी बोधगामी अपचयगामी
अनासवो असयोजनियो^१ अगन्थनियो अनोधनियो अयोगनियो अनी-
वरणियो अपरामट्ठो अनुपादानियो असङ्किलेसियो^२ ति ? न हेव वत्तब्बे ।

ननु रूपावचरो मग्गो अनिय्यानिको न खयगामी न बोधगामी
न अपचयगामी सासवो संयोजनियो पे०. सङ्किलेसियो ति ? 20
आमन्ता ।

हज्जि रूपावचरो मग्गो अनिय्यानिको न खयगामी पे०
सङ्किलेसियो, नो च वत रे वत्तब्बे - "जहति पुथुज्जनो रूपावचरेन
मग्गेन कामरागव्यापाद" ति ।

*जहति अनागामिफलसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो 25
अनागामिमग्गेन कामरागव्यापाद, सो च मग्गो निय्यानिको खयगामी
बोधगामी अपचयगामी अनासवो पे० असङ्किलेसियो ति ?
आमन्ता ।

R 112

जहति पुथुज्जनो रूपावचरेन मग्गेन कामरागव्यापाद, सो च

१ असञ्जोजनियो - सी०, स्या०, रो० । २. असङ्किलेसिको - स्या०, एवमुपरि पि ।

मग्गो निम्म्यानिको खयगामी वोधगामी अपचयगामी अनासवो पे०..
असङ्खिलेसियो ति ? न हेव वत्तव्ये । पे० ।

*जहति पुयुज्जनो रूपायचरेन मग्गेन कामरागव्यापाद, सो
च मग्गो अनिम्म्यानिको न खयगामी न वोधगामी न अपचयगामी
5 सासवो पे० सङ्खिलेसियो ति ? आमन्ता ।

जहति अनागामिफलसञ्चिकिरियाय पटिपन्नो पुगलो अना
गामिमग्गेन कामरागव्यापाद, सो च मग्गो अनिम्म्यानिको न खयगामी
न वोधगामी न अपचयगामी सासवो पे० सङ्खिलेसियो ति ? न
हेव वत्तव्ये । पे० ।

10 २८० *पुयुज्जनो कामेसु वीतरागो सह धम्माभिसमया
अनागामिकले सण्ठाती ति ? आमन्ता ।

अरुहते सण्ठाती ति ? न हेव वत्तव्ये । पे० ।

B. 94 पुयुज्जनो कामेसु वीतरागो सह धम्माभिसमया अनागामि
फले सण्ठाती ति ? आमन्ता ।

15 अपुब्ब अचरिम तयो मग्गे भावेती ति ? न हेष वत्तव्य ।
.. पे० ।

अपुब्ब अचरिम तयो मग्गे भावेती ति ? आमन्ता ।

अपुब्ब अचरिम तीणि मामञ्जफलानि सञ्चिकरोती ति ?
न हेष वत्तव्ये । .. पे० ।

20 अपुब्ब अचरिम तीणि मामञ्जफलानि सञ्चिकरोती ति ?
आमन्ता ।

R. 113 तिण्ण पम्मान तिण्ण^१ षडनान तिण्ण सञ्जाना तिण्ण चेतनान
तिण्ण चित्तान तिण्ण गट्ठान तिण्ण विरियान तिण्ण सतीन तिण्ण
ममापीन तिण्ण पञ्जान ममोपान होमी ति ? न हेष वत्तव्य ।
25 ... पे० ।

पुयुज्जनो कामसु वीतरागो सह धम्माभिसमया अनागामिपण
मग्गा मि ? आमन्ता ।

मातापतिमग्गेना ति ? न हेष वत्तव्य । पे० ।

गतागामिमग्गेना ति ? न हेष वत्तव्य ।

कतमेन मग्गेना ति ? अनागामिमग्गेना ति ।

अनागामिमग्गेन सक्कायदिट्ठि विचिकिच्छ सीलव्वतपरामास जहती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

१२. सुत्ताहरणकथा

२८१ *अनागामिमग्गेन सक्कायदिट्ठि विचिकिच्छ सीलव्वत-
परामासं जहती ति ? आमन्ता ।

5

ननु तिण्ण संयोजनान पहाणा सोतापत्तिफल वुत्त भगवता ति ?
आमन्ता ।

हञ्चि तिण्ण संयोजनानं पहाणा सोतापत्तिफलं वुत्त भगवता,
नो च वत रे वत्तब्बे — “अनागामिमग्गेन सक्कायदिट्ठि विचिकिच्छ
सीलव्वतपरामास जहती” ति ।

10

अनागामिमग्गेन ओळारिक कामराग ओळारिक व्यापाद
जहती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*अनागामिमग्गेन ओळारिक कामराग ओळारिक व्यापाद जहती
ति ? आमन्ता ।

ननु कामरागव्यापादान तनुभावा सकदागामिफल वुत्त भगवता
ति ? आमन्ता ।

15

हञ्चि कामरागव्यापादान तनुभावा सकदागामिफल वुत्त
भगवता, नो च वत रे वत्तब्बे — “अनागामिमग्गेन ओळारिक कामराग
ओळारिक व्यापादं जहती” ति ।

R 114

*पुथुज्जनो कामेसु वीतरागो सह धम्माभिसमया अनागामिफले
सण्ठाती ति ? आमन्ता ।

20

ये केचि धम्म अभिसमेन्ति, सब्बे ते सह धम्माभिसमया अना-
गामिफले सण्ठहन्ती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

नि वत्तब्ब — “जहति पुथुज्जनो कामरागव्यापाद” ति ?
आमन्ता ।

B. 95

25

ननु वुत्तं भगवता —

“अहेसु ते अतीतसे, छ सत्थारो यसस्सिनो ।

निरामगन्धा करुणेधिमुत्ता^१, कामसयोजनातिगा^२ ॥

१ करुणाधिमुत्ता — सी०, करुणे विमुत्ता — स्या०, करुणा विमुत्ता — रो० ।
२ कामसञ्जोजनातिगा — सी०, कामसञ्जोजना — स्या०, कामसञ्जोजना ति — रो० ।

“कामराग विराजेत्वा, ब्रह्मलोकूपगा ब्रह्म ।
 ब्रह्मेसु साधका तेसु, अनेकानि सत्तानि पि ॥
 “निरामगन्वा करुणेधिमुत्ता, कामसयोजनातिगा ।
 कामराग विराजेत्वा, ब्रह्मलोकूपगा ब्रह्म” ति ॥

5 अत्येव सुतन्तो ति ? भ्रामन्ता ।

तेन हि जहति पुणुज्जनो कामरागभ्यापाद ति ।

*जहति पुणुज्जनो कामरागभ्यापाद ति ? भ्रामन्ता ।

R. 115

ननु युक्त भगवता — “सो हि नाम, भिक्खवे, सुनेसो सत्त्वा एव
 दीघायुको समानो एव चिरट्टितिको अपरिमुत्तो ब्रह्मोसि जातिया जराम्
 10 मरणेन सोकेहि परिदेवेहि दुक्खेहि दोमनस्सेहि उपायासेहि अपरिमुत्तो
 पुनस्सत्त्मा ति वदामि । त किस्स हेतु ? चतुप्प धम्मान अननुबोधा
 अप्पटिवेधा । कतमेस चतुप्प ? अरियस्स सीलस्स अननुबोधा अप्पटि
 वेधा अरियस्स समाधिस्स अरियाय पळ्ळाय अरियाय विमुत्तिया
 अननुबोधा अप्पटिवेधा । तयिद, भिक्खवे अरिय सील अनुबुद्ध पटिविद्ध
 15 अरियो समाधि अनुबुद्धो पटिविद्धो, अरिया पळ्ळ्या अनुबुद्धा पटिविद्धा
 अरिया विमुत्ति अनुबुद्धा पटिविद्धा उच्छिन्ना भवतप्प्हा, सीणा भवन्ति,
 नत्थि दानि पुन भवो ति ।

सील समाधि पळ्ळ्या च विमुत्ति च अनुत्तरा ।

अनुबुद्धा इमे धम्मा, गोतमेन यत्तस्सिता ॥

20 ‘इति बुद्धो अभिञ्ज्याय धम्ममक्ख्वासि भिक्खून्’ ।

दुक्खस्तन्तकरो सत्त्वा चक्खुमा परिनिब्बुतो’ ति ॥

अत्येव सुतन्तो ति ? भ्रामन्ता ।

तेन हि न वसथ्व — “जहति पुणुज्जनो कामरागभ्यापाद’ ति ।

६ सव्यमत्थीतिकथा

११ वावयुत्ति

R. 96

२८२ सव्यमत्थी ति ? भ्रामन्ता ।

23 सव्यत्थ सव्यमत्थी ति ? न हेव वसथ्वे ।

१ वय - त्वा । २ भिक्खून् - म ।

सव्वमत्थी ति ? आमन्ता ।

सव्वदा सव्वमत्थी ति ? न हेवं वत्तव्वे ।

सव्वमत्थी ति ? आमन्ता ।

सव्वेन सव्व^१ सव्वमत्थी ति ? न हेवं वत्तव्वे ।

सव्वमत्थी ति ? आमन्ता ।

5

सव्वेसु सव्वमत्थी ति ? न हेवं वत्तव्वे ।

सव्वमत्थी ति ? आमन्ता ।

अयोग ति कत्वा सव्वमत्थी ति ? न हेवं वत्तव्वे ।

सव्वमत्थी ति ? आमन्ता ।

य पि नत्थि, तं पत्थी ति ? न हेवं वत्तव्वे ।

10

सव्वमत्थी ति ? आमन्ता ।

सव्वमत्थी ति या दिट्ठि सा दिट्ठि मिच्छादिट्ठी ति, या दिट्ठि सा दिट्ठि सम्मादिट्ठी ति, हेवमत्थी ति ? न हेवं वत्तव्वे । (सङ्खित्त)

§ २. कालसंसन्दना

२८३ *अतीत अत्थी ति ? आमन्ता ।

ननु अतीत निरुद्ध विगत विपरिणत अत्थङ्गत अब्भत्थङ्गत ति ? आमन्ता ।

15

हज्जिच अतीत निरुद्धं विगत विपरिणत अत्थङ्गत अब्भत्थङ्गतं, नो च वत रे वत्तव्वे — “अतीत अत्थी” ति ।

*अनागत अत्थी ति ? आमन्ता ।

ननु अनागतं अजात अभूत असज्जात अनिब्बत्तं अनभिनिब्बत्तं अपातुभूतं ति ? आमन्ता ।

20 R 117

हज्जिच अनागतं अजात अभूत असज्जात अनिब्बत्तं अनभिनिब्बत्तं अपातुभूतं, नो च वत रे वत्तव्वे — “अनागत अत्थी” ति ।

*पच्चुप्पन्न अत्थि पच्चुप्पन्न अनिरुद्धं अविगत अविपरिणतं न अत्थङ्गत न अब्भत्थङ्गत ति ? आमन्ता ।

25

अतीत अत्थि अतीत अनिरुद्ध अविगतं अविपरिणत न अत्थङ्गत न अब्भत्थङ्गत ति ? न हेवं वत्तव्वे । पे० ।

१ स्या० पोत्थके नत्थि ।

क०-१५

पञ्चुप्पन्न अत्थि पञ्चुप्पन्न जात भूत सञ्जात निव्वत्त अमि
निव्वत्त पातुभूत ति ? आमन्ता ।

अनागत अत्थि अनागत जात भूत सञ्जात निव्वत्त अमि
निव्वत्त पातुभूत ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

5 *अतीत अत्थि अतीत निरुद्ध विगत विपरिणत अत्थङ्गत
अमत्थङ्गत ति ? आमन्ता ।

पञ्चुप्पन्न अत्थि पञ्चुप्पन्न निरुद्ध विगत विपरिणत अत्थङ्गत
अमत्थङ्गत ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

B 97

अनागत अत्थि अनागत अजात अभूत असञ्जात अनिव्वत्त
10 अनमिनिव्वत्त अपातुभूत ति ? आमन्ता ।

पञ्चुप्पन्न अत्थि पञ्चुप्पन्न अजात अभूत असञ्जात अनिव्वत्त
अनमिनिव्वत्त अपातुभूत ति ? न हेव वत्तब्बे ।

२८४ *अतीत रूप अत्थी ति ? आमन्ता ।

ननु अतीत रूप निरुद्ध विगत विपरिणत अत्थङ्गत अमत्थङ्गत
15 ति ? आमन्ता ।

हृच्चि अतीत रूप निरुद्ध पे० अमत्थङ्गत, नो ष वत र
वत्तब्बे — अतीत रूप अत्थी' ति ।

*अनागत रूप अत्थी ति ? आमन्ता ।

R. 118

ननु अनागत रूप अजात अभूत असञ्जात अनिव्वत्त अनमि
20 निव्वत्त अपातुभूत ति ? आमन्ता ।

हृच्चि अनागत रूप अजात पे० अपातुभूत, नो ष वत र
वत्तब्बे — अनागत रूप अत्थी' ति ।

पञ्चुप्पन्न रूप अत्थि पञ्चुप्पन्न रूप अनिरुद्ध अविगत
अविपरिणत न अत्थङ्गत न अमत्थङ्गत ति ? आमन्ता ।

25 अतीत रूप अत्थि अतीत रूप अनिरुद्ध अविगत अविपरिणत
न अत्थङ्गत न अमत्थङ्गत ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पञ्चुप्पन्न रूप अत्थि पञ्चुप्पन्न रूप जात भूत सञ्जात निव्वत्त
अमिनिव्वत्त पातुभूत ति ? आमन्ता ।

अनागत रूपं अत्थि अनागत रूप जात भूत सञ्जात निब्बत्त
अभिनिब्बत्त पातुभूत ति ? न हेव वत्तब्बे ।

*अतीत रूप अत्थि अतीत रूप निरुद्ध विगतं विपरिणत अत्थङ्गत
अभत्थङ्गत ति ? आमन्ता ।

पच्चुप्पन्न रूप अत्थि पच्चुप्पन्न रूप निरुद्ध विगत विपरिणत 5
अत्थङ्गत अभत्थङ्गत ति ? न हेव वत्तब्बे ।

*अनागतं रूप अत्थि अनागत रूप अजात अभूत असञ्जातं
अनिब्बत्त अनभिनिब्बत्त अपातुभूत ति ? आमन्ता ।

पच्चुप्पन्न रूप अत्थि पच्चुप्पन्न रूप अजात अभूत असञ्जातं
अनिब्बत्तं अनभिनिब्बत्त अपातुभूत ति ? न हेव वत्तब्बे । 10

*अतीता वेदना अत्थि पे० सञ्जा अत्थि, सङ्खारा अत्थि,
विज्जाण अत्थी ति ? आमन्ता ।

ननु अतीतं विज्जाण निरुद्ध विगत विपरिणतं अत्थङ्गतं
अभत्थङ्गत ति ? आमन्ता ।

R 119

हज्जि अतीत विज्जाण निरुद्ध पे० अभत्थङ्गतं, नो च 15
वत रे वत्तब्बे — “अतीत विज्जाण अत्थी” ति ।

*अनागत विज्जाण अत्थी ति ? आमन्ता ।

B 98

ननु अनागत विज्जाण अजात अभूतं असञ्जातं अनिब्बत्तं
अनभिनिब्बत्तं अपातुभूतं ति ? आमन्ता ।

हज्जि अनागत विज्जाण अजात पे० अपातुभूतं, नो च 20
वत रे वत्तब्बे — “अनागत विज्जाण अत्थी” ति ।

*पच्चुप्पन्नं विज्जाण अत्थि पच्चुप्पन्न विज्जाण अनिरुद्धं
पे० न अभत्थङ्गत ति ? आमन्ता ।

अतीतं विज्जाण अत्थि अतीत विज्जाणं अनिरुद्ध पे०
न अभत्थङ्गत ति ? न हेव वत्तब्बे । 25

*पच्चुप्पन्न विज्जाण अत्थि पच्चुप्पन्न विज्जाण जातं पे०
पातुभूत ति ? आमन्ता ।

अनागत विज्जाण अत्थि अनागत विज्जाणं जातं पे०.,
पातुभूत ति ? न हेव वत्तब्बे ।

*अतीत विज्ञानाण अत्थि अतीत विज्ञानाण निरुद्ध .. पे०-
अन्मत्पङ्कत ति ? आमन्ता ।

पञ्चुप्पन्न विज्ञानाण अत्थि पञ्चुप्पन्न विज्ञानाण निरुद्ध पे०-
अन्मत्पङ्कत ति ? न हेव वत्तव्ये ।

5 अनागत विज्ञानाण अत्थि अनागत विज्ञानाण अजात .. पे०-
अपातुमूत ति ? आमन्ता ।

*पञ्चुप्पन्न विज्ञानाण अत्थि पञ्चुप्पन्न विज्ञानाण अजात .. पे०
अपातुमूत ति ? न हेव वत्तव्ये ।

२८५ *‘‘पञ्चुप्पन्न ति वा रूप’ ति वा, ‘रूप ति वा पञ्चुप्पन्न
10 ति वा पञ्चुप्पन्न रूप अप्पिय करिखा एसेसे एकट्ठे समे समभागे तज्जाते
ति ? आमन्ता ।

R. 170 पञ्चुप्पन्न रूप निरुज्जमान पञ्चुप्पन्नभाव जहती ति ?
आमन्ता ।

रूपभाव जहती ति ? न हेव वत्तव्ये । पे० ।

15 *‘‘पञ्चुप्पन्न ति वा रूप’ ति वा, ‘रूप ति वा पञ्चुप्पन्न’ ति वा
पञ्चुप्पन्न रूप अप्पिय करित्वा एसेसे एकट्ठे समे समभागे तज्जाते ति ?
आमन्ता ।

पञ्चुप्पन्न रूप निरुज्जमान रूपभाव न जहती ति ? आमन्ता ।

पञ्चुप्पन्नभाव न जहती ति ? न हेव वत्तव्ये । पे० ।

20 1‘‘ओगत ति वा वत्थ ति वा वत्थ ति वा ओदात’ ति वा
ओदात वत्थ अप्पिय करित्वा एसेसे एकट्ठे समे समभागे तज्जाते ति ?
आमन्ता ।

ओगत वत्थ रज्जमान ओदातभाव जहती ति ? आमन्ता ।

वत्थभाव जहती ति ? न हेव वत्तव्ये ।

B 99 23 1‘‘ओगत ति वा वत्थ’ ति वा ‘वत्थ ति वा ओदात’ ति वा
ओगत वत्थ अप्पिय करित्वा एसेसे एकट्ठे समे समभागे तज्जाते ति ?
आमन्ता ।

ओगत वत्थ रज्जमान वत्थभाव न जहती ति ? आमन्ता ।

ओदातभाव न जहती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२८६ *रूपं रूपभावं न जहती ति ? आमन्ता ।

रूप निच्च धुव सस्सत अविपरिणामधम्म ति ? न हेव वत्तब्बे ।

ननु रूप रूपभाव न जहती ति रूप अनिच्च अधुव असस्सतं

विपरिणामधम्म ति ? आमन्ता ।

5

हञ्चि रूपं अनिच्चं अधुव असस्सत विपरिणामधम्मं, नो च

R 121

वत रे वत्तब्बे — “रूप रूपभाव न जहती” ति ।

*निब्बान निब्बानभाव न जहती ति निब्बानं निच्च धुव सस्सतं

अविपरिणामधम्म ति ? आमन्ता ।

रूपं रूपभाव न जहती ति रूप निच्च धुव सस्सत अविपरिणाम-

10

धम्म ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

रूप रूपभाव न जहति रूप अनिच्च अधुव असस्सत विपरिणाम-

धम्म ति ? आमन्ता ।

निब्बान निब्बानभाव न जहति निब्बानं अनिच्च अधुव असस्सत

विपरिणामधम्म ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० ।

15

*अतीत अत्थि अतीत अतीतभाव न जहती ति ? आमन्ता ।

अनागतं अत्थि अनागतं अनागतभाव न जहती ति ? न हेव

वत्तब्बे ।

अतीतं अत्थि अतीत अतीतभाव न जहती ति ? आमन्ता ।

पञ्चुप्पन्न अत्थि पञ्चुप्पन्न पञ्चुप्पन्नभावं न जहती ति ? न

20

हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अनागत अत्थि अनागत अनागतभाव जहती ति ? आमन्ता ।

अतीत अत्थि अतीत अतीतभाव जहती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

*पञ्चुप्पन्न अत्थि पञ्चुप्पन्न पञ्चुप्पन्नभावं जहती ति ?

25

आमन्ता ।

अतीत अत्थि अतीत अतीतभावं जहती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

*अतीत अस्ति अतीत अतीतभाव न जहती ति ? आमन्ता ।

अतीत निञ्च ध्रुव सस्सत अविपरिणामधम्म ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

R. 122

ननु अतीत अनिञ्च अध्रुव असस्सत विपरिणामधम्म ति ?
5 आमन्ता ।

हञ्चि अतीत अनिञ्च अध्रुव असस्सत विपरिणामधम्म, नो
च यत रे वत्तब्बे -- "अतीत अस्ति अतीत अतीतभाव न जहती" ति ।

B 100

*निब्बान अस्ति निब्बान निब्बानभाव न जहती ति निब्बान
निञ्च ध्रुव सस्सत अविपरिणामधम्म ति ? आमन्ता ।

10 अतीत अस्ति अतीत अतीतभाव न जहती ति अतीत निञ्च ध्रुव
सस्सत अविपरिणामधम्म ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अतीत अस्ति अतीत अतीतभाव न जहति अतीत अनिञ्च
अध्रुव असस्सत विपरिणामधम्म ति ? आमन्ता ।

निब्बान अस्ति निब्बान निब्बानभाव न जहति निब्बान अनिञ्च
15 अध्रुव असस्सत विपरिणामधम्म ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२८७ अतीत रूप अस्ति अतीत रूप अतीतभाव न जहती
ति ? आमन्ता ।

अनागत रूप अस्ति अनागत रूप अनागतभाव न जहती ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

20 अतीत रूप अस्ति अतीत रूप अतीतभाव न जहती ति ? आमन्ता ।
पञ्चुप्पन्न रूप अस्ति पञ्चुप्पन्न रूप पञ्चुप्पन्नभाव न जहती
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अनागत रूप अस्ति अनागत रूप अनागतभाव जहती ति ?
आमन्ता ।

25 अतीत रूप अस्ति अतीत रूप अतीतभाव जहती ति ? न हेव
वत्तब्बे पे० ।

R 123

पञ्चुप्पन्न रूप अस्ति पञ्चुप्पन्न रूप पञ्चुप्पन्नभाव जहती
ति ? आमन्ता ।

अतीत रूपं अत्थि अतीतं रूपं अतीतभावं जहती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*अतीतं रूपं अत्थि अतीत रूप अतीतभाव न जहती ति ? आमन्ता ।

अतीतं रूप निच्च धुव सस्सतं अविपरिणामधम्मं ति ? न हेवं 5 वत्तब्बे । पे० ।

ननु अतीत रूप अनिच्च अधुव असस्सत विपरिणामधम्म ति ? आमन्ता ।

हज्जि अतीत रूपं अनिच्च पे० विपरिणामधम्म, नो च वत रे वत्तब्बे — “अतीत रूप अत्थि अतीत रूप अतीतभावं न 10 जहती” ति ।

*निब्बान अत्थि निब्बान निब्बानभाव न जहति निब्बान निच्च धुव सस्सत अविपरिणामधम्म ति ? आमन्ता ।

अतीत रूप अत्थि अतीत रूप अतीतभाव न जहति अतीत रूपं निच्च धुव सस्सत अविपरिणामधम्म ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० । 15

*अतीत रूप अत्थि अतीत रूपं अतीतभावं न जहति अतीतं रूप अनिच्च अधुव असस्सत विपरिणामधम्म ति ? आमन्ता ।

B 101

निब्बान अत्थि निब्बान निब्बानभाव न जहति निब्बान अनिच्च अधुव असस्सत विपरिणामधम्म ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*अतीता वेदना अत्थि अतीता सज्जा अत्थि अतीता 20 सङ्खारा अत्थि अतीत विज्जाण अत्थि अतीत विज्जाण अतीतभावं न जहती ति ? आमन्ता ।

अनागत विज्जाण अत्थि अनागत विज्जाण अनागतभाव न जहती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

R 124

अतीतं विज्जाण अत्थि अतीत विज्जाण अतीतभाव न जहती 25 ति ? आमन्ता ।

पच्चुप्पन्न विज्जाण अत्थि पच्चुप्पन्न विज्जाणं पच्चुप्पन्न-भाव न जहती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*अनागत विच्छाण अत्थि अनागत विच्छाण अनागतभाव जहती ति ? भामन्ता ।

अतीत विच्छाण अत्थि अतीत विच्छाण अतीतभाव जहती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

5 *पञ्चुप्पन्न विच्छाण अत्थि पञ्चुप्पन्न विच्छाण पञ्चुप्पन्न भाव जहती ति ? भामन्ता ।

अतीत विच्छाण अत्थि अतीत विच्छाण अतीतभाव जहती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अतीत विच्छाण अत्थि अतीत विच्छाण अतीतभाव न जहती ति ? भामन्ता ।

अतीत विच्छाण निच्च धुव सस्सत अविपरिणामधम्म ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

ननु अतीत विच्छाण अनिच्च अधुव असस्सत विपरिणाम धम्म ति ? भामन्ता ।

15 हत्थि अतीत विच्छाण अनिच्च अधुव असस्सत विपरिणाम धम्म नो च वत रे वत्तब्बे — अतीत विच्छाण अत्थि अतीत विच्छाण अतीतभाव न जहती” ति ।

*निब्बान अत्थि निब्बान निब्बानभाव न जहति निब्बान निच्च धुव सस्सत अविपरिणामधम्म ति ? भामन्ता ।

R. 125 20 अतीत विच्छाण अत्थि अतीत विच्छाण अतीतभाव न जहति अतीत विच्छाण निच्च धुव सस्सत अविपरिणामधम्म ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अतीत विच्छाण अत्थि अतीत विच्छाण अतीतभाव न जहति अतीत विच्छाण अनिच्च अधुव असस्सत विपरिणामधम्म ति ?

23 भामन्ता ।

R. 102 मिथ्यान अत्थि निब्बान निब्बानभाव न जहति निब्बान अनिच्च अधुव असस्सत विपरिणामधम्म ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

§ २. वचनसोधनं

२८८ *अतीत न्वत्थी ति ? आमन्ता ।

हज्जिच अतीत न्वत्थि, अतीत अत्थी ति मिच्छा । हज्जिच वा
पन अत्थि न्वातीत^१, अत्थि अतीत ति मिच्छा ।

अनागत न्वत्थी ति ? आमन्ता ।

हज्जिच अनागत न्वत्थि, अनागत अत्थी ति मिच्छा । हज्जिच वा ५
पन अत्थि न्वानागत^२, अत्थि अनागत ति मिच्छा ।

*अनागत हुत्वा पच्चुप्पन्न होती ति ? आमन्ता ।

तज्जेव अनागत त पच्चुप्पन्न ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

तज्जेव अनागत त पच्चुप्पन्न ति ? आमन्ता ।

हुत्वा होति हुत्वा होती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 10

हुत्वा होति हुत्वा होती ति ? आमन्ता ।

न हुत्वा न होति न हुत्वा न होती ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

*पच्चुप्पन्न हुत्वा अतीत होती ति ? आमन्ता ।

तज्जेव पच्चुप्पन्न त अतीत ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 15

तज्जेव पच्चुप्पन्न त अतीत ति ? आमन्ता ।

हुत्वा होति हुत्वा होती ति ? न हेव वत्तब्बे पे० ।

हुत्वा होति हुत्वा होती ति ? आमन्ता ।

न हुत्वा न होति न हुत्वा न होती ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

20

*अनागत हुत्वा पच्चुप्पन्न होति, पच्चुप्पन्न हुत्वा अतीत होती
ति ? आमन्ता ।

तज्जेव अनागत त पच्चुप्पन्न त अतीत ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

तज्जेव अनागत त पच्चुप्पन्न त अतीत ति ? आमन्ता ।

25

हुत्वा होति हुत्वा होती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

हुत्वा होति हुत्वा होती ति ? आमन्ता ।

न हुत्वा न होति न हुत्वा न होती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

११ अतीतचक्खुरुपाधिकया

२८६ *अतीत चक्खु अत्थि रूपा अत्थि चक्खुविज्झाण

अत्थि आलोको अत्थि मनसिकारो अत्थी ति ? आमन्ता ।

५ अतीतेन चक्खुना अतीत रूप पस्सती ति ? न हेव वत्तन्व ।

पे० ।

अतीत सोत अत्थि सद्दा अत्थि सोतविज्झाण अत्थि आकासो
अत्थि मनसिकारो अत्थी ति ? आमन्ता ।

B 103 अतीतेन सोतेन अतीत सह सुणाती ति ? न हेव वत्तब्ब ।

10 पे० ।

अतीत धान अत्थि गन्धा अत्थि धानविज्झाण अत्थि वायो
अत्थि मनसिकारो अत्थी ति ? आमन्ता ।

अतीतेन धानेन अतीत गन्ध घायती ति ? न हव वत्तब्ब
पे० ।

15 अतीता जिह्वा अत्थि रसा अत्थि जिह्वाविज्झाण अत्थि आपो
R. 127 अत्थि मनसिकारो अत्थी ति ? आमन्ता ।

अतीताय जिह्वाय अतीत रस सायती ति ? न हेव वत्तब्ब ।
.. पे० ।

अतीतो वायो अत्थि फोटुब्बा अत्थि वायविज्झाण अत्थि
20 पथवी' अत्थि मनसिकारो अत्थी ति ? आमन्ता ।

अतीतेन वायेन अतीत फोटुब्ब पुमती ति ? न हव वत्तब्ब ।
पे० ।

अतीतो मनो अत्थि धम्मा अत्थि मनोविज्झाण अत्थि यत्तु
अत्थि मनसिकारो अत्थी ति ? आमन्ता ।

23 अतीतेन मनेन अतीत धम्म विज्झाणाती ति ? न हेव वत्तब्ब ।
पे० ।

अनागत धान्ण अत्थि रूपा अत्थि चक्खुविज्झाण अत्थि
आलोको अत्थि मनसिकारो अत्थी ति ? आमन्ता ।

१ १३४ - ती रूपा ।

अनागतेन चक्खुना अनागतं रूपं पस्सतीति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

अनागतं सोत्तं अत्थि घानं अत्थि जिह्वा अत्थि ... कायो अत्थि मनो अत्थि धम्मा अत्थि मनोविज्ज्जाणं अत्थि वत्थु अत्थि मनसिकारो अत्थीति ? आमन्ता ।

R 128

5

अनागतेन मनेन अनागतं धम्मं विजानातीति ? न हेवं वत्तब्बे ।

पे० ।

*पच्चुप्पन्नं चक्खुं अत्थि रूपा अत्थि चक्खुविज्ज्जाणं अत्थि आलोको अत्थि मनसिकारो अत्थि, पच्चुप्पन्नेन चक्खुना पच्चुप्पन्नं रूपं पस्सतीति ? आमन्ता ।

10

अतीतं चक्खुं अत्थि रूपा अत्थि चक्खुविज्ज्जाणं अत्थि आलोको अत्थि मनसिकारो अत्थि, अतीतेन चक्खुना अतीतं रूपं पस्सतीति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

पच्चुप्पन्नं सोत्तं अत्थि घानं अत्थि जिह्वा अत्थि कायो अत्थि मनो अत्थि धम्मा अत्थि मनोविज्ज्जाणं अत्थि वत्थु अत्थि मनसिकारो अत्थि, पच्चुप्पन्नेन मनेन पच्चुप्पन्नं धम्मं विजानातीति ? आमन्ता ।

15

अतीतो मनो अत्थि धम्मा अत्थि मनोविज्ज्जाणं अत्थि वत्थु अत्थि मनसिकारो अत्थि, अतीतेन मनेन अतीतं धम्मं विजानातीति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

20

*पच्चुप्पन्नं चक्खुं अत्थि रूपा अत्थि चक्खुविज्ज्जाणं अत्थि आलोको अत्थि मनसिकारो अत्थि, पच्चुप्पन्नेन चक्खुना पच्चुप्पन्नं रूपं पस्सतीति ? आमन्ता ।

अनागतं चक्खुं अत्थि रूपा अत्थि चक्खुविज्ज्जाणं अत्थि आलोको अत्थि मनसिकारो अत्थि, अनागतेन चक्खुना अनागतं रूपं पस्सतीति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

25 B 104

पच्चुप्पन्नं सोत्तं अत्थि घानं अत्थि जिह्वा अत्थि कायो अत्थि मनो अत्थि धम्मा अत्थि मनोविज्ज्जाणं अत्थि वत्थु अत्थि मनसिकारो अत्थि, पच्चुप्पन्नेन मनेन पच्चुप्पन्नं धम्मं विजानातीति ? आमन्ता ।

अनागतो मनो अत्थि घम्मा अत्थि मनोविञ्ज्णाण अत्थि वत्थु
अत्थि मनसिकारो अत्थि, अनागतेन मनेन अनागत घम्म विजानाती
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

R. 129

*अतीत चक्खु अत्थि रूपा अत्थि चक्खुविञ्ज्णाण अत्थि
5 आलोको अत्थि मनसिकारो अत्थि, न च अतीतेन चक्खुना अतीत स्म
पस्मती ति ? आमन्ता ।

पञ्चुप्पन्न चक्खु अत्थि रूपा अत्थि चक्खुविञ्ज्णाण अत्थि
आलोको अत्थि मनसिकारो अत्थि, न च पञ्चुप्पन्नेन चक्खुना पञ्चुप्पन्न
रूप पस्मती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

10 अतीत सोत्त अत्थि धान अत्थि जिह्वा अत्थि .. कायो
अत्थि मनो अत्थि घम्मा अत्थि मनोविञ्ज्णाण अत्थि वत्थु अत्थि
मनसिकारो अत्थि, न च अतीतेन मनेन अतीत घम्म विजानाती ति ?
आमन्ता ।

पञ्चुप्पन्नो मनो अत्थि घम्मा अत्थि मनोविञ्ज्णाण अत्थि
15 वत्थु अत्थि मनसिकारो अत्थि न च पञ्चुप्पन्नेन मनेन पञ्चुप्पन्न घम्म
विजानाती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अनागत चक्खु अत्थि रूपा अत्थि चक्खुविञ्ज्णाण अत्थि
आलोको अत्थि मनसिकारो अत्थि न च अनागतेन चक्खुना अनागत
रूप पस्मती ति ? आमन्ता ।

20 पञ्चुप्पन्न चक्खु अत्थि रूपा अत्थि चक्खुविञ्ज्णाण अत्थि
आलोको अत्थि मनसिकारो अत्थि न च पञ्चुप्पन्नेन चक्खुना पञ्चुप्पन्न
रूप पस्मती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अनागत सोत्त अत्थि धान अत्थि .. जिह्वा अत्थि कायो
अत्थि मनो अत्थि घम्मा अत्थि मनोविञ्ज्णाण अत्थि वत्थु अत्थि
25 मनसिकारो अत्थि न च अनागतेन मनेन अनागत घम्म विजानाती
ति ? आमन्ता ।

पञ्चुप्पन्नो मनो अत्थि घम्मा अत्थि मनोविञ्ज्णाण अत्थि
वत्थु अत्थि मनसिकारो अत्थि न च पञ्चुप्पन्नेन मनेन पञ्चुप्पन्न घम्म
विजानाती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अरहा तेन मानेन समानो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अरहतो अतीता दिट्ठि अत्थी ति ? आमन्ता ।

- अरहा ताय दिट्ठिया सदिट्ठिको ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अरहतो अतीता विचिकिच्छा अत्थी ति ? आमन्ता ।

अरहा ताय विचिकिच्छाय सविचिकिच्छो ति ? न हेव वत्तब्बे । 5

पे० ।

अरहतो अतीतं थिन अत्थी ति ? आमन्ता ।

अरहा तेन थिनेन सथिनो^१ ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अरहतो अतीतं उद्धच्च अत्थी ति ? आमन्ता ।

अरहा तेन उद्धच्चेन सउद्धतो^२ ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 10

अरहतो अतीतं अहिरिक अत्थी ति ? आमन्ता ।

अरहा तेन अहिरिकेन सअहिरिको ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

अरहतो अतीतं अनोत्तप्प अत्थी ति ? आमन्ता ।

अरहा तेन अनोत्तप्पेन सअनोत्तप्पी ति ? न हेव वत्तब्बे । 15

पे० ।

*अनागामिस्स अतीता सक्कायदिट्ठि अत्थी ति ? आमन्ता ।

R 133

अनागामी ताय दिट्ठिया सदिट्ठिको ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

अनागामिस्स अतीता विचिकिच्छा अत्थि अतीतो सीलव्वत- 20
परामासो अत्थि अतीतो अणुसहगतो कामरागो अत्थि अतीतो
अणुसहगतो व्यापादो अत्थी ति ? आमन्ता ।

अनागामी तेन व्यापादेन व्यापन्नचित्तो ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

*सकदागामिस्स अतीता सक्कायदिट्ठि अत्थी ति ? आमन्ता । 25

सकदागामी ताय दिट्ठिया सदिट्ठिको ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

पजहति, निरोध सञ्चिक्करोति, मग्ग भावेती ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

*अतीत आण अत्थि, न च तेन आणेन आणकरणीय करोती
ति ? भामन्ता ।

5 पञ्चुप्पन्न आण अत्थि, न च तेन आणेन आणकरणीय करोती
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अतीत आण अत्थि, न च तेन आणेन दुक्ख परिजानाति,
समुदय पजहति, निरोध सञ्चिक्करोति, मग्ग भावेती ति ? भामन्ता ।

पञ्चुप्पन्न आण अत्थि, न च तेन आणेन दुक्ख परिजानाति,
10 समुदय पजहति निरोध सञ्चिक्करोति, मग्ग भावेती ति ? न हेव
वत्तब्बे । पे० ।

*अनागत आण अत्थि, न च तेन आणेन आणकरणीय करोती
ति ? भामन्ता ।

पञ्चुप्पन्न आण अत्थि न च तेन आणेन आणकरणीय करोती
15 ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

B. 106

अनागतं आण अत्थि, न च तेन आणेन दुक्ख परिजानाति
समुदय पजहति निरोध सञ्चिक्करोति मग्ग भावेती ति ? भामन्ता ।

पञ्चुप्पन्न आण अत्थि न च तेन आणेन दुक्ख परिजानाति
समुदय पजहति, निरोध सञ्चिक्करोति मग्ग भावेती ति ? न हेव
20 वत्तब्बे । पे० ।

६५ अरहन्ताविकथा

२६१ *अरहतो अतीतो रागो अत्थी ति ? भामन्ता ।

अरहा तेन रागेन सरागो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .. ।

अरहतो अतीतो दोसो अत्थी ति ? भामन्ता ।

अरहा तेन दोसेन सदोसो ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० ।

25 अरहतो* अतीतो मोहो अत्थी ति ? भामन्ता ।

अरहा तेन मोहेन समोहो ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० .. ।

अरहतो अतीतो मानो अत्थी ति ? भामन्ता ।

*पुथुज्जनस्स अतीता सक्कायदिट्ठि अत्थि, पुथुज्जनो ताय दिट्ठिया सदिट्ठिको ति ? आमन्ता ।

सकदागामिस्स अतीता सक्कायदिट्ठि अत्थि, सकदागामी ताय दिट्ठिया सदिट्ठिको ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

पुथुज्जनस्स अतीता विचिकिच्छा अत्थि अतीतो ओळारिको 5 व्यापादो अत्थि, पुथुज्जनो तेन व्यापादेन व्यापन्नचित्तो ति ? आमन्ता ।

सकदागामिस्स अतीतो ओळारिको व्यापादो अत्थि, सकदागामी तेन व्यापादेन व्यापन्नचित्तो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*पुथुज्जनस्स अतीता सक्कायदिट्ठि अत्थि, पुथुज्जनो ताय दिट्ठिया सदिट्ठिको ति ? आमन्ता ।

B 108

10

सोतापन्नस्स अतीता सक्कायदिट्ठि अत्थि, सोतापन्नो ताय दिट्ठिया सदिट्ठिको ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

पुथुज्जनस्स अतीता विचिकिच्छा अत्थि पे० अतीतो अपायगमनीयो मोहो अत्थि, पुथुज्जनो तेन मोहेन समोहो ति ? आमन्ता ।

सोतापन्नस्स अतीतो अपायगमनीयो मोहो अत्थि, सोतापन्नो 15 तेन मोहेन समोहो ति ? आमन्ता ।

सोतापन्नस्स अतीतो अपायगमनीयो मोहो अत्थि, सोतापन्नो तेन मोहेन समोहो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

R 135

*अरहतो अतीतो रागो अत्थि, न च अरहा तेन रागेन सरागो ति ? आमन्ता ।

20

पुथुज्जनस्स अतीतो रागो अत्थि, न च पुथुज्जनो तेन रागेन सरागो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अरहतो अतीतो दोसो अत्थि पे० अतीत अनोत्तप्प अत्थि, न च अरहा तेन अनोत्तप्पेन अनोत्तप्पी ति ? आमन्ता ।

पुथुज्जनस्स अतीत अनोत्तप्प अत्थि, न च पुथुज्जनो तेन 25 अनोत्तप्पेन अनोत्तप्पी ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*अनागामिस्स अतीता सक्कायदिट्ठि अत्थि, न च अनागामी ताय दिट्ठिया सदिट्ठिको ति ? आमन्ता ।

पुथुज्जनस्स अतीता सक्कायदिट्ठि अत्थि, न च पुथुज्जनो ताय दिट्ठिया सदिट्ठिको ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

20

B 107

सकदागामिस्स अतीता विचिकिच्छा अत्थि अतीतो
सीलव्यतपरामासो अत्थि अतीतो ओळारिको षामरागो अत्थि
अतीतो ओळारिको व्यापादो अत्थी ति ? आमन्ता ।

सकदागामी तेन व्यापादेन व्यापन्नचित्तो ति ? न हेव वत्तव्वे ।
5 प० ।

*सोतापन्नस्स भतीता सक्कायदिट्ठि अत्थी ति ? आमन्ता ।
सोतापन्नो ताय दिट्ठिया सदिट्ठिको ति ? न हेव वत्तव्वे ।
पे० ।

सोतापन्नस्स अतीता विचिकिच्छा अत्थि अतीतो सीलव्यत
10 परामासो अत्थि अतीतो अपायगमनीयो रागो अत्थि .. अतीतो
अपायगमनीयो दोसो अत्थि अतीतो अपायगमनीयो मोहो अत्थी
ति ? आमन्ता ।

सोतापन्नो तेन मोहेन समोहो ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

२१२ *पुणुज्जनस्स अतीतो रागो अत्थि, पुणुज्जनो तेन रागन
13 सरागो ति ? आमन्ता ।

अरुहो अतीतो रागो अत्थि, अरुहा तेन रागेन सरागो ति ?
न हेव वत्तव्वे । प० ।

पुणुज्जनस्स अतीतो दोसो अत्थि पे० अतीत अनोत्तप्प
अत्थि पुणुज्जनो तेन अनोत्तप्पेन अनोत्तप्पी ति ? आमन्ता ।

20 अरुहो अतीत अनोत्तप्प अत्थि अरुहा तेन अनोत्तप्पन
अनोत्तप्पी ति ? न हव वत्तव्वे । पे० ।

R 131

पुणुज्जनस्स अतीता सक्कायदिट्ठि अत्थि, पुणुज्जनो ताय दिट्ठिया
सदिट्ठिको ति ? आमन्ता ।

अनागामिस्स अतीता उक्कायदिट्ठि अत्थि, अनागामी ताय
23 दिट्ठिया सदिट्ठिको ति ? न हव वत्तव्वे । पे० ।

पुणुज्जनस्स अतीता विचिकिच्छा अत्थि पे०.. अतीतो
अणुगहगतो व्यापादो अत्थि पुणुज्जनो तेन व्यापादन व्यापन्नचित्तो
ति ? आमन्ता ।

अनागामिस्स अतीतो अणुगहगतो व्यापादो अत्थि अनागामी
30 तेन व्यापादन व्यापन्नचित्ता ति ? न हेव वत्तव्वे । प० ।

अतीतेषु पादेषु सति अभिक्कमपटिक्कमो पञ्जायती ति ?
न हेव वत्तब्बे । .. पे०... ।

अतीता पब्बा अत्थी ति ? आमन्ता ।

अतीतेषु पब्बेषु सति समिञ्जनपसारण पञ्जायती ति ?
न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

5

अतीतो कुच्छि अत्थी ति ? आमन्ता ।

अतीतस्मि कुच्छिस्मि सति जिघच्छा पिपासा पञ्जायती ति ?

न हेव वत्तब्बे । .. पे० ।

*अतीतो कायो अत्थी ति ? आमन्ता ।

अतीतो कायो पग्गहनिग्गहुपगो^१ छेदनभेदनुपगो^१ काकेहि 10
गिज्जेहि कुललेहि साधारणो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

R 137

अतीते काये विसं कमेय्य, सत्थं कमेय्य, अग्गि कमेय्या ति ?
न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

लब्भा अतीतो कायो अद्दुबन्धनेन^२ बन्धितु, रज्जुबन्धनेन
बन्धितु, सङ्खलिकबन्धनेन बन्धितु, गामबन्धनेन बन्धितु, निगमबन्धनेन 15
बन्धितु, नगरबन्धनेन बन्धितु, जनपदबन्धनेन बन्धितु, कण्ठपञ्चमेहि
बन्धनेहि बन्धितु ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

*अतीतो आपो अत्थी ति ? आमन्ता ।

तेन आपेन आपकरणीयं करोती ति ? न हेव वत्तब्बे ।
. पे० . ।

20

अतीतो तेजो अत्थी ति ? आमन्ता ।

तेन तेजेन तेजकरणीयं करोती ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

अतीतो वायो अत्थी ति ? आमन्ता ।

तेन वायेन वायकरणीयं करोती ति ? न हेव वत्तब्बे । 25
. पे० ।

१७. अतीतक्खन्धादिसम्बोधनकथा

२६४ *अतीतो रूपक्खन्धो अत्थि, अनागतो रूपक्खन्धो अत्थि,
पच्चुप्पन्नो रूपक्खन्धो अत्थी ति ? आमन्ता ।

१-१ पग्गहनिग्गहुपगो छेदनभेदनुपगो - सी०, स्या०, रो० । २ अनुबन्धनेन - रो० ।

अनागामिस्स अतीता विचिकिच्छा अत्थि पे० ॥ अतीतो
अणुसहगतो व्यापादो अत्थि, न च अनागामी तेन व्यापादेन व्यापन्नचित्तो
ति ? भामन्ता ।

पुणुज्जनस्स अतीतो अणुसहगतो व्यापादो अत्थि, न च
५ पुणुज्जनो तेन व्यापादेन व्यापन्नचित्तो ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

*सकदागामिस्स अतीता सक्कायविट्ठि अत्थि, न च सकदागामी
ताय दिट्ठिया सदिट्ठिको ति ? भामन्ता ।

पुणुज्जनस्स अतीता सक्कायविट्ठि अत्थि, न च पुणुज्जनो ताय
१० विट्ठिया सदिट्ठिको ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

सकदागामिस्स अतीता विचिकिच्छा अत्थि पे० अतीतो
ओळारिको व्यापादो अत्थि न च सकदागामी तेन व्यापादेन व्यापन्नचित्तो
ति ? भामन्ता ।

पुणुज्जनस्स अतीतो ओळारिको व्यापादो अत्थि, न च पुणुज्जनो
R. 156 15 तेन व्यापादेन व्यापन्नचित्तो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*सोतापन्नस्स अतीता सक्कायविट्ठि अत्थि न च सोतापन्नो ताय
दिट्ठिया सदिट्ठिको ति ? भामन्ता ।

पुणुज्जनस्स अतीता सक्कायविट्ठि अत्थि न च पुणुज्जनो ताय
B 109 विट्ठिया सदिट्ठिको ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२० सोतापन्नस्स अतीता विचिकिच्छा अत्थि पे० अतीतो
अपायगमनीयो मोहो अत्थि न च सोतापन्नो तेन मोहेन समोहो ति ?
भामन्ता ।

पुणुज्जनस्स अतीतो अपायगमनीयो मोहो अत्थि, न च पुणुज्जनो
तेन मोहेन समोहो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१६ अतीतहत्याविकथा

२१३ *अतीता हत्या अत्थी ति ? भामन्ता ।

अतीतेसु हत्थेसु सति आदाननिक्खेपेन पञ्जायती ति ? न
हेव वत्तब्बे । पे० ।

अतीता पादा अत्थी ति ? भामन्ता ।

*अतीतो सम्मासम्बुद्धो अत्थि, अनागतो सम्मासम्बुद्धो अत्थि, पच्चुप्पन्नो सम्मासम्बुद्धो अत्थी ति ? आमन्ता ।

तिण्णन्न सम्मासम्बुद्धान सम्मुखीभावो होती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

§ ८. पदसोधन

२६५ *अतीत अत्थी ति ? आमन्ता ।

5 R 139

अत्थि अतीत ति ? अत्थि सिया अतीत, सिया न्वातीत ति ।

आजानाहि निग्गहं । हञ्चि अतीत अत्थि, अत्थि सिया अतीतं, सिया न्वातीत, तेनातीत न्वातीत, न्वातीत अतीत ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे खो — ‘अतीत अत्थि अत्थि सिया अतीत, सिया न्वातीत, तेनातीतं न्वातीतं, न्वातीत अतीत’” ति मिच्छा ।

B. 111

10

नो चे पन अतीत न्वातीतं न्वातीतं अतीत ति, नो च वत रे वत्तब्बे — “अतीत अत्थि अत्थि सिया अतीत, सिया न्वातीत” ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे खो — ‘अतीत अत्थि अत्थि सिया अतीत, सिया न्वातीतं, तेनातीत न्वातीत, न्वातीत अतीत’” ति मिच्छा ।

*अनागत अत्थी ति ? आमन्ता ।

15

अत्थि अनागत ति ? अत्थि सिया अनागत, सिया न्वानागत ति ।

आजानाहि निग्गह । हञ्चि अनागत अत्थि अत्थि सिया अनागत सिया न्वानागत, तेनानागत न्वानागतं, न्वानागत अनागत ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे खो — ‘अनागत अत्थि अत्थि सिया अनागत, सिया न्वानागत, तेनानागत न्वानागत, न्वानागत अनागत’” ति मिच्छा ।

20

नो चे पनानागत न्वानागत न्वानागत अनागत ति, नो च वत रे वत्तब्बे — “अनागत अत्थि अत्थि सिया अनागत, सिया न्वानागत” ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे खो — ‘अनागत अत्थि अत्थि सिया अनागत, सिया न्वानागत, तेनानागत न्वानागत, न्वानागत अनागत’” ति मिच्छा ।

25

पच्चुप्पन्न अत्थी ति ? आमन्ता ।

B 110

तयो रूपवक्षसा ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अतीता पञ्चवक्षसा अत्थि, अनागता पञ्चवक्षसा अत्थि,
पञ्चुप्पन्ना पञ्चवक्षसा अत्थी ति ? आमन्ता ।

पसरसवक्षसा ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

5 *अतीत चक्खसायतन अत्थि, अनागत चक्खसायतन अत्थि, पञ्चुप्पन्न
चक्खसायतन अत्थी ति ? आमन्ता ।

तीणि चक्खसायतनानी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०.. ।

R. 190

अतीतानि द्वादसायतनानि अत्थि, अनागतानि द्वादसायतनानि
अत्थि पञ्चुप्पन्नानि द्वादसायतनानि अत्थी ति ? आमन्ता ।

10 छत्तिंसायतनानी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अतीता चक्खुधातु अत्थि, अनागता चक्खुधातु अत्थि, पञ्चुप्पन्ना
चक्खुधातु अत्थी ति ? आमन्ता ।

विस्सो चक्खुधातुयो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अतीता भट्टारस धातुयो अत्थि, अनागता भट्टारस धातुयो
15 अत्थि पञ्चुप्पन्ना भट्टारस धातुयो अत्थी ति ? आमन्ता ।

चतुपञ्चास धातुयो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अतीत चक्खुन्द्रिय अत्थि, अनागत चक्खुन्द्रिय अत्थि, पञ्चुप्पन्न
चक्खुन्द्रिय अत्थी ति ? आमन्ता ।

तीणि चक्खुन्द्रियानी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०.. ।

20 अतीतानि बावीसतिन्द्रियानि अत्थि अनागतानि बावी
सतिन्द्रियानि अत्थि पञ्चुप्पन्नानि बावीसतिन्द्रियानि अत्थी ति ?
आमन्ता ।

छसट्ठिन्द्रियानी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अतीतो राजा चक्कवत्ती अत्थि, अनागतो राजा चक्कवत्ती
25 अत्थि, पञ्चुप्पन्नो राजा चक्कवत्ती अत्थी ति ? आमन्ता ।

तिण्णन्न राजून चक्कवत्तीन सम्मुखीभावो होती ति ? न
हेव वत्तब्बे । पे० ।

ननु वुत्तं भगवता - “य किञ्चि, भिक्खवे, रूप प्रतीतानागत-
पञ्चुप्पन्न अज्झत्त वा वहिद्धा वा ओळारिक वा सुखुम वा हीन वा पणीत
वा य दूरे सन्तिके वा - अय वुच्चति रूपवखन्धो । या काचि वेदना
या काचि सञ्जा ये केचि सङ्खारा यं किञ्चि विञ्जाण अतीता-
नागतपञ्चुप्पन्न अज्झत्त वा वहिद्धा वा ओळारिक वा सुखुम वा हीन 5
वा पणीत वा य दूरे सन्तिके वा - अय वुच्चति विञ्जाणवखन्धो” ति ।
अथेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि अतीत अत्थि, अनागत अत्थी ति ।

*अतीत अत्थि, अनागत अत्थी ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता - “तयोमे, भिक्खवे, निरुत्तिपथा अधिवचन- 10 R 141
पथा पञ्जात्तिपथा असङ्खिण्णा असङ्खिण्णपुब्बा न सङ्खियन्ति न सङ्खि-
यिस्सन्ति अप्पटिकुट्ठा^१ समणेहि ब्राह्मणेहि विञ्जूहि । कतमे तयो ?
य, भिक्खवे, रूप अतीत निरुद्ध विगत विपरिणत ‘अहोसी’ ति तस्स
सङ्खा, ‘अहोसी’ ति तस्स समञ्जा, ‘अहोसी’ ति तस्स पञ्जात्ति, न
तस्स सङ्खा ‘अत्थी’ ति, न तस्स सङ्खा ‘भविस्सती’ ति । या वेदना 15
पे० या सञ्जा ये सङ्खारा य विञ्जाण अतीत निरुद्ध विगत
विपरिणत ‘अहोसी’ ति तस्स सङ्खा, ‘अहोसी’ ति तस्स समञ्जा,
‘अहोसी’ ति तस्स पञ्जात्ति, न तस्स सङ्खा ‘अत्थी’ ति, न तस्स सङ्खा
‘भविस्सती’ ति ।

B 113

“य, भिक्खवे, रूप अजात अपातुभूत ‘भविस्सती’ ति तस्स 20
सङ्खा, ‘भविस्सती’ ति तस्स समञ्जा, ‘भविस्सती’ ति तस्स पञ्जात्ति;
न तस्स सङ्खा ‘अत्थी’ ति, न तस्स सङ्खा ‘अहोसी’ ति । या वेदना पे०
या सञ्जा . ये सङ्खारा य विञ्जाण अजात अपातुभूत ‘भविस्सती’
ति तस्स सङ्खा, ‘भविस्सती’ ति तस्स समञ्जा, ‘भविस्सती’ ति तस्स
पञ्जात्ति; न तस्स सङ्खा ‘अत्थी’ ति, न तस्स सङ्खा ‘अहोसी’ ति । 25

“य, भिक्खवे, रूप जात पातुभूत ‘अत्थी’ ति तस्स सङ्खा, ‘अत्थी’
ति तस्स समञ्जा, ‘अत्थी’ ति तस्स पञ्जात्ति, न तस्स सङ्खा ‘अहोसी’
ति, न तस्स सङ्खा ‘भविस्सती’ ति । या वेदना पे० या सञ्जा

अतिय पञ्चुप्पन्नं ति ? अतिय सिया पञ्चुप्पन्नं, सिया नो पञ्चुप्पन्नं ति ।

आजानाहि निग्गह । हञ्चि पञ्चुप्पन्नं अतिय अतिय सिया पञ्चुप्पन्नं, सिया नो पञ्चुप्पन्नं, तेन पञ्चुप्पन्नं, नो पञ्चुप्पन्नं, नो पञ्चुप्पन्नं
5 पञ्चुप्पन्नं ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे सो — ‘पञ्चुप्पन्नं अतिय अतिय सिया पञ्चुप्पन्नं, सिया नो पञ्चुप्पन्नं, तेन पञ्चुप्पन्नं नो पञ्चुप्पन्नं, नो पञ्चुप्पन्नं पञ्चुप्पन्नं” ति मिञ्छा ।

R. 140

नो चे पन पञ्चुप्पन्नं नो पञ्चुप्पन्नं, नो पञ्चुप्पन्नं पञ्चुप्पन्नं ति, नो च वत रे वत्तब्बे — “पञ्चुप्पन्नं अतिय अतिय सिया पञ्चुप्पन्नं
10 सिया नो पञ्चुप्पन्नं ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे सो — ‘पञ्चुप्पन्नं अतिय अतिय सिया पञ्चुप्पन्नं, सिया नो पञ्चुप्पन्नं, तेन पञ्चुप्पन्नं नो पञ्चुप्पन्नं, नो पञ्चुप्पन्नं पञ्चुप्पन्नं” ति मिञ्छा ।

B 112

निब्बानं अत्थी ति ? आमन्ता ।

अतिय निब्बानं ति ? अतिय सिया निब्बानं सिया नो
15 निब्बानं ति ।

आजानाहि निग्गह । हञ्चि निब्बानं अतिय अतिय सिया निब्बानं, सिया नो निब्बानं, तेन निब्बानं नो निब्बानं, नो निब्बानं निब्बानं ति । य तत्थ वदेसि — ‘वत्तब्बे सो — निब्बानं अतिय अतिय सिया निब्बानं, सिया नो निब्बानं, तेन निब्बानं नो निब्बानं, नो निब्बानं
20 निब्बानं” ति मिञ्छा ।

नो चे पन निब्बानं नो निब्बानं, नो निब्बानं निब्बानं ति नो च वत रे वत्तब्बे — निब्बानं अतिय अतिय सिया निब्बानं सिया नो निब्बानं ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे सो — ‘निब्बानं अतिय अतिय सिया निब्बानं सिया नो निब्बानं तेन निब्बानं नो निब्बानं, नो निब्बानं
25 निब्बानं” ति मिञ्छा ।

† ६. सुत्तसाधन

२६६ नि वत्तब्बं — ‘असीतं अतिय, अनागतं अत्थी” ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता — “य किञ्चि, भिक्खवे, रूप अतीतानागत-
पञ्चुप्पन्न अज्झत्त वा वहिद्धा वा ओळारिक वा सुखुम वा हीन वा पणीत
वा य दूरे सन्तिके वा — अय वुच्चति रूपक्खन्धो । या काचि वेदना
या काचि सञ्जा ये केचि सङ्खारा य किञ्चि विज्जाण अतीता-
नागतपञ्चुप्पन्न अज्झत्त वा वहिद्धा वा ओळारिक वा सुखुम वा हीन 5
वा पणीत वा य दूरे सन्तिके वा — अय वुच्चति विज्जाणक्खन्धो” ति ।
अथेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि अतीत अत्थि, अनागत अत्थी ति ।

*अतीत अत्थि, अनागत अत्थी ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता — “तयोमे, भिक्खवे, निरुत्तिपथा अधिवचन- 10 R 141
पथा पञ्जात्तिपथा असङ्घिण्णा असङ्घिण्णपुब्बा न सङ्घियन्ति न सङ्घि-
यिस्सन्ति अप्पटिकुट्ठा^१ समणेहि ब्राह्मणेहि विज्जूहि । कतमे तयो ?
य, भिक्खवे, रूप अतीत निरुद्ध विगत विपरिणत ‘अहोसी’ ति तस्स
सङ्खा, ‘अहोसी’ ति तस्स समञ्जा, ‘अहोसी’ ति तस्स पञ्जात्ति, न
तस्स सङ्खा ‘अत्थी’ ति, न तस्स सङ्खा ‘भविस्सती’ ति । या वेदना 15
पे० या सञ्जा ये सङ्खारा य विज्जाण अतीत निरुद्ध विगत
विपरिणत ‘अहोसी’ ति तस्स सङ्खा, ‘अहोसी’ ति तस्स समञ्जा,
‘अहोसी’ ति तस्स पञ्जात्ति, न तस्स सङ्खा ‘अत्थी’ ति, न तस्स सङ्खा
‘भविस्सती’ ति । B 113

“य, भिक्खवे, रूप अजात अपातुभूत ‘भविस्सती’ ति तस्स 20
सङ्खा, ‘भविस्सती’ ति तस्स समञ्जा, ‘भविस्सती’ ति तस्स पञ्जात्ति;
न तस्स सङ्खा ‘अत्थी’ ति, न तस्स सङ्खा ‘अहोसी’ ति । या वेदना पे०
या सञ्जा , ये सङ्खारा य विज्जाण अजात अपातुभूत ‘भविस्सती’
ति तस्स सङ्खा, ‘भविस्सती’ ति तस्स समञ्जा, ‘भविस्सती’ ति तस्स
पञ्जात्ति; न तस्स सङ्खा ‘अत्थी’ ति, न तस्स सङ्खा ‘अहोसी’ ति । 25

“य, भिक्खवे, रूप जातं पातुभूत ‘अत्थी’ ति तस्स सङ्खा, ‘अत्थी’
ति तस्स समञ्जा, ‘अत्थी’ ति तस्स पञ्जात्ति, न तस्स सङ्खा ‘अहोसी’
ति, न तस्स सङ्खा ‘भविस्सती’ ति । या वेदना पे० या सञ्जा

अतिय पञ्चुप्पन्नं ति ? अतिय सिया पञ्चुप्पन्नं, सिया नो पञ्चुप्पन्नं ति ।

आजानाहि निग्गह । हञ्चि पञ्चुप्पन्नं अतिय अतिय सिया पञ्चुप्पन्नं, सिया नो पञ्चुप्पन्नं, तेन पञ्चुप्पन्नं, नो पञ्चुप्पन्नं, नो पञ्चुप्पन्नं
 5 पञ्चुप्पन्नं ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे स्सो — ‘पञ्चुप्पन्नं अतिय अतिय सिया पञ्चुप्पन्नं, सिया नो पञ्चुप्पन्नं, तेन पञ्चुप्पन्नं नो पञ्चुप्पन्नं, नो पञ्चुप्पन्नं पञ्चुप्पन्नं’” ति मिच्छा ।

R. 140

नो चे पन पञ्चुप्पन्नं नो पञ्चुप्पन्नं, नो पञ्चुप्पन्नं पञ्चुप्पन्नं ति, नो च वत रे वत्तब्बे — “पञ्चुप्पन्नं अतिय अतिय सिया पञ्चुप्पन्नं,
 10 सिया नो पञ्चुप्पन्नं ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे स्सो — ‘पञ्चुप्पन्नं अतिय अतिय सिया पञ्चुप्पन्नं, सिया नो पञ्चुप्पन्नं, तेन पञ्चुप्पन्नं नो पञ्चुप्पन्नं, नो पञ्चुप्पन्नं पञ्चुप्पन्नं’” ति मिच्छा ।

B 112

निब्बानं अत्थी ति ? आमन्ता ।

अतिय निब्बानं ति ? अतिय सिया निब्बानं सिया नो
 15 निब्बानं ति ।

आजानाहि निग्गह । हञ्चि निब्बानं अतिय अतिय सिया निब्बानं, सिया नो निब्बानं तेन निब्बानं नो निब्बानं, नो निब्बानं निब्बानं ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे स्सो — ‘निब्बानं अतिय अतिय सिया निब्बानं सिया नो निब्बानं तेन निब्बानं नो निब्बानं नो निब्बानं
 20 निब्बानं’” ति मिच्छा ।

नो चे पन निब्बानं नो निब्बानं, नो निब्बानं निब्बानं ति, नो च वत रे वत्तब्बे — ‘निब्बानं अतिय अतिय सिया निब्बानं, सिया नो निब्बानं’ ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तब्बे स्सो — ‘निब्बानं अतिय अतिय सिया निब्बानं सिया नो निब्बानं तेन निब्बानं नो निब्बानं नो निब्बानं
 25 निब्बानं’” ति मिच्छा ।

१२. सुत्तसाधन

२९६ ‘न वत्तब्बे — ‘अतीतं अतिय, अनागतं अत्थी’ ति ? आमन्ता ।

१ अतीतं — रो ।

ननु वृत्तं भगवता — “य किञ्चि, भिक्खवे, रूप अतीतानागत-
पञ्चुप्पन्न अज्झत्त वा वहिद्धा वा ओळारिक वा सुखुम वा हीन वा पणीत
वा य दूरे सन्तिके वा — अय वुच्चति रूपवखन्धो । या काचि वेदना .
या काचि सज्जा ये केचि सङ्खारा य किञ्चि विज्जाण अतीता-
नागतपञ्चुप्पन्न अज्झत्त वा वहिद्धा वा ओळारिक वा सुखुम वा हीन 5
वा पणीत वा य दूरे सन्तिके वा — अय वुच्चति विज्जाणवखन्धो” ति ।
अथेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि अतीत अत्थि, अनागत अत्थी ति ।

*अतीत अत्थि, अनागत अत्थी ति ? आमन्ता ।

ननु वृत्तं भगवता — “तयोमे, भिक्खवे, निरुत्तिपथा अधिवचन- 10 R 141
पथा पञ्जात्तिपथा असङ्घिण्णा असङ्घिण्णपुब्बा न राङ्घियन्ति न सङ्घि-
यिस्सन्ति अप्पटिकुट्ठा^१ समणेहि ब्राह्मणेहि विज्जूहि । कतमे तयो ?
य, भिक्खवे, रूप अतीत निरुद्ध विगतं विपरिणत ‘अहोसी’ ति तस्स
सङ्खा, ‘अहोसी’ ति तस्स समज्जा, ‘अहोसी’ ति तस्स पञ्जात्ति, न
तस्स सङ्खा ‘अत्थी’ ति, न तस्स सङ्खा ‘भविस्सती’ ति । या वेदना 15
पे० या सज्जा ये सङ्खारा य विज्जाण अतीत निरुद्ध विगत
विपरिणत ‘अहोसी’ ति तस्स सङ्खा, ‘अहोसी’ ति तस्स समज्जा,
‘अहोसी’ ति तस्स पञ्जात्ति, न तस्स सङ्खा ‘अत्थी’ ति, न तस्स सङ्खा
‘भविस्सती’ ति ।

B 113

“य, भिक्खवे, रूप अजात अपातुभूत ‘भविस्सती’ ति तस्स 20
सङ्खा, ‘भविस्सती’ ति तस्स समज्जा, ‘भविस्सती’ ति तस्स पञ्जात्ति;
न तस्स सङ्खा ‘अत्थी’ ति, न तस्स सङ्खा ‘अहोसी’ ति । या वेदना पे०
या सज्जा . ये सङ्खारा य विज्जाण अजात अपातुभूत ‘भविस्सती’
ति तस्स सङ्खा, ‘भविस्सती’ ति तस्स समज्जा, ‘भविस्सती’ ति तस्स
पञ्जात्ति; न तस्स सङ्खा ‘अत्थी’ ति, न तस्स सङ्खा ‘अहोसी’ ति । 25

“य, भिक्खवे, रूपं जातं पातुभूत ‘अत्थी’ ति तस्स सङ्खा, ‘अत्थी’
ति तस्स समज्जा, ‘अत्थी’ ति तस्स पञ्जात्ति, न तस्स सङ्खा ‘अहोसी’
ति, न तस्स सङ्खा ‘भविस्सती’ ति । या वेदना पे० या सज्जा

१ अप्पटिकुट्ठा — सी०, अप्पटिकुट्ठा — स्या० ।

ये सङ्ख्यारा य विञ्ज्याण जात पातुमूत 'अत्थी' ति तस्स सङ्ख्या, 'अत्थी' ति तस्स समञ्ज्या 'अत्थी' ति तस्स पञ्जत्ति, न तस्स सङ्ख्या 'अहोसी' ति, न तस्स सङ्ख्या 'अविस्सती' ति । इमे खो, भिक्खवे, तयो निरुत्तिपथा अधिवचनपथा पञ्जत्तिपथा असङ्किण्णा असङ्किण्णपुब्बा न सङ्खियन्ति^१
 5 न सङ्खियिस्सन्ति^२ अप्पटिकुट्ठा समणेहि ब्राह्मणेहि विञ्जूहि ।

'ये पि ते, भिक्खवे, अहेसु उक्कला' वस्समञ्ज्या^३ अहेतुकवादा अकिरियवादा नत्थिकवादा ते पिमे तयो निरुत्तिपथे अधिवचनपथ पञ्जत्तिपथे न गरहितव्व न पटिक्कोसितव्व अमञ्ज्यासु । त किस्स हेतु ? निन्दाव्यारोसउपारम्भभया^४ ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ?
 10 आमन्ता ।

तेन हि न वत्तव्व — "अतीत अत्थि, अनागत अत्थी" ति ।

*अतीत अत्थी ति ? आमन्ता ।

ननु आयस्मा फग्गुनो^५ भगवन्त एतदवोच — "अत्थि नु खो व भन्ते, चक्खु येन चक्खुना अतीते बुद्धे परिनिव्युते छिन्नपपञ्चे छिन्नवटम
 15 परियादिण्णवट्टे^६ सव्वदुक्खवीतिवत्ते पञ्ज्यापयमानो पञ्ज्यापेय्या ति । अत्थि नु खो सा भन्ते जिञ्हा पे० अत्थि नु खो सो भन्ते, मनो येन मनेन अतीते बुद्धे परिनिव्युते छिन्नपपञ्चे छिन्नवट्टमे परियादिण्णवट्टे सव्वदुक्खवीतिवत्ते पञ्ज्यापयमानो पञ्ज्यापेय्या" ति ।

B 114

"नत्थि खो त फग्गुन, चक्खुं येन चक्खुना अतीते बुद्धे परिनिव्युते
 20 छिन्नपपञ्चे छिन्नवट्टमे परियादिण्णवट्टे सव्वदुक्खवीतिवत्ते पञ्ज्यापय मानो पञ्ज्यापेय्य । नत्थि खो सा फग्गुन जिञ्हा पे० नत्थि नु रतो सो फग्गुन मनो येन मनेन अतीते बुद्धे परिनिव्युते छिन्नपपञ्च छिन्नवट्टमे परियादिण्णवट्टे सव्वदुक्खवीतिवत्ते पञ्ज्यापयमानो पञ्ज्या पय्या ति । अत्थेय सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

25 तन हि न वत्तव्व — 'अतीत अत्थी' ति ।

अतीत अत्थी ति ? आमन्ता ।

१ मङ्गुलीति — रा । २ मङ्गुलीतिस्सन्ति — गी रो । ३-४ उपासावमञ्ज्या — गी । ५ निग्गम्यारोसउपारम्भभया — खी ख्या रो । ६ फग्गुनो — गी ख्या रो एवमुत्ति ति । ७ परियादिपपञ्च — ख्या । ८-९ पञ्ज्यापेय्य — ख्या ।

ननु आयस्मा नन्दको एतदवोच - “अहु पुव्वे लोभो तदहु
अकुसलं, सो एतरहि नत्थि, इच्चेत कुसलं । अहु पुव्वे दोसो अहु
पुव्वे मोहो, तदहु अकुसल, सो एतरहि नत्थि, इच्चेत कुसल” ति । अत्थेव
सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तव्व - “अतीत अत्थी” ति ।

5

न वत्तव्व - “अनागत अत्थी” ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता - “कवळीकारे^१ चे, भिक्खवे, आहारे अत्थि
रागो, अत्थि नन्दी^२, अत्थि तण्हा, पतिट्ठित तत्थ विज्जाणं विरूह्ण ।
यत्थ पतिट्ठित विज्जाणं विरूह्ण, अत्थि तत्थ नामरूपस्स अवक्कन्ति ।
यत्थ अत्थि नामरूपस्स अवक्कन्ति, अत्थि तत्थ सङ्खारान वुद्धि । यत्थ

10 R 143

अत्थि सङ्खारानं वुद्धि^३, अत्थि तत्थ आयति पुनब्भवाभिनिव्वत्ति । यत्थ
अत्थि आयति पुनब्भवाभिनिव्वत्ति, अत्थि तत्थ आयति जातिजरामरण ।
यत्थ अत्थि आयति जातिजरामरण, ससोक त, भिक्खवे, सरज
सउपायासं ति वदामि ।

“फस्से चे, भिक्खवे, आहारे मनोसञ्चेतनाय चे, भिक्खवे,

15

आहारे . विज्जाणे चे, भिक्खवे, आहारे अत्थि रागो, अत्थि नन्दी
पे० सरजं सउपायास ति वदामी” ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ?

आमन्ता ।

तेन हि^४ अनागत अत्थी ति ।

*अनागत अत्थी ति ? आमन्ता ।

20

ननु वुत्त भगवता - “कवळीकारे चे, भिक्खवे, आहारे नत्थि
रागो, नत्थि नन्दी, नत्थि तण्हा, अप्पतिट्ठित तत्थ विज्जाणं अविरूह्ण ।
यत्थ विज्जाणं अप्पतिट्ठित अविरूह्ण, नत्थि तत्थ नामरूपस्स
अवक्कन्ति । यत्थ नत्थि नामरूपस्स अवक्कन्ति, नत्थि तत्थ सङ्खारान
वुद्धि । यत्थ नत्थि सङ्खारान वुद्धि, नत्थि तत्थ आयति पुनब्भवाभि-

25

निव्वत्ति । यत्थ नत्थि आयति पुनब्भवाभिनिव्वत्ति, नत्थि तत्थ
आयति जातिजरामरणं । यत्थ नत्थि आयति जातिजरामरण, असोक
त, भिक्खवे, अरज अनुपायास ति वदामि ।

B 115

१ कवळीकारे - स्या०, कवळीकारे - रो० । २ नन्दि - सी०, स्या०, रो० ।

३ वुद्धि - स्या०, वुद्धि - रो०, एवमुपरि पि । ४ हि न वत्तव्वे - स्या०, हि न वत्तव्व - रो० ।

“फत्सु चे, भिक्खवे, आहारे मनोसञ्चेतनाय चे, भिक्खवे,
आहारे विञ्छाणे चे, भिक्खवे आहारे नत्थि रागो, नत्थि मन्तो
पे० अरज अनुपायास ति वदामी” ति । अत्येव सुत्तन्तो ति ?
आमन्ता ।

६ तेन हि न वत्तम्ब — “अनागत अत्थी” ति ।

७ अतीतस्सन्धाधिकथा

११ मसुत्तसाधन

२२७ अतीत स्सन्धा ति ? आमन्ता ।

अतीत अत्थी ति ? न हेव वत्तम्बे । पे० ।

अतीत आयतन ति ? आमन्ता ।

अतीत अत्थी ति ? न हेव वत्तम्बे । पे० .. ।

१० अतीतं धातु ति ? आमन्ता ।

अतीत अत्थी ति ? न हेव वत्तम्बे । पे० ।

अतीत स्सन्धा धातु आयतन ति ? आमन्ता ।

अतीत अत्थी ति ? न हेव वत्तम्बे । पे० .. ।

अनागत स्सन्धा ति ? आमन्ता ।

१५ अनागत अत्थी ति ? न हेव वत्तम्बे । पे० ।

अनागत आयतन ति ? आमन्ता ।

अनागत अत्थी ति ? न हेव वत्तम्बे । पे० ।

अनागत धातु ति ? आमन्ता ।

अनागत अत्थी ति ? न हेव वत्तम्बे । पे० ।

२० अनागत स्सन्धा धातु आयतन ति ? आमन्ता ।

अनागत अत्थी ति ? न हेव वत्तम्बे । पे० ।

पिञ्चुप्पन्न स्सन्धा पञ्चुप्पन्न अत्थी ति ? आमन्ता ।

अतीत स्सन्धा अतीत अत्थी ति ? न हेव वत्तम्बे । पे० ।

पञ्चुप्पन्न आयतन पञ्चुप्पन्न अत्थी ति ? आमन्ता ।

२५ अतीत आयतन अतीत अत्थी ति ? न हेव वत्तम्बे । पे० ।

पञ्चुप्पन्नं धातु पञ्चुप्पन्नं अत्थी ति ? आमन्ता ।

अतीतं धातु अतीत अत्थी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

R 145

पञ्चुप्पन्नं खन्धा धातु आयतनं पञ्चुप्पन्न अत्थी ति ? आमन्ता ।

अतीतं खन्धा धातु आयतन अतीत अत्थी ति ? न हेव वत्तब्बे ।

.. पे०.. ।

5

पञ्चुप्पन्न खन्धा पञ्चुप्पन्न अत्थी ति ? आमन्ता ।

B 116

अनागतं खन्धा अनागत अत्थी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

पञ्चुप्पन्न आयतन पञ्चुप्पन्न अत्थी ति ? आमन्ता ।

अनागत आयतन अनागत अत्थी ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

पञ्चुप्पन्न धातु पञ्चुप्पन्न अत्थी ति ? आमन्ता ।

10

अनागत धातु अनागत अत्थी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

पञ्चुप्पन्न खन्धा धातु आयतन पञ्चुप्पन्न अत्थी ति ? आमन्ता ।

अनागत खन्धा धातु आयतन अनागत अत्थी ति ? न हेव

वत्तब्ब । पे० ।

अतीत खन्धा अतीत नत्थी ति ? आमन्ता ।

15

पञ्चुप्पन्नं खन्धा पञ्चुप्पन्न नत्थी ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

पे०.. ।

अतीतं आयतन अतीत नत्थी ति ? आमन्ता ।

पञ्चुप्पन्नं आयतन पञ्चुप्पन्न नत्थी ति ? न हेव वत्तब्बे ।

.. पे०.. ।

अतीत धातु अतीत नत्थी ति ? आमन्ता ।

20

पञ्चुप्पन्न धातु पञ्चुप्पन्न नत्थी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अतीत खन्धा धातु आयतन अतीत नत्थी ति ? आमन्ता ।

पञ्चुप्पन्न खन्धा धातु आयतन पञ्चुप्पन्न नत्थी ति ? न हेव

वत्तब्बे । पे० ।

R 146

अनागत खन्धा अनागत नत्थी ति ? आमन्ता ।

25

पञ्चुप्पन्न खन्धा पञ्चुप्पन्न नत्थी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अनागत आयतन पे० अनागत धातु पे० अनागत

खन्धा धातु आयतनं अनागत नत्थी ति ? आमन्ता ।

पञ्चुप्पन्न खन्धा धातु आयतन पञ्चुप्पन्न नत्थी ति ? न हेव

वत्तब्बे । पे० ।

30

अतीत रूप सन्धो ति ? आमन्ता ।

अतीत रूप अत्थी ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० .. ।

अतीत रूप आयतनं ति ? आमन्ता ।

अतीत रूप अत्थी ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

5 अतीत रूप धातू ति ? आमन्ता ।

अतीत रूप अत्थी ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

अतीत रूप संधा धातु आयतन ति ? आमन्ता ।

अतीत रूप अत्थी ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

अनागत रूप संधो ति ? आमन्ता ।

R. 147 10 अनागत रूप अत्थी ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० .. ।

अनागत रूप आयतन पे० अनागत रूप धातु पे०

अनागत रूप संधा धातु आयतन ति ? आमन्ता ।

अनागत रूप अत्थी ति ? न हेव वत्तव्वे । पे०.. ।

पञ्चुप्पन्न रूप संधो पञ्चुप्पन्न रूप अत्थी ति ? आमन्ता ।

15 अतीत रूप संधो अतीत रूप अत्थी ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० .. ।

पञ्चुप्पन्न रूप आयतन पे० पञ्चुप्पन्न रूप धातु पे०

पञ्चुप्पन्न रूप संधा धातु आयतन पञ्चुप्पन्न रूप अत्थी ति ? आमन्ता ।

20 अतीत रूप संधा धातु आयतन अतीत रूप अत्थी ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

E 117 पञ्चुप्पन्न रूप सन्धो पञ्चुप्पन्न रूप अत्थी ति ? आमन्ता ।

अनागत रूप संधो अनागत रूप अत्थी ति ? न हेव वत्तव्वे ।

.. पे०.. ।

पञ्चुप्पन्न रूप आयतन पे० पञ्चुप्पन्न रूप धातु .. पे०..

25 पञ्चुप्पन्न रूप संधा धातु आयतन पञ्चुप्पन्न रूप अत्थी ति ? आमन्ता ।

अनागत रूप संधा धातु आयतन अनागत रूप अत्थी ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

R. 148 अतीत रूप संधा अतीत रूप अत्थी ति ? आमन्ता ।

पञ्चुप्पन्न रूप संधो पञ्चुप्पन्न रूप अत्थी ति ? न हेव वत्तव्वे ।

30 पे० ।

અતીતં રૂપ આયતન પે૦. અતીતં રૂપ ધાતુ .. પે૦ અતીત
રૂપં ચન્ધા ધાતુ આયતન અતીત રૂપ નત્થી તિ ? આમન્તા ।

પચ્ચુપ્પન્ન રૂપ ચન્ધા ધાતુ આયતન પચ્ચુપ્પન્ન રૂપં નત્થી તિ ?
ન હેવ વત્તબ્બે । ... પે૦ . ।

†અનાગત રૂપ ચન્ધો અનાગત રૂપ નત્થી તિ ? આમન્તા । 5

પચ્ચુપ્પન્ન રૂપ ચન્ધો પચ્ચુપ્પન્ન રૂપ નત્થી તિ ? ન હેવ વત્તબ્બે ।
. પે૦ .. ।

અનાગત રૂપ આયતન . પે૦ અનાગત રૂપ ધાતુ . પે૦
અનાગત રૂપ ચન્ધા ધાતુ આયતન અનાગત રૂપં નત્થી તિ ? આમન્તા ।

પચ્ચુપ્પન્ન રૂપ ચન્ધા ધાતુ આયતન પચ્ચુપ્પન્ન રૂપ નત્થી તિ ? 10
ન હેવ વત્તબ્બે । પે૦ ।

†અતીતા વેદના અતીતા સજ્ઞા અતીતા સહ્જારા ...
અતીત વિજ્ઞાણ ચન્ધો તિ ? આમન્તા ।

અતીત વિજ્ઞાણ અત્થી તિ ? ન હેવ વત્તબ્બે । પે૦ ।

અતીત વિજ્ઞાણ આયતન . પે૦ અતીત વિજ્ઞાણ ધાતુ 15

. પે૦ અતીત વિજ્ઞાણ ચન્ધા ધાતુ આયતન તિ ? આમન્તા ।

અતીત વિજ્ઞાણ અત્થી તિ ? ન હેવ વત્તબ્બે । પે૦ ।

†અનાગત વિજ્ઞાણ ચન્ધો તિ ? આમન્તા ।

અનાગત વિજ્ઞાણ અત્થી તિ ? ન હેવ વત્તબ્બે પે૦ ।

અનાગત વિજ્ઞાણ આયતન પે૦ અનાગત વિજ્ઞાણ ધાતુ 20

પે૦ અનાગત વિજ્ઞાણ ચન્ધા ધાતુ આયતન તિ ? આમન્તા ।

અનાગત વિજ્ઞાણ અત્થી તિ ? ન હેવ વત્તબ્બે । પે૦ . ।

†પચ્ચુપ્પન્ન વિજ્ઞાણ ચન્ધો પચ્ચુપ્પન્ન વિજ્ઞાણ અત્થી તિ ?
આમન્તા ।

અતીત વિજ્ઞાણ ચન્ધો અતીત વિજ્ઞાણ અત્થી તિ ? ન હેવ 25
વત્તબ્બે । પે૦ ।

પચ્ચુપ્પન્ન વિજ્ઞાણ આયતન પે૦ પચ્ચુપ્પન્ન વિજ્ઞાણ
ધાતુ પે૦ પચ્ચુપ્પન્ન વિજ્ઞાણ ચન્ધા ધાતુ આયતન પચ્ચુપ્પન્ન
વિજ્ઞાણ અત્થી તિ ? આમન્તા ।

અતીત વિજ્ઞાણ ચન્ધા ધાતુ આયતન અતીત વિજ્ઞાણ અત્થી 30
તિ ? ન હેવ વત્તબ્બે । પે૦ ।

B. 118

पिचुप्पन्न विज्झाण स्रघो पचुप्पन्न विज्झाण नत्थी ति ?
भामन्ता ।

अनागत विज्झाण स्रघो अनागत विज्झाण नत्थी ति ? न
हेव वत्तव्ये । .. पे० ।

५ पचुप्पन्न विज्झाण आयतन पे० पचुप्पन्न विज्झाण
धातु .. पे० पचुप्पन्न विज्झाण सन्धा धातु आयतन पचुप्पन्न
विज्झाण नत्थी ति ? भामन्ता ।

अनागत विज्झाण स्रघा धातु आयतन अनागत विज्झाण
नत्थी ति ? न हेव वत्तव्ये । पे० ।

१० अतीत विज्झाण स्रघो अतीत विज्झाण नत्थी ति ?
भामन्ता ।

पचुप्पन्न विज्झाण स्रघो पचुप्पन्न विज्झाण नत्थी ति ?
न हेव वत्तव्ये । ... पे० .. ।

अतीत विज्झाण आयतन पे० अतीत विज्झाण धातु
१५ पे० .. अतीत विज्झाण स्रघा धातु आयतन अतीत विज्झाण नत्थी
ति ? भामन्ता ।

पचुप्पन्न विज्झाण स्रघा धातु आयतन पचुप्पन्न विज्झाण
नत्थी ति ? न हेव वत्तव्ये । .. पे०.. ।

अनागत विज्झाण स्रघो अनागत विज्झाण नत्थी ति ?
२० भामन्ता ।

पचुप्पन्न विज्झाण स्रघो पचुप्पन्न विज्झाण नत्थी ति ?
न हेव वत्तव्ये । पे० ।

अनागत विज्झाण आयतन पे० अनागत विज्झाण धातु
.. पे० अनागत विज्झाण स्रघा धातु आयतन अनागत विज्झाण
२५ नत्थी ति ? भामन्ता ।

पचुप्पन्न विज्झाण स्रघा धातु आयतन पचुप्पन्न विज्झाण
नत्थी ति ? न हेव वत्तव्ये । .. पे० ।

१२ शुत्तमापण

२६८ न वत्तव्यं - अतीतानागत स्रघा धातु आयतन
नत्थि पण ति ? भामन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता —“तयोमे, भिक्खवे, निरुत्तिपथा अधि-
वचनपथा पञ्जति पे० विञ्जूही ति .पे० ” । अत्येव सुत्तन्तो
ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तब्बं —“अतीतानागता खन्धा धातु आयतनं
नत्थि चेते” ति ।

5

अतीतानागता खन्धा धातु आयतनं नत्थि चेते ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता —“यं किञ्चि, भिक्खवे, रूपं अतीता-
नागतपच्चुप्पन्नं अज्झत्तं वा बहिद्धा वा ओळारिकं वा सुखुमं वा हीन वा
पणीतं वा य दूरे सन्तिके वा, अयं वुच्चति रूपक्खन्धो । या काचि
वेदना या काचि सञ्जा ये केचि सङ्खारा यं किञ्चि विञ्जाणं
अतीतानागतपच्चुप्पन्न पे० . अय वुच्चति विञ्जाणक्खन्धो” ति । 10
अत्येव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

R 151

तेन हि न वत्तब्बं —“अतीतानागता खन्धा धातु आयतनं नत्थि
चेते” ति ।

८. एकच्चमत्थीतिकथा

§ १. अतीतादिकेकच्चकथा

२६६ *अतीत अत्थी ति ? एकच्च अत्थि, एकच्चं नत्थी ति । 15 B 119
एकच्च निरुद्ध, एकच्चं न निरुद्ध, एकच्च विगतं, एकच्चं
अविगतं; एकच्च अत्थङ्गत, एकच्च न अत्थङ्गत, एकच्च अब्भत्थङ्गतं,
एकच्चं न अब्भत्थङ्गत ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अतीत एकच्च अत्थि, एकच्च नत्थी ति ? आमन्ता ।

अतीता अविपक्कविपाका धम्मा एकच्चे अत्थि, एकच्चे 20
नत्थी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अतीत एकच्च अत्थि, एकच्च नत्थी ति ? आमन्ता ।

अतीता विपक्कविपाका धम्मा एकच्चे अत्थि, एकच्चे नत्थी
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अतीतं एकच्च अत्थि, एकच्च नत्थी ति ? आमन्ता ।

25

अतीता अविपाका घम्मा एकच्चे अत्थि एकच्चे नत्थी ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अतीत एकच्च अत्थि एकच्च नत्थी ति ? भामन्ता ।

किं अत्थि किं नत्थी ति ? अतीता अविपक्कविपाका घम्मा -

5 ते अत्थि अतीता विपक्कविपाका घम्मा - ते नत्थी ति ।

अतीता अविपक्कविपाका घम्मा - ते अत्थी ति ? भामन्ता ।

अतीता विपक्कविपाका घम्मा - ते अत्थी ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

अतीता अविपक्कविपाका घम्मा - ते अत्थी ति ? भामन्ता ।

10 अतीता अविपाका घम्मा - ते अत्थी ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

*अतीता विपक्कविपाका घम्मा - ते नत्थी ति ? भामन्ता ।

अतीता अविपक्कविपाका घम्मा - ते नत्थी ति ? न हव

वत्तब्बे । पे० ।

15 *अतीता अविपाका^१ घम्मा - ते नत्थी ति ? भामन्ता ।

अतीता अविपक्कविपाका^२ घम्मा - ते नत्थी ति ? न हव

वत्तब्बे । पे० ।

*अतीता अविपक्कविपाका घम्मा - ते अत्थी ति ? भामन्ता ।

ननु अतीता अविपक्कविपाका घम्मा निरुद्धा ति ? भामन्ता ।

20 हत्थि अतीता अविपक्कविपाका घम्मा निरुद्धा, नो च वत रे

वत्तब्बे - 'अतीता अविपक्कविपाका घम्मा' - ते अत्थी' ति ।

*अतीता अविपक्कविपाका घम्मा निरुद्धा - ते अत्थी ति ?
भामन्ता ।

अतीता विपक्कविपाका घम्मा निरुद्धा - ते अत्थी ति ? न हेव
25 वत्तब्बे । पे० ।

अतीता अविपक्कविपाका घम्मा निरुद्धा - ते अत्थी ति ?
भामन्ता ।

अतीता अविपाका^३ घम्मा निरुद्धा - ते अत्थी ति ? न हेव
वत्तब्बे । पे० ।

१ विपक्कविपाका - स्वा रो । २ अविपाका - स्वा रो । ३ घम्मा
निरुद्धा - स्वा । ४ अविपक्कविपाका - स्वा विपक्कविपाका - रो ।

*अतीता विपक्कविपाका धम्मा निरुद्धा — ते नत्थी ति ?

आमन्ता ।

अतीता अविपक्कविपाका धम्मा निरुद्धा — ते नत्थी ति ?

न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*अतीता अविपाका धम्मा निरुद्धा — ते नत्थी ति ? आमन्ता । 5

अतीता अविपक्कविपाका धम्मा निरुद्धा — ते नत्थी ति ? न

हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*अतीता अविपक्कविपाका धम्मा निरुद्धा — ते अत्थी ति ?

आमन्ता ।

R 153

अतीता विपक्कविपाका धम्मा निरुद्धा — ते नत्थी ति ? 10

आमन्ता ।

अतीता एकदेस विपक्कविपाका धम्मा एकदेसं अविपक्कविपाका

धम्मा निरुद्धा — ते एकच्चे अत्थि एकच्चे नत्थी ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

. पे० . ।

न वत्तब्बं — “अतीता अविपक्कविपाका धम्मा — ते अत्थी” 15

ति ? आमन्ता ।

ननु अतीता अविपक्कविपाका धम्मा विपच्चिस्सन्ती ति ?

आमन्ता ।

हञ्चि अतीता अविपक्कविपाका धम्मा विपच्चिस्सन्ति, तेन

वत रे वत्तब्बे — “अतीता अविपक्कविपाका धम्मा — ते अत्थी” ति । 20

*अतीता अविपक्कविपाका धम्मा विपच्चिस्सन्ती ति कत्वा

ते अत्थी ति ? आमन्ता ।

विपच्चिस्सन्ती ति कत्वा पच्चुप्पन्ना ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

.. पे० . ।

विपच्चिस्सन्ती ति कत्वा पच्चुप्पन्ना ति ? आमन्ता ।

25

पच्चुप्पन्ना धम्मा निरुज्झिस्सन्ती ति कत्वा ते नत्थी ति ?

न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

१२ अनागतादि एकच्चकथा

३०० अनागतं अत्थी ति ? एकच्चं अत्थि, एकच्च नत्थी ति ।

एकच्चं जातं, एकच्च अजातं, एकच्चं सञ्जातं, एकच्च

सोतायतन घानायतन जिह्वायतन कायायतन रूपा
यतन सहायतन गघायतन रसायतन फोट्टम्भायतन रागो...
दोसो मोहो मानो दिट्ठि विचिकिच्छा धीन उद्वज्जं
अहिरिक अनोत्तप्प सतिपट्ठान ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

८ अनोत्तप्प सतिपट्ठान ति ? भ्रामन्ता ।

अनोत्तप्प सति सतिन्द्रिय सतिबल सम्मासति पे० काय
गतासति उपसमानुस्सती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*सति सतिपट्ठाना, सा च सती ति ? भ्रामन्ता ।

चक्खायतन सतिपट्ठान, त च सती ति ? न हेव वत्तब्बे ।
१० पे० ।

सति सतिपट्ठाना, सा च सती ति ? भ्रामन्ता ।

सोतायतन पे० कायायतन रूपायतन फोट्टम्भायतन ..
रागो दोसो .. मोहो अनोत्तप्प सतिपट्ठान, त च सती ति ? न
हेव वत्तब्बे । पे० ।

१५ *चक्खायतन सतिपट्ठान, त च न सती ति ? भ्रामन्ता ।

सति सतिपट्ठाना, सा च न सती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

सोतायतन पे० कायायतन रूपायतन फोट्टम्भायतन...
रागो दोसो मोहो अनोत्तप्प सतिपट्ठान, त च न सती ति ?
भ्रामन्ता ।

२० सति सतिपट्ठाना सा च न सती ति ? न हेव वत्तब्बे ।
... पे० ।

B. 123

३०२ नि वत्तब्ब - "सब्बे धम्मा सतिपट्ठाना" ति ?
भ्रामन्ता ।

ननु सव्वे धम्मे आरब्भ सति सन्तिट्ठती ति ? भ्रामन्ता ।

२५ हज्जि सव्वे धम्मे आरब्भ सति सन्तिट्ठती ति, तेन वत्त रे
वत्तब्बे - "सव्वे धम्मा सतिपट्ठाना" ति ।

*सव्व धम्म आरब्भ सति सन्तिट्ठती ति सव्वे धम्मा सतिपट्ठाना
ति ? भ्रामन्ता ।

सव्व धम्म आरब्भ फत्सो सन्तिट्ठती ति सव्वे धम्मा फत्सपट्ठाना
३० ति ? न हेव वत्तब्बे । ... पे० ।

*सब्बं धम्मं आरब्भ सति सन्तिट्ठती ति सब्बे धम्मा सतिपट्टाना ति ? आमन्ता ।

सब्ब धम्मं आरब्भ वेदना सन्तिट्ठति सञ्जा सन्तिट्ठति .
चेतना सन्तिट्ठति चित्त सन्तिट्ठती ति सब्बे धम्मा चित्तपट्टाना ति ?
न हेव वत्तब्बे । . पे० ।

5

*सब्बे धम्मा सतिपट्टाना ति ? आमन्ता ।

सब्बे सत्ता उपट्ठितसतिनो सतिया समन्नागता सतिया समोहिता,
सब्बेसं सत्तानं सति पच्चुपट्ठिता ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० . ।

३०३ *सब्बे धम्मा सतिपट्टाना ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता — “अमतं ते, भिक्खवे, न परिभुञ्जन्ति ये
कायगतासति न परिभुञ्जन्ति । अमतं ते, भिक्खवे, परिभुञ्जन्ति
ये कायगतासति परिभुञ्जन्ती” ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

10

सब्बे सत्ता कायगतासति परिभुञ्जन्ति पटिलभन्ति आसेवन्ति
भावेन्ति बहुलीकरोन्ती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

R 158

*सब्बे धम्मा सतिपट्टाना ति ? आमन्ता ।

15

ननु वुत्तं भगवता — “एकायनो अय, भिक्खवे, मग्गो सत्तानं
विसुद्धिया सोकपरिदेवान^१ समतिक्कमाय दुक्खदोमनस्सान अत्थङ्गमाय
जायस्स अधिगमाय निब्बानस्स सच्छिकिरियाय यदिद चत्तारो सति-
पट्टाना” ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ?

सब्बे धम्मा एकायनमग्गो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० .. ।

20

*सब्बे धम्मा सतिपट्टाना ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता — “रञ्जो, भिक्खवे, चक्कवत्तिस्स पातुभावा
सत्तन्न रतनान पातुभावो होति । कतमेसं सत्तन्न ? चक्करतनस्स
पातुभावो होति, हत्थिरतनस्स पातुभावो होति, अस्सरतनस्स मणि-
रतनस्स .. इत्थिरतनस्स गहपतिरतनस्स परिणायकरतनस्स
पातुभावो होति । रञ्जो, भिक्खवे, चक्कवत्तिस्स पातुभावा इमेस
सत्तन्न रतनान पातुभावो होति ।

25

B 124

“तथागतस्स, भिक्खवे, पातुभावा अरहतो सम्मासम्बुद्धस्स
सत्तन्नं वोज्झङ्गरतनानं पातुभावो होति । कतमेस सत्तन्नं ? सति-

सम्बोज्झङ्गरतनस्स पातुभावो होति, घम्मविचयसम्बोज्झङ्गरतनस्स
 पातुभावो होति, विरियसम्बोज्झङ्गरतनस्स पातुभावो होति, पीति
 सम्बोज्झङ्गरतनस्स पातुभावो होति, पस्सद्विसम्बोज्झङ्गरतनस्स
 पातुभावो होति समाधिसम्बोज्झङ्गरतनस्स पातुभावो होति, उपेक्खा
 ५ सम्बोज्झङ्गरतनस्स पातुभावो होति । तथागतस्स, भिक्खवे, पातुभावा
 भरहूतो सम्मासम्बुद्धस्स इमेस सत्तभ बोज्झङ्गरतनान पातुभावो होती”
 ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? भामन्ता ।

तथागतस्स पातुभावा भरहूतो^१ सम्मासम्बुद्धस्स सब्बे घम्मा^२
 सत्तिसम्बोज्झङ्गरतना व^३ होन्ती^४ ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

R. 159 10

सब्बे घम्मा सत्तिपट्टाना ति ? भामन्ता ।

सब्बे घम्मा सम्मप्पधाना इद्विपादा इन्द्रिया ... वसा
 षोज्झङ्गा ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१० हेवत्थिकया

३०४ *अतीतं अत्थी ति ? हेवत्थि, हेव नत्थी ति ।

सेवत्थि सेव नत्थी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

१५ सेवत्थि सेव नत्थी ति ? भामन्ता ।

अत्थट्ठो नत्थट्ठा नत्थट्ठो अत्थट्ठो अत्थिभावो नत्थिभाषो,
 नत्थिभावो अत्थिभावो अत्थी ति वा नत्थी ति वा, नत्थी ति वा अत्थी
 ति वा एसेसे एकट्ठे समे समभागे तज्जाते ति ? न हेव वत्तब्बे ।
 पे० ।

२० *अनागतं अत्थी ति ? हेवत्थि, हेव नत्थी ति ।

सेवत्थि, सेव नत्थी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० , ।

सेवत्थि, सेव नत्थी ति ? भामन्ता ।

अत्थट्ठो नत्थट्ठो नत्थट्ठो अत्थट्ठो, अत्थिभावो नत्थिभावो,
 नत्थिभावो अत्थिभावो अत्थी ति वा नत्थी ति वा, नत्थी ति वा अत्थी
 २५ ति वा एसेसे एक्कट्ठे समे समभागे तज्जाते ति ? न हेव वत्तब्बे ।
 .. पे०... ।

१ री पोत्थके नत्थि । २ धी पोत्थके नत्थि । ३ स्या पोत्थके नत्थि ।
 ४ होति-धी ।

*पच्चुप्पन्न अत्थी ति ? हेवत्थि, हेव नत्थी ति ।

B 125

सेवत्थि, सेव नत्थी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

सेवत्थि, सेव नत्थी ति ? आमन्ता ।

R 160

अत्थट्ठो नत्थट्ठो . पे० . समे समभागे तज्जाते ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

5

३०५ *अतीत हेवत्थि, हेव नत्थी ति ? आमन्ता ।

किन्तत्थि, किन्ति नत्थी ति ? अतीत अतीत ति हेवत्थि,

अतीतं अनागत ति हेव नत्थि, अतीत पच्चुप्पन्न ति हेव नत्थी ति ।

सेवत्थि, सेव नत्थी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

सेवत्थि, सेव नत्थी ति ? आमन्ता ।

10

अत्थट्ठो नत्थट्ठो, नत्थट्ठो अत्थट्ठो, अत्थिभावो नत्थिभावो, नत्थिभावो अत्थिभावो, अत्थी ति वा नत्थी ति वा, नत्थी ति वा अत्थी ति वा एसेसे एकट्ठे समे समभागे तज्जाते ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अनागत हेवत्थि, हेव नत्थी ति ? आमन्ता ।

15

किन्तत्थि, किन्ति नत्थी ति ? अनागतं अनागत ति हेवत्थि,

अनागत अतीत ति हेव नत्थि, अनागतं पच्चुप्पन्न ति हेव नत्थी ति ।

सेवत्थि, सेव नत्थी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

सेवत्थि, सेव नत्थी ति ? आमन्ता ।

अत्थट्ठो नत्थट्ठो, नत्थट्ठो अत्थट्ठो पे० समे समभागे तज्जाते ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

20

*पच्चुप्पन्न हेवत्थि, हेव नत्थी ति ? आमन्ता ।

किन्तत्थि, किन्ति नत्थी ति ? पच्चुप्पन्न पच्चुप्पन्न ति हेवत्थि,

पच्चुप्पन्न अतीत ति हेव नत्थि, पच्चुप्पन्न अनागतं ति हेव नत्थी ति ।

R 161

सेवत्थि, सेव नत्थी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

25

सेवत्थि, सेव नत्थी ति ? आमन्ता ।

अत्थट्ठो नत्थट्ठो पे० समे समभागे तज्जाते ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

न वत्तब्ब - "अतीत हेवत्थि, हेव नत्थि; अनागत हेवत्थि, हेव नत्थि; पच्चुप्पन्न हेवत्थि, हेव नत्थी" ति ? आमन्ता ।

अतीत अनागत ति हेवत्थि, अतीत पञ्चुप्पन्न ति हेवत्थि, अनागतं अतीत ति हेवत्थि, अनागत पञ्चुप्पन्न ति हेवत्थि, पञ्चुप्पन्न अतीत ति हेवत्थि, पञ्चुप्पन्न अनागत ति हेवत्थी ति ? न हव वत्तम्भे । पे० ।

- ५ तेन हि अतीत हेवत्थि हेव नत्थि, अनागत हेवत्थि हेव नत्थि, पञ्चुप्पन्न हेवत्थि, हेव नत्थी ति ।

३०६ *रूप अत्थी ति ? हेवत्थि, हेव नत्थी ति ।

सेवत्थि, सेव नत्थी ति ? न हेव वत्तम्भे । पे० ।

सेवत्थि, सेव नत्थी ति ? भामन्ता ।

B 126 10

अत्थट्ठो नत्थट्ठो, नत्थट्ठो अत्थट्ठो अत्थिभावो नत्थिभावो, नत्थिभावो अत्थिभावो, अत्थी ति वा नत्थी ति वा, नत्थी ति वा अत्थी ति वा एसेसे एकट्ठे समे समभागे तज्जाते ति ? न हेव वत्तम्भे । .. पे० ।

- *वेदना सञ्ज्ञा सङ्खारा विञ्ज्ञाण अत्थी ति ?
15 हेवत्थि, हेव नत्थी ति ।

R. 162

सेवत्थि, सेव नत्थी ति ? न हेव वत्तम्भे । पे० ।

सेवत्थि, सेव नत्थी ति ? भामन्ता ।

अत्थट्ठो नत्थट्ठो पे० समे समभागे तज्जाते ति ? न हेव वत्तम्भे । पे० ।

- 20 *रूप हेवत्थि हेव नत्थी ति ? भामन्ता ।

किन्तत्थि, किन्ति नत्थी ति ? रूप रूप ति हेवत्थि रूप वेदना ति हेव वत्थि पे० रूप सञ्ज्ञा ति हेव नत्थि पे० रूप सङ्खारा ति हेव नत्थि .. पे० .. रूप विञ्ज्ञाण ति हेव नत्थी ति ।

सेवत्थि सेव नत्थी ति ? न हेव वत्तम्भे । पे० ।

- 25 सेवत्थि सेव नत्थी ति ? भामन्ता ।

अत्थट्ठो नत्थट्ठो पे० समे समभागे तज्जाते ति ? न हेव वत्तम्भे । .. पे० ।

*वेदना सञ्ज्ञा सङ्खारा विञ्ज्ञाण हेवत्थि हेव नत्थी ति ? भामन्ता ।

- 30 किन्तत्थि, किन्ति नत्थी ति ? विञ्ज्ञाण विञ्ज्ञाण ति

हेवत्थि । विज्जाण रूपं ति हेव नत्थि . विज्जाणं वेदना ति हेव
नत्थि .. विज्जाण सज्जा ति हेव नत्थि विज्जाण सङ्खारा ति
हेव नत्थी ति ।

सेवत्थि, सेव नत्थी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

सेवत्थि, सेव नत्थी ति ? आमन्ता ।

5

अत्थट्ठो नत्थट्ठो पे० समे समभागे तज्जाते ति ? न हेव
वत्तब्बे । पे० ।

R 163

न वत्तब्ब - “रूप हेवत्थि, हेव नत्थी ति, वेदना सज्जा
सङ्खारा विज्जाण हेवत्थि, हेव नत्थी ति ? आमन्ता ।

रूप वेदना ति हेवत्थि रूप सज्जा ति हेवत्थि रूप सङ्खारा 10
ति हेवत्थि रूप विज्जाण ति हेवत्थि वेदना सज्जा सङ्खारा
विज्जाण रूप ति हेवत्थि विज्जाण वेदना ति हेवत्थि
विज्जाण सज्जा ति हेवत्थि विज्जाण सङ्खारा ति हेवत्थी ति ?
न हेव वत्तब्बे । . पे० . ।

तेन हि रूप हेवत्थि, हेव नत्थि, वेदना सज्जा सङ्खारा 15
विज्जाण हेवत्थि, हेव नत्थी ति ।

तत्सुद्धानं

उपलब्धो परिहानि^१, ब्रह्मचरियवासो ओघिसो ।

परिज्जा कामरागप्पहान, सब्बत्थिवादो आयतन ।

अतीतानागतो^२ सुभङ्गो^३, सब्बे धम्मा सत्तिपट्टाना ।

हेवत्थि हेव नत्थी ति ॥

20

महावग्गो ।

B 127

१ परिहान - सी०, स्या०, रो० । २-२ अतीतानागतेषु भागो - स्या०, रो० ।
क०-२०

२. द्वितीयो' वग्गो'

११(१) परूपहारकथा

१ *अत्थि अरुहत्तो असुच्चि' सुक्कविस्सट्ठी' ति ? आमन्ता ।
अत्थि अरुहत्तो रागो कामरागो कामरागपरियुट्ठान कामराग
सयोजन कामोघो कामयोगो कामच्छन्दनीवरण ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

५ *नत्थि अरुहत्तो रागो कामरागो कामरागपरियुट्ठान कामराग-
सयोजन कामोघो कामयोगो कामच्छन्दनीवरण ति ? आमन्ता ।

हत्थि नत्थि अरुहत्तो रागो कामरागो कामरागपरियुट्ठान
कामरागसयोजन कामोघो कामयोगो कामच्छन्दनीवरण, नो च वत्त रे
वत्तब्बे — अत्थि अरुहत्तो असुच्चि सुक्कविस्सट्ठी' ति ।

१० *अत्थि पुणुज्जनस्स असुच्चि सुक्कविस्सट्ठि, अत्थि तस्स रागो
कामरागो कामरागपरियुट्ठान कामरागसयोजन कामोघो कामयोगो
कामच्छन्दनीवरण ति ? आमन्ता ।

अत्थि अरुहत्तो असुच्चि सुक्कविस्सट्ठि, अत्थि तस्स रागो कामरागो
कामरागपरियुट्ठान पे० कामच्छन्दनीवरण ति ? न हेव वत्तब्बे ।

१५ .. पे० ।

अत्थि अरुहत्तो असुच्चि सुक्कविस्सट्ठि, नत्थि तस्स रागो
कामरागो कामरागपरियुट्ठान पे० कामच्छन्दनीवरण ति ?
आमन्ता ।

अत्थि पुणुज्जनस्स असुच्चि सुक्कविस्सट्ठि नत्थि तस्स रागो
२० कामरागो कामरागपरियुट्ठान पे० कामच्छन्दनीवरण ति ? न हव
वत्तब्बे । पे० ।

B 128

अत्थि अरुहत्तो असुच्चि सुक्कविस्सट्ठी ति ? आमन्ता ।

केनट्ठना ति ? हत्थि हि मारकायिका देवता अरुहत्तो असुच्चि
सुक्कविस्सट्ठि उपसहरन्ती ति ।

१-१ धी रो पारवत्तेसु नत्थि । * इमिमा सक्कवेन एकवादीपुब्बा इत्थि ।

२-२ असुच्चिसुक्कविस्सट्ठी - रो एवमुपरि ति ।

*मारकायिका देवता अरहतो असुचि सुक्कविस्सट्ठि उपसहरन्ती
ति ? आमन्ता ।

अत्थि मारकायिकान देवतान असुचि सुक्कविस्सट्ठि ति ? न
हेव वत्तब्बे । . पे० ।

R 165

*नत्थि मारकायिकान देवतान असुचि सुक्कविस्सट्ठि ति ? 5
आमन्ता ।

हञ्चि नत्थि मारकायिकान देवतान असुचि सुक्कविस्सट्ठि, नो
च वत रे वत्तब्बे — “मारकायिका देवता अरहतो असुचि सुक्कविस्सट्ठि
उपसहरन्ती” ति ।

*मारकायिका देवता अरहतो असुचि सुक्कविस्सट्ठि उपसहरन्ती 10
ति ? आमन्ता ।

मारकायिका देवता अत्तनो असुचि सुक्कविस्सट्ठि उपसहरन्ति,
अञ्जेस असुचि सुक्कविस्सट्ठि उपसहरन्ति, तस्स असुचि सुक्कविस्सट्ठि
उपसहरन्ती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*मारकायिका देवता नेव अत्तनो न अञ्जेसं न तस्स असुचि 15
सुक्कविस्सट्ठि उपसहरन्ती ति ? आमन्ता ।

हञ्चि मारकायिका देवता नेव अत्तनो न अञ्जेस न तस्स
असुचि सुक्कविस्सट्ठि उपसहरन्ति, नो च वत रे वत्तब्बे — “मारकायिका
देवता अरहतो असुचि सुक्कविस्सट्ठि उपसहरन्ती” ति ।

*मारकायिका देवता अरहतो असुचि सुक्कविस्सट्ठि उपसहरन्ती 20
ति ? आमन्ता ।

लोमकूपेहि उपसहरन्ती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२ *मारकायिका देवता अरहतो असुचि सुक्कविस्सट्ठि
उपसहरन्ती ति ? आमन्ता ।

किं कारणा ति ? हन्द हि विमति गाहयिस्सामा ति । 25

अत्थि अरहतो विमती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*अत्थि अरहतो विमती ति ? आमन्ता ।

अत्थि अरहतो सत्थरि विमति, धम्मे विमति, सङ्घे विमति,
सिक्खाय विमति, पुब्बन्ते विमति, अपरन्ते विमति, पुब्बन्तापरन्ते
विमति, इदप्पच्चयतापटिच्चसमुप्पन्नेसु धम्मेसु विमती ति ? न हेव 30
वत्तब्बे । पे० ।

R 166

B 129

*नत्थि अरहतो सत्थरि विमति, धम्मे विमति, सङ्गे विमति, सिक्खाय विमति, पुब्बन्ते विमति, अपरन्ते विमति, पुब्बन्तापरन्त विमति, इदप्पच्चयतापटिच्चसमुप्पन्नेसु धम्मेसु विमती ति ? भामन्ता ।

हत्थि नत्थि अरहतो सत्थरि विमति पे० इदप्पच्चयता
५ पटिच्चसमुप्पन्नेसु धम्मेसु विमति नो च वत रे वत्तब्बे - "अत्थि अरहतो विमती" ति ।

*अत्थि पुणुज्जनस्स विमति, अत्थि तस्स सत्थरि विमति पे० इदप्पच्चयतापटिच्चसमुप्पन्नेसु धम्मेसु विमती ति ? भामन्ता ।

अत्थि अरहतो विमति, अत्थि तस्स सत्थरि विमति पे० ..
१० इदप्पच्चयतापटिच्चसमुप्पन्नेसु धम्मेसु विमती ति ? न हेव वत्तब्बे ।
.. पे० .. ।

*अत्थि अरहतो विमति, नत्थि तस्स सत्थरि विमति .. पे० इदप्पच्चयतापटिच्चसमुप्पन्नेसु धम्मेसु विमती ति ? भामन्ता ।

अत्थि पुणुज्जनस्स विमति, नत्थि तस्स सत्थरि विमति पे०...
१५ इदप्पच्चयतापटिच्चसमुप्पन्नेसु धम्मेसु विमती ति ? न हेव वत्तब्बे ।
.. पे० ।

*अत्थि अरहतो असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ? भामन्ता ।

अरहतो असुचि सुक्कविस्सट्ठि किस्स निस्सन्दो ति ? असित पीतखायितसायितस्स निस्सन्दो ति ।

२० अरहतो असुचि सुक्कविस्सट्ठि असितपीतखायितसायितस्स निस्सन्दो ति ? भामन्ता ।

ये केचि असन्ति पिबन्ति खादन्ति^१ सायन्ति, सव्वेसयेव अत्थि असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*ये केचि असन्ति पिबन्ति खादन्ति सायन्ति सव्वेसयेव अत्थि
२५ असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ? भामन्ता ।

वारका असन्ति पिबन्ति खादन्ति सायन्ति अत्थि वारकानं असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*पण्डका असन्ति पिबन्ति खादन्ति सायन्ति, अत्थि पण्डकानं असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*देवा असन्ति पिवन्ति खादन्ति सायन्ति, अत्थि देवतानं असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

३ *अरहतो असुचि सुक्कविस्सट्ठि असितपीतखायितसायितस्स निस्सन्दो ति ? आमन्ता ।

अत्थि तस्स आसयो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . । 5

*अरहतो उच्चारपस्सावो असितपीतखायितसायितस्स निस्सन्दो, अत्थि तस्स आसयो ति ? आमन्ता । B 130

अरहतो असुचि सुक्कविस्सट्ठि असितपीतखायितसायितस्स निस्सन्दो, अत्थि तस्स आसयो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अरहतो असुचि सुक्कविस्सट्ठि असितपीतखायितसायितस्स निस्सन्दो, अत्थि तस्स आसयो ति ? आमन्ता । 10

अरहतो उच्चारपस्सावो असितपीतखायितसायितस्स निस्सन्दो, अत्थि तस्स आसयो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

४ *अत्थि अरहतो असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ? आमन्ता ।

अरहा मेथुन धम्म पटिसेवेय्य, मेथुन^१ उप्पादेय्य, पुत्तसम्बाध- 15
सयनं अज्झावसेय्य, कासिकचन्दनं पच्चनुभवेय्य, मालागन्धविलेपनं धारेय्य, जातरूपरजत सादियेय्या ति ? न हेव वत्तब्बे ।

R 168

*अत्थि पुथुज्जनस्स असुचि सुक्कविस्सट्ठि, पुथुज्जनो मेथुन धम्मं पटिसेवेय्य, मेथुनं उप्पादेय्य, पुत्तसम्बाधसयनं अज्झावसेय्य, कासिकचन्दनं पच्चनुभवेय्य, मालागन्धविलेपनं धारेय्य, जातरूपरजतं 20
सादियेय्या ति ? आमन्ता ।

अत्थि अरहतो असुचि सुक्कविस्सट्ठि, अरहा मेथुन धम्मं पटिसेवेय्य, मेथुनं उप्पादेय्य, पुत्तसम्बाधसयनं अज्झावसेय्य, कासिकचन्दनं पच्चनुभवेय्य, मालागन्धविलेपनं धारेय्य, जातरूपरजतं 25
सादियेय्या ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अत्थि अरहतो असुचि सुक्कविस्सट्ठि, न च अरहा मेथुन धम्मं पटिसेवेय्य, मेथुनं उप्पादेय्य, पुत्तसम्बाधसयनं अज्झावसेय्य, कासिकचन्दनं पच्चनुभवेय्य, मालागन्धविलेपनं धारेय्य, जातरूपरजतं
सादियेय्या ति ? आमन्ता ।

अस्मिन् पुण्यजनस्तु असुचि सुकविस्सट्ठी, न च पुण्यजनो मेघुन
धम्म पटिसेवेम्य मेघुन उप्पादेम्य, पुत्तसम्भाधसयन अज्झावसेम्य,
वासिक्कन्दन पच्चनुमवेम्य, मालागधविलेपन धारेम्य, जातरूपरजत
सादियेम्या ति ? न हेय वत्तव्वे ।

5 *अस्मिन् अरहत्तो असुचि सुकविस्सट्ठी ति ? आमन्ता ।

D. 131

ननु अरहत्तो रागो पहीनो उच्छिन्नमूलो तालावत्सुकतो
अनभावकृतो आर्यति अनुप्पादधम्मो ति ? आमन्ता ।

हस्मिन् अरहत्तो रागो पहीनो उच्छिन्नमूलो तालावत्सुकतो
अनभावकृतो आर्यति अनुप्पादधम्मो, नो च यत रे वत्तव्वे - 'अस्मि
10 अरहत्तो असुचि सुकविस्सट्ठी' ति ।

*अस्मिन् अरहत्तो असुचि सुकविस्सट्ठी ति ? आमन्ता ।

ननु अरहत्तो दोसो पहीनो पे० मोहो पहीनो मानो
पहीनो दिट्ठि पहीना यिचिविच्छा पहीना चीन पहीन उदञ्च
पहीन अहिरिक पहीन पे० अनोत्तप्य पहीन उच्छिन्नमूल ताला

15 वत्सुकत अनभावकृत आर्यति अनुप्पादधम्म ति ? आमन्ता ।

R 109

हस्मिन् अरहत्तो अनोत्तप्य पहीन उच्छिन्नमूल तालावत्सुकत
अनभावकृत आर्यति अनुप्पादधम्म, नो च यत रे वत्तव्वे - 'अस्मि
अरहत्तो असुचि सुकविस्सट्ठी' ति ।

४ *अस्मिन् अरहत्तो असुचि सुकविस्सट्ठी ति ? आमन्ता ।

20 ननु अरहत्तो रागप्पहानाय मग्गो भावितो ति ? आमन्ता ।

हस्मिन् अरहत्तो रागप्पहानाय मग्गो भावितो, नो च यत रे
वत्तव्वे - 'अस्मिन् अरहत्तो असुचि सुकविस्सट्ठी' ति ।

*अस्मिन् अरहत्तो असुचि सुकविस्सट्ठी ति ? आमन्ता ।

ननु अरहत्तो रागप्पहानाय मतिपट्ठाना भाविता .. पे० ..

25 गम्मणधाना भाविता इक्षिणादा भाविता इन्द्रिया भाविता ...
यना भाविता पे० योग्यता भाविता ति ? आमन्ता ।

हस्मिन् अरहत्तो रागप्पहानाय योग्यता भाविता, नो च यत रे
वत्तव्वे - 'अस्मिन् अरहत्तो असुचि सुकविस्सट्ठी' ति ।

अस्मिन् अरहत्तो असुचि सुकविस्सट्ठी ति ? आमन्ता ।

30 ननु अरहत्तो रागप्पहानाय .. पे० .. मोहणहानाय पे० ..

अनोत्तप्पपहानाय मग्गो भावितो पे० वोज्झङ्गा भाविता ति ?
आमन्ता ।

हञ्चि अरहतो अनोत्तप्पपहानाय वोज्झङ्गा भाविता, नो च
वत रे वत्तब्बे — “अत्थि अरहतो असुचि सुक्कविस्सट्ठी” ति ।

*अत्थि अरहतो असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ? आमन्ता । 5

ननु अरहा वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो कतकरणीयो
ओहितभारो अनुप्पत्तसदत्थो परिक्खीणभवसयोजनो सम्मदञ्जाविमुत्तो
उक्खितपलिघो सङ्घिण्णपरिखो अव्वूहेसिको निरग्गळो अरियो
पन्नद्वजो पन्नभारो विसञ्जुत्तो सुविजितविजयो, दुक्ख तस्स B 132
परिञ्जात, समुदयो पहीनो, निरोधो सच्छिकतो, मग्गो भावितो, 10
अभिञ्जेय्य अभिञ्जात, परिञ्जेय्य परिञ्जात, पहातब्बं पहीन, भावेतब्ब
भावित, सच्छिकातब्ब सच्छिकत ति ? आमन्ता । R 170

हञ्चि अरहा वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो कतकरणीयो
पे० सच्छिकातब्ब सच्छिकत, नो च वत रे वत्तब्बे — “अत्थि अरहतो
असुचि सुक्कविस्सट्ठी” ति । 15

६ *अत्थि अरहतो असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ? सधम्म-
कुसलस्स अरहतो अत्थि असुचि सुक्कविस्सट्ठी, परधम्मकुसलस्स अरहतो
नत्थि असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ।

सधम्मकुसलस्स अरहतो अत्थि असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ?
आमन्ता । 20

परधम्मकुसलस्स अरहतो अत्थि असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*परधम्मकुसलस्स अरहतो नत्थि असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ?
आमन्ता ।

सधम्मकुसलस्स अरहतो नत्थि असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ? 25
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*सधम्मकुसलस्स अरहतो रागो पहीनो, अत्थि तस्स असुचि
सुक्कविस्सट्ठी ति ? आमन्ता ।

परधम्मकुसलस्स अरहतो रागो पहीनो, अत्थि तस्स असुचि
सुक्कविस्सट्ठी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 30

*सधम्मकुसलस्स अरुहो दोसो पहीनो पे० मोहो पहीनो पे० अनोत्तप्प पहीन, अत्थि तस्स असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ? आमन्ता ।

परधम्मकुसलस्स अरुहो अनोत्तप्प पहीन, अत्थि तस्स असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*सधम्मकुसलस्स अरुहो रागप्पहानाय मग्गो भावितो पे०... वोज्झङ्गा भाविता पे० दोसप्पहानाय पे० मोहप्पहानाय पे० अनोत्तप्पहानाय मग्गो भावितो पे० वोज्झङ्गा भाविता अत्थि तस्स असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ? आमन्ता ।

R. 171

10 परधम्मकुसलस्स अरुहो अनोत्तप्पहानाय वोज्झङ्गा भाविता, अत्थि तस्स असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*सधम्मकुसलो अरुहा वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो पे० सच्छिक्कातब्ब सच्छिक्कत अत्थि तस्स असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ? आमन्ता ।

B 133 15

परधम्मकुसलो अरुहा वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो पे० सच्छिक्कातब्ब सच्छिक्कत अत्थि तस्स असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*परधम्मकुसलस्स अरुहो रागो पहीनो नत्थि तस्स असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ? आमन्ता ।

20 सधम्मकुसलस्स अरुहो रागो पहीनो, नत्थि तस्स असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*परधम्मकुसलस्स अरुहो दोसो पहीनो पे० मोहो पहीनो पे० अनोत्तप्प पहीन नत्थि तस्स असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ? आमन्ता ।

25 सधम्मकुसलस्स अरुहो अनोत्तप्प पहीन, नत्थि तस्स असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*परधम्मकुसलस्स अरुहो रागप्पहानाय मग्गो भावितो पे०... वोज्झङ्गा भाविता पे० दोसप्पहानाय पे० मोहप्पहानाय पे० अनोत्तप्पहानाय मग्गो भावितो पे० वोज्झङ्गा भाविता 30 नत्थि तस्स असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ? आमन्ता ।

सधम्मकुसलस्स अरहतो अनोत्तप्पपहानाय वोज्झङ्गा भाविता,
नत्थि तस्स असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*परधम्मकुसलो अरहा वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो पे०
सच्छिकातव्व सच्छिकत, नत्थि तस्स असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ?
आमन्ता ।

5

सधम्मकुसलो अरहा वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो पे०
सच्छिकातव्व सच्छिकत, नत्थि तस्स असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ? न
हेवं वत्तब्बे । पे० ।

R 172

७ *अत्थि अरहतो असुचि सुक्कविस्सट्ठी ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता — “ये ते”, भिक्खवे, भिक्खू पृथुज्जना सील- 10
सम्पन्ना सता^१ सम्पजाना निद्व ओक्कमन्ति, तेस असुचि न मुच्चति ।
ये पि ते, भिक्खवे, वाहिरका इसयो कामेसु वीतरागा, तेस पि असुचि
न मुच्चति । अट्ठानमेत, भिक्खवे, अनवकासो य अरहतो असुचि
मुच्चयेया” ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता^३ ।

तेन हि न वत्तब्ब — “अत्थि अरहतो असुचि^४ सुक्कविस्सट्ठी^५” 15
ति ।

न वत्तब्ब — “अत्थि अरहतो परूपहारो” ति ? आमन्ता ।

B 134

ननु अरहतो चीवर-पिण्डपात-सेनासन-गिलानपच्चय-भेसज्ज-
परिक्खार परे उपसहरेय्यु ति ? आमन्ता ।

हच्चि अरहतो चीवर-पिण्डपात-सेनासन-गिलानपच्चय-भेसज्ज- 20
परिक्खार परे उपसहरेय्यु, तेन^१ वत रे वत्तब्बे^२ — “अत्थि अरहतो
परूपहारो” ति ।

*अरहतो चीवर-पिण्डपात-सेनासन-गिलानपच्चय-भेसज्ज-
परिक्खार परे उपसहरेय्यु ति, अत्थि अरहतो परूपहारो ति ? आमन्ता ।

अरहतो सोतापत्तिफल वा सकदागामिफल वा अनागामिफल 25
वा अरहत वा परे उपसहरेय्यु ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१ केचि — सी० । २ सति — स्या०, रो० । ३ स्या० पोत्यके नत्थि ।
४-४ असुचिसुक्कविस्सट्ठी — रो० । ५-५ रो० पोत्यके नत्थि ।

१२(२) अञ्जानकथा

८ *अत्थि अरुहतो अञ्जान ति ? आमन्ता ।

अत्थि अरुहतो अविज्जा अविज्जोघो अविज्जायोगो अविज्जानुसयो अविज्जापरियुद्धान अविज्जासयोजन अविज्जानीवरण ति ? न हेव वत्तब्बे ।

५ नत्थि अरुहतो अविज्जा अविज्जोघो अविज्जायोगो अविज्जानुसयो अविज्जापरियुद्धान अविज्जासयोजन अविज्जानीवरण ति ? आमन्ता ।

हञ्चि नत्थि अरुहतो अविज्जा अविज्जोघो अविज्जायोगो अविज्जानुसयो अविज्जापरियुद्धान अविज्जासयोजन अविज्जानीवरण,
१० नो च वत रे वत्तब्बे — 'अत्थि अरुहतो अञ्जान' ति ।

*अत्थि पुणुज्जनस्स अञ्जान, अत्थि तस्स अविज्जा अविज्जोघो अविज्जायोगो अविज्जानुसयो अविज्जापरियुद्धान अविज्जासयोजन अविज्जानीवरण ति ? आमन्ता ।

अत्थि अरुहतो अञ्जान, अत्थि तस्स अविज्जा अविज्जोघो
१५ अविज्जायोगो अविज्जानुसयो अविज्जापरियुद्धान अविज्जासयोजन अविज्जानीवरण ति ? न हेव वत्तब्बे ।

*अत्थि अरुहतो अञ्जान नत्थि तस्स अविज्जा अविज्जोघो अविज्जायोगो अविज्जानुसयो अविज्जापरियुद्धान अविज्जासयोजन अविज्जानीवरण ति ? आमन्ता ।

B 135

२० अत्थि पुणुज्जनस्स अञ्जान नत्थि तस्स अविज्जा अविज्जोघो अविज्जायोगो अविज्जानुसयो अविज्जापरियुद्धान अविज्जासयोजन अविज्जानीवरण ति ? न हेव वत्तब्बे ।

*अत्थि अरुहतो अञ्जान ति ? आमन्ता ।

अरुहा अञ्जानपकतो पाण हनेम्य अविन्न आदियम्य मुसा
२५ भणेम्य पिसुण भणेम्य, फहस भणेम्य सम्फ'पलपेम्य' सच्चि छिन्देम्य, निस्तोष हरेम्य एकागारियं करेम्य परिषये तिठेम्य परदार गच्छम्य गामघात करेम्य, निगमघात करेम्य ति ? न हेव वत्तब्बे ।

*अत्थि पुथुज्जनस्स अञ्ञाण, पुथुज्जनो अञ्ञाणपकतो पाणं हनेय्य, अदिन्न आदियेय्य, मुसा भणेय्य पे० गामघात करेय्य, निगमघात करेय्या ति ? आमन्ता ।

अत्थि अरहतो अञ्ञाण, अरहा अञ्ञाणपकतो पाण हनेय्य, अदिन्न आदियेय्य पे० गामघात करेय्य, निगमघात करेय्या ति ? 5 न हेव वत्तब्बे ।

*अत्थि अरहतो अञ्ञाण, न च अरहा अञ्ञाणपकतो पाण हनेय्य, अदिन्न आदियेय्य पे० गामघात करेय्य, निगमघात करेय्या ति ? आमन्ता ।

अत्थि पुथुज्जनस्स अञ्ञाण, न च पुथुज्जनो अञ्ञाणपकतो पाण हनेय्य, अदिन्न आदियेय्य पे० गामघात करेय्य, निगमघात करेय्या ति ? न हेव वत्तब्बे । 10

*अत्थि अरहतो अञ्ञाण ति ? आमन्ता ।

अत्थि अरहतो सत्थरि अञ्ञाण, धम्मे अञ्ञाण, सद्धे अञ्ञाण, सिक्खाय अञ्ञाण, पुब्बन्ते अञ्ञाण, अपरन्ते अञ्ञाण, पुब्बन्तापरन्ते अञ्ञाण, इदप्पच्चयतापटिच्चसमुप्पन्नेसु धम्मेसु अञ्ञाण ति ? न हेव वत्तब्बे । 15

*नत्थि अरहतो सत्थरि अञ्ञाण, धम्मे अञ्ञाण, सद्धे अञ्ञाण, सिक्खाय अञ्ञाण, पुब्बन्ते अञ्ञाण, अपरन्ते अञ्ञाण, पुब्बन्तापरन्ते अञ्ञाण, इदप्पच्चयतापटिच्चसमुप्पन्नेसु धम्मेसु अञ्ञाण ति ? आमन्ता । 20

हज्जि नत्थि अरहतो सत्थरि अञ्ञाण, धम्मे अञ्ञाणं, सद्धे अञ्ञाण पे० इदप्पच्चयतापटिच्चसमुप्पन्नेसु धम्मेसु अञ्ञाण, नो च वत रे वत्तब्बे — “अत्थि अरहतो अञ्ञाण” ति ।

*अत्थि पुथुज्जनस्स अञ्ञाण, अत्थि तस्स सत्थरि अञ्ञाण, धम्मे अञ्ञाण, सद्धे अञ्ञाण पे० इदप्पच्चयतापटिच्चसमुप्पन्नेसु धम्मेसु अञ्ञाण ति ? आमन्ता । 25

अत्थि अरहतो अञ्ञाण, अत्थि तस्स सत्थरि अञ्ञाण, धम्मे अञ्ञाण, सद्धे अञ्ञाण पे० इदप्पच्चयतापटिच्चसमुप्पन्नेसु धम्मेसु अञ्ञाण ति ? न हेव वत्तब्बे । 30

*अस्मि भरहृतो अञ्जान, नस्मि तस्स सत्परि अञ्जान, धम्म अञ्जान, सङ्खे अञ्जान पे० इदप्पच्चयतापटिच्चसमुप्पघ्नेसु धम्मेषु अञ्जान ति ? आमन्ता ।

अस्मि पुणुज्जनस्स अञ्जान नस्मि तस्स सत्परि अञ्जान,
५ धम्मे अञ्जान, सङ्खे अञ्जान पे० इदप्पच्चयतापटिच्चसमुप्पघ्नेसु धम्मेषु अञ्जान ति ? न हेव वत्तब्बे ।

६ *अस्मि भरहृतो अञ्जान ति ? आमन्ता ।

ननु भरहृतो रागो पहीनो उच्छिन्नमूलो तालावत्पुक्तो अनभावङ्कृतो आर्यति अनुप्पादधम्मो ति ? आमन्ता ।

१० हस्मि भरहृतो रागो पहीनो उच्छिन्नमूलो तालावत्पुक्तो अनभावङ्कृतो आर्यति अनुप्पादधम्मो, नो च वत रे वत्तब्बे — “अस्मि भरहृतो अञ्जान” ति ।

*अस्मि भरहृतो अञ्जान ति ? आमन्ता ।

ननु भरहृतो दोसो पहीनो पे० मोहो पहीनो पे०..
१५ अनोत्तप्प पहीन उच्छिन्नमूल तालावत्पुक्त अनभावङ्कृत आर्यति अनुप्पादधम्म ति ? आमन्ता ।

हस्मि भरहृतो अनोत्तप्प पहीन उच्छिन्नमूल तालावत्पुक्त अनभावङ्कृत आर्यति अनुप्पादधम्म, नो च वत रे वत्तब्बे — ‘अस्मि भरहृतो अञ्जान’ ति ।

२० *अस्मि भरहृतो अञ्जान ति ? आमन्ता ।

ननु भरहृतो रागप्पहानाय मग्गो भावितो पे० बोज्झङ्गा भाविता ति ? आमन्ता ।

हस्मि भरहृतो रागप्पहानाय बोज्झङ्गा भाविता, नो च वत रे वत्तब्बे — ‘अस्मि भरहृतो अञ्जान’ ति ।

२५ *अस्मि भरहृतो अञ्जान ति ? आमन्ता ।

ननु भरहृतो दोसप्पहानाय पे० मोहप्पहानाय पे०..
अनोत्तप्पहानाय मग्गो भावितो पे० बोज्झङ्गा भाविता ति ? आमन्ता ।

हस्मि भरहृतो अनोत्तप्पहानाय बोज्झङ्गा भाविता, नो च
३० वत रे वत्तब्बे — “अस्मि भरहृतो अञ्जान” ति ।

*अत्थि अरहतो अञ्जाण ति ? आमन्ता ।

ननु अरहा वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो पे० सच्छि-
कातब्बं सच्छिकत ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अरहा वीतरागो पे० सच्छिकातब्ब सच्छिकतं,
नो च वत रे वत्तब्बे - "अत्थि अरहतो अञ्जाण" ति ।

5

१०. *अत्थि अरहतो अञ्जाण ति ? सधम्मकुसलस्स अरहतो
अत्थि अञ्जाणं, परधम्मकुसलस्स अरहतो नत्थि अञ्जाण ति ।

सधम्मकुसलस्स अरहतो अत्थि अञ्जाण ति ? आमन्ता ।

परधम्मकुसलस्स अरहतो अत्थि अञ्जाण ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

10

*परधम्मकुसलस्स अरहतो नत्थि अञ्जाण ति ? आमन्ता ।

सधम्मकुसलस्स अरहतो नत्थि अञ्जाण ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

. पे० ।

*सधम्मकुसलस्स अरहतो रागो पहीनो, अत्थि तस्स अञ्जाण
ति ? आमन्ता ।

15

परधम्मकुसलस्स अरहतो रागो पहीनो, अत्थि तस्स अञ्जाण
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*सधम्मकुसलस्स अरहतो दोसो पहीनो पे० मोहो पहीनो

. पे० अनोत्तप्प पहीन, अत्थि तस्स अञ्जाण ति ? आमन्ता ।

परधम्मकुसलस्स अरहतो अनोत्तप्प पहीन, अत्थि तस्स अञ्जाणं
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

20

*सधम्मकुसलस्स अरहतो रागप्पहानाय मग्गो भावितो पे०
वोज्झङ्गा भाविता, अत्थि तस्स अञ्जाण ति ? आमन्ता ।

परधम्मकुसलस्स अरहतो रागप्पहानाय वोज्झङ्गा भाविता,
अत्थि तस्स अञ्जाण ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

25 R 177

*सधम्मकुसलस्स अरहतो दोसप्पहानाय पे० मोहप्पहानाय

पे० अनोत्तप्पहानाय मग्गो भावितो पे० वोज्झङ्गा भाविता,
अत्थि तस्स अञ्जाण ति ? आमन्ता ।

30

परधम्मकुसलस्स अरहतो अनोत्तप्पहानाय वोज्झङ्गा भाविता,
अत्थि तस्स अञ्जाण ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*सधम्मकुसलो अरहा वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो प०
सच्छिक्कातव्य सच्छिक्कत, नत्थि तस्स अञ्ञाण ति ? आमन्ता ।

परधम्मकुसलो अरहा वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो पे०
सच्छिक्कातव्य सच्छिक्कत, नत्थि तस्स अञ्ञाण ति ? न हेव वत्तव्य ।

5 पे० ।

*परधम्मकुसलस्स अरहतो रागो पहीनो नत्थि तस्स अञ्ञाण
ति ? आमन्ता ।

सधम्मकुसलस्स अरहतो रागो पहीनो, नत्थि तस्स अञ्ञाण
ति ? न हेव वत्तव्ये । पे० ।

10 *परधम्मकुसलस्स अरहतो दोसो पहीनो पे० मोहो पहीनो
पे० अनोत्तप्य पहीन, नत्थि तस्स अञ्ञाण ति ? आमन्ता ।

सधम्मकुसलस्स अरहतो अनोत्तप्य पहीन, नत्थि तस्स अञ्ञाण
ति ? न हेव वत्तव्ये । पे० ।

*परधम्मकुसलस्स अरहतो रागप्पहानाय मग्गो भावितो पे० -
15 वोज्झङ्गा भाविता पे० धोमप्पहानाय पे० मोहप्पहानाय पे०
अनोत्तप्यपहानाय मग्गो भावितो पे० वोज्झङ्गा भाविता नत्थि
तस्स अञ्ञाण ति ? आमन्ता ।

सधम्मकुसलस्स अरहतो अनोत्तप्यपहानाय वोज्झङ्गा भाविता,
नत्थि तस्स अञ्ञाण ति ? न हेव वत्तव्ये । पे० ।

20 *परधम्मकुसलो अरहा वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो प०-
सच्छिक्कातव्य सच्छिक्कत नत्थि तस्स अञ्ञाण ति ? आमन्ता ।

नयम्मकुसलो अरहा वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो प०-
सच्छिक्कातव्य सच्छिक्कत नत्थि तस्स अञ्ञाण ति ? न हेव वत्तव्य ।
प० ।

25 ११ *अरिय अरहतो अञ्ञाण ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता - "जानतोहं", भिक्खवे, पस्सतो आसवान
सय यदामि नो अजानतो नो अपस्सतो । भिञ्च भिक्खवे, जानतो
नि पस्सतो आसवान सयो होति ? 'इति रूप इति रूपस्स समुदयो

१ एव - 'अरहतो दोसो पहीनो पे ... इति रा वीतरागे वीतदोसो वीतमोहो' ।
२ जानताहं - गी जानताहं - स्या रा एवमुपरि नि ।

इति रूपस्स अत्थङ्गमो, इति वेदना पे० इति सञ्जा इति सङ्घारा इति विञ्जाण, इति विञ्जाणस्स समुदयो, इति विञ्जाणस्स अत्थङ्गमो' ति - एव खो, भिक्खवे, जानतो एव पस्सतो आसवान खयो होती" ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तब्ब - "अत्थि अरहतो अञ्जाण" ति ।

5

*अत्थि अरहतो अञ्जाण ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता - "जानतोह, भिक्खवे, पस्सतो आसवान खय वदामि, नो अजानतो नो अपस्सतो । किञ्च, भिक्खवे, जानतो किं पस्सतो आसवान खयो होति ? 'इदं दुक्ख' ति - भिक्खवे, जानतो पस्सतो आसवान खयो होति, 'अयं दुक्खसमुदयो' ति - जानतो पस्सतो आसवान खयो होति, 'अयं दुक्खनिरोधो' ति - जानतो पस्सतो आसवान खयो होति, 'अयं दुक्खनिरोधगामिनी पटिपदा' ति - जानतो पस्सतो आसवान खयो होति । एव खो, भिक्खवे, जानतो एव पस्सतो आसवान खयो होती" ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

B 139

10

तेन हि न वत्तब्ब - "अत्थि अरहतो अञ्जाण" ति ।

15

*अत्थि अरहतो अञ्जाण ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता - "सब्ब, भिक्खवे, अनभिजान अपरिजान अविराजय अप्पजह अभब्बो दुक्खक्खयाय, सब्ब^१ च खो, भिक्खवे^१, अभिजान परिजान विराजय पजह भब्बो दुक्खक्खयाया" ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

R 179

20

तेन हि न वत्तब्ब - "अत्थि अरहतो अञ्जाण" ति ।

*अत्थि अरहतो अञ्जाण ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता -

"सहावस्स दस्सनसम्पदाय,
तयस्सु धम्मा जहिता भवन्ति ।
सक्कायदिट्ठी विचिकिच्छित्तं च,
सीलब्बत वा पि यदत्थि किञ्चि ।
चतूहपायेहि च विप्पमुत्तो,
छच्चाभिठानानि^२ अभब्बो^३ कातु" ति ॥

25

१-१ इदं खो भिक्खवे सब्ब - सी० । २ छ चाभिठानानि - सी०, स्या०, रो०, एवमुपरि पि । ३ अभब्ब - म०, एवमुपरि पि ।

अत्येव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तव्व - "अत्थि अरहतो अञ्ञाण" ति ।

अत्थि अरहतो अञ्ञाण ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता - यस्मि भिक्खवे, समये अरियसावकस्स

- 5 विग्ग वीतमल धम्मवक्खु उदपादि - 'य विञ्चि समुदयधम्म सब्बं उ
निरोधधम्म ति । सह दस्सनुप्पादा, भिक्खवे, अरियसावकस्स तीणि
सयोजनानि पहीयन्ति - सक्कायदिट्ठि विचिकिञ्छा, सीलव्वतपरामासो'
ति । अत्येव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तव्व - 'अत्थि अरहतो अञ्ञाण' ति ।

- B 140 10 न वत्तव्व - अत्थि अरहतो अञ्ञाण' ति ? आमन्ता ।

ननु अरहा इत्थिपुरिसान' नामगोत्त न जानेम्य, मग्गामग्ग न
जानम्य तिणकट्टवनप्पतीन नाम न जानेम्या ति ? आमन्ता ।

- R. 180 हञ्चि अरहा इत्थिपुरिसान नामगोत्त न जानेम्य मग्गामग्ग
न जानेम्य तिणकट्टवनप्पतीन नाम न जानेम्य, तेन वत्त रे वत्तव्वे -
15 'अत्थि अरहतो अञ्ञाण' ति ।

*अरहा इत्थिपुरिसान नामगोत्त न जानेम्य, मग्गामग्ग न जानेम्य,
तिणकट्टवनप्पतीन नाम न जानेम्या ति, अत्थि अरहतो अञ्ञाण ति ?
आमन्ता ।

- अरहा सोत्तापत्तिफल वा सकदागामिफल वा अनागामिफल
20 वा अरहत्स वा न जानेम्या ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

१३(१) कट्ठकथा

१२ *अत्थि अरहतो अरहत्ता ति ? आमन्ता ।

अत्थि अरहतो विचिकिञ्छा विचिकिञ्छापरियुट्ठान विचिकिञ्छा
सयोजन विचिकिञ्छानीवरण ति ? न हेव वत्तव्व । पे० ।

- नत्थि अरहतो विचिकिञ्छा विचिकिञ्छापरियुट्ठान
25 विचिकिञ्छासयोजन विचिकिञ्छानीवरण ति ? आमन्ता ।

हञ्चि नत्थि अरहतो विचिकिञ्छा विचिकिञ्छापरियुट्ठान

विचिकिच्छासंयोजन विचिकिच्छानीवरण, नो च वत रे वत्तब्बे — “अत्थि अरहतो कङ्खा” ति ।

*अत्थि पुथुज्जनस्स कङ्खा, अत्थि तस्स विचिकिच्छा विचिकिच्छापरियुट्ठान विचिकिच्छासयोजन विचिकिच्छानीवरणं ति ? आमन्ता ।

5

अत्थि अरहतो कङ्खा, अत्थि तस्स विचिकिच्छा विचिकिच्छापरियुट्ठान विचिकिच्छासयोजन विचिकिच्छानीवरण ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० ।

*अत्थि अरहतो कङ्खा, नत्थि तस्स विचिकिच्छा विचिकिच्छापरियुट्ठानं विचिकिच्छासयोजन विचिकिच्छानीवरण ति ? आमन्ता ।

10 R 181

अत्थि पुथुज्जनस्स कङ्खा, नत्थि तस्स विचिकिच्छा विचिकिच्छापरियुट्ठान विचिकिच्छासयोजन विचिकिच्छानीवरण ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

B 141

*अत्थि अरहतो कङ्खा ति ? आमन्ता ।

अत्थि अरहतो सत्थरि कङ्खा, धम्मे कङ्खा, सङ्खे कङ्खा, सिक्खाय कङ्खा, पुब्बन्ते कङ्खा, अपरन्ते कङ्खा, पुब्बन्तापरन्ते कङ्खा, इदप्पच्चयतापटिच्चसमुप्पन्नेसु धम्मेषु कङ्खा ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

15

*नत्थि अरहतो सत्थरि कङ्खा, धम्मे कङ्खा पे० इदप्पच्चयतापटिच्चसमुप्पन्नेसु धम्मेषु कङ्खा ति ? आमन्ता ।

हञ्चि नत्थि अरहतो सत्थरि कङ्खा, धम्मे कङ्खा पे० इदप्पच्चयतापटिच्चसमुप्पन्नेसु धम्मेषु कङ्खा, नो च वत रे वत्तब्बे — “अत्थि अरहतो कङ्खा” ति ।

20

*अत्थि पुथुज्जनस्स कङ्खा, अत्थि तस्स सत्थरि कङ्खा, धम्मे कङ्खा पे० इदप्पच्चयतापटिच्चसमुप्पन्नेसु धम्मेषु कङ्खा ति ? आमन्ता ।

25

अत्थि अरहतो कङ्खा, अत्थि तस्स सत्थरि कङ्खा, धम्मे कङ्खा पे० इदप्पच्चयतापटिच्चसमुप्पन्नेसु धम्मेषु कङ्खा ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

*अत्थि अरहतो कङ्खा, नत्थि तस्स सत्थरि कङ्खा, धम्मे कङ्खा पे० इदप्पच्चयतापटिच्चसमुप्पन्नेसु धम्मेषु कङ्खा ति ? आमन्ता ।

अतिथि पुण्यज्जनम्भ कङ्क्षा, नतिथि तस्स सत्यरि कङ्क्षा, धम्मे कङ्क्षा पे० इदप्पञ्चयतापटिञ्चसमुप्पन्नेसु धम्मेषु कङ्क्षा ति ? न हेव वत्तव्ये ।

R. 182

१३ *अतिथि अरुहतो कङ्क्षा ति ? भामन्ता ।

५ ननु अरुहतो रागो पहीनो उच्चिन्नमूलो तालावत्पुक्तो अनभावङ्कतो भायति अनुप्पादधम्मो ति ? भामन्ता ।

हज्जि अरुहतो रागो पहीनो उच्चिन्नमूलो तालावत्पुक्तो अनभावङ्कतो भायति अनुप्पादधम्मो नो च वत रे वत्तव्ये - "अतिथि अरुहतो कङ्क्षा" ति ।

१० *अतिथि अरुहतो कङ्क्षा ति ? भामन्ता ।

ननु अरुहतो दोसो पहीनो पे० मोहो पहीनो पे०... अनोत्तप्य पहीन पे० रागप्पहानाय मग्गो भावितो पे० वोज्झङ्गा भाविता पे० दोसप्पहानाय पे० अनोत्तप्यपहानाय मग्गो भावितो पे० वोज्झङ्गा भाविता ननु अरुहा धीतरागो धीतदोसो
१५ धीतमोहो पे० सञ्चिक्कातव्य सञ्चिक्कस ति ? भामन्ता ।

हज्जि अरुहा धीतरागो धीतदोसो धीतमोहो पे० सञ्चिक्कातव्य सञ्चिक्कस नो च वत रे वत्तव्ये - "अतिथि अरुहतो कङ्क्षा" ति ।

B 142,
R. 183

१४ *अतिथि अरुहतो कङ्क्षा ति ? सधम्मकुसलस्स अरुहतो अतिथि कङ्क्षा, परधम्मकुसलस्स अरुहतो नतिथि कङ्क्षा ति ।

२० सधम्मकुसलस्स अरुहतो अतिथि कङ्क्षा ति ? भामन्ता ।
परधम्मकुसलस्स अरुहतो अतिथि कङ्क्षा ति ? न हव वत्तव्ये ।
पे० ।

*परधम्मकुसलस्स अरुहतो नतिथि कङ्क्षा ति ? भामन्ता ।
सधम्मकुसलस्स अरुहतो नतिथि कङ्क्षा ति ? न हव वत्तव्ये ।

२५ पे० ।

सधम्मकुसलस्स अरुहतो रागो पहीनो अतिथि तस्स कङ्क्षा ति ?
भामन्ता ।

परधम्मकुसलस्स अरहतो रागो पहीनो, अत्थि तस्स कङ्खा ति ?
न हंव वत्तब्बे । . पे० ।

*सधम्मकुसलस्स अरहतो दोसो पहीनो पे० . मोहो पहीनो
...पे० अनोत्तप्प पहीन पे० रागप्पहानाय मग्गो भावितो पे०
बोज्झङ्गा भाविता पे० दोसप्पहानाय . पे० . मोहप्पहानाय 5
. पे० अनोत्तप्पहानाय मग्गो भावितो पे० बोज्झङ्गा भाविता
.. पे०.. सधम्मकुसलो अरहा वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो पे०
सच्छिकातब्बं सच्छिकत, अत्थि तस्स कङ्खा ति ? आमन्ता ।

R 184

परधम्मकुसलो अरहा वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो . पे०
सच्छिकातब्ब सच्छिकतं, अत्थि तस्स कङ्खा ति ? न हेव वत्तब्बे । 10
.. पे०..

परधम्मकुसलस्स अरहतो रागो पहीनो, नत्थि तस्स कङ्खा ति ?
आमन्ता ।

सधम्मकुसलस्स अरहतो रागो पहीनो, नत्थि तस्स कङ्खा ति ?
न हेवं वत्तब्बे । पे० । 15

*परधम्मकुसलस्स अरहतो दोसो पहीनो पे० मोहो पहीनो
पे० . अनोत्तप्पं पहीन पे० रागप्पहानाय मग्गो भावितो पे०
बोज्झङ्गा भाविता पे० दोसप्पहानाय पे० मोहप्पहानाय
. पे० अनोत्तप्पहानाय मग्गो भावितो पे० बोज्झङ्गा भाविता
...पे० . । 20

परधम्मकुसलो अरहा वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो पे०
सच्छिकातब्ब सच्छिकत, नत्थि तस्स कङ्खा ति ? आमन्ता ।

सधम्मकुसलो अरहा वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो पे०
सच्छिकातब्ब सच्छिकत, नत्थि तस्स कङ्खा ति ? न हेव वत्तब्बे ।
. पे० । 25

१५ *अत्थि अरहतो कङ्खा ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता — “जानतोह, भिक्खवे, पस्सतो आसवान
खयं वदामि, नो अजानतो नो अपस्सतो । किञ्च, भिक्खवे, जानतो
किं पस्सतो आसवानं खयो होति ? ‘इति रूप’ पे० ‘इति विज्जाणस्स

B 143

R 185

अत्यङ्गमो' ति - एव सो, भिक्षवे, जानतो एव पस्सतो आसवान
सयो होती' ति । अत्येव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तब्ब - "अत्थि भरुहो कद्धा" ति ।

*अत्थि भरुहो कद्धा ति ? आमन्ता ।

- 5 ननु वुत्त भगवता - "जानतोह भिक्षवे, पस्सतो आसवान
सय वदामि, नो अजानतो नो अपस्सतो । किञ्च, भिक्षवे, जानतो किं
पस्सतो आसवान सयो होति ? 'इव दुक्ख' ति, भिक्षवे पे०
'अयं दुक्खनिरोधगामिनी पटिपदा' ति जानतो पस्सतो आसवान सयो
होति । एव सो, भिक्षवे, जानतो एव पस्सतो आसवान सयो होती'
10 ति । अत्येव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तब्ब - "अत्थि भरुहो कद्धा" ति ।

*अत्थि भरुहो कद्धा ति ? आमन्ता ।

- ननु वुत्त भगवता - "सब्ब, भिक्षवे, अनभिजान अपरिजान
अविराजय अप्पजह् अभब्बो दुक्खसक्खाय, सब्बं च' सो, भिक्षवे,
15 अभिजान परिजान विराजय पजह् भब्बो दुक्खसक्खाया' ति । अत्येव
सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तब्ब - "अत्थि भरुहो कद्धा" ति ।

*अत्थि भरुहो कद्धा ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता -

R. 106 20

सहायस्स वस्सनसम्पदाय पे० ।

अच्छाभिठानानि अभब्बो कातु" ति ॥

अत्येव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तब्ब - "अत्थि भरुहो कद्धा" ति ।

*अत्थि भरुहो कद्धा ति ? आमन्ता ।

- 25 ननु वुत्त भगवता - यस्मि भिक्षवे समये अरियसावकस्स
विरज बीतमस धम्मचक्खुं उदपादि - य किञ्चि समुवयधम्मं सखं तं
निरोधधम्मं ति सह दस्सनुप्पादा भिक्षव अरियसावकस्स ठीणि
समोजनानि पहीयति - सक्कायदिट्ठि विचिकिञ्छा, सीलस्थितपरामासो'
ति । अत्येव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तब्ब — “अत्थि अरहतो कङ्काल” ति ।

*अत्थि अरहतो कङ्काल ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता —

“यदा हवे पातुभवन्ति धम्मा,
आतापिनो ज्ञायतो ब्राह्मणस्स ।

5

अथस्स कङ्काल वपयन्ति सब्बा,
यतो पजानाति सहेतुधम्मं ति ॥

“यदा हवे पातुभवन्ति धम्मा,
आतापिनो ज्ञायतो ब्राह्मणस्स ।

B 144

अथस्स कङ्काल वपयन्ति सब्बा,
यतो खयं पच्चयानं अवेदी ति ॥

10

“यदा हवे पातुभवन्ति धम्मा,
आतापिनो ज्ञायतो ब्राह्मणस्स ।
विधूपयं तिष्ठति मारसेनं,
सुरियो^१ व^२ ओभासयमन्तलिव्व ति ॥

15

“या काचि कङ्काल इध व हुरं वा,
सकवेदिया वा परवेदिया वा ।
ज्ञायिनो ता पजहन्ति सब्बा,
आतापिनो ब्रह्मचरियं चरन्ता ति ॥

R 187

“ये कङ्कालसमतिक्कन्ता, कङ्कालभूतेसु पाणिषु ।
असंसया विसयुत्ता, तेसु दिन्न महप्फल ति ॥

20

“एतादिसी धम्मपकासनेत्थ,
न^३ तत्थ किं^३ कङ्कालि कोचि सावको ।
नित्थिण्णओघ^३ विचिकिच्छिच्छिन्नं,
बुद्धं नमस्साम जिन जनिन्दा” ति ॥

25

अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तब्ब — “अत्थि अरहतो कङ्काल” ति ।

१-१ सुरियोव - म० । २-२ कसु तत्थ - स्या०, किन्नु तत्थ - रो० ।

३ नित्थिण्णओघ - सी०, रो०, नित्थिण्णओघ - स्या० ।

न वत्तव्य - "अत्थि भरहृतो कङ्खा" ति ? भ्रामन्ता ।

ननु भरहा इत्थिपुरिसान नामगोत्ते कङ्खेय्य, मग्गामग्गे कङ्खेय्य, तिणकट्टवनप्पतीन नामे कङ्खेय्या" ति ? भ्रामन्ता ।

हृच्च भरहा इत्थिपुरिसान नामगोत्ते कङ्खेय्य, मग्गामग्ग
5 कङ्खेय्य, तिणकट्टवनप्पतीन नामे कङ्खेय्य, तेन वत रे वत्तव्ये - "अत्थि भरहृतो कङ्खा" ति ।

B 143

*भरहा इत्थिपुरिसान नामगोत्ते कङ्खेय्य, मग्गामग्गे कङ्खेय्य, तिणकट्टवनप्पतीन नामे कङ्खेय्या ति, अत्थि भरहृतो कङ्खा ति ? भ्रामन्ता ।

10 भरहा सोत्तापत्तिफले वा सकदागामिफले वा अनागामिफले वा भरहृत्ते वा कङ्खेय्या ति ? न हेव वत्तव्ये । पे० ।

१४(४) परवितारणकथा

१६ *अत्थि भरहृतो परवितारणा ति ? भ्रामन्ता ।

भरहा परनेय्यो परपत्तियो परपच्चयो परपटिबद्धमू न जानाति न पस्सति सम्मून्हो असम्पजानो ति ? न हेव वत्तव्ये । पे० .. ।

15 *ननु भरहा न परनेय्यो न परपत्तियो न परपच्चयो न परपटिबद्धमू जानाति पस्सति असम्मून्हो सम्पजानो ति ? भ्रामन्ता ।

हृच्च भरहा न परनेय्यो न परपत्तियो न परपच्चयो न परपटिबद्धमू जानाति पस्सति असम्मून्हो सम्पजानो नो च वत रे वत्तव्ये - "अत्थि भरहृतो परवितारणा" ति ।

20 *अत्थि पुयुज्जनस्स परवितारणा सो च परनेय्यो परपत्तियो परपच्चयो परपटिबद्धमू न जानाति न पस्सति सम्मून्हो असम्पजानो ति ? भ्रामन्ता ।

अत्थि भरहृतो परवितारणा सो च परनेय्यो परपत्तियो परपच्चयो परपटिबद्धमू न जानाति न पस्सति सम्मून्हो असम्पजानो
25 ति ? न हेव वत्तव्ये । पे० ।

१ समून्हो - ही सम्मून्हो - रो । २-२ वत्तव्यो एवमजानो - रो एवमुपरि ति ।

*अत्थि अरहतो परवितारणा, सो च न परनेय्यो न परपत्तियो न परपच्चयो न परपटिवद्धभू, जानाति पस्सति असम्मूब्हो सम्पजानो ति ? आमन्ता ।

अत्थि पुथुज्जनस्स परवितारणा, सो च न परनेय्यो न परपत्तियो न परपच्चयो न परपटिवद्धभू, जानाति पस्सति असम्मूब्हो सम्पजानो 5- ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अत्थि अरहतो परवितारणा ति ? आमन्ता ।

अत्थि अरहतो सत्थरि परवितारणा, धम्मे परवितारणा, सङ्खे परवितारणा, सिक्खाय परवितारणा, पुब्बन्ते परवितारणा, अपरन्ते 146 परवितारणा, पुब्बन्तापरन्ते परवितारणा, इदप्पच्चयतापटिच्च- 10 समुप्पन्नेसु धम्मेसु परवितारणा ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . । R 189

*नत्थि अरहतो सत्थरि परवितारणा, धम्मे परवितारणा पे० इदप्पच्चयतापटिच्चसमुप्पन्नेसु धम्मेसु परवितारणा ति ? आमन्ता ।

हञ्चि नत्थि अरहतो सत्थरि परवितारणा, धम्मे परवितारणा 15 पे० इदप्पच्चयतापटिच्चसमुप्पन्नेसु धम्मेसु परवितारणा, नो च वत रे वत्तब्बे — “अत्थि अरहतो परवितारणा” ति ।

*अत्थि पुथुज्जनस्स परवितारणा, अत्थि तस्स सत्थरि परवितारणा, धम्मे परवितारणा पे० इदप्पच्चयतापटिच्चसमुप्पन्नेसु 20 धम्मेसु परवितारणा ति ? आमन्ता ।

अत्थि अरहतो परवितारणा, अत्थि तस्स सत्थरि परवितारणा, धम्मे परवितारणा पे० इदप्पच्चयतापटिच्चसमुप्पन्नेसु धम्मेसु 25 परवितारणा ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अत्थि अरहतो परवितारणा, नत्थि तस्स सत्थरि परवितारणा, धम्मे परवितारणा पे० इदप्पच्चयतापटिच्चसमुप्पन्नेसु धम्मेसु 25 परवितारणा ति ? आमन्ता ।

अत्थि पुथुज्जनस्स परवितारणा, नत्थि तस्स सत्थरि पर- वितारणा, धम्मे परवितारणा पे० इदप्पच्चयतापटिच्चसमुप्पन्नेसु धम्मेसु परवितारणा ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१७ *अत्थि अरहतो परवितारणा ति ? आमन्ता ।

ननु भरहृतो रागो पहीनो उच्छिन्नमूलो तालावत्पुक्तो अनभावङ्कृतो आयति अनुष्पादघम्मो ति ? भ्रामन्ता ।

हृत्वि भरहृतो रागो पहीनो उच्छिन्नमूलो तालावत्पुक्तो अनभावङ्कृतो आयति अनुष्पादघम्मो, नो च वत रे वत्तब्धे - "अति
5 भरहृतो परवितारणा" ति ।

*अति भरहृतो परवितारणा ति ? भ्रामन्ता ।

R. 190 ननु भरहृतो दोसो पहीनो पे० मोहो पहीनो पे०...
अनोत्तप्य पहीन उच्छिन्नमूल तालावत्पुक्त अनभावङ्कृत आयति
अनुष्पादघम्म पे० रागप्यहानाय मग्गी भावितो पे० योज्झङ्गा
10 भाविता पे० दोसप्यहानाय पे० अनोत्तप्यपहानाय मग्गी
भावितो पे० योज्झङ्गा भाविता पे० ।

B. 147 *ननु भरहा वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो पे०
सच्छिकातब्ध सच्छिकत ति ? भ्रामन्ता ।

हृत्वि भरहा वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो सच्छिकातब्ध
15 सच्छिकत, ना च वत रे वत्तब्धे - "अति भरहृतो परवितारणा" ति ।

१८ *अति भरहृतो परवितारणा ति ? सघम्मकुसलस्स
भरहृतो अति परवितारणा, परघम्मकुसलस्स भरहृतो नति
परवितारणा ति ।

सघम्मकुसलस्स भरहृतो अति परवितारणा ति ? भ्रामन्ता ।
20 परघम्मकुसलस्स भरहृतो अति परवितारणा ति ? न हव
वत्तब्धे । पे० ।

R. 191 *परघम्मकुसलस्स भरहृतो नति परवितारणा ति ? भ्रामन्ता ।
सघम्मकुसलस्स भरहृतो अति परवितारणा ति ? न हव
वत्तब्धे । पे० ।

25 सघम्मकुसलस्स भरहृतो रागो पहीनो अति तस्स
परवितारणा ति ? भ्रामन्ता ।

परघम्मकुसलस्स भरहृतो रागो पहीनो, अति तस्स
परवितारणा ति ? न हव वत्तब्धे । पे०... ।

30 सघम्मकुसलस्स भरहृतो दोसो पहीनो पे०... मोहो पहीनो
पे०... अनोत्तप्य पहीन पे०... रागप्यहानाय मग्गी भावितो

पे० बोज्झङ्गा भाविता पे० दोसप्पहानाय पे० अनोत्तप्प-
पहानाय मग्गो भावितो पे० बोज्झङ्गा भाविता पे० सधम्म-
कुसलो अरहा वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो पे० सच्छिकातब्ब
सच्छिकत, अत्थि तस्स परवितारणा ति ? आमन्ता ।

परधम्मकुसलो अरहा वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो पे० 5
सच्छिकातब्ब सच्छिकत, अत्थि तस्स परवितारणा ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

*परधम्मकुसलस्स अरहतो रागो पहीनो, नत्थि तस्स पर-
वितारणा ति ? आमन्ता ।

R 192

सधम्मकुसलस्स अरहतो रागो पहीनो, नत्थि तस्स परवितारणा 10
ति ? न हेव वत्तब्बे ।

*परधम्मकुसलस्स अरहतो दोसो पहीनो, मोहो पहीनो पे०
अनोत्तप्पं पहीन पे० रागप्पहानाय मग्गो भावितो पे०
बोज्झङ्गा भाविता पे० दोसप्पहानाय पे० अनोत्तप्पहानाय
मग्गो भावितो पे० बोज्झङ्गा भाविता पे० परधम्मकुसलो 15 B 148
अरहा वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो पे० सच्छिकातब्ब सच्छिकत,
नत्थि तस्स परवितारणा ति ? आमन्ता ।

सधम्मकुसलो अरहा वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो पे०
सच्छिकातब्ब सच्छिकत, नत्थि तस्स परवितारणा ति ? न हेव
वत्तब्बे । पे० ।

20

१६ *अत्थि अरहतो परवितारणा ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता — “जानतोहं, भिक्खवे, पस्सतो आसवान
खय वदामि, नो अजानतो नो अपस्सतो । किञ्च, भिक्खवे, जानतो
किं पस्सतो आसवान खयो होति ? ‘इति रूपं पे० इति
विज्जाणस्स अत्थङ्गमो’ ति — एव खो, भिक्खवे, जानतो एव पस्सतो 25
आसवान खयो होती” ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

R 193

तेन हि न वत्तब्ब — “अत्थि अरहतो परवितारणा” ति ।

*अत्थि अरहतो परवितारणा ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता — “जानतोह, भिक्खवे, पस्सतो आसवान
खय वदामि, नो अजानतो नो अपस्सतो । किञ्च भिक्खवे, जानतो कि 30
पस्सतो आसवान खयो होति ? ‘इदं दुक्खं’ ति — भिक्खवे, जानतो

पस्सतो आसवान खयो होति, 'अयं दुक्खसमुदयो' ति पे० 'अयं दुक्खनिरोधो' ति पे० 'अयं दुक्खनिरोधगामिनी पटिपदा' ति - जानतो पस्सतो आसवान खयो होति । एव सो, भिक्खवे, जानतो एवं पस्सतो आसवान खयो होती' ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

5 तेन हि न वत्तव्व - "अस्मि अरहन्तो परवितारणा" ति ।

*अस्मि अरहन्तो परवितारणा ति ? आमन्ता ।

ननु युत्त भगवता - "सव्व, भिक्खवे, अनभिजान अपरिजान अविराजय अप्पजह् अमव्वो दुक्खमस्सयाय, सव्व च खो, भिक्खवे, अभिजान परिजान विराजय पजह् मव्वो दुक्खमस्सयाया" ति ! अत्थेव
10 सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तव्व - "अस्मि अरहन्तो परवितारणा" ति ।

*अस्मि अरहन्तो परवितारणा ति ? आमन्ता ।

ननु युत्त भगवता -

सहायस्म दस्सनमम्पदाय पे० ।

15 छच्चाभिठानानि अमव्वो क्हातु' ति ॥

अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तन हि न वत्तव्व - "अस्मि अरहन्तो परवितारणा" ति ।

अस्मि अरहन्तो परवितारणा ति ? आमन्ता ।

ननु युत्त भगवता - "यस्मि, भिक्खवे, समये अरियसायकस्म
20 विरज योतमल धम्मचयन्नु उप्पादि - यं पिच्छं समुदयधम्म, एव
त निरोपधम्म ति गह् दम्मानुणादा भिक्खवे अरियसायकस्स सीनि
मयाजनानि पहीयन्ति - एवघायदिट्ठि, विचिकिच्छा, सीमम्बत
परमासा ति ! अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तन हि न वत्तव्व - "अस्मि अरहन्तो परवितारणा" ति ।

25 अस्मि अरहन्तो परवितारणा ति ? आमन्ता ।

ननु युत्त भगवता -

"नाहं महिग्गामि' पमोचनाय,

गणदुग्गमि घोमनं वज्जि' लोके ।

धम्मं च गह् अभिजानमाना,

एव गुणं घोपगमं तरामी ति ॥

अथैव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तब्बं — “अत्थि अरहतो परवितारणा” ति ।

न वत्तब्ब — “अत्थि अरहतो परवितारणा” ति ? आमन्ता ।

ननु अरहतो इत्थिपुरिसान नामगोत्त परे वितारेय्यु, मग्गामग्ग परे वितारेय्यु, तिणकट्ठवनप्पतीन नाम परे वितारेय्यु ति ? आमन्ता । 5

हञ्चि अरहतो इत्थिपुरिसान नामगोत्त परे वितारेय्यु, मग्गामग्गं परे वितारेय्यु, तिणकट्ठवनप्पतीन नाम परे वितारेय्यु, तेन वत रे वत्तब्बे — “अत्थि अरहतो परवितारणा” ति ।

R 195

*अरहतो इत्थिपुरिसानं नामगोत्त परे वितारेय्यु, मग्गामग्गं परे वितारेय्यु, तिणकट्ठवनप्पतीन नाम परे वितारेय्यु ति^१, अत्थि अरहतो परवितारणा ति ? आमन्ता । 10

अरहतो सोतापत्तिफल वा सकदागामिफल वा अनागामिफल वा अरहत्त^२ वा परे वितारेय्यु ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१५(५) वचीभेदकथा

२० *समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो ति ? आमन्ता ।

B 150

सब्बत्थ समापन्नान अत्थि वचीभेदो ति ? न हेवं वत्तब्बे । 15

... पे० ।

*समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो ति ? आमन्ता ।

सब्बदा समापन्नानं अत्थि वचीभेदो ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

... पे०.. ।

*समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो ति ? आमन्ता ।

20

सब्बेस समापन्नान अत्थि वचीभेदो ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

.. पे०.. ।

*समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो ति ? आमन्ता ।

सब्बसमापत्तीसु अत्थि वचीभेदो ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

पे०.. ।

25

*समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो ति ? आमन्ता ।

समापन्नस्स अत्थि कायभेदो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे०. ।

R. 196

*समापन्नस्स नत्थि कायभेदो ति ? भ्रामन्ता ।

समापन्नस्स नत्थि वचीभेदो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .. ।

*समापन्नस्स भत्थि वाचा, भत्थि वचीभेदो ति ? भ्रामन्ता ।

समापन्नस्स भत्थि कायो भत्थि कायभेदो ति ? न हेव वत्तम्ब ।

४ पे० ।

*समापन्नस्स भत्थि कायो, नत्थि कायभेदो ति ? भ्रामन्ता ।

समापन्नस्स भत्थि वाचा, नत्थि वचीभेदो ति ? न हेव वत्तम्बे ।

पे० ।

२१ *दुक्ख ति जानन्तो दुक्ख ति वाच भासती ति ?

10 भ्रामन्ता ।

समुदयो ति जानन्तो समुदयो ति वाच भासती ति ? न हेव

वत्तम्बे । पे० ।

*दुक्ख ति जानन्तो दुक्ख ति वाच भासती ति ? भ्रामन्ता ।

निरोधो ति जानन्तो निरोधो ति वाच भासती ति ? न हेव

15 वत्तम्बे । पे० ।

*दुक्ख ति जानन्तो दुक्ख ति वाच भासती ति ? भ्रामन्ता ।

मग्गो ति जानन्तो मग्गो ति वाच भासती ति ? न हेव वत्तम्बे ।

पे० ।

R. 151

*समुदयो ति जानन्तो न च समुदयो ति वाच भासती ति ?

20 भ्रामन्ता ।

दुक्ख ति जानन्तो न च दुक्ख ति वाच भासती ति ? न हेव

वत्तम्बे । पे० ।

*निरोधो ति जानन्तो न च निरोधो ति वाच भासती ति ?

भ्रामन्ता ।

23 दुग्ग ति जानन्तो न च दुग्ग ति वाच भासती ति ? न हेव

वत्तम्बे । ... पे०.. ।

*मग्गो ति जानन्तो न च मग्गो ति वाच भासती ति ? भ्रामन्ता ।

दुग्ग ति जानन्तो न च दुग्ग ति वाच भासती ति ? न हेव

वत्तम्बे । पे०.. ।

२२ *समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो ति ? आमन्ता ।

R 197

जाण किं गोचर ति ? जाण सच्चगोचर ति ।

सोत सच्चगोचर ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो ति ? आमन्ता ।

सोत किं गोचर ति ? सोत सद्गोचर ति ।

5

जाण सद्गोचरं ति ? न हेव वत्तब्बे ।

*समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो जाणं सच्चगोचरं, सोत सद्गोचर ति ? आमन्ता ।

हज्जिञ्च जाण सच्चगोचर, सोतं सद्गोचर, नो च वत रे वत्तब्बे

— “समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो” ति ।

10

*समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो जाण सच्चगोचर, सोत सद्गोचर ति ? आमन्ता ।

द्विन्न फस्सानं, द्विन्न वेदनानं, द्विन्न सञ्ज्ञान, द्विन्न चेतनान, द्विन्न चित्तान समोधान होती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

२३. *समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो ति ? आमन्ता ।

15

पथवीकसिण समापत्ति समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो ति ? न हेव वत्तब्बे ।

*समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो ति ? आमन्ता ।

आपोकसिण पे० तेजोकसिण वायोकसिण नील-
कसिण पीतकसिण लोहितकसिण ओदातकसिण^१ आकासा- 20
नञ्चायतन विञ्जाणञ्चायतन आकिञ्चञ्जायतन पे०
नेवसञ्ज्ञानासञ्जायतन समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो ति ? न हेव
वत्तब्बे । . पे० ।

*पथवीकसिण समापत्ति समापन्नस्स नत्थि वचीभेदो ति ? आमन्ता ।

R 198

हज्जिञ्च पथवीकसिणं समापत्ति समापन्नस्स नत्थि वचीभेदो, नो च वत रे वत्तब्बे — “समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो” ति ।

25

*आपोकसिण तेजोकसिण वायोकसिण नीलकसिण पीतकसिण लोहितकसिण ओदातकसिण आकासानञ्चायतन

B 152

विष्णुञ्चायतन आकिञ्चञ्चायतन नेवसञ्चानासञ्चायतन
समापन्नस्स नत्थि वचीभेदो ति ? भामन्ता ।

हञ्चि नेवसञ्चानासञ्चायतन समापन्नस्स नत्थि वचीभेदो,
नो च वत रे वत्तब्बे — “समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो” ति ।

5 *समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो ति ? भामन्ता ।

लोकियसमापत्ति^१ समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो ति ? न हेव
वत्तब्बे । पे० ।

*समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो ति ? भामन्ता ।

लोकिय पठम^२ ज्ञान समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो ति ? न
10 हेव वत्तब्बे । पे० ।

समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो ति ? भामन्ता ।

लोकिय दुतिय ज्ञान ततिय ज्ञान चतुत्थ ज्ञान समापन्नस्स
अत्थि वचीभेदो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*लोकिय समापत्ति समापन्नस्स नत्थि वचीभेदो ति ? भामन्ता ।

15 हञ्चि लोकिय समापत्ति समापन्नस्स नत्थि वचीभेदो, नो च
वत रे वत्तब्बे — समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो” ति ।

*लोकिय पठम ज्ञान समापन्नस्स नत्थि वचीभेदो ति ? भामन्ता ।

हञ्चि लोकिय पठम ज्ञान समापन्नस्स नत्थि वचीभेदो नो च
वत रे वत्तब्बे — ‘समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो’ ति ।

20 *लोकिय दुतिय ज्ञान ततिय ज्ञान चतुत्थ ज्ञान समापन्नस्स
नत्थि वचीभेदो ति ? भामन्ता ।

हञ्चि लोकिय चतुत्थ ज्ञान समापन्नस्स नत्थि वचीभेदो, नो
च वत रे वत्तब्बे — ‘समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो’ ति ।

25 २४ *लोकुत्तर पठम ज्ञान समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो ति ?
भामन्ता ।

लोकिय पठम ज्ञान समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो ति ? न हेव
वत्तब्बे । पे० ।

*लोकुत्तर पठम ज्ञान समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो ति ?
भामन्ता ।

१ लोकिय समापत्ति — स्वा रो । २-२ पठमज्ज्ञानं — टी एवमुपरि ति ।

लोकिय दुतिय ज्ञान ततिय ज्ञानं चतुत्थ ज्ञान समापन्नस्स
अत्थि वचीभेदो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*लोकिय पठम ज्ञानं समापन्नस्स नत्थि वचीभेदो ति ? आमन्ता ।

B 153

लोकुत्तर पठम ज्ञान समापन्नस्स नत्थि वचीभेदो ति ? न हेवं
वत्तब्बे । पे० ।

5

*लोकिय दुतिय ज्ञान ततिय ज्ञान चतुत्थ ज्ञान समापन्नस्स
नत्थि वचीभेदो ति ? आमन्ता ।

लोकुत्तरं पठम ज्ञान समापन्नस्स नत्थि वचीभेदो ति ? न
हेव वत्तब्बे । पे० ।

२५ *लोकुत्तर पठम ज्ञान समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो ति ?
आमन्ता ।

10

लोकुत्तर दुतिय ज्ञानं समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो ति ? न
हेव वत्तब्बे । पे० ।

R 200

*लोकुत्तरं पठमं ज्ञान समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो ति ?
आमन्ता ।

15

लोकुत्तर ततिय ज्ञानं चतुत्थ ज्ञान समापन्नस्स अत्थि
वचीभेदो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*लोकुत्तरं दुतियं ज्ञान समापन्नस्स नत्थि वचीभेदो ति ?
आमन्ता ।

लोकुत्तर पठम ज्ञान समापन्नस्स नत्थि वचीभेदो ति ? न
हेव वत्तब्बे । पे० ।

20

*लोकुत्तर दुतिय ज्ञान ततिय ज्ञान चतुत्थ ज्ञान समापन्नस्स
नत्थि वचीभेदो ति ? आमन्ता ।

लोकुत्तर पठम ज्ञान समापन्नस्स नत्थि वचीभेदो ति ? न हेवं
वत्तब्बे । पे० ।

25

२६ न वत्तब्ब — “समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो” ति ?
आमन्ता ।

ननु वितक्कविचारा वचीसङ्खारा वुत्ता भगवता — “पठमं
ज्ञानं समापन्नस्स अत्थि वितक्कविचारा” ति ? आमन्ता ।

हञ्चि वितक्कविचारा वचीसङ्खारा वुत्ता भगवता - "पठम ज्ञान समापन्नस्स अत्थि वितक्कविचारा," तेन वत रे वत्तब्बे - "समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो" ति ।

*वितक्कविचारा वचीसङ्खारा वुत्ता भगवता - "पठम ज्ञान समापन्नस्स अत्थि वितक्कविचारा" ति, अत्थि तस्स वचीभेदो ति ? भामन्ता ।

पथवीकसिण पठम ज्ञान समापन्नस्स अत्थि वितक्कविचारा, अत्थि तस्स वचीभेदो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*वितक्कविचारा वचीसङ्खारा वुत्ता भगवता - "पठम ज्ञान समापन्नस्स अत्थि वितक्कविचारा" ति, अत्थि तस्स वचीभेदो ति ? भामन्ता ।

आपोकसिण तेजोकसिण वायोकसिण .. नीलकसिण पीतकसिण सोहितकसिण ओदातकसिण पठम ज्ञान समापन्नस्स अत्थि वितक्कविचारा, अत्थि तस्स वचीभेदो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

न वत्तब्ब - "समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो" ति ? भामन्ता ।

ननु वितक्कसमुद्धाना वाचा वुत्ता भगवता - "पठम ज्ञान समापन्नस्स अत्थि वितक्कविचारा" ति ? भामन्ता ।

हञ्चि वितक्कसमुद्धाना वाचा वुत्ता भगवता - "पठम ज्ञान समापन्नस्स अत्थि वितक्कविचारा" तेन वत रे वत्तब्बे - "समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो ति ।

वितक्कसमुद्धाना वाचा वुत्ता भगवता - "पठम ज्ञान समापन्नस्स अत्थि वितक्कविचारा" ति अत्थि तस्स वचीभेदो ति ? भामन्ता ।

सञ्ज्ञासमुद्धाना वाचा वुत्ता भगवता - "वुत्तिय ज्ञान समापन्नस्स अत्थि सञ्ज्ञा अत्थि तस्स वितक्कविचारा" ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

वितक्कसमुद्धाना वाचा वुत्ता भगवता - "पठम ज्ञान समापन्नस्स अत्थि वितक्कविचारा ति अत्थि तस्स वचीभेदो ति ? भामन्ता ।

सञ्ज्ञासमुद्धाना वाचा वुत्ता भगवता - सत्तिय ज्ञान पे०...

चतुर्थं ज्ञानं आकासानञ्चायतनं. विज्ञानञ्चायतनं आकिञ्च-
ज्जायतनं समापन्नस्स अत्थि सञ्जा, अत्थि तस्स वितक्कविचारा
ति? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२७ *समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो ति? आमन्ता ।

ननु “पठम ज्ञान समापन्नस्स वाचा निरुद्धा होती” ति! 5

अत्थेव सुत्तन्तो ति? आमन्ता ।

हञ्चि “पठम ज्ञान समापन्नस्स वाचा निरुद्धा होती” ति,
अत्थेव सुत्तन्तो ति^१, नो च वत रे वत्तब्बे — “समापन्नस्स अत्थि
वचीभेदो” ति ।

R 202

*“पठम ज्ञानं समापन्नस्स वाचा निरुद्धा होती” ति, अत्थेव 10
सुत्तन्तो ति, अत्थि तस्स वचीभेदो ति? आमन्ता ।

“दुतियं ज्ञानं समापन्नस्स वितक्कविचारा निरुद्धा होन्ती”
ति, अत्थेव सुत्तन्तो ति, अत्थि तस्स वितक्कविचारा ति? न हेव
वत्तब्बे । .. पे० ।

*“पठम ज्ञान समापन्नस्स वाचा निरुद्धा होती” ति, अत्थेव 15
सुत्तन्तो ति, अत्थि तस्स वचीभेदो ति? आमन्ता ।

“ततियं ज्ञानं समापन्नस्स पीति निरुद्धा होति, चतुर्थं ज्ञानं
समापन्नस्स अस्सासपस्सासा निरुद्धा होन्ति, आकासानञ्चायतन
समापन्नस्स रूपसञ्जा निरुद्धा होति, विज्ञानञ्चायतनं समापन्नस्स
आकासानञ्चायतनसञ्जा निरुद्धा होति, आकिञ्चञ्जायतनं समा- 20
पन्नस्स विज्ञानञ्चायतनसञ्जा निरुद्धा होति, नेवसञ्जानासञ्जा-
यतन समापन्नस्स आकिञ्चञ्जायतनसञ्जा निरुद्धा होति, सञ्जा-
वेदियतनिरोध समापन्नस्स सञ्जा च वेदना च निरुद्धा होन्ती” ति,
अत्थेव सुत्तन्तो ति, अत्थि तस्स सञ्जा च वेदना चा ति? न हेव
वत्तब्बे । . पे० ।

B 155

25

न वत्तब्ब — “समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो” ति? आमन्ता ।

ननु पठमस्स ज्ञानस्स सहो कण्टको^२ वुत्तो भगवता ति?
आमन्ता ।

१ सी०, रो० पोत्यकेसु नत्थि । २ कण्टको — सी०, रो०, कण्डको — म०,
एवमुपरि पि ।

हृच्च पठमस्स ज्ञानस्स सहो कण्टको वुत्तो भगवता, तेन वत रे वत्तब्बे — “समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो” ति ।

*पठमस्स ज्ञानस्स सहो कण्टको वुत्तो भगवता ति, समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो ति ? भ्रामन्ता ।

R. 203 5

दुतियस्स ज्ञानस्स वितक्कविचारा कण्टको वुत्तो भगवता ... ततियस्स ज्ञानस्स पीति कण्टको वुत्तो भगवता .. चतुत्थस्स ज्ञानस्स अस्सासपस्सासा कण्टको वुत्तो भगवता आकासानञ्चायतन समापन्नस्स रूपसञ्ज्ञा कण्टको वुत्तो भगवता विञ्ज्ञाणञ्चायतन समापन्नस्स आकासानञ्चायतनसञ्ज्ञा कण्टको वुत्तो भगवता आकिञ्चञ्ज्ञा यतन समापन्नस्स विञ्ज्ञाणञ्चायतनसञ्ज्ञा कण्टको वुत्तो भगवता — नेवसञ्ज्ञानासञ्चायतन समापन्नस्स आकिञ्चञ्चायतनसञ्ज्ञा कण्टको वुत्तो भगवता सञ्ज्ञावेदयितनिरोध समापन्नस्स सञ्ज्ञा च वेदना च कण्टको वुत्तो भगवता अत्थि तस्स सञ्ज्ञा च वेदना चा ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

15 न वत्तब्ब — “समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो” ति ? भ्रामन्ता ।

ननु वुत्त भगवता — “सिखिस्स, भ्रानन्द, भगवतो भरह्तो सम्मा सम्वुद्धस्स भग्निभू नाम सावको ब्रह्मलोके ठितो दससहस्सिलोकघातुं सरेन विञ्ज्ञापेमि —

D 156

‘भारम्मय’ निक्कमय’, मुञ्जथ बुद्धसासने ।
20 धुनाथ मच्चुनो सेन, मळागार व कुञ्जरो ॥
यो इमस्मि धम्मयिनये अप्पमतो यिहस्सति* ।
पहाय जातिसमार दुमस्सस्सन्त वरिस्सती” ति ॥

अत्थय सुत्तन्तो ति ? भ्रामन्ता ।

तेन हि समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो ति ।

१६ (१) दुक्खाहारकथा

R. 204 25

२८ दुक्खाहारो मग्गद्द मग्गपरिमापन्न ति ? भ्रामन्ता ।

१ वना — १११ री एववृत्ति । २ गृहमीमाकधानु — ११५ महिगणे धानु — १११ । ३-४ भारव निववव — गी । ५ विरेतति — ती ११५ रतिमति — री ।

ये केचि दुक्खं ति वाचं भासन्ति, सब्बे ते मग्गं भावेन्ती ति ?
न हेवं वत्तब्बे ।

*ये केचि दुक्ख ति वाच भासन्ति, सब्बे ते मग्ग भावेन्ती ति ?
आमन्ता ।

बालपुथुज्जना दुक्ख ति वाच भासन्ति, बालपुथुज्जना मग्गं 5
भावेन्ती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

मातुघातको^१ पितुघातको अरहन्तघातको रुहिरु-
प्पादको^२ सङ्खभेदको, दुक्ख ति वाच भासति, सङ्खभेदको मग्गं
भावेती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

१७(७) चित्तद्वितिकथा

२६ *एकं चित्तं दिवस तिद्वती ति ? आमन्ता ।

उपड्ढदिवसो उप्पादक्खणो, उपड्ढदिवसो वयक्खणो ति ? न
हेवं वत्तब्बे ।

*एक चित्तं द्वे दिवसे तिद्वती ति ? आमन्ता ।

दिवसो उप्पादक्खणो, दिवसो वयक्खणो ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

*एक चित्तं चत्तारो दिवसे तिद्वति अट्ठ दिवसे तिद्वति दस 15
दिवसे तिद्वति वीसति दिवसे^३ तिद्वति मास तिद्वति द्वे मासे तिद्वति
चत्तारो मासे तिद्वति अट्ठ मासे तिद्वति दस मासे तिद्वति
संवच्छर तिद्वति द्वे वस्सानि तिद्वति चत्तारि वस्सानि तिद्वति अट्ठ
वस्सानि तिद्वति . दस वस्सानि तिद्वति वीसति वस्सानि तिद्वति
तिस वस्सानि तिद्वति चत्तारीस^४ वस्सानि तिद्वति पञ्चास 20
वस्सानि तिद्वति वस्ससत तिद्वति . द्वे वस्ससतानि तिद्वति . चत्तारि
वस्ससतानि तिद्वति पञ्च वस्ससतानि तिद्वति वस्ससहस्स तिद्वति
• द्वे वस्ससहस्सानि तिद्वति . चत्तारि वस्ससहस्सानि तिद्वति अट्ठ
वस्ससहस्सानि तिद्वति सोळस वस्ससहस्सानि तिद्वति कप्प तिद्वति .
द्वे कप्पे तिद्वति चत्तारो कप्पे तिद्वति अट्ठ कप्पे तिद्वति सोळस 25

१ मातुघातका - रो०, एवमुपरि पि । २ लोहितुप्पादको - सी० । ३ दिवसानि -
सी० । ४ चत्तालीस - स्या० ।

हृच्चि पठमस्स ज्ञानस्स सहो कण्टको वुत्तो भगवता, तेन वत्तरे वत्तब्बे — “समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो” ति ।

*पठमस्स ज्ञानस्स सहो कण्टको वुत्तो भगवता ति, समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो ति ? भ्रामन्ता ।

R. 205 5

दुतियस्स ज्ञानस्स वितक्कविचारा कण्टको वुत्तो भगवता ... ततियस्स ज्ञानस्स पीत्ति कण्टको वुत्तो भगवता चतुत्थस्स ज्ञानस्स अस्सासपस्सासा कण्टको वुत्तो भगवता आकासानञ्चायतन समापन्नस्स रूपसञ्ज्ञा कण्टको वुत्तो भगवता विञ्ज्ञाणञ्चायतन समापन्नस्स आकासानञ्चायतनसञ्ज्ञा कण्टको वुत्तो भगवता आकिञ्चञ्ज्ञा यतन समापन्नस्स विञ्ज्ञाणञ्चायतनसञ्ज्ञा कण्टको वुत्तो भगवता ... नेवसञ्ज्ञानासञ्ज्ञायतन समापन्नस्स आकिञ्चञ्चायतनसञ्ज्ञा कण्टको वुत्तो भगवता सञ्ज्ञावेदयितनिरोध समापन्नस्स सञ्ज्ञा च वेदना च कण्टको वुत्तो भगवता, अत्थि तस्स सञ्ज्ञा च वेदना चा ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

15 न वत्तब्ब — ‘समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो’ ति ? भ्रामन्ता ।

ननु वुत्त भगवता — “सिस्सिस्स, भ्रानन्द, भगवतो अरुहो सम्मा सम्बुद्धस्स अभिभू नाम सावको ब्रह्मलोके ठितो यससहस्सिलोकपातु^१ सरेन विञ्ज्ञापेसि —

B 156

20

आरम्भय^२ निक्कमय^३, युञ्जय बुद्धसासने ।

धुनाय मच्चुनो सेन नळागार व कुञ्जरो ॥

यो इमस्मि धम्मविनये, अप्पमत्तो विहस्सति^४ ।

पहाय जातिससार दुम्वस्सन्त भरिस्सती^५ ति ॥

अथव सुत्तन्तो ति ? भ्रामन्ता ।

तन हि समापन्नस्स अत्थि वचीभेदो ति ।

१६(१) दुक्खाहारकथा

R. 204 25

२८ दुक्खाहारो मग्गङ्ग मग्गपरियापन्न ति ? भ्रामन्ता ।

१ बुता — रूपा २ एवपुरिणि । २ सहलीमोक्कवानु — रूपा सहसिपपो वानु — रूपा । ३-३ आत्तव निक्कमय — मी । ४ विहस्सति — मी रूपा^५ रहस्सति — रूपा ।

चक्षुर्विज्ञाण दिवस तिष्ठती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

सोतविज्ञाण पे० घानविज्ञाण जिह्वाविज्ञाण .

कायविज्ञाण अकुसल चित्त रागसहगत दोससहगत . मोह-
सहगत मानसहगत दिट्ठिसहगत विचिकिच्छासहगत . थीन-
सहगत उद्धच्चसहगत अहिरिकसहगत अनोत्तप्पसहगत चित्त 5
दिवस तिष्ठती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*एक चित्तं दिवस तिष्ठती ति ? आमन्ता ।

येनेव चित्तेन चक्षुना रूप पस्सति, तेनेव चित्तेन सोतेन सद्दं
सुणाति पे० घानेन गन्ध घायति जिह्वाय रस सायति कायेन
फोटुब्ब फुसति मनसा धम्म विजानाति . पे० येनेव चित्तेन 10
मनसा धम्म विजानाति, तेनेव चित्तेन चक्षुना रूपं पस्सति . पे०
सोतेन सद्दं सुणाति घानेन गन्ध घायति जिह्वाय रस सायति
पे० कायेन फोटुब्ब फुसती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*एक चित्त दिवस तिष्ठती ति ? आमन्ता ।

येनेव चित्तेन अभिक्कमति, तेनेव चित्तेन पटिक्कमति, येनेव 15
चित्तेन पटिक्कमति, तेनेव चित्तेन अभिक्कमति, येनेव चित्तेन
आलोकेति, तेनेव चित्तेन विलोकेति, येनेव चित्तेन विलोकेति, तेनेव
चित्तेन आलोकेति, येनेव चित्तेन समिञ्जेति, तेनेव चित्तेन पसारेलि, 20
येनेव चित्तेन पसारेलि, तेनेव चित्तेन समिञ्जेती ति ? न हेव
वत्तब्बे । पे० ।

३१ *आकासानञ्चायतनूपगान देवान एक चित्त यावतायुक
तिष्ठती ति ? आमन्ता ।

मनुस्सान एक चित्त यावतायुक तिष्ठती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

*आकासानञ्चायतनूपगानं देवान एकं चित्त यावतायुकं तिष्ठती
ति ? आमन्ता । 25

चातुमहाराजिकान^१ देवान पे० तार्वतिसानं देवान
यामान देवान तुसितान देवान निम्मानरतीन देवान , परनिम्मित-
वसवतीन देवान ब्रह्मपारिसज्जान देवान ब्रह्मपुरोहितान देवान
महाब्रह्मान देवान परित्ताभान देवान अप्पमाणाभान देवान

१ चातुमहाराजिकान - सी०, स्या०, रो० ।

- कप्पे तिट्ठति .. वार्त्तिस^१ कप्पे तिट्ठति चतुसट्ठि^२ कप्पे^३ तिट्ठति ..
 पञ्च कप्पसत्तानि तिट्ठति कप्पसहस्सानि^४ तिट्ठति .. द्वे कप्पसहस्सानि
 तिट्ठति षत्तारि कप्पसहस्सानि तिट्ठति .. अट्ठ कप्पसहस्सानि
 तिट्ठति सोळस कप्पसहस्सानि तिट्ठति बीसति कप्पसहस्सानि
 5 तिट्ठति षत्तारीस कप्पसहस्सानि तिट्ठति .. सट्ठि कप्पसहस्सानि
 तिट्ठति चतुरासीति कप्पसहस्सानि तिट्ठती ति ? भ्रामन्ता ।

द्वे षत्तारीस कप्पसहस्सानि उप्पादक्खणो, द्वे षत्तारीस कप्प-
 सहस्सानि वयक्खणो ति ? न हेव वत्तव्वे ।

*एक चित्त दिवस तिट्ठती ति ? भ्रामन्ता ।

- 10 अत्यञ्जे धम्मा एकाहं बहु पि उप्पज्जित्वा निरुज्जन्ती ति ?
 भ्रामन्ता ।

ते धम्मा चित्तेन सहपरिवत्ता ति ? न हेव वत्तव्वे ।

*ते धम्मा चित्तेन सहपरिवत्ता ति ? भ्रामन्ता ।

- ननु बुत्त भगवता - "नाहं भिक्खवे, अञ्जं एकधम्मं पि
 15 समनुपस्सामि एवं^५ सहपरिवत्तं यययिदं चित्तं । यावञ्चिदं, भिक्खवे,
 उपमा पि न सुकरा भाव सहपरिवत्तं चित्तं" ति । अत्येव सुत्तन्तो ति ?
 भ्रामन्ता ।

तेन हि न वत्तव्व - "ते धम्मा चित्तेन सहपरिवत्ता" ति ।

ते धम्मा चित्तेन सहपरिवत्ता ति ? भ्रामन्ता ।

B 138

B. 206 20

- ननु बुत्त भगवता - "सेय्यथापि, भिक्खवे मक्कटो अरञ्ज
 पवने अरमानो सास गण्हति^६ तं मुञ्चिस्वा अञ्जं गण्हति तं
 मुञ्चिस्वा अञ्जं गण्हति एवमेव सो भिक्खवे, यमिदं मुञ्चति चित्तं
 इति पि मनो इति पि विञ्ज्याणं इति पि तं रत्तिया च दिवसस्तं च
 अञ्जदेव उप्पज्जति अञ्जं निरुज्जन्ती" ति । अत्येव सुत्तन्तो ति ?
 25 भ्रामन्ता ।

तेन हि न वत्तव्व - "तं धम्मा चित्तेन सहपरिवत्ता" ति ।

३० एवं चित्तं दिवसं तिट्ठती ति ? भ्रामन्ता ।

१ वार्त्तिस - बी. एवा रो । २ चतुसट्ठी - स्वा रो । ३ कप्पानि - बी ।
 ४ कप्पसहस्रानि - स्वा रो । ५ एवं एव - स्वा । ६ गण्हति - बी स्वा
 रो एवमुपरि ।

चक्षुर्विज्ञाण दिवसं तिष्ठतीति ? न हेव वत्तब्बे ।

सोतविज्ञाण पे० घानविज्ञाण जिह्वाविज्ञाण
कायविज्ञाण अकुसल चित्त रागसहगत दोससहगत मोह-
सहगत मानसहगत दिट्ठिसहगत विचिकिच्छासहगतं . थीन-
सहगत . उद्धच्चसहगत अहिरिकसहगतं अनोत्तप्पसहगत चित्त 5
दिवस तिष्ठतीति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*एक चित्तं दिवस तिष्ठतीति ? आमन्ता ।

येनेव चित्तेन चक्षुना रूप पस्सति, तेनेव चित्तेन सोतेन सद्दं
सुणाति पे० घानेन गन्धं घायति जिह्वाय रसं सायति कायेन
फोडुब्ब फुसति मनसा धम्म विजानाति . पे० येनेव चित्तेन 10
मनसा धम्म विजानाति, तेनेव चित्तेन चक्षुना रूप पस्सति . पे० .
सोतेन सद्दं सुणाति घानेन गन्धं घायति जिह्वाय रसं सायति
पे० कायेन फोडुब्ब फुसतीति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० ।

*एक चित्त दिवस तिष्ठतीति ? आमन्ता ।

येनेव चित्तेन अभिक्कमति, तेनेव चित्तेन पटिक्कमति, येनेव 15
चित्तेन पटिक्कमति, तेनेव चित्तेन अभिक्कमति, येनेव चित्तेन
आलोकेति, तेनेव चित्तेन विलोकेति, येनेव चित्तेन विलोकेति, तेनेव
चित्तेन आलोकेति, येनेव चित्तेन समिञ्जेति, तेनेव चित्तेन पसारेलि, R 207
येनेव चित्तेन पसारेलि, तेनेव चित्तेन समिञ्जेतीति ? न हेव
वत्तब्बे । पे० ।

३१ *आकासानञ्चायतनूपगान देवान एक चित्त यावतायुक
तिष्ठतीति ? आमन्ता ।

मनुस्सान एक चित्त यावतायुक तिष्ठतीति ? न हेव वत्तब्बे ।

*आकासानञ्चायतनूपगान देवान एक चित्त यावतायुकं तिष्ठती
ति ? आमन्ता ।

चातुमहाराजिकान^१ देवान पे० तावतिसान देवान
यामान देवान तुसितान देवान निम्मानरतीन देवान, परनिम्मित-
वसवत्तीन देवान ब्रह्मपारिसज्जान देवान ब्रह्मपुरोहितान देवान
महाब्रह्मान देवान . परित्ताभान देवान अप्पमाणाभान देवान

१ चातुमहाराजिकान - सी०, स्या०, रो० ।

भ्रामस्सरान देवान परित्तसुमान देवान अप्पमाणसुमान देवान ...
सुमकिण्हान^१ देवान वेहप्फलान देवान भविहान देवान अतप्पान
देवान सुदस्सान देवान सुदस्सीन देवान भकनिट्ठान देवान एक
चित्त यावतायुक् तिट्ठती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

- 5 *भाकासानञ्चायतनूपगान देवान वीसति कप्पसहस्सानि
आयुप्पमाण, भाकासानञ्चायतनूपगान देवान एक चित्त वीसति
कप्पसहस्सानि तिट्ठती ति ? भ्रामन्ता ।

मनुस्सान वस्ससत्त आयुप्पमाण, मनुस्सान एक चित्त वस्ससत्त
तिट्ठती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

- 10 *भाकासानञ्चायतनूपगान देवान वीसति कप्पसहस्सानि
आयुप्पमाण, भाकासानञ्चायतनूपगान देवान एक चित्त वीसति
कप्पसहस्सानि तिट्ठती ति ? भ्रामन्ता ।

B. 208

- चातुमहाराजिकान देवान पञ्च वस्ससत्तानि आयुप्पमाण, चातु
महाराजिकान देवान एक चित्त पञ्च वस्ससत्तानि तिट्ठति वस्ससहस्स
15 तिट्ठति द्वे वस्ससहस्सानि तिट्ठति चत्तारि वस्ससहस्सानि तिट्ठति ...
अट्ठ वस्ससहस्सानि तिट्ठति सोळस वस्ससहस्सानि तिट्ठति कप्पस्स
ततियमाण तिट्ठति उपड्ढकप्प तिट्ठति एक कप्प तिट्ठति द्वे कप्पे
तिट्ठति चत्तारो कप्पे तिट्ठति अट्ठ कप्पे तिट्ठति ... सोळस कप्पे
तिट्ठति बात्तिस कप्पे तिट्ठति चतुसट्ठि^२ कप्पे तिट्ठति पञ्च
20 कप्पसत्तानि तिट्ठति कप्पसहस्स तिट्ठति द्वे कप्पसहस्सानि तिट्ठति ...
चत्तारि कप्पसहस्सानि तिट्ठति अट्ठ कप्पसहस्सानि तिट्ठति भक-
निट्ठान^३ देवान सोळस कप्पसहस्सानि आयुप्पमाण, भकनिट्ठान देवान
एक चित्त सोळस कप्पसहस्सानि तिट्ठती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

B. 160

- *भाकासानञ्चायतनूपगान देवान चित्त मुहुत्त मुहुत्त उप्पज्जति
25 मुहुत्त मुहुत्त निरुज्जती ति ? भ्रामन्ता ।

भाकासानञ्चायतनूपगा देवा मुहुत्त मुहुत्त ज्वन्ति मुहुत्त मुहुत्त
उप्पज्जन्ती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

१ सुमकिण्हान-रो । २ चतुसट्ठि-वी चतुसट्ठि-रो । ३ भकनिट्ठान-
वी भकनिट्ठान-रो एवमुपरि पि ।

*आकासानञ्चायतनूपगान् देवानं एकं चित्तं यावतायुक् तिष्ठतीति ? आमन्ता ।

आकासानञ्चायतनूपगा देवा येनेव चित्तेन उप्पज्जन्ति, तेनेव चित्तेन चवन्तीति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

१८(८) कुक्कुळकथा

३२ *सब्बे सङ्खारा अनोधि^१ कत्वा^२ कुक्कुळाति ? आमन्ता । 5

ननु अत्थि सुखा वेदना, कायिक सुख, चेतसिकं सुख, दिब्बं सुख, मानुसक सुख, लाभसुख, सक्कारसुखं, यानसुख, सयनसुख, इस्सरियसुख, आधिपच्चसुख^३, गिहिसुख, सामञ्जसुख, सासवं सुख, अनासव सुख, उपधिसुख, निरूपधिसुखं, सामिस सुख, निरामिसं^४ सुख, सप्पीतिकं सुख, निप्पीतिक सुख, ज्ञानसुख, विमुत्तिसुख, कामसुख, नेक्खम्मसुख, 10 विवेकसुख^५, उपसमसुख, सम्बोधसुख^६ ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अत्थि सुखा वेदना पे० सम्बोधसुख, नो च वत रे वत्तब्बे — “सब्बे सङ्खारा अनोधि कत्वा कुक्कुळा” ति ।

*सब्बे सङ्खारा अनोधि कत्वा कुक्कुळाति ? आमन्ता ।

सब्बे^७ सङ्खारा दुक्खा वेदना कायिकं दुक्ख चेतसिक दुक्खं 15 सोकपरिदेवदुक्खदोमनस्सउपायासा ति ? न हेव वत्तब्बे^८ ।

न वत्तब्ब — “सब्बे सङ्खारा अनोधि कत्वा कुक्कुळा” ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता — “सब्ब, भिक्खवे, आदित्त ! किञ्च, भिक्खवे, सब्ब आदित्त ? चक्खु, भिक्खवे, आदित्त, रूपा आदित्ता, 20 चक्खुविञ्जाण आदित्त, चक्खुसम्फस्सो आदित्तो, यमिदं^९ चक्खुसम्फस्स-पच्चया उप्पज्जति वेदयित्त सुख वा दुक्ख वा अदुक्खमसुख वा, त पि आदित्त । केन आदित्तं ? ‘रागग्गिना दोसग्गिना मोहग्गिना आदित्त, जातिया जराय मरणेन सोकेहि परिदेवेहि दुक्खेहि दोमनस्सेहि उपाया-सेहि आदित्त’ ति वदामि । सोत्त आदित्त, सद्दा आदित्ता पे० घान 25

१-१ अनोधिकत्वा — रो०, एवमुपरि पि । २ अधिपच्चसुख — सी०, रो० ।

३ निसामिस — रो० । ४ पविवेकसुख — सी०, स्या०, रो० । ५ सम्बोधिसुख — रो०, एवमुपरि पि । ६-६ रो० पोत्थके नत्थि । ७ यम्पिद — सी०, स्या०, रो०, एवमुपरि पि ।

आदित्त, गन्धा आदित्ता पे० जिह्वा आदित्ता, रसा आदित्ता पे० कायो आदित्तो, फोटुब्बा आदित्ता पे० मनो आदित्तो घम्मा आदित्ता, मनोविञ्ज्जाण आदित्त, मनोसम्फत्सो आदित्तो, यमिद मनोसम्फत्सपच्चया उप्पज्जति वेदयित सुख वा दुक्ख वा
 ५ अदुक्खमसुख वा, त पि आदित्त । केन आदित्त ? 'रागिग्गिना दोसग्गिना मोहग्गिना आदित्त, जातिया जगय मरणेन सोकेहि परिदवेहि दुक्खेहि दोमनस्सेहि उपायासेहि आदित्त' ति वदामी' ति । अत्येव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

२.११०

तेन हि वत्तब्बं - "सब्बे सङ्गारा अनोधि कत्वा कुक्कुळा" ति ।
 १० "सब्बे सङ्गारा अनोधि कत्वा कुक्कुळा ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता - "पञ्चमे, भिक्खवे, कामगुणा ! कठमे पञ्च ? चक्खुविञ्छेय्या रूपा इट्ठा कन्ता मनापा पियरूपा कामूप सहिता रजनीया^१, सोत्तविञ्छेय्या सद्दा पे० धानविञ्छेय्या गन्धा ... जिह्वाविञ्छेय्या रसा कायविञ्छेय्या फोटुब्बा इट्ठा कन्ता मनापा
 १५ पियरूपा कामूपसहिता रजनीया । इमे सो भिक्खवे, पञ्च कामगुणा ति । अत्येव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तब्ब - 'सब्बे सङ्गारा अनोधि कत्वा कुक्कुळा' ति ।

नि वत्तब्ब - 'सब्बे सङ्गारा अनोधि कत्वा कुक्कुळा' ति ? आमन्ता ।

२० ननु वुत्त भगवता - "लामा वो भिक्खवे, सुसद्ध वो भिक्खव, सणो वो पटिलद्धो^२ ब्रह्मचरियवासाय । दिट्ठा मया भिक्खवे छ फत्सा यतनिका नाम निरया । तत्थ य किञ्चि चक्खुना रूप पस्सति अनिट्ठ रूपञ्छेव पस्सति नो इट्ठरूप, अकन्तरूपञ्छेव पस्सति नो कन्तरूप
 २५ अमनापरूपञ्छेव पस्सति नो मनापरूप । य किञ्चि सोत्तेन सा सुणाति पे० धानेन गघ धायति जिह्वाय रस सायति कायेन फोटुब्ब फुसति मनसा घम्म विजानाति अनिट्ठरूपञ्छेव विजानाति नो इट्ठरूप, अकन्तरूपञ्छेव विजानाति नो कन्तरूप अमनापरूपञ्छेव विजानाति नो मनापरूप' ति । अत्येव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

१ ली स्वा रो पोत्तकेनु मत्ति । २ रजनीया - स्वा एवमुपरि पि ।
 १ पटिलद्धो - स्वा रो एवमुपरि पि ।

तेन हि वत्तब्ब^१ — “सब्बे सङ्खारा अनोधि कत्वा कुक्कुळा” ति ।

*सब्बे सङ्खारा अनोधि कत्वा कुक्कुळा ति ? आमन्ता ।

B. 162

ननु वुत्त भगवता — “लाभा वो, भिक्खवे, सुलद्धं वो, भिक्खवे, खणो वो पटिलद्धो ब्रह्मचरियवासाय । दिट्ठा मया, भिक्खवे, छ फस्सायतनिका नाम सग्गा । तत्थ यं किञ्चि चक्खुना रूपं पस्सति, 5 इट्ठरूपञ्चेव पस्सति नो अनिट्ठरूप, कन्तरूपञ्चेव पस्सति नो अकन्तरूप, मनापरूपञ्चेव पस्सति नो अमनापरूप । यं किञ्चि सोतेन सद सुणाति पे० घानेन गन्ध घायति जिह्वाय रस सायति . कायेन फोढुब्बं फुसति मनसा धम्मं विजानाति, इट्ठरूपञ्चेव विजानाति नो अनिट्ठरूप, कन्तरूपञ्चेव विजानाति नो अकन्तरूपं, 10 मनापरूपञ्चेव विजानाति नो अमनापरूपं” ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तब्ब — “सब्बे सङ्खारा अनोधि कत्वा कुक्कुळा” ति ।

न वत्तब्ब — “सब्बे सङ्खारा अनोधि कत्वा कुक्कुळा” ति ?

आमन्ता ।

15

ननु “यदनिच्च त दुक्ख,” वुत्तं भगवता, “सब्बे सङ्खारा अनिच्चा” ति ? आमन्ता ।

हञ्चि “यदनिच्च त दुक्ख,” वुत्त भगवता, “सब्बे सङ्खारा अनिच्चा,” तेन वत रे वत्तब्बे — “सब्बे सङ्खारा अनोधि कत्वा कुक्कुळा” ति ।

20

*सब्बे सङ्खारा अनोधि कत्वा कुक्कुळा ति ? आमन्ता ।

दान अनिट्ठफल अकन्तफल अमनुञ्जफल सेचनकफलं दुक्खुद्रय^३ दुक्खविपाक ति ? न हेव वत्तब्बे ।

सील पे० उपोसथो पे० भावना पे० ब्रह्मचरियं अनिट्ठफल अकन्तफल अमनुञ्जफल सेचनकफल दुक्खुद्रय दुक्खविपाकं 25 ति ? न हेव वत्तब्बे ।

ननु दान इट्ठफल कन्तफल मनुञ्जफल असेचनकफलं सुखुद्रयं सुखविपाक ति ? आमन्ता ।

१ सी०, स्या०, रो० पोत्यकेसु नत्थि । २ दुक्खिन्द्रिय — रो०, एवमुपरि पि ।

R. 212

हृत्वि दान इष्टफल कन्तफल मनुञ्जफल भ्रसेवनकफल
सुखद्वय सुखविपाक, नो च वत रे वत्तब्बे — “सब्बे सङ्गारा अनोधि
कत्वा कुक्कुळा” ति ।

ननु सील उपोसथो .. भावना ब्रह्मचरिय इष्टफल कन्तफल
5 मनुञ्जफल भ्रसेवनकफल सुखद्वय सुखविपाक ति ? भ्रामन्ता ।

हृत्वि ब्रह्मचरिय इष्टफल कन्तफल मनुञ्जफल भ्रसेवनकफल
सुखद्वय सुखविपाक ति, नो च वत रे वत्तब्बे — ‘सब्बे सङ्गारा अनोधि
कत्वा कुक्कुळा’ ति ।

B 163

*सब्बे सङ्गारा अनोधि कत्वा कुक्कुळा ति ? भ्रामन्ता ।

10

ननु युत्त भगवता —

“सुखो विवेको तुट्ठस्स, सुतघम्मस्स पस्सतो ।

अभ्यापज्ज’ सुख लोके, पाणभूतेसु समयो ॥

‘सुखा विरागता लोके, कामान समतिभकमो ।

अस्मिमानस्स यो विनयो, एत वे परम सुख ॥

15

‘त सुखेन सुख पत्त, भञ्चन्तसुखमेव त ।

तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, एत वे परम सुख’ ति ॥

अत्येव सुत्तन्तो ति ? भ्रामन्ता ।

तेन हि न वत्तब्बे — सब्बे सङ्गारा अनोधि कत्वा
कुक्कुळा’ ति ।

१६(१) अनुपुब्बामिसमयकथा

20

३३ *अनुपुब्बामिसमयो ति ? भ्रामन्ता ।

R 213

अनुपुब्बेन सोत्तापत्तिमग्ग भावेत्ती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

अनुपुब्बेन सोत्तापत्तिमग्ग भावेत्ती ति ? भ्रामन्ता ।

अनुपुब्बेन सोत्तापत्तिफल सञ्छिक्करोती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

*अनुपुब्बामिसमयो ति ? भ्रामन्ता ।

25

अनुपुब्बेन सक्कदागामिमग्ग भावेत्ती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

अनुपुब्बेन सकदागामिमगं भावेती ति ? आमन्ता ।

अनुपुब्बेन सकदागामिफलं सच्छिकरोती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

*अनुपुब्बाभिसमयो ति ? आमन्ता ।

अनुपुब्बेन अनागामिमगं भावेती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

अनुपुब्बेन अनागामिमगं भावेती ति ? आमन्ता ।

5

अनुपुब्बेन अनागामिफलं सच्छिकरोती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

*अनुपुब्बाभिसमयो ति ? आमन्ता ।

अनुपुब्बेन अरहत्तमग भावेती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

अनुपुब्बेन अरहत्तमग भावेती ति ? आमन्ता ।

अनुपुब्बेन अरहत्तफल सच्छिकरोती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

10

३४. *सोतापत्तिफलसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुगगलो दुक्ख-
दस्सनेन किं जहती ति ? सक्कायदिट्ठि, विचिकिच्छं, सीलब्बतपरामासं,
तदेकद्वे च किलेसे चतुभाग जहती ति ।

B 164

चतुभागं सोतापन्नो, चतुभागं न सोतापन्नो, चतुभागं सोतापत्ति-
फलप्पत्तो पटिलद्धो अधिगतो सच्छिकतो उपसम्पज्ज विहरति, कायेन
फुसित्वा विहरति, चतुभाग न कायेन फुसित्वा विहरति, चतुभागं
सत्तक्खत्तुपरमो^१ कोलङ्कोलो एकबीजी^२ बुद्धे अवेच्चप्पसादेन समन्नागतो,
धम्मे पे० सद्धे . पे० . अरियकन्तेहि सीलेहि समन्नागतो चतुभागं
न अरियकन्तेहि सीलेहि समन्नागतो ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

15 R 214

*समुदयदस्सनेन पे० निरोधदस्सनेन पे० मग्गदस्सनेन
किं जहती ति ? सक्कायदिट्ठि, विचिकिच्छं, सीलब्बतपरामासं, तदेकद्वे
च किलेसे चतुभाग जहती ति ।

20

चतुभाग सोतापन्नो, चतुभागं न सोतापन्नो, चतुभाग सोतापत्ति-
फलप्पत्तो पटिलद्धो अधिगतो सच्छिकतो उपसम्पज्ज विहरति, कायेन
फुसित्वा विहरति, चतुभागं न कायेन फुसित्वा विहरति, चतुभागं
सत्तक्खत्तुपरमो कोलङ्कोलो एकबीजी बुद्धे अवेच्चप्पसादेन समन्नागतो,
धम्मे पे० सद्धे पे० अरियकन्तेहि सीलेहि समन्नागतो, चतुभागं
न अरियकन्तेहि सीलेहि समन्नागतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

25

३५ *सकदागामिफलसञ्चिक्किरियाय पटिपन्नो पुग्गलो दुक्ख
दस्सनेन किं जहती ति ? भोळारिक कामराग, भोळारिक व्यापाद,
तदेकद्वे च किलेसे चतुभाग जहती ति ।

चतुभाग सकदागामी, चतुभाग न सकदागामी, चतुभाग सकदा
5 गामिफलप्पत्तो पटिलद्धो अधिगतो सञ्चिक्कतो उपसम्पज्ज विहरति,
कायेन फुसित्वा विहरति, चतुभाग न कायेन फुसित्वा विहरती ति ?
न हेव वत्तम्मे । पे० ।

*समुदयदस्सनेन पे० निरोधदस्सनेन पे० मग्गदस्सनेन
किं जहती ति ? भोळारिक कामराग, भोळारिक व्यापाद, तदेकद्वे
10 च किलेसे चतुभाग जहती ति ।

चतुभाग सकदागामी, चतुभाग न सकदागामी, चतुभाग सकदा
R 215 गामिफलप्पत्तो पटिलद्धो अधिगतो सञ्चिक्कतो उपसम्पज्ज विहरति,
कायेन फुसित्वा विहरति चतुभाग न कायेन फुसित्वा विहरती ति ?
न हेव वत्तम्मे । पे० ।

B 165 15 ३६ *अनागामिफलसञ्चिक्किरियाय पटिपन्नो पुग्गलो दुक्ख
दस्सनेन किं जहती ति ? अणुसहगत कामराग, अणुसहगत व्यापाद,
तदेकद्वे च किलेसे चतुभाग जहती ति ।

चतुभाग अनागामी चतुभाग न अनागामी, चतुभाग
अनागामिफलप्पत्तो पटिलद्धो अधिगतो सञ्चिक्कतो उपसम्पज्ज विहरति,
20 कायेन फुसित्वा विहरति, चतुभाग न कायेन फुसित्वा विहरति, चतुभाग
अन्तरापरिनिब्बायी पे० उपहञ्चपरिनिब्बायी ... असङ्खार
परिनिब्बायी ससङ्खारपरिनिब्बायी उदसोतो अकनिट्ठगामी,
चतुभाग न उदसोतो न अकनिट्ठगामी ति ? न हेव वत्तम्मे । पे०... ।

*समुदयदस्सनेन पे० निरोधदस्सनेन पे० मग्गदस्सनेन
25 किं जहती ति ? अणुसहगत कामराग अणुसहगत व्यापाद, तदेकद्वे
च किलेसे चतुभाग जहती ति ।

चतुभाग अनागामी चतुभाग न अनागामी चतुभाग अनागामि
फलप्पत्तो पटिलद्धो अधिगतो सञ्चिक्कतो उपसम्पज्ज विहरति, कायेन
फुसित्वा विहरति चतुभाग न कायेन फुसित्वा विहरति, चतुभाग
30 अन्तरापरिनिब्बायी पे० उपहञ्चपरिनिब्बायी असङ्खारपरि

निब्बायी ससङ्खारपरिनिब्बायी उद्धसोतो अकनिट्ठगामी, चतुभागं न उद्धसोतो अकनिट्ठगामी ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० ।

३७ *अरहत्तसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो दुक्खदस्सनेन किं जहती ति ? रूपराग, अरूपराग, मानं, उद्धच्चं, अविज्ज, तदेकट्ठे च किलेसे चतुभाग जहती ति ।

चतुभाग अरहा, चतुभाग न अरहा, चतुभागं अरहत्तप्पत्तो पटिलद्धो अधिगतो सच्छिकतो उपसम्पज्ज विहरति, कायेन फुसित्वा विहरति, चतुभाग न कायेन फुसित्वा विहरति, चतुभाग वीतरागो पे० वीतदोसो वीतमोहो पे० कतकरणीयो ओहितभारो अनुपत्तसदत्थो परिक्खीणभवसंयोजनो सम्मदञ्जाविमुत्तो उक्खित्त- 10 पलिघो सङ्घिण्णपरिखो अब्बूह्हेसिको निरग्गलो अरियो पन्नद्धजो पन्नभारो विसञ्जुत्तो सुविजितविजयो, दुक्ख तस्स परिञ्जात, समुदयो पहीनो, निरोधो सच्छिकतो, मग्गो भावितो, अभिञ्जेय्य अभिञ्जातं, परिञ्जेय्य परिञ्जात, पहातब्ब पहीन, भावेतब्ब भावित पे० सच्छिकातब्ब सच्छिकत, चतुभाग सच्छिकातब्ब न सच्छिकत ति ? 15 न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*समुदयदस्सनेन निरोधदस्सनेन मग्गदस्सनेन किं जहती ति ? रूपराग, अरूपराग, मान, उद्धच्च, अविज्ज, तदेकट्ठे च किलेसे चतुभाग जहती ति ।

चतुभाग अरहा, चतुभाग न अरहा, चतुभाग अरहत्तप्पत्तो 20 पटिलद्धो अधिगतो सच्छिकतो उपसम्पज्ज विहरति, कायेन फुसित्वा विहरति, चतुभाग न कायेन फुसित्वा विहरति, चतुभाग वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो कतकरणीयो ओहितभारो अनुपत्तसदत्थो परिक्खीणभवसंयोजनो सम्मदञ्जाविमुत्तो उक्खित्तपलिघो सङ्घिण्ण- परिखो अब्बूह्हेसिको निरग्गलो अरियो पन्नद्धजो पन्नभारो विसञ्जुत्तो 25 सुविजितविजयो, दुक्ख तस्स परिञ्जात, समुदयो पहीनो, निरोधो सच्छिकतो, मग्गो भावितो, अभिञ्जेय्य अभिञ्जातं, परिञ्जेय्य परिञ्जात, पहातब्ब पहीन, भावेतब्ब भावित पे० सच्छिकातब्ब

सन्धिकृत, चतुर्भाग सन्धिकृतात्त्व न सन्धिकृत ति ? न ह्येव वत्तब्बे ।
पे० ।

३८ *सोतापत्तिफलसन्धिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो दुक्ख
दक्खन्तो पटिपन्नको ति वत्तब्बो ति ? भ्रामन्ता ।

५ दुक्खे दिट्ठे फले ठितो ति वत्तब्बो ति ? न ह्येव वत्तब्ब ।
समुदय दक्खन्तो पे० निरोध दक्खन्तो पटिपन्नको ति
२ २१७ वत्तब्बो ति ? भ्रामन्ता ।

निरोधे दिट्ठे फले ठितो ति वत्तब्बो ति ? न ह्येव वत्तब्बे ।
*सोतापत्तिफलसन्धिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो मग्ग दक्खन्तो
१० पटिपन्नको ति वत्तब्बो, मग्गे दिट्ठे फले ठितो ति वत्तब्बो ति ?
भ्रामन्ता ।

दुक्ख दक्खन्तो पटिपन्नको ति वत्तब्बो दुक्खे दिट्ठे फले ठितो
ति वत्तब्बो ति ? न ह्येव वत्तब्बे । पे० ।

मग्ग दक्खन्तो पटिपन्नको ति वत्तब्बो, मग्गे दिट्ठे फले ठितो
१५ ति वत्तब्बो ति ? भ्रामन्ता ।

समुदय दक्खन्तो पे० निरोध दक्खन्तो पटिपन्नको ति
वत्तब्बो निरोधे दिट्ठे फले ठितो ति वत्तब्बो ति ? न ह्येव वत्तब्बे ।
पे० ।

*सोतापत्तिफलसन्धिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो दुक्खं दक्खन्तो
२० पटिपन्नको ति वत्तब्बो दुक्खे दिट्ठे न वत्तब्ब — “फले ठितो ति वत्तब्बो”
ति ? भ्रामन्ता ।

मग्ग दक्खन्तो पटिपन्नको ति वत्तब्बो, मग्गे दिट्ठे न वत्तब्ब —
“फले ठितो ति वत्तब्बो” ति ? न ह्येव वत्तब्बे । पे० ।

समुदय दक्खन्तो निरोध दक्खन्तो पटिपन्नको ति वत्तब्बो
२५ निरोधे दिट्ठे न वत्तब्ब — “फले ठितो ति वत्तब्बो” ति ? भ्रामन्ता ।

३ १६७ मग्ग दक्खन्तो पटिपन्नको ति वत्तब्बो, मग्गे दिट्ठे न वत्तब्ब —
“फले ठितो ति वत्तब्बो” ति ? न ह्येव वत्तब्बे । पे० ।

*सोतापत्तिफलसन्धिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो दुक्ख दक्खन्तो
पटिपन्नको ति वत्तब्बो दुक्खे दिट्ठे न वत्तब्ब — “फले ठितो ति वत्तब्बो”
३० ति ? भ्रामन्ता ।

निरत्थिय^१ दुक्खदस्सन ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० ।

समुदय दक्खन्तो पे० निरोध दक्खन्तो पटिपन्नको ति वत्तब्बो, निरोधे दिट्ठे न वत्तब्ब - "फले ठितो ति वत्तब्बो" ति ? आमन्ता ।

निरत्थिय निरोधदस्सन ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० । 5

३६ दुक्खे दिट्ठे चत्तारि सच्चानि दिट्ठानि होन्ती ति ? आमन्ता ।

दुक्खसच्च चत्तारि सच्चानी ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*रूपक्खन्धे अनिच्चतो दिट्ठे पञ्चक्खन्धा अनिच्चतो दिट्ठा होन्ती ति ? आमन्ता । 10

रूपक्खन्धो पञ्चक्खन्धा ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० ।

*चक्खायतने अनिच्चतो दिट्ठे द्वादसायतनानि अनिच्चतो दिट्ठानि होन्ती ति ? आमन्ता ।

चक्खायतन द्वादसायतनानी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*चक्खुधातुया अनिच्चतो दिट्ठाय अट्टारस धातुयो अनिच्चतो दिट्ठा होन्ती ति ? आमन्ता । 15

चक्खुधातु अट्टारस धातुयो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*चक्खुन्द्रिये अनिच्चतो दिट्ठे बावीसत्तिन्द्रियानि अनिच्चतो दिट्ठानि होन्ती ति ? आमन्ता ।

चक्खुन्द्रिय बावीसत्तिन्द्रियानी ति ? न हेव वत्तब्बे । 20 पे० ।

*चतूहि आणेहि सोतापत्तिफल सच्छिक्करोती ति ? आमन्ता ।

चत्तारि सोतापत्तिफलानी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अट्ठहि आणेहि सोतापत्तिफल सच्छिक्करोती ति ? आमन्ता ।

अट्ठ सोतापत्तिफलानी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 25

द्वादसहि आणेहि सोतापत्तिफल सच्छिक्करोती ति ? आमन्ता ।

द्वादस सोतापत्तिफलानी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

चतुचत्तारीसाय^२ आणेहि सोतापत्तिफल सच्छिक्करोती ति ?

आमन्ता ।

१ निदत्थिय - सी०, एवमुपरि पि । २ चतुचत्तालीसाय - स्या०, एवमुपरि पि ।

चतुचत्तारीस^१ सोतापत्तिफलानी ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

सत्तसत्ततिया आणेहि सोतापत्तिफल सन्धिककरोती ति ?

आमन्ता ।

5 सत्तसत्तति सोतापत्तिफलानी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०...।

B. 168

४० 1न वत्तब्ब - "अनुपुब्बाभिसमयो" ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता - "सेम्यथापि, भिक्खवे, महासमुदां अनुपुब्ब
निम्भो अनुपुब्बपोणो अनुपुब्बपट्मारो, न आयतकेनेव पपातो, एवमव
सो, भिक्खवे, इमस्मिं धम्मविनये अनुपुब्बसिक्खा अनुपुब्बकिरिया

10 अनुपुब्बपटिपदा, न आयतकेनेव अञ्जापटिबेधो" ति । अत्येव सुत्तन्तो
ति ? आमन्ता ।

तेन हि अनुपुब्बाभिसमयो ति ।

1न वत्तब्ब - "अनुपुब्बाभिसमयो" ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता -

15 'अनुपुब्बेन मेधावी, योके^२ योक क्षणे क्षणे ।

कम्मरारो रज्जत्तस्सेव निद्धमे भलमत्तनो" ति ॥

अत्येव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि अनुपुब्बाभिसमयो ति ।

R. 220

"अनुपुब्बाभिसमयो ति ? आमन्ता ।

20 नन्वायस्मा गवम्पसि^३ घेरो^४ भिक्खू एतदवोच - सम्मुखा मठ,

आवुत्तो भगवतो सुत्त सम्मुखा पटिग्गहित - 'यो, भिक्खवे दुक्ख पस्सति
दुक्खसमुदय पि सो पस्सति दुक्खनिरोध पि पस्सति दुक्खनिरोधगामिनि

पटिपद^५ पि पस्सति यो दुक्खसमुदय पस्सति दुक्ख पि सो पस्सति
दुक्खनिरोध पि पस्सति दुक्खनिरोधगामिनि पटिपद पि पस्सति यो

25 दुक्खनिरोध पस्सति दुक्ख पि सो पस्सति दुक्खसमुदय पि पस्सति
दुक्खनिरोधगामिनि पटिपद पि पस्सति यो दुक्खनिरोधगामिनि

१ चतुचत्तारीस - रो । २ योके - सी । ३ हि न वत्तब्ब - सी । ४-४ पक्कली
घेरो - सी रो वदम्पसित्थेरो - स्या । ५-५ दुक्खनिरोधगामिनि - सी स्या
गामिपिपटिपद - रो ।

पटिपदं पस्सति दुक्खं पि सो पस्सति, दुक्खसमुदयं पि पस्सति,
दुक्खनिरोधं पि पस्सती” ति ! अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तब्ब — “अनुपुब्बाभिसमयो” ति ।

*अनुपुब्बाभिसमयो ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता —

“सहावस्स दस्सनसम्पदाय,
तयस्सु धम्मा जहिता भवन्ति ।
सक्कायदिट्ठी विचिकिच्छित्तं च,
सीलव्वत वा पि यदत्थि किञ्चि ।
चतूहपायेहि च विप्पमुत्तो,
छच्चाभिठानानि अभव्वो कातु” ति ।

अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तब्ब — “अनुपुब्बाभिसमयो” ति ॥

*अनुपुब्बाभिसमयो ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता — “यस्मि, भिक्खवे, समये अरियसावकस्स 15
विरजं वीतमलं धम्मचक्खु उदपादि — ‘यं किञ्चि समुदयधम्मं सब्बं
तं निरोधधम्मं’ ति, सह दस्सनुप्पादा, भिक्खवे, अरियसावकस्स तीणि
संयोजनानि पहीयन्ति — सक्कायदिट्ठि, विचिकिच्छा, सीलव्वतपरा-
मासो” ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तब्ब — “अनुपुब्बाभिसमयो” ति ।

२०(१०) वोहारकथा

४१ *बुद्धस्स भगवतो वोहारो लोकुत्तरो ति ? आमन्ता ।

R. 221

लोकुत्तरे सोत्ते पटिहज्जति नो लोकिये, लोकुत्तरेण विज्जाणेन
पटिविजानन्ति नो लोकियेन, सावका पटिविजानन्ति नो पुथुज्जना
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*ननु बुद्धस्स भगवतो वोहारो लोकिये सोत्ते पटिहज्जती ति ? 25
आमन्ता ।

हज्जि बुद्धस्स भगवतो वोहारो लोकिये सोत्ते पटिहज्जति,
नो च वत रे वत्तब्बे — “बुद्धस्स भगवतो वोहारो लोकुत्तरो” ति ।

*ननु बुद्धस्स भगवतो बोहार लोकियेन विब्झाणेन पटि-
विजानन्ती ति ? भामन्ता ।

हञ्चि बुद्धस्स भगवतो बोहार लोकियेन विब्झाण
पटिविजानन्ति, नो च वत रे वत्तब्बे — “बुद्धस्स भगवतो बोहारो
लोकुत्तरो’ ति ।

*ननु बुद्धस्स भगवतो बोहार पुणुज्जना पटिविजानन्ती ति ?
भामन्ता ।

हञ्चि बुद्धस्स भगवतो बोहार पुणुज्जना पटिविजानन्ति नो
च वत रे वत्तब्बे — “बुद्धस्स भगवतो बोहारो लोकुत्तरो’ ति ।

B. 170 10

४२ *बुद्धस्स भगवतो बोहारो लोकुत्तरो ति ? भामन्ता ।

मग्गो फल निब्बान, सोतापत्तिमग्गो सोतापत्तिफल सकदागामि
मग्गो सकदागामिफल अनागामिमग्गो अनागामिफल, अरहत्तमग्गो
अरहत्तफल सतिपट्टान सम्मप्यघान इदिपादो इन्द्रिय बल बोजाङ्गो
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

16 *बुद्धस्स भगवतो बोहारो लोकुत्तरो ति ? भामन्ता ।

अत्थि केचि बुद्धस्स भगवतो बोहार सुणन्ती ति ? भामन्ता ।

R 222

लोकुत्तरो घम्मो सोतविब्बेय्यो, सोतस्मि पटिहज्जति
सोतस्स आपाथ आगच्छती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

ननु लोकुत्तरो घम्मो न सोतविब्बेय्यो, न सोतस्मि
20 पटिहज्जति, न सोतस्स आपाथ आगच्छती ति ? भामन्ता ।

हञ्चि लोकुत्तरो घम्मो न सोतविब्बेय्यो, न सोतस्मि
पटिहज्जति न सोतस्स आपाथ आगच्छति नो च वत रे वत्तब्बे
बुद्धस्स भगवतो बोहारो लोकुत्तरो’ ति ।

४३ बुद्धस्स भगवतो बोहारो लोकुत्तरो ति ? भामन्ता

25 अत्थि केचि बुद्धस्स भगवतो बोहारो रज्जेय्यु ति ? भामन्ता

लोकुत्तरो घम्मो रागट्टानियो रजनीयो कमनीयो मदनीयो
वघनीयो मुच्छनीयो ति ? न हव वत्तब्बे । पे० ।

*ननु लोकुत्तरो घम्मो न रागट्टानियो न रजनीयो न कमनीयो
न मदनीयो न वघनीयो न मुच्छनीयो ति ? भामन्ता ।

हञ्चि लोकुत्तरो धम्मो न रागद्वानियो न रजनीयो न कमनीयो न मदनीयो न बन्धनीयो न मुच्छनीयो, नो च वत रे वत्तब्बे — “बुद्धस्स भगवतो बोहारो लोकुत्तरो” ति ।

*बुद्धस्स भगवतो बोहारो लोकुत्तरो ति ? आमन्ता ।

अत्थि केचि बुद्धस्स भगवतो बोहारे^१ दुस्सेय्यु ति ? आमन्ता । 5

लोकुत्तरो धम्मो दोसद्वानियो^२ कोपद्वानियो पटिघद्वानियो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*ननु लोकुत्तरो धम्मो न दोसद्वानियो न कोपद्वानियो न पटिघद्वानियो ति ? आमन्ता ।

हञ्चि लोकुत्तरो धम्मो न दोसद्वानियो न कोपद्वानियो न पटिघद्वानियो, नो च वत रे वत्तब्बे — “बुद्धस्स भगवतो बोहारो लोकुत्तरो” ति । 10 B 171, R 223

*बुद्धस्स भगवतो बोहारो लोकुत्तरो ति ? आमन्ता ।

अत्थि केचि बुद्धस्स भगवतो बोहारे मुह्येय्यु ति ? आमन्ता ।

लोकुत्तरो धम्मो मोहद्वानियो अञ्जाणकरणो अचक्खुकरणो पञ्जानिरोधिको विघातपक्खिको अनिब्बानसवत्तनिको ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० । 15

*ननु लोकुत्तरो धम्मो न मोहद्वानियो न अञ्जाणकरणो न अचक्खुकरणो पञ्जावुद्धिको^३ अविघातपक्खिको निब्बानसवत्तनिको ति ? आमन्ता ।

हञ्चि लोकुत्तरो धम्मो न मोहद्वानियो न अञ्जाणकरणो न अचक्खुकरणो पञ्जावुद्धिको अविघातपक्खिको निब्बानसवत्तनिको, नो च वत रे वत्तब्बे — “बुद्धस्स भगवतो बोहारो लोकुत्तरो” ति । 20

४४ *बुद्धस्स भगवतो बोहारो लोकुत्तरो ति ? आमन्ता ।

ये केचि बुद्धस्स भगवतो बोहार सुणन्ति, सब्बे ते मग्गं भावेन्ती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 25

*ये केचि बुद्धस्स भगवतो बोहार सुणन्ति, सब्बे ते खग्गं भावेन्ती ति ? आमन्ता ।

१ बोहारो — सी०, बोहार — स्या०, रो० । २ दोसद्वानीयो — सी०, रो०, एवमुपरि पि । ३ पञ्जावुद्धिको — स्या०, रो०, एवमुपरि पि ।

बालपुण्यज्जना बुद्धस्स भगवतो बोहार सुणन्ति, वासपुण्यज्जना मग्ग भावेन्ती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

मातुघातको^१ पे० पितुघातको अरहन्तघातको ...
रुहिरुप्पादको सङ्खभेदको बुद्धस्स भगवतो बोहार सुणाति,
५ सङ्खभेदको मग्ग भावेन्ती^२ ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

R. 224

४५ लिब्भा सोवणमयाय लट्ठिया घञ्जपुञ्जो पि सुवण्ण-
पुञ्जो पि आचिक्खित्तु ति ? भामन्ता ।

एवमेव भगवा लोकुत्तरेण बोहारेण लोकिय पि लोकुत्तर पि
घम्म बोहरती ति ।

१० *लब्भा एलण्डियाय लट्ठिया घञ्जपुञ्जो पि सुवण्णपुञ्जो पि
आचिक्खित्तु ति ? भामन्ता ।

एवमेव भगवा लोकियेण बोहारेण लोकिय पि लोकुत्तर पि
घम्म बोहरती ति ।

B. 172

४६ *बुद्धस्स भगवतो बोहारो लोकिय बोहरन्तस्स लोकियो
१५ होति, लोकुत्तर बोहरन्तस्स लोकुत्तरो होती ति ? भामन्ता ।

लोकिय बोहरन्तस्स लोकिये^३ सोत्ते पटिहञ्जति, लोकुत्तरं
बोहरन्तस्स लोकुत्तरे सोत्ते पटिहञ्जति, लोकिय बोहरन्तस्स लोकियेण
विञ्जाणेण पटिविजानन्ति लोकुत्तर बोहरन्तस्स लोकुत्तरेण विञ्जाणेण
पटिविजानन्ति लोकिय बोहरन्तस्स पुण्यज्जना पटिविजानन्ति, लोकुत्तर
२० बोहरन्तस्स सावका पटिविजानन्ती ति ? न हेव वत्तब्बे । ... पे० ।

नि वत्तब्ब - 'बुद्धस्स भगवतो बोहारो लोकिय बोहरन्तस्स
लोकियो होति, लोकुत्तर बोहरन्तस्स लोकुत्तरो होती ति ? भामन्ता ।

ननु भगवा लोकिय पि लोकुत्तर पि घम्म बोहरती ति ?
भामन्ता ।

२३ हञ्चि भगवा लोकिय पि लोकुत्तर पि घम्म बोहरति, सेन
वत रे वत्तब्बे - 'बुद्धस्स भगवतो बोहारो लोकिय बोहरन्तस्स लोकियो
होति लोकुत्तर बोहरन्तस्स लोकुत्तरो होती' ति ।

१ मातुघातको - री एवमुपरि पि । २ भावेन्ती - री । ३ लोकीय्ये -
स्या री ।

*बुद्धस्स भगवतो वोहारो लोकियं वोहरन्तस्स लोकियो होति, लोकुत्तरं वोहरन्तस्स लोकुत्तरो होती ति ? आमन्ता ।

मग्गं वोहरन्तस्स मग्गो होति, अमग्गं वोहरन्तस्स अमग्गो होति, फलं वोहरन्तस्स फलं होति, अफलं वोहरन्तस्स अफलं होति, निव्वानं वोहरन्तस्स निव्वानं होति, अनिव्वानं वोहरन्तस्स अनिव्वानं 5 होति, सङ्खतं वोहरन्तस्स सङ्खतं होति, असङ्खतं वोहरन्तस्स असङ्खतं होति, रूपं वोहरन्तस्स रूपं होति, अरूपं वोहरन्तस्स अरूपं होति, वेदनं वोहरन्तस्स वेदना होति, अवेदनं वोहरन्तस्स अवेदना होति, सज्जं वोहरन्तस्स सज्जा होति, असज्जं वोहरन्तस्स असज्जा होति, सङ्खारे वोहरन्तस्स सङ्खारा होन्ति, असङ्खारे वोहरन्तस्स असङ्खारा होन्ति, 10 विज्जाणं वोहरन्तस्स विज्जाणं होति, अविज्जाणं वोहरन्तस्स अविज्जाणं होती ति ? न हेवं वत्तव्वे । . पे०. ।

R 225

२१(११) निरोधकथा

४७ *द्वे निरोधा ति ? आमन्ता ।

द्वे दुक्खनिरोधा ति ? न हेवं वत्तव्वे । .. पे० ।

B 173

द्वे दुक्खनिरोधा ति ? आमन्ता ।

द्वे निरोधसच्चानी ति ? न हेवं वत्तव्वे । .. पे०. ।

15

द्वे निरोधसच्चानी ति ? आमन्ता ।

द्वे दुक्खसच्चानी ति ? न हेवं वत्तव्वे । . पे० .. ।

द्वे निरोधसच्चानी ति ? आमन्ता ।

द्वे समुदयसच्चानी ति ? न हेवं वत्तव्वे । . पे०.. ।

20

द्वे निरोधसच्चानी ति ? आमन्ता ।

द्वे मग्गसच्चानी ति ? न हेवं वत्तव्वे । . पे०... ।

*द्वे निरोधसच्चानी ति ? आमन्ता ।

R.226

द्वे ताणानि पे० .. द्वे लेणानि .. द्वे सरणानि . द्वे

परायणानि . द्वे अच्युतानि .. द्वे अमत्तानि .. द्वे निव्वानानी ति ? 25

न हेव वत्तव्वे । . पे० ।

*द्वे निव्वानानी ति ? आमन्ता ।

अत्यि द्विभ्र निबन्धानान उच्चनीचता हीनपणीतता उक्त्वासावकसो
सीमा वा भेदो वा राजि वा अन्तरिका वा ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*द्वे निरोधा ति ? आमन्ता ।

ननु अप्पटिसङ्खानिरुद्धे सङ्खारे पटिसङ्खा निरोधेन्ती ति ?

३ आमन्ता ।

हज्जिच अप्पटिसङ्खानिरुद्धे सङ्खारे पटिसङ्खा निरोधेन्ति, नो
च वत रे वत्तब्बे — “द्वे निरोधा” ति ।

न वत्तब्ब — “द्वे निरोधा” ति ? आमन्ता ।

ननु अप्पटिसङ्खानिरुद्धा पि^१ सङ्खारा अञ्चन्तभग्गा,
१० पटिसङ्खानिरुद्धा पि^२ सङ्खारा अञ्चन्तभग्गा ति ? आमन्ता ।

हज्जिच अप्पटिसङ्खानिरुद्धा पि सङ्खारा अञ्चन्तभग्गा,
पटिसङ्खानिरुद्धा पि सङ्खारा अञ्चन्तभग्गा, तेन वत रे वत्तब्ब —
“द्वे निरोधा” ति ।

*द्वे निरोधा ति ? आमन्ता ।

१५ पटिसङ्खानिरुद्धा पि सङ्खारा अरियमग्ग आगम्म निरुद्धा ति ?
आमन्ता ।

२. २२७ अप्पटिसङ्खानिरुद्धा सङ्खारा अरियमग्ग आगम्म निरुद्धा ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

B. १७४ *द्वे निरोधा ति ? आमन्ता ।

२० पटिसङ्खानिरुद्धा सङ्खारा न पुन उप्पज्जन्ती ति ? आमन्ता ।
अप्पटिसङ्खानिरुद्धा सङ्खारा न पुन उप्पज्जन्ती ति ? न हेव
वत्तब्बे । पे० ।

तेन हि न वत्तब्ब — “द्वे निरोधा” ति ।

कुटियो वग्गो ।

तत्सुद्धानं

परूपहारो अञ्जणा कङ्का परवितारणा ।
२५ वचीभेदो दुक्खाहारो चित्तवृत्ति^३ च कुक्कुळा^४ ।
अनुपुब्बाभिसमयो^५ बोहारो^६ च निरोधको^७ ति ॥

१ स्या रो पोत्थके मत्थि । २ रो पोत्थके मत्थि । ३-४ छिदि कुक्कुळा
संघार — स्या रो । ५ एकाभिसमयो वेव — सी एको भिसमयो — स्या रो ।
६-७ एको बोहारो एको निरोधो — स्या रो ।

३. ततियो वग्गो

२२(१) बलकथा

१ *तथागतबलं सावकसाधारणं ति ? आमन्ता ।

R 228

तथागतबलं सावकबलं, सावकबलं तथागतबलं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*तथागतबलं सावकसाधारणं ति ? आमन्ता ।

तञ्जेव तथागतबलं तं सावकबलं, तञ्जेव सावकबलं तं 5
तथागतबलं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*तथागतबलं सावकसाधारणं ति ? आमन्ता ।

यादिसं तथागतबलं तादिसं सावकबलं, यादिसं सावकबलं
तादिसं तथागतबलं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*तथागतबलं सावकसाधारणं ति ? आमन्ता ।

10

यादिसो तथागतस्स पुब्बयोगो पुब्बचरिया धम्मक्खानं धम्म-
देसना तादिसो सावकस्स पुब्बयोगो पुब्बचरिया धम्मक्खानं धम्मदेसना
ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*तथागतबलं सावकसाधारणं ति ? आमन्ता ।

तथागतो जिनो सत्था सम्मासम्बुद्धो सब्बञ्चू सब्बदस्सावी 15
धम्मस्सामी^१ धम्मप्पटिसरणो ति ? आमन्ता ।

B 175

सावको जिनो सत्था सम्मासम्बुद्धो सब्बञ्चू सब्बदस्सावी
धम्मस्सामी धम्मप्पटिसरणो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*तथागतबलं सावकसाधारणं ति ? आमन्ता ।

तथागतो अनुप्पन्नस्स मग्गस्स उप्पादेता असञ्जातस्स मग्गस्स 20 R 229
सञ्जनेता^२ अनक्खातस्स मग्गस्स अक्खाता मग्गञ्जू मग्गविदू मग्ग-
कोविदो ति ? आमन्ता ।

सावको अनुप्पन्नस्स मग्गस्स उप्पादेता असञ्जातस्स मग्गस्स
सञ्जनेता अनक्खातस्स मग्गस्स अक्खाता मग्गञ्जू मग्गविदू मग्ग-
कोविदो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

25

१ धम्मसामी - स्या०, रो०, एवमुपरि पि । २ सञ्जानेता - सी०, एवमुपरि पि ।

*इन्द्रियपरोपरियत्त यथाभूत आण तयागतबल सावकसाधारण
ति ? भ्रामन्ता ।

सावको सब्बञ्छू सब्बदस्सावी ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० .. ।

३ २ सावको ठानाठान जानाती ति ? भ्रामन्ता ।

हृच्चि सावको ठानाठान जानाति, तेन वत रे वत्तब्बे -
“ठानाठान यथाभूत आण तयागतबल सावकसाधारण” ति ।

सावको भतीतानागतपञ्चुप्पन्नान कम्मसमादानान ठानसो
हेतुसो विपाक जानाती ति ? भ्रामन्ता ।

१० हृच्चि सावको भतीतानागतपञ्चुप्पन्नान कम्मसमादानान
ठानसो हेतुसो विपाक जानाति, तेन वत रे वत्तब्बे - “भतीतानागत
पञ्चुप्पन्नान कम्मसमादानान ठानसो हेतुसो विपाक यथाभूत आण
तयागतबल सावकसाधारण” ति ।

सावको सब्बत्यगामिनि पटिपद जानाती ति ? भ्रामन्ता ।

१५ हृच्चि सावको सब्बत्यगामिनि पटिपद जानाति, तेन वत रे
वत्तब्बे - “सब्बत्यगामिनि पटिपद यथाभूत आण तयागतबल सावक-
साधारण” ति ।

सावको अनेकधातु नानाधातु लोक्क जानाती ति ? भ्रामन्ता ।

२० हृच्चि सावको अनेकधातु नानाधातु लोक्क जानाति, तेन वत
रे वत्तब्बे - “अनेकधातु नानाधातु लोक्क यथाभूत आण तयागतबल
सावकसाधारण ति ।

R. 230 सावको सत्तान नानाधिमुत्तिक्कत जानाती ति ? भ्रामन्ता ।

B. 176 हृच्चि सावको सत्तान नानाधिमुत्तिक्कत जानाति तेन वत
रे वत्तब्बे - “सत्तान नानाधिमुत्तिक्कत यथाभूत आण तयागतबल
२३ सावकसाधारण’ ति ।

सावको ज्ञानविमोक्खसमाधिसमापत्तीन सङ्खित्तस बोधन^१
युट्ठान जानाती ति ? भ्रामन्ता ।

हृच्चि सावको ज्ञानविमोक्खसमाधिसमापत्तीन सङ्खित्तस
बोधन युट्ठान जानाति तेन वत रे वत्तब्बे - “ज्ञानविमोक्खनमाधि

समापत्तीनं सङ्किलेस वोदानं वुट्ठानं यथाभूतं ज्ञाणं तथागतवलं सावक-
साधारणं” ति ।

‘सावको पुब्बेनिवासानुस्सति जानाती ति ? आमन्ता ।

हञ्चि सावको पुब्बेनिवासानुस्सति जानाति, तेन वत रे

वत्तब्बे — “पुब्बेनिवासानुस्सति यथाभूतं ज्ञाणं तथागतवलं सावक- 5
साधारणं” ति ।

‘सावको सत्तानं चुतूपपातं जानाती ति ? आमन्ता ।

हञ्चि सावको सत्तानं चुतूपपातं जानाति, तेन वत रे वत्तब्बे —

“सत्तानं चुतूपपातं यथाभूतं ज्ञाणं तथागतवलं सावकसाधारणं” ति ।

‘ननु तथागतस्सा पि आसवा खीणा सावकस्सा पि आसवा 10
खीणा ति ? आमन्ता ।

अत्थि किञ्चि नानाकरणं तथागतस्स वा सावकस्स वा
आसवक्खयेन वा आसवक्खयं विमुत्तिया वा विमुत्ती ति ? नत्थि ।

हञ्चि नत्थि किञ्चि नानाकरणं तथागतस्स वा सावकस्स
वा आसवक्खयेन वा आसवक्खयं विमुत्तिया वा विमुत्ति, तेन वत रे 15
वत्तब्बे — “आसवानं खये यथाभूतं ज्ञाणं तथागतवलं सावक-
साधारणं” ति ।

३ ‘आसवानं खये यथाभूतं ज्ञाणं तथागतवलं सावकसाधारणं
ति ? आमन्ता ।

ठानाठाने यथाभूतं ज्ञाणं तथागतवलं सावकसाधारणं ति ? 20
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

‘आसवानं खये यथाभूतं ज्ञाणं तथागतवलं सावकसाधारणं
ति ? आमन्ता ।

सत्तानं चुतूपपाते यथाभूतं ज्ञाणं तथागतवलं सावकसाधारणं
ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० । 25

‘ठानाठाने यथाभूतं ज्ञाणं तथागतवलं सावकअसाधारणं ति ?
आमन्ता ।

आसवानं खये यथाभूतं ज्ञाणं तथागतवलं सावकअसाधारणं
ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

B 177

सित्तान चतुपपाते यथाभूत आण तथागतवल सावकप्रसाधारण
ति ? भामन्ता ।

भासवान स्ये यथाभूत आण तथागतवल सावकप्रसाधारण
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

5 इन्द्रियपरोपरियत्त यथाभूत आण तथागतवल सावकप्रसाधारण
ति ? भामन्ता ।

ठानाठाने यथाभूत आण तथागतवल सावकप्रसाधारण ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

इन्द्रियपरोपरियत्त यथाभूत आण तथागतवल सावक-
10 प्रसाधारण ति ? भामन्ता । पे० ।

भासवान स्ये यथाभूत आण तथागतवल सावकप्रसाधारण
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

ठानाठाने यथाभूत आण तथागतवल सावकप्रसाधारण
ति ? भामन्ता ।

15 इन्द्रियपरोपरियत्त यथाभूत आण तथागतवल सावकप्रसाधारण
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०.. ।

R. 232

भासवान स्ये यथाभूत आण तथागतवल सावकप्रसाधारण ति ?
भामन्ता ।

इन्द्रियपरोपरियत्त यथाभूत आण तथागतवल सावकप्रसाधारण
20 ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२३(२) अरियन्तिकथा

४ ठानाठाने यथाभूत आण तथागतवल अरिय ति ?
भामन्ता ।

गणो पय निब्बान सोत्तापत्तिमणो सोत्तापत्तिपत्त सादा
गामिगणो गवत्तागामिपत्त भनागाभिगणा भनागाभिपत्त परहत्तमणो
25 परहत्तमण गतिताट्टान सम्मणधान इट्ठिणादो इट्ठिय भत्त योग्गहो
ति ? न ह्य वत्तच्च । पे० ।

ठानाठान यथाभूत आण तथागतवल अरिय ति ? भामन्ता ।

सुञ्जतारम्मणं ति ? न हेवं वत्तब्बे . पे० . ।

सुञ्जतारम्मण ति ? आमन्ता ।

ठानाठानं च मनसि करोति, सुञ्जत च मनसि करोती ति ?
न हेवं वत्तब्बे । .. पे० . ।

B 178

*ठानाठानं च मनसि करोति, सुञ्जतं च मनसि करोती ति ? 5
आमन्ता ।

द्विन्नं फस्सानं द्विन्न चित्तानं समोधानं होती ति ? न हेव
वत्तब्बे । ... पे० ।

R 233

ठानाठाने यथाभूतं जाणं तथागतबल अरियं ति ? आमन्ता ।
अनिमित्तारम्मणं पे० . अप्पणिहितारम्मणं ति ? न हेव 10
वत्तब्बे । . पे० .. ।

अप्पणिहितारम्मण ति ? आमन्ता ।

ठानाठानं च मनसि करोति, अप्पणिहित च मनसि करोती
ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*ठानाठानं च मनसि करोति, अप्पणिहितं च मनसि करोती 15
ति ? आमन्ता ।

द्विन्नं फस्सानं द्विन्नं चित्तानं समोधानं होती ति ? न हेव
वत्तब्बे । . पे० ।

५. *सतिपट्टाना अरिया सुञ्जतारम्मणा ति ? आमन्ता ।

ठानाठाने यथाभूतं जाणं तथागतबल अरियं सुञ्जतारम्मणं 20
ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० ।

*सतिपट्टाना अरिया अनिमित्तारम्मणा पे० अप्पणिहिता-
रम्मणा ति ? आमन्ता ।

ठानाठाने यथाभूतं जाणं तथागतबल अरियं अप्पणिहितारम्मणं
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

25

*सम्मप्यधाना, इद्धिपादा, इन्द्रिया, बला, वोञ्जङ्गा अरिया
सुञ्जतारम्मणा ति ? आमन्ता ।

ठानाठाने यथाभूतं जाणं तथागतबलं अरियं सुञ्जतारम्मणं
ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*वोज्झङ्गा अरिया अनिमित्तारम्मणा अप्पणिहितारम्मणा
ति ? आमन्ता ।

ठानाठाने यथाभूतं आण तयागतवल अरिय अप्पणिहिता
रम्मण ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

५ ६ *ठानाठाने यथाभूत आण तयागतवल अरिय न वत्तव्व-
“सुञ्जतारम्मण” ति ? आमन्ता ।

सतिपट्ठाना अरिया न वत्तव्वा - “सुञ्जतारम्मणा” ति ?
न हेव वत्तव्वे । पे० ।

*ठानाठाने यथाभूत आण तयागतवल अरिय न वत्तव्व -
१० अनिमित्तारम्मण पे० अप्पणिहितारम्मण ति ? आमन्ता ।

सतिपट्ठाना अरिया न वत्तव्वा - “अप्पणिहितारम्मणा” ति ?
न हेव वत्तव्वे । पे० ।

B 179 *ठानाठाने यथाभूत आण तयागतवल अरिय न वत्तव्व -
सुञ्जतारम्मण पे० अनिमित्तारम्मण पे० अप्पणिहिता
१५ रम्मण ति ? आमन्ता ।

सम्मप्पधान पे० वोज्झङ्गा अरिया न वत्तव्वा -
“अप्पणिहितारम्मणा” ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

७ *सत्तान चुतूपपात्ते यथाभूत आण तयागतवल अरिय ति ?
आमन्ता ।

२० मग्गो फल निव्वान सोतापत्तिमग्गो सोतापत्तिफल .. पे०-
वोज्झङ्गो’ ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

सत्तान चुतूपपात्ते यथाभूत आण तयागतवल अरिय ति ?
आमन्ता ।

सुञ्जतारम्मण ति ? न हेव वत्तव्वे । .. पे० .. ।

सुञ्जतारम्मण ति ? आमन्ता ।

गत्तान चुतूपपात्त च मनसि करोति, सुञ्जत च मनसि करोती
ति ? न हेव वत्तव्वे । पे०.. ।

गत्तान चुतूपपात्त च मनसि करोति सुञ्जत च मनसि करोती
ति ? आमन्ता ।

द्विन्नं फस्सान द्विन्नं चित्तानं समोधानं होती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

*सत्तानं चुतूपपाते यथाभूतं जाणं तथागतबलं अरियं ति ? आमन्ता ।

अनिमित्तारम्मणं अप्पणिहितारम्मणं ति ? न हेवं वत्तब्बे । 5 पे० ।

अप्पणिहितारम्मणं ति ? आमन्ता ।

सत्तानं चुतूपपातं च मनसि करोति, अप्पणिहितं च मनसि करोती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*सत्तानं चुतूपपातं च मनसि करोति, अप्पणिहितं च मनसि करोती ति ? आमन्ता । 10

द्विन्नं फस्सान द्विन्नं चित्तानं समोधानं होती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

८ *सत्तिपट्ठानां अरिया सुञ्जितारम्मणा पे० अनिमित्तारम्मणा पे० अप्पणिहितारम्मणा ति ? आमन्ता । 15

सत्तानं चुतूपपाते यथाभूतं जाणं तथागतबलं अरियं अप्पणिहितारम्मणं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*सम्मप्यधानं पे० बोज्झङ्गा अरिया सुञ्जितारम्मणा पे० अनिमित्तारम्मणा पे० अप्पणिहितारम्मणा ति ? आमन्ता । R.236

सत्तानं चुतूपपाते यथाभूतं जाणं तथागतबलं अरियं अप्पणिहितारम्मणं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० । 20

*सत्तानं चुतूपपाते यथाभूतं जाणं तथागतबलं अरियं न वत्तब्बं—सुञ्जितारम्मणं पे० अनिमित्तारम्मणं पे० अप्पणिहितारम्मणं ति ? आमन्ता । B 180

सत्तिपट्ठानां अरिया न वत्तब्बा—“अप्पणिहितारम्मणा” ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० । 25

९ *सत्तानं चुतूपपाते यथाभूतं जाणं तथागतबलं अरियं न वत्तब्बं—सुञ्जितारम्मणं पे० अनिमित्तारम्मणं पे० अप्पणिहितारम्मणं ति ? आमन्ता । 30

सम्मप्यधाना ... पे० वोज्झङ्गा भरिया न वत्तन्वा -
 "अप्यनिहितारम्मणा" ति ? न हेव वत्तन्वे । पे० ।

१ आसवान सये यथाभूत आण तयागतवत्त भरिय ति ?
 आमन्ता ।

५ ठानाठाने यथाभूत आण तयागतवत्त भरिय ति ? न हव
 वत्तन्वे । .. पे० .. ।

R. 237

१ आसवान सये यथाभूत आण तयागतवत्त भरिय ति ?
 आमन्ता ।

सत्तान चुतूपपात्ते यथाभूत आण तयागतवत्त भरिय ति ?
 १० न हेव वत्तन्वे । .. पे० .. ।

१ ठानाठाने यथाभूत आण तयागतवत्त न वत्तन्व - "अरिय"
 ति ? आमन्ता ।

आसवान सये यथाभूत आण तयागतवत्त न वत्तन्व - "अरिय"
 ति ? न हेव वत्तन्वे । .. पे० .. ।

१३ सत्तान चुतूपपात्ते यथाभूत आण तयागतवत्त न वत्तन्व -
 "अरिय" ति ? आमन्ता ।

आसवान सये यथाभूत आण तयागतवत्त न वत्तन्व -
 "अरिय" ति ? न हेव वत्तन्वे । .. पे० .. ।

१ आसवान गये यथाभूत आण तयागतवत्त भरिय गुञ्जाता
 २० रम्मणं ति ? आमन्ता ।

ठानाठाने यथाभूत आण तयागतवत्त भरियं गुञ्जातारम्मण
 ति ? न हेव वत्तन्वे । पे० ।

१ आसवान गये यथाभूत आण तयागतवत्त भरिय धनिमिता
 रम्मण ... अणनिहितारम्मण ति ? आमन्ता ।

२३ ठानाठाने यथाभूत आण तयागतवत्त भरिय अणनिहितारम्मण
 ति ? न हेव वत्तन्वे । .. पे० .. ।

१ आसवान गये यथाभूत आण तयागतवत्त भरिय गुञ्जाता
 रम्मण पे० .. धनिमितारम्मण पे० अणनिहितारम्मण ति ?
 आमन्ता । ... पे० ... ।

R. 111 २०

गसानं चुतूपपात्ते यथाभूत आण तयागतवत्त भरिय धनि
 हितारम्मण ति ? न हव वत्तन्वे । ... पे० ... ।

ठानाठाने यथाभूतं जाणं तथागतबलं अरियं न वत्तब्बं —

“सुञ्जतारम्मण” ति ? आमन्ता ।

आसवानं खये यथाभूतं जाणं तथागतबलं अरियं न वत्तब्बं —

“सुञ्जतारम्मण” ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० . ।

ठानाठाने यथाभूतं जाण तथागतबलं अरियं न वत्तब्बं — ५

अनिमित्तारम्मणं .. अप्पणिहितारम्मणं ति ? आमन्ता ।

आसवान खये यथाभूतं जाणं तथागतबलं अरियं न वत्तब्बं —

“अप्पणिहितारम्मण” ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

सत्तानं चुतूपपाते यथाभूतं जाणं तथागतबलं अरियं न वत्तब्बं — सुञ्जतारम्मण . पे० अनिमित्तारम्मणं .. पे० .. 10

अप्पणिहितारम्मणं ति ? आमन्ता ।

आसवानं खये यथाभूतं जाणं तथागतबलं अरियं न वत्तब्बं —

“अप्पणिहितारम्मण” ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

२४(३) विमुक्तिकथा^१

१० *सरागं चित्तं विमुच्चती ति ? आमन्ता ।

रागसहगत रागसहजातं रागसंसद्वं रागसम्पयुत्तं रागसहभु^२ 15
रागानुपरिवृत्ति अकुसलं लोकियं सासवं संयोजनियं^३ गन्थनियं^४
ओघनिय योगनिय नीवरणियं परामद्वं उपादानियं सङ्किलेसिय^५ चित्तं
विमुच्चती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

*सफस्स चित्तं विमुच्चति, फस्सो च चित्तं च उभो विमुच्चन्ती
ति ? आमन्ता ।

20

सराग चित्तं विमुच्चति, रागो च चित्तं च उभो विमुच्चन्ती
ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

R 239

*सवेदन पे० ससञ्ज पे० सचेतन पे० सपञ्ज
चित्तं विमुच्चति, पञ्जा च चित्तं च उभो विमुच्चन्ती ति ? आमन्ता ।

१ विमुच्चनिकथा — म्या० । २ रागसहभु — मी०, रो० । ३ सञ्जोजनिय —
म्या०, सञ्जोजनीय — रो० । ४ गन्थनीय — रो०, एवमुपरि पि । ५ सङ्किलेसिक —
स्या०, रो० ।

सराग चित्त विमुञ्चति, रागो च चित्त च उभो विमुञ्चन्ती
ति ? न हेव वत्तब्बे पे० ।

B. 182

*सफस्स सराग चित्त विमुञ्चति, फस्सो च चित्त च उभो
विमुञ्चन्ती ति ? भ्रामन्ता ।

5 रागो च चित्त च उभो विमुञ्चन्ती ति ? न हेव वत्तब्ब ।
पे० ।

*सवेदन सराग पे० ससञ्ज्जं सराग पे० सचेतन
सराग पे० सपञ्ज्जं सराग चित्त विमुञ्चति, पञ्ज्जा च चित्त च उभो
विमुञ्चन्ती ति ? भ्रामन्ता ।

10 रागो च चित्त च उभो विमुञ्चन्ती ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

११ *सदोस चित्त विमुञ्चती ति ? भ्रामन्ता ।

दोससहगत दोससहजात दोसससट्ठ दोससम्मयुत दोससहमु
दोसानुपरिवत्ति भ्रुकुसल सोकिय सासव पे० सङ्किनेसिय चित्त
15 विमुञ्चती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*सफस्स चित्त विमुञ्चति फस्सो च चित्त च उभो विमुञ्चन्ती
ति ? भ्रामन्ता ।

सदोस चित्त विमुञ्चति दोसो च चित्त च उभो विमुञ्चन्ती
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

20 *सवेदन पे० ससञ्ज्जं पे० सचेतन पे० सपञ्ज्जं
चित्त विमुञ्चति पञ्ज्जा* च चित्त च उभो विमुञ्चन्ती ति ? भ्रामन्ता ।

B. 240

सदोस चित्त विमुञ्चति, दोसो च चित्त च उभो विमुञ्चन्ती
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*सफस्स सदोस चित्त विमुञ्चति फस्सो च चित्त च उभो
25 विमुञ्चन्ती ति ? भ्रामन्ता ।

सदोस* चित्त विमुञ्चति* दोसो च चित्त च उभो विमुञ्चन्ती
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*सवेदन सदोस .. ससञ्ज्जं सदोस सचेतन सदोस सपञ्ज्जं

एकदेसं अरहा एकदेसं न अरहा, एकदेसं अरहत्तप्पत्तो पटिलद्धो
अधिगतो सच्छिकतो उपसम्पज्ज विहरति, कायेन फुसित्वा विहरति,
एकदेसं न कायेन फुसित्वा विहरति, एकदेस वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो
... पे०.. एकदेस सच्छिकातव्वं सच्छिकत, एकदेस सच्छिकातव्व न
सच्छिकतं ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० .. ।

5

*विमुत्तं विमुच्चमानं ति ? आमन्ता ।

उप्पादक्खणे विमुत्तं, भङ्गक्खणे^१ विमुच्चमान ति ? न हेवं
वत्तब्बे । ... पे०... ।

१४. १ न वत्तब्बं - “विमुत्त^२ विमुच्चमान” ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता - “तस्स एवं जानतो एवं पस्सतो कामासवा
पि चित्तं विमुच्चति, भवासवा पि चित्तं विमुच्चति, अविज्जासवा पि
चित्तं विमुच्चती” ति ! अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

R 243

तेन हि वत्तब्बं^३ - “विमुत्त विमुच्चमान” ति ।

*विमुत्त विमुच्चमानं ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता - “सो एव समाहिते चित्ते परिसुद्धे
परियोदाते अनङ्गणे विगतूपक्किलेसे मुदुभूते कम्मनिग्रे^४ ठिते
आनेज्जप्पत्ते आसवानं खयजाणाय चित्त अभिनिन्नामेती” ति ! अत्थेव
सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तब्बं - “विमुत्त विमुच्चमान” ति ।

*अत्थि चित्तं विमुच्चमानं ति ? आमन्ता ।

20

अत्थि चित्तं रज्जमान दुस्समान मुद्दहमान किलिस्समान^५ ति ?
न हेवं वत्तब्बे । .. पे० ।

ननु रत्तं चेव अरत्तं च, दुट्ठं चेव अदुट्ठं च, मूब्धं^६ चेव अमूब्धं
च, छिन्नं चेव अछिन्नं^७ च, भिन्नं चेव अभिन्नं च, कतं चेव अकतं चा
ति ? आमन्ता ।

B 185

25

हज्जि रत्तं चेव अरत्तं च, दुट्ठं चेव अदुट्ठं च, मूब्धं चेव अमूब्धं
च, छिन्नं चेव अछिन्नं च, भिन्नं चेव अभिन्नं च, कतं चेव अकतं
च, नो च वत रे वत्तब्बे - “अत्थि चित्त विमुच्चमान” ति ।

१ वयवखणे - स्या०, रो० । २ विमुच्च - सी०, स्या० । ३ सी०, स्या०, रो०
पोत्यकेसु नत्थि । ४ कम्मनीये - स्या०, रो० । ५ किळिस्समान - सी० । ६ मुब्धं-
रो०, एवमुपरि पि । ७ अछिन्नं - स्या० ।

तेन हि न^१ वत्तब्बे^२ - "सरागं सदोस समोहं चित्तं विमुच्चती" ति ।

२५(४) विमुच्चमानकथा

१३ "विमुत्तं विमुच्चमानं ति ? भ्रामन्ता ।

एकदेसं विमुत्तं, एकदेसं भविमुत्तं ति ? न हेव वत्तब्बे ।

५ पे० ।

*एकदेसं विमुत्तं, एकदेसं भविमुत्तं ति ? भ्रामन्ता ।

एकदेसं सोतापन्नो, एकदेसं न सोतापन्नो, एकदेसं सोता पत्तिफलप्पत्तो पटिलद्धो अधिगतो सञ्चिक्कन्तो उपसम्पज्जं विहरति, कायेन फुसित्वा विहरति, एकदेसं न कायेन फुसित्वा विहरति, एकदेसं सत्तमसत्तुपरमो कोलङ्कोलो एकबीजी बुद्धे अवेष्वप्पसादेन समभागतो धम्मो पे० सङ्खे पे० अरियकन्तेहि सीलेहि समभागतो, एकदेसं अरियकन्तेहि सीलेहि न समभागतो ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० .. ।

B. 242

*एकदेसं विमुत्तं, एकदेसं भविमुत्तं ति ? भ्रामन्ता ।

एकदेसं सकदागामी, एकदेसं न सकदागामी, एकदेसं सकदागामि फलप्पत्तो पटिलद्धो अधिगतो सञ्चिक्कन्तो उपसम्पज्जं विहरति कायं फुसित्वा विहरति, एकदेसं न कायेन फुसित्वा विहरती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

B. 184

*एकदेसं विमुत्तं एकदेसं भविमुत्तं ति ? भ्रामन्ता ।

एकदेसं अनागामी एकदेसं न अनागामी, एकदेसं अनागामि फलप्पत्तो पटिलद्धो अधिगतो सञ्चिक्कन्तो उपसम्पज्जं विहरति कायं फुसित्वा विहरति एकदेसं न कायेन फुसित्वा विहरति एकदेसं अन्तरा परिनिब्बायी, उपहन्वपरिनिब्बायी असङ्खारपरिनिब्बायी ससङ्खार परिनिब्बायी उद्वसोतो अकनिट्ठगामी, एकदेसं न उद्वसोतो अकनिट्ठगामी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२५ *एकदेसं विमुत्तं एकदेसं भविमुत्तं ति ? भ्रामन्ता ।

एकदेसं अरहा एकदेसं न अरहा, एकदेसं अरहत्तप्पत्तो पटिलद्धो
अधिगतो सच्छिकतो उपसम्पज्ज विहरति, कायेन फुसित्वा विहरति,
एकदेसं न कायेन फुसित्वा विहरति, एकदेसं वीतरागो वीतदोसो वीतमोहो
... पे० .. एकदेस सच्छिकातव्व सच्छिकत, एकदेस सच्छिकातव्व न
सच्छिकतं ति ? न हेवं वत्तव्वे । . पे० .. ।

5

*विमुत्तं विमुच्चमानं ति ? आमन्ता ।

उप्पादक्खणे विमुत्तं, भङ्गक्खणे^१ विमुच्चमान ति ? न हेवं
वत्तव्वे । ... पे० . ।

१४. ^१न वत्तव्वं - “विमुत्तं^२ विमुच्चमान” ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता - “तस्स एवं जानतो एवं पस्सतो कामासवा
पि चित्तं विमुच्चति, भवासवा पि चित्तं विमुच्चति, अविज्जासवा पि
चित्तं विमुच्चती” ति ! अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

R 243

तेन हि वत्तव्वं^३ - “विमुत्त विमुच्चमान” ति ।

*विमुत्त विमुच्चमानं ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता - “सो एव समाहिते चित्ते परिसुद्धे
परियोदाते अनङ्गणे विगतूपक्किलेसे मुदुभूते कम्मनिये^४ ठिते
आनेज्जप्पत्ते आसवानं खयञ्जाणाय चित्त अभिनिन्नामेती” ति । अत्थेव
सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तव्वं - “विमुत्त विमुच्चमान” ति ।

*अत्थि चित्तं विमुच्चमान ति ? आमन्ता ।

20

अत्थि चित्तं रज्जमानं दुस्समान मुय्हमानं किलिस्समान^५ ति ?
न हेवं वत्तव्वे । . पे० . ।

ननु रत्तं चेव अरत्तं च, दुट्ठं चेव अदुट्ठं च, मूब्धं^६ चेव अमूब्धं
च, छिन्नं चेव अछिन्नं^७ च, भिन्नं चेव अभिन्नं च, कतं चेव अकतं चा
ति ? आमन्ता ।

B 185

25

हज्जि रत्तं चेव अरत्तं च, दुट्ठं चेव अदुट्ठं च, मूब्धं चेव अमूब्धं
च, छिन्नं चेव अछिन्नं च, भिन्नं चेव अभिन्नं च, कतं चेव अकतं
च, नो च वत रे वत्तव्वे - “अत्थि चित्तं विमुच्चमान” ति ।

१ वयवखणे - स्या०, रो० । २ विमुच्च - सी०, स्या० । ३ सी०, स्या०, रो०
पोत्यकेसु नत्थि । ४ कम्मनीये - स्या०, रो० । ५ किलिस्समान - सी० । ६ मुब्ध-
रो०, एवमुपरि पि । ७ अच्छिन्न - स्या० ।

२६(१) अट्टमककथा

१५ *अट्टमकस्स पुग्गलस्स दिट्ठिपरियुट्ठान पहीन ति ?
आमन्ता ।

अट्टमको पुग्गलो सोतापन्नो सोतापत्तिफलप्पत्तो पटिसद्वो
अधिगतो सञ्चिक्कतो उपसम्पज्ज विहरति, कायेन फुसित्वा विहरती
५ ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अट्टमकस्स पुग्गलस्स विचिकिञ्छापरियुट्ठान पहीन ति ?
आमन्ता ।

अट्टमको पुग्गलो सोतापन्नो सोतापत्तिफलप्पत्तो पे० कायेन
फुसित्वा विहरती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .. ।

१० *अट्टमकस्स पुग्गलस्स दिट्ठिपरियुट्ठान पहीन ति ? आमन्ता ।
अट्टमकस्स पुग्गलस्स दिट्ठानुसयो पहीनो ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स दिट्ठिपरियुट्ठान पहीन ति ? आमन्ता ।
अट्टमकस्स पुग्गलस्स विचिकिञ्छानुसयो सीलन्वतपरामासो
१५ पहीनो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अट्टमकस्स पुग्गलस्स विचिकिञ्छापरियुट्ठान पहीन ति ?
आमन्ता ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स विचिकिञ्छानुसयो पहीनो ति ? न हेव
वत्तब्बे । पे० ।

२० अट्टमकस्स पुग्गलस्स विचिकिञ्छापरियुट्ठान पहीन ति ?
आमन्ता ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स दिट्ठानुसयो सीलन्वतपरामासो पहीनो
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अट्टमकस्स पुग्गलस्स दिट्ठानुसयो अप्पहीनो ति ? आमन्ता ।
२५ अट्टमकस्स पुग्गलस्स दिट्ठिपरियुट्ठान अप्पहीन ति ? न हेव
वत्तब्बे । पे० ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स दिट्ठानुसयो अप्पहीनो ति ? आमन्ता ।
अट्टमकस्स पुग्गलस्स विचिकिञ्छापरियुट्ठान अप्पहीन ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० .. ।

*अट्टमकस्स पुग्गलस्स विचिकिच्छानुसयो सीलव्वतपरामासो
अप्पहीनो ति ? आमन्ता ।

D 186

अट्टमकस्स पुग्गलस्स दिट्ठिपरियुट्ठानं अप्पहीनं ति ? न हेव
वत्तब्बे । पे० ।

R.245

अट्टमकस्स पुग्गलस्स सीलव्वतपरामासो अप्पहीनो ति ? 5
आमन्ता ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स विचिकिच्छापारियुट्ठानं अप्पहीनं ति ?
न हेवं वत्तब्बे । पे० ... ।

१६ *अट्टमकस्स पुग्गलस्स दिट्ठिपरियुट्ठान पहीन ति ?
आमन्ता ।

10

अट्टमकस्स पुग्गलस्स दिट्ठिपरियुट्ठानपहानाय^१ मग्गो भावितो
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स दिट्ठिपरियुट्ठानं पहीन ति ? आमन्ता ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स दिट्ठिपरियुट्ठानपहानाय सतिपट्ठाना भाविता

...पे० सम्मप्पधाना पे० बोज्झङ्गा भाविता ति ? न हेव 15
वत्तब्बे ।

*अट्टमकस्स पुग्गलस्स विचिकिच्छापारियुट्ठानं पहीनं ति ?
आमन्ता ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स विचिकिच्छापारियुट्ठानपहानाय मग्गो
भावितो पे० बोज्झङ्गा भाविता ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ... 20

*अट्टमकस्स पुग्गलस्स दिट्ठिपरियुट्ठानपहानाय मग्गो अभावितो
ति ? आमन्ता ।

अमग्गेन पहीन लोकियेन सासवेन .पे० सङ्किलेसियेना
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स दिट्ठिपरियुट्ठानपहानाय सतिपट्ठाना 25
...पे० बोज्झङ्गा अभावितो ति ? आमन्ता ।

अमग्गेन पहीन लोकियेन सासवेन पे० सङ्किलेसियेना
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

R 246

*अट्टमकस्स पुग्गलस्स विचिकिच्छापारियुट्ठानपहानाय मग्गो

१ दिट्ठिपरियुट्ठानपहानाय - सी०, स्या०, रो०, एवमुपरि पि ।

अभावितो पे० सतिपट्टाना पे० बोज्झङ्गा अभाविता ति ?
आमन्ता ।

अमग्गेन पहीन लोकियेन सासवेन पे० सद्धिससियेना
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

5 १७ नि वत्तब्ब - "अट्ठमकस्स पुग्गलस्स दिट्ठिपरियुट्ठान
पहीन" ति ? आमन्ता ।

उप्पज्जिस्सती ति ? नुप्पज्जिस्सति ।

हृत्थि नुप्पज्जिस्सति, तेन वत्त रे वत्तब्बे - "अट्ठमकस्स
पुग्गलस्स दिट्ठिपरियुट्ठान पहीन" ति ।

10 नि वत्तब्ब - "अट्ठमकस्स पुग्गलस्स विचिकिच्छापरियुट्ठान
पहीन" ति ? आमन्ता ।

उप्पज्जिस्सती ति ? नुप्पज्जिस्सति ।

हृत्थि नुप्पज्जिस्सति, तेन वत्त रे वत्तब्बे - "अट्ठमकस्स
पुग्गलस्स विचिकिच्छापरियुट्ठान पहीन" ति ।

15 १८ अट्ठमकस्स पुग्गलस्स दिट्ठिपरियुट्ठान नुप्पज्जिस्सती ति कत्वा
पहीन ति ? आमन्ता ।

अट्ठमकस्स पुग्गलस्स दिट्ठानुसयो नुप्पज्जिस्सती ति कत्वा
पहीनो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

20 १९ अट्ठमकस्स पुग्गलस्स दिट्ठिपरियुट्ठान नुप्पज्जिस्सती ति कत्वा
पहीनं ति ? आमन्ता ।

अट्ठमकस्स पुग्गलस्स विचिकिच्छानुसयो .. सीलन्वतपरामासो
नुप्पज्जिस्सती ति कत्वा पहीनो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

अट्ठमकस्स पुग्गलस्स विचिकिच्छापरियुट्ठान नुप्पज्जिस्सती ति
कत्वा पहीन ति ? आमन्ता ।

25 २० अट्ठमकस्स पुग्गलस्स विचिकिच्छानुसयो .. सीलन्वतपरामासो
नुप्पज्जिस्सती ति कत्वा पहीनो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अट्ठमकस्स पुग्गलस्स दिट्ठिपरियुट्ठान नुप्पज्जिस्सती ति कत्वा
पहीन ति ? आमन्ता ।

30 २१ गोत्रमुनो पुग्गलस्स दिट्ठिपरियुट्ठान नुप्पज्जिस्सती ति कत्वा
पहीनं ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे०... ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स विचिकिच्छापरियुट्ठानं नुप्पज्जिस्सती ति कत्वा पहीनं ति ? आमन्ता ।

गोत्रभुनो पुग्गलस्स विचिकिच्छापरियुट्ठानं नुप्पज्जिस्सती ति कत्वा पहीनं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

२७(६) अट्टमकस्सइन्द्रियकथा

१८ *अट्टमकस्स पुग्गलस्स नत्थि सद्धिन्द्रियं ति ? आमन्ता । 5

अट्टमकस्स पुग्गलस्स नत्थि सद्धा ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स नत्थि विरियिन्द्रियं^१ पे० नत्थि

सत्तिन्द्रियं पे० नत्थि समाधिन्द्रियं पे० नत्थि पज्जिन्द्रियं ति ? आमन्ता ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स नत्थि पज्जा ति ? न हेवं वत्तब्बे । 10

... पे० ।

*अट्टमकस्स पुग्गलस्स अत्थि सद्धा ति ? आमन्ता ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स अत्थि सद्धिन्द्रियं ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

.. पे० . ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स अत्थि विरियं . पे० अत्थि सत्ति ... 15

अत्थि समाधि . अत्थि पज्जा ति ? आमन्ता ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स अत्थि पज्जिन्द्रियं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

R. 248

*अट्टमकस्स पुग्गलस्स अत्थि मनो, अत्थि मनिन्द्रियं ति ? आमन्ता ।

20

अट्टमकस्स पुग्गलस्स अत्थि सद्धा, अत्थि सद्धिन्द्रियं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स अत्थि मनो, अत्थि मनिन्द्रियं ति ? आमन्ता ।

B. 188

अट्टमकस्स पुग्गलस्स अत्थि पज्जा, अत्थि पज्जिन्द्रियं ति ? 25

*अट्टमकस्स पुग्गलस्स अत्थि सोमनस्स, अत्थि सोमनस्सिन्द्रियं, अत्थि जीवितं, अत्थि जीवित्तिन्द्रियं ति ? आमन्ता ।

१ विरियिन्द्रिय - म०, एवमुपरि पि ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स अत्थि सद्धा, अत्थि सद्धिन्द्रिय ति ?
हेव वत्तब्बे । पे० ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स अत्थि जीवित्त, अत्थि जीवित्तिन्द्रिय ति
आमन्ता ।

५ अट्टमकस्स पुग्गलस्स पे० अत्थि पळ्ळ्या, अत्थि पळ्ळिअन्धिय
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अट्टमकस्स पुग्गलस्स अत्थि सद्धा, नत्थि सद्धिन्द्रिय ति
आमन्ता ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स अत्थि मनो, नत्थि मनिन्द्रिय ति ?
१० हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अट्टमकस्स पुग्गलस्स अत्थि सद्धा, नत्थि सद्धिन्द्रिय ति
आमन्ता ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स अत्थि सोमनस्स, नत्थि सोमनस्सिन्द्रिय
२.२४९ ति पे० अत्थि जीवित्त नत्थि जीवित्तिन्द्रिय ति ? न हेव वत्तब्बे
१५ पे० ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स अत्थि पळ्ळ्या, नत्थि पळ्ळिअन्धिय ति ?
आमन्ता ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स अत्थि मनो नत्थि मनिन्द्रिय ति ? अत्थि
सोमनस्स नत्थि सोमनस्सिन्द्रिय ति ? अत्थि जीवित्त, नत्थि जीवि-
२० तिन्द्रिय ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अट्टमकस्स पुग्गलस्स नत्थि सद्धिन्द्रिय ति ? आमन्ता ।

अट्टमको पुग्गलो अस्सद्धो नि ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स नत्थि विरियिन्द्रिय ति ? आमन्ता ।

अट्टमको पुग्गलो कुम्भीसो हीनविरियो ति ? न हेव वत्तब्बे ।
२५ ...पे० ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स नत्थि सत्तिन्द्रिय ति ? आमन्ता ।

अट्टमको पुग्गलो मुट्ठस्सत्ति असम्पजानो ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स नत्थि समाधिन्द्रिय ति ? आमन्ता ।

३० अट्टमको पुग्गलो असमाहितो विम्भन्तचित्तो ति ? न हेव
वत्तब्बे । .. पे० ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स नत्थि पज्जिन्द्रियं ति ? आमन्ता ।

अट्टमको पुग्गलो दुप्पज्जो एलमूगो^१ ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

. पे० ।

*अट्टमकस्स पुग्गलस्स अत्थि सद्धा, सा च सद्धा निय्यानिका ति ? आमन्ता ।

5

हज्जिच अट्टमकस्स पुग्गलस्स अत्थि सद्धा, सा च सद्धा निय्यानिका, नो च वत रे वत्तब्बे — “अट्टमकस्स पुग्गलस्स नत्थि सद्धिन्द्रिय” ति ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स अत्थि विरियं, त च विरिय निय्यानिकं, अत्थि सति, सा च सति निय्यानिका, अत्थि समाधि, सो च समाधि निय्यानिको, अत्थि पज्जा, सा च पज्जा निय्यानिका ति ? आमन्ता ।

10 R. 250

B. 189

हज्जिच अट्टमकस्स पुग्गलस्स अत्थि पज्जा, सा च पज्जा निय्यानिका, नो च वत रे वत्तब्बे — “अट्टमकस्स पुग्गलस्स नत्थि पज्जिन्द्रिय” ति ।

१६ *सकदागामिफलसच्छिकिरियाय पटिपन्नस्स पुग्गलस्स अत्थि सद्धा, अत्थि सद्धिन्द्रियं ति ? आमन्ता ।

15

अट्टमकस्स पुग्गलस्स अत्थि सद्धा, अत्थि सद्धिन्द्रिय ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० ।

सकदागामिफलसच्छिकिरियाय पटिपन्नस्स पुग्गलस्स अत्थि पज्जा, अत्थि पज्जिन्द्रिय ति ? आमन्ता ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स अत्थि पज्जा, अत्थि पज्जिन्द्रिय ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

20

*अनागामिफलसच्छिकिरियाय पटिपन्नस्स पुग्गलस्स . अरहत्त-सच्छिकिरियाय पटिपन्नस्स पुग्गलस्स अत्थि सद्धा, अत्थि सद्धिन्द्रियं पे० अत्थि पज्जा, अत्थि पज्जिन्द्रिय ति ? आमन्ता ।

अट्टमकस्स पुग्गलस्स अत्थि पज्जा, अत्थि पज्जिन्द्रिय ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

25

*अट्टमकस्स पुग्गलस्स अत्थि सद्धा, नत्थि सद्धिन्द्रियं ति ? आमन्ता ।

सकदागामिफलसञ्चिक्किरियाय पटिपन्नस्स पुग्गलस्स अत्थि सद्धा, नत्थि सद्धिन्द्रियं ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे०... ।

अट्ठमकस्स पुग्गलस्स अत्थि पञ्ञा, नत्थि पञ्ञिन्द्रियं ति ?
आमन्ता ।

- ५ सकदागामिफलसञ्चिक्किरियाय पटिपन्नस्स पुग्गलस्स अत्थि पञ्ञा, नत्थि पञ्ञिन्द्रियं ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

R. 251 *अट्ठमकस्स पुग्गलस्स अत्थि सद्धा, नत्थि सद्धिन्द्रियं ति पे०...
अत्थि पञ्ञा, नत्थि पञ्ञिन्द्रियं ति ? आमन्ता ।

- १० अनागामिफलसञ्चिक्किरियाय पटिपन्नस्स पुग्गलस्स अरुत्त सञ्चिक्किरियाय पटिपन्नस्स पुग्गलस्स अत्थि पञ्ञा, नत्थि पञ्ञिन्द्रियं ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अट्ठमकस्स पुग्गलस्स नत्थि पञ्ञिन्द्रियानी ति ? आमन्ता ।

- ननु वुत्त भगवता - "पञ्ञिचमानि, भिक्खवे, इन्द्रियानि । कतमानि पञ्ञव ? सद्धिन्द्रियं, धिरियिन्द्रियं, सतिन्द्रियं, समाधिन्द्रियं,
१५ पञ्ञिन्द्रियं - इमानि सो, भिक्खवे, पञ्ञिचन्द्रियानि । इमेस सो, भिक्खवे पञ्ञवन्न इन्द्रियान समत्ता परिपूरत्ता अरुत्ता होति । ततो मुदुतरेहि अरुत्तसञ्चिक्किरियाय' पटिपन्नो होति, ततो मुदुतरेहि अनागामी होति, ततो मुदुतरेहि अनागामिफलसञ्चिक्किरियाय पटिपन्नो होति, ततो मुदुतरेहि सकदागामी होति, ततो मुदुतरेहि सकदागामि
२० फलसञ्चिक्किरियाय पटिपन्नो होति, ततो मुदुतरेहि सोतापन्नो होति ततो मुदुतरेहि सोतापत्तिफलसञ्चिक्किरियाय पटिपन्नो होति । यस्स सो, भिक्खवे इमानि पञ्ञिचन्द्रियानि सब्बेन सब्ब सम्मथा सुखं नत्थि तमह 'बाहिरो पुणुज्जनपक्खे ठितो ति वदामी' ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

- २५ अट्ठमको पुग्गलो बाहिरो पुणुज्जनपक्खे ठितो ति ? न हव वत्तब्बे । .. पे० ।

तेन हि अट्ठमकस्स पुग्गलस्स अत्थि पञ्ञिचन्द्रियानी ति ।

२८(७) दिब्बचक्खुकथा

२०. *मंसचक्खुं धम्मपत्थद्धं^१ दिब्बचक्खु होती ति ? आमन्ता ।

मंसचक्खु दिब्बचक्खु, दिब्बचक्खु मंसचक्खु ति ? न हेव

R 252

वत्तब्बे । पे० . ।

*मंसचक्खुं धम्मपत्थद्धं दिब्बचक्खु होती ति ? आमन्ता ।

यादिस मंसचक्खु तादिसं दिब्बचक्खु, यादिस दिब्बचक्खु तादिस 5

मंसचक्खुं ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० ।

*मंसचक्खु धम्मपत्थद्धं दिब्बचक्खु होती ति ? आमन्ता ।

तब्बेव मंसचक्खु तं दिब्बचक्खु, त दिब्बचक्खु त मंसचक्खु

ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*मंसचक्खु धम्मपत्थद्धं दिब्बचक्खु होती ति ? आमन्ता । 10

यादिसो मंसचक्खुस्स विसयो आनुभावो गोचरो तादिसो

दिब्बस्स चक्खुस्स विसयो आनुभावो गोचरो ति ? न हेव वत्तब्बे ।

. पे० . ।

*मंसचक्खु धम्मपत्थद्धं दिब्बचक्खु होती ति ? आमन्ता । 15

उपादिन्न^२ हुत्वा अनुपादिन्न होती ति ? न हेव वत्तब्बे । 15

पे० ।

*उपादिन्न हुत्वा अनुपादिन्न होती ति ? आमन्ता ।

कामावचर हुत्वा रूपावचर होती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० . ।

*कामावचर हुत्वा रूपावचर होती ति ? आमन्ता । 20

रूपावचरं हुत्वा अरूपावचरं होती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० . ।

*रूपावचरं हुत्वा अरूपावचर होती ति ? आमन्ता ।

परियापन्न हुत्वा अपरियापन्नं होती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

पे० ।

25

२१. *मंसचक्खु धम्मपत्थद्धं दिब्बचक्खु होती ति ? आमन्ता ।

दिब्बचक्खुं धम्मपत्थद्धं मंसचक्खु होती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

B 191,
R 253

१ धम्मपत्थद्ध - स्या०, एवमुपरि पि । २ उपादिण्ण - सी०, म०, एवमुपरि पि ।

*मसचक्षु धम्मुपत्थद दिव्वचक्षु होती ति ? आमन्ता ।
दिव्वचक्षु धम्मुपत्थद पञ्जाचक्षु होती ति ? न हव
वत्तव्वे । .. पे० ।

5 *मसचक्षुं धम्मुपत्थद दिव्वचक्षुं होती ति ? आमन्ता ।
दिव्वचक्षु धम्मुपत्थद मसचक्षु होती ति ? न हेव वत्तव्व ।
पे० ।

*मसचक्षु धम्मुपत्थद दिव्वचक्षु होती ति ? आमन्ता ।
हेव चक्षूनी ति ? न हेव वत्तव्वे । पे०.. ।
हेव चक्षूनी ति ? आमन्ता ।

10 ननु तीणि चक्षूनि घुत्तानि भगवता - मसचक्षु, दिव्वचक्षु
पञ्जाचक्षु ति ? आमन्ता ।

हृत्ति तीणि चक्षूनि घुत्तानि भगवता - मसचक्षुं, दिव्वचक्षुं,
पञ्जाचक्षु, नो च वत रे वत्तव्वे - "द्वे चक्षूनी" ति ।

*हेव चक्षूनी ति ? आमन्ता ।

15 ननु घुत्त भगवता - "तीणिमानि, भिक्खवे, चक्षूनि ! वत्तमानि
तीणि ? मसचक्षु दिव्वचक्षु पञ्जाचक्षु ति - इमानि स्रो, भिक्खव,
तीणि चक्षूनी" ति ।

R. 254

मसचक्षु दिव्वचक्षु पञ्जाचक्षुं अनुत्तर ।

एतानि तीणि चक्षूनि, भक्खासि पुरिमुत्तमो' ॥

20 मसचक्षुस्स उप्पादो, मग्गो दिव्वस्स चरुतो ।

यदा^१ च आण उदपादि, पञ्जाचक्षुं अनुत्तरं ।

तस्स चक्षुस्स पटित्ताभा, सन्नवुत्तता पमुच्चती' ति ॥

अरयेय मुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तन हि न यत्तव्व - 'द्वे चक्षूनी ति ।

२६(=) दिव्यसोतकथा

25 ३३ मगगोण धम्मुपत्थद दिव्वगोण होती ति ? आमन्ता ।
मगगोण दिव्वगोणं दिव्वगोणं मगगोणं ति ? न हेव वत्तव्व ।
.. पे० ।

*मंससोत धम्मपत्थद्धं दिब्वसोत होती ति ? आमन्ता ।

यादिस मंससोत तादिस दिब्वसोत, यादिस दिब्वसोत तादिस मंससोत ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*मंससोत धम्मपत्थद्धं दिब्वसोत होती ति ? आमन्ता ।

तज्जेव मंससोत त दिब्वसोत, त दिब्वसोत त मंससोत ति ? 5
न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

*मंससोत धम्मपत्थद्धं दिब्वसोत होती ति ? आमन्ता ।

यादिसो मंससोतस्स विसयो आनुभावो गोचरो तादिसो दिब्वस्स सोतस्स विसयो आनुभावो गोचरो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*मंससोत धम्मपत्थद्धं दिब्वसोत होती ति ? आमन्ता । 10

उपादिन्न हुत्वा अनुपादिन्न होती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*उपादिन्न हुत्वा अनुपादिन्न होती ति ? आमन्ता ।

कामावचरं हुत्वा रूपावचरं होती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*कामावचर हुत्वा रूपावचर होती ति ? आमन्ता ।

रूपावचर हुत्वा अरूपावचर होती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*रूपावचर हुत्वा अरूपावचर होती ति ? आमन्ता ।

परियापन्न हुत्वा अपरियापन्न होती ति ? न हेवं वत्तब्बे । 20
पे० ।

२३ *मंससोत धम्मपत्थद्धं दिब्वसोत होती ति ? आमन्ता ।

दिब्वसोत धम्मपत्थद्धं मंससोत होती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*मंससोतं धम्मपत्थद्धं दिब्वसोत होती ति ? आमन्ता । 25

एकंयेव सोत ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*एकंयेव सोत ति ? आमन्ता । ननु द्वे सोतानि वुत्तानि भगवता — “मंससोत, दिब्वसोत” ति ? आमन्ता ।

हज्जिच द्वे सोतानि वुत्तानि भगवता — मंससोत, दिब्वसोत, नो च वत रे वत्तब्बे — “एकज्जेव सोत” ति ।

३० (६) यथाकम्पूपगतआणक्या

B. 193
R. 256

२४ *यथाकम्पूपगत' आण' दिव्यचक्षु ति ? भ्रामन्ता ।
यथाकम्पूपगत च मनसि करोति, दिव्येन चक्षुना रूप पस्सती
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*यथाकम्पूपगत च मनसि करोति, दिव्येन चक्षुना रूप पस्सती
5 ति ? भ्रामन्ता ।

द्विष फत्तसान द्विष चित्तान समोधान होती ति ? न हेव
वत्तब्बे । पे० ।

*यथाकम्पूपगत आण दिव्यचक्षु ति ? भ्रामन्ता ।

“इमे वत भोन्तो सत्ता’ ति च मनसि करोति, “कायदुञ्च-
10 रितेन समझागता” ति च मनसि करोति, “वचीवुच्चरितेन समझागता”
ति च मनसि करोति, “मनोदुच्चरितेन समझागता ति च मनसि
करोति, “अरियान उपवादका” ति च मनसि करोति, “मिञ्छादिट्टिका”
ति च मनसि करोति, “मिञ्छादिट्टिकम्मसमादाना” ति च मनसि करोति,
ते कायस्स भेदा पर मरणा अपाय वुग्गति विनिपात निरय उपपन्ना”
15 ति च मनसि करोति ‘ इमे वा पन भोन्तो सत्ता’ ति च मनसि करोति,
“कायसुचरितेन समझागता’ ति च मनसि करोति, “वचीसुचरितेन
समझागता” ति च मनसि करोति, “मनोसुचरितेन समझागता” ति च
मनसि करोति, “अरियान अनुपवादका’ ति च मनसि करोति “सम्मा
दिट्टिका” ति च मनसि करोति “सम्मादिट्टिकम्मसम्मादाना” ति च
20 मनसि करोति ‘ ते कायस्स भेदा परं मरणा सुगति सम्म लोक उपपन्ना’
ति च मनसि करोति दिव्येन चक्षुना रूप पस्सती ति ? न हेव
वत्तब्बे । .. पे० ।

R. 257

* ते कायस्स भेदा पर मरणा सुगति सम्म लोक उपपन्ना’ ति
च मनसि करोति दिव्येन चक्षुना रूप पस्सती ति ? भ्रामन्ता ।

25 द्विष फत्तसान द्विष चित्तान समोधान होती ति ? न हेव
वत्तब्बे । पे० ।

२५ *यथाकम्पूपगत आण दिव्यचक्षु ति ? भ्रामन्ता ।

१-१ यथाकम्पूपगतआण - स्या । २ यथाकम्पूपगत आण दिव्यचक्षु ति ?
भ्रामन्ता । इमे वत भोन्तो सत्ता ति च मनसिकरोति ... पे ... ति - धी स्या रो ।

अत्थि कोचि अदिब्बचक्खुको दिब्बचक्खु अप्पटिलद्धो अनधिगतो असच्छिक्तो यथाकम्मूपगतं जानाती ति ? आमन्ता ।

हज्चि अत्थि कोचि अदिब्बचक्खुको दिब्बचक्खु अप्पटिलद्धो अनधिगतो असच्छिक्तो यथाकम्मूपगतं जानाति, नो च वत रे वत्तब्बे — “यथाकम्मूपगतं जाण दिब्बचक्खु” ति ।

5

*यथाकम्मूपगतं जाण दिब्बचक्खु ति ? आमन्ता ।

आयस्मा सारिपुत्तो^१ यथाकम्मूपगतं जाण जानाती ति ? आमन्ता ।

हज्चि आयस्मा सारिपुत्तो यथाकम्मूपगतं जाण जानाति, नो च वत रे वत्तब्बे — “यथाकम्मूपगतं जाण दिब्बचक्खु” ति ।

10

*यथाकम्मूपगतं जाण दिब्बचक्खु ति ? आमन्ता^२ ।

आयस्मा सारिपुत्तो यथाकम्मूपगतं जाण जानाती ति ? आमन्ता ।

अत्थायस्मतो सारिपुत्तस्स दिब्बचक्खु ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

15

*अत्थायस्मतो सारिपुत्तस्स दिब्बचक्खु ति ? आमन्ता ।

ननु आयस्मा सारिपुत्तो एतदवोच —

“नेव पुब्बेनिवासाय, न पि दिब्बस्स चक्खुनो ।

चेतोपरियाय इद्धिया, सोतधातुविसुद्धिया ।

चुतिया उपपत्तिया, पणिधि मे न विज्जती” ति ॥

20

अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

R 258

तेन हि न वत्तब्ब — “यथाकम्मूपगतं जाण दिब्बचक्खु” ति ।

३१(१०) संवरकथा

२६ *अत्थि देवेसु सवरो ति ? आमन्ता ।

अत्थि देवेसु असवरो^३ ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*नत्थि देवेसु असवरो ति ? आमन्ता ।

25

नत्थि देवेसु सवरो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१ सारीपुत्तो — स्या०, एवमुपरि पि । २ रो० पोत्थके नत्थि । ३ सवरो — सी० ।

B 195

*ननु असवरो सवरो सील, अत्थि देवेसु सवरो ति ? भामन्ता ।

अत्थि देवेसु असवरो, यम्हा असवरो सवरो सील ति ? न
हेव वत्तव्वे । पे० ।

भाजानाहि निग्गह । हत्थिच असवरो सवरो सील, अत्थि
5 देवेसु सवरो तेन वत्त रे वत्तव्वे — “अत्थि देवेसु असवरो, यम्हा असवरो
सवरो सील’ ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तव्वे खो — ‘असवरो सवरो
सील, अत्थि देवेसु सवरो,’ नो च वत्तव्वे — ‘अत्थि देवेसु असवरो यम्हा
असवरो सवरो सील’” ति मिञ्छा ।

नो चे पन वत्तव्वे — “अत्थि देवेसु असवरो, यम्हा असवरो
10 सवरो सील” ति, नो च वत्त रे वत्तव्वे — “असवरो सवरो सील, अत्थि
देवेसु सवरो” ति । य तत्थ वदेसि — “वत्तव्वे खो ‘असवरो सवरो सील,
अत्थि देवेसु सवरो,’ नो च वत्तव्वे — ‘अत्थि देवेसु असवरो यम्हा असवरो
सवरो सील’” ति मिञ्छा ।

R 259

*अत्थि मनुस्सेसु सवरो अत्थि तत्थ असवरो ति ? भामन्ता ।
15 अत्थि देवेसु सवरो अत्थि तत्थ असवरो ति ? न हव वत्तव्वे ।
पे० ।

अत्थि देवेसु सवरो नत्थि तत्थ असवरो ति ? भामन्ता ।
अत्थि मनुस्सेसु सवरो, नत्थि तत्थ असवरो ति ? न हव
वत्तव्वे । पे०.. ।

20 २७ अत्थि देवेसु पाणातिपाता धरमणी ति ? भामन्ता ।
अत्थि दयसु पाणातिपातो ति ? न हेव वत्तव्वे । पे०.. ।

अत्थि दयसु गुगमरयमज्जपमादट्ठाना धरमणी ति ? भामन्ता ।
अत्थि दयसु गुगमेरयमज्जपमादट्ठान ति ? न हेव वत्तव्वे ।
.. पे० ।

25 नत्थि दयसु पाणातिपातो ति ? भामन्ता ।
नत्थि दयसु पाणातिपाता धरमणी ति ? न हव वत्तव्वे ।
पे० ।

नत्थि देवेसु गुगमेरयमज्जपमादट्ठान ति ? भामन्ता ।
नत्थि देवेसु गुगमरयमज्जपमादट्ठाना धरमणी ति ? न हेव
30 वत्तव्वे । .. पे० ।

*अत्थि मनुस्सेसु पाणातिपाता वेरमणि, अत्थि तत्थ पाणातिपातो
ति ? आमन्ता ।

अत्थि देवेसु पाणातिपाता वेरमणि, अत्थि तत्थ पाणातिपातो
ति ? न हेवं वत्तब्बे । .. पे० ।

*अत्थि मनुस्सेसु सुरामेरयमज्जपमादट्ठाना वेरमणि, अत्थि 5 B. 196
तत्थ सुरामेरयमज्जपमादट्ठानं ति ? आमन्ता ।

अत्थि देवेसु सुरामेरयमज्जपमादट्ठाना वेरमणि, अत्थि तत्थ
सुरामेरयमज्जपमादट्ठानं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*अत्थि देवेसु पाणातिपाता वेरमणि, नत्थि तत्थ पाणातिपातो R 260
ति ? आमन्ता । 10

अत्थि मनुस्सेसु पाणातिपाता वेरमणि, नत्थि तत्थ पाणातिपातो
ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*अत्थि देवेसु सुरामेरयमज्जपमादट्ठाना वेरमणि, नत्थि तत्थ
सुरामेरयमज्जपमादट्ठानं ति ? आमन्ता ।

अत्थि मनुस्सेसु सुरामेरयमज्जपमादट्ठाना वेरमणि, नत्थि तत्थ 15
सुरामेरयमज्जपमादट्ठानं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

नत्थि देवेसु सवरो ति ? आमन्ता ।

सब्बे देवा पाणातिपातिनो अदिन्नादायिनो कामेसुमिच्छा-
चारिनो मुसावादिनो सुरामेरयमज्जपमादट्ठायिनो ति ? न हेवं
वत्तब्बे । पे० । 20

तेन हि अत्थि देवेसु सवरो ति ।

३२(११) असञ्जकथा

२८ *असञ्जसत्तेसु सञ्जा अत्थी ति ? आमन्ता ।

सञ्जाभवो^१ सञ्जागति सञ्जासत्तावासो सञ्जाससारो
सञ्जायोनि सञ्जात्तभावपटिलाभो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

ननु असञ्जभवो असञ्जगति असञ्जसत्तावासो असञ्ज- 25
ससारो असञ्जयोनि असञ्जात्तभावपटिलाभो ति ? आमन्ता ।

^१ सञ्जभवो - स्या०, रो०, एवमुपरि पि ।

हृत्वि असञ्ज्यभवो असञ्ज्यगति असञ्ज्यसत्तावासो असञ्ज्य
ससारो असञ्ज्ययोनि असञ्ज्यतभावपटिलामो, नो च वत रे वत्तब्धे -
“असञ्ज्यसत्तेषु सञ्ज्या अत्थी” ति ।

*असञ्ज्यसत्तेषु सञ्ज्या अत्थी ति ? भ्रामन्ता ।

5 पञ्चवोकारभवो गति सत्तावासो ससारो योनि अतभाव
पटिलामो ति ? न हेव वत्तब्धे । पे० ।

ननु एकवोकारभवो गति सत्तावासो ससारो योनि अतभाव
पटिलामो ति ? भ्रामन्ता ।

हृत्वि एकवोकारभवो गति सत्तावासो ससारो योनि अतभाव
10 पटिलामो, नो च वत रे वत्तब्धे - “असञ्ज्यसत्तेषु सञ्ज्या अत्थी” ति ।

*असञ्ज्यसत्तेषु सञ्ज्या अत्थी ति ? भ्रामन्ता ।

ताय सञ्ज्याय सञ्ज्याकरणीय करोती ति ? न हेव वत्तब्धे ।
पे० ।

२६ *मनुस्तेषु सञ्ज्या अत्थि, सो च सञ्ज्याभवो सञ्ज्यागति
15 सञ्ज्यासत्तावासो सञ्ज्याससारो सञ्ज्यायोनि सञ्ज्यासभावपटिलामो
ति ? भ्रामन्ता ।

असञ्ज्यसत्तेषु सञ्ज्या अत्थि, सो च सञ्ज्याभवो सञ्ज्यागति
सत्तावासो ससारो योनि अतभावपटिलामो ति ? न हेव वत्तब्धे ।
.. पे० ।

20 *मनुस्तेषु सञ्ज्या अत्थि सो च पञ्चवोकारभवो गति सत्तावासो
ससारो योनि अतभावपटिलामो ति ? भ्रामन्ता ।

असञ्ज्यसत्तेषु सञ्ज्या अत्थि, सो च पञ्चवोकारभवो गति
सत्तावासो ससारो योनि अतभावपटिलामो ति ? न हेव वत्तब्धे ।
पे० ।

25 *मनुस्तेषु सञ्ज्या अत्थि, ताय सञ्ज्याय सञ्ज्याकरणीय करोती
ति ? भ्रामन्ता ।

असञ्ज्यसत्तेषु सञ्ज्या अत्थि, ताय सञ्ज्याय सञ्ज्याकरणीय
करोती ति ? न हेव वत्तब्धे । पे० ।

*असञ्ज्यसत्तेषु सञ्ज्या अत्थि, सो च असञ्ज्यभवो असञ्ज्यगति

असञ्जसत्तावासो असञ्जससारो असञ्जयोनि असञ्जतभाव-
पटिलाभो ति ? आमन्ता ।

मनुस्सेसु सञ्जा अत्थि, सो च असञ्जभवो असञ्जगति

R. 262

. पे० . असञ्जतभावपटिलाभो ति ? न हेवं वत्तव्वे । पे० ।

*असञ्जसत्तेसु सञ्जा अत्थि, सो च एकवोकारभवो गति 5
सत्तावासो ससारो योनि अत्तभावपटिलाभो ति ? आमन्ता ।

मनुस्सेसु सञ्जा अत्थि, सो च एकवोकारभवो गति पे०
अत्तभावपटिलाभो ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

*असञ्जसत्तेसु सञ्जा अत्थि, न च ताय सञ्जाय सञ्जा-
करणीयं करोती ति ? आमन्ता ।

B. 198

10

मनुस्सेसु सञ्जा अत्थि, न च ताय सञ्जाय सञ्जाकरणीयं
करोती ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

३० न वत्तव्व - "असञ्जसत्तेसु सञ्जा अत्थी" ति ?
आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता - "सन्ति, भिक्खवे, असञ्जसत्ता नाम 15
देवा; सञ्जुप्पादा च पनत्ते देवा तम्हा काया चवन्ती" ति । अत्थेव
सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि असञ्जसत्तेसु सञ्जा अत्थी ति ।

*असञ्जसत्तेसु सञ्जा अत्थी ति ? किञ्चि काले अत्थि,
किञ्चि काले नत्थी ति ।

20

किञ्चि काले सञ्जसत्ता किञ्चि काले असञ्जसत्ता, किञ्चि
काले सञ्जभवो किञ्चि काले असञ्जभवो, किञ्चि काले पञ्च-
वोकारभवो किञ्चि काले एकवोकारभवो ति ? न हेवं वत्तव्वे ।
पे० ।

*असञ्जसत्तेसु सञ्जा किञ्चि काले अत्थि, किञ्चि काले 25
नत्थी ति ? आमन्ता ।

क काल अत्थि, क काल नत्थी ति ? चुत्तिकाले उपपत्तिकाले
अत्थि, ठित्तिकाले नत्थी ति ।

चुत्तिकाले^१ उपपत्तिकाले सञ्जसत्ता, ठित्तिकाले असञ्जसत्ता;

१ किञ्चि - स्या०, रो०, एवमुपरि पि । २ चुत्तिकाले च - स्या०, रो० ।

धुतिकाले उपपत्तिकाले सञ्जमवो, ठितिकाले असञ्जमवो, धुतिकाले
उपपत्तिकाले पञ्चवोकारमवो, ठितिकाले एकवोकारमवो ति ? न
हेव वत्तब्बे । पे० ।

R. 203

?

३३(१२) नेवसञ्जानासञ्जायतनकथा

३१ *नेवसञ्जानासञ्जायतने न वत्तब्ब - "सञ्जा अत्थी"

५ ति ? आमन्ता ।

असञ्जमवो असञ्जगति असञ्जसत्तावासो असञ्जससारो
असञ्जयोनि असञ्जसत्तभावपटिसामो ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

D 199

ननु सञ्जामवो सञ्जागति सञ्जासत्तावासो सञ्जाससारो
१० सञ्जायोनि सञ्जासत्तभावपटिसामो ति ? आमन्ता ।

हञ्चि सञ्जामवो सञ्जागति पे० सञ्जसत्तभाव
पटिसामो, नो च वत्त रे वत्तब्बे - 'नेवसञ्जानासञ्जायतने न वत्तब्ब -
'सञ्जा अत्थी' ति ।

*नेवसञ्जानासञ्जायतने न वत्तब्ब - "सञ्जा अत्थी" ति ?
१५ आमन्ता ।

एकवोकारमवो गति पे० अत्तभावपटिसामो ति ? न
हेव वत्तब्बे । पे० ।

ननु चतुवोकारमवो गति पे० अत्तभावपटिसामो ति ?
आमन्ता ।

२० हञ्चि चतुवोकारमवो गति पे० अत्तभावपटिसामो, नो
च वत्त रे वत्तब्बे - 'नेवसञ्जानासञ्जायतने न वत्तब्ब - 'सञ्जा
अत्थी ति ।

३२ *असञ्जसत्तेसु न वत्तब्ब - 'सञ्जा अत्थि', सो
च असञ्जमवो असञ्जगति असञ्जसत्तावासो असञ्जससारो
२५ असञ्जयोनि असञ्जसत्तभावपटिसामो ति ? आमन्ता ।

नेवसञ्जानासञ्जायतने न वत्तब्ब - 'सञ्जा अत्थि
सो च असञ्जमवो असञ्जगति असञ्जसत्तावासो असञ्जससारो

असञ्जयोनि असञ्जत्तभावपटिलाभो ति ? न हेवं वत्तब्बे ।
- पे० ।

*असञ्जसत्तेसु न वत्तब्बं - “सञ्जा अत्थि,” सो च एकवो-
कारभवो गति पे० अत्तभावपटिलाभो ति ? आमन्ता ।

नेवसञ्जानासञ्जायतने न वत्तब्ब - “सञ्जा अत्थि,” सो 5 R 264
च एकवोकारभवो गति सत्तावासो ससारो योनि अत्तभावपटिलाभो
ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*नेवसञ्जानासञ्जायतने न वत्तब्ब - “सञ्जा अत्थि,” सो
च सञ्जाभवो सञ्जागति पे० सञ्जत्तभावपटिलाभो ति ?
आमन्ता ।

10

असञ्जसत्तेसु न वत्तब्बं - “सञ्जा अत्थि,” सो च सञ्जा-
भवोसञ्जागति पे० सञ्जत्तभावपटिलाभो ति ? न हेवं वत्तब्बे ।
- पे० ।

*नेवसञ्जानासञ्जायतने न वत्तब्बं - “सञ्जा अत्थि,” सो
च चतुवोकारभवो गति पे० अत्तभावपटिलाभो ति ? आमन्ता । 15

असञ्जसत्तेसु न वत्तब्ब - “सञ्जा अत्थि,” सो च चतुवो-
कारभवो गति पे० अत्तभावपटिलाभो ति ? न हेवं वत्तब्बे ।
पे० ।

*नेवसञ्जानासञ्जायतने न वत्तब्ब - “सञ्जा अत्थी” ति ?
आमन्ता । B 200

20

ननु नेवसञ्जानासञ्जायतनं चतुवोकारभवो ति ? आमन्ता ।
हञ्चि नेवसञ्जानासञ्जायतनं चतुवोकारभवो, नो च वत रे
वत्तब्बे - “नेवसञ्जानासञ्जायतने न वत्तब्ब - ‘सञ्जा अत्थी’” ति ।

३३ *नेवसञ्जानासञ्जायतनं चतुवोकारभवो नेवसञ्जा-
नासञ्जायतने न वत्तब्बं - “सञ्जा अत्थी” ति ? आमन्ता । 25

आकासानञ्जायतनं चतुवोकारभवो आकासानञ्जायतने न
वत्तब्ब - “सञ्जा अत्थी” ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*नेवसञ्जानासञ्जायतनं चतुवोकारभवो, नेवसञ्जाना-
सञ्जायतने न वत्तब्ब - “सञ्जा अत्थी” ति ? आमन्ता ।

विष्णुआणञ्चायतन पे० आकिञ्चञ्चायतन चतुर्वो-
कारभवो, आकिञ्चञ्चायतने न वत्तम्ब - "सञ्ज्ञा अत्थी" ति ?
न हेव वत्तम्बे । .. पे० ।

R 265

*आकासानञ्चायतन चतुर्वोकारभवो, अत्थि तत्थ सञ्ज्ञा ति ?
3 आमन्ता ।

नेवसञ्ज्ञानासञ्चायतन चतुर्वोकारभवो, अत्थि तत्थ सञ्ज्ञो
ति ? न हेव वत्तम्बे । पे० ।

*विष्णुआणञ्चायतन पे० आकिञ्चञ्चायतन चतुर्वो-
कारभवो, अत्थि तत्थ सञ्ज्ञा ति ? आमन्ता ।

10 नेवसञ्ज्ञानासञ्चायतन चतुर्वोकारभवो, अत्थि तत्थ सञ्ज्ञा
ति ? न हेव वत्तम्बे । पे० ।

*नेवसञ्ज्ञानासञ्चायतने न वत्तम्ब - "सञ्ज्ञा अत्थी" ति
वा "नत्थी" ति वा ति ? आमन्ता ।

ननु नेवसञ्ज्ञानासञ्चायतन चतुर्वोकारभवो ति ? आमन्ता ।
15 हञ्चि नेवसञ्ज्ञानासञ्चायतन चतुर्वोकारभवो, नो च वत्त
रे वत्तम्बे - 'नेवसञ्ज्ञानासञ्चायतने न वत्तम्ब - 'सञ्ज्ञा अत्थी'
ति वा 'नत्थी' ति वा' ति ।

*नेवसञ्ज्ञानासञ्चायतन चतुर्वोकारभवो नेवसञ्ज्ञाना
सञ्चायतने न वत्तम्ब - "सञ्ज्ञा अत्थी" ति वा "नत्थी" ति वा
20 ति ? आमन्ता ।

आकासानञ्चायतन पे० विष्णुआणञ्चायतन पे०
आकिञ्चञ्चायतन चतुर्वोकारभवो, आकिञ्चञ्चायतने न वत्तम्ब -
सञ्ज्ञा अत्थी" ति वा नत्थी" ति वा ति ? न हेव वत्तम्बे ।
.. पे० ।

B. 201

25 *आकासानञ्चायतन चतुर्वोकारभवो अत्थि तत्थ सञ्ज्ञा ति ?
आमन्ता ।

नेवसञ्ज्ञानासञ्चायतन चतुर्वोकारभवो, अत्थि तत्थ सञ्ज्ञा
ति ? न हेव वत्तम्बे । पे० ।

*विष्णुआणञ्चायतन पे० आकिञ्चञ्चायतन चतुर्वो-
30 कारभवो, अत्थि तत्थ सञ्ज्ञा ति ? आमन्ता ।

नेवसञ्जानासञ्जायतनं चतुर्वोकारभवो, अत्थि तत्थ सञ्जा
ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

नेवसञ्जानासञ्जायतने न वत्तव्व — “सञ्जा अत्थी” ति
वा “नत्थी” ति वा ति ? आमन्ता ।

ननु नेवसञ्जानासञ्जायतन ति ? आमन्ता । 5

हञ्चि नेवसञ्जानासञ्जायतन, तेन वत रे वत्तव्वे — “नेव-
सञ्जानासञ्जायतने न वत्तव्व — ‘सञ्जा अत्थी’ ति वा ‘नत्थी’ ति
वा” ति ।

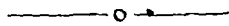
*नेवसञ्जानासञ्जायतन ति कत्वा नेवसञ्जानासञ्जा-
यतने न वत्तव्व — “सञ्जा अत्थी” ति वा “नत्थी” ति वा ति ? 10
आमन्ता ।

अदुक्खमसुखा वेदना ति कत्वा अदुक्खमसुखाय वेदनाय न
वत्तव्वं — “वेदना” ति वा “अवेदना” ति वा ति ? न हेव वत्तव्वे ।
पे० ।

तत्तियो वग्गो ।

तस्सुद्धान

वल साधारण अरिय, सराग^१ चित्त विमुच्चति । 15
विमुत्त विमुच्चमान, अत्थि चित्त विमुच्चमान ॥
अट्टमकस्स पुग्गलस्स, दिट्ठिपरियुद्धान पहीन ।
अट्टमकस्स पुग्गलस्स, नत्थि पञ्चिन्द्रियानि चक्खु ॥
सोत्त धम्मपत्थद्ध, यथाकम्मूपगत ज्ञाण ।
देवेषु सवरो असञ्जसत्तेसु सञ्जा एवमेव^२ भवग ति ॥ 20

४. चतुर्थो वग्गो

३४(१) गिहिस्सअरहातिकथा

B. 202,
R. 207

१ *गिहिस्स अरहा ति ? आमन्ता ।

अत्थि अरहतो गिहिसयोजन^१ ति ? न हेव वत्तब्बे । ... पे०... ।

नत्थि अरहतो गिहिसयोजन ति ? आमन्ता ।

हञ्चि नत्थि अरहतो गिहिसयोजन, नो च वत रे वत्तब्बे -

५ "गिहिस्स अरहा" ति ।

*गिहिस्स अरहा ति ? आमन्ता ।

ननु अरहतो गिहिसयोजन पहीन उच्चिन्नमूल तालावत्पुक्त
अनभावकृत आर्याति अनुप्पादघम्म ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अरहतो गिहिसयोजन पहीन उच्चिन्नमूल तालावत्पुक्त
१० अनभावकृत आर्याति अनुप्पादघम्म नो च वत रे वत्तब्बे - "गिहिस्स
अरहा" ति ।

*गिहिस्स अरहा ति ? आमन्ता ।

अत्थि कोचि गिहि^२ गिहिसयोजन अप्पहाय दिट्ठेव घम्म
दुक्खस्सन्तकरो ति ? नत्थि ।

१५ हञ्चि नत्थि कोचि गिहि गिहिसयोजन अप्पहाय दिट्ठेव घम्म
दुक्खस्सन्तकरो नो च वत रे वत्तब्बे - 'गिहिस्स अरहा' ति ।

*गिहिस्स अरहा ति ? आमन्ता ।

ननु वञ्छगोत्तो परिब्बाजको भगवन्त एतदवोच - 'अत्थि
नु खो भो गोतम, कोचि गिहि गिहिसयोजन अप्पहाय कायस्स भेदा
२० दुक्खस्सन्तकरो' ति ? 'नत्थि खो वञ्छ, कोचि गिहि गिहिसयोजन
अप्पहाय कायस्स भेदा दुक्खस्सन्तकरो' ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ?
आमन्ता ।

B. 208

तेन हि न वत्तब्ब - "गिहिस्स अरहा" ति ।

गिहिस्स अरहा ति ? आमन्ता ।

१ गिहिसयोजन - छी स्या रो एवमुपरि पि । २ गिही - छी स्वा
रो एवमुपरि पि ।

अरहा मेथुन धम्म पटिसेवेय्य, मेथुन^१ उप्पादेय्य, पुत्तसम्बाध-
 सयन अज्झावसेय्य, कासिकचन्दन^२ पच्चनुभवेय्य, मालागन्धविलेपनं
 धारेय्य, जातरूपरजत सादियेय्य, अजेळक पटिग्गण्हेय्य^३, कुक्कुटसूकरं
 पटिग्गण्हेय्य, हत्थिगवस्सवळव^४ पटिग्गण्हेय्य, तित्तिरवट्टकमोरकपिञ्जर^५
 पटिग्गण्हेय्य, चित्तवण्डवालमोळि^६ धारेय्य, ओदातानि वत्थानि^७
 दीघदसानि धारेय्य, यावजीवं अगारियभूतो अस्सा ति ? न हेवं
 वत्तब्बे । . पे० ।

न वत्तब्ब — “गिहिस्स अरहा” ति ? आमन्ता ।

B. 203

ननु यसो कुलपुत्तो, उत्तियो गहपति, सेतु माणवो, गिहि-
 व्यञ्जनेन^८ अरहत्त पत्तो^९ ति ? आमन्ता ।

10

हञ्चि यसो कुलपुत्तो, उत्तियो गहपति, सेतु माणवो, गिहि-
 व्यञ्जनेन अरहत्त पत्तो, तेन वत रे वत्तब्बे — “गिहिस्स अरहा” ति ।

३५(२) उपपत्तिकथा

२ *सह उपपत्तिया अरहा ति ? आमन्ता ।

सह उपपत्तिया सोतापन्नो होती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

... पे० ।

15

*सह उपपत्तिया अरहा ति ? आमन्ता ।

सह उपपत्तिया सकदागामी होती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

... पे० . ।

*सह उपपत्तिया अरहा ति ? आमन्ता ।

R 269

सह उपपत्तिया अनागामी होती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

20

... पे० ।

*सह उपपत्तिया सोतापन्नो न होती ति ? आमन्ता ।

हञ्चि सह उपपत्तिया सोतापन्नो न होति, नो च वत रे वत्तब्ब —
 “सह उपपत्तिया अरहा” ति ।

१ मेथुन धम्म — सी०, स्या०, रो० । २ पटिग्गण्हेय्य — सी०, रो० । ३ हत्थि-
 गवास्सवळव — स्या० । ४ कपिञ्जल — स्या०, रो० । ५ पीतवण्डवालमोलिक — स्या०,
 पित्तवण्डवालमोलिक — रो० । ६ गिहिस्स व्यञ्जनेन — स्या०, रो०, एवमुपरि पि ।
 ७. पत्ता — स्या०, रो०, एवमुपरि पि ।

*सह उपपत्तिया सकदागामी न होती ति ? आमन्ता ।

हृच्च सह उपपत्तिया सकदागामी न होति, नो च वत रे वत्तब्बे -
"सह उपपत्तिया अरहा" ति ।

*सह उपपत्तिया अनागामी न होती ति ? आमन्ता ।

5 हृच्च सह उपपत्तिया अनागामी न होति, नो च वत रे वत्तब्बे - "सह उपपत्तिया अरहा" ति ।

३ *सह उपपत्तिया अरहा ति ? आमन्ता ।

सारिपुत्तो घेरो सह उपपत्तिया अरहा ति ? न हेव वत्तब्बे ।

B. 204

महामोग्गल्लानो घेरो पे० महाकस्सपो घेरो ..पे०...
10 महाकच्चानो घेरो पे० महाकोट्टिको घेरो पे०...
महापन्थको घेरो सह उपपत्तिया अरहा ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

*सारिपुत्तो घेरो न सह उपपत्तिया अरहा ति ? आमन्ता ।

हृच्च सारिपुत्तो घेरो न सह उपपत्तिया अरहा, नो च वत रे
15 वत्तब्बे - "सह उपपत्तिया अरहा" ति ।

*महामोग्गल्लानो घेरो पे० महाकस्सपो घेरो ..पे०...
महाकच्चानो घेरो पे० महाकोट्टिको घेरो पे०... महापन्थको
घेरो न सह उपपत्तिया अरहा ति ? आमन्ता ।

R. 270

हृच्च महापन्थको घेरो न सह उपपत्तिया अरहा, नो च वत
20 रे वत्तब्बे - "सह उपपत्तिया अरहा" ति ।

४ सह उपपत्तिया अरहा ति ? आमन्ता ।

उपपत्तेमियेन चित्तेन अरहत्त सञ्चिद्धमरोति सोक्खियन सासवन्
..पे० सङ्खिसेसियेना^१ ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

सह उपपत्तिया अरहा ति ? आमन्ता ।

25 उपपत्तेमिय चित्त निम्पाणि^२ स्वयगामि^३ बोधगामि अपययगामि
अनासव पे० अरह्मिसेसिय ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१ महापन्थायनो - स्वा रो एवमुत्ति ति । २ महाकोट्टिको - सी एवमुत्ति
ति । ३ सङ्खिसेसियेना - स्वा रो । ४-४ स्वयगामो - नी रो च एवमुत्ति ति ।

न हेवं वत्तब्बे ।

इन्द्रियं .. बलं

वत्तब्बे । . पे० ।

R 273

, सेनासनं देति, 5

वा सासवो होती

। ।

ब्बे । पे० . ।

10

न हेवं वत्तब्बे ।

इन्द्रियं .. बलं ..

वत्तब्बे । पे० . ।

हुत्वा अनासव 15

। पे० ।

हेव वत्तब्बे । 20

हुत्वा अनासवं

देति, गिलान-

होती ति ? न 25

३६(३) अनासवकथा

५ *अरहतो सब्बे घम्मा अनासवा ति ? आमन्ता ।
मगो फल निव्वान, सोतापत्तिमगो मोत्तापत्तिमगो

गामिमगो सकदागामिफल, अनागामिमगो अनागामिफल, अरहन्मगो
अरहत्तफल, सतिपट्ठान सम्मपपादान इन्द्रियादो इन्द्रिय वणं वोज्झहो
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अरहतो सब्बे घम्मा अनासवा ति ? आमन्ता ।
अरहतो चक्खु अनासव ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० . ।

अरहतो चक्खु अनासव ति ? आमन्ता ।
मगो फल निव्वान, सोतापत्तिमगो सोतापत्तिफल

वोज्झहो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१-१ धम्मपम् - पी०, पे०

*अरहतो सोव पे० अरहतो घान अरहतो जिष्ठा ...
अरहतो कायो अनासवो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .. ।

। अरहतो कायो अनासवो ति ? आमन्ता ।

मग्गो फल निम्बान, सोतापत्तिमग्गो सोतापत्तिफल पे०
5 बोज्जाङ्गो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अरहतो कायो अनासवो ति ? आमन्ता ।

अरहतो कायो पग्गहनिग्गहपगो^१ छेदनमेदनुपगो काकेहि
गिज्जेहि कुललेहि साधारणो ति ? आमन्ता ।

R. 272

अनासवो धम्मो पग्गहनिग्गहपगो छेदनमेदनुपगो काकेहि
10 गिज्जेहि कुललेहि साधारणो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अरहतो काये विस कमेय्य, सत्थ कमेय्य, अग्गि कमेय्या ति ?
आमन्ता ।

अनासवे धम्मे विस कमेय्य, सत्थ कमेय्य, अग्गि कमेय्या ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ३ ।

B. 206 15

*लब्भा अरहतो कायो अद्दुबधनेन बधितु, रज्जुबन्धनेन
बन्धितु, सङ्खलिकबधनेन बधितु, गामबधनेन बन्धितु, निगमबन्धनेन
बधितु, नगरबधनेन बधितु, जनपदबन्धनेन बन्धितु, कण्ठपञ्चमहि^२
बन्धनेहि बधितु ति ? आमन्ता ।

लब्भा अनासवो धम्मो अद्दुबधनेन बधितु, रज्जुबन्धनेन
20 बधितु सङ्खलिकबधनेन बन्धितु गाम-निगम-नगर-जनपदबधनेन
बधितु कण्ठपञ्चमेहि बधनेहि बधितु ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

६ *यदि अरहा पुणुज्जनस्स चीवर वेति, अनासव इत्था
सासव होती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

23 अनासव इत्था सासव होती ति ? आमन्ता ।

तब्बेव अनासव स सासव ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .. ।

तब्बेव अनासव त सासव ति ? आमन्ता ।

१ पग्गहनिग्गहपगो - छी रया रो एवमुपरि पि । २ कण्ठपञ्चमेहि -
रो एवमुपरि पि ।

मगो अनासवो हुत्वा सासवो होती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।
... पे० ।

फल . सतिपट्टानं ... सम्मप्पधानं इद्धिपादो . इन्द्रियं . वलं .
बोज्झङ्गो अनासवो हुत्वा सासवो होती ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० .. ।

R 273

*यदि अरहा पुथुज्जनस्स पिण्डपात देति, सेनासनं देति, 5
गिलानपच्चयभेसज्जपरिक्खार देति, अनासवो हुत्वा सासवो होती
ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

10

अनासवो हुत्वा सासवो होती ति ? आमन्ता ।
तज्जेव अनासवं त सासवं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।
तज्जेव अनासव तं सासव ति ? आमन्ता ।
मगो अनासवो हुत्वा सासवो होती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।
. पे० ।

फल . सतिपट्टानं सम्मप्पधानं इद्धिपादो इन्द्रियं . वलं
बोज्झङ्गो अनासवो हुत्वा सासवो होती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

*यदि पुथुज्जनो अरहतो चीवरं देति, सासव हुत्वा अनासवं 15
होती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

सासव हुत्वा अनासवं होती ति ? आमन्ता ।
तज्जेव सासव तं अनासव ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।
तज्जेव सासव त अनासव ति ? आमन्ता ।
रागो सासवो हुत्वा अनासवो होती ति ? न हेवं वत्तब्बे । 20
. पे० ।

दोसो पे० मोहो पे० अनोत्तप्पं सासवं हुत्वा अनासव
होती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

*यदि पुथुज्जनो अरहतो पिण्डपात देति, सेनासन देति, गिलान-
पच्चयभेसज्जपरिक्खार देति, सासवो हुत्वा अनासवो होती ति ? न 25
हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

सासवो हुत्वा अनासवो होती ति ? आमन्ता ।

तज्जेव सासव त अनासव ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

तज्जेव सासव त अनासव ति ? आमन्ता ।

रागो सासवो हुत्वा अनासवो होती ति ? न हेवं वत्तब्बे । 30
... पे० ।

R 274

B 207

दोसो .. पे० मोहो पे० अनोत्तप्य सासव हुत्वा
अनासव होखी ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

नि वत्तव्व - "अरुहो सव्वे धम्मा अनासवा" ति ? आमन्ता ।

ननु अरुहा अनासवो ति ? आमन्ता ।

१ हञ्चि अरुहा अनासवो, तेन वत रे वत्तव्वे - "अरुहो सव्वे
धम्मा अनासवा" ति ।

३७(४) समन्नागतकथा

७ "अरुहा चतूहि फलेहि समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

अरुहा चतूहि फस्सेहि चतूहि वेदनाहि चतूहि सञ्जाहि चतूहि
चेतनाहि चतूहि चित्तेहि चतूहि सद्भाहि चतूहि धिरियेहि चतूहि सतीहि
१० चतूहि समाधीहि चतूहि पञ्जाहि समन्नागतो ति ? न हेव यत्तव्व ।
पे० ।

"अनागामो तीहि फलहि समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

अनागामो तीहि फस्सेहि पे० तीहि पञ्जाहि समन्नागतो
ति ? न हेव यत्तव्वे । पे० ।

१३ "सव्वगामी द्वीहि फलहि समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

सव्वदागामी द्वीहि फस्सेहि पे० द्वीहि पञ्जाहि समन्नागतो
ति ? न हेव यत्तव्वे । .. पे० ।

२. २७५ अरुहा सोत्तापत्तिफलेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

अरुहा सोत्तापत्ता मत्तव्वस्तुपरमो' कोलङ्कोला ग्वचीजी ति ?
२० न हय यत्तव्व । पे० ।

अरुहा मात्तागामिपत्तेन' गमन्नागतो ति ? आमन्ता ।

अरुहा गवत्तागामी ति ? न हेव यत्तव्वे । पे० ।

अरुहा अनागामिपत्तेन गमन्नागतो ति ? आमन्ता ।

अरुहा अनागामी अन्यगपरिनिब्बायी उपात्तपरिनिब्बायी
२३ अनागामपरिनिब्बायी गमन्नागपरिनिब्बायी उदगोतो धानिदुग्गामी
ति ? न हय यत्तव्व । .. पे० ।

*अनागामी सोतापत्तिफलेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

अनागामी सोतापन्नो सत्तक्खत्तुपरमो, कोलङ्कोलो, एकबीजी
ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

B. 208

अनागामी सकदागामिफलेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

अनागामी सकदागामी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . । 5

*सकदागामी सोतापत्तिफलेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

सकदागामी सोतापन्नो सत्तक्खत्तुपरमो, कोलङ्कोलो, एकबीजी
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

८ *सोतापत्तिफलेन समन्नागतो "सोतापन्नो" ति वत्तब्बो
ति ? आमन्ता ।

10

अरहा सोतापत्तिफलेन समन्नागतो ति ? [आमन्ता ।

स्वेव अरहा, सो सोतापन्नो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

*सकदागामिफलेन समन्नागतो "सकदागामी" ति वत्तब्बो
ति ? आमन्ता ।

R 276

अरहा सकदागामिफलेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

15

स्वेव अरहा, सो सकदागामी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

*अनागामिफलेन समन्नागतो "अनागामी" ति वत्तब्बो ति ?
आमन्ता ।

अरहा अनागामिफलेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

स्वेव अरहा, सो अनागामी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 20

*सोतापत्तिफलेन समन्नागतो "सोतापन्नो" ति वत्तब्बो ति ?
आमन्ता ।

अनागामी सोतापत्तिफलेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

स्वेव अनागामी, सो सोतापन्नो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 25

*सकदागामिफलेन समन्नागतो "सकदागामी" ति वत्तब्बो ति ?
आमन्ता ।

अनागामी सकदागामिफलेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

स्वेव अनागामी, सो सकदागामी ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

*सोतापत्तिफलेन समभ्रागतो "सोतापन्नो" ति वत्तब्बो ति ?

भामन्ता ।

सकदागामी सोतापत्तिफलेन समभ्रागतो ति ? भामन्ता ।
स्वेव सकदागामी, सो सोतापन्नो ति ? न हेव वत्तब्बे ।

5 पे० ।

६ *अरुहा सोतापत्तिफलेन समभ्रागतो ति ? भामन्ता ।
ननु अरुहा सोतापत्तिफल वीतिवत्तो ति ? भामन्ता ।
हृच्चि अरुहा सोतापत्तिफल वीतिवत्तो, नो च वत्त रे वत्तब्ब -

"अरुहा सोतापत्तिफलेन समभ्रागतो" ति ।

B. 209 10 *अरुहा सोतापत्तिफल वीतिवत्तो तेन समभ्रागतो ति ?
भामन्ता ।

B. 277 अरुहा सोतापत्तिमग्ग वीतिवत्तो सक्कायदिट्ठि विचिकिच्च
सीलम्बतपरामास - अपायगमनीय^१ राग, अपायगमनीय दोस, अपाय
गमनीय मोह वीतिवत्तो तेन समभ्रागतो ति ? न हेव वत्तब्ब ।

15 पे० ।

*अरुहा सकदागामिफलेन समभ्रागतो ति ? भामन्ता ।
ननु अरुहा सकदागामिफल वीतिवत्तो ति ? भामन्ता ।
हृच्चि अरुहा सकदागामिफल वीतिवत्तो, नो च वत्त रे वत्तब्बे -
"अरुहा सकदागामिफलेन समभ्रागतो" ति ।

20 *अरुहा सकदागामिफल वीतिवत्तो तेन समभ्रागतो ति ?
भामन्ता ।

अरुहा सकदागामिमग्ग वीतिवत्तो ओळारिक्क पामराय,
ओळारिक्क व्यापाद वीतिवत्तो तेन समभ्रागतो ति ? न हव वत्तब्बे ।
पे० ।

25 अरुहा अनागामिफलेन समभ्रागतो ति ? भामन्ता ।
ननु अरुहा अनागामिफल वीतिवत्तो ति ? भामन्ता ।
हृच्चि अरुहा अनागामिफल वीतिवत्तो मो च वत्त रे वत्तब्बे -
'अरुहा अनागामिफलेन समभ्रागतो ति ।

*अरहा अनागामिफल वीतिवत्तो तेन समन्नागतो ति ?

आमन्ता ।

अरहा अनागामिमग्ग वीतिवत्तो, अणुसहगतं कामराग, अणुसह-
गतं व्यापाद वीतिवत्तो तेन समन्नागतो ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० ।

*अनागामी सोतापत्तिफलेन समन्नागतो ति ? आमन्ता । 5

ननु अनागामी सोतापत्तिफल वीतिवत्तो ति ? आमन्ता ।

हज्जिच अनागामी सोतापत्तिफल वीतिवत्तो, नो च वत रे
वत्तब्बे — “अनागामी सोतापत्तिफलेन समन्नागतो” ति ।

*अनागामी सोतापत्तिफल वीतिवत्तो तेन समन्नागतो ति ?
आमन्ता ।

10 R 278

अनागामी सोतापत्तिमग्ग वीतिवत्तो, सक्कायदिट्ठि पे०
अपायगमनीय मोह वीतिवत्तो तेन समन्नागतो ति ? न हेवं वत्तब्बे ।
... पे० ।

*अनागामी सकदागामिफलेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

ननु अनागामी सकदागामिफल वीतिवत्तो ति ? आमन्ता । 15

हज्जिच अनागामी सकदागामिफलं वीतिवत्तो, नो च वत रे
वत्तब्बे — “अनागामी सकदागामिफलेन समन्नागतो” ति ।

*अनागामी सकदागामिफल वीतिवत्तो तेन समन्नागतो ति ?
आमन्ता ।

B 210

अनागामी सकदागामिमग्ग वीतिवत्तो, ओळारिकं कामरागं, 20
ओळारिकं व्यापाद वीतिवत्तो तेन समन्नागतो ति ? न हेवं वत्तब्बे ।
.. पे० .. ।

*सकदागामी सोतापत्तिफलेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

ननु सकदागामी सोतापत्तिफल वीतिवत्तो ति ? आमन्ता ।

हज्जिच सकदागामी सोतापत्तिफल वीतिवत्तो, नो च वत रे 25
वत्तब्बे — “सकदागामी सोतापत्तिफलेन समन्नागतो” ति ।

*सकदागामी सोतापत्तिफल वीतिवत्तो तेन समन्नागतो ति ?
आमन्ता ।

सकदागामी सोतापत्तिमग्ग वीतिवत्तो, सक्कायदिट्ठि पे०
अपायगमनीय मोह वीतिवत्तो तेन समन्नागतो ति ? न हेवं वत्तब्बे । 30
पे० ।

१० 'न वत्तब्ब'— "अरुहा चतूहि फलेहि समभागतो" ति ?
आमन्ता ।

ननु अरुहा चत्तारि फलानि पटिलद्वानि, तेहि च अपरिहीनो
ति ? आमन्ता ।

५ हृच्च अरुहा चत्तारि फलानि पटिलद्वानि तेहि च अपरिहीनो,
तेन वत्त रे वत्तब्बे — "अरुहा चतूहि फलेहि समभागतो" ति ।

'न वत्तब्ब' — "अनागामी तीहि फलेहि समभागतो" ति ?
आमन्ता ।

ननु, अनागामिना, तीणि फलानि पटिलद्वानि, तेहि च अपरि
१० हीनो ति ? आमन्ता ।

हृच्च अनागामिना तीणि फलानि पटिलद्वानि तेहि च अपरि
हीनो, तेन वत्त रे वत्तब्बे — "अनागामी तीहि फलेहि समभागतो" ति ।

'न वत्तब्ब' — "सकदागामी द्वीहि फलेहि समभागतो" ति ?
आमन्ता ।

१५ ननु सकदागामिना द्वे फलानि पटिलद्वानि, तेहि च अपरिहीनो
ति ? आमन्ता ।

हृच्च सकदागामिना द्वे फलानि पटिलद्वानि तेहि च
अपरिहीनो, तेन वत्त रे वत्तब्बे — 'सकदागामी द्वीहि फलेहि
समभागतो' ति ।

२० *अरुहा चत्तारि फलानि पटिलद्वानि तेहि च अपरिहीनो ति,
अरुहा चतूहि फलेहि समभागतो ति ? आमन्ता ।

अरुहा चत्तारो मग्गा पटिलद्वानि तेहि च अपरिहीनो ति अरुहा
चतूहि मग्गेहि समभागतो ति ? न हेव वत्तब्बे । ... पे० ।

*अनागामिना तीणि फलानि पटिलद्वानि तेहि च अपरिहीनो ति
२५ अनागामी तीहि फलेहि समभागतो ति ? आमन्ता ।

अनागामिना सयो मग्गा पटिलद्वानि तेहि च अपरिहीनो ति,
अनागामी तीहि मग्गेहि समभागतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

सकदागामिना द्वे फलानि पटिलद्वानि तेहि च अपरिहीनो ति,
सकदागामी द्वीहि फलेहि समभागतो ति ? आमन्ता ।

सकदागामिना द्वे मग्गा पटिलद्धा, तेहि च अपरिहीनो ति,
सकदागामी द्वीहि मग्गेहि समन्नागतो ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० .।

३८(५) उपेक्खासमन्नागतकथा

११ *अरहा छहि उपेक्खाहि समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

अरहा छहि फस्सेहि, छहि वेदनाहि, छहि सञ्जाहि . पे० .

छहि पञ्जाहि समन्नागतो ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० ।

5

*अरहा छहि उपेक्खाहि समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

अरहा चक्खुना रूप पस्सन्तो सोत्तेन सद् सुणाति, धानेन गन्धं
घायति, जिह्वाय रस सायति, कायेन फोढुब्ब फुसति, मनसा धम्मं
विजानाति . पे० . मनसा धम्म विजानन्तो चक्खुना रूप पस्सति,
सोत्तेन सद् सुणाति, धानेन गन्धं घायति, जिह्वाय रसं सायति, कायेन
फोढुब्ब फुसती ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० ।

10

*अरहा छहि उपेक्खाहि समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

सततं समित अब्बोकिण्ण छहि उपेक्खाहि समन्नागतो
समोहितो^१, छ उपेक्खायो पच्चुपट्ठिता ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० .।

न वत्तब्ब - “अरहा छहि उपेक्खाहि समन्नागतो” ति ?
आमन्ता ।

15

ननु अरहा छळ्हुपेक्खो^२ ति ? आमन्ता ।

हज्जि अरहा छळ्हुपेक्खो, तेन वत रे वत्तब्बे - “अरहा
छहि उपेक्खाहि समन्नागतो” ति । पे० ।

३६(६) बोधिया बुद्धोतिकथा

१२ *बोधिया बुद्धो ति ? आमन्ता ।

20 B 212,
R 281

बोधिया निरुद्धाय विगताय पटिप्पस्सद्दाय^३ अबुद्धो होती ति ?
न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*बोधिया बुद्धो ति ? आमन्ता ।

१ समाहितो - स्या०, रो० । २ छळ्हुपेक्खो - स्या०, रो०, एवमुपरि पि ।

३ पटिप्पस्सद्दाय - सी०, स्या० ।

अतीताय बोधिया बुद्धो ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० ।

अतीताय बोधिया बुद्धो ति ? आमन्ता ।

ताय बोधिया बोधिकरणीय करोती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

5 *ताय बोधिया बोधिकरणीय करोती ति ? आमन्ता ।

ताय बोधिया दुक्खं परिजानाति समुदय पज्जहति, निरोध सञ्चिक्खरोति, मग्ग भावेती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*बोधिया बुद्धो ति ? आमन्ता ।

अनागताय बोधिया बुद्धो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

10 *अनागताय बोधिया बुद्धो ति ? आमन्ता ।

ताय बोधिया बोधिकरणीय करोती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

*ताय बोधिया बोधिकरणीय करोती ति ? आमन्ता ।

ताय बोधिया दुक्खं परिजानाति पे० मग्ग भावेती ति ?

15 न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*पञ्चुप्पन्नाय बोधिया बुद्धो ताय बोधिया बोधिकरणीय करोती ति ? आमन्ता ।

अतीताय बोधिया बुद्धो ताय बोधिया बोधिकरणीय करोती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

0 *पञ्चुप्पन्नाय बोधिया बुद्धो ताय बोधिया दुक्खं परिजानाति समुदय पज्जहति निरोध सञ्चिक्खरोति, मग्ग भावेती ति ? आमन्ता ।

अतीताय बोधिया बुद्धो ताय बोधिया दुक्खं परिजानाति .. पे० मग्ग भावेती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

पञ्चुप्पन्नाय बोधिया बुद्धो ताय बोधिया बोधिकरणीय करोती ति ? आमन्ता ।

अनागताय बोधिया बुद्धो ताय बोधिया बोधिकरणीय करोती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

पञ्चुप्पन्नाय बोधिया बुद्धो ताय बोधिया दुक्खं परिजानाति .. पे० मग्ग भावेती ति ? आमन्ता ।

अनागताय बोधिया बुद्धो, ताय बोधिया दुक्ख परिजानाति
पे० मग्ग भावेती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अतीताय बोधिया बुद्धो, न च ताय बोधिया बोधिकरणीय
करोती ति ? आमन्ता ।

पच्चुप्पन्नाय बोधिया बुद्धो, न च ताय बोधिया बोधिकरणीय 5
करोती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अतीताय बोधिया बुद्धो, न च ताय बोधिया दुक्ख परिजानाति
.पे० मग्ग भावेती ति ? आमन्ता ।

पच्चुप्पन्नाय बोधिया बुद्धो, न च ताय बोधिया दुक्ख
परिजानाति पे० मग्ग भावेती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 10

*अनागताय बोधिया बुद्धो, न च ताय बोधिया बोधिकरणीय
करोती ति ? आमन्ता ।

पच्चुप्पन्नाय बोधिया बुद्धो, न च ताय बोधिया बोधिकरणीय
करोती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अनागताय बोधिया बुद्धो, न च ताय बोधिया दुक्ख 15
परिजानाति पे० मग्ग भावेती ति ? आमन्ता ।

पच्चुप्पन्नाय बोधिया बुद्धो, न च ताय बोधिया दुक्ख
परिजानाति .पे० मग्ग भावेती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१३ *अतीताय बोधिया बुद्धो, अनागताय बोधिया बुद्धो,
पच्चुप्पन्नाय बोधिया बुद्धो ति ? आमन्ता । 20

तीहि बोधीहि बुद्धो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*तीहि बोधीहि बुद्धो ति ? आमन्ता ।

सतत समित अब्बोकिण्ण तीहि बोधीहि समन्नागतो समाहितो,
तिस्सो बोधियो पच्चुपट्ठिता ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

न वत्तब्ब - "बोधिया बुद्धो" ति ? आमन्ता । 25

ननु बोधिपटिलाभा बुद्धो ति ? आमन्ता ।

हञ्चि बोधिपटिलाभा बुद्धो, तेन वत रे वत्तब्बे - "बोधिया
बुद्धो" ति ।

*बोधिपटिलाभा बुद्धो ति, बोधिया बुद्धो ति ? आमन्ता ।

बोधिपटिलाभा बोधी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 30

४० (७) लक्ष्मणकथा

B 214

१४ *लक्ष्मणसमन्नागतो बोधिसत्तो ति ? भ्रामन्ता ।

पदेसलक्ष्मणेहि समन्नागतो पदेसबोधिसत्तो ति ? न ह्य
वत्तव्ये । पे० ।

B. 284

*लक्ष्मणसमन्नागतो बोधिसत्तो ति ? भ्रामन्ता ।

5 तिभागलक्ष्मणेहि समन्नागतो तिभागबोधिसत्तो ति ? न ह्य
वत्तव्ये । पे० ।

*लक्ष्मणसमन्नागतो बोधिसत्तो ति ? भ्रामन्ता ।

उपकुललक्ष्मणेहि समन्नागतो उपकुबोधिसत्तो ति ? न ह्य
वत्तव्ये । पे० ।

10 *लक्ष्मणसमन्नागतो बोधिसत्तो ति ? भ्रामन्ता ।

चक्कवत्तिसत्तो लक्ष्मणसमन्नागतो, चक्कवत्तिसत्तो बोधिसत्तो
ति ? न ह्येव वत्तव्ये । पे० ।*चक्कवत्तिसत्तो लक्ष्मणसमन्नागतो, चक्कवत्तिसत्तो बोधिसत्तो
ति ? भ्रामन्ता ।15 यादिसो बोधिसत्तस्स पुब्बयोगो पुब्बचरिया धम्मस्सान धम्म
दसना, तादिसो चक्कवत्तिसत्तस्स पुब्बयोगो पुब्बचरिया धम्मस्सान
धम्मदेसना ति ? न ह्येव वत्तव्ये । पे० ।१५ यथा बोधिसत्तस्स जायमानस्स देवा पठम पटिगग्हन्ति
पञ्चा मनुस्सा एवमेव चक्कवत्तिसत्तस्स जायमानस्स देवा पठमं

20 पटिगग्हन्ति पञ्चा मनुस्सा ति ? न ह्येव वत्तव्ये । पे०... ।

यथा बोधिसत्तस्स जायमानस्स चत्तारो न देवपुत्ता पटिगग्हन्ता
मातु पुरतो ठपेन्ति - 'अत्तमना देवि', होहि ! महेशपत्तो स पुत्तो
उण्णो ति एवमेव चक्कवत्तिसत्तस्स जायमानस्स चत्तारो न देवपुत्ता
पटिगग्हन्ता मातु पुरतो ठपन्ति - अत्तमना देवि होहि ! महेशपत्तो

25 स पुत्तो उण्णो ति ? न ह्येव वत्तव्ये । पे० ।

यथा यापिमत्तस्स जायमानस्स इ उण्णस्स गारा अन्तसिक्का
पागुमपन्ति - एता गीतस्स एता उण्णस्स - येन यापिमत्तस्स उण्णस्स१ एता गीतस्स एता उण्णस्स - येन यापिमत्तस्स उण्णस्स
गी । ४-४ उण्णस्स - गी ।

करोन्ति मातु च, एवमेवं चक्कवत्तिसत्तस्स जायमानस्स द्वे उदकस्स
धारा अन्तलिक्खा पातुभवन्ति - एका सीतस्स, एका उण्हस्स - येन
चक्कवत्तिसत्तस्स^१ उदककिच्च करोन्ति मातु चा ति ? न हेव वत्तब्बे ।
... पे० .. ।

*यथा सम्पतिजातो बोधिसत्तो समेहि पादेहि पतिट्ठित्वा 5
उत्तरेण अभिमुखो सत्तपदवीतिहारेण^२ गच्छति सेतम्हि छत्ते अनु-
धारियमाने, सब्बा च दिसा विलोकेति, आसभि च वाच भासति -
“अग्गोहमस्मि लोकस्स, जेट्ठोहमस्मि लोकस्स, सेट्ठोहमस्मि लोकस्स,
अयमन्तिमा जाति, नत्थि दानि पुनब्भवो” ति, एवमेव सम्पतिजातो
चक्कवत्तिसत्तो समेहि पादेहि पतिट्ठित्वा उत्तरेण अभिमुखो सत्तपद- 10
वीतिहारेण गच्छति सेतम्हि छत्ते अनुधारियमाने, सब्बा च दिसा
विलोकेति, आसभि च वाच भासति - “अग्गोहमस्मि लोकस्स, जेट्ठो-
हमस्मि लोकस्स, सेट्ठोहमस्मि लोकस्स, अयमन्तिमा जाति, नत्थि
दानि पुनब्भवो” ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० .. ।

*यथा बोधिसत्तस्स जायमानस्स महतो आलोकस्स महतो 15
ओभासस्स महतो भूमिचालस्स पातुभावो होति, एवमेव चक्कवत्ति-
सत्तस्स जायमानस्स महतो आलोकस्स महतो ओभासस्स महतो भूमि-
चालस्स पातुभावो होती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*यथा बोधिसत्तस्स पकतिकायो समन्ता व्याम^३ ओभासति,
एवमेवं चक्कवत्तिसत्तस्स पकतिकायो समन्ता व्याम ओभासती ति ? 20
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*यथा बोधिसत्तो महासुपिन पस्सति^४, एवमेव चक्कवत्तिसत्तो
महासुपिन पस्सती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१६ १ न वत्तब्बं - “लक्खणसमन्नागतो बोधिसत्तो” ति ?
आमन्ता ।

25

ननु वुत्त भगवता - “द्वित्तिसिमानि, भिक्खवे, महापुरिसस्स
महापुरिसलक्खणानि, येहि समन्नागतस्स महापुरिसस्स द्वेव गतियो
भवन्ति अनञ्जा । सचे अगारं अज्झावसति, राजा होति चक्कवत्ती

R. 286

१ बोधिसत्तस्स - रो० । २ सत्त पदवीतिहारे - स्या०, रो० । ३ व्यामा - सी० ।

४ पस्सि - स्या०, रो० ।

B. 216

धम्मिको धम्मगजा चातुरन्तो विजितावी जनपदत्यावरिष्यतो
 सत्तरतनसमभ्रागतो । तस्सिमानि सत्त रतनानि भवन्ति, सेय्यपीदी-
 चक्करतन, हत्थिरतन, भस्सरतन, मणिरतन, इत्थिरतन, गहपतिरतन
 परिणायकरतनमेव सत्तम । परोसहस्स सो पनस्स पुत्ता भवन्ति सूण^१
 ५ वीरङ्गह्णा^२ परसेनप्पमद्दना । सो इम पथावि^३ सागरपरियन्त भदण्ण
 असत्थेन धम्मेन अभिविजिय भज्जावसति । सत्थे सो^४ पन^५ भगारस्मा
 भनगारिय पव्वजति, भरह् होति सम्मासम्बुद्धो लोके विघट्टच्चो^६
 ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? भामन्ता ।

तेन हि लक्खणसमभ्रागतो बोधिसत्तो ति ।

४१ (८) नियामोष्कन्तिकथा^१

१७ बोधिसत्तो कस्सपस्स भगवतो पावचने ओष्कन्तनियामो
 चरित्तब्रह्मचरियो ति ? भामन्ता ।

बोधिसत्तो कस्सपस्स भगवतो सावको ति ? न हेव वत्तब्ब ।
 पे० ।

*बोधिसत्तो कस्सपस्स भगवतो सावको ति ? भामन्ता ।
 १५ सावको हुत्वा बुद्धो होती ति ? न ह्व वत्तब्बे । .. पे० .. ।

*सावको हुत्वा बुद्धो होती ति ? भामन्ता ।
 अनुस्सवियो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .. ।

R. 287

*अनुस्सवियो ति ? भामन्ता ।

ननु भगवा सयम्भू नि ? भामन्ता ।

२० हञ्चि भगवा सयम्भू नो च यत्त रे वत्तब्बे — “अनुस्सवियो”
 ति ।

बोधिसत्तो कस्सपस्स भगवतो पावचने ओष्कन्तनियामो
 चरित्तब्रह्मचरियो ति ? भामन्ता ।

भगवता बोधिया मूसे सीणव^२ गामळ्ळपनानि अभिगम्मुज्झा^३
 २५ ति ? न ह्व वत्तब्बे । .. पे० ।

१ सेय्यपीदी-चक्करतन । २ वीरङ्गह्णा-१८ । ३ वीरङ्गह्णा-१८ । ४ पथावि-सी । ५ पन-सा । ६ विघट्टच्चो-सी । ७ सी पाचरे भवि । ८ स्या रो बोचरेणु भवि । ९ सीदेव-सी ।

*ननु भगवता बोधिया मूले चत्तारि सामञ्जफलानि अभि-
सम्बुद्धानी ति ? आमन्ता ।

हञ्चि भगवता बोधिया मूले चत्तारि सामञ्जफलानि
अभिसम्बुद्धानि, नो च वत रे वत्तब्बे — “बोधिसत्तो कस्सपस्स भगवतो
पावचने ओक्कन्तनियामो चरितब्रह्मचरियो” ति ।

5

१८. *बोधिसत्तो कस्सपस्स भगवतो पावचने ओक्कन्तनियामो
चरितब्रह्मचरियो ति ? आमन्ता ।

B 217

बोधिसत्तो दुक्करकारिय^१ अकासी ति ? आमन्ता ।
दस्सनसम्पन्नो पुग्गलो दुक्करकारिय^२ करेय्या ति ? न हेवं
वत्तब्बे । .. पे० . ।

10

*बोधिसत्तो अपरन्तप अकासि, अञ्ज सत्थार उद्दिसी^३ ति ?
आमन्ता ।

दस्सनसम्पन्नो पुग्गलो अञ्जं सत्थार उद्दिसेय्या ति ? न हेवं
वत्तब्बे । पे० ।

*आयस्मा आनन्दो भगवतो पावचने ओक्कन्तनियामो चरित- 15
ब्रह्मचरियो, आयस्मा आनन्दो भगवतो सावको ति ? आमन्ता ।

बोधिसत्तो कस्सपस्स भगवतो पावचने ओक्कन्तनियामो
चरितब्रह्मचरियो, बोधिसत्तो कस्सपस्स भगवतो सावको ति ?
न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

R 288

*चित्तो गहपति हत्थको आळवको भगवतो पावचने ओक्कन्त- 20
नियामो चरितब्रह्मचरियो, चित्तो गहपति हत्थको आळवको भगवतो
सावको ति ? आमन्ता ।

बोधिसत्तो कस्सपस्स भगवतो पावचने ओक्कन्तनियामो
चरितब्रह्मचरियो, बोधिसत्तो कस्सपस्स भगवतो सावको ति ? न
हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*बोधिसत्तो कस्मपस्स भगवतो पावचने ओक्कन्तनियामो 25
चरितब्रह्मचरियो, न च कस्मपस्स भगवतो सावको ति ? आमन्ता ।

१ दुक्करकारिय — मी०, म्या०, रा० । २ दुक्कर कारिय — स्या०, रो० ।
३ अदिती — रो० ।

स्तुतेसु धर्म्मसु चक्षु उदपादि, आण उदपादि, पञ्जा उदपादि, विज्जा उदपादि, भालोको उदपादी" ति । अत्येव सुत्तन्तो ति ? भामन्ता ।

तेन हि न वत्तब्ब — "बोधिससो कस्सपस्स भगवतो पावचन भोक्कन्तनियामो चरित्तमहाचरियो" ति ।

४२(९) अपरापि समझागतकथा

२० *अरुहत्तसञ्चिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो तीहि फस्सेहि समझागतो ति ? भामन्ता ।

अरुहत्तसञ्चिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो चतूहि फस्सेहि चतूहि वेदनाहि चतूहि सञ्जाहि चतूहि चेतनाहि चतूहि चित्तहि चतूहि सद्माहि चतूहि विरियेहि चतूहि सतीहि चतूहि समाधीहि चतूहि पञ्जाहि समझागतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .. ।

*अनागामिफलसञ्चिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो द्वीहि फस्सेहि समझागतो ति ? भामन्ता ।

अनागामिफलसञ्चिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो तीहि फस्सेहि तीहि वेदनाहि पे० तीहि पञ्जाहि समझागतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*सकदागामिफलसञ्चिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोतापत्ति फलेन समझागतो ति ? भामन्ता ।

सकदागामिफलसञ्चिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो द्वीहि फस्सेहि द्वीहि वेदनाहि पे० द्वीहि पञ्जाहि समझागतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अरुहत्तसञ्चिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोतापत्तिफलेन समझागतो ति ? भामन्ता ।

अरुहत्तसञ्चिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोतापन्नो सत्तम्बत्तु परमो कोलङ्गोलो एकबीजी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अरुहत्तसञ्चिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सकदागामिफलन समझागतो ति ? भामन्ता ।

अरुहत्तसञ्चिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सकदागामी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अरुहत्तसञ्चिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो अनागामिफलन समझागतो ति ? भामन्ता ।

वीतिवत्तो, नो च वत रे वत्तब्बे — “अरहत्तसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोतापत्तिफलेन समन्नागतो” ति ।

R. 294

*अरहत्तसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोतापत्तिफलं वीतिवत्तो, तेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

B 222

अरहत्तसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोतापत्तिमग्ग^१ वीतिवत्तो, सक्कायदिट्ठि विचिकिच्छं सीलब्बतपरामासं अपायगमनीय^२ राग अपायगमनीय^१ दोस अपायगमनीयं मोह वीतिवत्तो, तेन समन्नागतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

*अरहत्तसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सकदागामिफलेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

10

ननु अरहत्तसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सकदागामिफलं वीतिवत्तो ति ? आमन्ता ।

हज्जि अरहत्तसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सकदागामिफल वीतिवत्तो, नो च वत रे वत्तब्बे — “अरहत्तसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सकदागामिफलेन समन्नागतो” ति ।

15

*अरहत्तसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सकदागामिफल वीतिवत्तो, तेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

अरहत्तसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सकदागामिमग्ग^३ वीतिवत्तो, ओळारिक^४ कामरागं ओळारिकं व्यापाद वीतिवत्तो, तेन समन्नागतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

20

*अरहत्तसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो अनागामिफलेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

ननु अरहत्तसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो अनागामिफलं वीतिवत्तो ति ? आमन्ता ।

हज्जि अरहत्तसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो अनागामिफल वीतिवत्तो, नो च वत रे वत्तब्बे — “अरहत्तसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो अनागामिफलेन समन्नागतो” ति ।

25

१ सोतापत्तिफल — रो० । २ अपायगमनिय — स्या०, एवमुपरि पि

३ सकदागामिफल — रो० । ४ ओलारिक — सी० ।

*अनागामिफलेन समभ्रागतो अनागामी ति वत्तव्वो ति ?
आमन्ता ।

अरहत्तसञ्चिक्किरियाय पटिपन्नो पुग्गलो अनागामिफल
समभ्रागतो ति ? आमन्ता ।

८ स्वेव अरहत्तसञ्चिक्किरियाय पटिपन्नो पुग्गलो, सो अनागामी
ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

*सोतापत्तिफलेन समभ्रागतो सोतापन्नो ति वत्तव्वो ति ?
आमन्ता ।

अनागामिफलसञ्चिक्किरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोतापत्ति
१० फलेन समभ्रागतो ति ? आमन्ता ।

स्वेव अनागामिफलसञ्चिक्किरियाय पटिपन्नो पुग्गलो, सो
सोतापन्नो ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

*सकदागामिफलेन समभ्रागतो सकदागामी ति वत्तव्वो ति ?
आमन्ता ।

१५ अनागामिफलसञ्चिक्किरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सकदागामि-
फलेन समभ्रागतो ति ? आमन्ता ।

स्वेव अनागामिफलसञ्चिक्किरियाय पटिपन्नो पुग्गलो, सो
सकदागामी ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

*सोतापत्तिफलेन समभ्रागतो सोतापन्नो ति वत्तव्वो ति ?
२० आमन्ता ।

सकदागामिफलसञ्चिक्किरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोतापत्ति
फलेन समभ्रागतो ति ? आमन्ता ।

स्वेव सकदागामिफलसञ्चिक्किरियाय पटिपन्नो पुग्गलो, सो
सोतापन्नो ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

२२ *अरहत्तसञ्चिक्किरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोतापत्ति
फलेन समभ्रागतो ति ? आमन्ता ।

ननु अरहत्तसञ्चिक्किरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोतापत्तिफल
वीतिवत्तो ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अरहत्तसञ्चिक्किरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोतापत्तिफल

२४ *सकदागामिफलसच्छिक्तिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोतापत्तिफलेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

ननु सकदागामिफलसच्छिक्तिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोतापत्तिफलं वीतिवत्तो ति ? आमन्ता ।

हञ्चि सकदागामिफलसच्छिक्तिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो 5 सोतापत्तिफल वीतिवत्तो, नो च वत्त रे वत्तब्बे — “सकदागामिफलसच्छिक्तिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोतापत्तिफलेन समन्नागतो” ति ।

*सकदागामिफलसच्छिक्तिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोतापत्तिफल वीतिवत्तो, तेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

सकदागामिफलसच्छिक्तिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोतापत्ति- 10 मगं वीतिवत्तो, सक्कायदिट्ठि पे० अपायगमनीयं मोह वीतिवत्तो, तेन समन्नागतो ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० ।

२५. 1न वत्तब्ब — “अरहत्तसच्छिक्तिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो तीहि फलेहि समन्नागतो” ति ? आमन्ता ।

ननु अरहत्तसच्छिक्तिरियाय पटिपन्नेन पुग्गलेन तीणि फलानि 15 पटिलद्धानि, तेहि च अपरिहीनो ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अरहत्तसच्छिक्तिरियाय पटिपन्नेन पुग्गलेन तीणि फलानि पटिलद्धानि तेहि च अपरिहीनो, तेन वत्त रे वत्तब्बे — “अरहत्त- B 224 सच्छिक्तिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो तीहि फलेहि समन्नागतो” ति ।

1न वत्तब्बं — “अनागामिफलसच्छिक्तिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो 20 द्वीहि फलेहि समन्नागतो” ति ? आमन्ता ।

ननु अनागामिफलसच्छिक्तिरियाय पटिपन्नेन पुग्गलेन द्वे 25 फलानि पटिलद्धानि, तेहि च अपरिहीनो ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अनागामिफलसच्छिक्तिरियाय पटिपन्नेन पुग्गलेन द्वे फलानि पटिलद्धानि तेहि च अपरिहीनो, तेन वत्त रे वत्तब्बे — 25 “अनागामिफलसच्छिक्तिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो द्वीहि फलेहि समन्नागतो” ति ।

1न वत्तब्ब — “सकदागामिफलसच्छिक्तिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोतापत्तिफलेन समन्नागतो” ति ? आमन्ता ।

B. 205

*अरहत्तसञ्चिद्विरियाय पटिपन्नो पुग्गलो अनागामिफल
वीतिवत्तो, तेन समभ्रागतो ति ? भ्रामन्ता ।

अरहत्तसञ्चिद्विरियाय पटिपन्नो पुग्गलो अनागामिमम्मो
वीतिवत्तो, अणुसहगत कामराग अणुसहगत व्यापाद वीतिवत्तो, तेन
8 समभ्रागतो ति ? न हेय वत्तव्ये । पे०.. ।

२३ *अनागामिफलसञ्चिद्विरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोता
पत्तिफलेन समभ्रागतो ति ? भ्रामन्ता ।

ननु अनागामिफलसञ्चिद्विरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोता
पत्तिफल वीतिवत्तो ति ? भ्रामन्ता ।

10 हृच्च अनागामिफलसञ्चिद्विरियाय पटिपन्नो पुग्गलो
सोतापत्तिफल वीतिवत्तो, नो च यत्त रे वत्तव्ये - "अनागामिफल
सञ्चिद्विरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोतापत्तिफलेन समभ्रागतो" ति ।

D. 223

*अनागामिफलसञ्चिद्विरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोतापत्तिफल
वीतिवत्तो, तेन समभ्रागतो ति ? भ्रामन्ता ।

15 अनागामिफलसञ्चिद्विरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोतापत्तिमम्मो
वीतिवत्तो, सन्नायदिट्ठि पे० अपायगमनीय मोह वीतिवत्तो तेन
समभ्रागतो ति ? न हेय वत्तव्ये । पे० ।

अनागामिफलसञ्चिद्विरियाय पटिपन्नो पुग्गलो अनागामि
फलन समभ्रागतो ति ? भ्रामन्ता ।

20 ननु अनागामिफलसञ्चिद्विरियाय पटिपन्नो पुग्गलो अना
गामिफल वीतिवत्तो ति ? भ्रामन्ता ।

हृच्च अनागामिफलसञ्चिद्विरियाय पटिपन्नो पुग्गलो अना
गामिफल वीतिवत्तो नो च यत्त रे वत्तव्ये - "अनागामिफलसञ्चि
द्विरियाय पटिपन्नो पुग्गलो अनागामिफलेन समभ्रागतो" ति ।

25 अनागामिफलसञ्चिद्विरियाय पटिपन्नो पुग्गलो अनागामि
फलन वीतिवत्तो तन समभ्रागतो ति ? भ्रामन्ता ।

B. 206

अनागामिफलसञ्चिद्विरियाय पटिपन्नो पुग्गलो अनागामि
फल वीतिवत्तो, सोत्ताग्नि कामराग सोत्ताग्नि व्यापाद वीतिवत्तो
तन समभ्रागतो ति ? न हेय वत्तव्ये । पे० ।

२४. *सकदागामिफलसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोतापत्तिफलेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

ननु सकदागामिफलसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोतापत्तिफल वीतिवत्तो ति ? आमन्ता ।

हञ्चि सकदागामिफलसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो 5 सोतापत्तिफल वीतिवत्तो, नो च वत रे वत्तब्बे — “सकदागामिफलसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोतापत्तिफलेन समन्नागतो” ति ।

*सकदागामिफलसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोतापत्तिफलं वीतिवत्तो, तेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

सकदागामिफलसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोतापत्ति- 10 मगं वीतिवत्तो, सक्कायदिट्ठि पे० अपायगमनीय मोह वीतिवत्तो, तेन समन्नागतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२५. †न वत्तब्ब — “अरहत्तसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो तीहि फलेहि समन्नागतो” ति ? आमन्ता ।

ननु अरहत्तसच्छिकिरियाय पटिपन्नेन पुग्गलेन तीणि फलानि 15 पटिलद्धानि, तेहि च अपरिहीनो ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अरहत्तसच्छिकिरियाय पटिपन्नेन पुग्गलेन तीणि फलानि पटिलद्धानि तेहि च अपरिहीनो, तेन वत रे वत्तब्बे — “अरहत्त- 20 सच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो तीहि फलेहि समन्नागतो” ति ।

†न वत्तब्बं — “अनागामिफलसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो 25 द्वीहि फलेहि समन्नागतो” ति ? आमन्ता ।

ननु अनागामिफलसच्छिकिरियाय पटिपन्नेन पुग्गलेन द्वे 30 फलानि पटिलद्धानि, तेहि च अपरिहीनो ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अनागामिफलसच्छिकिरियाय पटिपन्नेन पुग्गलेन द्वे फलानि पटिलद्धानि तेहि च अपरिहीनो, तेन वत रे वत्तब्बे — 25 “अनागामिफलसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो द्वीहि फलेहि समन्नागतो” ति ।

†न वत्तब्ब — “सकदागामिफलसच्छिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोतापत्तिफलेन समन्नागतो” ति ? आमन्ता ।

ननु सकदागामिफलसञ्चिकिरियाय' पटिपन्नेन पुग्गसेन सोतापत्तिफल पटिलद्ध, तेन च अपरिहीनो ति ? भामन्ता ।

हृच्च सकदागामिफलसञ्चिकिरियाय पटिपन्नेन पुग्गसेन सोतापत्तिफल पटिलद्ध तेन च अपरिहीनो, तेन वत्त रे वत्तब्बे -
5 "सकदागामिफलसञ्चिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोतापत्तिफलेन समन्नागतो" ति ।

२६ *अरहत्तसञ्चिकिरियाय पटिपन्नेन पुग्गसेन तीणि फलानि पटिलद्धानि तेहि च अपरिहीनो ति, अरहत्तसञ्चिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो तीहि फलेहि समन्नागतो ति ? भामन्ता ।

10 अरहत्तसञ्चिकिरियाय पटिपन्नेन पुग्गसेन चत्तारो मग्गा पटिलद्धा तेहि च अपरिहीनो ति, अरहत्तसञ्चिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो चतूहि मग्गेहि समन्नागतो ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० .. ।

*अनागामिफलसञ्चिकिरियाय पटिपन्नेन पुग्गसेन द्वे' फलानि पटिलद्धानि तेहि च अपरिहीनो ति, अनागामिफलसञ्चिकिरियाय
15 पटिपन्नो पुग्गलो द्वीहि फलेहि समन्नागतो ति ? भामन्ता ।

अनागामिफलसञ्चिकिरियाय पटिपन्नेन पुग्गसेन तयो मग्गा पटिलद्धा तेहि च अपरिहीनो ति, अनागामिफलसञ्चिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो तीहि मग्गेहि समन्नागतो ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

20 सकदागामिफलसञ्चिकिरियाय पटिपन्नेन पुग्गसेन सोता पत्तिफल पटिलद्ध तेन च अपरिहीनो ति, सकदागामिफलसञ्चिकिरियाय पटिपन्नो पुग्गलो सोतापत्तिफलेन समन्नागतो ति ? भामन्ता ।

सकदागामिफलसञ्चिकिरियाय पटिपन्नेन पुग्गसेन द्वे मग्गा पटिलद्धा तेहि च अपरिहीनो ति सकदागामिफलसञ्चिकिरियाय
25 पटिपन्नो पुग्गलो द्वीहि मग्गेहि समन्नागतो ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

४३(१०) सर्वसंयोजनपहानकथा

२७ *सर्वसंयोजनानं पहानं अरहत्तं ति ? आमन्ता ।

अरहत्तमग्गेन सर्वे संयोजनां पहीयन्ती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

..पे० . ।

*अरहत्तमग्गेन सर्वे संयोजनां पहीयन्ती ति ? आमन्ता ।

अरहत्तमग्गेन सक्कायदिट्ठिं विचिकिच्छं सीलव्वतपरामासं 5

पजहती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*अरहत्तमग्गेन सक्कायदिट्ठिं विचिकिच्छं सीलव्वतपरामासं पजहती ति ? आमन्ता ।

ननु तिण्णं संयोजनानं पहानं सोत्तापत्तिफलं वुत्तं भगवता ति ? आमन्ता ।

10

हञ्चिं तिण्णं संयोजनानं पहानं सोत्तापत्तिफलं वुत्तं भगवता, नो च वत्तं रे वत्तब्बे — “अरहत्तमग्गेन सर्वे संयोजनां पहीयन्ती” ति ।

२८ *अरहत्तमग्गेन सर्वे संयोजनां पहीयन्ती ति ? आमन्ता ।

अरहत्तमग्गेन ओळारिकं कामरागं ओळारिकं व्यापादं पजहती ति ? न हेवं वत्तब्बे । ..पे० . ।

15

२९ *अरहत्तमग्गेन ओळारिकं कामरागं ओळारिकं व्यापादं पजहती ति ? आमन्ता ।

R 299

ननु कामरागव्यापादानं तनुभावं सक्कायमिदं वुत्तं भगवता ति ? आमन्ता ।

हञ्चिं कामरागव्यापादानं तनुभावं सक्कायमिदं वुत्तं 20 भगवता, नो च वत्तं रे वत्तब्बे — “अरहत्तमग्गेन सर्वे संयोजनां पहीयन्ती” ति ।

*अरहत्तमग्गेन सर्वे संयोजनां पहीयन्ती ति ? आमन्ता ।

B 226

अरहत्तमग्गेन अणुसहगतं कामरागं अणुसहगतं व्यापादं पजहती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

25

३० *अरहत्तमग्गेन अणुसहगतं कामरागं अणुसहगतं व्यापादं पजहती ति ? आमन्ता ।

ननु कामरागव्यापादानं अनवसेसपहानं अनागामिफलं वुत्तं भगवता ति ? आमन्ता ।

हृञ्चि कामरागव्यापादान अनवसेसप्यहान अनागामिफल
वुत्त भगवता, नो च वत रे वस्तब्बे - "अरहत्तमग्गेन सब्बे सयोजना
पहीयन्ती" ति ।

*अरहत्तमग्गेन सब्बे सयोजना पहीयन्ती ति ? भामन्ता ।

५ ननु रूपराग अरूपराग-मान-उद्वञ्च अविज्जाय अनवसेसप्यहान
अरहत्त वुत्त भगवता ति ? भामन्ता ।

हृञ्चि रूपराग अरूपराग-मान-उद्वञ्च-अविज्जाय अनवसेस-
प्यहान अरहत्त वुत्त भगवता, नो च वत रे वस्तब्बे - "अरहत्तमग्गेन
सब्बे सयोजना पहीयन्ती" ति ।

१० ३१ नि वस्तब्ब - "सब्बसयोजनान पहान अरहत्त" ति ?
भामन्ता ।

ननु अरहत्तो सब्बे सयोजना पहीना ति ? भामन्ता ।

हृञ्चि अरहत्तो सब्बे सयोजना पहीना तेन वत रे वस्तब्बे -
"सब्बसयोजनान पहान अरहत्त" ति ।

अतुत्थो वग्गो ।

तत्सुद्धानं

१५ गिहिस्स अरहा, सह उपपत्तिया अरहा अरहत्तो सब्बे वग्गो
अनासवा अरहा अतुत्थि फलेहि समन्नागतो, एवमेव छहि उपेक्खाहि,
ओषिया बुद्धो, समक्खणसमन्नागतो' ओषिसत्तो ओक्कन्तनियामो
अरितब्रह्मचरियो, पटिपन्नको फलेन समन्नागतो, सम्बसयोजनान पहान
अरहत्त ति ।

— ० —

५. पञ्चमो वग्गो

४४(१) विमुत्तिकथा

१. *विमुत्तिञ्जाण विमुत्तं ति ? आमन्ता ।

B. 227,
R. 301

यं किञ्चि विमुत्तिञ्जाण सब्बं तं विमुत्तं ति ? न हेवं
वत्तब्बे । पे० ।

विमुत्तिञ्जाण विमुत्तं ति ? आमन्ता ।

पच्चवेक्खणञ्जाण विमुत्तं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . । ५

*विमुत्तिञ्जाण विमुत्तं ति ? आमन्ता ।

गोत्रभूतो^१ पुग्गलस्स विमुत्तिञ्जाण विमुत्तं ति ? न हेवं
वत्तब्बे । पे० ।

सोतापत्तिफलसञ्छिकिरियाय पटिपन्नस्स पुग्गलस्स विमुत्ति-
ञ्जाण विमुत्तं ति ? आमन्ता । 10

सोतापन्नस्स जाण, सोतापत्तिफल पत्तस्स पटिलद्धस्स अधि-
गतस्स सञ्छिकतस्स जाणं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

सकदागामिफलसञ्छिकिरियाय पटिपन्नस्स पुग्गलस्स विमुत्ति-
जाणं विमुत्तं ति ? आमन्ता ।

सकदागामिस्स जाण, सकदागामिफल पत्तस्स पटिलद्धस्स 15
अधिगतस्स सञ्छिकतस्स जाण ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

अनागामिफलसञ्छिकिरियाय पटिपन्नस्स पुग्गलस्स विमुत्ति-
जाण विमुत्तं ति ? आमन्ता ।

अनागामिस्स जाण, अनागामिफल पत्तस्स पटिलद्धस्स
अधिगतस्स सञ्छिकतस्स जाण ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० । 20

अरहत्तसञ्छिकिरियाय पटिपन्नस्स पुग्गलस्स विमुत्तिजाणं
विमुत्तं ति ? आमन्ता ।

अरहतो जाण, अरहत्त पत्तस्स पटिलद्धस्स अधिगतस्स सञ्छि-
कतस्स जाण ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

R. 302

२ *सोतापत्तिफलसमङ्गिस्स पुग्गलस्स विमुत्तिजाण विमुत्तं 25
ति ? आमन्ता ।

सोतापत्तिफलसञ्छिकिरियाय पटिपन्नस्स पुग्गलस्स विमुत्ति
आण विमुत्त ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

सकदागामिफलसमञ्जिस्स पुग्गलस्स विमुत्तिआण विमुत्त
ति ? भामन्ता ।

५ सकदागामिफलसञ्छिकिरियाय पटिपन्नस्स पुग्गलस्स विमुत्ति
आण विमुत्त ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अनागामिफलसमञ्जिस्स पुग्गलस्स विमुत्तिआण विमुत्त
ति ? भामन्ता ।

अनागामिफलसञ्छिकिरियाय पटिपन्नस्स पुग्गलस्स विमुत्ति
१० आण विमुत्त ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अरहत्तफलसमञ्जिस्स पुग्गलस्स विमुत्तिआण विमुत्त ति ?
भामन्ता ।

अरहत्तसञ्छिकिरियाय पटिपन्नस्स पुग्गलस्स विमुत्तिआण
विमुत्त ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१५ ३ *सोतापत्तिफलसमञ्जिस्स पुग्गलस्स विमुत्तिआण विमुत्त
अ च फल पत्तस्स आण ति ? भामन्ता ।

३ सोतापत्तिफलसञ्छिकिरियाय पटिपन्नस्स पुग्गलस्स विमुत्ति
आण विमुत्त त च फल पत्तस्स आण ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे०.. ।

२० सकदागामिफलसमञ्जिस्स पुग्गलस्स विमुत्तिआण विमुत्त त
च फल पत्तस्स आण ति ? भामन्ता ।

सकदागामिफलसञ्छिकिरियाय पटिपन्नस्स पुग्गलस्स विमुत्ति
आण विमुत्त त च फल पत्तस्स आण ति ? न हेव वत्तब्बे ।
...पे० ।

२५ अनागामिफलसमञ्जिस्स पुग्गलस्स विमुत्तिआण विमुत्त त
च फल पत्तस्स आण ति ? भामन्ता ।

अनागामिफलसञ्छिकिरियाय पटिपन्नस्स पुग्गलस्स विमुत्ति
आण विमुत्त त च फल पत्तस्स आण ति ? न हेव वत्तब्बे । ..पे०.. ।

अरहत्तफलसमञ्जिस्स पुग्गलस्स विमुत्तिआण विमुत्त त च
३० फल पत्तस्स आण ति ? भामन्ता ।

अरहत्तसच्छिकिरियाय पटिपन्नस्स पुग्गलस्सा विमुत्तिजाणं
विमुत्तं त च फलं पत्तस्स जाणं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

४५(२) असेखजाणकथा^१

४ *सेखस्स असेख^२ जाण अत्थी ति ? आमन्ता ।

सेखो असेखं धम्म जानाति पस्सति, दिट्ठ विदितं सच्छिकतं
उपसम्पज्ज विहरति, कायेन फुसित्वा विहरती ति ? न हेव वत्तब्बे । 5
. पे० ।

ननु सेखो असेख धम्म न जानाति न पस्सति, अदिट्ठ
अविदितं असच्छिकतं न उपसम्पज्ज विहरति, न कायेन फुसित्वा
विहरती ति ? आमन्ता ।

हज्जिच सेखो असेखं धम्म न जानाति न पस्सति, अदिट्ठ अविदितं 10
असच्छिकतं न उपसम्पज्ज विहरति, न कायेन फुसित्वा विहरति, नो
च वत रे वत्तब्बे — “सेखस्स असेख जाण अत्थी” ति ।

*असेखस्स असेख जाण अत्थि, असेखो असेख धम्म जानाति
पस्सति, दिट्ठ विदितं सच्छिकतं उपसम्पज्ज विहरति, कायेन फुसित्वा
विहरती ति ? आमन्ता । 15

सेखस्स असेख जाण अत्थि, सेखो असेख धम्म जानाति
पस्सति, दिट्ठ विदितं सच्छिकतं उपसम्पज्ज विहरति, कायेन
फुसित्वा विहरती ति ? न^३ हेवं वत्तब्बे । पे०^३ ।

५ *सेखस्स असेख जाण अत्थि, सेखो असेख धम्म न जानाति
न पस्सति, अदिट्ठ अविदितं असच्छिकतं न उपसम्पज्ज विहरति, न 20
कायेन फुसित्वा विहरती ति ? आमन्ता ।

असेखस्स असेख जाण अत्थि, असेखो असेख धम्म न
जानाति न पस्सति, अदिट्ठ अविदितं असच्छिकतं न उपसम्पज्ज
विहरति, न कायेन फुसित्वा विहरती ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० । 25

*सेखस्स असेख जाण अत्थी ति ? आमन्ता ।

१ असेखजाणकथा — स्या० । २ असेख — स्या०, एवमुपरि पि । ३-३ आमन्ता —
रो०, एवमुपरि पि ।

गोत्रमुनो पुगलस्स सोतापत्तिमग्गे आण अत्थी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

सोतापत्तिफलसञ्चिकिरियाय पटिपन्नस्स पुगलस्स सोता पत्तिफले आण अत्थी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

- 5 सकवागामिफल अनागामिफल अरहत्तसञ्चिकिरियाय पटिपन्नस्स पुगलस्स अरहत्ते आण अत्थी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

६ न वत्तब्ब - "सेखस्स असेख आण अत्थी" ति ? भामन्ता ।

- 10 ननु आयस्मा भानन्दो सेखो - "भगवा उळारो" ति जानाति, "सारिपुत्तो थेरो महामोग्गल्लानो थेरो उळारो" ति जानाती ति ? भामन्ता ।

हञ्चि आयस्मा भानन्दो सेखो - 'भगवा उळारो' ति जानाति, "सारिपुत्तो थेरो महामोग्गल्लानो थेरो उळारो" ति जानाति,

- 15 तेन वत रे वत्तब्बे - सेखस्स असेख आण अत्थी" ति ।

४६(१) विपरीतकथा

७ 'पयवीकसिण' समापत्ति समापन्नस्स विपरीते आण ति ? भामन्ता ।

अनिष्खे निच्च ति विपरियेसो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .. ।

- 20 दुक्खे सुख ति पे० अनत्तनि अत्ता ति पे०.. अमुम सुम ति विपरियेसो ति ? न हव वत्तब्ब । पे०.. ।

B. 250 "पयवीकसिण समापत्ति समापन्नस्स विपरीते आण ति ? भामन्ता ।

अकुसल ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

- 25 ननु कुसल ति ? भामन्ता ।

हञ्चि कुसल नो च वत रे वत्तब्बे - पयवीकसिण समापत्ति समापन्नस्स विपरीत आण ति ।

*अनिच्चे निच्चं ति विपरियेसो, सो च अकुसलो ति ?

आमन्ता ।

पथवीकसिणं समापत्तिं समापन्नस्स विपरीते जाणं, तं च अकुसलं ति ? न हेवं वत्तब्बे । ... पे० ।

दुक्खे सुख ति . पे० . अनत्तनि अत्ता ति . पे० .. असुभे 5 सुभं ति विपरियेसो, सो च अकुसलो ति ? आमन्ता ।

पथवीकसिणं समापत्तिं समापन्नस्स विपरीते जाणं, तं च अकुसलं ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० . ।

८ *पथवीकसिणं समापत्तिं समापन्नस्स विपरीते जाणं, त च अकुसलं^१ ति ? आमन्ता ।

R 306

10

अनिच्चे निच्च ति विपरियेसो, सो च कुसलो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

पथवीकसिणं समापत्तिं समापन्नस्स विपरीते जाणं, त च अकुसल ति ? आमन्ता ।

दुक्खे सुख ति . पे० . अनत्तनि अत्ता ति पे० असुभे 15 सुभं ति विपरियेसो, सो च कुसलो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

९ *पथवीकसिणं समापत्तिं समापन्नस्स विपरीते जाणं ति ? आमन्ता ।

अरहा पथवीकसिणं समापत्तिं समापज्जेय्या ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अरहा पथवीकसिणं समापत्तिं समापज्जेय्य, नो च वत रे 20 वत्तब्बे - "पथवीकसिणं समापत्तिं समापन्नस्स विपरीते जाणं" ति ।

*पथवीकसिणं समापत्तिं समापन्नस्स विपरीते जाणं, अरहा पथवीकसिणं समापत्तिं समापज्जेय्या ति ? आमन्ता ।

अत्थि अरहतो विपरियेसो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*अत्थि अरहतो विपरियेसो ति ? आमन्ता ।

25

अत्थि अरहतो सञ्जाविपरियेसो चित्तविपरियेसो दिट्ठि-विपरियेसो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

*नत्थि अरहतो सञ्जाविपरियेसो चित्तविपरियेसो दिट्ठि-विपरियेसो ति ? आमन्ता ।

१ कुसल - स्या०, रो०, एवमुपरि पि ।

B 231

हृञ्चि नत्थि भरहूतो सञ्ज्वाविपरियेसो चित्तविपरियेसो
दिट्ठिविपरियेसो, नो च वत रे वत्तब्बे - “अत्थि भरहूतो
विपरियेसो” ति ।

१० १न वत्तब्ब - पयवीकसिण समारप्तिं समापन्नस्स विपरीते
५ आण ति ? भामन्ता ।

B. 307

पयवीकसिण^१ समारप्तिं^१ समापज्जन्तस्स सन्वेव पयवी ति ?
न हेव वत्तब्बे ।

तेन हि पयवीकसिण समारप्तिं समापन्नस्स विपरीते
आण ति ।

१० *पयवीकसिण समारप्तिं समापन्नस्स विपरीते आण ति ?
भामन्ता ।

ननु पयवी अत्थि, अत्थि च कोचि पयवि पयवितो समापज्जती
ति ? भामन्ता ।

हृञ्चि पयवी अत्थि, अत्थि च कोचि पयवि पयवितो समा
१५ पज्जति, नो च वत रे वत्तब्बे - ‘पयवीकसिण समारप्तिं समापन्नस्स
विपरीते आण’ ति ।

*पयवी अत्थि, पयवि पयवितो समापज्जन्तस्स विपरीत होती
ति ? भामन्ता ।

निब्बान अत्थि निब्बान निब्बानतो समापज्जन्तस्स विपरीत
२० होती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

तेन हि न वत्तब्ब - ‘पयवीकसिण समारप्तिं समापन्नस्स
विपरीते आण’ ति ।

४७(४) नियामकथा

११ *अनियतस्स नियामगमनाय अत्थि आण ति ?
भामन्ता ।

२३ नियतस्स अनियामगमनाय अत्थि आण ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

*नियतस्स अनियामगमनाय नत्थि जाणं ति ? आमन्ता ।
अनियतस्स नियामगमनाय नत्थि जाणं ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

. पे० ।

*अनियतस्स नियामगमनाय अत्थि जाणं ति ? आमन्ता ।
नियतस्स नियामगमनाय अत्थि जाणं ति ? न हेवं वत्तब्बे । 5

R 308

...पे० . ।

*नियतस्स नियामगमनाय नत्थि जाणं ति ? आमन्ता ।
अनियतस्स नियामगमनाय नत्थि जाणं ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

..पे० ।

*अनियतस्स नियामगमनाय अत्थि जाणं ति ? आमन्ता । 10 B 232
अनियतस्स अनियामगमनाय अत्थि जाणं ति ? न हेवं
वत्तब्बे । ..पे० ।

*अनियतस्स अनियामगमनाय नत्थि जाणं ति ? आमन्ता ।
अनियतस्स नियामगमनाय नत्थि जाणं ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

. पे०.. ।

15

१२ *अनियतस्स नियामगमनाय अत्थि जाणं ति ? आमन्ता ।
अनियतस्स नियामगमनाय अत्थि नियामो ति ? न हेवं
वत्तब्बे । पे० ।

*अनियतस्स नियामगमनाय अत्थि जाणं ति ? आमन्ता ।
अनियतस्स नियामगमनाय अत्थि सतिपट्टाना . सम्मप्पधाना . 20
इद्धिपादा इन्द्रिया बला वोज्झङ्गा ति ? न हेवं वत्तब्बे ।
. पे० .. ।

*अनियतस्स नियामगमनाय नत्थि नियामो ति ? आमन्ता ।
हज्जि अनियतस्स नियामगमनाय नत्थि नियामो, नो वत रे
वत्तब्बे - "अनियतस्स नियामगमनाय अत्थि जाणं" ति । 25

*अनियतस्स नियामगमनाय नत्थि सतिपट्टाना . पे०
वोज्झङ्गा ति ? आमन्ता ।

हज्जि अनियतस्स नियामगमनाय नत्थि वोज्झङ्गा, नो वत
रे वत्तब्बे - "अनियतस्स नियामगमनाय अत्थि जाणं" ति ।

B 231

हृत्विच नत्थि अरुहो सञ्ज्याविपरियेसो चित्तविपरियेसो
दिट्ठिविपरियेसो, नो च वत रे वत्तब्बे - "अत्थि अरुहो
विपरियेसो" ति ।

१० न वत्तब्ब - पयवीकसिण समापत्तिं समापन्नस्स विपरीते
आण ति ? भामन्ता ।

R. 307

पयवीकसिणं समापत्तिं समापज्जन्तस्स सब्बेव पयवी ति ?
न हेव वत्तब्बे ।

तेन हि पयवीकसिण समापत्तिं समापन्नस्स विपरीते
आण ति ।

10 *पयवीकसिण समापत्तिं समापन्नस्स विपरीते आण ति ?
भामन्ता ।

ननु पयवी अत्थि, अत्थि च कोचि पयवि पयवितो समापज्जती
ति ? भामन्ता ।

हृत्विच पयवी अत्थि, अत्थि च कोचि पयवि पयवितो समा
15 पज्जति, नो च वत रे वत्तब्बे - "पयवीकसिण समापत्तिं समापन्नस्स
विपरीते आण' ति ।

*पयवी अत्थि, पयवि पयवितो समापज्जन्तस्स विपरीत होती
ति ? भामन्ता ।

निब्बान अत्थि निब्बान निब्बानतो समापज्जन्तस्स विपरीत
20 होती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

तेन हि न वत्तब्ब - "पयवीकसिण समापत्तिं समापन्नस्स
विपरीते आण' ति ।

४७(४) नियामकथा

११ अनियतस्स नियामगमनाय अत्थि आण ति ?
भामन्ता ।

23 नियतस्स अनियामगमनाय अत्थि आण ति ? न हेव पत्तम ।
... पे० ।

*सव्व जाणं पटिसम्भिदा ति ? आमन्ता ।

सव्वा पज्जा पटिसम्भिदा ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

सव्वा पज्जा पटिसम्भिदा ति ? आमन्ता ।

पथवीकसिणं समापत्तिं समापन्नस्स अत्थि पज्जा, सा पज्जा पटिसम्भिदा ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० । 5

आपोकसिण पे० तेजोकसिण पे० वायोकसिणं

पे० नीलकसिण पे० पीतकसिण पे० लोहितकसिणं

पे० ओदातकसिण पे० आकासानञ्चायतन पे०.

विज्जाणञ्चायतन पे० . आकिञ्चञ्जायतन पे० नेवसञ्जा-
नासञ्जायतनं समापन्नस्स पे० दान ददन्तस्स पे० . चीवरं 10

ददन्तस्स पे० पिण्डपात ददन्तस्स पे० . सेनासनं ददन्तस्स

. पे० गिलानपच्चयभेसज्जपरिक्खारं ददन्तस्स अत्थि पज्जा, सा पज्जा पटिसम्भिदा ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

१६ णं वत्तव्व — “सव्व जाण पटिसम्भिदा” ति ? आमन्ता । 15

अत्थि लोकुत्तरा पज्जा, सा पज्जा न पटिसम्भिदा ति ? न हेवं वत्तव्वे । पे० ।

तेन हि सव्व जाण पटिसम्भिदा ति ।

४६(६) सम्मुतिजाणकथा

१७ णं वत्तव्वं — “सम्मुतिजाण सच्चारम्मणञ्जेव न अञ्जारम्मण” ति ? आमन्ता । 20

ननु पथवीकसिण समापत्तिं समापन्नस्स अत्थि जाण, पथवी-
कसिण च सम्मुतिसच्चवम्ही ति ? आमन्ता ।

हञ्चि पथवीकसिण समापत्तिं समापन्नस्स अत्थि जाण,
पथवीकसिणं च सम्मुतिसच्चवम्हि, तेन वत रे वत्तव्वे — “सम्मुतिजाणं
सच्चारम्मणञ्जेव न अञ्जारम्मण” ति । 25

णं वत्तव्व — “सम्मुतिजाणं सच्चारम्मणञ्जेव न अञ्जा-
रम्मण” ति ? आमन्ता । पे० ।

१३ *अनियतस्स नियामगमनाय अत्थि आणं ति ?
आमन्ता ।

B. 309

गोत्रभुनो पुग्गलस्स सोतापत्तिमग्गे आण भत्थी ति ? न
हेव वत्तब्बे । पे० ।

५ सोतापत्तिफलसञ्चिकिरियाय पटिपन्नस्स पुग्गलस्स सोता
पत्तिफले आण भत्थी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

अरहससञ्चिकिरियाय पटिपन्नस्स पुग्गलस्स अरहते आण
भत्थी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१४ न वत्तब्ब - "अनियतस्स नियामगमनाय अत्थि आणं"
१० ति ? आमन्ता ।

ननु भगवा जानाति - "अय पुग्गलो सम्मतनियाम ओक्क-
मिस्सति, भब्बो अय पुग्गलो धम्म अभिसमेतु" ति ? आमन्ता ।

हृच्च भगवा जानाति - "अय पुग्गलो सम्मतनियाम
ओक्कमिस्सति भब्बो अय पुग्गलो धम्म अभिसमेतु," तेन एत रे
१५ वत्तब्बे - "अनियतस्स नियामगमनाय अत्थि आणं" ति ।

४८(४) पटिसम्मिदाकथा

१५ "सब्ब आण पटिसम्मिदा ति ? आमन्ता ।
सम्मुत्तिआणं पटिसम्मिदा ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे०... ।
सम्मुत्तिआण पटिसम्मिदा ति ? आमन्ता ।
ये केचि सम्मुत्ति जानन्ति, सब्बे ते पटिसम्मिदापत्ता^१ ति ?
२० न हेव वत्तब्बे । पे० ।

सब्ब आण पटिसम्मिदा ति ? आमन्ता ।
चेतोपरियाये आण पटिसम्मिदा ति ? न हेव वत्तब्बे ।
.. पे०... ।

B. 310

चेतोपरियाये आण पटिसम्मिदा ति ? आमन्ता ।
२५ ये केचि परचित्त जानन्ति, सब्बे ते पटिसम्मिदापत्ता ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

१ ये पीत्यक्के नत्थि । २ सम्मुत्तिआणं - स्मा एवमुपरि ति । ३ पटि-
सम्मिदापत्ता - स्मा० रो० ।

हञ्चि फस्सारम्मणे जाण वत्तव्व चेतोपरियाये जाणं, नो च वत रे वत्तव्वे - “चेतोपरियाये जाणं चित्तारम्मणञ्जेव न अञ्जारम्मण” ति ।

वेदनारम्मणे जाण पे० सञ्जारम्मणे जाण . चेतना-
रम्मणे जाण चित्तारम्मणे जाण सद्धारम्मणे जाण विरिया- 5
रम्मणे जाण सत्तारम्मणे जाण समाधारम्मणे जाण ...
पञ्जारम्मणे जाण . रागारम्मणे जाण दोसारम्मणे जाणं ..
मोहारम्मणे जाण पे० अनोत्तप्पारम्मणे जाण वत्तव्वं -
“चेतोपरियाये जाण” ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अनोत्तप्पारम्मणे जाण वत्तव्व चेतोपरियाये जाणं, 10
नो च वत रे वत्तव्वे - “चेतोपरियाये जाण चित्तारम्मणञ्जेव न
अञ्जारम्मण” ति ।

*फस्सारम्मणे जाण न वत्तव्व - “चेतोपरियाये जाण” ति ?
आमन्ता ।

फस्सपरियाये जाण ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० । 15

वेदनारम्मणे जाण पे० सञ्जारम्मणे जाण पे०
अनोत्तप्पारम्मणे जाण न वत्तव्व - “चेतोपरियाये जाण” ति ?
आमन्ता ।

अनोत्तप्पपरियाये जाण ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० . । R 313

२१ त्ति वत्तव्व - “चेतोपरियाये जाण चित्तारम्मणञ्जेव 20
न अञ्जारम्मण” ति ? आमन्ता ।

ननु चेतोपरियाये जाण ति ? आमन्ता ।

हञ्चि चेतोपरियाये जाण, तेन वत रे वत्तव्वे - “चेतो-
परियाये जाण चित्तारम्मणञ्जेव न अञ्जारम्मण” ति ।

५१(८) अनागतजाणकथा

२२ *अनागते जाण अत्थी ति ? आमन्ता ।

25

अनागत मूलतो जानाति, हेतुतो जानाति, निदानतो जानाति,
सम्भवतो जानाति, पभवतो जानाति, समुद्धानतो जानाति, आहारतो

ननु आपोकसिण पे० तेजोकसिण पे० गितान-
पञ्चयमेसज्जपरिक्खार ददन्तस्स अत्थि आण, गितानपञ्चयमेसज्ज-
परिक्खारो च सम्मुतिसच्चम्ही ति ? भामन्ता ।

हृच्च गितानपञ्चयमेसज्जपरिक्खार ददन्तस्स अत्थि आण,
५ गितानपञ्चयमेसज्जपरिक्खारो च सम्मुतिसच्चम्ही, तेन वत रे
वत्तब्बे - "सम्मुतिआण सञ्चारम्मणब्बेव न अञ्जारम्मण" ति ।

१८ *सम्मुतिआण सञ्चारम्मणब्बेव न अञ्जारम्मण ति ?
भामन्ता ।

तेन आणेन बुक्ख परिजानाति, समुदय पज्जहति, निरोध
१० सञ्चिक्खरोति मग्ग भावेती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

५०(७) चित्तारम्मणकथा

१६ *चेतोपरियाये आण चित्तारम्मणब्बेव न अञ्जारम्मण
ति ? भामन्ता ।

ननु अत्थि कोचि "सराग चित्त सराग चित्त" ति पजानाती
ति ? भामन्ता ।

१५ हृच्च अत्थि कोचि 'सराग चित्त सराग चित्त' ति पजानाति,
नो च वत रे वत्तब्बे - चेतोपरियाये आण चित्तारम्मणब्बेव न
अञ्जारम्मण" ति ।

R. 312

ननु अत्थि कोचि वीतराग चित्त पे० सदोस चित्त
वीतदोस चित्त समोह चित्त वीतमोह चित्त सङ्खित्त चित्त -
२० विक्खित्त चित्त महग्गत चित्त अमहग्गत चित्त सवत्तर चित्त -
अनुत्तर चित्त समाहित चित्त असमाहित चित्त विमुत्त चित्त
पे० अविमुत्त चित्त अविमुत्त चित्त' ति पजानाती ति ? भामन्ता ।

हृच्च अत्थि कोचि अविमुत्त चित्त अविमुत्त चित्त' ति
पजानाति नो च वत रे वत्तब्बे - चेतोपरियाये आण चित्ता-
२५ रम्मणब्बेव न अञ्जारम्मण' ति ।

D 235

२० फत्सारम्मणे आण वत्तब्ब - "चेतोपरियाये आण
ति ? भामन्ता ।

हञ्चि फस्सारम्मणे जाण वत्तब्ब चेतोपरियाये जाण, नो च वत रे वत्तब्बे - “चेतोपरियाये जाण चित्तारम्मणञ्जेव न अञ्जारम्मण” ति ।

वेदनारम्मणे जाण पे० . सञ्जारम्मणे जाणं चेतनारम्मणे जाण चित्तारम्मणे जाण सद्धारम्मणे जाण विरिया- 5 रम्मणे जाण . सतारम्मणे जाण समाधारम्मणे जाण . पञ्जारम्मणे जाण रागारम्मणे जाण दोसारम्मणे जाण . मोहारम्मणे जाण पे० अनोत्तप्पारम्मणे जाण वत्तब्बं - “चेतोपरियाये जाण” ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अनोत्तप्पारम्मणे जाणं वत्तब्ब चेतोपरियाये जाण, 10 नो च वत रे वत्तब्बे - “चेतोपरियाये जाण चित्तारम्मणञ्जेव न अञ्जारम्मण” ति ।

*फस्सारम्मणे जाण न वत्तब्ब - “चेतोपरियाये जाण” ति ? आमन्ता ।

फस्सपरियाये जाण ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 15

वेदनारम्मणे जाण पे० सञ्जारम्मणे जाणं पे० अनोत्तप्पारम्मणे जाण न वत्तब्ब - “चेतोपरियाये जाण” ति ? आमन्ता ।

अनोत्तप्पपरियाये जाणं ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० . ।

R 313

२१ न वत्तब्ब - “चेतोपरियाये जाण चित्तारम्मणञ्जेव 20 न अञ्जारम्मण” ति ? आमन्ता ।

ननु चेतोपरियाये जाण ति ? आमन्ता ।

हञ्चि चेतोपरियाये जाण, तेन वत रे वत्तब्बे - “चेतोपरियाये जाण चित्तारम्मणञ्जेव न अञ्जारम्मण” ति ।

५१(८) अनागतजाणकथा

२२ *अनागते जाण अत्थी ति ? आमन्ता ।

25

अनागत मूलतो जानाति, हेतुतो जानाति, निदानतो जानाति, सम्भवतो जानाति, पभवतो जानाति, समुद्धानतो जानाति, आहारतो

N. 236

जानाति, आरम्भणतो जानाति, पञ्चयतो जानाति, समुदयतो जानाती
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अनागते आण अत्थी ति ? आमन्ता ।

अनागत हेतुपञ्चयत जानाति, आरम्भणपञ्चयतं जानाति,
5 अधिपतिपञ्चयत जानाति, अनन्तरपञ्चयत जानाति, समनन्तरपञ्चयत
जानाती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अनागते आण अत्थी ति ? आमन्ता ।

गोत्रभुनो पुगलस्स सोतापत्तिममो आण अत्थी ति ? न
हेव वत्तब्बे । पे० ।

10 सोतापत्तिफलसञ्चिकिरियाय पटिपन्नस्स पुगलस्स सोता
पत्तिफले आण अत्थी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

R. 314

*सकदागामि पे० अनागामि .. पे० .. अरहत्तसन्धि-
विरियाय पटिपन्नस्स पुगलस्स अरहत्ते आण अत्थी ति ? न हव
वत्तब्बे । पे० .. ।

15 २३ नि वत्तब्ब - "अनागत आण अत्थी" ति ?
आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता - "पाटलिपुत्तस्स सो, आनन्द, तयो
अन्तरायो भविस्सन्ति - अग्गितो वा उदयतो वा मिथुमेदा वा ' ति !
अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

20 तेन हि अनागते आण अत्थी ति ।

५२(६) पच्चुप्पन्नजाणकथा

२४ 'पच्चुण्णप्पे' आण अत्थी ति ? आमन्ता ।

तम आणेन तं आण जानाती ति ? न हव वत्तब्बे ।
पे० .. ।

तेन आणेन त आण जानाती ति ? आमन्ता ।

25 तेन आणेन त आण 'आण ति जानाती ति ? न हेव
वत्तब्बे । ... पे० ।

१ होरी - हो । २ वृद्धप्रमाणकथा - ही० तदा । ३ वृद्धे -
व ।

तेन जाणेन तं जाण “जाणं” ति जानाती ति ? आमन्ता ।

तं जाणं तस्स जाणस्स आरम्मणं ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

पे० ।

*तं जाण तस्स जाणस्स आरम्मणं ति ? आमन्ता ।

B 237

तेन फस्सेन त फस्सं फुसति, ताय वेदनाय तं वेदन 5

वेदेति, ताय सञ्जाय त सञ्ज सञ्जानाति, ताय चेतनाय त चेतन

चेतेति, तेन चित्तेन तं चित्तं चिन्तेति, तेन वितक्केन त वितक्कं

वितक्केति, तेन विचारेण त विचार विचारेति, ताय पीतिया त पीति

पियायति, ताय सतिया त सति सरति, ताय पञ्चाय त पञ्च पजानाति,

तेन खगगेन तं खग्ग छिन्दति, तेन फरसुना तं फरसु तच्छति, 10 R 315

ताय कुधारिया^१ त कुधारि तच्छति, ताय वासिया तं वासि तच्छति,

ताय सूचिया तं सूचि सिब्बेति, तेन अङ्गुलगेण तं अङ्गुलगं

परामसति, तेन नासिकगेण त नासिकग्ग परामसति, तेन मत्थकेन

त मत्थक परामसति, तेन गूथेण त गूथ धोवति, तेन मुत्तेण त मुत्त

धोवति, तेन खेळेण त खेळ धोवति, तेन पुब्बेण तं पुब्ब धोवति, 15

तेन लोहितेण त लोहितं धोवती ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० . ।

२५ १ न वत्तब्ब — “पच्चुप्पन्ने जाण अत्थी” ति ? आमन्ता ।

ननु सब्बसङ्खारे^२ अनिच्चतो दिट्ठे त पि जाणं अनिच्चतो
दिट्ठं होती ति ? आमन्ता ।

हञ्चि सब्बसङ्खारे अनिच्चतो दिट्ठे त पि जाण अनिच्चतो 20
दिट्ठं होति, तेन वत रे वत्तब्बे — “पच्चुप्पन्ने जाण अत्थी” ति ।

५.३(१०) फलज्ञाणकथा

२६. *सावकस्स फले जाण अत्थी ति ? आमन्ता ।

सावको फलस्स कत पञ्जापेती ति ? न हेव वत्तब्ब ।

. पे० ।

*सावकस्स फले जाण अत्थी^३ ति ? आमन्ता ।

25

अत्थि सावकस्स फलपरोपरियत्ति^४ इन्द्रियपरोपरियत्ति पुग्गल-
परोपरियत्ती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

१ कुठारिया — रो० । २ सब्बे सङ्खारे — रो० । ३ पञ्जापेति — रो० ।
४ फलपरोपरियत्त — स्या०, एवमुपरि पि ।

B. 238

B. 316

*सावकस्स फले आण अत्थी ति ? भामन्ता ।

अत्थि सावकस्स स्रग्घपञ्जति आयतनपञ्जति घातु
पञ्जति सच्चपञ्जति इन्द्रियपञ्जति पुग्गलपञ्जती ति ? न
हेव वत्तब्बे । पे० ।

5 *सावकस्स फले आण अत्थी ति ? भामन्ता ।

सावको जिनो सत्था सम्मासम्बुद्धो सब्बञ्चू सब्बवत्सावी
धम्मस्सामी^१ धम्मपटिसरणो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*सावकस्स फले आण अत्थी ति ? भामन्ता ।

सावको अनुपपन्नस्स मग्गस्स^२ उपादेता असञ्जातस्स मग्गस्स
10 सञ्जनता^३ अनक्खातस्स मग्गस्स अक्खाता मग्गञ्चू मग्गविट्ठू
मग्गकोविधो ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० ।

२७ १ न वत्तब्ब - "सावकस्स फले आण अत्थी" ति ?
भामन्ता ।

सावको अञ्जाणी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

15 तेन हि सावकस्स फले आण अत्थी ति । पे०... ।

पञ्चमो वग्गो ।

तत्सुद्धानं

विमुत्तिआण विमुत्त सेक्खस्स असेक्ख^४ आण, विपरीते आण,
अनियतस्स नियामगमनाय अत्थि आण, सब्ब आण पटिसम्मिदा ति,
सम्मुत्तिआण चेतोपरियाये आण अनागते आण पञ्चुप्पन्ने आण,
सावकस्स फले आण ति ।

महापण्णासको ।

तस्सा पि उद्दानं

20 सत्तुपलद्धि उपहरतो^५, यल गिहिस्स अरह्हा व, विमुत्ति
पञ्चम ति ।

— ० —

१ धम्मधामी - सी० स्या रो । २ धम्मस्स - सी । ३ सञ्जानेता - सी ।
४ असेक्खे - सी असेक्ख - स्या । ५ उपहारो - स्या ।

६. छट्ठो वग्गो

५४(१) नियामकथा

१. *नियामो असङ्खतो ति ? आमन्ता ।

B 239,
R vol.II,317

निब्बान ताण लेण सरण परायन अच्चुतं अमत ति ? न हेवं

वत्तब्बे । पे० . ।

*नियामो असङ्खतो, निब्बान असङ्खत ति ? आमन्ता ।

द्वे असङ्खतानी ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

5

*द्वे असङ्खतानी ति ? आमन्ता ।

द्वे ताणानि द्वे लेणानि द्वे सरणानि द्वे परायणानि द्वे अच्चुतानि
द्वे अमतानि द्वे निब्बानानी ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

*द्वे निब्बानानी ति ? आमन्ता ।

अत्थि द्विसं निब्बानानं उच्चनीचता हीनपणीतता^१ 10
उक्कसावकसो सीमा वा भेदो वा राजि^२ वा अन्तरिका^३ वा ति ?
न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

*नियामो असङ्खतो ति ? आमन्ता ।

अत्थि केचि नियामं ओक्कमन्ति पटिलभन्ति उप्पादेन्ति
समुप्पादेन्ति उट्ठापेन्ति समुट्ठापेन्ति निब्बत्तेन्ति अभिनिब्बत्तेन्ति 15
जनेन्ति सञ्जनेन्ती ति ? आमन्ता ।

अत्थि केचि असङ्खत ओक्कमन्ति पटिलभन्ति उप्पादेन्ति
समुप्पादेन्ति उट्ठापेन्ति समुट्ठापेन्ति निब्बत्तेन्ति अभिनिब्बत्तेन्ति
जनेन्ति सञ्जनेन्ती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

२. *नियामो असङ्खतो ति ? आमन्ता ।

20

मग्गो असङ्खतो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

R. 318

*मग्गो सङ्खतो ति ? आमन्ता ।

नियामो सङ्खतो ति ? न हेवं वत्तब्बे । ... पे० . ।

*सोतापत्तिनियामो असङ्खतो ति ? आमन्ता ।

सोतापत्तिमग्नो असङ्गतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

सोतापत्तिमग्नो सङ्गतो ति ? आमन्ता ।

सोतापत्तिनियामो सङ्गतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*सकदागामिनियामो पे० अनागामिनियामो .. पे०

5 अरहत्तनियामो असङ्गतो ति ? आमन्ता ।

अरहत्तमग्नो असङ्गतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .. ।

अरहत्तमग्नो सङ्गतो ति ? आमन्ता ।

अरहत्तनियामो सङ्गतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*सोतापत्तिनियामो असङ्गतो पे० अरहत्तनियामो असङ्गतो,
10 निब्बान असङ्गत ति ? आमन्ता ।

पञ्च असङ्गतानी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .. ।

पञ्च असङ्गतानी ति ? आमन्ता ।

पञ्च ताणानि पे० अन्तरिका वा ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

15 *नियामो असङ्गतो ति ? आमन्ता ।

मिच्छत्तनियामो असङ्गतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .. ।

मिच्छत्तनियामो सङ्गतो ति ? आमन्ता ।

सम्मत्तनियामो सङ्गतो ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० ।

३ 'न वत्तब्ब' - 'नियामो असङ्गतो' ति ? आमन्ता ।

20 नियामे उप्पज्ज निरुद्धे अनियतो होती ति ? न हव
वत्तब्बे । पे० ।

तेन हि नियामो असङ्गतो ति ।

मिच्छत्तनियामे उप्पज्ज निरुद्धे अनियतो होती ति ? न हव
वत्तब्बे । पे० ।

25 तेन हि मिच्छत्तनियामो असङ्गतो ति ।

५.५(२) पटिच्चसमुप्पादकथा

४ पटिच्चसमुप्पादो असङ्गतो ति ? आमन्ता ।

निब्बान ताण खण सरण परायन अभ्युत्त भवति ति ? न हव
वत्तब्बे । पे० ।

पटिच्चसमुप्पादो निब्बान असङ्गतं ति ? आमन्ता ।

द्वे असङ्खतानी ति ? न हेव वत्तब्बे । ..पे०.. ।

द्वे असङ्खतानी ति ? आमन्ता ।

द्वे ताणानि द्वे लेणानि द्वे सरणानि द्व परायणानि द्वे अचुतानि

द्वे अमत्तानि द्वे निब्बानानी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

द्वे निब्बानानी ति ? आमन्ता ।

5

अत्थि द्विन्न निब्बानान उच्चनीचता हीनपणीतता उक्कसाव-
कसो सीमा वा भेदो वा राजि वा अन्तरिका वा ति ? न हेवं
वत्तब्बे । पे० ।

५. *पटिच्चसमुप्पादो असङ्खतो ति ? आमन्ता ।

R. 320

अविज्जा असङ्खता ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

10

अविज्जा सङ्खता ति ? आमन्ता ।

पटिच्चसमुप्पादो सङ्खतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

B. 241

पटिच्चसमुप्पादो असङ्खतो ति ? आमन्ता ।

अविज्जापच्चया सङ्खारा असङ्खता ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

..पे०. ।

15

अविज्जापच्चया सङ्खारा सङ्खता ति ? आमन्ता । .

पटिच्चसमुप्पादो सङ्खतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

पटिच्चसमुप्पादो असङ्खतो ति ? आमन्ता ।

सङ्खारपच्चया विज्जाण असङ्खत ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

20

सङ्खारपच्चया विज्जाण सङ्खत ति ? आमन्ता ।

पटिच्चसमुप्पादो सङ्खतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

पटिच्चसमुप्पादो असङ्खतो ति ? आमन्ता ।

विज्जाणपच्चया नामरूप असङ्खत ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

25

विज्जाणपच्चया नामरूप सङ्खत ति ? आमन्ता ।

पटिच्चसमुप्पादो सङ्खतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

पटिच्चसमुप्पादो असङ्खतो ति ? आमन्ता ।

जातिपच्चया जरामरण असङ्खत ति ? न हेव वत्तब्बे ।

...पे० ।

30

जातिपञ्चया जराभरण सङ्गतं ति ? भ्रामन्ता ।

पटिञ्चसमुपपादो सङ्गतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

६ नि वत्तब्ब - "पटिञ्चसमुपपादो असङ्गतो" ति ?
भ्रामन्ता ।

- ३ ननु युक्तं भगवता - "जातिपञ्चया, भिक्खवे, जराभरण ।
उपपादा वा तथागतान् अनुपपादा वा तथागतान् ठिता व सा घातु धम्म
द्वितता धम्मनियामता इदप्यञ्चयता । त तथागतो अभिसम्भुज्जति
अभिसमेति । अभिसम्भुज्जित्वा अभिसमेत्वा आचिक्खति देवेति
पञ्चापेति पट्टपेति विहरति विभजति उत्तानीकरोति" । 'पस्सया'
१० ति चाह - जातिपञ्चया, भिक्खवे, जराभरण । भवपञ्चया, भिक्खवे,
जाति पे० अविज्जापञ्चया भिक्खवे, सङ्कारा । उपपादा वा
तथागतान् अनुपपादा वा तथागतान् ठिता व सा घातु पे० 'पस्सया'
ति चाह - अविज्जापञ्चया, भिक्खवे, सङ्कारा । इति हो, भिक्खवे,
या तत्र तयता अवितयता अनञ्जयता इदप्यञ्चयता - अयं वुच्चति,
१५ भिक्खवे, पटिञ्चसमुपपादो" ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? भ्रामन्ता ।
तेन हि पटिञ्चसमुपपादो असङ्गतो ति ।

७ *अविज्जापञ्चया सङ्कारा ति या तस्य धम्मद्वितता धम्म-
नियामता असङ्गता, निब्बानं असङ्गतं ति ? भ्रामन्ता ।

हे असङ्गतानी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२० हे असङ्गतानी ति ? भ्रामन्ता ।

हे ताणानि पे० .. अन्तरिका वा ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

B. 242 *अविज्जापञ्चया सङ्कारा ति या तस्य धम्मद्वितता धम्म-
नियामता असङ्गता सङ्कारपञ्चया विख्याप्य ति या तस्य धम्मद्वितता
२५ धम्मनियामता असङ्गता निब्बानं असङ्गतं ति ? भ्रामन्ता ।

तीणि असङ्गतानी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

तीणि असङ्गतानी ति ? भ्रामन्ता ।

तीणि ताणानि पे० अन्तरिका वा ति ? न हेव वत्तब्बे ।

.. पे० .. ।

*अविज्जापच्चया सङ्खारा ति या तत्थ धम्मट्ठितता धम्म-
नियामता असङ्खता, सङ्खारपच्चया विज्जाण ति या तत्थ धम्मट्ठितता
धम्मनियामता असङ्खता . पे० जातिपच्चया जरामरण ति या
तत्थ धम्मट्ठितता धम्मनियामता असङ्खता, निब्बानं असङ्खतं ति ?
आमन्ता ।

5

द्वादस असङ्खतानी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

द्वादस असङ्खतानी ति ? आमन्ता ।

द्वादस ताणानि द्वादस लेणानि पे० अन्तरिका वा ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

५६(३) सच्चकथा

८ *चत्तारि सच्चानि असङ्खतानी ति ? आमन्ता ।

10

चत्तारि ताणानि चत्तारि लेणानि चत्तारि सरणानि चत्तारि
परायनानि चत्तारि अचुतानि चत्तारि अमतानि चत्तारि निब्बानानी
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

चत्तारि निब्बानानी ति ? आमन्ता ।

अत्थि चतुन्न निब्बानानं उच्चनीचता हीनपणीतता उक्कंसा-
वकसो सीमा वा भेदो वा राजि वा अन्तरिका वा ति ? न हेव
वत्तब्बे । पे० ।

15

*दुक्खसच्च असङ्खत ति ? आमन्ता ।

दुक्ख असङ्खत ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

R 323

दुक्खसच्च असङ्खत ति ? आमन्ता ।

20

कायिक दुक्ख चेतसिक दुक्ख सोकपरिदेवदुक्खदोमनस्स-
उपायासा असङ्खता ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

समुदयसच्च असङ्खत ति ? आमन्ता ।

समुदयो असङ्खतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

समुदयसच्च असङ्खतं ति ? आमन्ता ।

25

कामतण्हा भवतण्हा विभवतण्हा असङ्खता ति ? न हेव
वत्तब्बे । पे० ।

मग्गसच्च असङ्खत ति ? आमन्ता ।

मग्नो असङ्गतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

मग्नसञ्च असङ्गत ति ? भामन्ता ।

सम्मादिट्ठि पे० सम्मासमाधि असङ्गतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

B 243 5 *दुक्खं सङ्गत ति ? भामन्ता ।

दुक्खसञ्च सङ्गत ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

कायिकं दुक्खं चेतसिकं दुक्खं सोकपरिवेददुक्खसदोमनस्स उपायासा सङ्गता ति ? भामन्ता ।

दुक्खसञ्च सङ्गत ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

10 समुदयो सङ्गतो ति ? भामन्ता ।

समुदयसञ्च सङ्गत ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ॥

B. 324 कामतण्हा भवतण्हा विमयतण्हा सङ्गता ति ? भामन्ता ।

समुदयसञ्च सङ्गत ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

मग्नो सङ्गतो ति ? भामन्ता ।

15 मग्नसञ्च सङ्गत ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

सम्मादिट्ठि पे० सम्मासमाधि सङ्गतो ति ? भामन्ता ।

मग्नसञ्च सङ्गत ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१ *निरोधसञ्च असङ्गत निरोधो असङ्गतो ति ? भामन्ता ।

दुक्खसञ्च असङ्गत दुक्ख असङ्गत ति ? न हेव वत्तब्बे ।

20 पे० ।

निरोधसञ्च असङ्गत निरोधो असङ्गतो ति ? भामन्ता ।

समुदयसञ्च असङ्गत समुदयो असङ्गतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

निरोधसञ्च असङ्गत निरोधो असङ्गतो ति ? भामन्ता ।

25 मग्नसञ्च असङ्गत मग्नो असङ्गतो ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ॥

दुक्खसञ्च असङ्गत दुक्ख सङ्गत ति ? भामन्ता ।

निरोधसञ्च असङ्गत निरोधो सङ्गतो ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ॥

30 समुदयगण्ठ भगद्गतं समुदयो गद्गतो ति ? भामन्ता ।

निरोधसच्चं असङ्खत, निरोधो सङ्खतो ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

..पे०.. ।

मग्गसच्चं असङ्खतं, मग्गो सङ्खतो ति ? आमन्ता ।

निरोधसच्चं असङ्खत, निरोधो सङ्खतो ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

..पे०.. ।

१० णि वत्तब्बं — “चत्तारि सच्चानि असङ्खतानी” ति ?

आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता — “चत्तारिमानि, भिक्खवे, तथानि अवि-
तथानि अनञ्जथानि । कतमानि चत्तारि ? ‘इदं दुक्ख’ ति, भिक्खवे,
तथमेतं अवि-तथमेतं अनञ्जथमेतं पे० ‘अयं दुक्खसमुदयो’ ति

पे० ‘अयं दुक्खनिरोधो’ ति पे० . ‘अयं दुक्खनिरोधगामिनी
पटिपदा’ ति तथमेतं अवि-तथमेतं अनञ्जथमेतं । इमानि खो,
भिक्खवे, चत्तारि तथानि अवि-तथानि अनञ्जथानी” ति । अत्येव
सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि चत्तारि सच्चानि असङ्खतानी ति ।

५७(४) आरुप्यकथा

११ *आकासानञ्चायतनं असङ्खतं ति ? आमन्ता ।

निब्बानं ताणं लेणं सरणं परायणं अञ्चुतं अमत्तं ति ? न हेवं
वत्तब्बे । पे० ।

आकासानञ्चायतनं असङ्खतं, निब्बानं असङ्खतं ति ?
आमन्ता ।

द्वे असङ्खतानी ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

द्वे असङ्खतानी ति ? आमन्ता ।

द्वे ताणानि पे० अन्तरिका वा ति ? न हेवं वत्तब्बे ।
पे० ।

*आकासानञ्चायतनं असङ्खतं ति ? आमन्ता ।

आकासानञ्चायतनं भवो गतिं सत्तावासो ससारो योनिं
विञ्जाणद्विती अत्तभावपटिलाभो ति ? आमन्ता ।

R. 326

असङ्गत भवो गति सत्तावासो ससारो योनि विज्जाणट्ठिति
असभावपटिसाभो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अत्थि आकासानञ्चायतनूपग कम्म ति ? आमन्ता ।

अत्थि असङ्गतूपग कम्म ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे०.. ।

5 अत्थि आकासानञ्चायतनूपगा सत्ता ति ? आमन्ता ।

अत्थि असङ्गतूपगा सत्ता ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*आकासानञ्चायतने सत्ता जायन्ति जीयन्ति मीयन्ति चवन्ति
उपपज्जन्ती ति ? आमन्ता ।

असङ्गते सत्ता जायन्ति जीयन्ति मीयन्ति चवन्ति उपपज्जन्ती
10 ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

आकासानञ्चायतने अत्थि वेदना सञ्ज्ञा सङ्खारा विज्जाण
ति ? आमन्ता ।

असङ्गते अत्थि वेदना सञ्ज्ञा सङ्खारा विज्जाण ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

15 आकासानञ्चायतन चतुषोकारभवो ति ? आमन्ता ।

असङ्गतं चतुषोकारभवो ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे०.. ।

१२ 'न वत्तब्ब - "चत्तारो आरुप्पा असङ्गता" ति ?
आमन्ता ।

ननु चत्तारो आरुप्पा अनेजा वुत्ता भगवता ति ? आमन्ता ।

20 हृत्थि चत्तारो आरुप्पा अनेजा वुत्ता भगवता, तेन वत रे
वत्तब्बे "चत्तारो आरुप्पा असङ्गता" ति ।

५८(४) निरोधसमापत्तिकथा

१३ *निरोधसमापत्ति असङ्गता ति ? आमन्ता ।

निब्बान ताण सेण सरण परायनं अञ्चुत्तं अमत्तं ति ? न हव
वत्तब्बे । .. पे० ।

25 निरोधसमापत्ति असङ्गता निब्बान असङ्गत ति ? आमन्ता ।

दे अगद्दतानी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०.. ।

B. 215,
R. 327

द्वे असङ्ख्यतानी ति ? आमन्ता ।

द्वे ताणानि . पे० . अन्तरिका वा ति ? न हेवं वत्तब्ब ।

... पे०... ।

*निरोधसमापत्ति असङ्ख्यता ति ? आमन्ता ।

अत्थि केचि निरोधं समापज्जन्ति पटिलभन्ति उप्पादेन्ति 5
समुप्पादेन्ति उट्ठपन्ति^१ समुट्ठपेन्ति^१ निब्बत्तेन्ति अभिनिब्बत्तेन्ति जनेन्ति
सज्जनेन्ती ति ? आमन्ता । -

अत्थि केचि असङ्ख्यतं समापज्जन्ति पटिलभन्ति उप्पादेन्ति
समुप्पादेन्ति उट्ठपेन्ति समुट्ठपेन्ति निब्बत्तेन्ति अभिनिब्बत्तेन्ति जनेन्ति
सज्जनेन्ती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० । 10

१४ *निरोधा^२ वोदानं वुट्ठानं पञ्जायती ति ? आमन्ता ।

असङ्ख्यता वोदानं वुट्ठानं पञ्जायती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

.. पे० ।

निरोधं समापज्जन्तस्स पठम निरुज्झति वचीसङ्खारो, ततो
कायसङ्खारो, ततो चित्तसङ्खारो ति ? आमन्ता । 15

असङ्ख्यत समापज्जन्तस्स पठम निरुज्झति वचीसङ्खारो, ततो
कायसङ्खारो, ततो चित्तसङ्खारो ति ? न हेवं वत्तब्बे । ... पे०... ।

निरोधा वुट्ठहन्तस्स पठमं उप्पज्जति चित्तसङ्खारो, ततो
कायसङ्खारो, ततो वचीसङ्खारो ति ? आमन्ता ।

R. 328

असङ्ख्यता वुट्ठहन्तस्स पठम उप्पज्जति चित्तसङ्खारो, ततो 20
कायसङ्खारो, ततो वचीसङ्खारो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

*निरोधा वुट्ठितं तयो फस्सा फुसन्ति - सुज्जतो फस्सो,
अनिमित्तो फस्सो, अप्पणिहितो फस्सो ति ? आमन्ता ।

असङ्ख्यता वुट्ठितं तयो फस्सा फुसन्ति - सुज्जतो फस्सो,
अनिमित्तो फस्सो, अप्पणिहितो फस्सो ति ? न हेवं वत्तब्बे । 25
.. पे० ।

*निरोधा वुट्ठितस्स विवेकनिन्न चित्तं होति विवेकपोण विवेक-
पब्भारं ति ? आमन्ता ।

१ उट्ठपेन्ति समुट्ठपेन्ति - स्या०, रो०, एवमुपरि पि । २-निरोधो-सी०, स्या० ।

असङ्गता बुद्धितस्त विवेकनिष्ठ चित्तं होति विवेकपोष
विवेकपद्मार ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

B 246

१५ नि वत्तब्ब - "निरोधसमापत्ति असङ्गता" ति ?
आमन्ता ।

5 सङ्गता ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० ।
तेन हि निरोधसमापत्ति असङ्गता ति ।

५६(६) आकासकथा

१६ *आकासो असङ्गतो ति ? आमन्ता ।

निब्बान ताण लेण सरण परायन अञ्चुत्त भमत ति ? न
हेव वत्तब्बे । पे० ।

10 आकासो असङ्गतो, निब्बान असङ्गत ति ? आमन्ता ।
हे असङ्गतानी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

R. 329

हे असङ्गतानी ति ? आमन्ता ।
हे ताणानि पे० अन्तरिका वा ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे०.. ।

15 *आकासो असङ्गतो ति ? आमन्ता ।

अत्थि केचि अनाकास आकासं करोन्ती ति ? आमन्ता ।
अत्थि केचि सङ्गत असङ्गत परोन्ती ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

अत्थि केचि आकास अनाकास परोन्ती ति ? आमन्ता ।
20 अत्थि केचि असङ्गत सङ्गत करोन्ती ति ? न हेव वत्तब्बे ।
.. पे० ।

आयामे पक्खिगानो^१ गच्छन्ति अन्दिमसुरिया^२ गच्छन्ति,
सारवरूपानि गच्छन्ति, इदि विमुच्चन्ति, याहु चासेन्ति, पाप्पि
आसन्ति सेण्डु गिपन्ति, लगुल गिपन्ति इदि गिपन्ति उसु सिपन्ती
25 ति ? आमन्ता ।

असङ्गत पक्खिगानो गच्छन्ति अन्दिमसुरिया गच्छन्ति सार

रूपानि गच्छन्ति, इद्धि विकुब्बन्ति, बाहु चालेन्ति, पाणि चालेन्ति, लेङ्गु खिपन्ति, लगुळ खिपन्ति, इद्धि खिपन्ति, उसु खिपन्ती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१७. *आकास परिवारेत्वा घरानि करोन्ति कोट्टानि करोन्ती ति ? आमन्ता । 5

असङ्खत परिवारेत्वा घरानि करोन्ति कोट्टानि करोन्ती ति ? न हवं वत्तब्बे । पे० ।

उदपाने खञ्जमाने अनाकासो आकासो होती ति ? आमन्ता । B. 247

सङ्खत असङ्खत होती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*तुच्छउदपाने पूरियमाने, तुच्छकोट्टे पूरियमाने, तुच्छकुम्भिया पूरियमानाय आकासो अन्तरधायती ति ? आमन्ता । 10 -

असङ्खत अन्तरधायती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . । R. 330

१८ न वत्तब्ब - "आकासो असङ्खतो" ति ? आमन्ता ।

आकासो सङ्खतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

तेन हि आकासो असङ्खतो ति । 15

६०(७) आकासो सनिदस्सनो ति कथा

१६ *आकासो सनिदस्सनो ति ? आमन्ता ।

रूपं रूपायतनं रूपधातु नील पीतक लोहितकं ओदातं चक्खु-विज्जेय्य चक्खुस्मि पटिहञ्जति चक्खुस्स आपाथ आगच्छती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*आकासो सनिदस्सनो ति ? आमन्ता । 20

चक्खु च पटिच्च आकासं च उप्पज्जति चक्खुविज्जाण ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*चक्खु च पटिच्च आकासं च उप्पज्जति चक्खुविज्जाण ति ? आमन्ता ।

"चक्खु च पटिच्च आकासं च उप्पज्जति चक्खुविज्जाण" ति - अत्येव सुत्तन्तो ति ? नत्थि । 25

“चक्षुः च पटिञ्च रूपे च उप्पज्जति चक्षुविञ्ज्जाण” ति -
अत्येव सुत्तन्तो ति ? भामन्ता ।

हृत्वि “चक्षुः च पटिञ्च रूपे च उप्पज्जति चक्षुविञ्ज्जाण”
ति - अत्येव सुत्तन्तो, नो च वत रे वत्तम्बे - “चक्षुः च पटिञ्च आकाश
5 च उप्पज्जति चक्षुविञ्ज्जाण” ति ।

२० णि वत्तम्ब - “आकासो सनिदस्सना” ति ? भामन्ता ।

ननु पस्सति द्विष्व रक्खानं अन्तर, द्विष्व यम्मान अन्तर,
B 248 ताळच्छिद्द वातपानच्छिद्द ति ? भामन्ता ।

हृत्वि पस्सति^१ द्विष्व रक्खान अन्तर, द्विष्व यम्मान अन्तरं,
10 ताळच्छिद्द वातपानच्छिद्द तेन वत रे वत्तम्बे - “आकासो
सनिदस्सना” ति ।

६१ (८) पयवीधातु सनिदस्सना ति आदिकथा

२१ *पयवीधातु सनिदस्सना ति ? भामन्ता ।

रूप रूपायतन रूपधातु नील पीतक लोहितक ओदात चक्षुः
विञ्ज्जेम्य चक्षुस्मि पटिहृञ्जति चक्षुस्स आपाय आगच्छती ति ?
15 न हेव वत्तम्बे । पे० ।

*पयवीधातु सनिदस्सना ति ? भामन्ता ।

चक्षुः च पटिञ्च पयवीधातु च उप्पज्जति चक्षुविञ्ज्जाण
ति ? न हेव वत्तम्बे । पे० ।

*चक्षुः च पटिञ्च पयवीधातु च उप्पज्जति चक्षुविञ्ज्जाण
20 ति ? भामन्ता ।

“चक्षुः च पटिञ्च पयवीधातु च उप्पज्जति चक्षुविञ्ज्जाण”
ति - अत्येव सुत्तन्तो ति ? नत्थि ।

“चक्षुः च पटिञ्च रूपे च उप्पज्जति चक्षुविञ्ज्जाण” ति -
अत्येव सुत्तन्तो ति ? भामन्ता ।

R. 332 25 हृत्वि ‘चक्षुः च पटिञ्च रूपे च उप्पज्जति चक्षुविञ्ज्जाण’

ते - अथेव सुत्तन्तो, नो च वत रे वत्तब्बे - "चक्षुं च पटिच्च पथवीधातु च उप्पज्जति चक्षुविञ्जाण" ति ।

२२. ^१न वत्तब्बं - "पथवीधातु सनिदस्सना" ति ? आमन्ता ।

ननु पस्सति^१ भूमिं पासाणं पब्बतं ति ? आमन्ता ।

हञ्चि पस्सति भूमिं पासाणं पब्बतं, तेन वत रे वत्तब्बे - 5

"पथवीधातु सनिदस्सना" ति । . पे०. . ।

^१न वत्तब्ब - "आपोधातु सनिदस्सना" ति ? आमन्ता ।

ननु पस्सति उदकं ति ? आमन्ता ।

हञ्चि पस्सति उदकं, तेन वत रे वत्तब्बे - "आपोधातु

सनिदस्सना ति । पे०. ।

10

^१न वत्तब्ब - तेजोधातु सनिदस्सना ति ? आमन्ता ।

ननु पस्सति अग्निं जलन्तं ति ? आमन्ता ।

हञ्चि पस्सति अग्निं जलन्तं, तेन वत रे वत्तब्बे - "तेजोधातु

सनिदस्सना" ति । पे० ।

^१न वत्तब्ब - "वायोधातु सनिदस्सना" ति ? आमन्ता । 15 B. 249

ननु पस्सति वातेन रुक्खे सञ्चालियमाने ति ? आमन्ता ।

हञ्चि पस्सति वातेन रुक्खे सञ्चालियमाने, तेन वत रे वत्तब्बे -

"वायोधातु सनिदस्सना" ति । पे० ।

६२(६) चक्षुन्द्रियं सनिदस्सनं ति आदिकथा

२३ *चक्षुन्द्रियं सनिदस्सनं ति ? आमन्ता ।

रूपं रूपायतनं रूपधातु पे० चक्षुस्स आपाथ आगच्छती 20
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*चक्षुन्द्रियं सनिदस्सनं ति ? आमन्ता ।

चक्षुं च पटिच्च चक्षुन्द्रियं च उप्पज्जति चक्षुविञ्जाण
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

R 333

*चक्षुं च पटिच्च चक्षुन्द्रियं च उप्पज्जति चक्षुविञ्जाण 25
ति ? आमन्ता ।

“चक्षु च पटिञ्च चक्षुन्द्रिय च उप्पज्जति चक्षुविञ्जाण”
ति - अत्येव सुत्तन्तो ति ? नत्थि ।

“चक्षु च पटिञ्च रूपे च उप्पज्जति चक्षुविञ्जाण” ति -
अत्येव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

४ हञ्चि “चक्षु च पटिञ्च रूपे च उप्पज्जति चक्षुविञ्जाण”
ति - अत्येव सुत्तन्तो, नो च वत रे वत्तब्बे - “चक्षु च पटिञ्च चक्षुन्द्रिय
च उप्पज्जति चक्षुविञ्जाण” ति ।

२४ १ न वत्तब्ब - “पञ्चिन्द्रियाणि सनिदस्सनानी” ति ?
आमन्ता ।

१० ननु पस्सति चक्षु सोत्त घान जिह्वा काय ति ? आमन्ता ।
हञ्चि पस्सति चक्षु सोत्त घान जिह्वा वाय, तेन वत रे वत्तब्ब -
“पञ्चिन्द्रियाणि सनिदस्सनानी” ति । - पे० ।

६३(१०) कायकम्म सनिदस्सनं ति कथा

२४ वायकम्म सनिदस्सन ति ? आमन्ता ।

१५ विञ्जेय्य चक्षुस्मि पटिहञ्जति चक्षुस्म भाषाय भागन्दती ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

B 20 वायकम्म गतिस्मन्ति ति ? आमन्ता ।

वायु च पटिञ्च वायकम्म च उप्पज्जति वायुविञ्जाण ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२० वायु च पटिञ्च वायकम्म च उप्पज्जति वायुविञ्जाण
ति ? आमन्ता ।

वायु च पटिञ्च वायकम्म च उप्पज्जति वायुविञ्जाण
ति - अत्येव सुत्तन्तो ति ? नत्थि ।

२१ १ वायु च पटिञ्च रूपे च उप्पज्जति वायुविञ्जाण ति -
अत्येव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

हञ्चि वायु च पटिञ्च रूपे च उप्पज्जति वायुविञ्जाण
ति - अत्येव सुत्तन्तो, नो च वत रे वत्तब्ब - “वायु च पटिञ्च
वायकम्म च उप्पज्जति वायुविञ्जाण ति ।

दुःखा वेदना पे० . अदुःखमसुखा वेदना कतमक्खन्धगणनं गच्छती ति ? वेदनाक्खन्धगणनं गच्छती ति ।

R 336

हज्जिच अदुःखमसुखा वेदना वेदनाक्खन्धगणनं गच्छति, तेन वत रे वत्तब्बे — “अदुःखमसुखा वेदना वेदनाक्खन्धेन सङ्गहिता” ति ।

*चक्खुसम्फस्सजा सज्जा कतमक्खन्धगणनं गच्छती ति ? 5
सज्जाक्खन्धगणनं गच्छती ति ।

हज्जिच चक्खुसम्फस्सजा सज्जा सज्जाक्खन्धगणनं गच्छति, तेन वत रे वत्तब्बे — “चक्खुसम्फस्सजा सज्जा सज्जाक्खन्धेन सङ्गहिता” ति ।

सोतसम्फस्सजा सज्जा पे० मनोसम्फस्सजा सज्जा 10
कतमक्खन्धगणनं गच्छती ति ? सज्जाक्खन्धगणनं गच्छती ति ।

हज्जिच मनोसम्फस्सजा सज्जा सज्जाक्खन्धगणनं गच्छति, तेन वत रे वत्तब्बे — “मनोसम्फस्सजा सज्जा सज्जाक्खन्धेन सङ्गहिता” ति ।

*चक्खुसम्फस्सजा चेतना पे० मनोसम्फस्सजा चेतना
कतमक्खन्धगणनं गच्छती ति ? सङ्खारक्खन्धगणनं गच्छती ति । 15

हज्जिच मनोसम्फस्सजा चेतना सङ्खारक्खन्धगणनं गच्छति, तेन वत रे वत्तब्बे — “मनोसम्फस्सजा चेतना सङ्खारक्खन्धेन सङ्गहिता” ति ।

*चक्खुविज्जाण पे० मनोविज्जाण कतमक्खन्धगणनं गच्छती ति ? विज्जाणक्खन्धगणनं गच्छती ति । B 252

हज्जिच मनोविज्जाण विज्जाणक्खन्धगणनं गच्छति, तेन वत 20
रे वत्तब्बे — “मनोविज्जाण विज्जाणक्खन्धेन सङ्गहित” ति ।

२ णिथा दामेन वा योत्तेन वा द्वे बलिबद्धा^१ सङ्गहिता, सिक्काय पिण्डपातो सङ्गहितो, सा गद्दुलेन सङ्गहितो^२, एवमेव ते धम्मा तेहि धम्मेहि सङ्गहिता ति ? आमन्ता^३ ।

हज्जिच दामेन वा योत्तेन वा द्वे बलिबद्धा सङ्गहिता, सिक्काय 25 R 337
पिण्डपातो सङ्गहितो, सा गद्दुलेन सङ्गहितो, तेन वत रे वत्तब्बे —
“अत्थि केचि धम्मा केहिचि धम्मेहि सङ्गहिता” ति ।

१ बलिबद्धा — सी०, बलीबद्धा — म० । २ सङ्गहिता — सी० । ३ स्या०,
म० पोत्यकेसु नत्थि ।

७ सत्तमो वग्गो

६४(१) सङ्गहितकथा

१ *नत्थि केचि धम्मा केहिचि धम्मेहि सङ्गहिता ति ?
भामन्ता ।

ननु अत्थि केचि धम्मा केहिचि धम्मेहि गणन गच्छन्ति उद्देस
गच्छन्ति परियापन्ना ति ? भामन्ता ।

हत्थिच अत्थि केचि धम्मा केहिचि धम्मेहि गणन गच्छन्ति
उद्देस गच्छन्ति परियापन्ना, नो च वत रे वत्तब्बे — “नत्थि केचि धम्मा
केहिचि धम्मेहि सङ्गहिता” ति ।

*धक्खायतन कतमक्खधगणन^१ गच्छती ति ? रूपक्खन्धगणन
गच्छती ति ।

१० हत्थिच धक्खायतन रूपक्खन्धगणन गच्छति, तेन वत रे वत्तब्बे —
‘धक्खायतन रूपक्खधेन सङ्गहित’ ति ।

सोत्तायतन पे० धानायतन पे० जिह्वायतन पे०—
कायायतन कतमक्खधगणन गच्छती ति ? रूपक्खन्धगणन गच्छती
ति ।

१५ हत्थिच कायायतन रूपक्खधगणन गच्छति, तेन वत रे वत्तब्बे —
“कायायतन रूपक्खन्धेन सङ्गहित ति ।

*रूपायतन पे० सहायतन पे० गघायतन पे०—
रसायतन पे० फोट्टम्भायतन कतमक्खधगणन गच्छती ति ?
रूपक्खन्धगणन गच्छती ति ।

२० हत्थिच फोट्टम्भायतन रूपक्खन्धगणन गच्छति, तेन वत रे
वत्तब्बे — ‘फोट्टम्भायतन रूपक्खन्धेन सङ्गहित’ ति ।

*सुखा वेदना कतमक्खन्धगणन गच्छती ति ? वेदनाक्खन्ध
गणन गच्छती ति ।

२५ हत्थिच सुखा वेदना वेदनाक्खन्धगणन गच्छति तेन वत रे
वत्तब्बे — ‘सुखा वेदना वेदनाक्खधेन सङ्गहिता’ ति ।

दुःखा वेदना पे० अदुःखमसुखा वेदना कतमक्खन्धगणनं गच्छतीति ? वेदनाक्खन्धगणनं गच्छतीति ।

R. 336

हञ्चि अदुःखमसुखा वेदना वेदनाक्खन्धगणनं गच्छति, तेन वत रे वत्तब्बे — “अदुःखमसुखा वेदना वेदनाक्खन्धेन सङ्गहिता”ति ।

*चक्खुसम्फस्सजा सञ्जा कतमक्खन्धगणनं गच्छतीति ? 5
सञ्जाक्खन्धगणनं गच्छतीति ।

हञ्चि चक्खुसम्फस्सजा सञ्जा सञ्जाक्खन्धगणनं गच्छति, तेन वत रे वत्तब्बे — “चक्खुसम्फस्सजा सञ्जा सञ्जाक्खन्धेन सङ्गहिता”ति ।

सोतसम्फस्सजा सञ्जा पे० मनोसम्फस्सजा सञ्जा 10
कतमक्खन्धगणनं गच्छतीति ? सञ्जाक्खन्धगणनं गच्छतीति ।

हञ्चि मनोसम्फस्सजा सञ्जा सञ्जाक्खन्धगणनं गच्छति, तेन वत रे वत्तब्बे — “मनोसम्फस्सजा सञ्जा सञ्जाक्खन्धेन सङ्गहिता”ति ।

*चक्खुसम्फस्सजा चेतना पे० मनोसम्फस्सजा चेतना
कतमक्खन्धगणनं गच्छतीति ? सङ्खारक्खन्धगणनं गच्छतीति । 15

हञ्चि मनोसम्फस्सजा चेतना सङ्खारक्खन्धगणनं गच्छति, तेन वत रे वत्तब्बे — “मनोसम्फस्सजा चेतना सङ्खारक्खन्धेन सङ्गहिता”ति ।

*चक्खुविज्जाण पे० मनोविज्जाण कतमक्खन्धगणनं गच्छतीति ? विज्जाणक्खन्धगणनं गच्छतीति । B 252

हञ्चि मनोविज्जाण विज्जाणक्खन्धगणनं गच्छति, तेन वत 20
रे वत्तब्बे — “मनोविज्जाण विज्जाणक्खन्धेन सङ्गहित”ति ।

२ १यथा दामेन वा योत्तेन वा द्वे बलिबद्धा^१ सङ्गहिता, सिक्काय पिण्डपातो सङ्गहितो, सा गद्दुलेन सङ्गहितो^२, एवमेव ते धम्मा तेहि धम्मेहि सङ्गहिताति ? आमन्ता^३ ।

हञ्चि दामेन वा योत्तेन वा द्वे बलिबद्धा सङ्गहिता, सिक्काय 25 R 337
पिण्डपातो सङ्गहितो, सा गद्दुलेन सङ्गहितो, तेन वत रे वत्तब्बे —
“अत्थि केचि धम्मा केहिचि धम्मेहि सङ्गहिता”ति ।

१ बलिबद्धा — सी०, बलीबद्धा — म० । २ सङ्गहिता — सी० । ३ स्या०,
म० पोत्यकेसु नत्थि ।

६५(२) सम्पयुक्तकथा

३ *नत्थि केचि घम्मा केहिचि घम्मेहि सम्पयुता ति ?
आमन्ता ।

ननु अत्थि केचि घम्मा केहिचि घम्मेहि सहगता सहजाता
संसट्ठा एकुप्पादा एकनिरोधा एकवत्थुका एकारम्मणा ति ? आमन्ता ।

५ हत्थि अत्थि केचि घम्मा केहिचि घम्मेहि सहगता सहजाता
संसट्ठा एकुप्पादा एकनिरोधा एकवत्थुका एकारम्मणा, नो य वत रे
वत्तव्ये — “नत्थि केचि घम्मा केहिचि घम्मेहि सम्पयुता” ति ।

*वेदनाक्खघो सञ्जाक्खघेन सहजातो ति ? आमन्ता ।
हत्थि वेदनाक्खघो सञ्जाक्खघेन सहजातो, तेन वत रे
१० वत्तव्ये — “वेदनाक्खघो सञ्जाक्खघेन सम्पयुतो” ति ।

*वेदनाक्खघो सङ्खारक्खघेन विञ्जाणक्खघेन सहजातो
ति ? आमन्ता ।

हत्थि वेदनाक्खघो विञ्जाणक्खघेन सहजातो, तेन वत रे
वत्तव्ये — “वेदनाक्खघो विञ्जाणक्खघेन सम्पयुतो” ति ।

B 253 15 *सञ्जाक्खघो सङ्खारक्खघो विञ्जाणक्खघो वेदना
क्खघेन .. सञ्जाक्खघेन .. सङ्खारक्खघेन सहजातो ति ? आमन्ता ।

R. 338 हत्थि विञ्जाणक्खघो सङ्खारक्खघेन सहजातो, तेन वत
रे वत्तव्ये — “विञ्जाणक्खघो सङ्खारक्खघेन सम्पयुतो” ति ।

४ यथा तिलमिह तेन अनुगत अनुपविट्ठो उज्जुमिह रतो
२० अनुगतो अनुपविट्ठो एवमेव ते घम्मा तेहि घम्मेहि अनुगता अनुपविट्ठा
ति ? न हेय वत्तव्ये । पे० .. ।

६६(१) चेतसिककथा

५ *नत्थि चेतसिजो घम्मो ति ? आमन्ता ।

ननु अत्थि केचि घम्मा चित्तन सहगता सहजाता संसट्ठा सम्पयुता
एकुप्पादा एननिरोधा एनवत्थुका एकारम्मणा ति ? आमन्ता ।

२५ हत्थि अत्थि केचि घम्मा चित्तन सहगता सहजाता संसट्ठा
सम्पयुता एकुप्पादा एननिरोधा एनवत्थुका एकारम्मणा, नो य वत
रे वत्तव्ये — नत्थि चेतसिजो घम्मो ति ।

*फस्सो चित्तेन सहजातो ति ? आमन्ता ।

हञ्चि फस्सो चित्तेन सहजातो, तेन वत रे वत्तव्वे — “फस्सो चेतसिको” ति ।

वेदना . पे० सञ्जा चेतना सद्धा विरिय सति ...
समाधि पञ्जा रागो दोसो मोहो पे० . अनोत्तप्प चित्तेन 5
सहजात ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अनोत्तप्प चित्तेन सहजात, तेन वत रे वत्तव्वे — “अनोत्तप्प चेतसिक” ति ।

६ चित्तेन सहजाता ति कत्वा चेतसिका ति ? आमन्ता ।

फस्सेन सहजाता ति कत्वा फस्ससिका^१ ति ? आमन्ता । 10

चित्तेन सहजाता ति कत्वा चेतसिका ति ? आमन्ता ।

B 254,
R 339

वेदनाय सञ्जाय चेतनाय सद्धाय विरियेन
सतिया समाधिना^२ पञ्जाय रागेन दोसेन मोहेन पे०
अनोत्तप्पेन सहजाता ति कत्वा अनोत्तप्पासिका^३ ति ? आमन्ता ।

७ *नत्थि चेतसिको धम्मो ति ? आमन्ता । 15

ननु वुत्त भगवता —

“चित्तञ्चिद्^४ चेतसिका च धम्मा,
अनत्ततो सविदितस्स होन्ति ।
हीनप्पणीत तदु ये विदित्वा,
सम्मद्दसो वेदि पलोकधम्म” ति ॥

20

अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि अत्थि चेतसिको धम्मो ति ।

*नत्थि चेतसिको धम्मो ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता — “इध, केवट्ट, भिक्खु परसत्तानं परपुग्गलानं
चित्त पि आदिसति चेतसिक पि आदिसति वितक्कित पि आदिसति 25
विचारित पि आदिसति — ‘एव पि ते मनो, इत्थं पि ते मनो, इति पि
ते चित्त’” ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि अत्थि चेतसिको धम्मो ति ।

१ फस्सिका — रो० । २ समाधिया — रो० । ३ अनोत्तप्पसिका — स्या० ।
४ चित्तमिद — स्या० ।

६७(४) दानकथा

८ "चेतसिको धम्मो दानं ति ? भामन्ता ।

लब्धमा चेतसिको धम्मो परेसं दातुं ति ? न हेव वत्तव्वे ।

.. पे० ।

लब्धमा चेतसिको धम्मो परेसं दातुं ति ? भामन्ता ।

५ लब्धमा फत्तो परेसं दातुं ति ? न हेव वत्तव्वे । .. पे० .. ।

लब्धमा वेदना पे० सञ्ज्ञा चेतना सद्वा विरियं -

सति समाधिं पञ्चा परेसं दातुं ति ? न हेव वत्तव्वे । पे०... ।

R. 255

९ न वत्तव्वं - चेतसिको धम्मो दानं ति ? भामन्ता ।

दानं अनिट्ठफलं अकन्तफलं अमनुञ्जफलं असेचनफलं सुसुद्रयं

१० सुखविपाकं ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

ननु दानं इट्ठफलं कन्तफलं मनुञ्जफलं असेचनफलं सुसुद्रयं
सुखविपाकं ति ? भामन्ता ।

हञ्चि दानं इट्ठफलं कन्तफलं मनुञ्जफलं असेचनफलं सुसुद्रयं
सुखविपाकं, तेन वत्तं रे वत्तव्वे - 'चेतसिको धम्मो दानं' ति ।

१५ दानं इट्ठफलं वुत्तं भगवता, धीवरं दानं ति ? भामन्ता ।

धीवरं इट्ठफलं कन्तफलं मनुञ्जफलं असेचनफलं सुसुद्रयं
सुखविपाकं ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० .. ।

दानं इट्ठफलं वुत्तं भगवता, पिण्डपातो सेनासनं गितानपञ्चय
भेसज्जपरिक्खारो दानं ति ? भामन्ता ।

२० गितानपञ्चयभेसज्जपरिक्खारो इट्ठफलो अन्तफलो मनुञ्ज
फलो असेचनफलं सुसुद्रयो सुखविपाको ति ? न हेव वत्तव्वे ।
पे० ।

१० न वत्तव्वं - 'चेतसिको धम्मो दानं' ति ? भामन्ता ।
ननु वुत्तं भगवता -

R. 311 25

सद्वा हिंरियं वुत्तं च दानं

धम्मा एते गप्पुरिगानुयासा ।

एतं हि मग्गं दिवियं वदन्ति

एतेन हि गच्छन्ति देवलोकं ति ॥

अथेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि चेतसिको धम्मो दानं ति ।

न वत्तब्ब — “चेतसिको धम्मो दान” ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता — “पञ्चिमानि, भिक्खवे, दानानि महा-
दानानि अग्गञ्जानि रत्तञ्जानि वसञ्जानि पोराणानि असङ्घिण्णानि 5
असङ्घिण्णपुब्बानि, न सङ्घियन्ति न सङ्घियिस्सन्ति, अप्पटिकुट्टानि^१
समणेहि ब्राह्मणेहि विञ्जूहि । कतमानि पञ्च ? इध, भिक्खवे,
अरियसावको पाणातिपात पहाय पाणातिपाता पटिविरतो होति ।
पाणातिपाता पटिविरतो, भिक्खवे, अरियसावको अपरिमाणानं^२ सत्तानं
अभय देति अवेर देति अब्यापज्झ देति । अपरिमाणान सत्तानं अभयं 10
दत्त्वा अवेर दत्त्वा अब्यापज्झं दत्त्वा अपरिमाणस्स अभयस्स अवेरस्स अब्या-
पज्झस्स भागी होति । इदं भिक्खवे, पठम दानं महादानं अग्गञ्जं
रत्तञ्जं वसञ्जं पोराणं असङ्घिण्णं असङ्घिण्णपुब्बं, न सङ्घियति न
सङ्घियिस्सति, अप्पटिकुट्टं समणेहि ब्राह्मणेहि विञ्जूहि । पुन च पर,
भिक्खवे, अरियसावको अदिन्नादानं^३ पहाय पे० कामेसुमिच्छाचारं 15
पहाय पे० मुसावाद पहाय पे० सुरामेरयमज्जपमादट्ठानं
पहाय सुरामेरयमज्जपमादट्ठाना पटिविरतो होति । सुरामेरयमज्ज-
पमादट्ठाना पटिविरतो, भिक्खवे, अरियसावको अपरिमाणानं सत्तानं
अभय देति अवेर देति अब्यापज्झ देति । अपरिमाणान सत्तानं अभयं
दत्त्वा अवेर दत्त्वा अब्यापज्झ दत्त्वा अपरिमाणस्स अभयस्स अवेरस्स 20
अव्यापज्झस्स भागी होति । इदं, भिक्खवे, पञ्चम दानं महादानं
अग्गञ्जं रत्तञ्जं वसञ्जं पोराणं असङ्घिण्णं असङ्घिण्णपुब्बं, न सङ्घियति
न सङ्घियिस्सति, अप्पटिकुट्टं समणेहि ब्राह्मणेहि विञ्जूहि । इमानि
खो, भिक्खवे, पञ्च दानानि महादानानि अग्गञ्जानि रत्तञ्जानि
वसञ्जानि पोराणानि असङ्घिण्णानि असङ्घिण्णपुब्बानि, न सङ्घियन्ति 25
न सङ्घियिस्सन्ति, अप्पटिकुट्टानि समणेहि ब्राह्मणेहि विञ्जूही” ति ।
अथेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि चेतसिको धम्मो दानं ति ।

११ *न वत्तब्ब - "देय्यघम्मो दान" ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता - "इधेकच्चो भन्न वेति, पान वेति, वत्थ वेति, यान वेति, माल वेति, गन्ध वेति, विलेपन वेति, सेय्य वेति, आवसय वेति, पदीपेय्य वेती" ति ! अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

8 तेन हि देय्यघम्मो दान ति ।

१२ देय्यघम्मो दान ति ? आमन्ता ।

वेय्यघम्मो इट्ठफलो कन्तफलो मनुञ्जफलो भसेचनकफलो सुसुद्रयो सुसविपाको ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०.. ।

दान इट्ठफल वुत्त भगवता, चीवर दान ति ? आमन्ता ।

10 चीवर इट्ठफल कन्तफल मनुञ्जफल भसेचनकफल सुसुद्रय सुसविपाक ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

दान इट्ठफल वुत्त भगवता, पिण्डपातो दान सेनासन दान - गिलानपञ्चयमेसज्जपरिक्खारो दान ति ? आमन्ता ।

गिलानपञ्चयमेसज्जपरिक्खारो इट्ठफलो कन्तफलो मनुञ्जफलो

13 भसेचनकफलो सुसुद्रयो सुसविपाको ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे०... ।
तेन हि न वत्तब्ब - देय्यघम्मो दान" ति ।

६८(४) परिभोगमयपुञ्जकथा

१३ *परिभोगमय पुञ्जं वट्ठती ति ? आमन्ता ।

परिभोगमयो फत्तो वट्ठति वेदना वट्ठति, सञ्ज्ञा वट्ठति, वेतना वट्ठति चित्त वट्ठति, सद्धा वट्ठति विरिय वट्ठति सति वट्ठति समाधि
20 वट्ठति पञ्ज्ञा वट्ठती ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० ।

परिभोगमय पुञ्जं वट्ठती ति ? आमन्ता ।

अता विय वट्ठति मालुवा विय वट्ठति रुक्खो विय वट्ठति तिय विय वट्ठति भुञ्जपुञ्जो' विय वट्ठती ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे०... ।

१४ परिभोगमय पुञ्जं वट्ठती ति ? आमन्ता ।

25 दायको नान भत्ता न समभ्राह्मणं होति पुञ्जं ति ? आमन्ता ।
अनायट्ठत्तम्प' होति अनाभोगमस होति असमभ्राह्मणत्तम्प

होति ... अमनसिकरोन्तस्स होति . अचेतयन्तस्स होति अपत्थयन्तस्स
होति .. अप्पणिदहन्तस्स होती ति ? न हेव वत्तब्बे । ... पे० .. ।

ननु आवट्टेन्तस्स होति आभोगस्स होति .. समन्नाहरन्तस्स
होति ... मनसिकरोन्तस्स होति . चेतयन्तस्स होति . पत्थयन्तस्स
होति ... पणिदहन्तस्स होती ति ? आमन्ता ।

5

हज्जि आवट्टेन्तस्स होति आभोगस्स होति समन्नाहरन्तस्स
होति . मनसिकरोन्तस्स होति चेतयन्तस्स होति . पत्थयन्तस्स
होति . पणिदहन्तस्स होति, नो च वत रे वत्तब्बे — “परिभोगमयं पुञ्जं
वड्ढती” ति ।

R. 344

१५. *परिभोगमयं पुञ्जं वड्ढती ति ? आमन्ता ।

10

दायको दानं दत्त्वा कामवितक्कं वितक्केति, व्यापादवितक्कं
वितक्केति, विहिंसावितक्कं वितक्केति, होति पुञ्जं ति ? आमन्ता ।

B. 258

द्विन्नं फस्सानं पे० द्विन्नं चित्तानं समोधानं होती ति ?
न हेवं वत्तब्बे । पे०. ।

द्विन्नं फस्सानं पे०. द्विन्नं चित्तानं समोधानं होती ति ? 15
आमन्ता ।

कुसलाकुसला सावज्जानवज्जा हीनपणीता^१ कण्हसुक्कसप्पट्टि-
भागा धम्मा सम्मुखीभावं आगच्छन्ती ति ? न हेव वत्तब्बे ।
. पे० ।

कुसलाकुसला सावज्जानवज्जा हीनपणीता कण्हसुक्कसप्पट्टि- 20
भागा धम्मा सम्मुखीभावं आगच्छन्ती ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता — “चत्तारिमानि^२ भिक्खवे, सुविदूर-
विदूरानि । कतमानि चत्तारि ? नभं च, भिक्खवे, पथवी च —
इदं पठमं सुविदूरविदूरं । ओरिमं च, भिक्खवे, तीरं समुद्दस्स पारिमं च
तीरं — इदं दुतियं सुविदूरविदूरं । यतो च, भिक्खवे, वेरोचनो अब्भुदेति 25
यत्थं च अत्थमेति — इदं ततियं सुविदूरविदूरं । सतं च, भिक्खवे, धम्मो^३
असतं च धम्मो — इदं चतुत्थं सुविदूरविदूरं । इमानि खो, भिक्खवे,
चत्तारि सुविदूरविदूरानि ति ।

१ हीनपणीता — सी०, स्या०, रो० । २. धम्मा — सी०, स्या० ।

R. 345

“नम च दूरे पथवी च दूर,
पार समुद्रस्त तदाह दूर ।
मतो च वेरोचनो भ्रमुदेति,
पमङ्करो यत्थ च भत्थमेति ॥

3

“ततो ह्वे’ दूरतर वदन्ति,
सत्त च धम्म असत्त च धम्म ।
अध्यायिको होति सत्त समागमो,
माव पि तिठ्ठेय्य तथेव होति ॥

,10

क्षिप्प हि’ धेति’ असत्त समागमो,
तस्मा सत्त धम्मो असत्थि भारका’ ति ॥

अत्येव सुत्तन्तो ति ? भामन्ता ।

तेन हि न वत्तव्य — “कुसलाकुसला सावज्जानवज्जा हीन
पणीता बण्हसुक्कसप्पटिभागा धम्मा सम्मुखीभाव भागच्छन्ती” ति ।

१६ न वत्तव्य — ‘परिभोगमय पुञ्ञं वट्ठती’ ति ? भामन्ता ।

15

ननु युत्त भगवता —

“भारामरोपा’ वनरोपा, ये जना सेतुवारखा ।
पप च उप्पान च, ये ददन्ति उपत्तस्य ॥

P. 2.2

‘तस दिया च रत्तो च सदा पुञ्ञं पवट्ठति ।
धम्मट्ठा सीससम्पन्ना, ते जना सग्गगामिनो” ति ॥

20

अत्येव सुत्तन्तो ति ? भामन्ता ।

तेन हि परिभोगमय पुञ्ञं वट्ठती ति ।

न वत्तव्य — “परिभोगमय पुञ्ञं वट्ठती’ ति ? भामन्ता ।

K. 316

ननु युत्त भगवता — वत्तारोम भिक्षाये, पुञ्ञाभिगन्ता
गुग्गमाभिगन्ता गुग्गमाहारा गोवग्गिना गुग्गविपाणा सग्गसवत्तानि
२३ द्रव्याय वत्ताय मनापाय हिताय गुणाय गंवत्तानि । वत्तम वत्तारा ?
यस्य भिक्षाय भिक्षु पीयस परिभुञ्ञमामो धनमाणा पत्तोममापि
उगगन्तव्य विहग्गि चणमाणा सग्ग पुञ्ञाभिगन्ता गुग्गमाभिगन्ता

सुखस्साहारो सोवग्गिको सुखविपाको सग्गसंवत्तनिको इट्ठाय कन्ताय मनापाय हिताय सुखाय सवत्तति । यस्स, भिक्खवे, भिक्खु पिण्डपात परिभुञ्जमानो . पे० . सेनासन परिभुञ्जमानो पे० . गिलान-पच्चयभेसज्जपरिक्खार परिभुञ्जमानो अप्पमाण चेतोसमाधि उपसम्पज्ज विहरति, अप्पमाणो तस्स पुञ्जाभिसन्दो कुसलाभिसन्दो 5 सुखस्साहारो सोवग्गिको सुखविपाको सग्गसंवत्तनिको इट्ठाय कन्ताय मनापाय हिताय सुखाय सवत्तति । इमे खो, भिक्खवे, चत्तारो पुञ्जाभिसन्दा कुसलाभिसन्दा सुखस्साहारा सोवग्गिका सुखविपाका सग्गसवत्तनिका इट्ठाय कन्ताय मनापाय हिताय सुखाय संवत्तन्ती” ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता । 10

तेन हि परिभोगमय पुञ्ज वड्ढती ति ।

१७ *परिभोगमयं पुञ्जं वड्ढती ति ? आमन्ता ।

दायको दान देति, पटिग्गाहको पटिग्गहेत्वा न परिभुञ्जति छड्ढेति विस्सज्जेति, होति पुञ्ज ति ? आमन्ता ।

हज्जिच दायको दान देति, पटिग्गाहको पटिग्गहेत्वा न परि- 15 भुञ्जति छड्ढेति विस्सज्जेति, होति पुञ्ज, नो च वत रे वत्तब्बे — “परिभोगमयं पुञ्ज वड्ढती” ति ।

*परिभोगमय पुञ्ज वड्ढती ति ? आमन्ता ।

दायको दान देति, पटिग्गाहके पटिग्गहिते राजानो वा हरन्ति, चोरा वा हरन्ति, अग्गि वा दहति^१, उदक वा वहति, अप्पिया वा दायादा 20 हरन्ति, होति पुञ्ज ति ? आमन्ता ।

हज्जिच दायको दानं देति, पटिग्गाहके पटिग्गहिते राजानो वा हरन्ति, चोरा वा हरन्ति, अग्गि वा दहति, उदक वा वहति, अप्पिया वा दायादा हरन्ति, होति पुञ्ज, नो च वत रे वत्तब्बे — “परिभोगमय पुञ्जं वड्ढती” ति ।

B 260

R 347

25

६६(६) इतोदिन्नकथा

१८ *इतो दिन्नेन तत्थ यापेन्ती ति ? आमन्ता ।

इतो चीयर वेन्ति त चीयर तत्प परिभुञ्जन्ती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

इतो पिण्डपात वेन्ति, इतो सेनासन वेन्ति, इतो गिलानपञ्चय-
मेसज्जपरिक्खार वेन्ति, इतो खादनीय वेन्ति, इतो भोजनीय वेन्ति, इतो
५ पानीय वेन्ति, त' पानीय' तत्प परिभुञ्जन्ती ति ? न हेव वत्तब्ब ।
पे० ।

*इतो दिग्गेन तत्प यापेन्ती ति ? भामन्ता ।

अञ्जो अञ्जस्स कारको परकत' सुखदुक्ख अञ्जो करोति,
अञ्जो पटिसवेवेती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१० १६ १ न वत्तब्ब — “इतो दिग्गेन तत्प यापेन्ती” ति ? भामन्ता ।

ननु पेता अत्तनो अत्थाय दान वेन्त अनुमोदेन्ति' पित्त
पसावेन्ति, पीति उप्पादेन्ति, सोमनस्स पटिलभन्ती ति ? भामन्ता ।

हृच्च पेता अत्तनो अत्थाय दान वेन्त अनुमोदेन्ति, पित्त
पसावेन्ति, पीति उप्पादेन्ति, सोमनस्स पटिलभन्ति, तेन वत रे वत्तब्बे —

११ “इतो दिग्गेन तत्प यापेन्ती” ति ।

२० १ न वत्तब्ब — “इतो दिग्गेन तत्प यापेन्ती” ति ? भामन्ता ।

ननु वुत्त भगवता —

“उत्तमे' उदक वुट्ठि', यथानिम्न पयत्तति ।

एवमेव इतो दिग्ग पेत्तान उपकप्पति ॥

२० “यथा वारिवहा पूरा, परिपूरेन्ति सागर ।

एवमेव इतो दिग्ग, पेत्तान उपकप्पति ॥

“न हि तत्प कसी अत्थि, गोरक्खेत्य न विज्जति ।

वणिज्जा सादिसी मत्थि, हिरज्जेन कयाकम्भ' ।

इतो दिग्गेन यापेन्ति पेता वासद्धुता तर्हि” ति ॥

२५ अत्थेय भुत्तन्तो ति ? भामन्ता ।

तेन हि इतो दिग्गेन तत्प यापेन्ती ति ।

२१ १ न वत्तब्ब — “इतो दिग्गेन तत्प यापेन्ती” ति ? भामन्ता ।

१-१ रो पोरकके गरिव । २ परिकत - री । ३ अनुमोदेन्ति - स्मा० ।
४ वणिजे - रया । ५ वुत्त - रो । ६ कयाकम्भ - रो ।

ननु वुत्त भगवता — “पञ्चिमानि, भिक्खवे, ठानानि सम्पस्सन्ता मातापितरो पुत्त इच्छन्ति कुले जायमान । कतमानि पञ्च ? भटो वा नो भरिस्सति, किच्च वा नो करिस्सति, कुलवसो चिरं ठस्सति^१, दायज्जं पटिपज्जिस्सति^२, अथ वा पन पेत्तान कालङ्कितान दक्खिणं अनुप्पदस्सति — इमानि खो, भिक्खवे, पञ्च ठानानि^३ सम्पस्सन्ता 5 मातापितरो पुत्त इच्छन्ति कुले जायमान ति ।

“पञ्च ठानानि सम्पस्स, पुत्त इच्छन्ति पण्डिता ।

भटो^४ वा नो भरिस्सति, किच्च वा नो करिस्सति ॥

“कुलवसो चिर तिट्ठे, दायज्ज पटिपज्जति ।

अथ वा पन पेत्तानं, दक्खिण अनुप्पदस्सति ॥

10 R 349

“ठानानेतानि सम्पस्स, पुत्त इच्छन्ति पण्डिता ।

तस्मा सन्तो सप्पुरिसा, कतञ्चू कतवेदिनो ॥

“भरन्ति मातापितरो, पुब्बे कतमनुस्सर^५” ।

करोन्ति तेस किच्चानि, यथा तं पुव्वकारिनं ॥

“ओवादकारी भटपोसी, कुलवसं अहापयं ।

15

सद्धो सीलेन सम्पन्नो, पुत्तो होति पससियो” ति ।

अत्येव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि इतो दिन्नेन तत्थ थापेन्ती ति ।

७० (७) पथवी कम्मविपाको ति कथा

२२ *पथवी कम्मविपाको ति ? आमन्ता ।

B 262

सुखवेदनिया^१ दुक्खवेदनिया^२ अदुक्खमसुखवेदनिया, सुखाय 20 वेदनाय सम्पयुत्ता, दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्ता, अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्ता, फस्सेन सम्पयुत्ता, वेदनाय सम्पयुत्ता, सञ्जाय सम्पयुत्ता, चेतनाय सम्पयुत्ता, चित्तेन सम्पयुत्ता, सारम्मणा, अत्थि ताय आवट्टना^३ आभोगो समन्नाहारो मनसिकारो चेतना पत्थना पणिधी ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

R 350

25

१ यस्सति — रो० । २ मे पटिपज्जिस्सति — सी०, पटिपज्जति — स्या०, रो० ।
३ थापानि — रो० । ४ भटो — रो० । ५ कतमनुस्सरि — सी० । ६-६ सुखवेदनीया
दुक्खवेदनीया — रो० । ७ आवज्जना — स्या० ।

ननु न सुखवेदनिया न दुःखवेदनिया न अदुःखमसुखवेदनिया,
 न सुखाय वेदनाय सम्पयुक्ता, न दुःखाय वेदनाय सम्पयुक्ता, न अदुःखम
 सुखाय वेदनाय सम्पयुक्ता, न फस्तेन सम्पयुक्ता, न वेदनाय सम्पयुक्ता, न
 सञ्ज्ञाय सम्पयुक्ता, न चेतनाय सम्पयुक्ता, न चित्तेन सम्पयुक्ता;
 ५ अनारम्भणा, नत्थि ताय भावट्टना आमोगो समभाहारो मनसिकारो
 चेतना पत्थना पणिघी ति ? भामन्ता ।

हृच्चि न सुखवेदनिया न दुःखवेदनिया पे० अनारम्भणा,
 नत्थि ताय भावट्टना पे० पणिघि, नो च वत रे वत्तब्बे — “पयवी
 कम्मविपाको” ति ।

10 “फस्सो कम्मविपाको, फस्सो सुखवेदनियो दुःखवेदनियो
 अदुःखमसुखवेदनियो सुखाय वेदनाय सम्पयुक्तो दुःखाय पे०...
 अदुःखमसुखाय वेदनाय सम्पयुक्तो फस्सेन सम्पयुक्तो वेदनाय सम्पयुक्तो
 सञ्ज्ञाय सम्पयुक्तो चेतनाय सम्पयुक्तो चित्तेन सम्पयुक्तो सारम्भणो,
 अत्थि तस्स भावट्टना पे० पणिघी ति ? भामन्ता ।

15 पयवी कम्मविपाको, पयवी सुखवेदनिया दुःखवेदनिया
 अदुःखमसुखवेदनिया सुखाय वेदनाय सम्पयुक्ता दुःखाय पे०...
 अदुःखमसुखाय वेदनाय सम्पयुक्ता फस्सेन सम्पयुक्ता वेदनाय सम्पयुक्ता
 सञ्ज्ञाय सम्पयुक्ता चेतनाय सम्पयुक्ता चित्तेन सम्पयुक्ता सारम्भणा,
 अत्थि ताय भावट्टना आमोगो समभाहारो मनसिकारो चेतना पत्थना
 20 पणिघी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

पयवी कम्मविपाको पयवी न सुखवेदनिया न दुःखवेदनिया
 पे० अनारम्भणा नत्थि ताय भावट्टना पे० पणिघी ति ?
 भामन्ता ।

25 ...पे० अनारम्भणो नत्थि तस्स भावट्टना पे० पणिघी ति ?
 न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

पयवी कम्मविपाको ति ? भामन्ता ।

पयवी पग्गहनिग्गहपगा^१ छेदनभेदनूपगा^२ ति ? भामन्ता ।

^१ सारम्भणे — छी सारम्भणा — स्वा टी । २-२ पग्गहनिग्गहपगा
 छेदनभेदनूपगा — व ।

कम्मविपाको पग्गहनिग्गहूपगो छेदनभेदनूपगो ति ? न हेवं

वत्तब्बे । . पे० ।

*लब्भा पथवी केतु विक्केतु आठपेतु ओचिनितु विचिनितुं

ति ? आमन्ता ।

लब्भा कम्मविपाको केतु विक्केतु आठपेतु ओचिनितु विचिनितु ५

ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० ।

२३ *पथवी परेस साधारणा ति ? आमन्ता ।

कम्मविपाको परेस साधारणो ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० . ।

कम्मविपाको परेस साधारणो ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता —

10

“असाधारणमञ्जेसं, अचोरहरणो^१ निधि ।

कयिराथ मच्चो, पुञ्जानि, सच्चे^२ सुचरित चरे” ति ॥

अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तब्ब — “कम्मविपाको परेस साधारणो” ति ।

*पथवी कम्मविपाको ति ? आमन्ता ।

15

पठमं पथवी सण्ठाति, पच्छा सत्ता उप्पज्जन्ती ति ? आमन्ता ।

पठमं विपाको उप्पज्जति, पच्छा विपाकपटिलाभाय कम्मं
करोन्ती ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० ।

*पथवी सब्बसत्तान कम्मविपाको ति ? आमन्ता ।

R 352

सब्बे सत्ता पथवि परिभुज्जन्ती ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० । 20

सब्बे सत्ता पथवि परिभुज्जन्ती ति ? आमन्ता ।

अत्थि केचि पथवि अपरिभुज्जित्वा परिनिब्बायन्ती ति ?
आमन्ता ।

अत्थि केचि कम्मविपाक अखेपेत्वा परिनिब्बायन्ती ति ? न
हेवं वत्तब्बे । पे० ।

25

*पथवी चक्कवत्तिसत्तस्स कम्मविपाको ति ? आमन्ता ।

अञ्जे सत्ता पथवि परिभुज्जन्ती ति ? आमन्ता ।

चक्कवत्तिसत्तस्स कम्मविपाक अञ्जे सत्ता परिभुज्जन्ती
ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

- ननु न सुखवेदनिया न दुःखवेदनिया न अदुःखमसुखवेदनिया,
 न सुखाय वेदनाय सम्पयुता, न दुःखाय वेदनाय सम्पयुता, न अदुःखम-
 सुखाय वेदनाय सम्पयुता, न फस्सेन सम्पयुता, न वेदनाय सम्पयुता, न
 सञ्ज्ञाय सम्पयुता, न चेतनाय सम्पयुता, न चित्तेन सम्पयुता,
 ५ अनारम्भणा, नत्थि ताय भावट्टना आभोगो समभ्राहारो मनसिकारो
 चेतना पत्थना पणिघी ति ? आमन्ता ।

हृत्थि न सुखवेदनिया न दुःखवेदनिया पे० अनारम्भणा,
 नत्थि ताय भावट्टना पे० पणिघि, नो च वत्त रे वत्तब्बे - "पथवी
 कम्मविपाको" ति ।

- 10 "फस्सो कम्मविपाको, फस्सो सुखवेदनियो दुःखवेदनियो
 अदुःखमसुखवेदनियो सुखाय वेदनाय सम्पयुतो दुःखाय पे०--
 अदुःखमसुखाय वेदनाय सम्पयुतो फस्सेन सम्पयुतो वेदनाय सम्पयुतो
 सञ्ज्ञाय सम्पयुतो चेतनाय सम्पयुतो चित्तेन सम्पयुतो सारम्भणो",
 अत्थि तस्स भावट्टना पे० पणिघी ति ? आमन्ता ।

- 15 पथवी कम्मविपाको, पथवी सुखवेदनिया दुःखवेदनिया
 अदुःखमसुखवेदनिया सुखाय वेदनाय सम्पयुता दुःखाय पे०..
 अदुःखमसुखाय वेदनाय सम्पयुता फस्सेन सम्पयुता वेदनाय सम्पयुता
 सञ्ज्ञाय सम्पयुता चेतनाय सम्पयुता चित्तेन सम्पयुता सारम्भणा,
 अत्थि ताय भावट्टना आभोगो समभ्राहारो मनसिकारो चेतना पत्थना
 20 पणिघी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

पथवी कम्मविपाको पथवी न सुखवेदनिया न दुःखवेदनिया
 पे० अनारम्भणा, नत्थि ताय भावट्टना पे० पणिघी ति ?
 आमन्ता ।

- 25 फस्सो कम्मविपाको, फस्सो न सुखवेदनियो न दुःखवेदनियो
 .. पे० अनारम्भणो नत्थि तस्स भावट्टना पे० पणिघी ति ?
 न हेव वत्तब्बे । .. पे० ।

*पथवी कम्मविपाको ति ? आमन्ता ।

पथवी पग्गहनिग्गहूपगा^१ छेदनभेदनुपगा^२ ति ? आमन्ता ।

कम्मविपाको पग्गहनिग्गहूपगो छेदनभेदनूपगो ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० ।

*लब्भा पथवी केतु विक्केतु आठपेतु ओचिनितु विचिनितु ति ? आमन्ता ।

लब्भा कम्मविपाको केतु विक्केतु आठपेतु ओचिनितु विचिनितु 5 ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० . ।

२३ *पथवी परेस साधारणा ति ? आमन्ता ।

कम्मविपाको परेसं साधारणो ति ? न हेवं वत्तब्बे । ... पे० .. ।

कम्मविपाको परेस साधारणो ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता —

10

“असाधारणमञ्जेस, अचोरहरणो^१ निधि ।

कयिराथ मच्चो, पुञ्जानि, सच्चे^२ सुचरित चरे” ति ॥

अथेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तब्ब — “कम्मविपाको परेस साधारणो” ति ।

*पथवी कम्मविपाको ति ? आमन्ता ।

15

पठम पथवी सण्ठाति, पच्छा सत्ता उप्पज्जन्ती ति ? आमन्ता ।

पठम विपाको उप्पज्जति, पच्छा विपाकपटिलाभाय कम्म करोन्ती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*पथवी सब्बसत्तान कम्मविपाको ति ? आमन्ता ।

R 352

सब्बे सत्ता पथवि परिभुज्जन्ती ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे०. । 20

सब्बे सत्ता पथवि परिभुज्जन्ती ति ? आमन्ता ।

अत्थि केचि पथवि अपरिभुज्जित्वा परिनिब्बायन्ती ति ? आमन्ता ।

अत्थि केचि कम्मविपाक अखेपेत्वा परिनिब्बायन्ती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

25

*पथवी चक्कवत्तिसत्तस्स कम्मविपाको ति ? आमन्ता ।

अञ्जे सत्ता पथवि परिभुज्जन्ती ति ? आमन्ता ।

चक्कवत्तिसत्तस्स कम्मविपाक अञ्जे सत्ता परिभुज्जन्ती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

चक्कवत्तिसत्तस्स कम्मविपाको अळ्ळे सत्ता परिभुञ्जन्ती
ति ? भामन्ता ।

B. 264

चक्कवत्तिसत्तस्स फस्स वेदना सञ्ज्जं चेतन चित्त सद्ध विरिय
सत्ति समाधि पळ्ळं अळ्ळे सत्ता परिभुञ्जन्ती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

5 ... पे० ।

२४ १ न वत्तब्ब - "पययी कम्मविपाको" ति ? भामन्ता ।

ननु अत्थि इत्सरियसवत्तनिय' कम्म अधिपच्चसवत्तनिय कम्म
ति ? भामन्ता ।

हृच्चि अत्थि इत्सरियसवत्तनिय कम्म अधिपच्चसवत्तनिय
10 कम्म, तेन वत रे वत्तब्बे - "पययी कम्मविपाको" ति ।

७१ (=) अरामरणं विपाको ति कथा

B. 553

२५ अरामरण विपाको ति ? भामन्ता ।

सुखवेदनिय दुक्खवेदनिय अदुक्खमसुखवेदनिय, सुखाय वदनाय
सम्पयुत्त दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्त अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्त,
फस्सेन सम्पयुत्त, वेदनाय सम्पयुत्त, सञ्ज्जाय सम्पयुत्त, चेतनाय
15 सम्पयुत्त, चित्तेन सम्पयुत्त, सारम्मण, अत्थि तस्स आयट्ठना भामोयो
समभाहारो मनसिफारो चेतना पत्थना पणिघी ति ? न हेव वत्तब्बे ।
... पे०... ।

ननु न सुखवेदनिय न दुक्खवेदनिय पे० अनारम्मणं,
नत्थि तस्स आयट्ठना .. पे० पणिघी ति ? भामन्ता ।

20 हृच्चि न सुखवेदनिय न दुक्खवेदनिय प० अनारम्मण,
नत्थि तस्स आयट्ठना पे० पणिघि नो च यत रे वत्तब्बे - "अरामरण
विपाको ति ।

कस्सो विपाको पस्सो गुणवेदनियो दुक्खायदनियो .. प० -
गारम्मणो अत्थि तस्स आयट्ठना प० .. पणिघी ति ? भामन्ता ।

25 जगामरण विपाको जगामरण गुणवेदनिय दुक्खायदनिय प० -
गारम्मण अत्थि तस्स आयट्ठना प० .. पणिघी ति ? न ह्वं वत्तब्ब ।
... पे०... ।

*जरामरणं विपाको, जरामरण न सुखवेदनियं न दुक्खवेदनियं
पे० अनारम्मणं, नत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ?
आमन्ता ।

फस्सो विपाको, फस्सो न सुखवेदनियो न दुक्खवेदनियो
पे० अनारम्मणो, नत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? 5
न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

२६ *अकुसलान धम्मान जरामरणं, अकुसलानं धम्मानं
विपाको ति ? आमन्ता ।

B 265

कुसलान धम्मान जरामरण, कुसलान धम्मान विपाको ति ?
न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

10 R 354

*कुसलान धम्मान जरामरण, न वत्तब्ब — “कुसलान धम्मान
विपाको” ति ? आमन्ता ।

अकुसलान धम्मान जरामरण, न वत्तब्ब — “अकुसलान धम्मान
विपाको” ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

*कुसलान धम्मान जरामरण, अकुसलान धम्मान विपाको 15
ति ? आमन्ता ।

अकुसलान धम्मान जरामरण, कुसलानं धम्मान विपाको ति ?
न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*अकुसलान धम्मान जरामरण, न वत्तब्ब — “कुसलानं धम्मान
विपाको” ति ? आमन्ता ।

20

कुसलान धम्मान जरामरण, न वत्तब्ब — “अकुसलान धम्मानं
विपाको” ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*कुसलानं च अकुसलान च धम्मान जरामरण, अकुसलान
धम्मान विपाको ति ? आमन्ता ।

कुसलान च अकुसलान च धम्मान जरामरण, कुसलान धम्मानं 25
विपाको ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*कुसलान च अकुसलान च धम्मान जरामरण, न वत्तब्ब —
“कुसलान धम्मान विपाको” ति ? आमन्ता ।

कुसलान च अकुसलान च धम्मान जरामरण, न वत्तब्ब —
“अकुसलान धम्मान विपाको” ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० । 30

२७ न वत्तब्बे — “अरामरण विपाको” ति ? भामन्ता ।
 ननु अत्थि दुब्बणसवत्तनिय कम्म अप्पायुकसवत्तनिय कम्म
 ति ? भामन्ता ।

R. 355

हृच्च अत्थि दुब्बणसवत्तनिय कम्म अप्पायुकसवत्तनिय
 ५ कम्म तेन वत्त रे वत्तब्बे — “अरामरण विपाको” ति ।

७२(९) अरियधम्मविपाककथा

B. 266

२८ *नत्थि अरियधम्मविपाको ति ? भामन्ता ।
 ननु महप्फल सामञ्जं महप्फल ब्रह्मञ्जं ति ? भामन्ता ।
 हृच्च महप्फल सामञ्जं महप्फल ब्रह्मञ्जं, नो च वत्त रे
 वत्तब्बे — “नत्थि अरियधम्मविपाको” ति ।

10 *नत्थि अरियधम्मविपाको ति ? भामन्ता ।
 ननु अत्थि सोत्तापत्तिफल ति ? भामन्ता ।
 हृच्च अत्थि सोत्तापत्तिफल, नो च वत्त रे वत्तब्बे — ‘नत्थि
 अरियधम्मविपाको’ ति ।

ननु अत्थि सकदागामिफल पे० अनागामिफल पे०...
 15 अरहत्तफल ति ? भामन्ता ।
 हृच्च अत्थि अरहत्तफल नो च वत्त रे वत्तब्बे — “नत्थि अरिय
 धम्मविपाको’ ति ।

*सोत्तापत्तिफल न विपाको ति ? भामन्ता ।
 दानफल न विपाको ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।
 20 सोत्तापत्तिफल न विपाको ति ? भामन्ता ।
 सीलफल पे० भावनाफल न विपाको ति ? न हेव वत्तब्बे ।
 .. पे० ।

*सकदागामिफल पे० अनागामिफल पे० अरहत्तफल
 न विपाको ति ? भामन्ता ।

R. 356 25

दानफल न विपाको ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०.. ।
 अरहत्तफल न विपाको ति ? भामन्ता ।
 सीलफल पे० भावनाफल न विपाको ति ? न हेव वत्तब्बे ।
 ... पे० ।

दानफल विपाको ति ? आमन्ता ।

सोतापत्तिफल विपाको ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० . ।

* दानफल विपाको ति ? आमन्ता ।

सकदागामिफल पे० अनागामिफलं पे० . अरहत्तफलं

विपाको ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० . ।

5

सीलफल पे० भावनाफलं विपाको ति ? आमन्ता ।

सोतापत्तिफल विपाको ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० . ।

भावनाफल विपाको ति ? आमन्ता ।

सकदागामिफल पे० अनागामिफल पे०.. अरहत्तफलं

विपाको ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० . ।

10

२६ * कामावचर कुसल सविपाकं ति ? आमन्ता ।

लोकुत्तर कुसल सविपाकं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

रूपावचरं कुसल पे० अरूपावचरं कुसल सविपाकं ति ?

आमन्ता ।

लोकुत्तरं कुसलं सविपाक ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० । 15

* लोकुत्तरं कुसल अविपाक ति ? आमन्ता ।

B 267

कामावचर कुसलं अविपाकं ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . .

लोकुत्तर कुसल अविपाकं ति ? आमन्ता ।

R 357

रूपावचर . पे० . अरूपावचर कुसल अविपाक ति ? न
हेवं वत्तब्बे । पे० ।

20

३० 'कामावचर कुसल सविपाक आचयगामी' ति ?
आमन्ता ।

लोकुत्तर कुसल सविपाक आचयगामी ति ? न हेव वत्तब्बे ।
. पे० ।

रूपावचर पे० अरूपावचरं कुसल सविपाक आचयगामी 25
ति ? आमन्ता ।

लोकुत्तरं कुसल सविपाक आचयगामी ति ? न हेव वत्तब्बे ।
... पे० ।

लोकुत्तरं कुसल सविपाक अपचयगामी ति ? आमन्ता ।

कामावचर कुसल सविपाक अपचयगामी ति ? न हेव वत्तब्बे ।
 .. पे० ।
 लोकुत्तर कुसल सविपाक अपचयगामी ति ? भामन्ता ।
 रूपावचर पे० अरूपावचर कुसल सविपाक अपचयगामी
 ५ ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

७३(१०) विपाको विपाकधम्मधम्मो ति कथा

३१ *विपाको विपाकधम्मधम्मो ति ? भामन्ता ।
 तस्स विपाको विपाकधम्मधम्मो ति ? न हेव वत्तब्बे ।
 पे० ।
 तस्स विपाको विपाकधम्मधम्मो ति ? भामन्ता ।
 १० तस्स तस्सेव नत्थि दुक्खस्स भन्तकिरिया नत्थि वट्ठुपञ्चरो
 R. ३५८ नत्थि अनुपादापरिनिव्वान ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।
 *विपाको विपाकधम्मधम्मो ति ? भामन्ता ।
 विपाको ति वा विपाकधम्मधम्मो ति वा विपाकधम्मधम्मो
 ति वा विपाको ति^१ वा एसेसे एकट्ठे समे समभागे तज्जाते ति ?
 १५ न हेव वत्तब्बे । पे० ।
 *विपाको विपाकधम्मधम्मो ति ? भामन्ता ।
 विपाको च विपाकधम्मधम्मो च विपाकधम्मधम्मो च विपाको
 च सहगता सहजाता ससट्ठा सम्पयुक्ता एकुप्पादा एकनिरोधा एकवत्थुका
 एकारम्मणा ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।
 R. २६८ २० *विपाको विपाकधम्मधम्मो ति ? भामन्ता ।
 तज्जेव भकुसल सो भकुसलस्स विपाको, तज्जेव कुसल
 सो कुसलस्स विपाको ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।
 *विपाको विपाकधम्मधम्मो ति ? भामन्ता ।
 येनेव चित्तेन पाण हनति तेनेव चित्तेन निरमे पञ्चति, येनेव
 २५ चित्तेन दान देति तेनेव चित्तेन सग्गे भोदती ति ? न हेव वत्तब्बे ।
 .. पे० ।

३२ ण वत्तब्ब - “विपाको विपाकधम्मधम्मो” ति ?

आमन्ता ।

ननु विपाका चत्तारो खन्धा अरूपिनो अञ्जमञ्जपच्चया
ति ? आमन्ता ।

हञ्चि विपाका चत्तारो खन्धा अरूपिनो अञ्जमञ्जपच्चया, 5
तेन वत रे वत्तब्बे - “विपाको विपाकधम्मधम्मो” ति ।

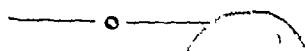
सत्तमो वग्गो ।

तत्सुद्धानं

सङ्गहो, सम्पयुत्तो^१, चेतसिको धम्मो, चेतसिकं दान, परिभोग-
मयं पुञ्ज वड्ढति, इतो दिन्नेन तत्थ यापेन्ति, पथवी कम्मविपाको,
जरामरणं विपाको, नत्थि अरियधम्मविपाको, विपाको विपाकधम्म-
धम्मो ति ।

R 359

10

ननु अत्थि असुरकायो ति, आमन्ता ।

हज्चि अत्थि असुरकायो, तेन वत रे वत्तब्बे – “छ गतियो” ति ।

७५(२) अन्तराभवकथा

३ *अत्थि अन्तराभवो ति ? आमन्ता ।

कामभवो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अत्थि अन्तराभवो ति ? आमन्ता ।

5

रूपभवो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अत्थि अन्तराभवो ति ? आमन्ता ।

अरूपभवो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अत्थि अन्तराभवो ति ? आमन्ता ।

कामभवस्स च रूपभवस्स च अन्तरे अत्थि अन्तराभवो ति ? 10
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अत्थि अन्तराभवो ति ? आमन्ता ।

रूपभवस्स च अरूपभवस्स च अन्तरे अत्थि अन्तराभवो ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*कामभवस्स च रूपभवस्स च अन्तरे नत्थि अन्तराभवो ति ? 15 B 270
आमन्ता ।

हज्चि कामभवस्स च रूपभवस्स च अन्तरे नत्थि अन्तराभवो,
नो च वत रे वत्तब्बे – “अत्थि अन्तराभवो” ति ।

रूपभवस्स च अरूपभवस्स च अन्तरे नत्थि अन्तराभवो ति ?
आमन्ता ।

20 R 362

हज्चि रूपभवस्स च अरूपभवस्स च अन्तरे नत्थि अन्तराभवो,
नो च वत रे वत्तब्बे – “अत्थि अन्तराभवो” ति ।

४ *अत्थि अन्तराभवो ति ? आमन्ता ।

पञ्चमी सा योनि, छट्ठमी सा गति, अट्ठमी सा विज्जाणट्ठित्ति,
दसमो सो सत्तावासो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

25

अत्थि अन्तराभवो ति ? आमन्ता ।

अन्तराभवो भवो गति सत्तावासो ससारो योनि विज्जाणट्ठित्ति
अत्तभावपटिलाभो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

८. अट्टमो वग्गो

७४(१) छगसिकथा

R 360

१ *छ गतियो ति ? भामन्ता ।

ननु पञ्च गतियो वुत्ता भगवता — निरयो, तिरञ्छानयोनि,
पेत्तिविसयो, मनुस्सा, देवा ति ? भामन्ता ।

हञ्चि पञ्च गतियो वुत्ता भगवता — निरयो, तिरञ्छानयोनि
५ पेत्तिविसयो, मनुस्सा, देवा, नो च वत रे वत्तब्बे — “छ गतियो” ति ।

B 269

*छ गतियो ति ? भामन्ता ।

ननु कालकञ्चिका^१ असुरा पेत्तान समानवण्णा समानभोगा
समानाहारा समानायुका पेत्तेहि सह आवाहविवाह गच्छन्ती ति ?
भामन्ता ।

१० हञ्चि कालकञ्चिका असुरा पेत्तान समानवण्णा समानभोगा
समानाहारा समानायुका पेत्तेहि सह आवाहविवाह गच्छन्ति, नो च वत
रे वत्तब्बे — ‘छ गतियो’ ति ।

*छ गतियो ति ? भामन्ता ।

ननु वेपचित्तिपरिस्ता^२ देवान समानवण्णा समानभोगा समाना
१५ हारा समानायुका देवेहि सह आवाहविवाह गच्छन्ती ति ? भामन्ता ।

हञ्चि वेपचित्तिपरिस्ता देवान समानवण्णा समानभोगा
समानाहारा समानायुका देवेहि सह आवाहविवाह गच्छन्ति, नो च
वत रे वत्तब्बे — ‘छ गतियो’ ति ।

*छ गतियो ति ? भामन्ता ।

२० ननु वेपचित्तिपरिस्ता पुब्बदेवा ति ? भामन्ता ।

हञ्चि वेपचित्तिपरिस्ता पुब्बदेवा नो च वत रे वत्तब्बे — ‘छ
गतियो’ ति ।

२ १ न वत्तब्ब — छ गतियो’ ति ? भामन्ता ।

१ कालकञ्चिका — सी स्वा कालकञ्चिका — सी एवमुपरि पि । २ वेपचित्ति-
परिस्ता — सी एवमुपरि पि ।

ननु अत्थि असुरकायो ति, आमन्ता ।

R 361

हज्चि अत्थि असुरकायो, तेन वत रे वत्तब्बे — “छ गतियो” ति ।

७५(२) अन्तराभवकथा

३ *अत्थि अन्तराभवो ति ? आमन्ता ।

कामभवो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अत्थि अन्तराभवो ति ? आमन्ता ।

5

रूपभवो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अत्थि अन्तराभवो ति ? आमन्ता ।

अरूपभवो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अत्थि अन्तराभवो ति ? आमन्ता ।

कामभवस्स च रूपभवस्स च अन्तरे अत्थि अन्तराभवो ति ? 10
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अत्थि अन्तराभवो ति ? आमन्ता ।

रूपभवस्स च अरूपभवस्स च अन्तरे अत्थि अन्तराभवो ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*कामभवस्स च रूपभवस्स च अन्तरे नत्थि अन्तराभवो ति ? 15 B 270
आमन्ता ।

हज्चि कामभवस्स च रूपभवस्स च अन्तरे नत्थि अन्तराभवो,
नो च वत रे वत्तब्बे — “अत्थि अन्तराभवो” ति ।

रूपभवस्स च अरूपभवस्स च अन्तरे नत्थि अन्तराभवो ति ?
आमन्ता ।

20 R 362

हज्चि रूपभवस्स च अरूपभवस्स च अन्तरे नत्थि अन्तराभवो,
नो च वत रे वत्तब्बे — “अत्थि अन्तराभवो” ति ।

४ *अत्थि अन्तराभवो ति ? आमन्ता ।

पञ्चमी सा योनि, छट्ठमी सा गति, अट्ठमी सा विज्जाणट्ठिति,
दसमी सो सत्तावासो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 25

अत्थि अन्तराभवो ति ? आमन्ता ।

अन्तराभवो भवो गति सत्तावासो ससारो योनि विज्जाणट्ठिति
अत्तभावपटिलाभो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अतिय अन्तराभवूपग कम्म ति ? न हेव वत्तब्बे । ... ५०... ।

अतिय अन्तराभवूपगा सत्ता ति ? न हेव वत्तब्बे । ... ५०... ।

अन्तराभवे सत्ता जायन्ति जीयन्ति मीयन्ति चवन्ति उपपज्जन्ति
ति ? न हेव वत्तब्बे पे० ।

५ अन्तराभवे अतिय रूप'वेदना सञ्ज्ञा सहकारा विञ्ज्ञाण ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अन्तराभवो पञ्चवोकारभवो'ति ? न हेव वत्तब्बे । .. ५०...

५ *अतिय कामभवो, कामभवो भवो गति सत्तावासो ससारे
योनि विञ्ज्ञाणद्विति अत्तभावपटिलाभो ति ? आमन्ता ।

१० अतिय अन्तराभवो, अन्तराभवो भवो गति सत्तावासो ससारे
योनि विञ्ज्ञाणद्विति अत्तभावपटिलाभो ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

अतिय कामभवूपग कम्म ति ? आमन्ता ।

अतिय अन्तराभवूपग कम्म ति ? न हेव वत्तब्बे । .. ५०... ।

१५ अतिय कामभवूपगा सत्ता ति ? आमन्ता ।

R ५८३ अतिय अन्तराभवूपगा सत्ता ति ? न हेव वत्तब्बे । .. ५०... ।
कामभवे सत्ता जायन्ति जीयन्ति मीयन्ति चवन्ति उपपज्जन्ती
ति ? आमन्ता ।

अन्तराभव सत्ता जायन्ति जीयन्ति मीयन्ति चवन्ति उपपज्जन्ती
० ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

कामभव अतिय रूप यत्ना सञ्ज्ञा सहकारा विञ्ज्ञाण ति ?
आमन्ता ।

अन्तराभव अतिय रूप वेदना सञ्ज्ञा सहकारा विञ्ज्ञाण ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२५ कामभवो पञ्चवोकारभवो ति ? आमन्ता ।

पञ्चगमया पञ्चवोकारभवो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अतिय कामभवो कामभवो भवो गति सत्तावासो ससारे
विञ्ज्ञाणद्विति अत्तभावपटिलाभो ति ? आमन्ता ।

अतिय पञ्चगमया पञ्चगमयो भवो गति सत्तावासो ससारे

योनि विज्ज्ञाणद्विति अत्तभावपटिलाभो ति ? न हेवं वत्तब्बे ।
 . पे०... ।

B 271

अत्थि रूपभवूपगं कम्मं ति ? आमन्ता ।

अत्थि अन्तराभवूपगं कम्मं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

अत्थि रूपभवूपगा सत्ता ति ? आमन्ता ।

5

अत्थि अन्तराभवूपगा सत्ता ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

रूपभवे सत्ता जायन्ति जीयन्ति मीयन्ति चवन्ति उपपज्जन्ती

ति ? आमन्ता ।

अन्तराभवे सत्ता जायन्ति जीयन्ति मीयन्ति चवन्ति उपपज्जन्ती

ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

10

रूपभवे अत्थि रूपं वेदना सज्ज्ञा सङ्खारा विज्ज्ञाणं ति ?

आमन्ता ।

R 364

अन्तराभवे अत्थि रूपं वेदना सज्ज्ञा सङ्खारा विज्ज्ञाण ति ?

न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

रूपभवो पञ्चवोकारभवो ति ? आमन्ता ।

15

अन्तराभवो पञ्चवोकारभवो ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० ।

*अत्थि अरूपभवो, अरूपभवो भवो गति सत्तावासो ससारो
 योनिं विज्ज्ञाणद्विति अत्तभावपटिलाभो ति ? आमन्ता ।

अत्थि अन्तराभवो, अन्तराभवो भवो गति सत्तावासो ससारो

योनि विज्ज्ञाणद्विति अत्तभावपटिलाभो ति ? न हेवं वत्तब्बे । 20

...पे० . ।

अत्थि अरूपभवूपगं कम्मं ति ? आमन्ता ।

अत्थि अन्तराभवूपगं कम्मं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

अत्थि अरूपभवूपगा सत्ता ति ? आमन्ता ।

अत्थि अन्तराभवूपगा सत्ता ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० । 25

अरूपभवे सत्ता जायन्ति जीयन्ति मीयन्ति चवन्ति उपपज्जन्ती

ति ? आमन्ता ।

अन्तराभवे सत्ता जायन्ति जीयन्ति मीयन्ति चवन्ति उपपज्जन्ती

ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

अरूपभवे अत्थि वेदना सज्ज्ञा सङ्खारा विज्ज्ञाण ति ? 30
 आमन्ता ।

अन्तराभवो अस्ति वेत्ना सञ्ज्ञा सङ्ख्या विज्ञाण ति ? न
हेव वत्तव्वे । पे० ।

अरूपभवो चतुर्वोकारभवो ति ? आमन्ता ।

R. 363 अन्तराभवो चतुर्वोकारभवो ति ? न हेव वत्तव्वे । .. पे०... ।

5 ६ *अस्ति अन्तराभवो ति ? आमन्ता ।

सच्चसञ्ज्ञेव सत्तान अस्ति अन्तराभवो ति ? न हेव वत्तव्वे ।

पे० ।

सच्चसञ्ज्ञेव सत्तान नस्ति अन्तराभवो ति ? आमन्ता ।

हृदिच सच्चसञ्ज्ञेव सत्तान नस्ति अन्तराभवो, नो च वत रे

10 वत्तव्वे - 'अस्ति अन्तराभवो' ति ।

*अस्ति अन्तराभवो ति ? आमन्ता ।

आनन्तरियस्स पुग्गलस्स अस्ति अन्तराभवो ति ? न हव
वत्तव्वे । पे० ।

आनन्तरियस्स पुग्गलस्स नस्ति अन्तराभवो ति ? आमन्ता ।

15 हृदिच आनन्तरियस्स पुग्गलस्स नस्ति अन्तराभवो, नो च वत
रे वत्तव्वे - "अस्ति अन्तराभवो" ति ।

20 न आनन्तरियस्स पुग्गलस्स अस्ति अन्तराभवो ति ? आमन्ता ।

आनन्तरियस्स पुग्गलस्स अस्ति अन्तराभवो ति ? न हव
वत्तव्वे । पे० ।

20 आनन्तरियस्स पुग्गलस्स नस्ति अन्तराभवो ति ? आमन्ता ।

न आनन्तरियस्स पुग्गलस्स नस्ति अन्तराभवो ति ? न हव
वत्तव्वे । पे० ।

निग्गुणस्स पुग्गलस्स पे० अ।ञ्जगसुणस्स पुग्गलस्स

.. पे० अग्गुणस्स पुग्गलस्स अस्ति अन्तराभवो ति ? न हव वत्तव्वे ।

25 पे० ।

अग्गुणस्स पुग्गलस्स नस्ति अन्तराभवो ति ? आमन्ता ।

हृदिच अग्गुणस्स पुग्गलस्स नस्ति अन्तराभवो, नो च वत रे

वत्तव्वे - अस्ति अन्तराभवो ति ।

न अग्गुणस्स पुग्गलस्स अस्ति अन्तराभवो ति ? आमन्ता ।

1 अन्तराभवो ति ? आमन्ता ।

अरूपपगस्स पुग्गलस्स अत्थि अन्तराभवो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

R 366

अरूपपगस्स पुग्गलस्स नत्थि अन्तराभवो ति ? आमन्ता ।
न अरूपपगस्स पुग्गलस्स नत्थि अन्तराभवो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

5

७ न वत्तब्ब अत्थि अन्तराभवो ति ? आमन्ता ।
ननु अन्तरापपरिनिब्बायी^१ पुग्गलो अत्थी ति ? आमन्ता ।
हञ्चि अन्तरापपरिनिब्बायी पुग्गलो अत्थि, तेन^२ वत रे वत्तब्बे - “अत्थि अन्तराभवो” ति ।

*अन्तरापपरिनिब्बायी पुग्गलो अत्थी ति कत्वा अत्थि अन्तराभवो ति ? आमन्ता ।

10

उपहञ्चपरिनिब्बायी पुग्गलो अत्थी ति कत्वा अत्थि उपहञ्च-
भवो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

अन्तरापपरिनिब्बायी पुग्गलो अत्थी ति कत्वा अत्थि अन्तराभवो ति ? आमन्ता ।

15

असङ्खारपरिनिब्बायी पुग्गलो पे० ससङ्खारपरिनिब्बायी
पुग्गलो अत्थी ति कत्वा अत्थि ससङ्खारभवो ति ? न हेव वत्तब्बे ।
... पे० ।

७६(३) कामगुणकथा

८. *पञ्चेव कामगुणा कामघातू ति ? आमन्ता ।

ननु अत्थि तप्पटिसंयुतो^३ छन्दो ति ? आमन्ता ।

20

हञ्चि अत्थि तप्पटिसंयुतो छन्दो, नो च वत रे वत्तब्बे -
“पञ्चेव कामगुणा कामघातू” ति ।

B 273

ननु अत्थि तप्पटिसंयुतो रागो तप्पटिसंयुतो छन्दो
तप्पटिसंयुतो छन्दरागो तप्पटिसंयुतो सङ्कप्पो तप्पटिसंयुतो
रागो तप्पटिसंयुतो सङ्कप्परागो तप्पटिसंयुता पीति तप्पटि-
संयुतं सोमनस्स तप्पटिसंयुत पीतिसोमनस्सं ति ? आमन्ता ।

R 367

25

१ अन्तरापपरिनिब्बायि - सी०, स्या०, एवमुपरि पि । २ नो - स्या० । ३ तप्पटि-
संयुतो - सी०, रो०, म०, एवमुपरि पि ।

हृद्विष्य अस्ति तत्पटिसमुत्त पीतिसोमनस्स, नो च वत रे
वत्तव्वे - "पञ्चवेव कामगुणा कामघातू" ति ।

*पञ्चवेव कामगुणा कामघातू ति ? भ्रामन्ता ।

मनुस्सान चक्खु^१ न कामघातू ति ? न हेव वत्तव्वे

5 पे० ।

मनुस्सान सोत पे० मनुस्सान धान पे० .. मनुस्सान
जिह्वा^१ .. पे० मनुस्सान वायो पे० मनुस्सान मनो न कामघातू
ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

*मनुस्सान मनो न कामघातू ति ? भ्रामन्ता ।

10 ननु^२ युत्त भगवता -

"पञ्च कामगुणा लोके, मनोच्छ्रद्धा पवेदिता ।

एत्थ छन्द विराजेत्वा, एव दुक्खा पमुच्चती" ति ॥

अत्येव सुत्तन्तो ति ? भ्रामन्ता ।

तेन हि न वत्तव्व - "मनुस्सान मनो न कामघातू" ति ।

15 ६ *पञ्चवेव कामगुणा कामघातू ति ? भ्रामन्ता ।

कामगुणा भवो गति सत्तावासो ससारो योनि विज्झाणट्ठिति
प्रतभायपटिसाभो ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

अस्ति कामगुणूपग मम्म ति ? न हेव वत्तव्वे । .. पे० .. ।

अस्ति कामगुणूपगा मत्ता ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० .. ।

20 कामगुण सत्ता जायन्ती जीयन्ति मीयन्ति चयन्ति उपपज्जन्ती
ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

कामगुण अस्ति रूप वदता सज्झा मद्दारा विज्झाण ति ?
१ हेव वत्तव्व । पे० ।

कामगुणा पञ्चायोकाग्भवो ति ? न हेव वत्तव्वे । .. पे० .. ।

25 कामगुणे गम्मागम्बुद्धा उणग्गन्ति पज्जेवगम्बुद्धा उणग्गन्ति
गायामुण उणग्गन्ता ति ? १ हेव वत्तव्वे । पे० ।

कामगुण भवो गति गमावासो गमारो यानि विज्झाणट्ठिति
प्रतभायपटिसाभो ति ? भ्रामन्ता ।

कामगुणा भवो गति सत्तावासो ससारो योनि विज्जाणट्ठिति
अत्तभावपटिलाभो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अत्थि कामधातूपग कम्मं ति ? आमन्ता ।

अत्थि कामगुणूपग कम्म ति ? न हेव वत्तब्बे । ... पे०.. ।

B 274

अत्थि कामधातूपगा सत्ता ति ? आमन्ता ।

5

अत्थि कामगुणूपगा सत्ता ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे०. ।

*कामधातुया सत्ता जायन्ति जीयन्ति मीयन्ति चवन्ति
उपपज्जन्ती ति ? आमन्ता ।

कामगुणे सत्ता जायन्ति जीयन्ति मीयन्ति चवन्ति उपपज्जन्ती
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

10

कामधातुया अत्थि रूप वेदना सज्जा सङ्खारा विज्जाण ति ?
आमन्ता ।

कामगुणे अत्थि रूप वेदना सज्जा सङ्खारा विज्जाण ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

कामधातु पञ्चवोकारभवो ति ? आमन्ता ।

15

कामगुणा पञ्चवोकारभवो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०. ।

R 369

कामधातुया सम्मासम्बुद्धा उपपज्जन्ति, पञ्चेकसम्बुद्धा
उपपज्जन्ति, सावकयुग उपपज्जती ति ? आमन्ता ।

कामगुणे^१ सम्मासम्बुद्धा उपपज्जन्ति, पञ्चेकसम्बुद्धा उपपज्जन्ति,
सावकयुग उपपज्जती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

20

१० तन वत्तब्ब - “पञ्चेव कामगुणा कामधातू” ति ?
आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता - “पञ्चिमे, भिक्खवे, कामगुणा ! कतम
पञ्च ? चक्खुविज्जेय्या रूपा इट्ठा कन्ता मनापा पियरूपा कामूपसहिता
रजनीया, सोतविज्जेय्या सद्दा पे० घानविज्जेय्या गन्धा पे०
जिह्वाविज्जेय्या रसा पे० कायविज्जेय्या फोट्ठब्बा इट्ठा कन्ता
मनापा पियरूपा कामूपसहिता रजनीया - इमे खो, भिक्खवे, पञ्च
कामगुणा” ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

25

तेन हि पञ्चेव कामगुणा कामधातू ति ।

७७(४) कामकथा

११ *पञ्चेवायतना कामा ति ? भ्रामन्ता ।

ननु अत्थि तप्पटिसमुत्तो^१ छन्दो ति ? भ्रामन्ता ।

हृच्चि अत्थि तप्पटिसमुत्तो छन्दो, नो च वत्त रे वत्तब्बे -
“पञ्चेवायतना कामा” ति ।

५ ननु अत्थि तप्पटिसमुत्तो रागो तप्पटिसमुत्तो^२ छन्दो^३ तप्पटि
समुत्तो छन्दरागो तप्पटिसमुत्तो सङ्कप्पो तप्पटिसमुत्तो रागो तप्पटिसमुत्तो
सङ्कप्परागो तप्पटिसमुत्ता पीति तप्पटिसमुत्त सोमनस्स तप्पटिसमुत्त
पीतिसोमनस्स ति ? भ्रामन्ता ।

हृच्चि अत्थि तप्पटिसमुत्त पीतिसोमनस्स, नो च वत्त रे
१० वत्तब्बे - “पञ्चेवायतना कामा” ति ।

१२ १ न वत्तब्ब - “पञ्चेवायतना कामा” ति ? भ्रामन्ता ।

ननु वुत्त भगवता - “पञ्चिमे, भिक्खवे, कामगुणा ! क्तमे
पञ्च ? चक्खुविञ्जेय्या रूपा पे० कायविञ्जेय्या फोढुब्बा इद्धा
कन्ता मनापा पियरूपा कामूपसहिता रजनीया - इमे सो, भिक्खवे,
१५ पञ्च कामगुणा” ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? भ्रामन्ता ।

तेन हि पञ्चेवायतना कामा ति ।

*पञ्चेवायतना कामा ति ? भ्रामन्ता ।

ननु वुत्त भगवता - “पञ्चिमे, भिक्खवे, कामगुणा ! क्तमे
पञ्च ? चक्खुविञ्जेय्या रूपा पे० कायविञ्जेय्या फोढुब्बा इद्धा
२० मन्ता मनापा पियरूपा कामूपसहिता रजनीया - इमे सो, भिक्खव,
पञ्च कामगुणा । अपि च, भिक्खवे, नेते कामा कामगुणा नामते
अरियस्स विनये वुच्चन्ति -

“सङ्कप्परागो पुरिसस्स कामो ,

न ते कामा यानि चित्रानि लोके ।

२५ सङ्कप्परागो पुरिसस्स कामो ,

तिट्ठन्ति चित्रानि तथेव लोके ।

अथेत्थ घोरा विनयन्ति छन्द’ ति ॥

अत्थेय मुत्तन्तो ति ? भ्रामन्ता ।

तेन हि न यत्तव्य - पञ्चेवायतना कामा’ ति ।

७८(५) रूपधातुकथा

१३ *रूपिनो धम्मा रूपधातू ति ? आमन्ता ।

रूप भवो गति सत्तावासो संसारो योनि विज्जाणट्ठिति

R 371

अत्तभावपटिलाभो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

B 276

अत्थि रूपूपग कम्म ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

अत्थि रूपूपगा सत्ता ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 5

रूपे सत्ता जायन्ति जीयन्ति मीयन्ति चवन्ति उपपज्जन्ती ति ?

न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

रूपे अत्थि रूप वेदना सज्जा सङ्खारा विज्जाण ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

रूप पञ्चवोकारभवो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... । 10

*रूपधातु भवो गति पे० अत्तभावपटिलाभो ति ? आमन्ता ।

रूप भवो गति पे अत्तभावपटिलाभो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

अत्थि रूपधातूपगं कम्मं ति ? आमन्ता ।

अत्थि रूपूपग कम्मं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० । 15

अत्थि रूपधातूपगा सत्ता ति ? आमन्ता ।

अत्थि रूपूपगा सत्ता ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*रूपधातुया सत्ता जायन्ति जीयन्ति मीयन्ति चवन्ति उपपज्जन्ती ति ? आमन्ता ।

रूपे सत्ता जायन्ति जीयन्ति मीयन्ति चवन्ति उपपज्जन्ती ति ? 20
न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

रूपधातुया अत्थि रूप वेदना सज्जा सङ्खारा विज्जाण ति ? आमन्ता ।

रूपे अत्थि रूप वेदना सज्जा सङ्खारा विज्जाण ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 25

रूपधातु पञ्चवोकारभवो ति ? आमन्ता ।

R 372

रूप पञ्चवोकारभवो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१४ *रूपिनो धम्मा रूपधातु, कामधातुया अत्थि रूप ति ? आमन्ता ।

सा व कामघातु, सा रूपघातु ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे०... ।

सा व कामघातु, सा रूपघातु ति ? आमन्ता ।

काममवेन समभागतो पुग्गलो द्वीहि भवेहि समभागतो होति

- काममवेन च रूपमवेन चा ति ? न हेव वत्तब्बे ।

७६(१) अरूपघातुकथा

१५ *अरूपिनो घम्मा अरूपघातु ति ? आमन्ता ।

५ वेदना भवो गति सत्तावासो ससारो योनि विञ्ज्याणट्ठिति

अतभावपटिलाभो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अत्थि वेदनूपग कम्म ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

अत्थि वेदनूपगा सत्ता ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

वेदनाय सत्ता जायन्ति जीयन्ति मीयन्ति भवन्ति उपपज्जन्ती

१० ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

वेदनाय अत्थि वेदना सञ्ज्ञा सङ्खारा विञ्ज्याण ति ? न

हेव वत्तब्बे । पे० ।

वेदना चतुवोकारभवो ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० ।

*अरूपघातु भवो गति पे० अतभावपटिलाभो ति ?

१५ आमन्ता ।

वेदना भवो गति पे०... अतभावपटिलाभो ति ? न हेव

वत्तब्बे । पे०... ।

अत्थि अरूपघातूपग कम्म ति ? आमन्ता ।

अत्थि वेदनूपग कम्म ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

२० अत्थि अरूपघातूपगा सत्ता ति ? आमन्ता ।

अत्थि वेदनूपगा सत्ता ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

*अरूपघातुया सत्ता जायन्ति जीयन्ति मीयन्ति भवन्ति उपपज्जन्ती ति ? आमन्ता ।

वन्नाय सत्ता जायन्ति जीयन्ति मीयन्ति भवन्ति उपपज्जन्ती

२५ ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अरूपघातुया अत्थि वन्ना सञ्ज्ञा सङ्खारा विञ्ज्याणं ति ?

आमन्ता ।

वेदनाय अत्थि वेदना सञ्ज्ञा सङ्खारा विञ्ज्ञाणं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

अरूपधातु चतुवोकारभवो ति ? आमन्ता ।

वेदना चतुवोकारभवो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

१६ *अरूपिनो धम्मा अरूपधातु, कामधातुया अत्थि वेदना ५

सञ्ज्ञा सङ्खारा विञ्ज्ञाण ति ? आमन्ता ।

सा व कामधातु, सा अरूपधातू ति ? न हेव वत्तब्बे ।

... पे० ।

सा व कामधातु, सा अरूपधातू ति ? आमन्ता ।

कामभवेन समन्नागतो पुग्गलो द्वीहि भवेहि समन्नागतो होति — 10

कामभवेन च अरूपभवेन चा ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*रूपिनो धम्मा रूपधातु, अरूपिनो धम्मा अरूपधातु, कामधातुया अत्थि रूपं वेदना सञ्ज्ञा सङ्खारा विञ्ज्ञाण ति ? आमन्ता ।

R 374

सा व कामधातु, सा रूपधातु, सा अरूपधातू ति ? न हेवं वत्तब्बे । .. पे० ।

15

सा व कामधातु, सा रूपधातु, सा अरूपधातू ति ? आमन्ता ।

कामभवेन समन्नागतो पुग्गलो तीहि भवेहि समन्नागतो होति —

कामभवेन च रूपभवेन च अरूपभवेन चा ति ? न हेव वत्तब्बे ।

.. पे० ।

८० (७) रूपधातुया आयतनकथा

१७ *अत्थि सल्लायतनिको अत्तभावो रूपधातुया ति ? 20 B 278

आमन्ता ।

अत्थि तत्थ घानायतन ति ? आमन्ता ।

अत्थि तत्थ गन्धायतन ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

अत्थि तत्थ जिह्वायतनं ति ? आमन्ता ।

अत्थि तत्थ रसायतन ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 25

अत्थि तत्थ कायायतन ति ? आमन्ता ।

अत्थि तत्थ फोढुब्बायतनं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*नत्थि तत्थ गन्धायतन ति ? आमन्ता ।

नस्मि तस्य धानायतनं ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे०... ।

नस्मि तस्य रसायतनं ति ? भामन्ता ।

नस्मि तस्य जिह्वायतनं ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

नस्मि तस्य फोट्टब्बायतनं ति ? भामन्ता ।

R. 375 5

नस्मि तस्य कायायतनं ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

१८ *अस्मि तस्य चक्खायतनं, अस्मि रूपायतनं ति ?
भामन्ता ।

अस्मि तस्य धानायतनं, अस्मि गन्धायतनं ति ? न हेव वत्तब्बे ।
.. पे० ।

10 अस्मि तस्य चक्खायतनं, अस्मि रूपायतनं ति ? भामन्ता ।

अस्मि तस्य जिह्वायतनं, अस्मि रसायतनं पे० अस्मि तस्य
वायायतनं अस्मि फोट्टब्बायतनं ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

अस्मि तस्य सोत्तायतनं, अस्मि सदायतनं .. पे०.. अस्मि
तस्य मनायतनं, अस्मि धम्ममायतनं ति ? भामन्ता ।

15 अस्मि तस्य धानायतनं, अस्मि गन्धायतनं ति ? न हेव वत्तब्बे ।
... पे० ।

अस्मि तस्य मनायतनं, अस्मि धम्ममायतनं ति ? भामन्ता ।

अस्मि तस्य जिह्वायतनं, अस्मि रसायतनं ति .. पे०.. अस्मि
तस्य वायायतनं अस्मि फोट्टब्बायतनं ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

20 अस्मि तस्य धानायतनं नस्मि गन्धायतनं ति ? भामन्ता ।

अस्मि तस्य चक्खायतनं, नस्मि रूपायतनं ति ? न हेव वत्तब्बे ।
... पे० ।

अस्मि तस्य धानायतनं, नस्मि गन्धायतनं ति ? भामन्ता ।

अस्मि तस्य वायायतनं नस्मि सदायतनं पे०.. अस्मि तस्य
25 मातायतनं अस्मि धम्ममायतनं ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अस्मि तस्य जिह्वायतनं अस्मि रसायतनं पे० अस्मि तस्य
वायायतनं अस्मि फोट्टब्बायतनं ति ? भामन्ता ।

अस्मि तस्य सोत्तायतनं नस्मि सदायतनं ति ? न हेव
वत्तब्बे । पे०... ।

अत्थि तत्थ कायायतन, नत्थि फोटुब्बायतनं ति ? आमन्ता ।

R. 376

अत्थि तत्थ सोतायतन, नत्थि सद्दायतन पे० . अत्थि तत्थ मनायतनं, नत्थि धम्मायतन ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० ।

B. 279

१६ *अत्थि तत्थ चक्खायतन अत्थि रूपायतन, तेन चक्खुना त रूपं पस्सती ति ? आमन्ता ।

5

अत्थि तत्थ घानायतन अत्थि गन्धायतन, तेन घानेन तं गन्ध धायती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अत्थि तत्थ चक्खायतन अत्थि रूपायतन, तेन चक्खुना त रूप पस्सती ति ? आमन्ता ।

अत्थि तत्थ जिह्वायतन अत्थि रसायतनं, ताय जिह्वाय तं रस सायति . पे० . अत्थि तत्थ कायायतनं अत्थि फोटुब्बायतन, तेन कायेन तं फोटुब्ब फुसती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

10

*अत्थि तत्थ सोतायतन अत्थि सद्दायतन .. पे० . अत्थि तत्थ मनायतन अत्थि धम्मायतन, तेन मनेन त धम्म विजानाती ति ? आमन्ता ।

15

अत्थि तत्थ घानायतनं अत्थि गन्धायतन, तेन घानेन त गन्ध धायती ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० . ।

अत्थि तत्थ मनायतन अत्थि धम्मायतन, तेन मनेन त धम्मं विजानाती ति ? आमन्ता ।

अत्थि तत्थ जिह्वायतन अत्थि रसायतन पे० अत्थि तत्थ कायायतन अत्थि फोटुब्बायतन, तेन कायेन त फोटुब्ब फुसती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

20

*अत्थि तत्थ घानायतन अत्थि गन्धायतन, न च तेन घानेन तं गन्धं धायती ति ? आमन्ता ।

अत्थि तत्थ चक्खायतन अत्थि रूपायतनं, न च तेन चक्खुना तं रूपं पस्सती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

25

अत्थि तत्थ घानायतन अत्थि गन्धायतन, न च तेन घानेन त गन्धं धायती ति ? आमन्ता ।

R. 377

अत्थि तत्थ सोतायतन अत्थि सद्दायतनं . पे० अत्थि तत्थ

मनायतन अत्थि धम्मायतन, न च तेन मनेन त धम्म विजानाती ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अत्थि तत्थ जिह्वायतन अत्थि रसायतन पे०... अत्थि तत्थ
कायायतन अत्थि फोट्टब्बायतन, न च तेन कायेन त फोट्टब्ब फुसती ति ?

5 आमन्ता ।

अत्थि^१ तत्थ चक्खायतन अत्थि रूपायतन, न च तेन
चक्खुना त रूप पस्सती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अत्थि तत्थ कायायतन अत्थि फोट्टब्बायतन, न च तेन कायेन
त फोट्टब्ब फुसती ति ? आमन्ता^१ ।

10 अत्थि तत्थ सीतायतन अत्थि सदायतन पे०... अत्थि तत्थ
मनायतन अत्थि धम्मायतन न च तेन मनेन त धम्म विजानाती ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

B 280

२० *अत्थि तत्थ घानायतन अत्थि गघायतन तेन घानेन
त गघ घायती ति ? आमन्ता ।

15 अत्थि तत्थ भूमगघो सारगघो तच्चगन्धो पत्तगन्धो पुप्फगन्धो
फलगन्धो आमगघो विस्सगघो^२ सुगन्धो दुग्गघो ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० .. ।

*अत्थि तत्थ जिह्वायतन अत्थि रसायतन, साय जिह्वाय त रस
सायती ति ? आमन्ता ।

20 अत्थि तत्थ मूलरसो सन्धरसो त्थरसो पत्तरसो पुप्फरसो
फलरसो अम्बिल मधुर तिस्सकं^३ कटुक लोणिय स्सारिय नम्बिल कसावो
सावु असादू ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

R 378

अत्थि तत्थ कायायतन अत्थि फोट्टब्बायतन, तेन कायेन त
फोट्टब्ब फुसती ति ? आमन्ता ।

25 अत्थि तत्थ वक्खल्लं^४ मुदुक सण्हं^५ फल्ल सुल्लसम्फत्त दुल्ल
सम्फत्त गरुक सट्टुक ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२१ ^१न वत्तब्ब - सळायतनिको अत्तभावो रूपधातुया^६
ति ? आमन्ता ।

१-१ अयं पाटी य पदवक्के न विरसति । २ विस्सगघो - रसा रो । ३ तिस्सिक्क -
रसा । ४ वक्खल्लं - छी रसा । ५ सण्हं - छी ।

ननु अत्थि तत्थ घाननिमित्तं जिह्वानिमित्तं कायनिमित्तं ति ?

आमन्ता ।

हञ्चि अत्थि तत्थ घाननिमित्तं जिह्वानिमित्तं कायनिमित्तं,
तेन वत रे वत्तब्बे - “सळायतनिको अत्तभावो रूपधातुया” ति ।

८१(८) अरूपे रूपकथा

२२ *अत्थि रूप अरूपेसू ति ? आमन्ता ।

5

रूपभवो रूपगति रूपसत्तावासो रूपसंसारो रूपयोनि रूपत्त-
भावपटिलाभो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

ननु अरूपभवो अरूपगति अरूपसत्तावासो अरूपसंसारो अरूप-
योनि अरूपत्तभावपटिलाभो ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अरूपभवो पे० . अरूपत्तभावपटिलाभो, नो च वत 10
रे वत्तब्बे - “अत्थि रूप अरूपेसू” ति ।

*अत्थि रूप अरूपेसू ति ? आमन्ता ।

पञ्चवोकारभवो गति सत्तावासो संसारो योनि विज्झाणद्विति
अत्तभावपटिलाभो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

B 281,
R 379

ननु चतुवोकारभवो पे० अत्तभावपटिलाभो ति ? आमन्ता । 15

हञ्चि चतुवोकारभवो गति पे० अत्तभावपटिलाभो, नो
च वत रे वत्तब्बे - “अत्थि रूप अरूपेसू” ति ।

२३ *अत्थि रूप रूपधातुया, सो च रूपभवो रूपगति
रूपसत्तावासो रूपसंसारो रूपयोनि रूपत्तभावपटिलाभो ति ?
आमन्ता ।

20

अत्थि रूप अरूपेसु, सो च रूपभवो रूपगति . पे० रूपत्तभाव-
पटिलाभो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अत्थि रूपं रूपधातुया, सो च पञ्चवोकारभवो गति . पे०..
अत्तभावपटिलाभो ति ? आमन्ता ।

अत्थि रूप अरूपेसु, सो च पञ्चवोकारभवो गति पे० 25
अत्तभावपटिलाभो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अत्थि रूप अरूपेसु, सो च अरूपभवो अरूपगति अरूपसत्तावासो
अरूपसंसारो अरूपयोनि अरूपत्तभावपटिलाभो ति ? आमन्ता ।

अतिथि रूप रूपधातुया, सो च अरूपभवो अरूपगति .. पे०--
अरूपत्तभावपटिलाभो ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

अतिथि रूप अरूपेसु, सो च चतुबोकारभवो गति .. पे०--
अत्तभावपटिलाभो ति ? आमन्ता ।

५ अतिथि रूप रूपधातुया, सो च चतुबोकारभवो गति पे०--
अत्तभावपटिलाभो ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

२४ *अतिथि रूप अरूपेसु ति ? आमन्ता ।

ननु रूपान निस्सरण अरूप वुत्त भगवता ति ? आमन्ता ।

हृच्च रूपान निस्सरण अरूप वुत्त भगवता, नो च वत्त रे
१० वत्तव्वे - "अतिथि रूप अरूपेसु" ति ।

*रूपान निस्सरण अरूप वुत्त भगवता, अतिथि रूप अरूपसु
ति ? आमन्ता ।

कामान निस्सरण नेक्खम्म वुत्त भगवता, अतिथि नेक्खम्मसु
कामा, अतिथि अनसवेसु आसवा अतिथि अपरियापप्पेसु परियापप्पा
१५ ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

८२(१) रूप कम्म ति कथा

२५ भुगलेन चित्तेन समुद्धित कायकम्म रूप भुगल ति ?
आमन्ता ।

गारम्मण अतिथि तस्स आवट्टना आभोगो समप्पाहारो मनसि-
पागो चेतना पत्थना पणिघी ति ? न हेव वत्तव्वे । .. पे०.. ।

२० ननु अनारम्मण नतिथि तस्स आवट्टना आभोगो समप्पाहारो
मनसिपागो चेतना पत्थना पणिघी ति ? आमन्ता ।

हृच्च अनारम्मण नतिथि तस्स आवट्टना .. पे० पणिघी
ति नो च वत्त रे वत्तव्वे - भुगलेन चित्तेन समुद्धित कायकम्म रूप
भुगल ति ।

२३ भुगलेन चित्तेन समुद्धितो पग्गो भुगलो गारम्मणो अतिथि तस्स
आवट्टना .. पे० पणिघी ति ? आमन्ता ।

कुसलेन चित्तेन समुद्धित कायकम्म रूपं कुसल सारम्मण, अत्थि
तस्स आवट्टना . पे० पणिधी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

कुसलेन चित्तेन समुद्धिता वेदना पे० सञ्जा चेतना
सद्धा विरिय सति समाधि पे० पञ्जा कुसला
सारम्मणा, अत्थि ताय आवट्टना पे० पणिधी ति ? आमन्ता । 5

कुसलेन चित्तेन समुद्धित कायकम्म रूपं कुसल सारम्मण, अत्थि
तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

R 381

*कुसलेन चित्तेन समुद्धित कायकम्म रूपं कुसल अनारम्मण,
नत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? आमन्ता ।

कुसलेन चित्तेन समुद्धितो फस्सो कुसलो अनारम्मणो, नत्थि 10
तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

कुसलेन चित्तेन समुद्धित कायकम्म रूपं कुसलं अनारम्मण,
नत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? आमन्ता ।

कुसलेन चित्तेन समुद्धिता वेदना पे० सञ्जा चेतना
सद्धा विरिय सति . समाधि पे० पञ्जा कुसला अनारम्मणा, 15
नत्थि ताय आवट्टना पे० पणिधी ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० ।

२६ *कुसलेन चित्तेन समुद्धित कायकम्म रूपं कुसल ति ?
आमन्ता ।

य किञ्चिद्दुसलेन चित्तेन समुद्धित रूपं सब्बं तं कुसलं ति ?
न हेव वत्तब्बे । ... पे० ।

20

*कुसलेन चित्तेन समुद्धित कायकम्म रूपं कुसलं ति ? आमन्ता ।

B 283

कुसलेन चित्तेन समुद्धित रूपायतनं कुसलं ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

कुसलेन चित्तेन समुद्धितं कायकम्म रूपं कुसलं ति ? आमन्ता ।

कुसलेन चित्तेन समुद्धितं सदायतनं पे० गन्धायतनं 25
रसायतनं फोटुब्बायतनं पे० पथवीधातु आपोधातु तेजोधातु
पे० वायोधातु कुसला ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

R. 382

*कुसलेन चित्तेन समुद्धितं रूपायतनं अव्याकतं ति ? आमन्ता ।

कुसलेन चित्तेन समुद्धितं कायकम्म रूपं अव्याकतं ति ? न
हेव वत्तब्बे । पे० ।

30

कुसलेन चित्तेन समुद्धृत सहायतन पे० गन्धायतन-
रसायतन .. फोट्टब्बायतन पे० पथवीधातु आपोधातु तेजोधातु
पे० वायोधातु अभ्याकता ति ? भामन्ता ।

कुसलेन चित्तेन समुद्धृत कायकम्म रूप अभ्याकत ति ? न
५ हेव वत्तब्बे । पे० ।

२७ *कुसलेन चित्तेन समुद्धृत कायकम्म रूप अनारम्मण
कुसल ति ? भामन्ता ।

कुसलेन चित्तेन समुद्धृत रूपायतन अनारम्मण कुसल ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१० कुसलेन चित्तेन समुद्धृत कायकम्म रूप अनारम्मण कुसल
ति ? भामन्ता ।

कुसलेन चित्तेन समुद्धृत सहायतन पे० गन्धायतन .. रसायतन
फोट्टब्बायतन पे० पथवीधातु आपोधातु तेजोधातु पे०...
वायोधातु अनारम्मणा कुसला ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .. ।

१५ *कुसलेन चित्तेन समुद्धृत रूपायतन अनारम्मण अभ्याकत
ति ? भामन्ता ।

कुसलेन चित्तेन समुद्धृत कायकम्म रूप अनारम्मण अभ्याकत
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२. ३८३ कुसलेन चित्तेन समुद्धृत सहायतन पे० गन्धायतन ..
२० रसायतन फोट्टब्बायतन पे० पथवीधातु आपोधातु तेजोधातु
.. पे० वायोधातु अनारम्मणा अभ्याकता ति ? भामन्ता ।

कुसलेन चित्तेन समुद्धृत कायकम्म रूप अनारम्मण अभ्याकत
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२८ *कुसलेन चित्तेन समुद्धृत कायकम्म रूप फस्सविप्पमुत्त
२५ कुसल ति ? भामन्ता ।

कुसलेन चित्तेन समुद्धृत रूपायतन फस्सविप्पमुत्त कुसल ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

३. २८४ कुसलेन चित्तेन समुद्धृत कायकम्म रूप फस्सविप्पमुत्त कुसल
ति ? भामन्ता ।

३० कुसलेन चित्तेन समुद्धृत सहायतन पे० गन्धायतन ..

रसायतनं .. फोढुब्बायतन पे० पथवीधातु .. आपोधातु ..
तेजोधातु . पे० वायोधातु फस्सविप्पयुत्ता कुसला ति ? न हेवं
वत्तब्बे । . पे० ।

*कुसलेन चित्तेन समुट्ठित रूपायतन फस्सविप्पयुत्तं अब्याकत
ति ? आमन्ता ।

5

कुसलेन चित्तेन समुट्ठित कायकम्म रूप फस्सविप्पयुत्तं
अब्याकत ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

कुसलेन चित्तेन समुट्ठित सद्दायतन पे० गन्धायतन .
रसायतन . फोढुब्बायतनं पे० पथवीधातु आपोधातु . तेजोधातु
पे० वायोधातु फस्सविप्पयुत्ता अब्याकता ति ? आमन्ता ।

10

कुसलेन चित्तेन समुट्ठितं कायकम्म रूप फस्सविप्पयुत्त
अब्याकत ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

२६ *कुसलेन चित्तेन समुट्ठित कायकम्म रूप अनारम्मण
फस्सविप्पयुत्त कुसलं ति ? आमन्ता ।

कुसलेन चित्तेन समुट्ठितं रूपायतन अनारम्मण फस्सविप्पयुत्तं
कुसल ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० . ।

15 R 384

कुसलेन चित्तेन समुट्ठित कायकम्मं रूपं अनारम्मण फस्स-
विप्पयुत्तं कुसल ति ? आमन्ता ।

कुसलेन चित्तेन समुट्ठित सद्दायतन . पे० गन्धायतन
रसायतन फोढुब्बायतन पे० पथवीधातु .. आपोधातु ..
तेजोधातु पे० वायोधातु अनारम्मणा फस्सविप्पयुत्ता कुसला ति ?
न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

20

*कुसलेन चित्तेन समुट्ठित रूपायतन अनारम्मण फस्स-
विप्पयुत्तं अब्याकत ति ? आमन्ता ।

कुसलेन चित्तेन समुट्ठित कायकम्म रूप अनारम्मणं फस्स-
विप्पयुत्तं अब्याकत ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

25

कुसलेन चित्तेन समुट्ठित सद्दायतन पे० गन्धायतन
रसायतन फोढुब्बायतन पे० पथवीधातु आपोधातु तेजोधातु
पे० वायोधातु अनारम्मणा फस्सविप्पयुत्ता अब्याकता ति ?
आमन्ता ।

30

कुसलेन चित्तेन समुद्रित कायकम्म रूप अनारम्मण फस्स विप्पयुत्त भम्माकत्त ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

३० *कुसलेन चित्तेन समुद्रित वचीकम्म रूप कुसल ति ? भामन्ता ।

५ सारम्मण अत्थि तस्स भावट्टना पे० पणिघी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

B 285

ननु अनारम्मण, नत्थि तस्स भावट्टना पे० पणिघी ति ? भामन्ता ।

हृच्च अनारम्मण, नत्थि तस्स भावट्टना पे० पणिघि, नो ष १० 'वत्त रे वत्तब्बे - "कुसलेन चित्तेन समुद्रित वचीकम्म रूप कुसल" ति ।

R. 385

*कुसलेन चित्तेन समुद्रितो फस्सो कुसलो सारम्मणो, अत्थि तस्स भावट्टना पे० पणिघी ति ? भामन्ता ।

कुसलेन चित्तेन समुद्रित वचीकम्म रूप कुसल सारम्मण, अत्थि तस्स भावट्टना पे० पणिघी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .. ।

१५ कुसलेन चित्तेन समुद्रिता वेदना पे० सञ्ज्ञा .. चेतना .. सञ्ज्ञा .. विरिय सति समाधि पे० पञ्ज्ञा कुसला सारम्मणा, अत्थि ताय भावट्टना पे० पणिघी ति ? भामन्ता ।

कुसलेन चित्तेन समुद्रित वचीकम्म रूप कुसल सारम्मण, अत्थि तस्स भावट्टना पे० पणिघी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .. ।

२० *कुसलेन चित्तेन समुद्रित वचीकम्म रूप कुसल अनारम्मण, नत्थि तस्स भावट्टना पे० पणिघी ति ? भामन्ता ।

कुसलेन चित्तेन समुद्रितो फस्सो कुसलो अनारम्मणो, नत्थि तस्स भावट्टना पे० पणिघी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .. ।

२५ कुसलेन चित्तेन समुद्रित वचीकम्म रूप कुसल अनारम्मण नत्थि तस्स भावट्टना पे० पणिघी ति ? भामन्ता ।

कुसलेन चित्तेन समुद्रिता वेदना पे० सञ्ज्ञा चेतना .. सञ्ज्ञा विरिय सति समाधि पे० पञ्ज्ञा कुसला अनारम्मणा नत्थि ताय भावट्टना पे० पणिघी ति ? न हेव वत्तब्बे । ... पे० .. ।

*कुसलेन चित्तेन समुद्रित वचीकम्म रूप कुसल ति ? भामन्ता ।

यं किञ्चि कुसलेन चित्तेन समुद्धितं रूपं सब्बं तं कुसलं ति ?

न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

यथा कायकम्म तथा वचीकम्म ति ।

३१ *अकुसलेन चित्तेन समुद्धितं कायकम्म रूपं अकुसलं ति ?

आमन्ता ।

5 R 386

सारम्मणं, अत्थि तस्स आवट्टना आभोगो समन्नाहारो मनसि-
कारो चेतना पत्थना पणिधी ति ? न हेवं वत्तब्बे । .पे० . ।

ननु अनारम्मणं, नत्थि तस्स आवट्टना आभोगो समन्नाहारो
मनसिकारो चेतना पत्थना पणिधी ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अनारम्मणं, नत्थि तस्स आवट्टना आभोगो समन्नाहारो 10
मनसिकारो चेतना पत्थना पणिधि, नो च वत रे वत्तब्बे —“अकुसलेन
चित्तेन समुद्धितं कायकम्मं रूपं अकुसलं” ति ।

*अकुसलेन चित्तेन समुद्धितो फस्सो अकुसलो सारम्मणो, अत्थि
तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? आमन्ता ।

B 286

अकुसलेन चित्तेन समुद्धित कायकम्म रूपं अकुसलं सारम्मणं, 15
अत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? न हेवं वत्तब्बे ।
पे० ।

अकुसलेन चित्तेन समुद्धिता वेदना पे० सञ्जा . चेतना
... रागो, .. दोसो ... मोहो ... मानो ... दिट्ठि विचिकिच्छा ... थीनं ..
उद्धच्च अहिरिकं पे० अनोत्तप्प अकुसलं सारम्मणं, अत्थि तस्स 20
आवट्टना . पे० . पणिधी ति ? आमन्ता ।

अकुसलेन चित्तेन समुद्धित कायकम्म रूप अकुसलं सारम्मणं,
अत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? न हेवं वत्तब्बे ।
पे० ।

*अकुसलेन चित्तेन समुद्धित कायकम्म रूपं अकुसलं अनारम्मणं, 25
नत्थि तस्स आवट्टना . पे० पणिधी ति ? आमन्ता ।

अकुसलेन चित्तेन समुद्धितो फस्सो अकुसलो अनारम्मणो,
नत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० ।

अकुसलेन चित्तेन समुद्धित कायकम्म रूप अकुसलं अनारम्मणं,
नत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? आमन्ता ।

30

R 387

अकुसलन चित्तेन समुद्धिता वेदना .. पे० सञ्ज्ञा ... चेतना ...
 रागो .. दोसो ... मोहो ... मानो ... दिट्ठि .. विचिकिञ्छा .. धीन ...
 उद्वच्च ... अहिरिक पे० अनोत्तप्प अकुसल अनारम्भण, नत्थि तस्स
 भावट्टना पे० पणिघी ति ? न हेव वत्तव्वे । .. पे०.. ।

5 *अकुसलेन चित्तेन समुद्धित कायकम्म रूप अकुसल ति ?
 भ्रामन्ता ।

य किञ्चि अकुसलेन चित्तेन समुद्धित रूप सम्भ त अकुसलं
 ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

३२ *अकुसलेन चित्तेन समुद्धित वचीकम्म रूप अकुसल
 10 ति ? भ्रामन्ता ।

सारम्भण, अत्थि तस्स भावट्टना पे० पणिघी ति ? न
 हेव वत्तव्वे । पे० ।

ननु अनारम्भण, नत्थि तस्स भावट्टना पे० .. पणिघी ति ?
 भ्रामन्ता ।

15 हञ्चि अनारम्भण नत्थि तस्स भावट्टना .. पे० पणिघि,
 नो च वत्त रे वत्तव्वे — “अकुसलेन चित्तेन समुद्धित वचीकम्म रूप
 अकुसल’ ति ।

अकुसलेन चित्तेन समुद्धितो फस्सो अकुसलो सारम्भणो, अत्थि
 तस्स भावट्टना पे० पणिघी ति ? भ्रामन्ता ।

20 अकुसलेन चित्तेन समुद्धित वचीकम्म रूप अकुसल सारम्भण,
 अत्थि तस्स भावट्टना ... पे० पणिघी ति ? न हेव वत्तव्वे ।
 .. पे० ।

R 387

अकुसलेन चित्तेन समुद्धिता वेदना पे० सञ्ज्ञा ... चेतना ...
 रागो .. दोसो .. मोहो मानो .. दिट्ठि .. विचिकिञ्छा ... धीन ...
 25 उद्वच्च ... अहिरिक पे० .. अनोत्तप्प अनुमल सारम्भण, अत्थि
 राग भावट्टना पे०... पणिघी ति ? भ्रामन्ता ।

अनुगलण चित्तान समुद्धित वचीकम्म रूप अकुसल सारम्भण,
 अत्थि राग भावट्टना .. पे०... पणिघी ति ? न हेव वत्तव्वे ।
 ... पे०... ।

*अकुसलेन चित्तेन समुद्धितं वचीकम्मं रूपं अकुसलं अनारम्मणं,
नत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? आमन्ता ।

अकुसलेन चित्तेन समुद्धितो फस्सो अकुसलो अनारम्मणो,
नत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? न हेव वत्तब्बे ।
..पे० ।

5

अकुसलेन चित्तेन समुद्धितं वचीकम्म रूपं अकुसलं अनारम्मणं,
नत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? आमन्ता ।

अकुसलेन चित्तेन समुद्धिता वेदना पे० सञ्जा . चेतना ..
रागो . दोसो मोहो . मानो दिट्ठि विचिकिच्छा थीनं ..
उद्धच्च अहिरिक पे० . अनोत्तप्प अकुसलं अनारम्मणं, नत्थि तस्स 10
आवट्टना पे० पणिधी ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*अकुसलेन चित्तेन समुद्धितं वचीकम्मं रूपं अकुसलं ति ?
आमन्ता ।

य किञ्चि अकुसलेन चित्तेन समुद्धितं रूपं सब्बं त अकुसलं
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

15

३३ *अकुसलेन चित्तेन समुद्धितं वचीकम्मं रूपं अकुसलं
ति ? आमन्ता ।

अकुसलेन चित्तेन समुद्धितं रूपायतनं अकुसलं ति ? न हेव
वत्तब्बे । .पे० ।

अकुसलेन चित्तेन समुद्धितं वचीकम्म रूपं अकुसलं ति ? 20
आमन्ता ।

अकुसलेन चित्तेन समुद्धितं सहायतनं पे० गन्धायतनं .
रसायतनं फोडुब्बायतनं पे० पथवीधातु आपोधातु .
तेजोधातु पे० वायोधातु असुचि अस्सु लोहितं सेदो अकुसलो
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

25

*अकुसलेन चित्तेन समुद्धितं रूपायतनं अब्याकतं ति ?
आमन्ता ।

अकुसलेन चित्तेन समुद्धितं वचीकम्म रूपं अब्याकतं ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अकुसलेन चित्तेन समुद्धितं सहायतनं पे० गन्धायतनं ... 30

रसायतन फोटुब्बायतन पे० पयवीधातु आपोधातु .. तेजोधातु
 ५० वायोधातु असुचि अस्तु लोहित सेदो अभ्याकरोति ?
 भ्रामन्ता ।

भ्रुकुसलेन चित्तेन समुद्रित वचीकम्म रूपं अभ्याकरोति ? न
 ६ हेव वत्तब्बे । .. पे० .. ।

४. २२०

३४ *भ्रुकुसलेन चित्तेन समुद्रित वचीकम्म रूपं अनारम्भणं भ्रुकुसलं
 भ्रुकुसलं ति ? भ्रामन्ता ।

भ्रुकुसलेन चित्तेन समुद्रित रूपायतनं अनारम्भणं भ्रुकुसलं ति ?
 न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१० भ्रुकुसलेन चित्तेन समुद्रित वचीकम्मं रूपं अनारम्भणं भ्रुकुसलं
 ति ? भ्रामन्ता ।

भ्रुकुसलेन चित्तेन समुद्रित सहायतनं पे० .. गन्धायतनं
 .. पे० रसायतनं पे० फोटुब्बायतनं पयवीधातु आपोधातु ...
 तेजोधातु पे० वायोधातु असुचि अस्तु लोहित सेदो अनारम्भणो

१३ भ्रुकुसलोति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*भ्रुकुसलेन चित्तेन समुद्रितं रूपायतनं अनारम्भणं अभ्याकरोति
 ति ? भ्रामन्ता ।

भ्रुकुसलेन चित्तेन समुद्रित वचीकम्म रूपं अनारम्भणं अभ्याकरोति
 ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२० भ्रुकुसलेन चित्तेन समुद्रित सहायतनं पे० .. गन्धायतनं ..
 रसायतनं फोटुब्बायतनं पे० पयवीधातु .. आपोधातु ..
 तेजोधातु पे० वायोधातु असुचि अस्तु लोहित सेदो अनारम्भणो
 अभ्याकरोति ? भ्रामन्ता ।

भ्रुकुसलेन चित्तेन समुद्रित वचीकम्म रूपं अनारम्भणं अभ्याकरोति
 ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

३५ *भ्रुकुसलेन चित्तेन समुद्रितं वचीकम्म रूपं फत्सविप्पयुत्तं
 भ्रुकुसलं ति ? भ्रामन्ता ।

भ्रुकुसलेन चित्तेन समुद्रितं रूपायतनं फत्सविप्पयुत्तं भ्रुकुसलं
 ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

४. २२०

अकुसलेन चित्तेन समुद्धित वचीकम्म रूप फस्सविप्पयुत्तं अकुसलं
ति ? आमन्ता ।

अकुसलेन चित्तेन समुद्धित सदायतन पे० गन्धायतनं ...
रसायतन फोढुब्बायतन पथवीधातु आपोधातु तेजोधातु
पे० वायोधातु असुचि अस्सु लोहित सेदो फस्सविप्पयुत्तो 5
अकुसलो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अकुसलेन चित्तेन समुद्धित रूपायतन फस्सविप्पयुत्त अव्याकतं
ति ? आमन्ता ।

अकुसलेन चित्तेन समुद्धित वचीकम्म रूप अनारम्मणं फस्स-
विप्पयुत्त अव्याकत ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 10

अकुसलेन चित्तेन समुद्धितं सदायतनं पे० गन्धायतनं ...
रसायतन फोढुब्बायतन पथवीधातु आपोधातु तेजोधातु
पे० वायोधातु असुचि अस्सु लोहित सेदो अनारम्मणो
फस्सविप्पयुत्तो अव्याकतो ति ? आमन्ता ।

अकुसलेन चित्तेन समुद्धित वचीकम्म रूप अनारम्मण^१ फस्स- 15
विप्पयुत्तं अव्याकत ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अकुसलेन चित्तेन समुद्धित वचीकम्म रूप अनारम्मण फस्स- B 289
विप्पयुत्त अकुसल ति ? आमन्ता ।

अकुसलेन चित्तेन समुद्धितं रूपायतन अनारम्मण फस्सविप्पयुत्त
अकुसल ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० । 20

अकुसलेन चित्तेन समुद्धित वचीकम्म रूप अनारम्मण फस्स-
विप्पयुत्त अकुसल ति ? आमन्ता ।

अकुसलेन चित्तेन समुद्धित सदायतन पे० गन्धायतन . R 391
रसायतन . फोढुब्बायतनं . पथवीधातु आपोधातु ... तेजोधातु
पे० वायोधातु असुचि अस्सु लोहित सेदो अनारम्मणो फस्स- 25
विप्पयुत्तो अकुसलो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अकुसलेन चित्तेन समुद्धित रूपायतन अनारम्मण फस्सविप्पयुत्तं
अव्याकत ति ? आमन्ता ।

अकुसलेन चित्तेन समुद्रित वचीकम्म रूप अनारम्भण फत्सं
विप्पयुत्त अव्याकत्त ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अकुसलेन चित्तेन समुद्रित सहायतन पे० गघायतन ..
रसायतन फोढुब्बायतन पपवीधातु आपोधातु सेजोधातु
5 पे० वायोधातु असुचि अत्सु लोहित सेदो अनारम्भणो
फत्संविप्पयुत्तो अव्याकत्तो ति ? आमन्ता ।

अकुसलेन चित्तेन समुद्रित वचीकम्म रूप अनारम्भण फत्सं
विप्पयुत्त अव्याकत्त ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

३६ नि वत्तब्ब - 'रूप कुसल पि अकुसल पी' ति ?
10 आमन्ता ।

ननु कायकम्म वचीकम्म कुसल पि अकुसल पी ति ? आमन्ता ।
हृच्चि कायकम्म वचीकम्म कुसल पि अकुसल पि, तेन वत्त
रे वत्तब्बे - "रूप कुसल पि अकुसल पी" ति ।

*रूप कुसल पि अकुसल पी ति ? आमन्ता ।
15 धक्सायतन कुसल पि अकुसल पी ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

रूप कुसल पि अकुसल पी ति ? आमन्ता ।

सोत्तायतन प० धानायतन .. जिह्वायतन .. कामायतन ..
R. 352 रूपायतन .. सहायतन ... गघायतन ... रसायतन ... फोढुब्बायतन ..
20 पपवीधातु आपोधातु सेजोधातु पे० वायोधातु असुचि अत्सु
लोहित सेदो कुसलो पि अकुसलो पी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .. ।

*वायो रूप वायकम्म रूप ति ? आमन्ता ।
मनो रूप मनोरम्म रूप ति ? न ह्य वत्तब्बे । पे० ।
मनो अरूप मनोरम्म अरूप ति ? आमन्ता ।

25 वायो अरूप, वायकम्म अरूप ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

B. 270 वायो रूप ति वायकम्म रूप ति ? आमन्ता ।
वाग्गायतन रूप ति वाग्गुयिञ्ज्जाण रूप ति ? न ह्य वत्तब्बे ।
... पे० ... ।

वायो रूप ति वायकम्म रूप ति ? आमन्ता ।

सोतायतनं रूप ति, सोतविज्जाण रूप ति ? न हेवं वत्तव्वे ।

... पे०... ।

कायो रूप ति, कायकम्म रूपं ति ? आमन्ता ।

घानायतन रूप ति, घानविज्जाण रूप ति ? न हेव वत्तव्वे ।

पे० ।

5

कायो रूप ति, कायकम्म रूप ति ? आमन्ता ।

जिह्वायतन रूप ति, जिह्वाविज्जाण रूप ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

कायो रूप ति, कायकम्म रूपं ति ? आमन्ता ।

कायायतनं रूप ति, कायविज्जाण रूप ति ? न हेवं वत्तव्वे । 10 R 393

.. पे० ।

३७ *रूप कम्म ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता — “चेतनाह, भिक्खवे, कम्म वदामि, चेतयित्वा कम्म करोति कायेन वाचाय मनसा” ति ! अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

15

तेन हि न वत्तव्व — “रूप कम्म” ति ।

*रूप कम्म ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता — “काये वा, आनन्द, सति कायसञ्चेतनाहेतु उप्पज्जति अज्झत्त सुखदुक्ख, वाचाय वा, आनन्द, सति वचीसञ्चेतनाहेतु उप्पज्जति अज्झत्त सुखदुक्ख, मने वा, आनन्द, सति मनोसञ्चेतनाहेतु उप्पज्जति अज्झत्त सुखदुक्ख” ति ! अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

20

तेन हि न वत्तव्व — “रूप कम्म” ति ।

*रूपं कम्म ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता — “तिविधा, भिक्खवे, कायसञ्चेतना अकुसल कायकम्म दुक्खुद्रय^१ दुक्खविपाक, चतुब्बिधा, भिक्खवे, वचीसञ्चेतना अकुसलं वचीकम्म दुक्खुद्रय दुक्खविपाक, तिविधा, भिक्खवे, मनोसञ्चेतना अकुसल मनोकम्म दुक्खुद्रय दुक्खविपाकं, तिविधा, भिक्खवे, कायसञ्चेतना कुसलं कायकम्म सुखुद्रय^२

25

१ दुक्खिन्द्रिय — रो० । २ सुखिन्द्रिय — रो० ।

सुखविपाक, चतुर्विधा, भिक्खवे, वचीसञ्चेतना कुसल वचीकम्म
सुखद्वय सुखविपाक त्रिविधा, भिक्खवे, मनोसञ्चेतना कुसल मनोकम्म
सुखद्वय सुखविपाक" ति ! अत्येव सुत्तन्तो ति ? भ्रामन्ता ।

R 394

तेन हि न वत्तव्य - "रूप कम्म" ति ।

३ *रूप कम्म ति ? भ्रामन्ता ।

B 291

ननु वृत्त भगवता - "सचाय, आनन्द, समिद्धि मोषपुरिसो
पाटलिपुत्तस्स' परिब्बाजकस्स एव पुट्ठो एव व्याकरेम्य - 'सञ्चेतनिय,
आयुसो पाटलिपुत्त, कम्म कत्वा कायेन वाचाय मनसा सुखवेदनियं
सुख सो वेदयति, सञ्चेतनिय, आवुसो पाटलिपुत्त, कम्म कत्वा
कायेन वाचाय मनसा दुक्खवेदनियं दुक्ख सो वेदयति, सञ्चेतनिय,
आवुसो पाटलिपुत्त कम्म कत्वा कायेन वाचाय मनसा अदुक्खमसुख
वेदनियं अदुक्खमसुख सो वेदयती' ति, एव व्याकरमानो सो आनन्द,
समिद्धि मोषपुरिसो पाटलिपुत्तस्स परिब्बाजकस्स सम्मा व्याकरमानो
व्याकरेम्या' ति ! अत्येव सुत्तन्तो ति ? भ्रामन्ता ।

10

तेन हि न वत्तव्य - "रूप कम्म" ति ।

८३ (१०) जीवित्तिन्द्रियकथा

३८ *नत्थि रूपजीवित्तिन्द्रिय' ति ? भ्रामन्ता ।

नत्थि रूपीनं धम्मानं आयुं ठित्तिं यपनां यापना इरियता वत्तना
पालना ति ? न हेव वत्तव्ये । पे० ।

अत्थि रूपीनं धम्मानं आयुं ठित्तिं यपनां यापना इरियता वत्तना
२० पालना ति ? भ्रामन्ता ।

हञ्चि अत्थि रूपीनं धम्मानं आयुं ठित्तिं यपनां यापना इरियता
वत्तना पालना नो च' वत्त रे वत्तव्य - "नत्थि रूपजीवित्तिन्द्रिय" ति ।

R 393

*अत्थि अरूपीनं धम्मानं आयुं ठित्तिं यपनां यापना इरियता
वत्तना पालना अत्थि अरूपजीवित्तिन्द्रिय ति ? भ्रामन्ता ।

25

अत्थि रूपीनं धम्मानं आयुं ठित्तिं यपनां यापना इरियता वत्तना
पालना अत्थि रूपजीवित्तिन्द्रिय ति ? न हेव वत्तव्य । पे० ।

१ पातलिपुत्तस्स - त्या रो । २ रूप जीवित्तिन्द्रिय - ही । ३ त्या रो
लोचरेणु नत्थि । ४ जीवित्तिन्द्रिय - रो ।

अत्थि रूपीनं धम्मान आयु ठिति यपना यापना इरियना वत्तना पालना, नत्थि रूपजीवित्तिन्द्रिय ति ? आमन्ता ।

अत्थि अरूपीन धम्मान आयु ठिति यपना यापना इरियना वत्तना पालना, नत्थि अरूपजीवित्तिन्द्रिय ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

5

*अरूपीन धम्मान आयु अरूपजीवित्तिन्द्रिय ति ? आमन्ता । रूपीन धम्मान आयु रूपजीवित्तिन्द्रिय ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

रूपीन धम्मान आयु न वत्तब्ब — “रूपजीवित्तिन्द्रिय” ति ? आमन्ता ।

10

अरूपीन धम्मान आयु न वत्तब्ब — “अरूपजीवित्तिन्द्रिय” ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

३६ *रूपीनं धम्मानं आयु अरूपजीवित्तिन्द्रिय ति ? आमन्ता ।

B 292

अरूपीनं धम्मान आयु रूपजीवित्तिन्द्रिय ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

15

*अरूपीन धम्मान आयु न वत्तब्ब — “रूपजीवित्तिन्द्रिय” ति ? आमन्ता ।

रूपीनं धम्मानं आयु न वत्तब्ब — “अरूपजीवित्तिन्द्रिय” ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

20

*रूपीनं च अरूपीनं च धम्मान आयु अरूपजीवित्तिन्द्रिय ति ? आमन्ता ।

रूपीनं च अरूपीन च धम्मानं आयु रूपजीवित्तिन्द्रियं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

R. 396

*रूपीन च अरूपीन च धम्मान आयु न वत्तब्बं — “रूपजीवित्तिन्द्रियं” ति ? आमन्ता ।

25

रूपीनं च अरूपीनं च धम्मान आयु न वत्तब्बं — “अरूपजीवित्तिन्द्रिय” ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

नत्थि रूपजीवित्तिन्द्रिय ति ? आमन्ता ।

निरोध समापन्नस्स नत्थि जीवित्तिन्द्रिय ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०.. ।

30

४० *निरोध समापन्नस्स अत्थि जीवित्तिन्द्रियं ति ? भामन्ता ।
 हृत्थि निरोध समापन्नस्स अत्थि जीवित्तिन्द्रियं, नो च वत रे
 वत्तब्बे - "नत्थि रूपजीवित्तिन्द्रियं" ति ।

*निरोध समापन्नस्स अत्थि जीवित्तिन्द्रियं ति ? भामन्ता ।
 ५ कतमक्खं घपरियापन्नं ति ? सङ्खारक्खं घपरियापन्नं ति ।
 निरोध समापन्नस्स अत्थि सङ्खारक्खं घो ति ? न हेव वत्तब्बे ।
 पे० ।

*निरोध समापन्नस्स अत्थि सङ्खारक्खन्धो ति ? भामन्ता ।
 निरोध समापन्नस्स अत्थि वेदनाक्खं घो पे० सङ्खारक्खन्धो
 १० पे० विज्झाणक्खन्धो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।
 *निरोध समापन्नस्स अत्थि वेदनाक्खं घो पे० सङ्खारक्खन्धो
 पे० विज्झाणक्खन्धो ति ? भामन्ता ।
 न निरोध समापन्नो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

४१ *नत्थि रूपजीवित्तिन्द्रियं ति ? भामन्ता ।
 १५ असङ्ख्यसत्तानं नत्थि जीवित्तिन्द्रियं ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।
 *असङ्ख्यसत्तानं अत्थि जीवित्तिन्द्रियं ति ? भामन्ता ।
 हृत्थि असङ्ख्यसत्तानं अत्थि जीवित्तिन्द्रियं नो च वत रे
 वत्तब्बे - "नत्थि रूपजीवित्तिन्द्रियं" ति ।

असङ्ख्यसत्तानं अत्थि जीवित्तिन्द्रियं ति ? भामन्ता ।
 २० कतमक्खं घपरियापन्नं ति ? सङ्खारक्खन्धपरियापन्नं ति ।
 असङ्ख्यसत्तानं अत्थि सङ्खारक्खन्धो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२. २९३ *असङ्ख्यसत्तानं अत्थि सङ्खारक्खं घो ति ? भामन्ता ।
 असङ्ख्यसत्तानं अत्थि वेदनाक्खं घो पे० सङ्खारक्खन्धो
 पे० विज्झाणक्खं घो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।
 २५ *असङ्ख्यसत्तानं अत्थि वेदनाक्खन्धो पे०... सङ्खारक्खं घो
 पे०... विज्झाणक्खं घो ति ? भामन्ता ।

पञ्चद्वोकारभवो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।
 ४२ *उपपत्तेसियेन'चित्तेन समुट्ठितं जीवित्तिन्द्रियं उपपत्तेसिये
 चित्ते भिज्जमाने एवदेसं भिज्जती ति ? भामन्ता ।

उपपत्तेसियेन चित्तेन समुट्ठितो फस्सो उपपत्तेसिये चित्ते भिज्जमाने एकदेसो भिज्जती ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० ।

*उपपत्तेसियेन चित्तेन समुट्ठितो फस्सो उपपत्तेसिये चित्ते भिज्जमाने अनवसेसो भिज्जती ति ? आमन्ता ।

उपपत्तेसियेन चित्तेन समुट्ठित जीवितिन्द्रिय उपपत्तेसिये चित्ते ५
भिज्जमाने अनवसेसं भिज्जती ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० ।

४३ द्वे जीवितिन्द्रियानी ति ? आमन्ता ।

द्वीहि जीवितेहि जीवति, द्वीहि मरणेहि मीयती' ति ?
आमन्ता^१ ।

८४(११) कम्महेतुकथा

४४ *कम्महेतु अरहा अरहत्ता परिहायती ति ? आमन्ता । 10 R 398

कम्महेतु सोतापन्नो सोतापत्तिफला परिहायती ति ? न
हेवं वत्तब्बे । पे० ।

कम्महेतु अरहा अरहत्ता परिहायती ति ? आमन्ता ।

कम्महेतु सकदागामी पे० अनागामी अनागामिफला
परिहायती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० । 15

*कम्महेतु सोतापन्नो सोतापत्तिफला न परिहायती ति ?
आमन्ता ।

कम्महेतु अरहा अरहत्ता न परिहायती ति ? न हेव वत्तब्बे । B 294
.. पे० .. ।

कम्महेतु सकदागामी पे० अनागामी अनागामिफला 20
न परिहायती ति ? आमन्ता ।

कम्महेतु अरहा अरहत्ता न परिहायती ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

*कम्महेतु अरहा अरहत्ता परिहायती ति ? आमन्ता ।

पाणातिपातकम्मस्स हेतू ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 25

अदिन्नादानकम्मस्स हेतु पे० कामेसुमिच्छाचारकम्मस्स

हेतु मुसावादकम्मस्स हेतु पिसुणवाचाकम्मस्स^१ हेतु
 फरुसवाचाकम्मस्स^२ हेतु सम्फण्णलापकम्मस्स^३ हेतु मातुघात
 कम्मस्स^४ हेतु पितुघातकम्मस्स हेतु अरहन्तघातकम्मस्स
 हेतु रहिरुप्पावकम्मस्स हेतु पे० सङ्गमेदकम्मस्स हेतु ति ?

८ न हेव वत्तव्ये । पे० ।

*कतमस्स कम्मस्स हेतु ति ? हन्द हि अरहन्तान् अठ्ठाचिक्खती
 ति ।

R 399

अरहन्तान् अठ्ठाचिक्खनकम्मस्स^५ हेतु अरहा अरहत्ता
 परिहायती ति ? भामन्ता ।

१० ये केचि अरहन्तान् अठ्ठाचिक्खन्ति, सव्वे ते अरहत्त सच्चि-
 करोन्ती ति ? न हेव वत्तव्ये । पे० ।

अट्ठमो वगो ।

तत्सुद्धानं

छ गतियो, अन्तराभवो, पञ्चवेव कामगुणा कामघातु, पञ्चवेव
 आयतना कामा रूपिनो धम्मा रूपघातु, अरूपिनो धम्मा अरूपघातु,
 सज्जायतनिको असत्तावो रूपघातुया, अत्थि रूप अरूपेसु, रूप कम्मं,
 १५ रूप^१ जीवितं^२, कम्महेतुका परिहृयती ति ।

— • —

१ पितुघातकम्मस्य - जी रवा । २ फरुसवाचाकम्मस्य - जी ।
 ३ सम्फण्णलापकम्मस्य - जी । ४ मातुघातकम्मस्य - रवा एवमुपरिदि । ५ अठ्ठा-
 चिक्खित्तकम्मस्य - जी । ६-७ अठ्ठाचिक्खित्तं - रवा पे । ८ कम्महेतु - रवा
 पे० ।

६. नवमो वग्गो

८५(१) आनिससदस्साविकथा^१

१ *आनिससदस्साविस्स सयोजनान प्हान ति ? आमन्ता । R. 400

ननु सङ्खारे अनिच्चतो मनसिकरोतो मयोजना पहीयन्ती ति ? आमन्ता ।

हञ्चि सङ्खारे अनिच्चतो मनसिकरोतो सयोजना पहीयन्ति, नो च वत रे वत्तब्बे — “आनिससदस्साविस्स सयोजनान प्हान” ति । 5 B 295

*ननु सङ्खारे दुक्खतो पे० रोगतो गण्डतो सल्लतो अघतो आबाधतो परतो पलोकतो ईतितो उपद्दवतो भयतो उपसग्गतो चलतो पभङ्गुतो अद्दुवतो^२ अताणतो अलेणतो असरणतो असरणीभूततो रिक्ततो^३ . तुच्छतो सुञ्जतो अनत्ततो आदीनवतो पे० विपरिणामधम्मतो 10 मनसिकरोतो सयोजना पहीयन्ती ति ? आमन्ता ।

हञ्चि सङ्खारे विपरिणामधम्मतो मनसिकरोतो सयोजना पहीयन्ति, नो च वत रे वत्तब्बे — “आनिससदस्साविस्स सयोजनान प्हान” ति ।

*सङ्खारे च अनिच्चतो मनसि करोति निब्बाने च आनिसस- 15 दस्सावी होती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

सङ्खारे च अनिच्चतो मनसि करोति निब्बाने च आनिसस- दस्सावी होती ति ? आमन्ता ।

द्विन्न फस्सान पे० द्विन्न चित्तान समोधान होती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

सङ्खारे च दुक्खतो पे० विपरिणामधम्मतो मनसि करोति 20 निब्बाने च आनिससदस्सावी होती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

सङ्खारे च विपरिणामधम्मतो मनसि करोति निब्बाने च आनिससदस्सावी होती ति ? आमन्ता ।

१ आनिससकथा — सी०, स्या०, रो० । २ अधुवतो — सी०, स्या०, रो० ।

३ रिक्कतो — रो० ।

द्विष्य पस्मान पे० द्विष्य चिस्तान समोधान होती ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

२ १न वत्तव्व - “आनिससदस्साविस्स सयोजनान पद्धान” ति ? आमन्ता ।

५ ननु वुत्त भगवता - “इध भिक्खवे, भिक्खु निव्वाने सुत्तानु पस्सी विहरति सुखसञ्जी सुत्तपटिसवेदी, सतत समित अन्नोकिन्न चतसा अधिमुच्चमानो पळ्ळाय परियोगाद्दमानो” ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि आनिससदस्साविस्स सयोजनान पद्धान ति ।

८६(२) अमत्तारम्मणकया

१० ३ *अमत्तारम्मण सयोजन ति ? आमन्ता ।

अमत्त सयोजनिय गन्थनिय ओधनिय योगनिय नीवरणिय परामट्ट उपादानिय सङ्किलेसिय ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० .. ।

ननु अमत्त असयोजनिय अगन्थनिय पे० असङ्किलेसिय ति ? आमन्ता ।

१५ हञ्चि अमत्त असयोजनिय पे० असङ्किलेसिय, नो च वत्त रे वत्तव्वे - ‘अमत्तारम्मण सयोजन’ ति ।

अमत्त आरब्भ रागो उप्पज्जती ति ? आमन्ता ।

अमत्तं रागट्ठानिय^१ रजनिय कमनिय मदनिय वधनिय मुच्छनिय ति ? न हेव वत्तव्वे । .. पे० ।

२० ननु अमत्त न रागट्ठानिय न रजनिय न कमनिय न मदनिय न वधनिय न मुच्छनिय ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अमत्त न रागट्ठानिय न रजनिय न कमनिय न मदनिय न वधनिय न मुच्छनिय नो च वत्त रे वत्तव्वे - अमत्त आरब्भ रागो उप्पज्जती ति ।

२५ *अमत्त आरब्भ दोसो उप्पज्जती ति ? आमन्ता ।

अमतं दोसट्टानियं कोपट्टानियं पटिघट्टानियं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

ननु अमत न दोसट्टानियं न कोपट्टानियं न पटिघट्टानियं ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अमत न दोसट्टानियं न कोपट्टानियं न पटिघट्टानियं, 5
नो च वत रे वत्तब्बे — “अमत आरब्भ दोसो उप्पज्जती” ति ।

*अमत आरब्भ मोहो उप्पज्जती ति ? आमन्ता ।

अमत मोहट्टानियं अञ्जाणकरणं अचक्खुकरणं पञ्जानिरोधियं 10
विधातपक्खियं अनिब्बानसवत्तनियं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

ननु अमत न मोहट्टानियं न अञ्जाणकरणं^१ न अचक्खुकरणं^२ 10
पञ्जाबुद्धियं^३ अविधातपक्खियं^३ निब्बानसवत्तनियं ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अमत न मोहट्टानियं न अञ्जाणकरणं पे० .
निब्बानसवत्तनियं, नो च वत रे वत्तब्बे — “अमत आरब्भ मोहो
उप्पज्जती” ति ।

४ *रूप आरब्भ सयोजना उप्पज्जन्ति, रूप सयोजनियं 15
गन्धनियं पे० सङ्किलेसियं ति ? आमन्ता ।

R 403

अमत आरब्भ सयोजना उप्पज्जन्ति, अमत सयोजनियं पे० ..
सङ्किलेसियं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*रूप आरब्भ रागो उप्पज्जति, रूप रागट्टानियं रजनियं 20
कमनियं मदनियं बन्धनियं मुच्छनियं ति ? आमन्ता ।

अमत आरब्भ रागो उप्पज्जति, अमत रागट्टानियं .पे० .
मुच्छनियं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*रूप आरब्भ दोसो उप्पज्जति, रूप दोसट्टानियं कोपट्टानियं
पटिघट्टानियं ति ? आमन्ता ।

अमत आरब्भ दोसो उप्पज्जति, अमत दोसट्टानियं कोपट्टानियं 25
पटिघट्टानियं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*रूप आरब्भ मोहो उप्पज्जति, रूप मोहट्टानियं अञ्जाणकरणं
पे० अनिब्बानसवत्तनियं ति ? आमन्ता ।

B 297

१ अञ्जाणकरणीय — सी० । २ पञ्जाबुद्धियं — सी०, पञ्जाबुद्धियं — स्या०,
रो० । ३ अविधातपक्खियं — रो० ।

अमत्त आरब्धम मोहो उप्पज्जति, अमत्त मोहट्ठानिय अञ्जान-
करण पे० अनिव्वानसवत्तनिय ति ? न हेव वत्तब्बे । ... पे०... ।

*अमत्त आरब्धम संयोजना उप्पज्जन्ति, अमत्त असंयोजनिय
अगन्थनिय अनोधनिय अयोगनिय अनोवरणिय अपपरामट्ट अनुपादानिय
5 असङ्खिलेसिय ति ? आमन्ता ।

रूप आरब्धम संयोजना उप्पज्जन्ति, रूप असंयोजनिय अगन्थ-
निय पे० असङ्खिलेसिय ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अमत्त आरब्धम रागो उप्पज्जति, अमत्त न रागट्ठानिय न
रजनिय न कमनिय न मदनिय न वधनिय न मुञ्छनिय ति ?
10 आमन्ता ।

रूप आरब्धम रागो उप्पज्जति रूप न रागट्ठानिय पे०-
न मुञ्छनिय ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

R. 404

*अमत्त आरब्धम दोसो उप्पज्जति अमत्त न दोसट्ठानिय न
कोपट्ठानिय न पटिघट्ठानिय ति ? आमन्ता ।

15 रूप आरब्धम दोसो उप्पज्जति रूप न दोसट्ठानिय न कोपट्ठानिय
न पटिघट्ठानिय ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

*अमत्त आरब्धम मोहो उप्पज्जति, अमत्त न मोहट्ठानिय न
अञ्जानकरण पे० निव्वानसवत्तनिय ति ? आमन्ता ।

रूप आरब्धम मोहो उप्पज्जति, रूप न मोहट्ठानिय न
20 अञ्जानकरण पे०... निव्वानसंवत्तनिय ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

५ नि वत्तब्ब - 'अमत्तारम्भणं संयोजन ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता - निव्वान निव्वानतो सञ्जानामाति निव्वान
निव्वानतो सञ्जानिरुवा निव्वान मञ्जति निव्वानस्मि मञ्जति
25 निव्वानतो मञ्जति निव्वान मे ति मञ्जति निव्वानं अभिनन्दती"
नि ! अत्थेय मुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तन हि अमत्तारम्भण संयोजन ति ।

८७(३) रूपं सारम्मणं ति कथा

६ *रूपं सारम्मणं ति ? आमन्ता ।

B 298

अत्थि तस्स आवट्टना^१ आभोगो समन्नाहारो मनसिकारो
चेतना पत्थना पणिधी ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

ननु नत्थि तस्स आवट्टना आभोगो पे० पणिधी ति ?
आमन्ता ।

5

हञ्चि नत्थि तस्स आवट्टना आभोगो पे० पणिधि, नो च
वत रे वत्तब्बे — “रूप सारम्मण” ति ।

*फस्सो सारम्मणो, अत्थि तस्स आवट्टना आभोगो पे०
पणिधी ति ? आमन्ता ।

R 405

रूपं सारम्मण, अत्थि तस्स आवट्टना आभोगो पे० 10
पणिधी ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*वेदना पे० सञ्ज्ञा चेतना चित्तं सद्धा विरियं सति समाधि
पञ्जा रागो दोसो मोहो मानो दिट्ठि विचिकिच्छा थीन उद्धच्च अहिरिकं
पे० अनोत्तप्प सारम्मण, अत्थि तस्स आवट्टना आभोगो पे०
पणिधी ति ? आमन्ता ।

15

रूप सारम्मण, अत्थि तस्स आवट्टना आभोगो पे० पणिधी
ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*रूप सारम्मणं, नत्थि तस्स आवट्टना आभोगो पे० पणिधी
ति ? आमन्ता ।

फस्सो सारम्मणो, नत्थि तस्स आवट्टना आभोगो पे० 20
पणिधी ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*रूप सारम्मण, नत्थि तस्स आवट्टना आभोगो पे०
पणिधी ति ? आमन्ता ।

वेदना पे० अनोत्तप्पं सारम्मण, नत्थि तस्स आवट्टना
आभोगो पे० पणिधी ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

25

७ न वत्तब्ब — “रूपं सारम्मण” ति ? आमन्ता ।

ननु रूपं सप्पच्चयं ति ? आमन्ता ।

हञ्चि रूप सप्पच्चयं, तेन वत रे वत्तब्बे — “रूप सारम्मण” ति ।

८८(४) अनुसया अनारम्भणा ति ?

८ अनुसया अनारम्भणा ति ? आम्भणा

रूप निम्बानं चमत्सायतनं पे०

वत्तम्भे । पे० ।

*कामरागानुसयो अनारम्भणो ति ? आम्भणा

५ कामरागो कामरागपरियुद्धान कामरागवर्धनो

कामयोगो कामचञ्चवनीवरण अनारम्भणं ति ? न

पे० ।

कामरागो कामरागपरियुद्धान कामरागवर्धनो
कामयोगो कामचञ्चवनीवरणं सारम्भणं ति ? आम्भणा ।

१० कामरागानुसयो सारम्भणो ति ? न हेव वत्तम्भे । ... पे० ...

*कामरागानुसयो अनारम्भणो ति ? आम्भणा ।

कस्तमकस्तन्वपरियापन्नो ति ? सङ्गारकस्तन्वपरियापन्नो ति

सङ्गारकस्तन्वो अनारम्भणो ति ? न हेव वत्तम्भे । ... पे० ...

सङ्गारकस्तन्वो अनारम्भणो ति ? आम्भणा ।

१५ वेदनाकस्तन्वो सङ्गारकस्तन्वो विष्ण्वाकस्तन्वो अनारम्भणो
ति ? न हेव वत्तम्भे । पे० ।

*कामरागानुसयो सङ्गारकस्तन्वपरियापन्नो अनारम्भणो ति ?
आम्भणा ।

२० कामरागो सङ्गारकस्तन्वपरियापन्नो अनारम्भणो ति ? न हेव
वत्तम्भे । पे० .. ।

कामरागो सङ्गारकस्तन्वपरियापन्नो सारम्भणो ति ? आम्भणा ।

कामरागानुसयो सङ्गारकस्तन्वपरियापन्नो सारम्भणो ति ? न
हेव वत्तम्भे । पे० ।

२५ *कामरागानुसयो सङ्गारकस्तन्वपरियापन्नो अनारम्भणो
कामरागो सङ्गारकस्तन्वपरियापन्नो सारम्भणो ति ? आम्भणा ।

सङ्गारकस्तन्वो एकवेदो सारम्भणो एकवेदो अनारम्भणो ति ?
न हेव वत्तम्भे । पे० .. ।

सङ्गारकस्तन्वो एकवेदो सारम्भणो एकवेदो
आम्भणा ।

वेदनाक्खन्धो सञ्जाक्खन्धो विञ्जाणक्खन्धो एकदेसो
सारम्मणो एकदेसो अनारम्मणो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

६ *पटिधानुसयो मानानुसयो दिट्ठानुसयो विचिकिच्छानुसयो
भवरागानुसयो अविज्जानुसयो अनारम्मणो ति ? आमन्ता ।

अविज्जा अविज्जोघो अविज्जायोगो अविज्जानुसयो^१ अविज्जा- 5
परियुट्ठान अविज्जासंयोजन अविज्जानीवरण अनारम्मण ति ? न
हेव वत्तब्बे । पे० ।

B ३०॥

अविज्जा अविज्जोघो पे० अविज्जानीवरण सारम्मण
ति ? आमन्ता ।

अविज्जानुसयो सारम्मणो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे०... । 10

*अविज्जानुसयो अनारम्मणो ति ? आमन्ता ।

कतमक्खन्धपरियापन्नो ति ? सङ्खारक्खन्धपरियापन्नो ति ।

सङ्खारक्खन्धो अनारम्मणो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

सङ्खारक्खन्धो अनारम्मणो ति ? आमन्ता ।

वेदनाक्खन्धो सञ्जाक्खन्धो विञ्जाणक्खन्धो अनारम्मणो 15
ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*अविज्जानुसयो सङ्खारक्खन्धपरियापन्नो अनारम्मणो ति ?
आमन्ता ।

अविज्जा सङ्खारक्खन्धपरियापन्ना अनारम्मणा ति ? न हेवं
वत्तब्बे । पे० ।

R 408

20

अविज्जा सङ्खारक्खन्धपरियापन्ना सारम्मणा ति ? आमन्ता ।

अविज्जानुसयो सङ्खारक्खन्धपरियापन्नो सारम्मणो ति ? न
हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अविज्जानुसयो सङ्खारक्खन्धपरियापन्नो अनारम्मणो, अविज्जा
सङ्खारक्खन्धपरियापन्ना सारम्मणा ति ? आमन्ता ।

25

सङ्खारक्खन्धो एकदेसो सारम्मणो एकदेसो अनारम्मणो ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

सङ्खारक्खन्धो एकदेसो सारम्मणो एकदेसो अनारम्मणो ति ?
आमन्ता ।

वेदनाकसन्धो सञ्जाकसन्धो विञ्ज्याणकसन्धो एकदेसो
सारम्मणो एकदेसो अनारम्मणो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१० ति वत्तब्ब — “अनुसया अनारम्मणा” ति ? भामन्ता ।

पुणुज्जनो कुसलाव्याकसे चित्ते वत्तमाने सानुसयो ति वत्तब्बो

५ ति ? भामन्ता ।

अत्थि तेस अनुसयान भारम्मण ति ? न हेव वत्तब्ब ।

पे० ।

सेन हि अनुसया अनारम्मणा ति ।

पुणुज्जनो कुसलाव्याकसे चित्ते वत्तमाने सरागो ति वत्तब्बो

१० ति ? भामन्ता ।

अत्थि तस्स रागस्स भारम्मण ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

तेन हि रागो अनारम्मणो ति ।

८६(५) आणं अनारम्मणं ति कया

R. 409

११ *आण अनारम्मण ति ? भामन्ता ।

१ रूप निब्बान चनस्सायतन पे० फोढुब्बायतन ति ? न हेव
१५ वत्तब्बे । पे० ।

आण अनारम्मण ति ? भामन्ता ।

B. 301

पञ्चा पञ्चिन्द्रिय पञ्चावल सम्मादिट्ठि घम्मविषय
सम्बोज्झो अनारम्मणो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

पञ्चा पञ्चिन्द्रिय पञ्चावल सम्मादिट्ठि घम्मविषय
२० सम्बोज्झो सारम्मणो ति ? भामन्ता ।

आण सारम्मण ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .. ।

*आण अनारम्मण ति ? भामन्ता ।

कत्तमकसयपरियापन्नं ति ? सद्धारम्म घपरियापन्न ति ।

सद्धारम्माधो अनारम्मणो ति ? न हेव वत्तब्ब । पे० ।

२५ सद्धारम्माधो अनारम्मणो ति ? भामन्ता ।

वेदनाकसन्धो सञ्जाकसन्धो विञ्ज्याणकसन्धो अनारम्मणो
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

जाणं सङ्खारक्खन्धपरियापन्न अनारम्मणं ति ? आमन्ता ।

पञ्जा सङ्खारक्खन्धपरियापन्ना अनारम्मणा ति ? न हेवं

वत्तब्बे । पे० ।

पञ्जा सङ्खारक्खन्धपरियापन्ना सारम्मणा ति ? आमन्ता ।

जाण सङ्खारक्खन्धपरियापन्न सारम्मणं ति ? न हेव वत्तब्बे 5

पे० ।

*जाण सङ्खारक्खन्धपरियापन्न अनारम्मण, पञ्जा सङ्खार-
क्खन्धपरियापन्ना सारम्मणा ति ? आमन्ता ।

R 410

सङ्खारक्खन्धो एकदेसो सारम्मणो एकदेसो अनारम्मणो ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० । 10

सङ्खारक्खन्धो एकदेसो सारम्मणो एकदेसो अनारम्मणो ति ?
आमन्ता ।

वेदनाक्खन्धो सञ्जाक्खन्धो विञ्जाणक्खन्धो एकदेसो सारम्मणो
एकदेसो अनारम्मणो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१२ न वत्तब्ब - “जाण अनारम्मणं” ति ? आमन्ता । 15

अरहा चक्खुविञ्जाणसमङ्गी जाणी ति वत्तब्बो ति ?
आमन्ता ।

अत्थि तस्स जाणस्स आरम्मण ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

तेन हि जाण अनारम्मण ति ।

अरहा चक्खुविञ्जाणसमङ्गी पञ्जवा ति वत्तब्बो ति ? 20
आमन्ता ।

अत्थि ताय पञ्जाय आरम्मणं ति ? न हेवं वत्तब्बे ।
पे० ।

तेन हि पञ्जा अनारम्मणा ति ।

६०(६) अतीतानागतारम्मणकथा^१

१३ *अतीतारम्मण चित्त अनारम्मण ति ? आमन्ता । 25

ननु अतीतारम्मणं ति ? आमन्ता ।

B 302

R. 411

हृष्टिच अतीतारम्मण, नो च यत्त रे वत्तब्बे - "अतीतारम्मण
चित्त अनारम्मण" ति । अतीतारम्मण चित्त अनारम्मण ति मिच्छ
हृष्टिच वा पन अनारम्मण, नो च यत्त रे वत्तब्बे - "अतीतारम्मण
ति । अनारम्मण अतीतारम्मण ति मिच्छा ।

5 *अतीतारम्मण चित्त अनारम्मण ति ? आमन्ता ।

ननु अतीत आरम्भ अत्थि आवट्टना पे० पणिधि ति
आमन्ता ।

हृष्टिच अतीत आरम्भ अत्थि आवट्टना पे० पणिधि, नो
यत्त रे वत्तब्बे - "अतीतारम्मण चित्त अनारम्मण" ति ।

10 १४ *अनागतारम्मण चित्त अनारम्मण ति ? आमन्ता
ननु अनागतारम्मण ति ? आमन्ता ।

हृष्टिच अनागतारम्मण नो च यत्त रे वत्तब्बे - "अनागत
रम्मण चित्त अनारम्मण ति । अनागतारम्मण चित्त अनारम्मण
ति मिच्छा । हृष्टिच वा पन अनारम्मण नो च यत्त रे वत्तब्बे

15 "अनागतारम्मण" ति । अनारम्मण अनागतारम्मण ति मिच्छा

*अनागतारम्मण चित्त अनारम्मण ति ? आमन्ता ।

ननु अनागत आरम्भ अत्थि आवट्टना पे० पणिधि ति
आमन्ता ।

हृष्टिच अनागत आरम्भ अत्थि आवट्टना पे० पणिधि
20 नो च यत्त रे वत्तब्बे - "अनागतारम्मण चित्त अनारम्मण ति ।

*पञ्चुप्पन्न आरम्भ अत्थि आवट्टना पे० पणिधि, पञ्चुप्पन्न
रम्मण चित्त सारम्मण ति ? आमन्ता ।

R 412

अतीत आरम्भ अत्थि आवट्टना पे० पणिधि अतीत
रम्मण चित्त सारम्मण ति ? न हेव यत्तब्बे । पे० ।

25 पञ्चुप्पन्न आरम्भ अत्थि आवट्टना पे० पणिधि, पञ्चुप्पन्न
रम्मण चित्त सारम्मण ति ? आमन्ता ।

अनागत आरम्भ अत्थि आवट्टना पे० पणिधि अनागत
रम्मण चित्त सारम्मण ति ? न हेव यत्तब्बे । पे० ।

*अतीतं आरब्ध अत्थि आवट्टना पे०. पणिधि, अतीतारम्मणं चित्तं अनारम्मणं ति ? आमन्ता ।

पच्चुप्पन्न आरब्ध अत्थि आवट्टना पे०. पणिधि, पच्चुप्पन्ना-
रम्मणं चित्तं अनारम्मणं ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० . ।

*अनागतं आरब्ध अत्थि आवट्टना पे० . पणिधि, अनागता- 5
रम्मणं चित्तं अनारम्मणं ति ? आमन्ता ।

पच्चुप्पन्नं आरब्ध अत्थि आवट्टना पे० . पणिधि,
पच्चुप्पन्नारम्मणं चित्तं अनारम्मणं ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० ।

१५ न वत्तब्ब — “अतीतानागतारम्मणं” चित्तं अनारम्मणं”
ति ? आमन्ता ।

B 303

10

ननु अतीतानागतं नत्थी ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अतीतानागतं नत्थि, तेन वत्तं रे वत्तब्बे — “अतीताना-
गतारम्मणं चित्तं अनारम्मणं” ति । पे० ।

६१(७) वितक्कानुपत्तितकथा

१६ *सब्बं चित्तं वितक्कानुपत्तितं ति ? आमन्ता ।

सब्बं चित्तं विचारानुपत्तितं पीतानुपत्तितं सुखानुपत्तितं दुक्खानु- 15
पत्तितं सोमनस्सानुपत्तितं दोमनस्सानुपत्तितं उपेक्खानुपत्तितं सद्धानु-
पत्तितं विरियानुपत्तितं सतानुपत्तितं समाधानुपत्तितं पञ्चानुपत्तितं
रागानुपत्तितं दोसानुपत्तितं पे० अनोत्तप्पानुपत्तितं ति ? न हेव
वत्तब्बे । पे० ।

R. 413

*सब्बं चित्तं वितक्कानुपत्तितं ति ? आमन्ता ।

20

ननु अत्थि अवितक्को विचारमत्तो समाधी ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अत्थि अवितक्को विचारमत्तो समाधि, नो च वत्तं रे
वत्तब्बे — “सब्बं चित्तं वितक्कानुपत्तितं” ति ।

*सब्बं चित्तं वितक्कानुपत्तितं ति ? आमन्ता ।

ननु अत्थि अवितक्को अविचारो समाधी ति ? आमन्ता । 25

हञ्चि अत्थि अवितक्को अविचारो समाधि, नो च वत्तं रे
वत्तब्बे — “सब्बं चित्तं वितक्कानुपत्तितं” ति ।

सम्बन्धितं

ननु तयो समाधी ।

प्रवितकको विचारमत्तो समाधि,

भ्रामन्ता ।

- ३ हृत्विच तन्नो समाधी बुद्धा
समाधि, प्रवितकको विचारमत्तो समाधि,
नो च वत्त रे वत्तम्मे - "सम्बन्धितं"

६३(५)

B. 304

१७ *सम्बन्धो वितककमत्तो विचारमत्तो

ति ? भ्रामन्ता ।

R 414 10

सम्बन्धो फुसयत्तो फस्सविप्फारो सद्दो,
विप्फारो सद्दो सम्बन्धो सम्बन्धमत्तो
चेतयत्तो चेतनाविप्फारो सद्दो, सम्बन्धो चित्तकमत्तो
सम्बन्धो सरत्तो सतिविप्फारो सद्दो, सम्बन्धो
सद्दो ति ? न हेव वत्तम्मे । पे० ।

- 15 *सम्बन्धो वितककमत्तो विचारमत्तो
भ्रामन्ता ।

वितककविप्फारो सद्दो सोत्तविज्जेम्वो सोत्तस्सि
सोत्तस्स भ्रापाव भ्रागच्छती ति ? न हेव वत्तम्मे । ...

- मनु वितककविप्फारो सद्दो न सोत्तविज्जेम्वो
20 पटिहञ्जति न सोत्तस्स भ्रापाव भ्रागच्छती ति ?

हृत्विच वितककविप्फारो सद्दो न सोत्तविज्जेम्वो
पटिहञ्जति न सोत्तस्स भ्रापाव भ्रागच्छति नो च वत्त रे
सम्बन्धो वितककमत्तो विचारमत्तो वितककविप्फारो सद्दो"

६३(६) न यथाचित्तस्स वाचा ति कथा

१८ न यथाचित्तस्स वाचा ति ? भ्रामन्ता ।

25

अफस्सकस्स वाचा भवदत्तकस्स वाचा असम्बन्धकस्स

अचेतनकस्स वाचा अचित्तकस्स वाचा ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

ननु सफस्सकस्स वाचा सवेदनकस्स वाचा ससञ्जकस्स वाचा
सचेतनकस्स वाचा सचित्तकस्स वाचा ति ? आमन्ता ।

हञ्चि सफस्सकस्स वाचा पे० सचित्तकस्स वाचा, नो च 5
वत रे वत्तब्बे — “न यथाचित्तस्स वाचा” ति ।

*न यथाचित्तस्स वाचा ति ? आमन्ता ।

B 305,
R 415

अनावट्टेन्तस्स^१ वाचा पे० अनाभोगस्स वाचा पे०
अप्पणिदहन्तस्स वाचा ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

ननु आवट्टेन्तस्स वाचा आभोगस्स वाचा पे० पणिदहन्तस्स 10
वाचा ति ? आमन्ता ।

हञ्चि आवट्टेन्तस्स वाचा आभोगस्स वाचा पणिदहन्तस्स
वाचा, नो च वत रे वत्तब्बे — “न यथाचित्तस्स वाचा” ति ।

*न यथाचित्तस्स वाचा ति ? आमन्ता ।

ननु वाचा चित्तसमुद्धाना चित्तेन सहजाता चित्तेन सह 15
एकुप्पादा ति ? आमन्ता ।

हञ्चि वाचा चित्तसमुद्धाना चित्तेन सहजाता चित्तेन सह
एकुप्पादा, नो च वत रे वत्तब्बे — “न यथाचित्तस्स वाचा” ति ।

*न यथाचित्तस्स वाचा ति ? आमन्ता ।

न भणितुकामो भणति, न कथेतुकामो कथेति, न आलपितुकामो 20
आलपति, न वोहरितुकामो वोहरती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

ननु भणितुकामो भणति, कथेतुकामो कथेति, आलपितुकामो
आलपति, वोहरितुकामो वोहरती ति ? आमन्ता ।

हञ्चि भणितुकामो भणति, कथेतुकामो कथेति, आलपितुकामो
आलपति, वोहरितुकामो वोहरति, नो च वत रे वत्तब्बे — “न 25
यथाचित्तस्स वाचा” ति ।

१६ न वत्तब्ब — “न यथाचित्तस्स वाचा” ति ? आमन्ता ।

ननु अत्थि कोचि “अञ्ज भणिस्सामी” ति अञ्ज भणति,
“अञ्ज कथेस्सामी” ति अञ्ज कथेति, “अञ्ज आलपिस्सामी” ति

सख्य चित्त वितक्कानुपत्तिस्स ति ? भामन्ता ।

ननु तयो समाधी वुत्ता भगवता — सवितक्को सविचारो समाधि,
अवितक्को विचारमत्तो समाधि, अवितक्को अविचारो समाधी ति ?
भामन्ता ।

- 5 हृत्वि तयो समाधी वुत्ता भगवता — सवितक्को सविचारो
समाधि अवितक्को विचारमत्तो समाधि, अवितक्को अविचारो समाधि,
नो च वत रे वत्तब्बे — 'सख्य चित्त वितक्कानुपत्तिस्स' ति ।

६२(८) वितक्कविप्फारसङ्कथा

B. 304

१७ *सम्बसो वितक्कयतो विचारयतो वितक्कविप्फारो सद्दो
ति ? भामन्ता ।

R. 414 10

सम्बसो फुसयतो फस्सविप्फारो सद्दो, सम्बसो वेदयतो वेदना-
विप्फारो सद्दो सम्बसो सञ्ज्ञानतो सञ्ज्ञाविप्फारो सद्दो सम्बसो
चेतयतो चेतनाविप्फारो सद्दो, सम्बसो चिन्तयतो चित्तविप्फारो सद्दो
सम्बसो सरतो सतिविप्फारो सद्दो, सम्बसो पजानतो पञ्चाविप्फारो
सद्दो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

- 15 *सम्बसो वितक्कयतो विचारयतो वितक्कविप्फारो सद्दो ति ?
भामन्ता ।

वितक्कविप्फारो सद्दो सोत्तविच्छेय्यो सोत्तस्मि पटिहुञ्जति
सोत्तस्स आपाथ भागच्छति ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

- 20 ननु वितक्कविप्फारो सद्दो न सोत्तविच्छेय्यो न सोत्तस्मि
पटिहुञ्जति न सोत्तस्स आपाथ भागच्छति ति ? भामन्ता ।

हृत्वि वितक्कविप्फारो सद्दो न सोत्तविच्छेय्यो न सोत्तस्मि
पटिहुञ्जति न सोत्तस्स आपाथ भागच्छति नो च वत रे वत्तब्बे —
सम्बसो वितक्कयतो विचारयतो वितक्कविप्फारो सद्दो' ति ।

६३(९) न यथाचित्तस्स वाचा ति कथा

१८ न यथाचित्तस्स वाचा ति ? भामन्ता ।

25

अफस्सकस्स वाचा अयवमकस्स वाचा, असञ्चकस्स वाचा

क्कमति, न आलोकेतुकामो आलोकेति, न विलोकेतुकामो विलोकेति, न सम्मिञ्जितुकामो^१ सम्मिञ्जेति, न पसारेतुकामो पसारेतीति ? न हेवं वत्तब्बे । ... पे० . ।

ननु अभिक्कमितुकामो आभिक्कमति, पटिक्कमितुकामो पटिक्कमति, आलोकेतुकामो आलोकेति, विलोकेतुकामो विलोकेति, 5 सम्मिञ्जितुकामो सम्मिञ्जेति, पसारेतुकामो पसारेतीति ? आमन्ता^२ ।

हञ्चि अभिक्कमितुकामो अभिक्कमति पे० पसारेतुकामो पसारेति^३, नो च वत रे वत्तब्बे — “न यथाचित्तस्स कायकम्म” ति ।

२१ ^१न वत्तब्बं — “न यथाचित्तस्स कायकम्म” ति ? आमन्ता ।

ननु अत्थि कोचि “अञ्जत्र गच्छिस्सामी” ति अञ्जत्र गच्छति 10 . पे०... “अञ्ज पसारेस्सामी” ति अञ्ज पसारेतीति ? आमन्ता ।^४

हञ्चि अत्थि कोचि “अञ्जत्र गच्छिस्सामी” ति अञ्जत्र 15 गच्छति . पे० “अञ्ज पसारेस्सामी” ति अञ्ज पसारेति, तेन वत रे वत्तब्बे — “न यथाचित्तस्स कायकम्म” ति ।

B 307

६५(११) अतीतानागतपञ्चुप्पन्नकथा

२२ *अतीतेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

15

ननु अतीत निरुद्ध विगत विपरिणत अत्थङ्गत अब्भत्थङ्गत ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अतीत निरुद्ध विगत विपरिणत अत्थङ्गत अब्भत्थङ्गत, 20 नो च वत रे वत्तब्बे — “अतीतेन समन्नागतो” ति ।

R 418

*अनागतेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

20

ननु अनागत अजात अभूत असञ्जातं अनिब्बत्तं अनभिनिब्बत्त अपातुभूत ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अनागत अजात अभूत असञ्जात अनिब्बत्त अनभिनिब्बत्त अपातुभूत, नो च वत रे वत्तब्बे — “अनागतेन समन्नागतो” ति ।

२३ *अतीतेन रूपक्खन्धेन समन्नागतो, अनागतेन रूपक्खन्धेन 25 समन्नागतो, पञ्चुप्पन्नेन रूपक्खन्धेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

१ सम्मिञ्जितुकामो — म० । २-२ रो० पोत्थके नत्थि ।

अञ्जं आलपति, “अञ्जं वोहरिस्सामी” ति अञ्जं वोहरती ति ?
आमन्ता ।

हृत्वि अति कोचि “अञ्जं मणिस्सामी” ति अञ्जं मणति

R 416

पे० “अञ्जं वोहरिस्सामी” ति अञ्जं वोहरति, तेन वत रे
५ वत्तब्बे - “न यथाचित्तस्स वाचा” ति ।

६४(१०) न यथाचित्तस्स कायकम्मं ति कथा

R. 306

२० *न यथाचित्तस्स कायकम्मं ति ? आमन्ता ।

अफत्सकस्स कायकम्मं पे० अचित्तकस्स कायकम्मं ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

ननु सफत्सकस्स कायकम्मं पे० सचित्तकस्स कायकम्मं ति ?
१० आमन्ता ।

हृत्वि सफत्सकस्स कायकम्मं पे० सचित्तकस्स कायकम्मं,
नो च वत रे वत्तब्बे - “न यथाचित्तस्स कायकम्मं” ति ।

*न यथाचित्तस्स कायकम्मं ति ? आमन्ता ।

अनावट्टेन्तस्स कायकम्मं पे० अप्पणिदहन्तस्स कायकम्मं
१५ ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

ननु भावट्टेन्तस्स कायकम्मं पे० पणिदहन्तस्स कायकम्मं
ति ? आमन्ता ।

हृत्वि भावट्टेन्तस्स कायकम्मं पे० पणिदहन्तस्स कायकम्मं,
नो च वत रे वत्तब्बे - “न यथाचित्तस्स कायकम्मं” ति ।

२० न यथाचित्तस्स कायकम्मं ति ? आमन्ता ।

ननु कायकम्मं चित्तसमुद्धान् चित्तेन सहजातं चित्तेन सह
एकुप्पादं ति ? आमन्ता ।

R 417

हृत्वि कायकम्मं चित्तसमुद्धान् चित्तेन सहजातं चित्तेन सह
एकुप्पादं नो च वत रे वत्तब्बे - “न यथाचित्तस्स कायकम्मं” ति ।

२५ न यथाचित्तस्स कायकम्मं ति ? आमन्ता ।

न अभिवामितुयामो अभिषयमति न पटिक्कमितुयामो पटि

क्कमति, न आलोकेतुकामो आलोकेति, न विलोकेतुकामो विलोकेति, न सम्मिञ्जितुकामो^१ सम्मिञ्जेति, न पसारेतुकामो पसारेतीति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० . ।

ननु अभिक्कमितुकामो अभिक्कमति, पटिक्कमितुकामो पटिक्कमति, आलोकेतुकामो आलोकेति, विलोकेतुकामो विलोकेति, 5 सम्मिञ्जितुकामो सम्मिञ्जेति, पसारेतुकामो पसारेतीति ? आमन्ता^२ ।

हञ्चि अभिक्कमितुकामो अभिक्कमति पे० पसारेतुकामो पसारेति^३, नो च वत रे वत्तब्बे — “न यथाचित्तस्स कायकम्म” ति ।

२१ न वत्तब्बं — “न यथाचित्तस्स कायकम्म” ति ? आमन्ता ।

ननु अत्थि कोचि “अञ्जत्र गच्छिस्सामी” ति अञ्जत्र गच्छति 10

. पे०... “अञ्ज पसारेस्सामी” ति अञ्ज पसारेतीति ? आमन्ता ।*

हञ्चि अत्थि कोचि “अञ्जत्र गच्छिस्सामी” ति अञ्जत्र 15 गच्छति . पे० “अञ्ज पसारेस्सामी” ति अञ्ज पसारेति, तेन वत रे वत्तब्बे — “न यथाचित्तस्स कायकम्म” ति ।

B 307

६५(११) अतीतानागतपञ्चुप्पन्नकथा

२२ *अतीतेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

15

ननु अतीत निरुद्धं विगत विपरिणत अत्थङ्गत अब्भत्थङ्गत ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अतीत निरुद्ध विगत विपरिणत अत्थङ्गत अब्भत्थङ्गत, 20 नो च वत रे वत्तब्बे — “अतीतेन समन्नागतो” ति ।

R 418

*अनागतेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

20

ननु अनागत अजात अभूत असञ्जातं अनिब्बत्त अनभिनिब्बत्त अपातुभूत ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अनागत अजात अभूत असञ्जात अनिब्बत्त अनभिनिब्बत्त अपातुभूत, नो च वत रे वत्तब्बे — “अनागतेन समन्नागतो” ति ।

२३ *अतीतेन रूपक्खन्धेन समन्नागतो, अनागतेन रूपक्खन्धेन 25 समन्नागतो, पञ्चुप्पन्नेन रूपक्खन्धेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

तीहि रूपस्त्वन्धेहि समन्नागतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अतीतेहि पञ्चहि स्वधेहि समन्नागतो, अनागतेहि पञ्चहि
स्वन्धेहि समन्नागतो, पञ्चुप्पन्नेहि पञ्चहि स्वधेहि समन्नागतो ति ?
आमन्ता ।

८ पन्नरसहि स्वन्धेहि समन्नागतो ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

*अतीतेन चक्खायतनेन समन्नागतो, अनागतेन चक्खायतनेन
समन्नागतो, पञ्चुप्पन्नेन चक्खायतनेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

तीहि चक्खायतनेहि समन्नागतो ति ? न हेव वत्तब्बे ।

१० पे० ।

अतीतेहि द्वादसहि आयतनेहि समन्नागतो, अनागतेहि द्वादसहि
आयतनेहि समन्नागतो, पञ्चुप्पन्नेहि द्वादसहि आयतनेहि समन्नागतो
ति ? आमन्ता ।

छत्तिसायतनेहि समन्नागतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१५ *अतीताय चक्खुधातुया समन्नागतो, अनागताय चक्खुधातुया
समन्नागतो, पञ्चुप्पन्नाय चक्खुधातुया समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

तीहि चक्खुधातूहि समन्नागतो ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

अतीताहि अट्ठारसहि धातूहि समन्नागतो, अनागताहि अट्ठारसहि
२० धातूहि समन्नागतो, पञ्चुप्पन्नाहि अट्ठारसहि धातूहि समन्नागतो ति ?
आमन्ता ।

चतुपञ्चासधातूहि समन्नागतो ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

*अतीतेन चक्खुन्द्रियेन समन्नागतो अनागतेन चक्खुन्द्रियेन
२५ समन्नागतो पञ्चुप्पन्नेन चक्खुन्द्रियेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

तीहि चक्खुन्द्रियेहि समन्नागतो ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

अतीतेहि वाकीसतिन्द्रियेहि समन्नागतो अनागतेहि वाकीसति
न्द्रियेहि समन्नागतो पञ्चुप्पन्नेहि वाकीसतिन्द्रियेहि समन्नागतो ति ?

३० आमन्ता ।

छसट्टिन्द्रियेहि समन्नागतो ति ? न हेव वत्तव्वे । ... पे० ।

२४ *न वत्तव्व - “अतीतानागतेहि समन्नागतो” ति ?

आमन्ता ।

ननु अत्थि अट्ठविमोक्खझायी चतुन्न ज्ञानानं निकामलाभी नवन्न^१ अनुपुव्वविहारसमापत्तीन लाभी ति ? आमन्ता ।

5

हञ्चि अत्थि अट्ठविमोक्खझायी चतुन्न ज्ञानानं निकामलाभी नवन्न^१ अनुपुव्वविहारसमापत्तीन लाभी, तेन वत रे वत्तव्वे - “अतीतानागतेहि समन्नागतो” ति ।

नवमो वग्गो ।

तत्सुद्धान

आनिससदस्साविस्स सयोजनान^२ पहान, अमत्तारम्मण सयोजन, रूप सारम्मण, अनुसया अनारम्मणा, एवमेव^३ बाण, अतीतानागतारम्मण चित्त, सब्ब चित्त वितक्कानुपत्तित, सब्बसो वितक्कयतो विचारयतो वितक्कविप्फारो सद्दो, न यथाचित्तस्स वाचा, तथेव कायकम्मं अतीतानागतेहि समन्नागतो ति ।

10 R 420

१ चतुन्न - सी०, रो० । २ सञ्जोजनान - सी०, स्या०, रो० । ३ एवमेव - स्या०, रो० ।

तीहि रूपक्षणेहि समभागतो ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० ।
 अतीतेहि पञ्चहि सन्धेहि समभागतो, अनागतेहि पञ्चहि
 सन्धेहि समभागतो, पञ्चुप्पन्नेहि पञ्चहि सन्धेहि समभागतो ति ?
 भामन्ता ।

५ पञ्चरसहि सन्धेहि समभागतो ति ? न हेव वत्तब्बे ।
 पे० ।

*अतीतेन चक्खायतनेन समभागतो, अनागतेन चक्खायतनेन
 समभागतो पञ्चुप्पन्नेन चक्खायतनेन समभागतो ति ? भामन्ता ।

तीहि चक्खायतनेहि समभागतो ति ? न हेव वत्तब्बे ।
 १० पे० ।

अतीतेहि द्वादसहि आयतनेहि समभागतो, अनागतेहि द्वादसहि
 आयतनेहि समभागतो, पञ्चुप्पन्नेहि द्वादसहि आयतनेहि समभागतो
 ति ? भामन्ता ।

धत्तिसायतनेहि समभागतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .. ।

१५ *अतीताय चक्खुधातुया समभागतो अनागताय चक्खुधातुया
 समभागतो, पञ्चुप्पन्नाय चक्खुधातुया समभागतो ति ? भामन्ता ।

B. 308,
R. 419

तीहि चक्खुधातूहि समभागतो ति ? न हेव वत्तब्बे ।
 पे० ।

अतीताहि अट्ठारसहि धातूहि समभागतो, अनागताहि अट्ठारसहि
 २० धातूहि समभागतो, पञ्चुप्पन्नाहि अट्ठारसहि धातूहि समभागतो ति ?
 भामन्ता ।

चतुपञ्चासधातूहि समभागतो ति ? न हेव वत्तब्बे ।
 .. पे० ।

*अतीतेन चक्खुन्द्रियेन समभागतो अनागतेन चक्खुन्द्रियेन
 २५ समभागतो पञ्चुप्पन्नेन चक्खुन्द्रियेन समभागतो ति ? भामन्ता ।

तीहि चक्खुन्द्रियेहि समभागतो ति ? न हेव वत्तब्बे ।
 पे० ।

अतीतेहि यावीसत्तिन्द्रियेहि समभागतो अनागतेहि यावीसत्ति
 न्द्रियेहि समभागतो पञ्चुप्पन्नेहि यावीसत्तिन्द्रियेहि समभागतो ति ?
 ३० भामन्ता ।

२ उपपत्तेसिये पञ्चक्खन्धे निरुद्धे मग्गो उप्पज्जती ति ?

R 422

आमन्ता ।

मतो मग्गं भावेति, कालङ्कतो^१ मग्गं भावेती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

६७(२) रूपं मग्गो ति कथा

३ *मग्गसमङ्गिस्स रूपं मग्गो ति ? आमन्ता ।

5

सारम्मण, अत्थि तस्स आवट्टना आभोगो समन्नाहारो मनसिकारो चेतना पत्थना पणिधी ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

ननु अनारम्मण, नत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? आमन्ता ।

हज्जि अनारम्मण, नत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधि, नो च वत रे वत्तब्बे — “मग्गसमङ्गिस्स रूपं मग्गो” ति ।

*सम्मावाचा मग्गो ति ? आमन्ता ।

सारम्मणा, अत्थि ताय आवट्टना पे० पणिधी ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

ननु अनारम्मणा, नत्थि ताय आवट्टना पे० पणिधी ति ? आमन्ता ।

15

हज्जि अनारम्मणा, नत्थि ताय आवट्टना पे० पणिधि, नो च वत रे वत्तब्बे — “सम्मावाचा मग्गो” ति ।

*सम्माकम्मन्तो पे० सम्माआजीवो मग्गो ति ? आमन्ता ।

B 310

सारम्मणो, अत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

20

ननु अनारम्मणो, नत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? आमन्ता ।

R 423

हज्जि अनारम्मणो, नत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधि, नो च वत रे वत्तब्बे — “सम्माआजीवो मग्गो” ति ।

25

४ *सम्मादिट्ठि मग्गो, सा च सारम्मणा, अत्थि ताय आवट्टना पे० पणिधी ति ? आमन्ता ।

^१ कालकतो — स्या०, एवमुपरि पि ।

१०. दसमो वगो

६६ (१) निरोधकथा

R. 421

१ *उपपत्तिसिये' पञ्चवक्खन्वे' अनिरुद्धे किरिया पञ्चवक्खन्वा
उपपज्जन्ती ति ? आमन्ता ।

B. 309

दसन्न सन्धान समोधान होति, दस सन्धा सम्मुखीभाव
आगच्छन्ती ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

३ दसन्न सन्धान समोधान होति, दस सन्धा सम्मुखीभाव
आगच्छन्ती ति ? आमन्ता ।

द्विन्न फस्साम पे० द्विन्न चित्तान समोधान होती ति ? न
हेव वत्तव्वे । पे० ।

*उपपत्तिसिये पञ्चवक्खन्वे अनिरुद्धे किरिया भत्तारो सन्धा
१० उपपज्जन्ती ति ? आमन्ता ।

नवन्न सन्धान समोधान होति नव सन्धा सम्मुखीभाव
आगच्छन्ती ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

नवन्न सन्धान समोधान होति नव सन्धा सम्मुखीभाव
आगच्छन्ती ति ? आमन्ता ।

१३ द्विन्न फस्साम पे० द्विन्न चित्तान समोधान होती ति ? न
हेव वत्तव्वे । पे० ।

*उपपत्तिसिये पञ्चवक्खन्वे अनिरुद्धे किरियाआण उपपज्जती
ति ? आमन्ता ।

छन्न सन्धान समोधान होति, छ सन्धा सम्मुखीभाव आगच्छन्ती
२० ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

छन्न सन्धान समोधान होति, छ सन्धा सम्मुखीभाव
आगच्छन्ती ति ? आमन्ता ।

द्विन्न फस्साम पे० द्विन्न चित्तान समोधान होती ति ?
न हेव वत्तव्वे । पे० ।

२ उपपत्तेसिये पञ्चक्खन्धे निरुद्धे मग्गो उप्पज्जती ति ?

R 422

आमन्ता ।

मतो मग्ग भावेति, कालङ्कतो^१ मग्गं भावेती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

६७(२) रूपं मग्गो ति कथा

३ *मग्गसमङ्गिस्स रूपं मग्गो ति ? आमन्ता ।

5

सारम्मण, अत्थि तस्स आवट्टना आभोगो समन्नाहारो मनसिकारो चेतना पत्थना पणिधी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

ननु अनारम्मण, नत्थि तस्स आवट्टना पे० . पणिधी ति ? आमन्ता ।

हज्जि अनारम्मण, नत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधि, नो च वत रे वत्तब्बे — “मग्गसमङ्गिस्स रूपं मग्गो” ति ।

*सम्मावाचा मग्गो ति ? आमन्ता ।

सारम्मणा, अत्थि ताय आवट्टना पे० पणिधी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

ननु अनारम्मणा, नत्थि ताय आवट्टना पे० . पणिधी ति ? आमन्ता ।

हज्जि अनारम्मणा, नत्थि ताय आवट्टना पे० पणिधि, नो च वत रे वत्तब्बे — “सम्मावाचा मग्गो” ति ।

*सम्माकम्मन्तो पे० सम्माआजीवो मग्गो ति ? आमन्ता ।

B 310

सारम्मणो, अत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

20

ननु अनारम्मणो, नत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? आमन्ता ।

R 423

हज्जि अनारम्मणो, नत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधि; नो च वत रे वत्तब्बे — “सम्माआजीवो मग्गो” ति ।

25

४ *सम्मादिट्ठि मग्गो, सा च सारम्मणा, अत्थि ताय आवट्टना पे० पणिधी ति ? आमन्ता ।

१ कालकतो — स्या०, एवमुपरि पि ।

सम्मावाचा मग्गो, सा च सारम्मणा, अत्थि ताय आवट्टना
पे० पणिघी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

सम्मादिट्ठि मग्गो सा च सारम्मणा अत्थि ताय आवट्टना
पे० पणिघी ति ? आमन्ता ।

5 सम्माकम्मन्तो पे० सम्माआजीवो मग्गो, सो च सारम्मणो,
अत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिघी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०.. ।

सम्मासङ्कुप्पो पे० सम्मावायामो पे०.. सम्मासत्ति
.. पे० ।

*सम्मासमाधि मग्गो, सो च सारम्मणो, अत्थि तस्स आवट्टना
10 पे०.. पणिघी ति ? आमन्ता ।

सम्मावाचा मग्गो, सा च सारम्मणा, अत्थि ताय आवट्टना
... पे० पणिघी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

सम्मासमाधि मग्गो सो च सारम्मणो, अत्थि तस्स आवट्टना
पे० पणिघी ति ? आमन्ता ।

15 सम्माकम्मन्तो पे०.. सम्माआजीवो मग्गो सो च सारम्मणो
अत्थि तस्स आवट्टना पे०.. पणिघी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

*सम्मावाचा मग्गो, सा च अनारम्मणा, नत्थि ताय आवट्टना
पे० पणिघी ति ? आमन्ता ।

सम्मादिट्ठि मग्गो सा च अनारम्मणा, नत्थि ताय आवट्टना
20 पे० पणिघी ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० ।

सम्मावाचा मग्गो सा च अनारम्मणा नत्थि ताय आवट्टना
.. पे०.. पणिघी ति ? आमन्ता ।

R 424 सम्मासङ्कुप्पा .. पे० सम्मावायामो सम्मासत्ति... सम्मा
गमापि मग्गो सो च अनारम्मणो नत्थि तस्स आवट्टना ... पे० -
25 पणिघी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

सम्माकम्मन्तो पे० सम्माआजीवो मग्गो सो च अना
रम्मणो नत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिघी ति ? आमन्ता ।

सम्मादिट्ठि सम्मासङ्कुप्पा सम्मावायामो सम्मासत्ति
पे० सम्मासमाधि मग्गो सो च अनारम्मणा नत्थि तस्स आवट्टना

30 .. पे०... पणिघी ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे०.. ।

५. न वत्तब्बं — “मग्गसमङ्गिस्स रूपं मग्गो” ति ? आमन्ता ।

ननु सम्मावाचा सम्माकम्मन्तो सम्माआजीवो मग्गो ति ?

आमन्ता ।

हञ्चि सम्मावाचा सम्माकम्मन्तो सम्माआजीवो मग्गो, तेन

वत रे वत्तब्बे — “मग्गसमङ्गिस्स रूप मग्गो” ति ।

5

६८(३) पञ्चविज्ञाणसमङ्गिस्स मग्गकथा

६. *पञ्चविज्ञाणसमङ्गिस्स अत्थि मग्गभावना ति ? आमन्ता ।

ननु पञ्चविज्ञाणा उप्पन्नवत्थुका उप्पन्नारम्मणा ति ? आमन्ता ।

हञ्चि पञ्चविज्ञाणा उप्पन्नवत्थुका उप्पन्नारम्मणा, नो च वत रे वत्तब्बे — “पञ्चविज्ञाणसमङ्गिस्स अत्थि मग्गभावना” ति ।

*ननु पञ्चविज्ञाणा पुरेजातवत्थुका पुरेजातारम्मणा 10

अज्झत्तिकवत्थुका बाहिरारम्मणा असम्भिन्नवत्थुका असम्भिन्नारम्मणा

नानावत्थुका नानारम्मणा न अञ्जमञ्जस्स गोचरविसयं पञ्चनु-

भोन्ति, न असमन्नाहारा उप्पज्जन्ति, न अमनसिकारा उप्पज्जन्ति, न

अब्बोकिण्णा उप्पज्जन्ति, न अपुब्ब अचरिम उप्पज्जन्ति, न अञ्ज-

मञ्जस्स समनन्तरा उप्पज्जन्ति, ननु पञ्चविज्ञाणा अनाभोगा ति ? 15

आमन्ता ।

हञ्चि पञ्चविज्ञाणा अनाभोगा, नो च वत रे वत्तब्बे —

“पञ्चविज्ञाणसमङ्गिस्स अत्थि मग्गभावना” ति ।

७ *चक्खुविज्ञाणसमङ्गिस्स अत्थि मग्गभावना ति ?

आमन्ता ।

चक्खुविज्ञाणं सुञ्जात आरब्भ उप्पज्जती ति ? न हेवं

वत्तब्बे । पे० ।

चक्खुविज्ञाण सुञ्जात आरब्भ उप्पज्जती ति ? आमन्ता ।

चक्खु च पटिच्च सुञ्जात च उप्पज्जति चक्खुविज्ञाण ति ?

न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

चक्खु च पटिच्च सुञ्जात च उप्पज्जति चक्खुविज्ञाण ति ?

आमन्ता ।

B 311

R 425

20

25

“चक्षुः पटिञ्च सुञ्जत च उप्पज्जति चक्षुविञ्जाण”
ति—अत्येव सुत्तन्तो ति ? नत्थि ।

“चक्षुः पटिञ्च रूपे च उप्पज्जति चक्षुविञ्जाण” ति—
अत्येव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

- 8 हञ्चि “चक्षुः पटिञ्च रूपे च उप्पज्जति चक्षुविञ्जाण”
ति—अत्येव सुत्तन्तो नो च वत्त रे वत्तव्ये—“चक्षुः पटिञ्च सुञ्जत
च उप्पज्जति चक्षुविञ्जाण” ति ।

b 312 ८ “चक्षुविञ्जाणसमङ्गिस्स अत्थि मग्गभावना ति ?
आमन्ता ।

- 10 चक्षुविञ्जाण अतीतानागत आरब्भ उप्पज्जती ति ? न
हेव वत्तव्ये । पे० ।

R 426 चक्षुविञ्जाणसमङ्गिस्स अत्थि मग्गभावना ति ? आमन्ता ।
चक्षुविञ्जाण फस्स आरब्भ पे० वेदन आरब्भ ...

- सञ्जं आरब्भ चेतन आरब्भ चित्त आरब्भ चक्षु आरब्भ ...
15 काय आरब्भ सह आरब्भ पे० फोट्टव्वं आरब्भ उप्पज्जती
ति ? न हेव वत्तव्ये, पे० ।

*मनोविञ्जाणसमङ्गिस्स अत्थि मग्गभावना, मनोविञ्जाण
सुञ्जत आरब्भ उप्पज्जती ति ? आमन्ता ।

- चक्षुविञ्जाणसमङ्गिस्स अत्थि मग्गभावना चक्षुविञ्जाण
20 सुञ्जत आरब्भ उप्पज्जती ति ? न हेव वत्तव्ये । पे०... ।

मनोविञ्जाणसमङ्गिस्स अत्थि मग्गभावना मनोविञ्जाण
अतीतानागत आरब्भ उप्पज्जती ति ? आमन्ता ।

- चक्षुविञ्जाणसमङ्गिस्स अत्थि मग्गभावना, चक्षुविञ्जाण
अतीतानागत आरब्भ उप्पज्जती ति ? न हेव वत्तव्ये । ... पे०... ।

- 25 मनोविञ्जाणसमङ्गिस्स अत्थि मग्गभावना मनोविञ्जाण
फस्स आरब्भ वेदन आरब्भ पे० फोट्टव्व आरब्भ उप्पज्जती
ति ? आमन्ता ।

- चक्षुविञ्जाणसमङ्गिस्स अत्थि मग्गभावना, चक्षुविञ्जाण
फस्स आरब्भ वेदन आरब्भ ... पे० फोट्टव्व आरब्भ उप्पज्जती
30 ति ? न हेव वत्तव्ये । पे० ।

६ तं वत्तब्ब - “पञ्चविज्जाणसमङ्गिस्स अत्थि मग्ग-
भावना” ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता - “इध, भिक्खवे, भिक्खु चक्खुना रूपं
दिस्वा न निमित्तग्गाही होति नानुव्यञ्जनग्गाही पे० सोतेन
सद् सुत्वा घानेन गन्ध घायित्वा जिह्वाय रसं सायित्वा 5
पे० कायेन फोढुब्ब फुसित्वा न निमित्तग्गाही होति नानु-
व्यञ्जनग्गाही” ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि पञ्चविज्जाणसमङ्गिस्स अत्थि मग्गभावना ति ।

६६(४) पञ्चविज्जाणा कुसला पि अकुसला पी ति कथा

१० *पञ्चविज्जाणा कुसला पि अकुसला पी ति ? आमन्ता ।

R. 427

ननु पञ्चविज्जाणा उप्पन्नवत्थुका उप्पन्नारम्मणा ति ? 10
आमन्ता ।

हञ्चि पञ्चविज्जाणा उप्पन्नवत्थुका उप्पन्नारम्मणा, नो च
वत रे वत्तब्बे - “पञ्चविज्जाणा कुसला पि अकुसला पी” ति ।

B 313

ननु पञ्चविज्जाणा पुरेजातवत्थुका पुरेजातारम्मणा
अज्झत्तिकवत्थुका बाहिरारम्मणा असम्भिनवत्थुका असम्भिनारम्मणा 15
नानावत्थुका नानारम्मणा न अज्जमज्जस्स गोचरविसयं पञ्चनुभोन्ति,
न असमन्नाहारा उप्पज्जन्ति, न अमनसिकारा उप्पज्जन्ति, न
अव्वोकिण्णा उप्पज्जन्ति, न अपुब्ब अचरिम उप्पज्जन्ति, न अज्ज-
मज्जस्स समनन्तरा उप्पज्जन्ति, ननु पञ्चविज्जाणा अनाभोगा ति ?
आमन्ता ।

20

हञ्चि पञ्चविज्जाणा अनाभोगा, नो च वत रे वत्तब्बे -
“पञ्चविज्जाणा कुसला पि अकुसला पी” ति ।

११ *चक्खुविज्जाण कुसल ति ? आमन्ता ।

चक्खुविज्जाण मुञ्जत आरब्भ उप्पज्जती ति ? न हेव
वत्तब्बे । पे० ।

25

चक्खुविज्जाण सुञ्जत आरब्भ उप्पज्जती ति ? आमन्ता ।

चक्खु च पटिच्च मुञ्जत च उप्पज्जति चक्खुविज्जाण ति ?
न हेव वत्तब्बे ।

चक्षुः पटिञ्च सुञ्जत च उप्पज्जति चक्षुविञ्जानं ति ?
आमन्ता ।

चक्षुः पटिञ्च सुञ्जत च उप्पज्जति चक्षुविञ्जानं
ति - अत्थेव सुत्तन्तो ति ? नत्थि ।

४ "चक्षुः पटिञ्च रूपे च उप्पज्जति चक्षुविञ्जानं" ति -
अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

हञ्चि "चक्षुः पटिञ्च रूपे च उप्पज्जति चक्षुविञ्जानं"
ति - अत्थेव सुत्तन्तो, नो च वत रे वत्तव्ये - "चक्षुः पटिञ्च
सुञ्जत च उप्पज्जति चक्षुविञ्जानं" ति ।

१० १२ *चक्षुविञ्जानं कुसलं पि अकुसलं पी ति ? आमन्ता ।
चक्षुविञ्जानं अतीतानागत आरम्भ उप्पज्जती ति ? न
हेवं वत्तव्ये । पे० ।

चक्षुविञ्जानं कुसलं पि अकुसलं पी ति ? आमन्ता ।

चक्षुविञ्जानं कस्स आरम्भं पे० चित्त आरम्भं चक्षुः

१५ आरम्भं काय आरम्भं सह आरम्भं पे० फोढुब्ब आरम्भं
उप्पज्जती ति ? न हेवं वत्तव्ये । पे० ।

*मनोविञ्जानं कुसलं पि अकुसलं पि मनोविञ्जानं सुञ्जत
आरम्भ उप्पज्जती ति ? आमन्ता ।

चक्षुविञ्जानं कुसलं पि अकुसलं पि चक्षुविञ्जानं

२० सुञ्जत आरम्भ उप्पज्जती ति ? न हेवं वत्तव्ये । पे० ।

मनोविञ्जानं कुसलं पि अकुसलं पि, मनोविञ्जानं
अतीतानागत आरम्भ उप्पज्जती ति ? आमन्ता ।

चक्षुविञ्जानं कुसलं पि अकुसलं पि, चक्षुविञ्जानं
अतीतानागत आरम्भ उप्पज्जती ति ? न हेवं वत्तव्ये । पे० ।

२५ मनोविञ्जानं कुसलं पि अकुसलं पि मनोविञ्जानं कस्स
आरम्भं पे० चित्त आरम्भं काय आरम्भं सह आरम्भं पे०
फोढुब्ब आरम्भ उप्पज्जती ति ? आमन्ता ।

चक्षुविञ्जानं कुसलं पि अकुसलं पि चक्षुविञ्जानं कस्स
आरम्भं पे० फोढुब्ब आरम्भ उप्पज्जती ति ? न हेवं वत्तव्ये ।

३० पे० ।

१३ न वत्तब्बं — “पञ्चविज्जाणा कुसला पि अकुसला पी”
ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता — “इध, भिक्खवे, भिक्खु चक्खुना रूपं
दिस्वा निमित्तग्गाही होति पे० न निमित्तग्गाही होति पे०
सोतेन सह सुत्वा पे० कायेन फोढुब्ब फुसित्वा निमित्तग्गाही 5
होति पे० न निमित्तग्गाही होती” ति । अथेव सुत्तन्तो ति ?
आमन्ता ।

R, 429

तेन हि पञ्चविज्जाणा कुसला पि अकुसला पी ति ।

१००(५) साभोगा ति कथा

१४ *पञ्चविज्जाणा साभोगा ति ? आमन्ता ।

ननु पञ्चविज्जाणा उप्पन्नवत्थुका उप्पन्नारम्मणा ति ? 10
आमन्ता ।

हज्जि पञ्चविज्जाणा उप्पन्नवत्थुका उप्पन्नारम्मणा, नो च
वत्त रे वत्तब्बे — “पञ्चविज्जाणा साभोगा” ति ।

ननु पञ्चविज्जाणा पुरेजातवत्थुका पुरेजातारम्मणा
अज्झत्तिकवत्थुका बाहिरारम्मणा असम्भिन्नवत्थुका असम्भिन्नारम्मणा 15
नानावत्थुका नानारम्मणा न अज्जमज्जस्स गोचरविसय पच्चनुभोन्ति,
न असमन्नाहारा उप्पज्जन्ति, न अमनसिकारा उप्पज्जन्ति, न
अब्बोकिण्णा उप्पज्जन्ति, न अपुब्ब अचरिम उप्पज्जन्ति, ननु
पञ्चविज्जाणा न अज्जमज्जस्स समनन्तरा उप्पज्जन्ती ति ?
आमन्ता ।

20

हज्जि पञ्चविज्जाणा न अज्जमज्जस्स समनन्तरा
उप्पज्जन्ति, नो च वत्त रे वत्तब्बे — “पञ्चविज्जाणा साभोगा” ति ।

१५ *चक्खुविज्जाणं साभोग ति ? आमन्ता ।

चक्खुविज्जाण सुज्जत आरब्भ उप्पज्जती ति ? न हेव
वत्तब्बे । पे० ।

25

चक्खुविज्जाण सुज्जत आरब्भ उप्पज्जती ति ? आमन्ता ।

चक्खु च पटिच्च सुज्जत च उप्पज्जति चक्खुविज्जाण ति ?
न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

R 430

कायेन फोटुब्बं फुसित्वा निमित्तग्गाही होति . पे० न निमित्तग्गाही होती" ति ! अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि पञ्चविज्जाणा साभोगा ति । . पे० . ।

१०१(६) द्वीहि सीलेहि कथा

१७ *मग्गसमङ्गी द्वीहि सीलेहि समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

मग्गसमङ्गी द्वीहि फस्सेहि द्वीहि वेदनाहि द्वीहि सज्जाहि 5
द्वीहि चेतनाहि द्वीहि चित्तेहि द्वीहि सद्धाहि द्वीहि विरियेहि द्वीहि
सतीहि द्वीहि समाधीहि द्वीहि पज्जाहि समन्नागतो ति ? न हेवं
वत्तब्बे । पे० ।

B. 316

*मग्गसमङ्गी लोकियेन सीलेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

मग्गसमङ्गी लोकियेन फस्सेन लोकियाय वेदनाय लोकियाय 10
पज्जाय^१ लोकियाय चेतनाय लोकियेन चित्तेन लोकियाय सद्धाय
लोकियेन विरियेन लोकियाय सतिया लोकियेन समाधिना लोकियाय
पज्जाय समन्नागतो ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० . ।

*मग्गसमङ्गी लोकियेन च लोकुत्तरेन च सीलेन समन्नागतो
ति ? आमन्ता ।

15

मग्गसमङ्गी लोकियेन च लोकुत्तरेन च फस्सेन समन्नागतो
. पे० लोकियाय च लोकुत्तराय च पज्जाय समन्नागतो ति ?
न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

R. 432

मग्गसमङ्गी लोकियेन सीलेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

मग्गसमङ्गी पुथुज्जनो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० । 20

१८ *मग्गसमङ्गी लोकियाय सम्मावाचाय समन्नागतो ति ?
आमन्ता ।

मग्गसमङ्गी लोकियाय सम्मादिट्ठिया समन्नागतो ति ? न हेवं
वत्तब्बे । पे० ।

मग्गसमङ्गी लोकियाय सम्मावाचाय समन्नागतो ति ? 25
आमन्ता ।

मग्समङ्गी लोकियेन सम्मासङ्कप्पेन पे० .. लोकियेन
सम्मावायामेन पे० लोकियाय सम्मासत्तिया पे० लोकियेन
सम्मासमाधिना समन्नागतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

मग्समङ्गी लोकियेन सम्माकम्मन्तेन पे० लोकियेन
५ सम्माआजीवेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

मग्समङ्गी लोकियाय सम्मादिट्ठिया पे० लोकियेन
सम्मासमाधिना समन्नागतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*मग्समङ्गी लोकियाय च लोकुत्तराय च सम्मावाचाय
समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

१० मग्समङ्गी लोकियाय च लोकुत्तराय च सम्मादिट्ठिया
समन्नागतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

मग्समङ्गी लोकियाय च लोकुत्तराय च सम्मावाचाय
समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

R. 433 १५ मग्समङ्गी लोकियेन च लोकुत्तरेण च सम्मासङ्कप्पेन
पे० लोकियेन च लोकुत्तरेण च सम्मावायामेन पे० ..
लोकियाय च लोकुत्तराय च सम्मासत्तिया पे० लोकियेन च
लोकुत्तरेण च सम्मासमाधिना समन्नागतो ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

B 317 *मग्समङ्गी लोकियेन च लोकुत्तरेण च सम्माकम्मन्तेन
२० पे० सम्माआजीवेन समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

मग्समङ्गी लोकियाय च लोकुत्तराय च सम्मादिट्ठिया
समन्नागतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

मग्समङ्गी लोकियेन च लोकुत्तरेण च सम्माआजीवेन
समन्नागतो ति ? आमन्ता ।

२५ मग्समङ्गी लोकियेन च लोकुत्तरेण च सम्मासङ्कप्पेन
पे० लोकियेन च लोकुत्तरेण च सम्मासमाधिना समन्नागतो ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

१६ १ न वत्तब्बं - "मग्समङ्गी द्वीहि सीलेहि समन्नागतो'
ति ? आमन्ता ।

३० लोकिये सील निरुद्धे मग्गो उप्पज्जती ति ? आमन्ता ।

दुस्सीलो खण्डसीलो छिन्नसीलो^१ मगं भावेती ति ? न हेवं वत्तब्बे । ... पे० . ।

तेन हि मग्गसमङ्गी द्वीहि सीलेहि समन्नागतो ति ।

१०२(७) सीलं अचेतसिकं ति कथा

२०. *सील अचेतसिकं ति ? आमन्ता ।

रूपं . निब्बान .. चक्खायतनं कायायतनं रूपायतनं 5

फोढुब्बायतनं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

R 434

सीलं अचेतसिकं ति ? आमन्ता ।

फस्सो अचेतसिको ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

सील अचेतसिकं ति ? आमन्ता ।

वेदना सञ्ज्ञा चेतना सद्धा .. विरियं . सति .. 10

समाधि . पञ्ज्ञा अचेतसिका ति ? न हेवं वत्तब्बे । ... पे० . ।

*फस्सो चेतसिको ति ? आमन्ता ।

सील चेतसिकं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

वेदना . सञ्ज्ञा चेतना सद्धा . विरियं ... सति ..

समाधि पे० . पञ्ज्ञा चेतसिका ति ? आमन्ता ।

15

सीलं चेतसिकं ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे०... ।

२१ *सील अचेतसिकं ति ? आमन्ता ।

अनिट्ठफलं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० .. ।

ननु इट्ठफलं ति ? आमन्ता ।

हञ्चि इट्ठफलं, नो च वत्तं रे वत्तब्बे — “सील अचेतसिक” ति । 20

*सद्धा इट्ठफला, सद्धा चेतसिका ति ? आमन्ता ।

B, 318

सील इट्ठफलं, सील चेतसिकं ति ? न हेवं वत्तब्बे । .. पे० . ।

विरिय . सति समाधि पे० पञ्ज्ञा इट्ठफला, पञ्ज्ञा चेतसिका ति ? आमन्ता ।

सील इट्ठफलं, सील चेतसिकं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . । 25

*सील इट्ठफल, सील अचेतसिकं ति ? आमन्ता ।

R 435

सद्या इद्रुफला, सद्या अचेतसिका
पे० ।

सीम इद्रुफला, सीम अचेतसिकां ति ?

निरिय सति समाधि पे० .. पञ्चमः

५ अचेतसिका ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

२२ *सीम अचेतसिका ति ? आमन्ता ।

अफलं अविपाक ति ? न हेव वत्तब्बे ।

ननु सफल सविपाक ति ? आमन्ता ।

हृष्टि सफल सविपाकं, नो च वत्त रे वत्तब्बे

१० अचेतसिका ति । .. पे० ।

*अन्त्यायतन अचेतसिका अविपाक ति ? आमन्ता ।

सीम अचेतसिका अविपाक ति ? न हेव वत्तब्बे ।

सोतायतनं कायायतनं रूपायतनं ... पे०...

अचेतसिका अविपाक ति ? आमन्ता ।

१५ सीम अचेतसिका अविपाक ति ? न हेव वत्तब्बे ।

*सीम अचेतसिका सविपाकं ति ? आमन्ता ।

अन्त्यायतन अचेतसिका सविपाकं ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

सीम अचेतसिका सविपाक ति ? आमन्ता ।

२० सोतायतन पे० कायायतन रूपायतनं ... पे०...

फोडुम्मायतन अचेतसिका सविपाक ति ? न हेव वत्तब्बे । ... पे०... ।

२३ सम्माबाणा अचेतसिका ति ? आमन्ता ।

सम्मादिट्ठि अचेतसिका ति ? न हेव वत्तब्बे । ... पे०... ।

सम्माबाणा अचेतसिका ति ? आमन्ता ।

२५ सम्मासकुप्पो .. सम्माबायाधो सम्मासति ... पे०...

सम्मासमाधि अचेतसिका ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

सम्माकम्मन्तो पे० सम्माबायीधो अचेतसिका ति ?

आमन्ता ।

सम्मादिट्ठि अचेतसिका ति ? न हेव वत्तब्बे । ...

सम्माआजीवो अचेतसिको ति ? आमन्ता ।

सम्मासङ्खप्पो . सम्मावायामो . सम्मासति .. सम्मासमाधि

अचेतसिको ति ? न हेवं वत्तब्बे । ... पे० ।

*सम्मादिट्ठि चेतसिका ति ? आमन्ता ।

सम्मावाचा चेतसिका ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे०.. । 5

सम्मादिट्ठि चेतसिका ति ? आमन्ता ।

सम्माकम्मन्तो पे० सम्माआजीवो चेतसिको ति ? न हेवं वत्तब्बे .. पे० ।

B 319

सम्मासङ्खप्पो .. सम्मावायामो सम्मासति ... पे० . सम्मा-
समाधि चेतसिको ति ? आमन्ता । 10

सम्मावाचा चेतसिका ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० ।

सम्मासमाधि चेतसिको ति ? आमन्ता ।

सम्माकम्मन्तो . पे० सम्माआजीवो चेतसिको ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० . ।

२४ 1 न वत्तब्ब - "सीलं अचेतसिक" ति ? आमन्ता । 15

सीले उप्पज्जित्वा निरुद्धे दुस्सीलो होती ति ? न हेव वत्तब्बे ।
... पे०'... ।

तेन हि सील अचेतसिक ति ।

१०३(८) सीलं न चित्तानुपरिवर्त्तीति कथा

२५ *सील न चित्तानुपरिवर्त्तीति ? आमन्ता ।

R 437

रूप निब्बान चक्खायतन पे० फोढुब्बायतनं ति ? 20
न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

सीलं न चित्तानुपरिवर्त्तीति ? आमन्ता ।

फस्सो न चित्तानुपरिवर्त्तीति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० ।

सील न चित्तानुपरिवर्त्तीति ? आमन्ता ।

वेदना पे० सज्जा चेतना सद्धा विरिय सति 25
समाधि पे० पज्जा न चित्तानुपरिवर्त्तीति ? न हेवं वत्तब्बे । पे०.. ।

*फस्सो चित्तानुपरिवर्त्तीति ? आमन्ता ।

सील चित्तानुपरिवर्त्तीति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० ।

वेचना पे० .. सुब्बना ..

समाधि पे० पब्बना चित्तानुपरिवत्ती हि

सीस चित्तानुपरिवत्ती ति ? व

२६ *सम्मावाचा न

सम्मादिट्ठि न चित्तानुपरिवत्ती ति ?

सम्मावाचा न चित्तानुपरिवत्ती ति ?

सम्मासङ्कुप्पो सम्मावायामो ..

सम्मासमाधि न चित्तानुपरिवत्ती ति ? न हेव

*सम्माकम्मन्तो पे० सम्माआजीवो न

B. 438 10 आमन्ता ।

सम्मादिट्ठि न चित्तानुपरिवत्ती ति ? न

सम्माआजीवो न चित्तानुपरिवत्ती ति ?

सम्मासङ्कुप्पो सम्मावायामो सम्मासति ..

समाधि न चित्तानुपरिवत्ती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

15 *सम्मादिट्ठि चित्तानुपरिवत्ती ति ? आमन्ता ।

सम्मावाचा चित्तानुपरिवत्ती ति ? न हेव

सम्मादिट्ठि चित्तानुपरिवत्ती ति ? आमन्ता ।

सम्माकम्मन्तो पे० सम्माआजीवो

न हेव वत्तब्बे । पे० ।

20 *सम्मासङ्कुप्पो सम्मावायामो सम्मासति ... पे०

समाधि चित्तानुपरिवत्ती ति ? आमन्ता ।

सम्मावाचा चित्तानुपरिवत्ती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

सम्मासमाधि चित्तानुपरिवत्ती ति ? आमन्ता ।

सम्माकम्मन्तो पे० सम्माआजीवो चित्तानुपरिव

25 न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२७ १ न वत्तब्बे — 'सीस न चित्तानुपरिवत्ती' ति ?

सीसे उप्पज्जित्वा निदग्गे वुस्सीसो होती ति ? न

... पे० ।

तेन हि सीस न चित्तानुपरिवत्ती ति ।

१०४(६) समादानहेतुकथा

२८ *समादानहेतुकं सील वड्ढती ति ? आमन्ता ।

R 439

समादानहेतुको फस्सो वड्ढति, वेदना वड्ढति, सञ्जा वड्ढति,

चेतना वड्ढति, चित्त वड्ढति, सद्धा वड्ढति, विरिय वड्ढति, सति वड्ढति,

समाधि वड्ढति, पञ्जा वड्ढती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

*समादानहेतुक सील वड्ढती ति ? आमन्ता ।

5

लता विय वड्ढति, मालुवा विय वड्ढति, रुक्खो विय वड्ढति, तिणं

विय वड्ढति, मुञ्जपुञ्जो विय वड्ढती ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० ।

२९ *समादानहेतुकं सीलं वड्ढती ति ? आमन्ता ।

सील समादियित्वा कामवितक्क वितक्केन्तस्स व्यापादवितक्क
वितक्केन्तस्स विहिंसावितक्क वितक्केन्तस्स सील वड्ढती ति ? आमन्ता ।

10

द्विन्न फस्सान पे० द्विन्नं चित्तान समोधान होती ति ?

B 321

न हेव वत्तब्बे । पे० ।

द्विन्न फस्सान पे० द्विन्नं चित्तान समोधान होती ति ?

आमन्ता ।

कुसलाकुसला सावज्जानवज्जा हीनपणीता^१ कण्हसुक्कसप्पटि- 15

भागा धम्मा सम्मुखीभावं आगच्छन्ती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

*कुसलाकुसला सावज्जानवज्जा हीनपणीता कण्हसुक्कसप्पटि-

भागा धम्मा सम्मुखीभावं आगच्छन्ती ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता — “चत्तारिमानि, भिक्खवे, सुविदूर-

विदूरानि^१ कनमानि चत्तारि ? नभ च, भिक्खवे, पथवी^२ च — इद पठम 20

सुविदूरविदूर पे० तस्मा सत्त धम्मो असम्भि आरका” ति । अत्थेव

सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

R 440

तेन हि न वत्तब्ब — “कुसलाकुसला सावज्जानवज्जा हीन-
पणीता कण्हसुक्कसप्पटिभागा धम्मा सम्मुखीभाव आगच्छन्ती” ति ।

३० ^१न वत्तब्बं — “समादानहेतुक सील वड्ढती” ति ? आमन्ता । 25

ननु वुत्तं भगवता — “आरामरोपा वनरोपा पे० धम्मट्ठा

सीलसम्पन्ना ते जना सग्गगामिनो” ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि समादानहेतुक सील वड्ढती ति ।

१०५(१०) विष्मति सीतं ति

३१ *विष्मति सीतं ति ? आमन्ता ?

पाणातिपाता वेरमणी ति ? न हेव वत्तब्बे ।

अदिप्पादाना वेरमणी ति ? न हेव वत्तब्बे ।

कामेसुमिष्मत्तावारा वेरमणी ति ?

मुसाबावा वेरमणी ति ? न हेव वत्तब्बे ।

सुरामेरयमज्जपमादट्टाना वेरमणी ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

*अभिवादन सीस, पञ्चद्वानं सीस, जम्बुद्विपसीस

सामोचिकम्म सीस आसनागिहारो सीस, सेव्वाभिहारो सीस

१० इकामिहारो सीस, पादकबमिकाभिहारो सीस, न्हाने

सीस ति ? आमन्ता ।

पाणातिपाता वेरमणी ति ? न हेव वत्तब्बे ।

सुरामेरयमज्जपमादट्टाना वेरमणी ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

B. 322 15

३२ न वत्तब्बे - "विष्मति सीतं" ति ?

दुस्सित्थ ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

तेन हि विष्मति सीत ति ।

१०६(११) अविष्मति दुस्सित्थं ति कम्ब

३३ *अविष्मति दुस्सित्थ ति ? आमन्ता ।

पाणातिपातो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

अदिप्पादान ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

कामेसुमिष्मत्तावारा ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

मुसाबावो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

सुरामेरयमज्जपमादट्टान ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

*पापकम्म समाविशित्वा दान ददन्तस्स पुच्छं च

२३ उमो बह्वन्ती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१ जम्बुद्विपसीस - सी स्या रो । २ पादकबमिकाभिहारो -

१ न्हाने - रो । ४. इदिक्कम्ब - सी ।

पुञ्ज च अपुञ्जं च उभो वड्ढन्ती ति ? आमन्ता ।

द्विन्नं फस्सानं ... पे० . द्विन्नं चित्तानं समोधानं होती ति ? न हेवं वत्तब्बे । ... पे० . ।

द्विन्नं फस्सानं . पे० . द्विन्नं चित्तानं समोधानं होती ति ? आमन्ता ।

5

कुसलाकुसला सावज्जानवज्जा हीनपणीता कण्हसुक्कसप्पटि-
भागा धम्मा सम्मुखीभावं आगच्छन्ती ति ? न हेवं वत्तब्बे । .. पे० ।

R 442

*कुसलाकुसला सावज्जानवज्जा हीनपणीता कण्हसुक्कसप्पटि-
भागा धम्मा सम्मुखीभावं आगच्छन्ती ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता — “चत्तारिमानि, भिक्खवे, सुविदूरविदूरानि !
कतमानि चत्तारि ? नभं च भिक्खवे, पथवी च — इदं पठमं सुविदूरविदूर
. पे० तस्मा सतं धम्मो असन्नि आरका” ति । अत्येव सुत्तन्तो
ति ? आमन्ता ।

10

तेन हि न वत्तब्बं — “कुसलाकुसला सावज्जानवज्जा हीनपणीता
कण्हसुक्कसप्पटिभागा धम्मा सम्मुखीभावं आगच्छन्ती” ति ।

15

३४ न वत्तब्बं — “अविज्जति दुस्सिल्यं” ति ? आमन्ता ।

१ एव “पापकम्म समादियित्वा चीवरं ददन्तस्स, पिण्डपातं ददन्तस्स, सेनासनं ददन्तस्स,
गिलानपञ्चयभेसज्जपरिक्खारं ददन्तस्स, अभिवादनाहस्स अभिवादेन्तस्स, पञ्चुद्धानाहस्स
पञ्चुद्देन्तस्स, अज्जलीकम्माराहस्स अज्जलीकम्म करोन्तस्स, सम्मीचिकम्माराहस्स सम्मीचिकम्म
करोन्तस्स, आसनाराहस्स आसनं ददन्तस्स, मगाराहस्स मगं ददन्तस्स, पुञ्जं च अपुञ्जं च उभो
वड्ढन्ती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

पुञ्जं च अपुञ्जं च उभो वड्ढन्ती ति ? आमन्ता ।

द्विन्नं फस्सानं पे० द्विन्नं चित्तानं समोधानं होती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

द्विन्नं फस्सानं पे० द्विन्नं चित्तानं समोधानं होती ति ? आमन्ता ।

कुसलाकुसला सावज्जानवज्जा हीनपणीता कण्हसुक्कसप्पटिभागा धम्मा सम्मुखीभाव
आगच्छन्ती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

कुसलाकुसला सावज्जानवज्जा हीनपणीता कण्हसुक्कसप्पटिभागा धम्मा सम्मुखीभाव
आगच्छन्ती ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता — “चत्तारिमानि, भिक्खवे, सुविदूरविदूरानि । कतमानि चत्तारि ? नभं
च, भिक्खवे, पथवी च — इदं पठमं सुविदूरविदूरं पे० तस्मा सतं धम्मो असन्नि आरका”
ति । अत्येव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

R 443

तेन हि न वत्तब्बं — “कुसलाकुसला सावज्जानवज्जा हीनपणीता कण्हसुक्कसप्पटिभागा
धम्मा सम्मुखीभाव आगच्छन्ती” ति सी०, स्या०, रो० पोत्यकेसु अधिको पाठो दिस्सति ।

ननु पापकर्म समादिनो^१ धासी
 हृदि पापकर्म समादिनो धासी
 “अविच्छति दुस्तिथ्य” ति ।

उत्पत्त्यर्थ

B 323

- उपपत्तिसिद्धे^२ पञ्चमस्य^३ अनिरुद्धे
 ५ उपपत्ति^४, मम्मसमञ्जिस्स रूप मम्मो,
 मग्गमावना, पञ्चविच्छाणा कुसला पि अकुसला
 साभोगा, मग्गसमञ्जी द्वीहि सीत्तेहि समभागतो, सीत्ते,
 न चित्तानुपरिचरति, समादानहेतुकं सीस वहुती ति,
 अविच्छति दुस्तिथ्य ति ।

उत्पत्त्यर्थ

- 10 नियामसङ्गहमतानिससता^५ च निरोधो ति^६ ।

— ० —

१ समादिनो - व० । २-२ की स्त ४० कोटिबु वरिच ।
 वहुत्तानिससता वरिच पञ्चमस्य^३ निरोधो वहुत्तानिससता
 ति - व० । ४ ; नियामसङ्गहमतानिससता वरिच पञ्चमस्य^३
 पञ्चमस्य^३ - व० ।

११. एकादसमो वग्गो

१०७-१०६ (१-३) तिस्सो पि अनुसयकथा

१ *अनुसया अब्याकता ति ? आमन्ता ।

R 444

विपाकाब्याकता किरियाब्याकता रूप निब्बानं चक्खायतनं

... पे०.. फोढ्ढावयतनं ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*कामरागानुसयो अब्याकतो ति ? आमन्ता ।

कामरागो कामरागपरियुट्ठान कामरागसयोजन^१ कामोघो 5

कामयोगो कामच्छन्दनीवरण अब्याकत ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .।

कामरागो कामरागपरियुट्ठान . पे० . कामच्छन्दनीवरणं

अकुसलं ति ? आमन्ता ।

कामरागानुसयो अकुसलो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .।

*पटिघानुसयो अब्याकतो ति ? आमन्ता ।

10

पटिघ पटिघपरियुट्ठानं पटिघसयोजन अब्याकत ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

पटिघ पटिघपरियुट्ठान पटिघसयोजन अकुसल ति ? आमन्ता ।

पटिघानुसयो अकुसलो ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० ।

*मानानुसयो अब्याकतो ति ? आमन्ता ।

15 B 324

मानो मानपरियुट्ठान मानसयोजन अब्याकतं ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० .।

मानो मानपरियुट्ठानं मानसयोजनं अकुसलं ति ? आमन्ता ।

मानानुसयो अकुसलो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*दिट्ठानुसयो अब्याकतो ति ? आमन्ता ।

20 R 445

दिट्ठि दिट्ठोघो दिट्ठियोगो दिट्ठिपरियुट्ठान दिट्ठिसंयोजनं अब्याकतं ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

दिट्ठि दिट्ठोघो दिट्ठियोगो दिट्ठिपरियुट्ठान दिट्ठिसंयोजनं अकुसलं ति ? आमन्ता ।

१ ० सञ्जोजन - सी०, स्या०, रो०, एवमुपरि पि ।

विद्वानुसवो अकुसलो ति ? न हेन
 *विचिकिञ्चानुसवो अस्माकरो ति ?
 विचिकिञ्चा

विचिकिञ्चानीवरण अभ्याकरो ति ? न हेन

5 विचिकिञ्चा विचिकिञ्चापरिवृष्टान

विचिकिञ्चानीवरण अकुसलं ति ? आमन्ता ।

विचिकिञ्चानुसवो अकुसलो ति ? न हेन

*अवरागानुसवो अभ्याकरो ति ? आमन्ता ।

अवरागो अवरागपरिवृष्टान अवरागसंयोजनं

10 न हेन वत्तम्भे । .. पे० ।

अवरागो अवरागपरिवृष्टान अवरागसंयोजनं

आमन्ता ।

अवरागानुसवो अकुसलो ति ? न हेन वत्तम्भे ।

*अविञ्चानुसवो अभ्याकरो ति ? आमन्ता ।

15 अविञ्चा अविञ्चोषो अविञ्चायोषो

अविञ्चासंयोजन अविञ्चानीवरणं अभ्याकरो ति ? न हेन

पे० ।

अविञ्चा अविञ्चोषो अविञ्चायोषो अविञ्चासंयोजनं

अविञ्चासंयोजन अविञ्चानीवरण अकुसल ति ? आमन्ता ।

20 अविञ्चानुसवो अकुसलो ति ? न हेन वत्तम्भे । ... पे० ।

२ नि वत्तम्भं - "अनुसया अभ्याकरो" ति ? आमन्ता ।

पुण्यज्जो कुससाभ्याकरो चित्ते वत्तमाने "सामुसवो" ति ?

ति ? आमन्ता ।

कुसलाकुसला वम्मा सम्मुखीभावं आनञ्जली ति ? न

25 वत्तम्भे । पे० ।

तेन हि अनुसया अभ्याकरो ति ।

पुण्यज्जो कुसलाभ्याकरो चित्ते वत्तमाने "सामुसवो" ति

ति ? आमन्ता ।

कुसलाकुसला वम्मा सम्मुखीभावं आनञ्जली ति ? न

30 वत्तम्भे । ... पे० ।

तेन हि रागो अब्याकतो ति ।

३ *अनुसया अहेतुका ति ? आमन्ता ।

B 325

रूपं निब्बान चक्खायतनं पे० फोढुब्बायतन ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० .. ।

*कामरागानुसयो अहेतुको ति ? आमन्ता ।

5

कामरागो कामरागपरियुट्ठान कामरागसंयोजनं कामच्छन्द-
नीवरणं अहेतुक ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० . ।

कामरागो कामरागपरियुट्ठानं ...पे० .. कामच्छन्दनीवरणं
सहेतुकं ति ? आमन्ता ।

कामरागानुसयो सहेतुको ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० . । 10

पटिघानुसयो पे०. मानानुसयो दिट्ठानुसयो विचि-
किञ्छानुसयो भवरागानुसयो अविज्जानुसयो अहेतुको ति ?
आमन्ता ।

अविज्जा अविज्जोघो अविज्जायोगो अविज्जापरियुट्ठानं
अविज्जासंयोजनं अविज्जानीवरणं अहेतुक ति ? न हेवं वत्तब्बे । 15
... पे० . ।

अविज्जा अविज्जोघो पे० अविज्जानीवरणं सहेतुकं
ति ? आमन्ता ।

R 447

अविज्जानुसयो सहेतुको ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० . ।

४ न वत्तब्बं - “अनुसया अहेतुका” ति ? आमन्ता । 20

पुथुज्जनो कुसलाव्याकते चित्ते वत्तमाने “सानुसयो” ति
वत्तब्बो ति ? आमन्ता ।

अनुसया तेन हेतुना सहेतुका ति ? न हेवं वत्तब्बे । ... पे० . ।

तेन हि अनुसया अहेतुका ति ।

पुथुज्जनो कुसलाव्याकते चित्ते वत्तमाने “सरागो” ति वत्तब्बो 25
ति ? आमन्ता ।

रागो तेन हेतुना सहेतुको ति ? न हेवं वत्तब्बे । .. पे० . ।

तेन हि रागो अहेतुको ति ।

५ *अनुसया चित्तविप्पयत्ता ति ? आमन्ता ।

स्यं निष्ठां नमस्तस्मै
वत्तम् । ... पे० ।

*कामरागानुसयो

कामरागो कामरागपरिणामः

5 कामरागो कामरागपरिणामः चित्तविषयुत्त
पे० ... ।

कामरागो कामरागपरिणामः

चित्तसम्पत्तिरिति ? आहन्ता ।

कामरागानुसयो चित्तसम्पत्तिरिति ?

10 १ *कामरागानुसयो चित्तविषयुत्त
कामरागानुसयो चित्तविषयुत्त

सङ्गारकान्त्यो चित्तविषयुत्त

सङ्गारकान्त्यो चित्तविषयुत्त

वेदनाकान्त्यो सङ्गारकान्त्यो

15 वत्तम् । पे० ।

*कामरागानुसयो सङ्गारकान्त्यपरिणामो

आहन्ता ।

कामरागो सङ्गारकान्त्यपरिणामो

हेव वत्तम् । पे० ।

20 कामरागो सङ्गारकान्त्यपरिणामो चित्तसम्पत्तिरिति ?
आहन्ता ।

कामरागानुसयो सङ्गारकान्त्यपरिणामो

न हेव वत्तम् । पे० ।

*कामरागानुसयो सङ्गारकान्त्यपरिणामो

25 कामरागो सङ्गारकान्त्यपरिणामो चित्तसम्पत्तिरिति ?

सङ्गारकान्त्यो एकवेत्तो चित्तसम्पत्तिरिति ?

ति ? न हेव वत्तम् । ... पे० ।

*सङ्गारकान्त्यो एकवेत्तो चित्तसम्पत्तिरिति ?

ति ? आहन्ता ।

वेदनाक्खन्धो सञ्जाक्खन्धो एकदेसो चित्तसम्पयुत्तो एकदेसो
चित्तविप्पयुत्तो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

७ *पटिघानुसयो मानानुसयो दिट्ठानुसयो विचिकिच्छानुसयो
भवरागानुसयो अविज्जानुसयो चित्तविप्पयुत्तो ति ? आमन्ता ।

अविज्जा अविज्जोघो अविज्जायोगो अविज्जानीवरणं चित्त- 5
विप्पयुत्तं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे०.. ।

अविज्जा अविज्जोघो अविज्जायोगो अविज्जानीवरणं चित्त-
सम्पयुत्तं ति ? आमन्ता ।

R 449

अविज्जानुसयो चित्तसम्पयुत्तो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

८ *अविज्जानुसयो चित्तविप्पयुत्तो ति ? आमन्ता । 10

कतमक्खन्धपरियापन्नो ति ? सङ्खारक्खन्धपरियापन्नो ति ।

सङ्खारक्खन्धो चित्तविप्पयुत्तो ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

सङ्खारक्खन्धो चित्तविप्पयुत्तो ति ? आमन्ता ।

वेदनाक्खन्धो सञ्जाक्खन्धो चित्तविप्पयुत्तो ति ? न हेवं
वत्तब्बे । पे० । 15

*अविज्जानुसयो सङ्खारक्खन्धपरियापन्नो चित्तविप्पयुत्तो ति ?
आमन्ता ।

अविज्जा सङ्खारक्खन्धपरियापन्ना चित्तविप्पयुत्ता ति ? न
हेवं वत्तब्बे । पे० ।

अविज्जा सङ्खारक्खन्धपरियापन्ना चित्तसम्पयुत्ता ति ? 20
आमन्ता ।

अविज्जानुसयो सङ्खारक्खन्धपरियापन्नो चित्तसम्पयुत्तो ति ?
न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*अविज्जानुसयो सङ्खारक्खन्धपरियापन्नो चित्तविप्पयुत्तो,
अविज्जा सङ्खारक्खन्धपरियापन्ना चित्तसम्पयुत्ता ति ? आमन्ता । 25

B 327

सङ्खारक्खन्धो एकदेसो चित्तसम्पयुत्तो एकदेसो चित्तविप्पयुत्तो
ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

*सङ्खारक्खन्धो एकदेसो चित्तसम्पयुत्तो एकदेसो चित्तविप्पयुत्तो
ति ? आमन्ता ।

वेत्तव्यमस्मिन्

R. 450

चित्तविषयवृत्तो ति ? न हेवं वक्तव्यं ।

१ न वक्तव्यं — “अनुसया

पुबुज्जलो कुसलाध्यासो विद्धे

६ वक्तव्यो ति ? आमन्ता ।

अनुसया तेन चित्तेन सम्पवृत्ता विद्धे

तेन हि अनुसया चित्तविषयवृत्ता विद्धे

पुबुज्जलो कुसलाध्यासो विद्धे

ति ? आमन्ता ।

10 रावो तेन चित्तेन सम्पवृत्तो ति ? न

तेन हि रावो चित्तविषयवृत्तो ति ।

११०(४) अनुसया

१० “अज्जाणे विगते आनविषयवृत्ते

वक्तव्यं — “आणी” ति ? आमन्ता ।

रावे विगते न वक्तव्यं — “वीतरावो” ति ?

15 वे० ।

अज्जाणे विगते आनविषयवृत्ते विद्धे

— “आणी” ति ? आमन्ता ।

रावे विगते मोहे विगते विद्धे विद्धे

— “विक्खित्तो” ति ? न हेवं वक्तव्यं । वे०... ।

20 “रावे विगते वक्तव्यं — “वीतरावो” ति ?

अज्जाणे विगते आनविषयवृत्ते विद्धे

— “आणी” ति ? न हेवं वक्तव्यं । वे० ।

रावे विगते .. मोहे विगते विद्धे

— “विक्खित्तो” ति ? आमन्ता ।

25 अज्जाणे विगते आनविषयवृत्ते विद्धे वक्तव्यं

“आणी ति ? न हेवं वक्तव्यं । वे० ।

११ अज्जाणे विगते आनविषयवृत्ते विद्धे वक्तव्यं

— “आणी” ति ? आमन्ता ।

R. 464

R. 520

अतीतेन आणेन आणी निरुद्धेन विगतेन पटिपस्सद्धेन^१ आणेन
आणी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

१११(५) आणं चित्तविप्पयुत्तं ति कथा

१२ *आण चित्तविप्पयुत्तं ति ? आमन्ता ।

रूपं निब्बानं चक्खायतनं . पे० . फोट्टव्वायतनं ति ? न
हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

5

आण चित्तविप्पयुत्तं ति ? आमन्ता ।

पञ्चा पञ्चिन्द्रियं पञ्चावलं सम्मादिट्ठिं धम्मविचय-
सम्बोज्झङ्गो चित्तविप्पयुत्तो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

पञ्चा पञ्चिन्द्रियं पञ्चावलं सम्मादिट्ठिं धम्मविचय-
सम्बोज्झङ्गो चित्तसम्पयुत्तो ति ? आमन्ता ।

10

आण चित्तसम्पयुत्तं ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

*आण चित्तविप्पयुत्तं ति ? आमन्ता ।

कतमक्खन्धपरियापन्नं ति ? सङ्खारक्खन्धपरियापन्नं ति ।

R 452

सङ्खारक्खन्धो चित्तविप्पयुत्तो ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

.. पे० . ।

15

सङ्खारक्खन्धो चित्तविप्पयुत्तो ति ? आमन्ता ।

वेदनाक्खन्धो सञ्जाक्खन्धो चित्तविप्पयुत्तो ति ? न हेव
वत्तब्बे । पे० . ।

आण सङ्खारक्खन्धपरियापन्नं चित्तविप्पयुत्तं ति ? आमन्ता ।

पञ्चा सङ्खारक्खन्धपरियापन्ना चित्तविप्पयुत्ता ति ? न हेव
वत्तब्बे । पे० . ।

20

पञ्चा सङ्खारक्खन्धपरियापन्ना चित्तसम्पयुत्ता ति ? आमन्ता ।

आण सङ्खारक्खन्धपरियापन्नं चित्तसम्पयुत्तं ति ? न हेव
वत्तब्बे । पे० . ।

आण सङ्खारक्खन्धपरियापन्नं चित्तविप्पयुत्तं, पञ्चा सङ्खार-
क्खन्धपरियापन्ना चित्तसम्पयुत्ता ति ? आमन्ता ।

25

सङ्खारकसम्बो

ति ? न हेव वत्तब्बे । .. वे०... ।

सङ्खारकसम्बो एकमेसो

ति ? आमन्ता ।

४ वेदनाकसम्बो सम्भवाकसम्बो एकमेसो

चित्तविप्पमुत्तो ति ? न हेव वत्तब्बे । ...

१३ तिम वत्तब्बं - "आण

अरहा चक्खुविज्झाणसमञ्जी

आमन्ता ।

R. 453 10

आण तेन चित्तेन सम्पमुत्ता ति ? न हेव

तेन हि आण चित्तविप्पमुत्ता ति ।

B 329

अरहा चक्खुविज्झाणसमञ्जी

आमन्ता ।

पञ्चा तेन चित्तेन सम्पमुत्ता ति ? न हेव

15 तेन हि पञ्चा चित्तविप्पमुत्ता ति ।

११२(१) इदं दुक्खं ति कम्भ

१४ "इदं दुक्खं" ति वाच भासतो "इदं

पवत्तती ति ? आमन्ता ।

"अयं दुक्खसमुत्थो" ति वाच भासतो "अयं

ति आण पवत्तती ति ? न हेव वत्तब्बे । .. वे०... ।

20 इदं दुक्खं ति वाच भासतो "इदं दुक्खं" ति आण

ति ? आमन्ता ।

"अयं दुक्खनिरोधो" ति वाच भासतो "अयं

ति आण पवत्तती ति ? न हेव वत्तब्बे । .. वे०... ।

इदं दुक्खं ति वाच भासतो "इदं दुक्खं" ति आण

5 ति ? आमन्ता ।

अयं मग्गो ति वाच भासतो "अयं मग्गो" ति

ति ? न हेव वत्तब्बे । .. वे०... ।

*“अयं समुदयो” ति वाचं भासतो न च “अयं समुदयो” ति
जाणं पवत्तती ति ? आमन्ता ।

“इदं दुःखं” ति वाचं भासतो न च “इदं दुःखं” ति जाणं
पवत्तती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

“अयं निरोधो” ति “अयं मग्गो” ति वाचं भासतो न च अयं 5 R 454
मग्गो” ति जाणं पवत्तती ति ? आमन्ता ।

“इदं दुःखं” ति वाचं भासतो न च “इदं दुःखं” ति जाणं
पवत्तती ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० ।

१५ * “इदं दुःखं” ति वाचं भासतो “इदं दुःखं” ति जाणं
पवत्तती ति ? आमन्ता । 10

“रूपं अनिच्च” ति वाचं भासतो “रूपं अनिच्च” ति जाणं
पवत्तती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

“इदं दुःखं” ति वाचं भासतो “इदं दुःखं” ति जाणं
पवत्तती ति ? आमन्ता ।

वेदना सञ्जा सङ्खारा “विञ्जाणं अनिच्च” ति 15
वाचं भासतो “विञ्जाणं अनिच्च” ति जाणं पवत्तती ति ? न हेवं
वत्तब्बे । पे० ।

* “इदं दुःखं” ति वाचं भासतो “इदं दुःखं” ति जाणं पवत्तती
ति ? आमन्ता । B 330

“रूपं अनत्ता” ति वाचं भासतो “रूपं अनत्ता” ति जाणं 20
पवत्तती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

“इदं दुःखं” ति वाचं भासतो “इदं दुःखं” ति जाणं
पवत्तती ति ? आमन्ता ।

वेदना सञ्जा सङ्खारा “विञ्जाणं अनत्ता” ति वाचं
भासतो “विञ्जाणं अनत्ता” ति जाणं पवत्तती ति ? न हेवं वत्तब्बे । 25
. पे० . ।

* “रूपं अनिच्च” ति वाचं भासतो न च “रूपं अनिच्च” ति जाणं
पवत्तती ति ? आमन्ता । R 455

“इदं दुःखं” ति वाचं भासतो न च “इदं दुःखं” ति जाणं
पवत्तती ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० . ।

बेदना .. सम्मन्ता

वाच भासतो न च "विष्णुवाचं
ग्रामन्ता ।

"इह पुनश्च" ति वाचं

० पवसती ति ? न हेव वसन्त्ये ।

"इह पुनश्च" ति वाचं

पवसती ति ? ग्रामन्ता ।

"इह पुनश्च" ति वाचं वासतो

पवसती ति ? न हेव वसन्त्ये । .. पे०

१० बेदना .. सम्मन्ता ... सम्मन्ता

वाच भासतो न च "विष्णुवाचं ग्रामन्ता"
ग्रामन्ता ।

"इह पुनश्च" ति वाचं वासतो न च

१ पवसती ति ? न हेव वसन्त्ये । पे० .. ११

१२ "इह पुनश्च" ति वाचं वासतो

पवसती ति ? ग्रामन्ता ।

"इ" ति च "व" ति च "हु" ति च

पवसती ति ? न हेव वसन्त्ये । .. पे० ।

११३(७) इन्द्रियकण्ठ

१७ इन्द्रियसेन समन्तानतो कर्णं तिष्ठेय्य ति ?

२० इन्द्रियको सो आयु, इन्द्रियिका सा वति,
असमाप्त्यपि तामो" ति ? न हेव वसन्त्ये । पे० ..

इन्द्रियसेन समन्तानतो कर्णं तिष्ठेय्य ति ?

अतीतं कर्णं तिष्ठेय्य अनागतं कर्णं तिष्ठेय्य ति ?

वसन्त्ये । .. पे० ।

२० इन्द्रियसेन समन्तानतो कर्णं तिष्ठेय्य ति ? वसन्त्ये ।

द्वे कप्पे तिट्ठेय्य, तथो कापे तिट्ठेय्य, चत्तारो कप्पे तिट्ठेय्या
ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

इद्धिबलेन समन्नागतो कप्प तिट्ठेय्या ति ? आमन्ता ।

सति जीविते जीवितावसेसे तिट्ठेय्य, असति जीविते जीविता-
वसेसे तिट्ठेय्या ति ? सति जीविते जीवितावसेसे तिट्ठेय्या ति । 5

हञ्चि सति जीविते जीवितावसेसे तिट्ठेय्य, नो च वतं रे
वत्तब्बे — “इद्धिबलेन समन्नागतो कप्प तिट्ठेय्या” ति ।

असति जीविते जीवितावसेमे तिट्ठेय्या ति, मतो तिट्ठेय्य,
कालङ्कतो तिट्ठेय्या ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१८ *इद्धिबलेन समन्नागतो कप्प तिट्ठेय्या^१ ति ? आमन्ता । 10

उप्पन्नो फस्सो मा निरुज्झी ति लब्भा इद्धिया पग्गहेतु ति ?

न हेव वत्तब्बे । पे० ।

उप्पन्ना वेदना पे० उप्पन्ना सञ्ज्ञा पे० उप्पन्ना
चेतना पे० उप्पन्न चित्तं उप्पन्ना सद्धा उप्पन्न विरिय .

उप्पन्ना सति उप्पन्नो समाधि पे० उप्पन्ना पञ्ज्ञा मा निरुज्झी 15 R. 457
ति लब्भा इद्धिया पग्गहेतु ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*इद्धिबलेन समन्नागतो कप्प तिट्ठेय्या ति ? आमन्ता ।

रूप निच्च होतू ति लब्भा इद्धिया पग्गहेतु ति ? न हेवं
वत्तब्बे । पे० ।

वेदना पे० सञ्ज्ञा सङ्खारा विञ्ज्ञाणं निच्च होतू 20
ति लब्भा इद्धिया पग्गहेतु ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*इद्धिबलेन समन्नागतो कप्प तिट्ठेय्या ति^२ ? आमन्ता ।

जानिधम्मा सत्ता मा जायिसू ति लब्भा इद्धिया पग्गहेतु ति ?
न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

जराधम्मा सत्ता मा जीरिसू^१ ति पे० ब्याधिधम्मा सत्ता 25
मा ब्याधियिसू ति पे० मरणधम्मा सत्ता मा मीयिसू^२ ति लब्भा
इद्धिया पग्गहेतु ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१ जीयिसू — सी०, जिरिसू — स्या०, जिरिसु — रो० । २ मियिसू — स्या०,
मीयिसु — रो० ।

१६ नि वसन्तं -

ति ? आमन्ता ।

ननु कुत मनवता -

भाविता बहुलीकता बालीकता

सुसमारब्धा, सो भाकङ्गुमानो कर्णं वा ।

B. 232

अत्वेव सुतन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि इद्विबलेन समन्ताक्तो कर्णं

२० "इद्विबलेन समन्ताक्तो

ननु कुत मनवता - "वतुनं,

१० पाटिमोमो समनो वा ब्राह्मणो वा देवो वा

वा लोकस्मि ! कतमेसं वतुन ? अरावन्मो

B. 458

कोचि पाटिमोमो समनो वा ब्राह्मणो वा देवो

कोचि वा लोकस्मि । व्याधिबन्मो "मा

बन्मो "मा मीयी" ति यानि चो पन ताभि कुतं

१५ कम्मानि सखिसेसिकानि पोमोम्भबिकानि

आर्याति नातिअरामरधियानि तेस विपाको "मा

कोचि पाटिमोमो समनो वा ब्राह्मणो वा देवो वा

कोचि वा लोकस्मि । इमेसं चो भिन्नबे वतुनं

पाटिमोमो समनो वा ब्राह्मणो वा देवो वा मारो वा

२० लोकस्मि' ति । अत्वेव सुतन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वसन्त - 'इद्विबलेन समन्ताक्तो कर्णं

११४(न) समाधिकार्य

२१ "चित्तसन्तति समाधी ति ? आमन्ता ।

अतीता चित्तसन्तति समाधी ति ? न हेवं वसन्ती ।

चित्तसन्तति समाधी ति ? आमन्ता ।

२५ अनामता चित्तसन्तति समाधी ति ? न हेवं वसन्ती ।

चित्तसन्तति समाधी ति ? आमन्ता ।

१ कीटी - री । २ कीटीकीटी - कीटी, कीटी ।

कुलकुलानि - वता ।

ननु अतीत निरुद्ध अनागत अजातं ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अतीतं निरुद्ध अनागत अजात, नो च वत रे वत्तब्बे —

“चित्तसन्तति समाधी” ति ।

२२ एकचित्तक्खणिको समाधी ति ? आमन्ता ।

B 933

चक्खुविज्जाणसमङ्गी समापन्नो ति ? न हेवं वत्तब्बे । 5

.. पे० ।

सोतविज्जाणसमङ्गी पे० घानविज्जाणसमङ्गी ..

जिह्वाविज्जाणसमङ्गी कोयविज्जाणसमङ्गी पे० अकुसल-

R 459

चित्तसमङ्गी पे० . रागसहगतचित्तसमङ्गी पे० दोससहगत-

चित्तसमङ्गी पे० मोहसहगतचित्तसमङ्गी . पे० अनोत्तप्प-

10

सहगतचित्तसमङ्गी समापन्नो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*चित्तसन्तति समाधी ति ? आमन्ता ।

अकुसलचित्तसन्तति समाधी ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० . ।

रागसहगता पे० दोससहगता मोहसहगता पे०

अनोत्तप्पसहगता चित्तसन्तति समाधी ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० .. । 15

न वत्तब्बं — “चित्तसन्तति समाधी” ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता — “अह खो, आवुसो निगण्ठा^१, प्होमि

अनिज्जमानो^२ कायेन, अभासमानो वाच, सत्त रत्तिन्दिवानि एकन्तसुख^३

पटिसवेदी^३ विहरितु” ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि चित्तसन्तति समाधी ति ।

20

११५(६) धम्मट्ठितताकथा

२३ *धम्मट्ठितता परिनिष्फन्ना ति ? आमन्ता ।

ताय ठितता परिनिष्फन्ना ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

ताय ठितता परिनिष्फन्ना ति ? आमन्ता ।

ताय तायेव नत्थि दुक्खस्सन्तकिरिया, नत्थि वट्ठुपच्छेदो^४,

नत्थि अनुपादापरिनिब्बानं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० । 25

१ निगण्ह — सी०, रो० । २ अनिज्जमानो — सी० । ३-३ एकन्तसुख० — सी०, स्या०, रो० । ४ वट्ठुपच्छेदो — सी०, स्या०, रो०, एवमुपरि पि ।

R. 460

*रूपस्य ठितता ति

ताय ठितता परिनिष्पन्ना

ताय ठितता परिनिष्पन्ना ति

ताय तामेव नत्वि

5 नत्वि अनुपादापरिनिष्पन्नं ति ? न

R. 234

*वेवनाय ठितता वे०

ठितता वे० बिम्बानस्य ठितता

ताय ठितता परिनिष्पन्ना ति ?

ताय ठितता परिनिष्पन्ना ति ?

10 ताय तामेव नत्वि बुक्कस्सन्तकिरिवा,

अनुपादापरिनिष्पन्नं ति ? न हेव वत्तब्बे ।

११६(१०) अनिष्पत्ताकथा

२४ *अनिष्पत्ता परिनिष्पन्ना ति ?

ताय अनिष्पत्ताय अनिष्पत्ता पे०

पे० ।

15 ताय अनिष्पत्ताय अनिष्पत्ता परिनिष्पन्ना ति ?

ताय तामेव नत्वि बुक्कस्सन्तकिरिवा, नत्वि

नत्वि अनुपादापरिनिष्पन्नं ति ? न हेव वत्तब्बे ।

*जरा परिनिष्पन्ना ति ? आमन्ता ।

R. 461

ताय जराय जरा परिनिष्पन्ना ति ? न हेव वत्तब्बे ।

20 ताय जराय जरा परिनिष्पन्ना ति ? आमन्ता ।

ताय तामेव नत्वि बुक्कस्सन्तकिरिवा नत्वि

नत्वि अनुपादापरिनिष्पन्नं ति ? न हेव वत्तब्बे । ... पे०

*मरण परिनिष्पन्नं ति ? आमन्ता ।

तस्स मरणस्स मरण परिनिष्पन्नं ति ? न हेव

25 तस्स मरणस्स मरणं परिनिष्पन्नं ति ? आमन्ता ।

तस्स तस्सेव नत्वि बुक्कस्सन्तकिरिवा नत्वि

नत्वि अनुपादापरिनिष्पन्नं ति ? । ... पे० ।

२५ *रूप परिनिष्फन्न, रूपस्स अनिच्चता अत्थी ति ?

आमन्ता ।

अनिच्चता परिनिष्फन्ना, अनिच्चताय अनिच्चता अत्थी ति ?

न हेव वत्तब्बे । पे० ।

रूप परिनिष्फन्न, रूपस्स जरा अत्थी ति ? आमन्ता । 5

जरा परिनिष्फन्ना, जराय जरा अत्थी ति ? न हेव वत्तब्बे ।

. पे० ।

*रूप परिनिष्फन्नं, रूपस्स भेदो अत्थि, अन्तरधान अत्थी ति ?

आमन्ता ।

मरण परिनिष्फन्न, मरणस्स भेदो अत्थि, अन्तरधान अत्थी 10

ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .. ।

*वेदना . पे० सञ्जा सङ्खारा . पे० विज्जाण

B 335

परिनिष्फन्न, विज्जाणस्स अनिच्चता अत्थी ति ? आमन्ता ।

अनिच्चता परिनिष्फन्ना, अनिच्चताय अनिच्चता अत्थी ति ?

न हेव वत्तब्बे । पे० . । 15

विज्जाणं परिनिष्फन्नं, विज्जाणस्स जरा अत्थी ति ?

आमन्ता ।

जरा परिनिष्फन्ना, जराय जरा अत्थी ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

*विज्जाण परिनिष्फन्न, विज्जाणस्स भेदो अत्थि, अन्तरधान 20 R 462

अत्थी ति ? आमन्ता ।

मरण परिनिष्फन्न, मरणस्स भेदो अत्थि, अन्तरधान अत्थी

ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० . ।

एकादसमो वग्गो ।

तस्सुद्धानं

अनुसया अव्याकता, अहेतुका, चित्तविप्पयुत्ता, अज्जाणे^१ विगते
जाणी, जाण चित्तविप्पयुत्त, यत्थ सद्दे^२ जाण पवत्तति, इद्धिबलेन 25
समन्नागतो कप्प तिट्ठेय्य, चित्तसन्तति समाधि, धम्मट्ठितता, अनिच्चता
ति ।

१२ द्वादसमो

११७(१) संवरो कम्मं ति

१ *संवरो कम्म ति ? अणमणां कम्मं
अकसुन्निग्रयसंवरो अकसुकम्मं ति ?
सोतिन्नियसंवरो पे०

पे० कायिन्नियसंवरो कायकम्म ति ? न हेवं

५ *कायिन्नियसंवरो कायकम्म ति ?

अकसुन्निग्रयसंवरो अकसुकम्मं ति ?

कायिन्नियसंवरो कायकम्म ति ? अणमणां

सोतिन्नियसंवरो .. पे०

संवरो जिह्वाकम्म ति ? न हेवं वत्तब्बे । ...

१० मनिन्नियसंवरो मनोकम्म ति ? न हेवं

*मनिन्नियसंवरो मनोकम्म ति ? अणमणां

अकसुन्निग्रयसंवरो अकसुकम्मं ति ? न हेवं वत्तब्बे

मनिन्नियसंवरो मनोकम्म ति ? अणमणां

१५ सोतिन्नियसंवरो पे० जानिन्नियसंवरो ..

पे० कायिन्नियसंवरो कायकम्म ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

२ असंवरो कम्म ति ? आमत्ता ।

अकसुन्निग्रयअसंवरो अकसुकम्मं ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

सोतिन्नियअसंवरो पे० जानिन्नियअसंवरो ...

२० असंवरो कायिन्नियअसंवरो कायकम्म ति ? न हेवं

पे० ।

*कायिन्नियअसंवरो कायकम्म ति ? आमत्ता ।

अकसुन्निग्रयअसंवरो अकसुकम्मं ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

कायिन्नियअसंवरो कायकम्म ति ? आमत्ता ।

सोतिन्नियअसंवरो पे० जानिन्नियअसंवरो ..

२५ जिह्विन्नियअसंवरो जिह्वाकम्मं ति ? न हेवं

मनिन्द्रियअसंवरो मनोकम्म ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

*मनिन्द्रियअसंवरो मनोकम्म ति ? आमन्ता ।

चक्खुन्द्रियअसंवरो चक्खुकम्मं ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० . ।

मनिन्द्रियअसंवरो मनोकम्म ति ? आमन्ता ।

सोतिन्द्रियअसंवरो . पे० घानिन्द्रियअसंवरो . जिह्विन्द्रिय- 5

असंवरो पे० . कायिन्द्रियअसंवरो कायकम्म ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

३ न वत्तब्ब - “संवरो पि असंवरो पि कम्मं” ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता - “इध, भिक्खवे, भिक्खु चक्खुना रूप दिस्वा 10
मिसग्गाही होति पे० न निमित्तग्गाही होति, सोतेन मद् सुत्वा
पे० . मनसा धम्म विञ्जाय निमित्तग्गाही होति पे० . न निमित्त-
ग्गाही होती” ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि संवरो पि असंवरो पि कम्म ति ।

११८(२) कम्मकथा

४ *सब्ब कम्मं सविपाक ति ? आमन्ता ।

15

सब्बा चेतना सविपाका ति ? न हेवं वत्तब्बे । .. पे०... ।

R. 465

सब्बा चेतना सविपाका ति ? आमन्ता ।

विपाकाव्याकता चेतना सविपाका ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० ।

सब्बा चेतना सविपाका ति ? आमन्ता ।

20 B 337

किरियाव्याकता चेतना सविपाका ति ? न हेवं वत्तब्बे ।
पे० ।

*सब्बा चेतना सविपाका ति ? आमन्ता ।

कामावचरा विपाकाव्याकता चेतना सविपाका ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

25

सब्बा चेतना सविपाका ति ? आमन्ता ।

रूपावचरा अरूपावचरा अपरियापन्ना विपाकाव्याकता चेतना सविपाका ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० ।

*सम्भा चेतना सविपाका

कामावचरा

वत्तब्बे । पे० ।

सम्भा चेतना सविपाका ति ?

5 स्थावचरा अस्थावचरा

ति ? न होवं वत्तब्बे । पे० ।

५ *विपाकाभ्याकता चेतना

हृदि विपाकाभ्याकता चेतना

“सम्भा चेतना सविपाका” ति ।

10 *किरियाभ्याकता चेतना अविपाका

हृदि किरियाभ्याकता चेतना अविपाका

— “सम्भा चेतना सविपाका” ति ।

*कामावचरा स्थावचरा अस्थावचरा

३८. ४४६ भ्याकता चेतना अविपाका ति ? भामन्ता ।

15 हृदि अपरियापत्ता विपाकाभ्याकता चेतना

वत्त रे वत्तब्बे — “सम्भा चेतना सविपाका” ति ।

कामावचरा स्थावचरा अस्थावचरा

अविपाका ति ? भामन्ता ।

हृदि अस्थावचरा किरियाभ्याकता चेतना

20 वत्त रे वत्तब्बे — “सम्भा चेतना सविपाका” ति ।

६ ति वत्तब्बे — “सम्भं कम्मं सविपाका” ति ।

तनु वुत्त भगवता — माहं भिक्खवे

कतान उपचितान अप्पटिसंविदित्वा व्यस्तिमासं वत्तब्बे,

विद्वेह धम्मे उपपज्जे^१ वा अपरे वा परियाये^२ ति ।

25 ति ? भामन्ता ।

तेन हि सम्भं कम्मं सविपाका ति ।

११६(३) सद्दो विपाको ति कथा

७ *सद्दो विपाको ति ? आमन्ता ।

B. 338

सुखवेदनियो^१ दुःखवेदनियो अदुःखमसुखवेदनियो, सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो, दुःखाय वेदनाय सम्पयुत्तो, अदुःखमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो, फस्सेन सम्पयुत्तो, वेदनाय सम्पयुत्तो, सञ्जाय सम्पयुत्तो, चेतनाय सम्पयुत्तो, चित्तेन सम्पयुत्तो, सारम्मणो, अत्थि तस्स आवट्टना^२ 5
आभोगो समन्नाहारो मनसिकारो चेतना पत्थना पणिधी ति ? न^३ हेव वत्तब्बे^३ । पे० ।

ननु न सुखवेदनियो न दुःखवेदनियो पे० . अनारम्मणो, नत्थि तस्स^४ आवट्टना पे० पणिधी ति ? आमन्ता ।

० हञ्चि न सुखवेदनियो पे० अनारम्मणो, नत्थि तस्स 10 R. 467
आवट्टना पे० पणिधि, नो च वत रे वत्तब्बे — “सद्दो विपाको” ति ।

*फस्सो विपाको, फस्सो सुखवेदनियो पे० सारम्मणो, अत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? आमन्ता ।

सद्दो विपाको, सद्दो सुखवेदनियो पे० सारम्मणो, अत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 15

*सद्दो विपाको, सद्दो न सुखवेदनियो पे० अनारम्मणो, नत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? आमन्ता ।

फस्सो विपाको, फस्सो न सुखवेदनियो, न दुःखवेदनियो पे० अनारम्मणो, नत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 20

८ न वत्तब्ब — “सद्दो विपाको” ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता — “सो तस्स कम्मस्स कतत्ता उपचितत्ता उम्मन्नत्ता^५ विपुलत्ता ब्रह्मस्सरो^६ होति करविकभाणी^७” ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि सद्दो विपाको ति ।

25

१ सुखवेदनीयो — रो०, एवमुपरि पि । २ आवज्जना — स्या० । ३-३ आमन्ता — रो० । ४ तत्थ — म० । ५ उम्मन्नता — रो० । ६ ब्रह्मसरो — स्या० । ७ करवीकभाणी — सी०, रो० ।

१२०(४)

B. 200

१ *चक्रवाक्यतनं

मुक्तबेदनिबं मुक्तबेदनिबं

आकट्टना पे० .. पणिबी ति ? न

ननु न मुक्तबेदनिबं .. पे० ..

१ पे० पणिबी ति ? आकट्टना ।

B. 468

हठिच न मुक्तबेदनिबं पे० ..

पे० पणिबि नो च वत रे वतब्बे -

पे० ।

*फस्सो विपाको, फस्सो मुक्तबेदनिबो ..

10 तस्स आकट्टना पे० पणिबी ति ? आकट्टना

चक्रवाक्यतनं विपाको, चक्रवाक्यतनं

सारम्मच अत्थि तस्स आकट्टना ... पे० ... पणिबी ति

पे० ।

*चक्रवाक्यतनं विपाको, चक्रवाक्यतनं न

15 अनारम्मच, नत्थि तस्स आकट्टना पे० .. पणिबी

फस्सो विपाको, फस्सो न मुक्तबेदनिबो .. पे० ..

नत्थि तस्स आकट्टना पे० पणिबी ति ?

१० *सोताक्यतनं .. पे० चक्रवाक्यतनं ... विपाको

कावाक्यतनं विपाको ति ? आकट्टना ।

20 मुक्तबेदनिबं पे० सारम्मच, अत्थि तस्स

पणिबी ति ? न हेवं वतब्बे । पे० .. ।

ननु न मुक्तबेदनिबं पे० अनारम्मचं नत्थि तस्स

पे० पणिबी ति ? आकट्टना ।

हठिच न मुक्तबेदनिबं पे० अनारम्मचं

25 पे० पणिबि नो च वत रे वतब्बे - 'अक्रवाक्यतनं विपाको'

*फस्सो विपाको फस्सो मुक्तबेदनिबो पे०

अत्थि तस्स आकट्टना पे० पणिबी ति ? आकट्टना ।

कावाक्यतनं विपाको अक्रवाक्यतनं मुक्तबेदनिबं पे० ..

अत्थि तस्स आकट्टना पे० पणिबी ति ? न हेवं वतब्बे । ...

कायायतन विपाको, कायायतन न सुखवेदनियं पे० .

अनारम्मण, नत्थि तस्स आवट्टना पे० . पणिधी ति ? आमन्ता । R.469

फस्सो विपाको, फस्सो न सुखवेदनियो पे० अनारम्मणो,

नत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

११. 'न वत्तब्ब - "सळायतन विपाको" ति ? आमन्ता । 5 B 340

ननु सळायतन कम्मस्स कतत्ता उप्पन्न ति ? आमन्ता ।

हज्जि सळायतन कम्मस्स कतत्ता उप्पन्न, तेन वत रे वत्तब्बे -

"सळायतन विपाको" ति ।

१२१(५) सत्तक्खत्तुपरमकथा

१२. *सत्तक्खत्तुपरमो^१ पुग्गलो सत्तक्खत्तुपरमतानियतो ति ?

आमन्ता ।

10

माता जीविता वोरोपिता पिता जीविता वोरोपितो अरहा
जीविता वोरोपितो दुट्ठेन चित्तेन तथागतस्स लोहित उप्पादित .
सङ्खो भिन्नो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*सत्तक्खत्तुपरमो पुग्गलो सत्तक्खत्तुपरमतानियतो ति ? आमन्ता ।

अभब्बो अन्तरा धम्म अभिसमेतु ति ? न हेव वत्तब्बे । 15
पे० ।

अभब्बो अन्तरा धम्म अभिसमेतु ति ? आमन्ता ।

माता जीविता वोरोपिता पिता जीविता वोरोपितो
अरहा जीविता वोरोपितो दुट्ठेन चित्तेन तथागतस्स लोहित उप्पादित
सङ्खो भिन्नो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

20

१३ *सत्तक्खत्तुपरमो पुग्गलो सत्तक्खत्तुपरमतानियतो ति ?
आमन्ता ।

अत्थि सो नियमो येन नियमेन सत्तक्खत्तुपरमो पुग्गलो
सत्तक्खत्तुपरमतानियतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अत्थि ते सतिपट्ठाना पे० सम्मप्पधाना . इद्धिपादा
इन्द्रिया बला बोज्झङ्गा येहि बोज्झङ्गेहि सत्तक्खत्तुपरमो पुग्गलो
सत्तक्खत्तुपरमतानियतो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

25 R 470

१४ "नत्वि सो

सत्तक्कत्तुपरमत्तानिक्खतो ति ?

हम्भि नत्वि सो निम्मलो

सत्तक्कत्तुपरमत्तानिक्खतो, नो च वत्तं

पुम्मलो सत्तक्कत्तुपरमत्तानिक्खतो" ति ।

B. 341

"नत्वि ते सत्तिपक्खना

क्कत्तुपरमो पुम्मलो

हम्भि नत्वि ते बोक्खत्ता वेहि

पुम्मलो सत्तक्कत्तुपरमत्तानिक्खतो, नो च वत्तं

पुग्गलो सत्तक्कत्तुपरमत्तानिक्खतो" ति ।

१५ "सत्तक्कत्तुपरमो पुम्मलो

धामन्ता ।

सक्कवामामिनियमेना ति ? न हेवं

अनागामिनियमेना ति ? न हेवं

अरहत्तनियमेना ति ? न हेवं वत्तम्भे

"कत्तमेन नियमेना ति ?

सत्तक्कत्तुपरमो पुम्मलो

ये केचि सोत्तापत्तिनियाम धोक्कमस्सि,

क्कत्तुपरमत्तानियता ति ? न हेवं वत्तम्भे ।

१६ १८ वत्तम्भे — "सत्तक्कत्तुपरमो पुम्मलो

B. 471

नियतो' ति ? धामन्ता ।

ननु सो सत्तक्कत्तुपरमो ति ? धामन्ता ।

हम्भि सो सत्तक्कत्तुपरमो तेन वत्तं रे वत्तम्भे

परमो पुम्मलो सत्तक्कत्तुपरमत्तानियतो' ति ।

१२२(६) कोलद्धोसकम्म

१७ १८ वत्तम्भे — 'कोलद्धोसो पुम्मलो

ति ? धामन्ता ।

ननु सो कोलद्धोसो ति ? धामन्ता ।

हञ्चि सो कोलङ्कोलो, तेन वत रे वत्तब्बे — “कोलङ्कोलो पुग्गलो कोलङ्कोलतानियतो” ति ।

१२३(७) एकवीजीकथा

१८ न वत्तब्ब — “एकवीजी” पुग्गलो एकवीजितानियतो”

B 342

ति ? आमन्ता ।

ननु सो एकवीजी ति ? आमन्ता ।

5

हञ्चि सो एकवीजी, तेन वत रे वत्तब्बे — “एकवीजी पुग्गलो एकवीजितानियतो” ति ।

१२४(८) जीविता वीरोपनकथा

१९ *दिट्ठिसम्पन्नो पुग्गलो सञ्चिच्च पाण जीविता वीरोपेय्या ति ? आमन्ता ।

दिट्ठिसम्पन्नो पुग्गलो सञ्चिच्च मातरं जीविता वीरोपेय्य 10
.. पे० पितरं जीविता वीरोपेय्य पे० अरहन्त जीविता वीरोपेय्य
.. पे० दुट्ठेन चित्तेन तथागतस्स लोहितं उप्पादेय्य पे० सङ्ख
भिन्देय्या ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

R 472

*दिट्ठिसम्पन्नो पुग्गलो सञ्चिच्च पाण जीविता वीरोपेय्या ति ? आमन्ता ।

15

दिट्ठिसम्पन्नो पुग्गलो सत्थरि अगारवो ति ? न हेवं वत्तब्बे ।
. पे० . ।

धम्मे पे० सङ्ख पे० सिक्खाय अगारवो ति ? न
हेवं वत्तब्बे । . पे० ।

*ननु दिट्ठिसम्पन्नो पुग्गलो सत्थरि सगारवो ति ? आमन्ता । 20

हञ्चि दिट्ठिसम्पन्नो पुग्गलो सत्थरि सगारवो, नो च वत रे
वत्तब्बे — “दिट्ठिसम्पन्नो पुग्गलो सञ्चिच्च पाण जीविता वीरोपेय्या” ति ।

ननु दिट्ठिसम्पन्नो पुग्गलो धम्मे पे० सङ्ख पे० सिक्खाय
सगारवो ति ? आमन्ता ।

हृन्वि विट्टिसम्पन्नो
वत्तब्बे — “विट्टिसम्पन्नो ॥”

२० *विट्टिसम्पन्नो पुग्गलो
विट्टिसम्पन्नो पुग्गलो बुद्धि
५ बुद्धिपुणे अपव्यामतो^१ करेय्या ति ? व
*विट्टिसम्पन्नो पुग्गलो ॥

R. 348

आमन्ता ।

ननु बुद्धि मयवता —
धम्मो वेत्त नातिवत्तति, एवमेव ज्ञो, भिक्खव,
१० पव पञ्चत्त त मम सावका
सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।
R. 478 तेन हि न वत्तब्बं —
जीविता बोरोपेय्या^२ ति ।

१२५(८) बुद्धातिकम्प

२१ *विट्टिसम्पन्नस्स पुग्गलस्स पहीणा
१५ विट्टिसम्पन्नो पुग्गलो आपायिके कप्पे रण्णेय्य^३
हृन्वि विट्टिसम्पन्नो पुग्गलो आपायिके कप्पे
रे वत्तब्बे — “विट्टिसम्पन्नस्स पुग्गलस्स पहीणा बुद्धी^४
*विट्टिसम्पन्नस्स पुग्गलस्स पहीणा बुद्धी ति ?
विट्टिसम्पन्नो पुग्गलो आपायिके सहे पे०...
२० फोह्मि पे० अमनुस्सित्थिया तिरण्णानवत्तिववा^५
मेवून धम्म पटिसेवेय्य, अजेळक पटिग्गहेय्य बुद्धिबुद्धि^६
हत्थिगवत्तवत्त^७ पटिग्गहेय्य ।
ति ? आमन्ता ।

हृन्वि विट्टिसम्पन्नो पुग्गलो
२५ पटिग्गहेय्य, नो च वत्त रे वत्तब्बे — “विट्टिसम्पन्नस्स पुग्गलस्स
बुद्धी^४ ति ।

१ बोद्धेय्य — जी स्वा रो । २ अपव्यामतो — जी । ३
जी । ४ तित्तिवरकृत्तं नीरवत्तिववा — जी कपिज्जवत्त — स्वा कपिज्जवत्त —

२२. *दिद्विसम्पन्नस्स पुग्गलस्स पहीना दुग्गति, दिद्विसम्पन्नो पुग्गलो आपायिके रूपे रज्जेय्या ति ? आमन्ता ।

अरहतो पहीना दुग्गति, अरहा आपायिके रूपे रज्जेय्या ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० ।

दिद्विसम्पन्नस्स पुग्गलस्स पहीना दुग्गति, दिद्विसम्पन्नो पुग्गलो 5 आपायिके सद्दे . गन्धे . रसे फोटुब्बे पे० . तित्तिरवट्टक-मोरकपिञ्जरं पटिग्गण्हेय्या ति ? आमन्ता ।

R 474

अरहतो पहीना दुग्गति, अरहा तित्तिरवट्टकमोरकपिञ्जरं पटिग्गण्हेय्या ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

B 344

*अरहतो पहीना दुग्गति, न च अरहा आपायिके रूपे रज्जेय्या 10 ति ? आमन्ता ।

दिद्विसम्पन्नस्स पुग्गलस्स पहीना दुग्गति, न च दिद्विसम्पन्नो पुग्गलो आपायिके रूपे रज्जेय्या ति ? न हेव वत्तब्बे । ... पे० . . ।

अरहतो पहीना दुग्गति, न च अरहा आपायिके सद्दे . पे० गन्धे रसे फोटुब्बे पे० . अमनुस्सित्थिया तिरच्छानगतित्थिया 15 नागकञ्जाय मेथुन धम्म पटिसेवेय्य, अजेळकं पटिग्गण्हेय्य, कुक्कुटसूकरं पटिग्गण्हेय्य, हत्थिगवस्सवळव पटिग्गण्हेय्य पे० तित्तिरवट्टक-मोरकपिञ्जरं पटिग्गण्हेय्या ति ? आमन्ता ।

दिद्विसम्पन्नस्स पुग्गलस्स पहीना दुग्गति, न च दिद्विसम्पन्नो पुग्गलो तित्तिरवट्टकमोरकपिञ्जरं पटिग्गण्हेय्या ति ? न हेवं वत्तब्बे । 20 पे० ।

२३ 1न वत्तब्बं —“दिद्विसम्पन्नस्स पुग्गलस्स पहीना दुग्गती” ति ? आमन्ता ।

दिद्विसम्पन्नो पुग्गलो निरयं उपपज्जेय्य . पे० तिरच्छान-योनिं उपपज्जेय्य पेत्तिविसयं^१ उपपज्जेय्या ति ? न हेव वत्तब्बे । 25

तेन हि दिद्विसम्पन्नस्स पुग्गलस्स पहीना दुग्गती ति ।

१३३ (३०)

B. 475

२४ नि वत्तम्

ति ? धामन्ता ।

सत्तममविको पुम्भो निष्प
पञ्चमेय, केत्तिमित्तम् उम्भमेयम् ।

5 तेन हि सत्तममविकस्त्व

B. 345

सत्तममविक

संबरो कम्म तथेव असंबरो,
सत्तामत्तन विपाको, सत्तकत्तुपरमो
कोसद्धोसपुग्गलो कोसद्धोसतामिस्सो,
मियत्तो, विट्ठिसम्भो पुम्भो सत्तममविक
10 सम्भस्स पुम्भस्स पहीना बुभाति, तथेव ॥

६ किप्पट्टो कुसल चित्त पटिलभेय्या ति ? आमन्ता ।

ततो बुढान कुसल चित्त पटिलभेय्या ति ? आमन्ता ।

रूपावचर पे० अरूपावचर पे० लोकुत्तरं कुसल
चित्तं पटिलभेय्या ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

१२६(३) अनन्तरापयुक्तकथा

७ अनन्तरापयुत्तो पुग्गलो सम्मत्तनियाम ओक्कमेय्या ति ? 5
आमन्ता ।

मिच्छत्तनियाम च सम्मत्तनियामं च उभो ओक्कमेय्या ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अनन्तरापयुत्तो पुग्गलो सम्मत्तनियामं ओक्कमेय्या ति ?
आमन्ता । 10

ननु त कम्मं पयुत्त कुक्कुच्च उप्पादित^१ विप्पटिसारियं जनितं
ति ? आमन्ता ।

हञ्चि तं कम्म पयुत्त कुक्कुच्च उप्पादित विप्पटिसारियं
जनित, नो च वत रे वत्तब्बे — “अनन्तरापयुत्तो पुग्गलो सम्मत्तनियामं
ओक्कमेय्या” ति । 15

८ *अनन्तरापयुत्तो पुग्गलो अभब्बो सम्मत्तनियाम ओक्कमितु
ति ? आमन्ता ।

माता जीविता वोरोपिता पिता जीविता वोरोपितो अरहा
जीविता वोरोपितो दुट्ठेन चित्तेन तथागतस्स लोहित उप्पादितं
सङ्खो भिन्नो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० । 20

*अनन्तरापयुत्तो पुग्गलो त कम्म पटिसहरित्वा कुक्कुच्चं
पटिविनोदेत्वा विप्पटिसारिय पटिविनेत्वा^२ अभब्बो सम्मत्तनियाम
ओक्कमितु ति ? आमन्ता ।

माता जीविता वोरोपिता पिता जीविता वोरोपितो
पे० सङ्खो भिन्नो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 25

*अनन्तरापयुत्तो पुग्गलो त कम्मं पटिसहरित्वा कुक्कुच्चं

वेहासं नञ्जती ति ?

कप्पट्टो इद्धिमा ति ?

कप्पट्टो इद्धिमा ति ?

B. 346

कप्पट्टेन कप्पट्टिपाषो कप्पट्टि

५ चित्तिद्धिपाषो भाक्तो बीमंसिद्धिपाषो

.. पे० ।

४ न वताम्ब - "कप्पट्टो कप्प

ननु कुत्त नञ्जता -

'आपाविको नेरविको,

10

बमारतो भवम्मट्टो,

सङ्ग समञ्ज निम्बित्वा,

अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि कप्पट्टो कप्पं तिष्ठेय्या ति ।

१९८(२) कुत्तपट्टितामकम्ब

५ "कप्पट्टो कुत्तस चित्त न पटिसमे

15

कप्पट्टो वान वहेय्या ति ? आमन्ता ।

हज्जि कप्पट्टो वान वहेय्य नो च वत रे

कुत्तस चित्त न पटिसमेय्या' ति ।

"कप्पट्टो कुत्तस चित्तं न पटिसमेय्या ति ?

कप्पट्टो बीवर वहेय्य पे० पिण्डपासं

B. 478

20 सेनासन वहेय्य पे० निजालपञ्चयमेसज्जपरिक्खी

जावनीय वहेय्य मोचनीय वहेय्य पानीय वहेय्य ...

चेतिये मास धारोपेय्य गत्थ धारोपेय्य ... विद्धेय्य

पे० चेतिय धमिबन्धित्वं करेय्या ति ? आमन्ता ।

हज्जि कप्पट्टो चेतियं धमिबन्धित्वं करेय्य नो च

25 वताम्बे - 'कप्पट्टो कुत्तस चित्तं न पटिसमेय्या' ति । ...

१-१ वीजकवेवो वचति - वी टी । २ विनिज्जय - टी० ;

टी० । ३ कप्पित्वं - टी ।

११ न वत्तव्व — “नियतो नियाम ओक्कमती” ति ? ग्रामन्ता ।

भव्वो वोधिसत्तो ताय जातिया धम्मं नाभिसमेतु ति ? न

हेवं वत्तव्वे ।

तेन हि नियतो नियाम ओक्कमती ति ।

१३१(५) निवृत्तकथा

१२. *निवृत्तो नीवरण जहती ति ? ग्रामन्ता ।

5 B 349

रत्तो राग जहति, दुट्ठो दोस जहति, मूब्धो मोह जहति, किलिद्धो
किलेसे जहती ति ? न हेव वत्तव्वे । पे०. ।

R 481

रागेन राग जहति, दोसेन दोस जहति, मोहेन मोह जहति,
किलेसेहि किलेसे जहती ति ? न हेव वत्तव्वे । पे०. . ।

*रागो चित्तसम्पयुत्तो, मग्गो चित्तसम्पयुत्तो ति ? ग्रामन्ता ।

10

द्विन्न फस्सान पे० द्विन्न चित्तान समोधान होती ति ?
न हेव वत्तव्वे । पे०. ।

रागो अकुसलो, मग्गो कुसलो ति ? ग्रामन्ता ।

कुमलाकुसला सावज्जानवज्जा हीनपणीता कण्हसुक्कसप्पटि-
भागा धम्मा सम्मुखीभाव आगच्छन्ती ति ? न हेव वत्तव्वे । पे०. ।

15

१३ *कुसलाकुसला सावज्जानवज्जा हीनपणीता कण्हमुक्क-
सप्पटिभागा धम्मा सम्मुखीभाव आगच्छन्ती ति ? ग्रामन्ता ।

ननु वुत्त भगवता — “वत्तारिमानि, भिक्खवे, सुविदूरविदूरानि ।
कलमानि चत्तारि ? नभं च, भिक्खवे, पथवी च — इद पठम सुविदूर-
विदूरं . . पे० . तस्मा मत धम्मो असन्नि आरका” ति । अत्येव सुत्तन्तो

20

ति ? ग्रामन्ता ।
तेन हि न वत्तव्व — “कुमलाकुसला पे० . सम्मुखीभाव
आगच्छन्ती” ति ।

*निवृत्तो नीवरण जहती ति ? ग्रामन्ता ।

ननु वुत्त भगवता — “सो एव अमाहिते चित्ते परिसुट्ठे पण्योदाते
अनङ्गणे विगतूपविकल्हेसे मुदुभूते कम्मनिये ठिते आनेज्जपत्ते” आसवान

25

पटिबिनीतेत्या

धोक्कमित्तुं ति ? धामस्ता १२

ननु तं कम्म

पटिबिनीत ति ? धामस्ता । १२

B. 340 5

हृत्वि तं कम्म पटिसंहृतं

पटिबिनीतं, नो च वत्त रे वत्तब्बे

पटिसंहरित्वा पुम्पुम्पं पटिबिनीतेत्या

धमब्बो सम्मतनियामं धोक्कमित्तुं ति १३

१ धमन्तरापयुत्तो पुम्पुम्पे

१० धामस्ता ।

ननु तं कम्मं पयुत्तो आसी ति ?

हृत्वि तं कम्मं पयुत्तो आसी,

"धमन्तरापयुत्तो पुम्पुम्पे सम्मतनियामं

१३०(४) मिच्छत्तस्स

B. 400

१० *नियतो नियामं धोक्कमती ति १३

१५ मिच्छत्तनियतो सम्मतनियामं

मिच्छत्तनियामं धोक्कमती ति ? न ह्वं वत्तब्बे ।

नियतो नियामं धोक्कमती ति ? धामस्ता १४

पुम्पे वत्तं भावेत्ता पञ्चा नियामं धोक्कमती

वत्तब्बे । वे० ।

२० पुम्पे तोत्तापत्तिवत्तं

ति ? न ह्वं वत्तब्बे । वे० ।

पुम्पे मकरानामि वे० धमावामि वे०

भावेत्ता पञ्चा धरहत्तनियामं धोक्कमती ति ? न

वे० ।

२५ *पुम्पे तत्तिवत्तं वे० मत्तवत्तं .. इत्तिवत्तं ..

वत्तं .. धोक्कमत्तं भावेत्ता पञ्चा नियामं धोक्कमती ति ? न

वत्तब्बे । वे० ।

(धोक्कमत्तं - धो० वे०)

*सम्मुखीभूतो सयोजनं जहती ति ? आमन्ता ।

R 483

ननु वुत्त भगवता — “सो एवं समाहिते चित्ते पे० आसवान खयञ्जाणाय चित्त अभिनिन्नामेती” ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तब्ब — “सम्मुखीभूतो सयोजन जहती” ति । 5

१७ न वत्तब्ब — “सम्मुखीभूतो सयोजन जहती” ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता — “तस्स एवं जानतो एवं पस्सतो कामासवा पि चित्त विमुच्चति पे० अविज्जासवा पि चित्त विमुच्चती” ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता । 10

तेन हि सम्मुखीभूतो सयोजनं जहती ति ।

१३३(७) समापन्नो अस्सादेतिकथा

१८ *समापन्नो अस्सादेति, ज्ञाननिकन्ति ज्ञानारम्मणा ति ? आमन्ता । B 351

त ज्ञान तस्स ज्ञानस्स आरम्मण ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 15

त ज्ञान तस्स ज्ञानस्स आरम्मण ति ? आमन्ता ।

तेन फस्सेन त फस्स फुसति, ताय वेदनाय त वेदन वेदेति, ताय सञ्जाय त सञ्ज सञ्जानाति^१, ताय चेतनाय त चेतन चेतति, तेन चित्तेन त चित्त चित्तेति, तेन वितक्केन त वितक्क वितक्केति, तेन विचारेन त विचार विचारेति, ताय पीतिया त पीति पिपायति, ताय सतिया त सति सरति, ताय पञ्जाय त पञ्ज पजानाती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० । 20

*ज्ञाननिकन्ति चित्तसम्पयुत्ता, ज्ञान चित्तसम्पयुत्तं ति ? आमन्ता । R 484

द्विन्न फस्सान पे० द्विं चित्तानं समोधान होती ति ? न 25
हेव वत्तब्बे । पे० ।

सयज्याणाय चित्त
भामन्ता ।

तेन हि न वत्तब्बं —

१४ "न वत्तब्बं — "निबुत्तो

B. 462 5

ननु बुत्त भगवता — "तत्स एव
पि चित्त विमुञ्चति पे० अविज्जासं
धत्वेव सुत्तन्तो ति ? भामन्ता ।
तेन हि निबुत्तो नीवरण बह्वी ति ।

१३२(६) सम्मुखीभूतकम्ब

B 350

१५ "सम्मुखीभूतो तवोच्चरं बह्वी"
रत्तो राम बहति, बुद्धो बोधं बहति,
किन्नेसे बह्वी ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे०
रागेन राम बहति, बोधेन बोध बहति,
किन्नेसेहि किन्नेसे बह्वी ति ? न हेवं वत्तब्बे ।
"रामो चित्तसम्पमुत्तो मम्मो चित्तसम्पमुत्तो
द्विज फत्तान .. पे० द्विजं चित्तार्थं
हेव वत्तब्बे । पे० ।
रामो भकुसलो मम्मो कुसलो ति ?
कुसलाकुसला सावज्जानवज्जा हीनपचीत्ता
भामा मम्मो सम्मुखीभावं प्रागण्णसी ति ? न हेवं वत्तब्बे
१६ कुसलाकुसला पे० .. सम्मुखीभावं
भामन्ता ।

ननु बुत्तं भगवता — "वत्तारिमानि, विज्जानि,
विदूराणि । कतमानि वत्तारि ? नन च विज्जाने, वद्वी
सुविदूग्गिदूर पे० तत्त्वा तत्तं मम्मो वत्तविज्ज कारणं
मुत्तन्तो ति ? भामन्ता ।

तेन हि न वत्तब्बं — कुसलाकुसला .. पे०
प्रागण्णसी ति ।

हज्जिच सुखाभिनन्दिनो सत्ता, अत्थि केचि सुख पत्थेन्ति पिहेन्ति
एसन्ति गवेसन्ति परियेसन्ति, सुख अज्झोसाय तिठ्ठन्ति, नो च वत रे
वत्तब्बे — “अत्थि असातरागो” ति ।

*अत्थि असातरागो ति ? आमन्ता ।

दुक्खाय वेदनाय रागानुसयो अनुसेति, सुखाय वेदनाय पटिघा- 5
नुसयो अनुसेती ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० ।

ननु सुखाय वेदनाय रागानुसयो अनुसेति, दुक्खाय वेदनाय
पटिघानुसयो अनुसेती ति ? आमन्ता ।

हज्जिच सुखाय वेदनाय रागानुसयो अनुसेति, दुक्खाय वेदनाय
पटिघानुसयो अनुसेति, नो च वत रे वत्तब्बे — “अत्थि असातरागो” ति । 10

२२ न वत्तब्ब — “अत्थि असातरागो” ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता — “सो एव अनुरोधविरोध समापन्नो यं
किज्जि वेदन वेदियति^१ सुख वा दुक्ख वा अदुक्खमसुखं वा, सो त वेदनं
अभिनन्दति अभिवदति अज्झोसाय तिठ्ठती” ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ?
आमन्ता । 15

तेन हि अत्थि असातरागो ति ।

१३५(६) धम्मतण्हा अब्ब्याकता ति कथा

२३ *धम्मतण्हा अब्ब्याकता ति ? आमन्ता ।

B 353,
R 486

विपाकाब्ब्याकता किरियाब्ब्याकता रूप निब्बान चक्खायतनं
पे० फोढुब्बायतन ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*धम्मतण्हा अब्ब्याकता ति ? आमन्ता । 20

रूपतण्हा अब्ब्याकता ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

धम्मतण्हा अब्ब्याकता ति ? आमन्ता ।

सद्दतण्हा पे० गन्धतण्हा पे० रसतण्हा पे०

फोढुब्बतण्हा अब्ब्याकता ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० . ।

*रूपतण्हा अकुसला ति ? आमन्ता । 25

धम्मतण्हा अकुसला ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

सद्दतण्हा पे० फोढुब्बतण्हा अकुसला ति ? आमन्ता ।

माननिकम्

कुसुमाकुसुमा

भागा यन्मा सम्मुखीभावां

१२ *कुसुमाकुसुमा

5 सप्पटिभागा यन्मा सम्मुखीभावां

ननु कुत मनवता —

कतमानि वत्तारि ? ननं च, विज्जवे,

विहरं पे० तस्मा

ति ? ज्ञामन्ता ।

10 तेन हि न वत्तव्य — “कुसुमाकुसुमा

कण्हसुकसप्पटिभागा यन्मा सम्मुखीभावां

२० नि वत्तव्य — “अप्यपत्तो

ज्ञानारम्भजा” ति ? अयमप्य

ननु कुत मनवता — “इव, विज्जवे,

15 विविज्जव अकुसुमेहि यम्मेहि पठमं ज्ञानं

अस्सावेति त निकामेति तेन च विरि

वूपसमा पे० वुत्तिवं ज्ञान पे० तस्मि

ज्ञान उपसम्पज्ज विहरति, सो त अस्सावेति तं

आपज्जती” ति ! अत्थेव वुत्तन्तो ति ? अयमप्य

20 तेन हि समापज्जो अस्सावेति सावनिक्कमि

१३.४(८) अस्सातराजकव्य

२१ अत्थि असातराजो” ति ? अयमप्य

कुसुमाभिनम्भिनो सत्ता अत्थि केचि कुसुमं

एवमि नवसन्ति परिवसन्ति कुसुम अज्जोत्तम

वत्तव्य । पे० ।

23 ननु कुसाविमम्भिनो सत्ता अत्थि केचि

एवमि नवसन्ति परिवसन्ति कुसुम अज्जोत्तम

हञ्चि सुखाभिनन्दिनो सत्ता, अत्थि केचि सुखं पत्थेन्ति पिहेन्ति
एसन्ति गवेसन्ति परियेसन्ति, सुख अज्झोसाय तिट्ठन्ति, नो च वत रे
वत्तब्बे — “अत्थि असातरागो” ति ।

*अत्थि असातरागो ति ? आमन्ता ।

दुक्खाय वेदनाय रागानुसयो अनुसेति, सुखाय वेदनाय पटिघा- 5
नुसयो अनुसेती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

ननु सुखाय वेदनाय रागानुसयो अनुसेति, दुक्खाय वेदनाय
पटिघानुसयो अनुसेती ति ? आमन्ता ।

हञ्चि सुखाय वेदनाय रागानुसयो अनुसेति, दुक्खाय वेदनाय
पटिघानुसयो अनुसेति, नो च वत रे वत्तब्बे — “अत्थि असातरागो” ति । 10

२२ िन वत्तब्ब — “अत्थि असातरागो” ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता — “सो एव अनुरोधविरोध समापन्नो यं
किञ्चि वेदन वेदयति^१ सुख वा दुक्ख वा अदुक्खमसुख वा, सो त वेदनं
अभिनन्दति अभिवदति अज्झोसाय तिट्ठती” ति ! अत्थेव सुत्तन्तो ति ?
आमन्ता ।

15

तेन हि अत्थि असातरागो ति ।

१३५(६) धम्मतण्हा अभ्याकता ति कथा

२३ *धम्मतण्हा अभ्याकता ति ? आमन्ता ।

B 353,
R 486

विपाकाव्याकता किरियाव्याकता रूप निब्बान चक्खायतन
पे० फोट्टब्बायतन ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*धम्मतण्हा अभ्याकता ति ? आमन्ता ।

20

रूपतण्हा अभ्याकता ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

धम्मतण्हा अभ्याकता ति ? आमन्ता ।

सद्दतण्हा पे० गन्धतण्हा पे० रसतण्हा पे० .

फोट्टब्बतण्हा अभ्याकता ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० . ।

*रूपतण्हा अकुसला ति ? आमन्ता ।

25

धम्मतण्हा अकुसला ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

सद्दतण्हा पे० फोट्टब्बतण्हा अकुसला ति ? आमन्ता ।

धम्मतण्हा प्रकुसलो

२४ "धम्मतण्हा

ननु तण्हा प्रकुसलो कुतो

हम्मिं तण्हा प्रकुसलो

३ "धम्मतण्हा प्रव्याकता" ति ।

"धम्मतण्हा प्रव्याकता ति ?

ननु सोमो प्रकुसलो कुतो

धामन्ता ।

हम्मिं सोमो

10 वत रे वत्तब्बे — "धम्मतण्हा प्रव्याकता"

२५ "धम्मतण्हा सोमो

रूपतण्हा सोमो प्रव्याकतो ति ? न

धम्मतण्हा सोमो प्रव्याकतो ति ?

सद्दतण्हा पे० कोट्ठकतण्हा

15 वत्तब्बे । पे० ।

"रूपतण्हा सोमो प्रकुसलो ति ? प्रव्याकतो

धम्मतण्हा सोमो प्रकुसलो ति ? न हेव

सद्दतण्हा पे०

धम्मतण्हा सोमो प्रकुसलो ति ? न हेव वत्तब्बे

२६ धम्मतण्हा प्रव्याकता ति ? धामन्ता ।

ननु कुत भगवता — याव तण्हा

सद्दगता तवतत्राभिनिन्दिनी सेम्मवीहि — कामतण्हा

तण्हा ति ! अत्थेव सुत्तन्तो ति ? धामन्ता ।

तेन हि न वत्तब्बे — "धम्मतण्हा प्रव्याकता" ति ।

25 २७ नि वत्तब्बे — धम्मतण्हा प्रव्याकता ति ?

ननु सा धम्मतण्हा ति ? धामन्ता ।

हम्मिं सा धम्मतण्हा तेन वत रे वत्तब्बे

प्रव्याकता ति ।

१३६(१०) धम्मतण्हा न दुक्खसमुदयो ति कथा

२८ *धम्मतण्हा न दुक्खसमुदयो ति ? आमन्ता ।

R 488

रूपतण्हा न दुक्खसमुदयो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

धम्मतण्हा न दुक्खसमुदयो ति ? आमन्ता ।

सद्दतण्हा पे० गन्धतण्हा पे० . रसतण्हा ... पे०

फोट्टुब्बतण्हा न दुक्खसमुदयो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 5

*रूपतण्हा दुक्खसमुदयो ति ? आमन्ता ।

धम्मतण्हा दुक्खसमुदयो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

सद्दतण्हा . पे० गन्धतण्हा पे० रसतण्हा पे०

फोट्टुब्बतण्हा दुक्खसमुदयो ति ? आमन्ता ।

धम्मतण्हा दुक्खसमुदयो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . । 10

२९ *धम्मतण्हा न दुक्खसमुदयो ति ? आमन्ता ।

ननु तण्हा दुक्खसमुदयो वुत्तो भगवता ति ? आमन्ता ।

हज्जि तण्हा दुक्खसमुदयो वुत्तो भगवता, नो च वत रे वत्तब्बे

— “धम्मतण्हा न दुक्खसमुदयो” ति ।

धम्मतण्हा न दुक्खसमुदयो ति ? आमन्ता ।

15

ननु लोभो दुक्खसमुदयो वुत्तो भगवता, धम्मतण्हा लोभो ति ?

आमन्ता ।

हज्जि लोभो दुक्खसमुदयो वुत्तो भगवता, धम्मतण्हा लोभो,

B 355

नो च वत रे वत्तब्बे — “धम्मतण्हा न दुक्खसमुदयो” ति ।

३० *धम्मतण्हा लोभो, न दुक्खसमुदयो ति ? आमन्ता । 20

रूपतण्हा लोभो, न दुक्खसमुदयो ति ? न हेव वत्तब्बे ।

. पे० . ।

धम्मतण्हा लोभो, न दुक्खसमुदयो ति ? आमन्ता ।

R 489

सद्दतण्हा पे० गन्धतण्हा पे० रसतण्हा . पे० .

फोट्टुब्बतण्हा लोभो, न दुक्खसमुदयो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . । 25

*रूपतण्हा लोभो दुक्खसमुदयो ति ? आमन्ता ।

धम्मतण्हा लोभो दुक्खसमुदयो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

सद्दतण्हा पे० फोट्टुब्बतण्हा लोभो दुक्खसमुदयो ति ?

आमन्ता ।

बम्मतन्हा

३१ "बम्मतन्हा न

ननु कुत बम्मतन्हा -

सहयता' तन्नतन्हाबिन्नन्ति,

५ विन्नतन्हा' ति ! अत्थेव सुत्तन्हा ति ?

तेन हि न वत्तन्हा -

३२ विन्नतन्हा - "बम्मतन्हा

ननु सा बम्मतन्हा ति ? आत्तन्हा ;

हन्ति सा बम्मतन्हा, तेन वत्त दे

१० वुत्तसमुत्तयो' ति ।

वत्तन्हा

B. ५५४

कप्पन्तो कप्प तिष्ठन्त्य कप्पन्तो वुत्तन्हा

अनन्तरापवुत्तो पुग्गन्तो सम्मत्तन्मिन्नानं

ओक्कमत्ति, निवुत्तो नीवरणं जहति,

आमनिकन्ति असातरानो, बम्मतन्हा अम्मन्तन्हा,

१५ समुत्तयो ति ।

१४. चुद्धसमो वग्गो

१३७(१) कुसलाकुसलपटिसन्दहनकथा

B 356,
R 491

१. अकुसलमूलं पटिसन्दहति कुसलमूलं ति ? आमन्ता ।

या अकुसलस्स उप्पादाय आवट्टना^१ पे० पणिधि, सा व^२
कुसलेस्स उप्पादाय आवट्टना पे० . पणिधी ति ? न हेवं वत्तब्बे ।
.. पे० ।

*अकुसलमूलं पटिसन्दहति कुसलमूलं, न वत्तब्ब - “या 5
अकुसलस्स उप्पादाय आवट्टना पे० पणिधि, सा व कुसलस्स उप्पादाय
आवट्टना . पे० पणिधी” ति ? आमन्ता ।

कुसल अनावट्टेन्तस्स^३ उप्पज्जति पे० . अप्पणिदहन्तस्स^४
उप्पज्जती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

ननु कुसल आवट्टेन्तस्स उप्पज्जति . पे० पणिदहन्तस्स 10
उप्पज्जती ति ? आमन्ता ।

हज्जि कुसलं आवट्टेन्तस्स उप्पज्जति पे० पणिदहन्तस्स
उप्पज्जति, नो च वत्त रे वत्तब्बे - “अकुसलमूलं पटिसन्दहति
कुसलमूलं” ति ।

२ *अकुसलमूलं पटिसन्दहति कुसलमूलं ति ? आमन्ता । 15

अकुसलं अयोनिसो मनसिकरोतो उप्पज्जती ति ? आमन्ता ।

कुसलं अयोनिसो मनसिकरोतो उप्पज्जती ति ? न हेवं
वत्तब्बे । पे० ।

ननु कुसलं योनिसो मनसिकरोतो उप्पज्जती ति ? आमन्ता ।

हज्जि कुसलं योनिसो मनसिकरोतो उप्पज्जति, नो च वत्त रे 20
वत्तब्बे - “अकुसलमूलं पटिसन्दहति कुसलमूलं” ति ।

*अकुसलमूलं पटिसन्दहति कुसलमूलं ति ? आमन्ता ।

१ आवज्जना - स्या० । २ च - सी० । ३ अनावट्टेन्तस्स - सी०, रो०,
अनावज्जन्तस्स - स्या० । ४ अप्पणिदहन्तस्स - सी०, स्या०, रो० । ५ अकुसलमूलं -
म० ।

अमसञ्ज्ञाय

सञ्ज्ञाय अमन्तरा

R. 482

अमन्तरा अविहितासञ्ज्ञा

उपपन्नति, विहितासञ्ज्ञा

६ मुद्रिता उपपन्नति, पठितस्व

न हेव वत्तब्बे । ... पे०... ।

१. *कुसलमूलं

या कुसलस्स उपाद्याय

अकुसलस्स उपाद्याय आबट्टना

१० वत्तब्बे । पे०... ।

R. 257

*कुसलमूलं पटिसम्बद्धि-

कुसलस्स उपाद्याय आबट्टना पे०...

आबट्टना पे० पणिनी' ति ? आमन्ता,

अकुसल आबट्टेत्तस्स उपपन्नति-

१५ उपपन्नती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०...

ननु अकुसल आबट्टेत्तस्स उपपन्नति-

उपपन्नती ति ? आमन्ता ।

हन्धि अकुसल आबट्टेत्तस्स उपपन्नति

उपपन्नति नो च वत्त रे वत्तब्बे - 'कुसलमूल

२० मूल' ति ।

४ *कुसलमूल पटिसम्बद्धि अकुसलमूलं ति

कुसल योनिसो मनसिकरोतो उपपन्नती ति

अकुसल योनिसो मनसिकरोतो उपपन्नती ति ?

पे० ।

२५ ननु अकुसलं अयोनिसो मनसिकरोतो

आमन्ता ।

हन्धि अकुसलं अयोनिसो मनसिकरोतो उपपन्नति नो च

रे वत्तब्बे - 'कुसलमूल पटिसम्बद्धि अकुसलमूल' ति ।

*कुसलमूलं पटिसन्दहति अकुसलमूलं ति ? आमन्ता ।

नेक्खम्मसञ्जाय अनन्तरा कामसञ्जा उप्पज्जति, अव्या-
पादसञ्जाय अनन्तरा व्यापादसञ्जा उप्पज्जति, अविहिंसासञ्जाय
अनन्तरा विहिंसासञ्जा उप्पज्जति, मेत्ताय अनन्तरा व्यापादो उप्पज्जति,
करुणाय अनन्तरा विहिंसा उप्पज्जति, मुदिताय अनन्तरा अरति उप्पज्जति, 5
उपेक्खाय अनन्तरा पटिघं उप्पज्जती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

R. 493

५ । न वत्तब्ब — “अकुसलमूलं पटिसन्दहति कुसलमूलं, कुसल-
मूलं पटिसन्दहति अकुसलमूलं” ति ? आमन्ता ।

ननु यस्मिं येव वत्थुस्मिं रज्जति तस्मिं येव वत्थुस्मिं विरज्जति,
यस्मिं येव वत्थुस्मिं विरज्जति तस्मिं येव वत्थुस्मिं रज्जती ति ? 10
आमन्ता ।

हञ्चि यस्मिं येव वत्थुस्मिं रज्जति तस्मिं येव वत्थुस्मिं विरज्जति,
यस्मिं येव वत्थुस्मिं विरज्जति तस्मिं येव वत्थुस्मिं रज्जति, तेन
वत रे वत्तब्बे — “अकुसलमूलं पटिसन्दहति कुसलमूलं, कुसलमूलं
पटिसन्दहति अकुसलमूलं” ति । 15

१३८(२) सञ्जायतनुप्पत्तिकथा

६ *सञ्जायतनं अपुव्वं अचरिमां मातुकुच्छिस्मिं सण्ठाती ति ?
आमन्ता ।

B 358

सव्वङ्गपच्चङ्गी अहीनिन्द्रियो मातुकुच्छिस्मिं ओक्कमती ति ?
न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*उपपत्तेसियेन चित्तेन चक्खायतनं सण्ठाती ति ? आमन्ता । 20

उपपत्तेसियेन चित्तेन हत्था सण्ठन्ति, पादा सण्ठन्ति, सीस
सण्ठाति, कण्णो सण्ठाति, नासिका सण्ठाति, मुखं सण्ठाति, दन्ता सण्ठन्ती
ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*उपपत्तेसियेन चित्तेन सोत्तायतनं पे० घानायतनं ... पे० .
जिह्वायतनं सण्ठाती ति ? आमन्ता ।

R. 494

उपपत्तेसियेन चित्तेन हत्था सण्ठन्ति, पादा सण्ठन्ति, सीस
सण्ठाति, कण्णो सण्ठाति, नासिका सण्ठाति, मुखं सण्ठाति, दन्ता सण्ठन्ती
ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० । 25

प्रायन्ता ।

मातृकुण्डिस्मि
वतब्धे । .. पे०... ।

विष्णुवत्तन उपपन्नती ति ?

मातृकुण्डिस्मि
हेव वतब्धे । .. पे०... ।

१० "मातृकुण्डिस्तस्व वत्तब्ध केव
उपपन्नती ति ? प्रायन्ता ।

मातृकुण्डिस्मि मनुपदिवावाव
वतब्धे । .. पे०... ।

"न वतब्ध - "मातृकुण्डिस्तस्व
दस्ता मनु उपपन्नती" ति ? प्रायन्ता ।

१५ ननु वृत्तं वववता-

"पठ्य कतत्वं होति, कतत्वा होति
प्रभुवा वायते पेक्षि, पेक्षि

"वना पतावा वायति, केता वीना

यं वस्तु मुञ्चति माता, कतं कतं व
तेन तो तत्त्व वाचेति मातृकुण्डिस्तो

प्रत्येव वृत्ततो ति ? प्रायन्ता ।

तेन हि मातृकुण्डिस्तस्व वत्तब्ध केव वीना
उपपन्नती ति ।

१२६(१) अमन्तरवत्तब्धवत्तब्ध

२ वत्तब्धविष्णुवत्तब्ध वत्तब्ध

२० ति ? प्रायन्ता ।

१ वत्तब्ध - वत्त । १ पेक्षि - वत्त० के० । २

विष्णुवत्त - पे ।

या चक्खुविञ्जाणस्स उप्पादाय आवट्टना . पे० पणिधि,
सा व सोतविञ्जाणस्स उप्पादाय आवट्टना .. पे०.. पणिधी ति ?
न हेव वत्तब्बे । . पे०.. ।

*चक्खुविञ्जाणस्स अनन्तरा सोतविञ्जाण उप्पज्जति, न
वत्तब्बं — “या चक्खुविञ्जाणस्स उप्पादाय आवट्टना पे० पणिधि, 5
सा व सोतविञ्जाणस्स उप्पादाय आवट्टना पे० . पणिधी ति ?
आमन्ता ।

सोतविञ्जाणं अनावट्टेन्तस्स उप्पज्जति . पे० . अप्पणि-
दहन्तस्स^१ उप्पज्जती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०. । .

ननु सोतविञ्जाण आवट्टेन्तस्स उप्पज्जति .. पे०... पणि- 10
दहन्तस्स उप्पज्जति, नो च वत रे वत्तब्बे — “चक्खुविञ्जाणस्स
अनन्तरा सोतविञ्जाण उप्पज्जती” ति । .

६. *चक्खुविञ्जाणस्स अनन्तरा सोतविञ्जाण उप्पज्जती
ति ? आमन्ता ।

चक्खुविञ्जाण रूपनिमित्त मनसिकरोतो उप्पज्जती ति ? 15
आमन्ता ।

सोतविञ्जाण रूपनिमित्त मनसिकरोतो उप्पज्जती ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*चक्खुविञ्जाण रूपारम्मणञ्जेव न अञ्जारम्मण ति ?
आमन्ता ।

सोतविञ्जाण रूपारम्मणञ्जेव न अञ्जारम्मण ति ? न
हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*चक्खु च पटिच्च रूपे च उप्पज्जति चक्खुविञ्जाण ति ?
आमन्ता ।

चक्खु च पटिच्च रूपे च उप्पज्जति सोतविञ्जाणं ति ? न 25 R 496
हेव वत्तब्बे । . पे० . ।

*चक्खु च पटिच्च रूपे च उप्पज्जति सोतविञ्जाण ति ? B 360
आमन्ता ।

“कन्युं च पटिञ्च इने

अस्वेव सुतन्तो ति ? अस्ति ।

“कन्युं च पटिञ्च इने च

अस्वेव सुतन्तो ति ? अस्ति ।

हस्ति “कन्युं च पटिञ्च इने

हि — अस्वेव सुतन्तो, नो च बह रे बत्तब्बे

उप्यज्जति सेत्तिविञ्जानाच” ति ।

“कन्युविञ्जानास्स अमन्तरा

आमन्ता ।

तच्छेव कन्युविञ्जानाच तं

... पे०... ।

१० “सेत्तिविञ्जानास्स अमन्तरा

... पे० आन्तिविञ्जानास्स अमन्तरा

जिह्वाविञ्जानास्स अमन्तरा कायविञ्जानां

या जिह्वाविञ्जानास्स उपादाय भावद्वया

सा च कायविञ्जानास्स उपादाय भावद्वया ... पे०...

हेव बत्तब्बे । पे०... ।

जिह्वाविञ्जानास्स अमन्तरा कायविञ्जानां

बत्तब्बे — ‘या जिह्वाविञ्जानास्स उपादाय भावद्वया ... पे०...

सा च कायविञ्जानास्स उपादाय भावद्वया ... पे०...

आमन्ता ।

कायविञ्जानां अनावहेत्तस्स उप्यज्जति पे०...

उप्यज्जती ति ? न हेव बत्तब्बे । पे० ।

अनु कायविञ्जानां भावद्वेत्तस्स उप्यज्जति ... पे०

वहन्तस्स उप्यज्जती ति ? आमन्ता ।

हस्ति कायविञ्जानां भावद्वेत्तस्स उप्यज्जति

पणिवहन्तस्स उप्यज्जति नो च बत्त रे बत्तब्बे —

अमन्तरा कायविञ्जानां उप्यज्जती ति ।

११ “जिह्वाविञ्जानास्स अमन्तरा

ति ? आमन्ता ।

जिह्वाविज्ञाण रसनिमित्तं मनसिकरोतो उप्पज्जती ति ?

आमन्ता ।

कायविज्ञाण रसनिमित्तं मनसिकरोतो उप्पज्जती ति ?

न हेवं वत्तब्बे । . पे० . ।

*जिह्वाविज्ञाण रसारम्मणञ्जेव न अञ्जारम्मण ति ? 5

आमन्ता ।

कायविज्ञाणं रसारम्मणञ्जेव न अञ्जारम्मण ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० . ।

*जिह्वं च पटिच्च रसे च उप्पज्जति जिह्वाविज्ञाण ति ?

आमन्ता ।

10

जिह्वं च पटिच्च रसे च उप्पज्जति कायविज्ञाण ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*जिह्वं च पटिच्च रसे च उप्पज्जति कायविज्ञाण ति ?

आमन्ता ।

“जिह्वं च पटिच्च रसे च उप्पज्जति कायविज्ञाण” ति — 15
अत्येव सुत्तन्तो ति ? नत्थि ।

“जिह्वं च पटिच्च रसे च उप्पज्जति जिह्वाविज्ञाणं”
ति — अत्येव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

B 361

हञ्चि “जिह्वं च पटिच्च रसे च उप्पज्जति जिह्वाविज्ञाण”
ति — अत्येव सुत्तन्तो ति, नो च वत रे वत्तब्बे — “जिह्वं च पटिच्च रसे 20
उप्पज्जति कायविज्ञाण” ति ।

*जिह्वाविज्ञाणस्स अनन्तरा कायविज्ञाण उप्पज्जती
ति ? आमन्ता ।

तञ्जेव जिह्वाविज्ञाण त कायविज्ञाण ति ? न हेवं वत्तब्बे ।
.. पे ०.. ।

25

१२ न वत्तब्ब — “पञ्चविज्ञाणा अञ्जमञ्जस्स समनन्तरा
उप्पज्जती” ति ? आमन्ता ।

ननु अत्थि कोचि नच्चति गायति वादेति, रूपं च पस्सति,
सद् च सुणाति, गन्धं च घायति, रसं च सायति, फोढुव्वं च फुसती ति ?
आमन्ता ।

R 498

हृत्वि अस्वि कोवि

सह च सुभाति, मन्त्र च वायति, रसं च
तेन वस रे वत्तब्धे — “पञ्चविष्णोः
उपपन्नस्ती” ति ।

१४०(४) अरियरूपकथा

- १३ अरियरूप महाभूतान् उपादाया ति ?
अरियरूप कुसन्ति ति ? ग्रामन्ता ।
महाभूता कुसन्ति ति ? न हेव वत्तब्धे ।
महाभूता अभ्याकन्ति ति ? ग्रामन्ता ।
अरियरूप अभ्याकर्तं ति ? न हेव वत्तब्धे ।
१० अरियरूप महाभूतान् उपादाया ति ?
अरियरूप अनासवा असंयोजनिय सङ्गोपनि
अयोगनिय अनीवरणिय अपरामद्ग अनुपादानि वत्तब्धे
ग्रामन्ता ।
महाभूता अनासवा पे० सङ्गोपनि
१५ वत्तब्धे । पे० ।
महाभूता सासवा संयोजनिय पे० सङ्गोपनि
ग्रामन्ता ।
अरियरूप सासवा संयोजनिय सङ्गोपनि ति
वत्तब्धे । पे० ।
२० १४ ति वत्तब्धे — “अरियरूपं महाभूतान् उपादाया
ग्रामन्ता ।
ननु बुत्त भागवता — व किञ्चि, निवृत्तये, व
२५ महाभूतानि चतुश्च च महाभूतान् उपादायन्ति” ति ।
ति ? ग्रामन्ता ।
३० तेन हि अरियरूपं महाभूतान् उपादाया ति ।

१४१(५) अञ्जो अनुसयो ति कथा

१५ *अञ्जो कामरागानुसयो अञ्ज कामरागपरियुद्धानं ति ?

आमन्ता ।

अञ्जो कामरागो अञ्ज कामरागपरियुद्धान ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० ।

स्वेव कामरागो त कामरागपरियुद्धान ति ? आमन्ता । 5

स्वेव कामरागानुसयो त कामरागपरियुद्धान ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० ।

*अञ्जो पटिधानुसयो अञ्ज पटिघपरियुद्धान ति ? आमन्ता ।

अञ्ज पटिघ अञ्ज पटिघपरियुद्धान ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

... पे०... । 10

तञ्जेव पटिघं तं पटिघपरियुद्धान ति ? आमन्ता ।

स्वेव पटिधानुसयो तं पटिघपरियुद्धान ति ? न हेव वत्तब्बे ।

... पे० . 1

*अञ्जो मानानुसयो अञ्ज मानपरियुद्धान ति ? आमन्ता ।

अञ्जो मानो अञ्ज मानपरियुद्धान ति ? न हेव वत्तब्बे । 15

.. पे० . 1

स्वेव मानो तं मानपरियुद्धान ति ? आमन्ता ।

स्वेव मानानुसयो त मानपरियुद्धान ति ? न हेव वत्तब्बे ।

... पे०... ।

*अञ्जो दिट्ठानुसयो अञ्ज दिट्ठिपरियुद्धान ति ? आमन्ता । 20 R 500

अञ्जा दिट्ठि अञ्ज दिट्ठिपरियुद्धान ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

.. पे० ।

सा व दिट्ठि तं दिट्ठिपरियुद्धान ति ? आमन्ता ।

स्वेव दिट्ठानुसयो त दिट्ठिपरियुद्धान ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*अञ्जो विचिकिच्छानुसयो अञ्जं विचिकिच्छापरियुद्धान ति ? 25

आमन्ता ।

अञ्जा विचिकिच्छा अञ्ज विचिकिच्छापरियुद्धान ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

सा व विचिकिच्छा त विचिकिच्छापरियुद्धान ति ? आमन्ता ।

स्वेव विचिकिञ्चानुसयो तं

हेव वत्तब्धे पे० ।

B 963

*अच्छो मबरागानुसयो अच्छं मबरागपरियुद्धानं ति ?

अच्छो मबरानो अच्छं मबरानपरियुद्धानं ति ? न हेव

5 पे० ।

स्वेव मबरागो त मबरागपरियुद्धानं ति ? आमन्ता ।

स्वेव मबरागानुसयो त मबरागपरियुद्धानं ति ? न हेव

वत्तब्धे । पे० ।

*अच्छो अविज्जानुसयो अच्छं अविज्जापरियुद्धानं ति ?

10 आमन्ता ।

अच्छा अविज्जा अच्छं अविज्जापरियुद्धानं ति ? न हेव

वत्तब्धे । पे० ।

सा व अविज्जा त अविज्जापरियुद्धानं ति ? आमन्ता ।

स्वेव अविज्जानुसयो त अविज्जापरियुद्धानं ति ? न हेव

15 वत्तब्धे । पे० ।

१६ न वत्तब्ध — 'अच्छो अनुसयो अच्छं परियुद्धानं' ति ?

आमन्ता ।

R 501

पुषुञ्जतो कुसलाभ्याक्ते चित्ते वत्तमाने "सानुसयो" ति वत्तब्धो

ति ? आमन्ता ।

20 'परियुद्धितो' ति वत्तब्धो ति ? न हेव वत्तब्धे ।

तेन हि अच्छो अनुसयो अच्छं परियुद्धानं ति ।

पुषुञ्जतो कुसलाभ्याक्ते चित्ते वत्तमाने "सरायो" ति वत्तब्धो

ति ? आमन्ता ।

'परियुद्धितो' ति वत्तब्धो ति ? न हेव वत्तब्धे ।

25

तेन हि अच्छो रागो अच्छं परियुद्धानं ति ।

१४२(१) परियुद्धानं चित्तविष्यसुतं ति कथा

१७ *परियुद्धानं चित्तविष्यसुतं ति ? आमन्ता ।

इय निष्पान चक्षायतनं .. पे० फोडुञ्जावतनं ति ? न

हेव वत्तब्धे । .. पे०.. ।

परियुद्धानं चित्तविष्युत्तं ति ? आमन्ता ।

नत्थि सरागं चित्तं सदोसं चित्तं समोहं चित्तं . पे० . . अकुसलं चित्तं सङ्किलिद्धं चित्तं ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० . .

ननु अत्थि सरागं चित्तं सदोसं चित्तं समोहं चित्तं . पे०... अकुसलं चित्तं सङ्किलिद्धं चित्तं ति ? आमन्ता । 5

हञ्चि अत्थि सरागं चित्तं सदोसं चित्तं समोहं चित्तं पे० .. अकुसलं चित्तं सङ्किलिद्धं चित्तं, नो च वत्तं रे वत्तब्बे — “परियुद्धानं चित्तविष्युत्तं” ति ।

१४३(७) परियापन्नकथा

१८ *रूपरागो रूपधातु अनुसेति, रूपधातुपरियापन्नो ति ? आमन्ता ।

B 364,
R 502

10

समापत्तेसियो उपपत्तेसियो^१ दिट्ठधम्मसुखविहारो, समापत्तेसियेन चित्तेन उपपत्तेसियेन चित्तेन दिट्ठधम्मसुखविहारेन चित्तेन सहगतो सहजातो ससट्ठो सम्पयुत्तो एकुप्पादो एकनिरोधो एकवत्थुको एकारम्मणो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

ननु न समापत्तेसियो न उपपत्तेसियो न दिट्ठधम्मसुखविहारो, न समापत्तेसियेन चित्तेन न उपपत्तेसियेन चित्तेन न दिट्ठधम्मसुखविहारेन चित्तेन सहगतो सहजातो ससट्ठो सम्पयुत्तो एकुप्पादो एकनिरोधो एकवत्थुको एकारम्मणो ति ? आमन्ता । 15

हञ्चि न समापत्तेसियो न उपपत्तेसियो न दिट्ठधम्मसुखविहारो .. पे० . एकारम्मणो, नो च वत्तं रे वत्तब्बे — “रूपरागो रूपधातु अनुसेति, रूपधातुपरियापन्नो” ति । पे० । 20

*रूपरागो रूपधातु अनुसेति, रूपधातुपरियापन्नो ति ? आमन्ता ।

सदरागो सदधातु अनुसेति, सदधातुपरियापन्नो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

रूपरागो रूपधातु अनुसेति, रूपधातुपरियापन्नो ति ? आमन्ता । 25

गन्धरागो पे० रसररागो पे० फोट्ठब्बरागो फोट्ठब्बधातु अनुसेति, फोट्ठब्बधातुपरियापन्नो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० .. ।

१ उपपत्तेसियो — रो०, एवमुपरि पि ।

*सदृशगो सदृधातुं अनुसेति, न वक्तव्यं -
ति ? भ्रामन्ता ।

रूपरागो रूपधातुं अनुसेति, न वक्तव्यं -
ति ? न हेव वक्तव्ये । पे० ।

L 503 3 गन्धरागो पे० रसरागो पे०... फोटुम्बरागो फोटुम्बरागो
धातुं अनुसेति, न वक्तव्यं - "फोटुम्बरागुपरियापन्नो" ति ?

रूपरागो रूपधातुं अनुसेति, न वक्तव्यं -
ति ? न हेव वक्तव्ये । पे० ।

१६ *अरूपरागो अरूपधातुं अनुसेति, अरूपधातुपरियापन्नो
10 ति ? भ्रामन्ता ।

समापत्तेसियो उपपत्तेसियो विदुषम्मसुखविहारो, समापत्ते-
सियेन चित्तेन उपपत्तेसियेन चित्तेन विदुषम्मसुखविहारेन चित्तेन सहजातो संसद्दो सम्पयुत्तो एकुप्पावो एकनिरोधो एकवत्तुकी एकारम्मन्तो
D 365 ति ? न हेव वक्तव्ये । पे० ।

15 ननु न समापत्तेसियो न उपपत्तेसियो न विदुषम्मसुखविहारो,
न समापत्तेसियेन चित्तेन पे० एकारम्मन्तो ति ? भ्रामन्ता ।

हृत्वि न समापत्तेसियो न उपपत्तेसियो पे० एकारम्मन्तो,
नो च वत रे वक्तव्ये - 'अरूपरागो अरूपधातुं अनुसेति अरूपधातु-
परियापन्नो' ति ।

20 *अरूपरागो अरूपधातुं अनुसेति अरूपधातुपरियापन्नो ति ?
भ्रामन्ता ।

सदृशगो सदृधातुं अनुसेति, सदृधातुपरियापन्नो ति ? न हेव
वक्तव्ये । पे० ।

अरूपरागो अरूपधातुं अनुसेति, अरूपधातुपरियापन्नो ति ?
25 भ्रामन्ता ।

गन्धरागो ... पे०... रसरागो ... पे०... फोटुम्बरागो फोटुम्बरागो
अनुसेति फोटुम्बरागुपरियापन्नो ति ? न हेव वक्तव्ये । ... पे०... ।

सदृशगो सदृधातुं अनुसेति न वक्तव्यं - "सदृधातुपरियापन्नो"
R 304 ति ? भ्रामन्ता ।

तेन हि दिट्ठिगत अव्याकतं ति ।

*दिट्ठिगत अव्याकतं ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता — “मिच्छादिट्ठिकस्स, भिक्खवे, पुरिसपुग्गलस्स
यं चेव कायकम्म यथादिट्ठिसमत्त समादिन्न, यं च वचीकम्म ..पे०...
य च मनोकम्म, या च चेतना, या च पत्थना, यो च पणिधि, ये च सञ्चारा, 5
सब्बे ते धम्मा अनिट्ठाया अकन्ताया अमनापाया अहिताया दुक्खाया सवत्तन्ती”
ति ! अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तब्बं — “दिट्ठिगतं अव्याकतं” ति ।

१४५(६) अपरियापन्नकथा

२४ *दिट्ठिगतं अपरियापन्नं ति ? आमन्ता ।

R. 507

मग्गो फलं निब्बानं, सोत्तापत्तिमग्गो सोत्तापत्तिफलं, सकदागामि- 10
मग्गो सकदागामिफलं, अनागामिमग्गो अनागामिफलं, अरहत्तमग्गो
अरहत्तफलं, सतिपट्ठानं सम्मप्पधानं इट्ठिपादो इन्द्रियं वलं वोज्झङ्गो
ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० ।

२५ न वत्तब्बं — “दिट्ठिगतं अपरियापन्नं” ति ? आमन्ता ।

पुथुज्जनो “कामेसु वीतरागो” ति वत्तब्बो ति ? आमन्ता । 15

“विगतदिट्ठियो” ति वत्तब्बो ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

तेन हि दिट्ठिगतं अपरियापन्नं ति ।

चुद्धसमो वग्गो ।

तत्सुद्धानं

अकुसलमूलं पटिसन्दहतिं कुसलमूलं, कुसलमूलं पटिसन्दहतिं
कुसलमूलं, सळायतनं छविज्जाणकाया, अरियरूपं महाभूतानं उपादाय,
वेव अनुसयो तं परियुट्ठानं, परियुट्ठानं^१ चित्तविप्पयुत्तं, यथाधातु^२ तज्ज्वेव^३ 20
प्रनुसेति, दिट्ठिगतं अव्याकतं, दिट्ठिगतं अपरियापन्नं ति ।

B 360

२२ *विट्ठिगत भ्रम्याकृतं ति ? भ्रम्याकृतं

भ्रम्याकृतं भ्रम्याकृतं ति ? न हेव वत्तम् ।

ननु सफल सविपाकं ति ? भ्रम्याकृतं ।

हृत्वि सफल सविपाकं, नो च वत्तं रे वत्तम् ।

५ भ्रम्याकृतं” ति ।

*विट्ठिगतं भ्रम्याकृतं ति ? भ्रम्याकृतं ।

ननु मिच्छाविट्ठिपरमानि वज्रानि वृत्तानि वज्रानि

भ्रम्याकृतं ।

हृत्वि मिच्छाविट्ठिपरमानि वज्रानि वृत्तानि वज्रानि, नो च ।

१० वत्तं रे वत्तम् — “विट्ठिगतं भ्रम्याकृतं” ति ।

*विट्ठिगतं भ्रम्याकृतं ति ? भ्रम्याकृतं ।

ननु वृत्तं भगवता — “मिच्छाविट्ठि स्तो, वज्रं, वज्रं, वज्रं,

दिट्ठि वृत्तं ति ! भ्रम्याकृतं सुतन्तो ति ? भ्रम्याकृतं ।

तेन हि न वत्तम् — “विट्ठिगतं भ्रम्याकृतं” ति ।

१५ *विट्ठिगतं भ्रम्याकृतं ति ? भ्रम्याकृतं ।

ननु वृत्तं भगवता — “मिच्छाविट्ठिस्ते” स्तो वज्रं, वज्रं, वज्रं,

गतीनं भ्रम्याकृतं गतिं वदामि — निरयं वा ति तिरव्यान्वयोमि वा” ति ।

भ्रम्याकृतं सुतन्तो ति ? भ्रम्याकृतं ।

तेन हि न वत्तम् — “विट्ठिगतं भ्रम्याकृतं” ति ।

२० २३ १ न वत्तम् — “विट्ठिगतं भ्रम्याकृतं” ति ? भ्रम्याकृतं ।

ननु वृत्तं भगवता — “सस्ततो सोको” ति स्तो, वज्रं, वज्रं,

कतमेतं ‘भ्रम्याकृतं सोको’ ति स्तो वज्रं, भ्रम्याकृतमेतं, ‘भ्रम्याकृतं सोको’

ति स्तो वज्रं, भ्रम्याकृतमेतं ‘भ्रम्याकृतं सोको’ ति स्तो वज्रं ... पे०...

‘त जीव त सरीरं ति स्तो, वज्रं पे० भ्रम्याकृतं जीव भ्रम्याकृतं सरीरं

ति स्तो वज्रं पे० ‘होति तवामतो परं मरणा’ ति स्तो, वज्रं

... पे०... न होति तवामतो परं मरणा ति स्तो वज्रं ... पे०... ‘होति च

न च होति तवामतो परं मरणा ति स्तो वज्रं ... पे० नेव होति च च

होति तवामतो परं मरणा ति स्तो वज्रं, भ्रम्याकृतमेतं ति ! भ्रम्याकृतं

सुतन्तो ति ? भ्रम्याकृतं ।

*ननु चित्ताधिपति सहजातान धम्मानं अधिपति, सो च आहारो ति ? आमन्ता ।

हञ्चि चित्ताधिपति सहजातान धम्मान अधिपति, सो च आहारो, तेन वत रे वत्तव्वे — “अधिपतिपच्चयेन पच्चयो, आहारपच्चयेन पच्चयो” ति ।

5

*ननु चित्ताधिपति सहजातानं धम्मान अधिपति, त च इन्द्रियं ति ? आमन्ता ।

हञ्चि चित्ताधिपति सहजातानं धम्मान अधिपति, त च इन्द्रिय, तेन वत रे वत्तव्वे — “अधिपतिपच्चयेन पच्चयो, इन्द्रियपच्चयेन पच्चयो” ति ।

10

४. *ननु वीमसाधिपति सहजातान धम्मानं अधिपती ति ? आमन्ता ।

हञ्चि वीमसाधिपति सहजातान धम्मान अधिपति, तेन वत रे वत्तव्वे — “अधिपतिपच्चयेन पच्चयो, सहजातपच्चयेन पच्चयो” ति ।

*ननु वीमसाधिपति सहजातान धम्मानं अधिपति, त च इन्द्रियं ति ? आमन्ता ।

15

हञ्चि वीमसाधिपति सहजातानं धम्मानं अधिपति, तं च इन्द्रियं, तेन वत रे वत्तव्वे — “अधिपतिपच्चयेन पच्चयो, इन्द्रियपच्चयेन पच्चयो” ति ।

*ननु वीमसाधिपति सहजातान धम्मान अधिपति, त च मग्गङ्गं ति ? आमन्ता ।

20

हञ्चि वीमसाधिपति सहजातान धम्मानं अधिपति, तं च मग्गङ्गं, तेन वत रे वत्तव्वे — “अधिपतिपच्चयेन पच्चयो, मग्गपच्चयेन पच्चयो” ति ।

५ *ननु अरिय धम्म गरु कत्वा उप्पज्जति पच्चवेक्खणा, तं चारम्मण ति ? आमन्ता ।

25

हञ्चि अरिय धम्म गरु कत्वा उप्पज्जति पच्चवेक्खणा, त चारम्मण, तेन वत रे वत्तव्वे — “अधिपतिपच्चयेन पच्चयो, आरम्मण-पच्चयेन पच्चयो” ति ।

१५ पञ्चसम्यग्

१२६(१) पञ्चसम्यग्

R. 308

१ *पञ्चयता बवत्विता ति ?

ननु बीमसा हेतु, सो च अधिपती ति ?

हृत्वि बीमसा हेतु, सो च अधिपति,

"हेतुपञ्चयेन पञ्चयो, अधिपतिपञ्चयेन

५ *ननु क्षत्राधिपति सहजातान् वम्मानं

हृत्वि क्षत्राधिपति सहजातान् वम्मानं

वत्तव्ये — "अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो,

२ *ननु विरियाधिपति सहजातान् वम्मानं

धामन्ता ।

१० हृत्वि विरियाधिपति सहजातान् वम्मानं

वत्तव्ये — "अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो, सहजातपञ्चयेन

*ननु विरियाधिपति सहजातान् वम्मानं

ति ? धामन्ता ।

हृत्वि विरियाधिपति सहजातान् वम्मानं अधिपति,

१५ इन्द्रिय तेन वत्त रे वत्तव्ये — "अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो,

पञ्चयो" ति ।

*ननु विरियाधिपति सहजातान् वम्मानं अधिपति,

ति ? धामन्ता ।

हृत्वि विरियाधिपति सहजातान् वम्मानं अधिपति,

२० वत्तव्ये, तेन वत्त रे वत्तव्ये — 'अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो,

पञ्चयो' ति ।

R. 309

३ ननु विरियाधिपति सहजातान् वम्मानं अधिपति ति

R. 309

धामन्ता ।

हृत्वि विरियाधिपति सहजातान् वम्मानं अधिपति,

२५ वत्तव्ये — अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो,

*ननु चित्ताधिपति सहजातानं धम्मानं अधिपति, सो च आहारो ति ? आमन्ता ।

हञ्चि चित्ताधिपति सहजातानं धम्मानं अधिपति, सो च आहारो, तेन वत रे वत्तब्बे — “अधिपतिपच्चयेन पच्चयो, आहारपच्चयेन पच्चयो” ति ।

5

*ननु चित्ताधिपति सहजातानं धम्मानं अधिपति, त च इन्द्रियं ति ? आमन्ता ।

हञ्चि चित्ताधिपति सहजातानं धम्मानं अधिपति, तं च इन्द्रियं, तेन वत रे वत्तब्बे — “अधिपतिपच्चयेन पच्चयो, इन्द्रियपच्चयेन पच्चयो” ति ।

10

४ *ननु वीमसाधिपति सहजातानं धम्मानं अधिपति ति ? आमन्ता ।

हञ्चि वीमसाधिपति सहजातानं धम्मानं अधिपति, तेन वत रे वत्तब्बे — “अधिपतिपच्चयेन पच्चयो, सहजातपच्चयेन पच्चयो” ति ।

*ननु वीमसाधिपति सहजातानं धम्मानं अधिपति, त च इन्द्रियं ति ? आमन्ता ।

15

हञ्चि वीमसाधिपति सहजातानं धम्मानं अधिपति, तं च इन्द्रियं, तेन वत रे वत्तब्बे — “अधिपतिपच्चयेन पच्चयो, इन्द्रियपच्चयेन पच्चयो” ति ।

*ननु वीमसाधिपति सहजातानं धम्मानं अधिपति, त च मग्गङ्गं ति ? आमन्ता ।

20

हञ्चि वीमसाधिपति सहजातानं धम्मानं अधिपति, तं च मग्गङ्गं, तेन वत रे वत्तब्बे — “अधिपतिपच्चयेन पच्चयो, मग्गपच्चयेन पच्चयो” ति ।

५ *ननु अरिय धम्मं गुरु कत्वा उप्पज्जति पच्चवेक्खणा, तं चारम्मणं ति ? आमन्ता ।

25

हञ्चि अरियं धम्मं गुरु कत्वा उप्पज्जति पच्चवेक्खणा, तं चारम्मणं, तेन वत रे वत्तब्बे — “अधिपतिपच्चयेन पच्चयो, आरम्मण-पच्चयेन पच्चयो” ति ।

६ ननु पुरिमा पुरिमा

कुसुमान् बम्भान् अनन्तरपञ्चमेन
आमस्ता ।

हृषि पुरिमा पुरिमा कुसुमा

५ कुसुमान् बम्भान् अनन्तरपञ्चमेन पञ्चमो, का
वत्तमे - "अनन्तरपञ्चमेन पञ्चमो,

ननु पुरिमा पुरिमा अकुसुमा बम्भा
अकुसुमान् बम्भान् अनन्तरपञ्चमेन पञ्चमो,
आमस्ता ।

१० हृषि पुरिमा पुरिमा अकुसुमा बम्भा
अकुसुमान् बम्भान् अनन्तरपञ्चमेन पञ्चमो,
वत्तमे - "अनन्तरपञ्चमेन पञ्चमो

ननु पुरिमा पुरिमा किरियाभ्याकृता
पञ्चिमान् किरियाभ्याकृतान् बम्भान् अनन्तरपञ्चमेन
१५ आसेवना ति ? आमस्ता ।

हृषि पुरिमा पुरिमा

किरियाभ्याकृतान् बम्भान् अनन्तरपञ्चमेन पञ्चमो, का
तेन वत्त रे वत्तमे - "अनन्तरपञ्चमेन पञ्चमो,
पञ्चमो ति ।

२० ७ न वत्तमे - पञ्चमता वत्तिता" ति ? आमस्ता ।
हनुपञ्चमेन पञ्चमो होति आरम्भपञ्चमेन, पञ्चमो
अनन्तरपञ्चमेन पञ्चमो होति अनन्तरपञ्चमेन पञ्चमो होति ति
न हव वत्तमे ।

तन हि पञ्चमता वत्तिता ति ।

१४७(१) अन्तरपञ्चमेन

२५ न वत्तितापञ्चमेन व' तद्वाप न वत्तमे -
ति वत्तिता ति ? आमस्ता ।

ननु अविज्जा सङ्खारेण सहजाता ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अविज्जा सङ्खारेण सहजाता, तेन वत रे वत्तब्बे —

“अविज्जापच्चया पि सङ्खारा, सङ्खारपच्चया पि अविज्जा” ति ।

*तण्हापच्चया व उपादान, न वत्तब्बं — “उपादानपच्चया पि तण्हा” ति ? आमन्ता ।

5

ननु तण्हा उपादानेन सहजाता ति ? आमन्ता ।

हञ्चि तण्हा उपादानेन सहजाता, तेन वत रे वत्तब्बे —

B 371

“तण्हापच्चया पि उपादान, उपादानपच्चया पि तण्हा” ति ।

६ †“जरामरणपच्चया, भिक्खवे, जाति, जातिपच्चया भवो” ति — अत्थेव सुत्तन्तो ति ? नत्थि ।

10

तेन हि अविज्जापच्चया व सङ्खारा, न वत्तब्बं — “सङ्खार-
पच्चया पि अविज्जा” ति । तण्हापच्चया व उपादान, न वत्तब्बं —
“उपादानपच्चया पि तण्हा” ति ।

*“विज्जाणपच्चया, भिक्खवे, नामरूप, नामरूपपच्चया पि विज्जाणं” ति — अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

15

तेन हि अविज्जापच्चया पि सङ्खारा, सङ्खारपच्चया पि अविज्जा, तण्हापच्चया पि उपादान, उपादानपच्चया पि तण्हा ति ।

१४८(३) अद्वाकथा

१० *अद्वा परिनिप्फन्नो ति ? आमन्ता ।

रूपं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

वेदना पे० मज्जा पे० सङ्खारा पे० विज्जाणं 20
ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

अतीतो अद्वा परिनिप्फन्नो ति ? आमन्ता ।

रूपं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

R. 512

वेदना पे० मज्जा पे० सङ्खारा पे० विज्जाणं
ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

25

अनागतो अद्वा परिनिप्फन्नो ति ? आमन्ता ।

रूपं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

वेदना वे० सञ्ज्ञा

ति ? न हेतुं वक्तव्ये । .. वे० ..

पञ्चुप्यन्तो अद्या परिनिष्पन्नो

कथं ति ? न हेतुं वक्तव्ये । .. वे० ..

वेदना वे० सञ्ज्ञा वे० ..

ति ? न हेतुं वक्तव्ये । वे० ..

*अतीतोऽयं वेदना सञ्ज्ञा सञ्ज्ञा

ति ? आमन्ता ।

अतीताः पञ्चदशा ति ? न हेतुं

अनागतं रूपं वेदना सञ्ज्ञा

ति ? आमन्ता ।

अनागतं पञ्चदशा ति ? न हेतुं वक्तव्ये । ..

पञ्चुप्यन्तं रूपं वेदना सञ्ज्ञा सञ्ज्ञा

अद्या ति ? आमन्ता ।

पञ्चुप्यन्ता पञ्चदशा ति ? न हेतुं वक्तव्ये । .. वे० ..

*अतीता पञ्चदशान्ता अतीतो अद्या अनागतं

अनागतो अद्या, पञ्चुप्यन्ता पञ्चदशान्ता पञ्चुप्यन्तो

आमन्ता ।

पञ्चदशा ति ? न हेतुं वक्तव्ये । .. वे० ..

*अतीतानि द्वावन्तायतनानि अतीतो अद्या अनागतं

यतनानि अनागतो अद्या पञ्चुप्यन्तानि अनागतं

अद्या ति ? आमन्ता ।

अतीतं अद्या ति ? न हेतुं वक्तव्ये । .. वे० ..

अतीता अद्वारम वातुयो अतीतो अद्या,

वातुयो अनागतो अद्या पञ्चुप्यन्ता अद्वारम वातुयो

आमन्ता ।

अनुपञ्चानां अद्या ति ? न हेतुं वक्तव्ये । .. वे० ..

अतीतानि आसीदनिमित्तानि अतीतो अद्या

बावीसतिन्द्रियानि अनागतो अद्वा, पञ्चुपन्नानि बावीसतिन्द्रियानि पञ्चुपन्नो अद्वा ति ? आमन्ता ।

छसट्ठि अद्वा ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . १-

११. *न वत्तब्ब - "अद्वा परिनिप्फन्नो ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता - "तीणिमानि, भिक्खवे, कथावत्थूनि ! 5
कतमानि तीणि ? अतीत वा, भिक्खवे, अद्धान आरब्भ कथं कथेय्य -
'एव अहोसि अतीतमद्धान' ति; अनागत वा, भिक्खवे, अद्धानं आरब्भ
कथं कथेय्य - 'एवं भविस्सति अनागतमद्धान' ति, एतरहि वा, भिक्खवे,
पञ्चुपन्नं अद्धान आरब्भ कथं कथेय्य - 'एवं होति एतरहि पञ्चुपन्न'
ति । इमानि खो, भिक्खवे, तीणि कथावत्थूनी" ति । अत्येव सुत्तन्तो 10
ति ? आमन्ता ।

तेन हि अद्वा परिनिप्फन्नो ति ।

१४६(४) खणलयमुहुत्तकथा

१२ *खणो परिनिप्फन्नो; लयो परिनिप्फन्नो, मुहुत्तं परिनिप्फन्नं ति ? आमन्ता ।

R 514

रूपं ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . 1

15

वेदना सञ्जा सह्वारा विञ्जाणं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . १

१३ *न वत्तब्ब - "मुहुत्त परिनिप्फन्न ति ? आमन्ता ।

B. 373

ननु वुत्तं भगवता - "तीणिमानि, भिक्खवे, कथावत्थूनि !
कतमानि तीणि ? अतीत वा, भिक्खवे, अद्धानं आरब्भ कथं कथेय्य 20
- 'एव अहोसि अतीतमद्धान' ति, अनागत वा, भिक्खवे, अद्धानं
आरब्भ कथं कथेय्य - 'एव भविस्सति अनागतमद्धान' ति; एतरहि वा,
भिक्खवे, पञ्चुपन्नं अद्धान आरब्भ कथं कथेय्य - 'एवं होति एतरहि
पञ्चुपन्न' ति । इमानि खो, भिक्खवे, तीणि कथावत्थूनी" ति ।
अत्येव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

25

तेन हि मुहुत्त परिनिप्फन्न ति ।

११०(१)

१४ "चत्वारो ब्राह्मण

नमो कर्म निष्कार्ण,

योग्यज्ञो हि ? न हेवं वक्तव्ये । --

१५ नि वक्तव्यं - "चत्वारो

५ धामन्ता ।

कल्पमन्त्रेण धामन्ता वेहि कल्पवेदिं हि

ति ? न हेवं वक्तव्ये ।

तेन हि चत्वारो ब्राह्मण कल्पमन्त्रं हि

१११(१) ब्राह्मणवक्तव्य

१६ "नोक्तुत्तराणं वक्तव्यं ब्राह्मणं

१० धामन्ता ।

नमो कर्म निष्कार्णं ब्राह्मणवक्तव्यं

योग्यज्ञो हि ? न हेवं वक्तव्ये । -- वे०... ।

ब्राह्मणवक्तव्यं ब्राह्मणं ब्राह्मणवक्तव्यं हि ?

वक्तव्ये । वे० ।

११ ब्राह्मणवक्तव्यं ब्राह्मणं ब्राह्मणवक्तव्यं हि ?

ब्राह्मणवक्तव्यं ब्राह्मणं ब्राह्मणवक्तव्यं हि ?

वक्तव्ये । वे० ।

ब्राह्मणवक्तव्यं ब्राह्मणं ब्राह्मणवक्तव्यं --

ब्राह्मणवक्तव्यं १० ब्राह्मणवक्तव्यं -- वे०... ब्राह्मणवक्तव्यं

१२ ब्राह्मणवक्तव्यं ब्राह्मणवक्तव्यं हि ? न हेवं वक्तव्ये । -- वे०... ।

ब्राह्मणवक्तव्यं ब्राह्मणवक्तव्यं ब्राह्मणवक्तव्यं हि ?

ब्राह्मणवक्तव्यं ब्राह्मणवक्तव्यं ब्राह्मणवक्तव्यं हि ?

ब्राह्मणवक्तव्यं ब्राह्मणवक्तव्यं --

१३ ब्राह्मणवक्तव्यं ब्राह्मणवक्तव्यं ब्राह्मणवक्तव्यं

१७ न वत्तब्बं — “लोकुत्तरानं धम्मानं जरामरणं लोकुत्तरं
ति ? आमन्ता ।

लोकियं ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

तेन हि लोकुत्तर ति ।

१५२(७) सञ्ज्ञावेदयितकथा

१८ *सञ्ज्ञावेदयितनिरोधसमापत्ति लोकुत्तरा ति ? आमन्ता । 5 R 516

मग्गो फल निब्बान, सोतापत्तिमग्गो सोतापत्तिफलं पे० ..

बोज्झङ्गो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

१९ न वत्तब्ब — “सञ्ज्ञावेदयितनिरोधसमापत्ति लोकुत्तरा
ति ? आमन्ता ।

लोकिया ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

10

तेन हि लोकुत्तरा ति ।

१५३(८) दुतियसञ्ज्ञावेदयितकथा

२० *सञ्ज्ञावेदयितनिरोधसमापत्ति लोकिया ति ? आमन्ता ।

रूप ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

वेदना . सञ्ज्ञा . सङ्खारा . विञ्जाण ति ? न हेवं वत्तब्बे ।
पे० ।

15

कामावचरा ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

रूपावचरा ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

अरूपावचरा ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

२१ न वत्तब्ब — “सञ्ज्ञावेदयितनिरोधसमापत्ति लोकिया
ति ? आमन्ता ।

B 375

20

लोकुत्तरा ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

तेन हि लोकिया ति ।

१५४(९) ततियसञ्ज्ञावेदयितकथा

२२. *सञ्ज्ञावेदयितनिरोध समापन्नो काल करेय्या ति ?
आमन्ता ।

R 517

प्रति

मारणन्तिया बेबना, मारणन्तिया
मारणन्तिय चित्त ति ? न हेव वत्तब्बे ५

नत्थि सञ्ज्जाबेदयितनिरोधं

६ मारणन्तिया बेबना, मारणन्तिया सञ्ज्जा,
मारणन्तिय चित्त ति ? अयमन्ता ५

हुत्थि नत्थि सञ्ज्जाबेदयितनिरोधं

फस्सो, मारणन्तिया बेबना, मारणन्तिया सञ्ज्जा,
मारणन्तिय चित्त, नो च वत्त रे वत्तब्बे -

१० वत्तन्त करेय्या' ति ५

*सञ्ज्जाबेदयितनिरोधं समापन्नो कासं

प्रति सञ्ज्जाबेदयितनिरोधं

चेतना चित्त ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... १

नत्थि सञ्ज्जाबेदयितनिरोधं समापन्नस्त फस्सो

१५ चेतना चित्त ति ? अयमन्ता ५

अफस्सकस्स कासं' किरिया', अवेदकस्स कासं

पे० अचित्तकस्स कासं किरिया ति ? न हेव वत्तब्बे ५ -

ननु सफस्सकस्स कासं किरिया पे० अचित्तकस्स

किरिया ति ? आयन्ता ।

२० हुत्थि सफस्सकस्स कासं किरिया पे०

किरिया नो च वत्त रे वत्तब्बे - सञ्ज्जाबेदयितनिरोधं समापन्नो कासं
करेय्या ति ।

*सञ्ज्जाबेदयितनिरोधं समापन्नो कासं करेय्या ति ? अयमन्ता ।

सञ्ज्जाबेदयितनिरोधं समापन्नस्त कावे विहं कवेय्य, कावे

२५ कवेय्य अग्निं कवेय्या ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... १

सञ्ज्जाबेदयितनिरोधं समापन्नस्त कावे विहं न कवेय्य

अत्थ न कवेय्य अग्निं न कवेय्या ति ? आयन्ता ।

हुत्थि सञ्ज्जाबेदयितनिरोधं समापन्नस्त कावे विहं न कवेय्य

B. 518

B. 514

१ वत्तन्तन्तो - रो एवमुपरि ति वत्तं ति नो - हो । १-१
हो० न्ना रो एवमुपरि ति ।

सत्थं न कमेय्य, अग्निं न कमेय्य, नो च वत रे वत्तब्बे — “सञ्जावेदयित-
निरोधं समापन्नो कालं करेय्या” ति ।

*सञ्जावेदयितनिरोधं समापन्नो कालं करेय्या ति ? आमन्ता ।

सञ्जावेदयितनिरोधं समापन्नस्स काये विसं कमेय्य, सत्थं
कमेय्ये, अग्निं कमेय्या ति ? आमन्ता ।

न निरोधं समापन्नो ति ? न हेवं वत्तब्बे । .. पे० . ।

२३ सञ्जावेदयितनिरोधं समापन्नो न कालं करेय्या ति ?

आमन्ता ।

अत्थि सो नियामो येन नियामेन नियतो सञ्जावेदयित-
निरोधं समापन्नो न कालं करेय्या ति ? नत्थि ।

हञ्चि नत्थि सो नियामो येन नियामेन नियतो सञ्जावेदयित-
निरोधं समापन्नो न कालं करेय्य, नो च वत रे वत्तब्बे — “सञ्जावेदयित-
निरोधं समापन्नो न कालं करेय्या ति ।

२४ *चक्खुविञ्जाणसमङ्गी न कालं करेय्या ति ? आमन्ता ।

अत्थि सो नियामो येन नियामेन नियतो चक्खुविञ्जाणसमङ्गी
न कालं करेय्या ति ? नत्थि ।

हञ्चि नत्थि सो नियामो येन नियामेन नियतो चक्खुविञ्जाण-
समङ्गी न कालं करेय्य, नो च वत रे वत्तब्बे — “चक्खुविञ्जाणसमङ्गी
न कालं करेय्या” ति ।

१५५(१०) असञ्जसत्तुपिककथा

२५ *सञ्जावेदयितनिरोधसमापत्तिं असञ्जसत्तुपिका^२ ति ? 20

आमन्ता ।

अत्थि सञ्जावेदयितनिरोधं समापन्नस्स अलोभो कुसलमूल,
अदोसो कुसलमूल, अमोहो कुसलमूल, सद्धा विरियं सति समोधि पञ्जा
ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

R. 519

नत्थि सञ्जावेदयितनिरोधं समापन्नस्स अलोभो कुसलमूल, 25
अदोसो कुसलमूल पे० पञ्जा ति ? आमन्ता ।

१ मी० पोतके नत्थि । २ असञ्जसत्तुपिका — त्या०, रो०, एवमुपरि पि ।

हृत्वि नरिच

B. 377

कुसुममूल, अश्वेतो कुसुममूलं, अश्वेतो
समाधि पञ्चम, नो च वत रे वत्तब्धे —
असञ्जसत्तुपिका' ति ।

- 8 "सञ्जानेदयितनिरोधसमापति
ग्रामन्ता ।

अति सञ्जानेदयितनिरोधं
चेतना चित्तं ति ? न हेव वत्तब्धे । ... पे० ...

- 10 नति सञ्जानेदयितनिरोध समापञ्चति
चेतना चित्तं ति ? ग्रामन्ता ।

असत्सकस्स मग्गभाबना .. पे० ..
ति ? न हेव वत्तब्धे । .. पे० ..

ननु सफत्सकस्स मग्गभाबना .. पे० ..
ति ? ग्रामन्ता ।

- 15 हृत्वि सफत्सकस्स मग्गभाबना पे०
भाबना, नो च वत रे वत्तब्धे —
सत्तुपिका' ति ।

"सञ्जानेदयितनिरोधसमापति असञ्जसत्तुपिका'
ग्रामन्ता ।

- 20 ये केचि सञ्जानेदयितनिरोध समापञ्चन्ति, सञ्जे
सत्तुपिका ति ? न हेव वत्तब्धे । पे० ।

२६ ति वत्तब्धे — "सञ्जानेदयितनिरोधसमापति असञ्ज-
सत्तुपिका' ति ? ग्रामन्ता ।

- 25 ननु इषा पि असञ्जी तत्रा पि असञ्जी ति ? ग्रामन्ता ।
हृत्वि इषा पि असञ्जी तत्रा पि असञ्जी तेन वत रे
वत्तब्धे — सञ्जानेदयितनिरोधसमापति असञ्जसत्तुपिका' ति ।

१५६(११) कम्मूपपक्कया

२७ "अञ्जं कम्म, अञ्जी कम्मूपपक्को' ति । ग्रामन्ता ।

१ कम्मूपपक्को — बी एनपुपि ति ।

अञ्जो फस्सो, अञ्जो फस्मूपचयो, अञ्जा वेदना, अञ्जो वेदनूपचयो, अञ्जा सञ्जा, अञ्जो सञ्जूपचयो, अञ्जा चेतना, अञ्जो चेतनूपचयो, अञ्ज चित्त, अञ्जो चित्तूपचयो, अञ्जा सद्धा, अञ्जो सद्धूपचयो, अञ्ज विरियं, अञ्जो विरियूपचयो, अञ्जा सति, अञ्जो सतूपचयो, अञ्जो समाधि, अञ्जो समाधू- 5 B 378 पचयो, अञ्जा पञ्जा, अञ्जो पञ्जूपचयो, अञ्जो रागो, अञ्जो रागूपचयो पे० अञ्ज अनोत्तप्प, अञ्जो अनोत्तप्पूपचयो ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० ।

२८ *अञ्ज कम्मं, अञ्जो कम्मूपचयो ति ? आमन्ता ।

कम्मूपचयो कम्मेन सहजातो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... । 10

*कम्मूपचयो कम्मेन सहजातो ति ? आमन्ता ।

कुसलेन कम्मेन सहजातो कम्मूपचयो कुसलो ति ? न हेवं वत्तब्बे । .. पे० ।

*कुसलेन कम्मेन सहजातो कम्मूपचयो कुसलो ति ? आमन्ता ।

सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन कम्मेन सहजातो कम्मूपचयो सुखाय 15 वेदनाय सम्पयुत्तो ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० ।

दुक्खाय वेदनाय . पे० अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन कम्मेन सहजातो कम्मूपचयो अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० ।

२९ *कम्मूपचयो कम्मेन सहजातो ति ? आमन्ता । 20

अकुसलेन कम्मेन सहजातो कम्मूपचयो अकुसलो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अकुसलेन कम्मेन सहजातो कम्मूपचयो अकुसलो ति ? आमन्ता ।

सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन कम्मेन सहजातो कम्मूपचयो सुखाय 25 R 521 वेदनाय सम्पयुत्तो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

दुक्खाय वेदनाय पे० अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन कम्मेन सहजातो कम्मूपचयो अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो ति ? * न हेव वत्तब्बे । पे० ।

३० *कम्मं

कम्मूपपचवो चित्तेन सहजातं,

न हेवं वत्तब्बे । .. वै० .. ।

कम्मूपपचवो चित्तेन सहजातं,

५ ग्रामन्ता ।

कम्म चित्तेन सहजातं,

.. वै० ।

३ ३७९

*कम्मं चित्तेन सहजातं, चित्तं विज्जवन्तं

ग्रामन्ता ।

१० कम्मूपपचवो चित्तेन सहजातं, चित्तं

विज्जवन्ती ति ? न हेवं वत्तब्बे । .. वै० .. ।

*कम्मूपपचवो चित्तेन सहजातं, चित्तं विज्जवन्तं

विज्जवन्ती ति ? ग्रामन्ता ।

कम्मं चित्तेन सहजातं चित्तं विज्जवन्तं कम्मं च

१५ न हेवं वत्तब्बे । वै० ।

३१ *कम्ममिह कम्मूपपचवो ति ? आकम्मा ।

तम्भेव कम्मं सो कम्मूपपचवो ति ? न हेवं वत्तब्बे

*कम्ममिह कम्मूपपचवो कम्मूपपचवो विज्जवन्ती

ग्रामन्ता ।

३ ३११ २०

तम्भेव कम्मं सो कम्मूपपचवो सो कम्मविज्जवन्ती ति ?

हेवं वत्तब्बे । वै० .. ।

*कम्ममिह कम्मूपपचवो कम्मूपपचवो विज्जवन्ती विज्जवन्ती

विज्जवन्ती ति ? ग्रामन्ता ।

कम्मूपपचवो विज्जवन्ती ति ? न हेवं वत्तब्बे । .. वै० .. ।

२० कम्मूपपचवो विज्जवन्ती ति ? ग्रामन्ता ।

विज्जवन्ती विज्जवन्ती ति ? न हेवं वत्तब्बे । .. वै० .. ।

३ विज्जवन्ती कम्मं विज्जवन्ती कम्मूपपचवो ति ? आकम्मा ।

ननु कुलं विज्जवन्ती - इह कुलं विज्जवन्ती विज्जवन्ती ति

विज्जवन्ती ति विज्जवन्ती विज्जवन्ती विज्जवन्ती ति

२० ति विज्जवन्ती विज्जवन्ती विज्जवन्ती विज्जवन्ती ति

अव्यापज्झं पि कायसङ्गारं अभिसङ्खरित्वा, सव्यापज्झं पि अव्यापज्झं
 पि वचीसङ्गारं . पे० . मनोसङ्गारं अभिसङ्खरित्वा सव्यापज्झं पि
 अव्यापज्झं पि लोक उपपज्जति । तमेन सव्यापज्झं पि अव्यापज्झं पि
 लोक उपपन्नं समानं सव्यापज्झं पि अव्यापज्झं पि फस्सा फुसन्ति ।
 सो सव्यापज्झेहि पि अव्यापज्झेहि पि फस्सेहि फुट्ठो समानो सव्यापज्झं 5
 पि अव्यापज्झं पि वेदनं वेदेति वोकिण्णसुखदुक्खं, सेय्यथापि मनुस्सा
 एकच्चे च देवा एकच्चे च विनिपातिका । इति खो, पुण्ण, भूता भूतस्सा
 उपपत्तिं होति, यं करोति तेन उपपज्जति, उपपन्नमेतं फस्सा फुसन्ति ।
 एवं पाहं, पुण्ण, 'कम्मदायादा सत्ता' ति वदामी" ति । अत्येव सुत्तन्तो
 ति ? आमन्ता ।

B 380

10

तेन हि न वत्तव्व — "अञ्जं कम्मं, अञ्जो कम्मूपचयो" ति ।

पन्नरसमो वग्गो ।

तत्सुद्धानं

पच्चयता ववत्थिता, पटिच्चसमुप्पादो, अद्धा^१, खणो लयो मुहुत्तं,
 चत्तारो आसवा अनासवा, लोकुत्तरानं धम्मानं जरामरणं लोकुत्तरं^२,
 सञ्जावेदयितनिरोधसमापत्तिं लोकुत्तरा, सञ्जावेदयितनिरोधसमापत्तिं
 लोकिया, सञ्जावेदयितनिरोधं समापन्नो कालं करेय्य, स्वेव मग्गो 15
 असञ्जसत्तुपपत्तिया^३, अञ्जं कम्मं अञ्जो कम्मूपचयो ति ।

R 523

तत्तियो पण्णासको ।

तत्सुद्धानं

अनुसया, सवरो, कप्पो, मूलं च ववत्थिता ति ।

— ० —

१ अद्धा च — रो० । २ लोकुत्तरा — म० । ३ असञ्जसत्तुपपत्तिका — स्या०
 असञ्जसत्तुपपत्तिया — रो० ।

१६. सोल्लसमो वंगो

१५७(१) निग्गहकण

R. 524

- १ परो परस्स चित्त निग्गह्हाती ति ? आमन्ता ।
 परो परस्स चित्त "मा रज्जि", "मा पुत्ति", "मा"
 "मा किन्तिस्सी" ति निग्गह्हाती ति ? न हेव वत्तब्बे ।
 परो परस्स चित्त निग्गह्हाती ति ? आमन्ता ।
 5 परो परस्स उप्पज्जो फस्सो "मा निग्गह्हाती"
 ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

- परो परस्स उप्पज्जा बेवना पे० उप्पज्जा सज्जना ...
 चेतना उप्पज्जं चित्तं उप्पज्जा सज्जा उप्पज्जं विरिजं ... उप्पज्जा
 सति उप्पज्जो समाधि पे० उप्पज्जा पञ्चना "मा निग्गह्हाती" ति
 10 निग्गह्हाती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

R. 521

- "परो परस्स चित्त निग्गह्हाती ति ? आमन्ता ।
 परो परस्स भत्ताय राग पज्जहति .. बोधं पज्जहति ... पे०...
 अनोत्तप्य पज्जहती ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे०.. ।

- "परो परस्स चित्त निग्गह्हाती ति ? आमन्ता ।
 15 परो परस्स भत्ताय मम्म भावेति सतिपमुत्तं भावेति
 पे० बोधमज्झं भावेती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

- "परो परस्स चित्त निग्गह्हाती ति ? आमन्ता ।
 परो परस्स भत्ताय कुम्भ परिजानाति समुत्तवं पज्जहति, निरोधं
 सज्जिक्करोति मम्म भावेती ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे०.. ।

- 20 परो परस्स चित्त निग्गह्हाती ति ? आमन्ता ।
 भग्गो भग्गस्स कारको परक्कत्तं पुत्तं पुत्तं कण्ठो
 करोति भग्गो पटिसक्केती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

R. 528

- "परो परस्स चित्त निग्गह्हाती ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता —

“अत्तना व कत पापं, अत्तना सङ्किलिस्सति ।

अत्तना अकतं पाप, अत्तना व विमुज्झति ।

सुद्धि असुद्धि पच्चत्तं, नाञ्जो अञ्जो विसोधये” ति ॥

अत्येव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

5

तेन हि न वत्तब्बं — “परो परस्स चित्तं निग्गण्हाती” ति ।

२ न वत्तब्ब — “परो परस्स चित्तं निग्गण्हाती” ति ?

आमन्ता ।

ननु अत्थि बलप्पत्ता, अत्थि वसीभूता ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अत्थि बलप्पत्ता, अत्थि वसीभूता, तेन वत रे वत्तब्बे — 10

“परो परस्स चित्तं निग्गण्हाती” ति ।

१५८(२) पगहकथा

३ *परो परस्स चित्तं पग्गण्हाती ति ? आमन्ता ।

परो परस्स चित्तं “मा रज्जि,” “मा दुस्सि,” “मा मुग्धि,”

“मा किलिस्सी” ति पग्गण्हाती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

परो परस्स चित्तं पग्गण्हाती ति ? आमन्ता ।

15 B. 382

परो परस्स अलोभ कुसलमूल जनेति अदोस कुसलमूल जनेति

R 526

अमोह कुसलमूल जनेति सद्धं जनेति विरिय जनेति सति जनेति

समाधि जनेति पञ्जा जनेती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

परो परस्स चित्तं पग्गण्हाती ति ? आमन्ता ।

परो परस्स उप्पन्ना फस्सो “मा निरुज्झी” ति पग्गण्हाती ति ? 20

न हेव वत्तब्बे । पे० ।

परो परस्स उप्पन्ना वेदना पे० उप्पन्ना पञ्जा “मा निरुज्झी” ति पग्गण्हाती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*परो परस्स चित्तं पग्गण्हाती ति ? आमन्ता ।

परो परस्स अत्थाय राग पजहति दोस पजहति मोहं 25
पजहति पे० अतोत्तप्प पजहती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*परो परस्स चित्तं पग्गण्हाती ति ? आमन्ता ।

परो परस्व क्त्वात् न कर्त्तव्यं
बोद्धव्यं वाच्येतीति ? न हेतुं वक्तव्यं

“परो परस्व क्त्वात् न कर्त्तव्यं

परो परस्व क्त्वात् न कर्त्तव्यं

३ ति ? न हेतुं वक्तव्यं । ... वे० ... ।

“परो परस्व क्त्वात् न कर्त्तव्यं

परो परस्व क्त्वात् न कर्त्तव्यं

परो परस्व क्त्वात् न कर्त्तव्यं

“परो परस्व क्त्वात् न कर्त्तव्यं

१० ननु कर्त्तव्यं न कर्त्तव्यं —

R. 227

“अतना न कर्त्तव्यं ... वे० ... न कर्त्तव्यं

अतना न कर्त्तव्यं

तेन हि न कर्त्तव्यं — “परो परस्व क्त्वात्

४ न कर्त्तव्यं — “परो परस्व क्त्वात्

१५ धामना ।

ननु अति न कर्त्तव्यता, अति न कर्त्तव्यता

ह्यति न कर्त्तव्यता अति न कर्त्तव्यता, तेन

“परो परस्व क्त्वात् न कर्त्तव्यं” इति ।

१५६ (१) धामना

R. 223

२०

४ “परो परस्व क्त्वात् न कर्त्तव्यं

परो परस्व क्त्वात् न कर्त्तव्यं

परो परस्व क्त्वात् न कर्त्तव्यं

परो परस्व क्त्वात् न कर्त्तव्यं

परो परस्व क्त्वात् न कर्त्तव्यं

परो परस्व क्त्वात् न कर्त्तव्यं

११ अतना न कर्त्तव्यता

परो परस्व क्त्वात् न कर्त्तव्यता

अतना ।

हज्जि परो परस्स नेवत्तनो, न अज्जेसं, न तस्स सुखं अनुप्पदेति,
नो च वत रे वत्तब्बे — “परो परस्स सुखं अनुप्पदेती” ति ।

*परो परस्स सुखं अनुप्पदेती ति ? आमन्ता ।

अज्जे अज्जस्स कारको, परद्धतं सुखं दुक्खं अज्जे करोति
अज्जे पटिसंवेदेती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . । 5,

६. १ न वत्तब्ब — “परो परस्स सुखं अनुप्पदेती” ति ?
आमन्ता ।

ननु आयस्मा उदायी एतद्वोच — “बहून्^१ वत नो भगवा दुक्ख-
धम्मान अपहत्ता, बहून् वत नो भगवा सुखधम्मान उपहत्ता, बहून् वत
नो भगवा अकुसलानं धम्मान अपहत्ता, बहून् वत नो भगवा कुसलान 10
धम्मानं उपहत्ता” ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि परो परस्स सुखं अनुप्पदेती ति ।

१६०(४) अधिगय्ह मनसिकारकथा

७ *अधिगय्ह^२ मनसि करोती ति ? आमन्ता ।

तेन चित्तेन त चित्तं पजानाती ति ? न हेव वत्तब्बे ।
पे० . । 15

तेन चित्तेन त चित्तं पजानाती ति ? आमन्ता ।

B 384

तेन चित्तेन त चित्तं “चित्तं” ति पजानाती ति ? न हेवं
वत्तब्बे । पे० . ।

तेन चित्तेन त चित्तं “चित्तं” ति पजानाती ति ? आमन्ता ।

त चित्तं तस्स चित्तस्स आरम्भणं ति ? न हेवं वत्तब्बे । 20 R 529
पे० . ।

*त चित्तं तस्स चित्तस्स आरम्भणं ति ? आमन्ता ।

तेन फस्सेन त फस्सं फुसति, ताय वेदनाय पे० ताय
सज्जाय ताय चेतनाय तेन चित्तेन तेन वितक्केन तेन
विचारेन ताय पीतिया ताय सतिया ताय पज्जाय त पज्जा 25
पजानाती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

१ बहुन् — स्या०, एवमुपरि पि । २ अधिगय्ह — स्या०, एवमुपरि पि ।

७८ "अतीति"

ति मनसि करोतीति ? न हेतुः

अतीति "अतीति" ति

मनसि करोतीति ? आत्मन् ।

८ द्विजं कस्तानं ... वे०...

न हेतुं वक्तव्ये । ... वे०... ।

"अतीति" "अतीति" ति

ति मनसि करोतीति ? न हेतुं वक्तव्ये

अतीति "अतीति" ति

९ ति मनसि करोतीति ? आत्मन् ।

द्विजं कस्तानं ... वे०... द्विजं

न हेतुं वक्तव्ये । ... वे०... ।

"अतीति" "अतीति" ति मनसिकरोतीति,

मनसि करोति, पञ्चुप्यत्तं "पञ्चुप्यत्तं" ति

१० हेतुं वक्तव्ये । वे० ।

अतीति 'अतीति' ति मनसिकरोतीति,

मनसि करोति पञ्चुप्यत्तं 'पञ्चुप्यत्तं' ति मनसि

निजं कस्तानं वे० ... निजं वित्तानं

न हेतुं वक्तव्ये । वे० ।

११ १. अनाकन "अनाकन" ति मनसिकरोतीति,

२. १०० ति मनसि करोतीति ? न हेतुं वक्तव्ये । ... वे०... ।

अनाकन 'अनाकन' ति मनसिकरोतीति, अतीति

मनसि करोतीति ? आत्मन् ।

द्विजं कस्तानं वे० द्विजं वित्तानं

१२ हेतुं वक्तव्ये । वे० ।

"अनाकन" "अनाकन" ति मनसिकरोतीति,

ति मनसि करोतीति ? न हेतुं वक्तव्ये । ... वे०... ।

अनाकन अनाकन ति मनसि करोतीति,

ति मनसि करोतीति ? आत्मन् ।

द्विन्नं फस्सानं पे० द्विन्नं चित्तानं समोधानं होती ति ?
न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*अनागतं “अनागतं” ति मनसिकरोन्तो, अतीत “अतीत” ति
मनसि करोति, पच्चुप्पन्न “पच्चुप्पन्न” ति मनसि करोती ति ? न हेवं
वत्तब्बे । .. पे० . ।

B. 385

5

अनागत “अनागत” ति मनसिकरोन्तो, अतीत “अतीत” ति
मनसि करोति, पच्चुप्पन्न “पच्चुप्पन्न” ति मनसि करोती ति ?
आमन्ता ।

तिण्ण फस्सानं पे० तिण्णं चित्तानं समोधानं होती ति ?
न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

10

१० *पच्चुप्पन्न “पच्चुप्पन्न” ति मनसिकरोन्तो, अतीतं
“अतीत” ति मनसि करोती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

पच्चुप्पन्नं “पच्चुप्पन्नं” ति मनसि करोन्तो, अतीत “अतीतं”
ति मनसि करोती ति ? आमन्ता ।

द्विन्नं फस्सानं पे० द्विन्नं चित्तानं समोधानं होती ति ? 15
न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*पच्चुप्पन्न “पच्चुप्पन्न” ति मनसिकरोन्तो, अनागत “अनागतं”
ति मनसि करोती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

R 531

पच्चुप्पन्न “पच्चुप्पन्न” ति मनसिकरोन्तो, अनागत “अनागत”
ति मनसि करोती ति ? आमन्ता ।

20

द्विन्नं फस्सानं पे० द्विन्नं चित्तानं समोधानं होती ति ?
न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*पच्चुप्पन्न “पच्चुप्पन्न” ति मनसिकरोन्तो, अतीत “अतीत”
ति मनसि करोति, अनागत “अनागत” ति मनसि करोती ति ? न
हेवं वत्तब्बे । पे० ।

25

पच्चुप्पन्न “पच्चुप्पन्न” ति मनसिकरोन्तो, अतीत “अतीत”
ति मनसि करोति, अनागतं “अनागत” ति मनसि करोती ति ?
आमन्ता ।

तिण्ण फस्सानं पे० तिण्णं चित्तानं समोधानं होती ति ?
न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

30

अदोसो हेतु अमोहो हेतु .. लोभो हेतु दोसो हेतु मोहो हेतु सारम्मणो, अत्थि तस्स आवट्टना . पे० . पणिधी ति ? आमन्ता ।

रूप हेतु सारम्मण, अत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? न हेवं वत्तब्बे । .. पे० . ।

*रूप हेतु अनारम्मण^१, नत्थि तस्स आवट्टना पे० . पणिधी 5 ति ? आमन्ता ।

अलोभो हेतु अनारम्मणो, नत्थि तस्स आवट्टना . पे०... पणिधी ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

रूप हेतु अनारम्मण, नत्थि तस्स आवट्टना . पे० पणिधी ति ? आमन्ता ।

10 R 533

अदोसो हेतु अमोहो हेतु लोभो हेतु दोसो हेतु मोहो हेतु अनारम्मणो, नत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० ।

१४ १ न वत्तब्ब - “रूप हेतू” ति ? आमन्ता ।

ननु महाभूता उपादायरूपान^२ उपादायहेतू^३ ति ? आमन्ता । 15

हज्जि महाभूता उपादायरूपान उपादायहेतु, तेन वत्त रे वत्तब्बे - “रूप हेतू” ति ।

१६२(६) रूपं सहेतुकं ति कथा

१५ *रूप सहेतुक ति ? आमन्ता ।

B 387

अलोभहेतुना ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अदोसहेतुना ति पे० . अमोहहेतुना ति लोभहेतुना . 20 दोसहेतुना पे० मोहहेतुना ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० ।

*रूप सहेतुक ति ? आमन्ता ।

सारम्मण, अत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

ननु अनारम्मण, नत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? 25 आमन्ता ।

१ सारम्मण - रो० । २-२ उपादा रूपान उपादाय हेतू - रो०, एवमुपरि पि ।

ननु अनारम्मण, नत्थि तस्स आवट्टना पे०.. पणिधी ति ?

आमन्ता ।

हञ्चि अनारम्मण, नत्थि तस्स आवट्टना . पे०.. पणिधि,

R 535

नो च वत रे वत्तब्बे — “रूप कुसलं” ति ।

१६ *अलोभो कुसलो सारम्मणो, अत्थि तस्स आवट्टना 5
. पे०.. पणिधी ति ? आमन्ता ।

रूप कुसल सारम्मणं, अत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अदोसो कुसलो पे० अमोहो कुसलो पे० सद्धा
विरिय . सति समाधि पे० पञ्जा कुसला सारम्मणा, अत्थि 10
ताय आवट्टना पे० पणिधी ति ? आमन्ता ।

रूप कुसल सारम्मणं, अत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*रूप कुसल अनारम्मण, नत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी
ति ? आमन्ता ।

15

अलोभो कुसलो अनारम्मणो, नत्थि तस्स आवट्टना . पे० .
पणिधी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*रूप कुसल अनारम्मणं, नत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी
ति ? आमन्ता ।

अदोसो कुसलो पे० पञ्जा कुसला अनारम्मणा, नत्थि 20
ताय आवट्टना . पे० पणिधी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२० *रूप अकुसलं ति ? आमन्ता ।

सारम्मण, अत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? न
हेव वत्तब्बे । पे० ।

ननु अनारम्मण, नत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? 25
आमन्ता ।

हञ्चि अनारम्मण, नत्थि तस्स आवट्टना पे० . पणिधि,
नो च वत रे वत्तब्बे — “रूप अकुसलं” ति । पे० ।

B. 536

वे०.. पणिधी ति ।

स्य प्रकुसलं

ति ? न हेवं वत्तब्बे । ..

5

बोसो .. बोहो ..

B. 536

अत्थि तस्स आबट्टना .. वे०..

स्य प्रकुसलं

ति ? न हेवं वत्तब्बे । वे०..

*स्य प्रकुसलं अनारम्भं,

10 पणिधी ति ? आमन्ता ।

सोमो प्रकुसलो अनारम्भो

पणिधी ति ? न हेवं वत्तब्बे । .. वे०..

स्य प्रकुसलं अनारम्भं, नत्थि

ति ? आमन्ता ।

15 बोसो मोहो वे०..

अत्थि तस्स आबट्टना वे० पणिधी ति ?

२२ नि वत्तब्बं - "स्य कुसलं"

आमन्ता ।

ननु कायकम्म बधीकम्मं कुसलं पि

20 हन्धि कायकम्म बधीकम्मं कुसलं पि

रे वत्तब्बे - "स्य कुसलं पि प्रकुसलं पी" ति ।

१६४(=) स्य विपाको ति कम्म

२३ स्य विपाको ति ? आमन्ता ।

B. 537

स्यं मुखवेदनिवं दुक्खवेदनिवं

वेदनाय तम्यवुत्तं दुक्खाय वेदनाय तम्यवुत्तं,

25 तम्यवुत्तं फस्सेन तम्यवुत्तं वे० विस्सेन

तस्स आबट्टना वे० पणिधी ति ?

ननु न कुलवेदनिवं न

तस्स आबट्टना वे०.. पणिधी

हञ्चि न सुखवेदनिय न दुक्खवेदनिय पे० . अनारम्मणं,
नत्थि तस्स आवट्टना पे० . पणिधि, नो च वत रे वत्तब्बे — “रूपं
विपाको” ति ।

२४ *फस्सो विपाको, फस्सो सुखवेदनियो दुक्खवेदनियो
. पे० सारम्मणो, अत्थि तस्स आवट्टना पे० . पणिधी ति ? 5
आमन्ता ।

रूपं विपाको, रूपं सुखवेदनिय दुक्खवेदनिय पे० सारम्मण,
अत्थि तस्स आवट्टना पे० . पणिधी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

*रूप विपाको, रूप न सुखवेदनिय न दुक्खवेदनिय पे० . B 390
अनारम्मण, नत्थि तस्स आवट्टना पे० पणिधी ति ? आमन्ता । 10

फस्सो विपाको, फस्सो न सुखवेदनियो न दुक्खवेदनियो पे० ..
अनारम्मणो, नत्थि तस्स आवट्टना पे० . पणिधी ति ? न हेवं वत्तब्बे ।
. पे० . . ।

२५ न वत्तब्बं — “रूप विपाको” ति ? आमन्ता ।

ननु कम्मस्स कतत्ता उप्पन्ना चित्तचेतसिका धम्मा विपाको 15
ति ? आमन्ता ।

हञ्चि कम्मस्स कतत्ता उप्पन्ना चित्तचेतसिका धम्मा विपाको,
तेन वत रे वत्तब्बे — “कम्मस्स कतत्ता उप्पन्न रूप विपाको” ति ।

१६५(६) रूपं रूपावचरारूपावचरं ति कथा

२६ *अत्थि रूपं रूपावचरं ति ? आमन्ता ।

R 538

समापत्तेसिय उपपत्तेसिय दिट्ठधम्मसुखविहार^१, समापत्तेसियेन 20
चित्तेन उपपत्तेसियेन चित्तेन दिट्ठधम्मसुखविहारेण चित्तेन सहगतं
सहजात संसट्ठ सम्पयुत्त एकुप्पाद एकनिरोध एकवत्थुक एकारम्मणं
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

ननु न समापत्तेसिय न उपपत्तेसिय न दिट्ठधम्मसुखविहारं,
न समापत्तेसियेन चित्तेन न^२ उपपत्तेसियेन चित्तेन न दिट्ठधम्मसुख- 25
विहारेण चित्तेन सहगत सहजात संसट्ठ सम्पयुत्त एकुप्पाद एकनिरोधं
एकवत्थुक एकारम्मण ति ? आमन्ता ।

१ दिट्ठधम्मसुखविहारेण — स्या० । २ स्या० पोत्यके नत्थि ।

हृत्वि न समापत्तेसिन् न
न समापत्तेसिन्नेन चित्तेन ॥ ३० ॥
“अतिव रूपवचर” ति ।

२७ “अतिव रूपवचरवदं” ति ।
५ समापत्तेसिन् उपपत्तेसिन्
चित्तेन ७ ॥ ३० ॥
संसद्गु सम्युक्त एकुप्याव एकनिरोध एककार्मण
हेव वत्तब्बे । पे० ।

ननु न समापत्तेसिन् य उपपत्तेसिन् न
B. 391 10 न समापत्तेसिन्नेन चित्तेन पे० एकार्मणं
हृत्वि न समापत्तेसिन् न उपपत्तेसिन्
एकार्मण, नो च वत्त रे वत्तब्बे — “अतिव रूप
२८ नि वत्तब्बं — “अतिव रूपवचर
वचर” ति ? आम्हत्ता ।

१५ ननु कामावचरकम्मस्स कतत्ता रूपं कामावचरं
R. 539 हृत्वि कामावचरकम्मस्स कतत्ता रूपं कामावचरं
वत्तब्बे — “रूपावचरकम्मस्स कतत्ता रूपं रूपवचर,
कतत्ता रूपं प्ररूपावचर” ति ।

१६६(१०) रूपवचरातुपरिधातकत्वा

२६ रूपरायो रूपवचरातुपरिधातको ति ? आम्हत्ता ।
२० समापत्तेमियो उपपत्तेसियो विट्ठवम्मसुत्तविहारो,
सियेन चित्तेन उपपत्तसियेन चित्तेन विट्ठवम्मसुत्तविहारेण
सहमतो सहजातो संसद्गो सम्युक्तो एकुप्यावो एकनिरोधो एककार्मणो
एकार्मणो ति ? न हेव वत्तब्ब । पे० ।
ननु न समापत्तेमियो न उपपत्तसियो न विट्ठवम्मसुत्तविहारो
२३ न समापत्तमियेन चित्तेन पे० एकवत्तुको एकार्मणो
आम्हत्ता ।

हृत्वि न समापत्तेमियो न उपपत्तसियो

न समापत्तेसियेन चित्तेन पे० एकवत्थुको एकारम्मणो, नो च वन रे वत्तब्बे — “रूपरागो रूपधातुपरियापन्नो” ति ।

३० *रूपरागो रूपधातुपरियापन्नो ति ? आमन्ता ।

सद्दरागो सद्दधातुपरियापन्नो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

रूपरागो रूपधातुपरियापन्नो ति ? आमन्ता ।

5

गन्धरागो पे० रसरगो पे० फोढुब्बरागो फोढुब्ब-
धातुपरियापन्नो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*सद्दरागो न वत्तब्ब — “सद्दधातुपरियापन्नो” ति ? आमन्ता ।

B 392

रूपरागो न वत्तब्ब — “रूपधातुपरियापन्नो” ति ? न हेव
वत्तब्बे । पे० ।

10

गन्धरागो पे० रसरगो पे० फोढुब्बरागो न वत्तब्ब —
“फोढुब्बधातुपरियापन्नो” ति ? आमन्ता ।

R 540

रूपरागो न वत्तब्ब — “रूपधातुपरियापन्नो” ति ? न हेव
वत्तब्बे । ..पे० ।

३१ *अरूपरागो अरूपधातुपरियापन्नो ति ? आमन्ता ।

15

अरूपरागो न वत्तब्ब — “अरूपधातुपरियापन्नो” ति ? न हेव
वत्तब्बे । ..पे० ।

अरूपरागो अरूपधातुपरियापन्नो ति ? आमन्ता ।

समापत्तेसियो उपपत्तेसियो दिट्ठधम्मसुखविहारो, समापत्ते-
सियेन चित्तेन उपपत्तेसियेन चित्तेन दिट्ठधम्मसुखविहारेन चित्तेन सहगतो
सहजातो ससद्दो सम्पयुत्तो एकुप्पादो एकनिरोधो एकवत्थुको एका-
रम्मणो ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० ।

20

ननु न समापत्तेसियो न उपपत्तेसियो न दिट्ठधम्मसुखविहारो,
न समापत्तेसियेन चित्तेन ..पे० एकवत्थुको एकारम्मणो ति ?
आमन्ता ।

25

हञ्चि न समापत्तेसियो न उपपत्तेसियो न दिट्ठधम्मसुखविहारो,
न समापत्तेसियेन चित्तेन न उपपत्तेसियेन चित्तेन न दिट्ठधम्मसुखविहारेन
चित्तेन सहगतो सहजातो संसद्दो सम्पयुत्तो एकुप्पादो एकनिरोधो एक-
वत्थुको एकारम्मणो, नो च वत रे वत्तब्बे — “अरूपरागो अरूपधातु-
परियापन्नो” ति ।

30

३२ *प्रस्मराजो

सहाराजो सहासुपरियापजो

प्रस्मराजो

नन्वराजो ... पे० .. रसराजो ...

५ वातुपरियापजो ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

*सहाराजो न वत्तब्बं -

प्रस्मराजो न वत्तब्बं -

वत्तब्बे । पे०.. ।

नन्वराजो .. पे० .. रसराजो .. पे०...

10 "कोटुम्भवातुपरियापजो" ति ? भामन्त ।

प्रस्मराजो न वत्तब्बं -

वत्तब्बे । पे० ।

३३ नि वत्तब्बं - "स्मराजो

प्रस्मराजो सहासुपरियापजो" ति ? भामन्त ।

ननु कामराजो कामवातुपरियापजो ति ?

हस्मिन् कामराजो कामवातुपरियापजो, तेन कं

"स्मराजो स्मराजो सहासुपरियापजो, प्रस्मराजो

उत्तराजो

चित्तनिग्महो, चित्तपमाहो, सुखानुप्यारो,

मनमिकारो, रूपं हेतु, रूपं सहेतुकं रूपं पुनरुत्तरं नि उत्तराजो ति

20 विषाको अति रूपं रूपावधर अति रूपं वत्तम्भवर, वत्तम्भे विषाको

कामवातुपरियापजा ति ।

१७. सत्तरसमो वग्गो

१६७(१) अरहतो पुञ्जूपचयकथा

१. *अत्थि अरहतो पुञ्जूपचयो ति ? आमन्ता ।

R 542

अत्थि अरहतो अपुञ्जूपचयो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .।

नत्थि अरहतो अपुञ्जूपचयो ति ? आमन्ता ।

नत्थि अरहतो पुञ्जूपचयो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० .।

२ *अत्थि अरहतो पुञ्जूपचयो ति ? आमन्ता ।

5

अरहा पुञ्जाभिसङ्खार अभिसङ्खरोति, आनेज्जाभिसङ्खारं

अभिसङ्खरोति, गतिसवत्तनिय^१ कम्म करोति, धवसवत्तनिय कम्मं करोति, इस्सरियसवत्तनिय कम्म करोति, अधिपच्चसवत्तनियं कम्म करोति, महाभोगसवत्तनिय कम्म करोति, महापरिवारसंवत्तनियं कम्म करोति, देवसोभग्यसवत्तनिय कम्म करोति, मनुस्ससोभग्य- 10 सवत्तनिय कम्मं करोती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

३. *अत्थि अरहतो पुञ्जूपचयो ति ? आमन्ता ।

अरहा आचिनाती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अरहा अपचिनाती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .।

B 394

अरहा पजहती ति पे० अरहा उपादियती ति पे० . 15

अरहा विसिनेती ति पे० अरहा उस्सिनेती ति पे० अरहा

विधूपेती ति पे० अरहा सन्धूपेती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

ननु अरहा नेवाचिनाति न अपचिनाति अपचिनित्वा ठितो 20 ति ? आमन्ता ।

R 543

हज्जिच अरहा नेवाचिनाति नापचिनाति अपचिनित्वा ठितो, 20

नो च वत रे वत्तब्बे — “अत्थि अरहतो पुञ्जूपचयो” ति ।

*ननु अरहा नेव पजहति न उपादियति पजहित्वा ठितो, नेव विसिनेति न उस्सिनेति विसिनेत्वा ठितो, नेव विधूपेति न सन्धूपेति विधूपेत्वा ठितो ति ? आमन्ता ।

हृत्वि अरुहा नेव

वत रे वतन्वे — "अत्वि अरुहो

४ अत्वि अरुहो पुञ्चूपचो

अरुहा वान वदेय्या ति ?

५ हृत्वि अरुहा वान वदेय्य, वो
पुञ्चूपचो' ति ।

अरुहा वीवरं वदेय्य ... वे०...

वदेय्य विमानपञ्चवदेय्यपरिक्लृप्तं वदेय्य

मोजनीय वदेय्य पानीयं वदेय्य .. वेति

१० आरोपेय्य .. गन्ध आरोपेय्य .. विनेप

अभिरुक्त्वा करेय्या ति ? आमन्ता ।

हृत्वि अरुहा वेतिव अभिरुक्त्वा

"अत्वि अरुहो पुञ्चूपचो" ति ।

१६८(२) अत्वि अरुहो अकाममञ्चू ति

५ "अत्वि अरुहो अकाममञ्चू ति ? अकाममञ्चू

१५ अत्वि अरुहस्तवात्को ति ? न हेवं वतन्वे ।

अत्वि अरुहस्तवात्को ति ? आमन्ता ।

अत्वि अरुहो अकाममञ्चू ति ? न हेवं वतन्वे ।

अत्वि अरुहो अकाममञ्चू ति ? आमन्ता ।

वो अरुहस्त जीविना बोरोवेति सति जीविने

२० जीविना बोरोवेति अमति जीविते जीवितावसे जीविना

ति ? अनि जीविन जीवितावसे जीविना बोरोवेती ति ।

हृत्वि अनि जीविन जीवितावसे जीविता बोरोवेति, वो

वत रे वतन्वे — अत्वि अरुहो अकाममञ्चू ति ।

अननि जीविते जीवितावसे जीविना बोरोवेती ति, अनि

२५ अरुहस्तवात्को ति ? न हेवं वतन्वे । व० ।

६ अत्वि अरुहो अकाममञ्चू ति ? आमन्ता ।

अरहतो काये विसं न कमेय्य, सत्थं न कमेय्य, अग्निं न कमेय्या
ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० ।

ननु अरहतो काये विसं कमेय्य, सत्थं कमेय्य, अग्निं कमेय्या
ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अरहतो काये विसं कमेय्य, सत्थं कमेय्य, अग्निं कमेय्य, 5
नो च वत्तं रे वत्तब्बे — “नत्थि अरहतो अकालमच्चू” ति ।

*अरहतो काये विसं न कमेय्य, सत्थं न कमेय्य, अग्निं न कमेय्या
ति ? आमन्ता ।

नत्थि अरहन्तधातको ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

७ †अत्थि अरहतो अकालमच्चू ति ? आमन्ता । 10

ननु वुत्तं भगवता — “नाहं, भिक्खवे, सञ्चेतनिकानं कम्मानं
कतानं उपचितानं अप्पटिसवेदित्वा व्यन्तीभावं वदामि, तं च खो
दिट्ठेव धम्मो उपपज्जे वा अपरे वा परियाये” ति । अत्थेव सुत्तन्तो
ति ? आमन्ता ।

R. 545

तेन हि नत्थि अरहतो अकालमच्चू ति । 15

१६६(३) सब्वमिदं कम्मतो ति कथा

८. *सब्वमिदं कम्मतो ति ? आमन्ता ।

कम्मं पि कम्मतो ति ? न हेवं वत्तब्बे । .. पे० ।

सब्वमिदं कम्मतो ति ? आमन्ता ।

सब्वमिदं पुब्बेकत्तहेतू ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० ।

B 396

सब्वमिदं कम्मतो ति ? आमन्ता । 20

सब्वमिदं कम्मविपाकतो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

९ *सब्वमिदं कम्मविपाकतो ति ? आमन्ता ।

कम्मविपाकेन पाणं हनेय्या ति ? आमन्ता^२ ।

पाणातिपातो सफलो ति ? आमन्ता ।

कम्मविपाको सफलो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० । 25

कम्मविपाको अफलो ति ? आमन्ता ।

पाणातिपातो भ्रष्टो ति ?

*कम्मविपाकेन भ्रष्टि

पिसुण भवेय्य पइसं भवेय्य ... सुम्हं

निस्तोप हरेय्य एकानारिकं करेय्य ...

५ गच्छेय्य मामवातकं करेय्य निबभसि

B. 546

दानं दहेय्य चीवरं दहेय्य पिण्डपातं वीरेय्य

गिलानपञ्चयमेसञ्जपरिक्खारं दहेय्या ति ?

गिलानपञ्चयमेसञ्जपरिक्खारो सक्को ति ?

कम्मविपाको सक्को ति ? न हेवं वक्कमि ।

10

कम्मविपाको भ्रष्टो ति ? भामन्ता ।

गिलानपञ्चयमेसञ्जपरिक्खारो भ्रष्टो ति ? न हेवं

पे० ।

१० नि वत्तव्व - 'सम्बमिह कम्मतो' ति ?

ननु बुत्त भगवता -

15

"कम्मुना वत्तती सोको, कम्मुना वत्तती पक्कं

कम्मनिबन्धना सत्ता रत्तस्सानी" व वाक्को ॥

"कम्मेन कित्ति जमते पत्तं,

कम्मेन पानिं च दध च कम्भं ।

तं कम्मं नानाकरणं विहित्वा,

20

कस्मा वदे नत्वि कम्म ति सोके' ति ॥

अत्थेव सुत्तन्तो ति ? भामन्ता ।

तेन हि 'सम्बमिह कम्मतो' ति ।

१७० (४) इन्द्रियवद्वयकथा

B. 397

११ "इन्द्रियवद्वयमेव दुक्खं ति ? भामन्ता ।

B. 547

इन्द्रियवद्वयमेव अनिञ्चं मङ्गलं पटिञ्चसमुप्ययं

25

वयवम्म विरागधम्म निरोधधम्म विपरिणामधम्मं ति ? न हेवं वत्तव्वे । पे० ।

१-१ इन्द्रियवद्वय - री । २ नावयत्त - री वत्तव्वेति । ३ वत्तव्वेति - री ।

ननु अनिन्द्रियबद्ध अनिच्च सङ्खतं पटिच्चसमुप्पन्नं खयधम्मं वयधम्मं विरागधम्मं निरोधधम्मं विपरिणामधम्मं ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अनिन्द्रियबद्ध अनिच्च सङ्खतं पटिच्चसमुप्पन्नं खयधम्मं वयधम्मं विरागधम्मं निरोधधम्मं विपरिणामधम्मं, नो च वत रे वत्तब्बे — “इन्द्रियबद्धञ्जेव दुक्ख” ति ।

5

*अनिन्द्रियबद्ध अनिच्च सङ्खतं पटिच्चसमुप्पन्नं पे०. विपरिणामधम्मं, तं च न^१ दुक्खं ति ? आमन्ता ।

इन्द्रियबद्ध अनिच्चं सङ्खतं . पे० विपरिणामधम्मं, तं च न^१ दुक्खं ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० ।

*इन्द्रियबद्ध अनिच्च सङ्खतं .. पे० विपरिणामधम्मं, तं च 10 दुक्खं ति ? आमन्ता ।

अनिन्द्रियबद्ध अनिच्च सङ्खतं . पे० विपरिणामधम्मं, तं च दुक्खं ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१२. *इन्द्रियबद्धञ्जेव दुक्खं ति ? आमन्ता ।

ननु यदनिच्च तं दुक्खं वुत्तं भगवता — “अनिन्द्रियबद्ध अनिच्च” 15 ति ? आमन्ता ।

हञ्चि यदनिच्च तं दुक्खं वुत्तं भगवता — अनिन्द्रियबद्ध अनिच्चं, नो च वत रे वत्तब्बे — “इन्द्रियबद्धञ्जेव दुक्खं” ति ।

१३ न वत्तब्ब — “इन्द्रियबद्धञ्जेव दुक्खं” ति ? आमन्ता ।

यथा इन्द्रियबद्धस्स दुक्खस्स परिञ्जाय भगवति ब्रह्मचरियं 20 वुस्सति, एवमेव^२ अनिन्द्रियबद्धस्स दुक्खस्स परिञ्जाय भगवति ब्रह्मचरियं वुस्सती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

यथा इन्द्रियबद्ध दुक्खं परिञ्जातं न पुन उप्पज्जति, एवमेवं अनिन्द्रियबद्ध दुक्खं परिञ्जातं न पुन उप्पज्जती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

R 548

तेन हि इन्द्रियबद्धञ्जेव दुक्खं ति ।

25

१७१(५) ठपेत्वा अरियमगं ति कथा

१४ *ठपेत्वा अरियमगं अवसेसा सङ्खारा दुक्खा ति ? आमन्ता ।

B 398

१ सी० पोत्यके नत्थि । २ एवमेव — स्या०, एवमुपरि पि ।

दुस्तसमुदयो पि दुस्तो ति
दुस्तसमुदयो पि दुस्तो ति ?

तीजेव परितसञ्चामी ति ? न

तीजेव परितसञ्चामी ति ? आगच्छ ।

५ ननु वत्तारि परितसञ्चामि वुत्तामि

समुदयो, दुस्तनिरोधो, दुस्तनिरोधमागिमी

हन्ति वत्तारि परितसञ्चामि वुत्तामि

दुस्तसमुदयो, दुस्तनिरोधो, दुस्तनिरोधमागिमी

रे वत्तम्मे - "तीजेव परितसञ्चामी" ति ।

१० "दुस्तसमुदयो पि दुस्तो ति ? आगच्छ ।

केनट्टेना ति ? अनिच्छट्टेना' ति' ।

परियमन्तो अनिच्छो ति ? आगच्छ ।

R 349 परियमन्तो दुस्तो ति ? न हेवं वत्तम्मे । ... ५०

परियमन्तो अनिच्छो सो न न दुस्तो ति ?

१५ दुस्तसमुदयो अनिच्छो, सो न न दुस्तो ति ?

५० ।

दुस्तसमुदयो अनिच्छो सो न दुस्तो ति ? आगच्छ ।

परियमन्तो अनिच्छो सो न दुस्तो ति ? न हेवं वत्तम्मे ।

५० ।

२० १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००

दुस्तो ति ? आगच्छ ।

ननु मा दुस्तनिरोधमागिमी परितसञ्चामि ति ? आगच्छ ।

हन्ति मा दुस्तनिरोधमागिमी परितसञ्चामि तेन वत्त रे वत्तम्मे -

'दुस्तो अनिच्छो अनिच्छो वत्तम्मे मागिमी दुस्तो ति ।

१७२(१) न वत्तम्मे महो अनिच्छो अनिच्छो वत्तम्मे ति वत्तम्मे

२१ १५ न वत्तम्मे - महो अनिच्छो अनिच्छो वत्तम्मे ति ?

वत्तम्मे ।

ननु सङ्खो आहुनेय्यो पाहुनेय्यो दक्खिणेय्यो अञ्जलिकरणीयो^१
अनुत्तर पुञ्जक्खेत्तं लोकस्सा ति ? आमन्ता ।

हञ्चि सङ्खो आहुनेय्यो पाहुनेय्यो दक्खिणेय्यो अञ्जलि-
करणीयो अनुत्तरं पुञ्जक्खेत्तं लोकस्स, तेन वत रे वत्तब्बे — “सङ्खो
दक्खिण पटिग्गण्हाती” ति ।

B 399

5

*न वत्तब्ब — “सङ्खो दक्खिण पटिग्गण्हाती” ति ? आमन्ता ।

ननु चत्तारो पुरिसयुगा अट्ठ पुरिसपुग्गला दक्खिणेय्या वुत्ता
भगवता ति ? आमन्ता ।

हञ्चि चत्तारो पुरिसयुगा अट्ठ पुरिसपुग्गला दक्खिणेय्या वुत्ता
भगवता, तेन वत रे वत्तब्बे — “सङ्खो दक्खिण पटिग्गण्हाती” ति ।

R 550

10

*न वत्तब्ब — “सङ्खो दक्खिण पटिग्गण्हाती” ति ? आमन्ता ।

ननु अत्थि केचि सङ्खस्स दान देन्ती ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अत्थि केचि सङ्खस्स दान देन्ति, तेन वत रे वत्तब्बे —
“सङ्खो दक्खिण पटिग्गण्हाती” ति ।

ननु अत्थि केचि सङ्खस्स चीवर देन्ति पे० पिण्डपात देन्ति
सेनासनं देन्ति . गिलानपच्चयभेसज्जपरिक्खार देन्ति . खादनीय
देन्ति भोजनीयं देन्ति पे० पानीय देन्ती ति ? आमन्ता ।

15

हञ्चि अत्थि केचि सङ्खस्स पानीय देन्ति, तेन वत रे वत्तब्बे —
“सङ्खो दक्खिण पटिग्गण्हाती” ति ।

*न वत्तब्बं — “सङ्खो दक्खिणं पटिग्गण्हाती” ति ? आमन्ता ।

20

ननु वुत्त भगवता —

“आहुति^२ जातवेदो व, महामेघ व मेदनी^३ ।

सङ्खो समाधिसम्पन्नो, पटिग्गण्हाति दक्खिण” ति ।

अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि सङ्खो दक्खिणं पटिग्गण्हाती ति ।

25

१७ सङ्खो दक्खिणं पटिग्गण्हाती ति ? आमन्ता ।

मग्गो पटिग्गण्हाति, फल पटिग्गण्हाती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

१ अञ्जलीकरणीयो — सी०, स्या०, रो० । २ आहुति — सी०; अहुति — स्या०,
रो० । ३ मेदिनी — सी०, रो० ।

१७३(७) न वत्तब्बं सत्तो

R. 551

१८ न वत्तब्बं —

ननु सत्तो ग्राहनेय्यी ग्राहनेय्यी

B 400

अनुत्तर पुब्बजस्सेत्तं बोक्खस्सति ?

हत्थि सत्तो ग्राहनेय्यो ... पे०...

५ तेन वत्त रे वत्तब्बे — “सत्तो वत्तिवत्तं

न वत्तब्बं — “सत्तो वत्तिवत्तं

ननु चत्तारो पुरिसमुपा भट्ट पुरिसमुपा

मगवता ति ? आमन्ता ।

हत्थि चत्तारो पुरिसमुपा भट्ट

१० मगवता तेन वत्त रे वत्तब्बे — “सत्तो वत्तिवत्तं

न वत्तब्बं — “सत्तो वत्तिवत्तं विसोवेत्ती” ति

ननु अत्थि केचि सत्तस्स दानं दत्त्वा वत्तिवत्तं

आमन्ता ।

हत्थि अत्थि केचि सत्तस्स दानं दत्त्वा

१५ तेन वत्त रे वत्तब्बे — “सत्तो वत्तिवत्तं विसोवेत्ती” ति ।

ननु अत्थि केचि सत्तस्स चीवरं दत्त्वा ... पे०...

दत्त्वा .. पे० .. सेनासनं दत्त्वा मित्तानपक्कयवेत्तवत्तिवत्तं

आवनीय दत्त्वा .. भोजनीय दत्त्वा पे० वाणीय दत्त्वा

आरावेत्ती ति ? आमन्ता ।

२० हत्थि अत्थि केचि सत्तस्स पानीय दत्त्वा वत्तिवत्तं आरावेत्ती

तेन वत्त रे वत्तब्बे — सत्तो वत्तिवत्तं विसोवेत्ती” ति ।

१६ सत्तो वत्तिवत्तं विसोवेत्ती ति ? आमन्ता ।

मग्गो विसोवेत्ति, फलं विसोवेत्ती ति ? न हेतुं वत्तब्बे ।

पे० ।

R. 552

१७४(८) न वत्तब्बं सत्तो मुग्गसि ति कम्भ

२५ न वत्तब्बं — सत्तो मुग्गसि निवत्ति वापि वत्तब्बं

ति ? आमन्ता ।

ननु अत्थि केचि सद्धभत्तानि करोन्ति, उद्देसभत्तानि करोन्ति, यागुपानानि करोन्ती ति ? आमन्ता ।

हज्जि अत्थि केचि सद्धभत्तानि करोन्ति, उद्देसभत्तानि करोन्ति, यागुपानानि करोन्ति, तेन वत्त रे वत्तव्वे — “सद्धो भुञ्जति पिवति खादति सायती” ति ।

5

*न वत्तव्व — “सद्धो भुञ्जति पिवति खादति सायती” ति ? आमन्ता ।

401

ननु वुत्त भगवता — “गणभोजन परम्परभोजन अतिरित्तभोजनं अनतिरित्तभोजन” ति ? आमन्ता ।

हज्जि वुत्त भगवता — “गणभोजन परम्परभोजन अतिरित्त- 10 भोजन अनतिरित्तभोजन”, तेन वत्त रे वत्तव्वे — “सद्धो भुञ्जति पिवति खादति सायती” ति ।

*न वत्तव्व — “सद्धो भुञ्जति पिवति खादति सायती” ति ? आमन्ता ।

ननु अट्ठ पानानि वुत्तानि भगवता — अम्बपान, जम्बुपान, 15 चोचपानं, मोचपान, मधुकपान^१, मुद्दिकपानं, सालुकपान^२, फारुसकपान ति ? आमन्ता ।

हज्जि अट्ठ पानानि वुत्तानि भगवता — अम्बपान, जम्बुपानं, चोचपान, मोचपान, मधुकपान, मुद्दिकपान, सालुकपान, फारुसकपान, तेन वत्त रे वत्तव्वे — “सद्धो भुञ्जति पिवति खादति सायती” ति । 20

R. 553

२१ सद्धो भुञ्जति पिवति खादति सायती ति ? आमन्ता ।

मग्गो भुञ्जति पिवति खादति सायति, फल भुञ्जति पिवति खादति सायती ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

१७५(६) न वत्तव्वं सद्धस्स दिन्नं महप्फलं ति कथा

२२ *न वत्तव्व — “सद्धस्स दिन्नं महप्फलं” ति ? आमन्ता ।

ननु सद्धो आहुनेय्यो पाहुनेय्यो दक्खिणेय्यो अञ्जलिकरणीयो 25 अनुत्तर पुञ्जक्खेत्तं लोकस्सा ति ? आमन्ता ।

हृन्वि सङ्क्षे

तेन वत रे वतब्धे — “सङ्क्षे

न वतब्धं — “सङ्क्षे

मनु वतारो पुरिसमुष

४ ममवता ति ? ग्रामन्ता ।

हृन्वि वतारो पुरिसमुष

ममवता, तेन वत रे वतब्धे —

B. 402

२३ न वतब्धं — “सङ्क्षे

मनु वतं ममवता — “सङ्क्षे,

B. 534

१० चेव पूजितो भविस्सामि सङ्क्षे वा” वि ६

ग्रामन्ता ।

तेन हि सङ्क्षेस्स विधं महप्पब्धं वि ६

न वतब्धं — “सङ्क्षेस्स विध

मनु सनको देवानमिन्दो वववत्त

15

“वजमानानं” मनुस्साम,

करोत्त ओपधिकं पुब्बं

वतारो व पटिपच्चा वतारो व वत्तं

एस सङ्क्षे उच्चुत्तो,

यजमानानं मनुस्सामं पुब्बमेवत्तान

20

करोत्त ओपधिकं पुब्बं,

‘एसो हि सङ्क्षो विपुलो महप्पत्तो,

एमप्पमेम्भो उच्चो व वावरो ।

एतेहि सेट्ठा मरवीरत्तावत्ता,

पमवत्ता वम्मवुदीरवत्ति ॥

25

तेनं मुविधं मनुत्तं मुविधं,

वे मङ्गमुदिम्भ वदन्ति वानं ।

वा वन्निवा मङ्गवत्ता पत्तिट्ठिता,

महप्पत्ता ओपविदूत वन्निता ॥

“एतादिमं यञ्जमनुस्सरन्ता,
ये वेदजाता विहरन्ति^१ लोके ।
विनेय्य मच्छेरमल समूल^२,
अनिन्दिता सग्गमुपेन्ति ठानं” ति ॥

अथेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

5 R. 555

तेन हि सङ्खस्स दिन्नं महप्फलं ति ।

१७६(१०) न वत्तब्बं बुद्धस्स दिन्नं महप्फलं ति कथा

२४ *न वत्तब्ब — “बुद्धस्स दिन्नं महप्फलं” ति ? आमन्ता ।

B 403

ननु भगवा द्विपदान^३ अग्गो, द्विपदान सेट्ठो, द्विपदान पमोक्खो,
द्विपदान उत्तमो, द्विपदान पवरो असमो असमसमो अप्पटिसमो अप्पटि-
भागो अप्पटिपुग्गलो ति ? आमन्ता ।

10

हञ्चि भगवा द्विपदान अग्गो, द्विपदान सेट्ठो, द्विपदान पमोक्खो,
द्विपदान उत्तमो, द्विपदान पवरो असमो असमसमो अप्पटिसमो अप्पटि-
भागो अप्पटिपुग्गलो, तेन वत्त रे वत्तब्बे — “बुद्धस्स दिन्नं महप्फलं” ति ।

*न वत्तब्ब — “बुद्धस्स दिन्नं महप्फलं” ति ? आमन्ता ।

अत्थि कोचि^४ बुद्धेन समसमो — सीलेन समाधिना पञ्जाया 15
ति ? नत्थि ।

हञ्चि नत्थि कोचि बुद्धेन समसमो — सीलेन समाधिना
पञ्जाय, तेन वत्त रे वत्तब्बे — “बुद्धस्स दिन्नं महप्फलं” ति ।

*न वत्तब्ब — “बुद्धस्स दिन्नं महप्फलं” ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता —

20

“नयिमस्मि वा लोके” परस्मि वा पन,

R 556

बुद्धेन सेट्ठो च समो च विज्जति ।

यमाहुनेय्यान अग्गत. गतो,

पुञ्जत्थिकान^५ विपुलप्फलेसिन^६” ति ॥

१ विचरन्ति — स्या० । २ समाल — रो० । ३ द्विपदान — स्या०, रो०, एवमुपरि
पि । ४ केचि — सी०, रो० । ५ लोकिस्मि — स्या० । ६ पुञ्जत्थिकान — रो० । ७ विपुल-
फलेसिन — सी०, स्या०, रो० ।

अथैव सुतन्तो ति ?
तेन हि बुद्धस्स भिन्नं

१७७(११)

२५ 'वायकतो व दानं

आमन्ता ।

B. 404

ननु अत्थि केचि पटिग्गाहका
अब्जसिकरणीया अनुत्तर पुब्बनकखेटं सोत्तरेण
हत्थि अत्थि केचि पटिग्गाहका
अब्जसिकरणीया अनुत्तर पुब्बनकखेटं सोत्तरेण

'वायकतो व दानं विमुञ्जति, नो

१० 'वायकतो व दानं विमुञ्जति :
ननु अत्तारो पुरिसमुगा अट्ठ पुरिसमुञ्जता
भगवता ति ? आमन्ता ।

हत्थि अत्तारो पुरिसमुगा अट्ठ पुरिसमुञ्जता
भगवता, नो च वत रे वत्तम्भे — 'वायकतो व दानं

१५ पटिग्गाहकतो' ति ।

'वायकतो व दानं विमुञ्जति, नो पटिग्गाहकतो

B. 557

ननु अत्थि केचि सोत्तापणे दानं दत्त्वा वन्निव्वणं
आमन्ता ।

हत्थि अत्थि केचि सोत्तापणे दानं दत्त्वा वन्निव्वणं

२० नो च वत रे वत्तम्भे — वायकतो व दानं विमुञ्जति,
पटिग्गाहकतो' ति ।

'ननु अत्थि केचि सकवामामिस्स पे० अनायासिस्स ...

अरहतो दानं दत्त्वा वन्निव्वणं आराधेन्ती ति ? आमन्ता ।

हत्थि अत्थि केचि अरहतो दानं दत्त्वा वन्निव्वणं

२५ नो च वत रे वत्तम्भे — वायकतो व दानं विमुञ्जति,
पटिग्गाहकतो' ति ।

२६ 'पटिग्गाहकतो' दानं विमुञ्जती ति ? आमन्ता ।

अञ्जो अञ्जास्स कारको, परकत सुखदुक्खं, अञ्जो करोति
अञ्जो पटिसवेदेती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

*दायकतो व दानं विसुज्झति, नो^१ पटिग्गाहकतो ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवतां — “चतस्सो खो इमा, आनन्द, दक्खिणा-
विसुद्धियो । कतमा चतस्सो ? अत्थानन्द, दक्खिणा दायकतो 5
विसुज्झति, नो पटिग्गाहकतो, अत्थानन्द, दक्खिणा पटिग्गाहकतो
विसुज्झति, नो दायकतो, अत्थानन्द, दक्खिणा दायकतो चेव विसुज्झति
पटिग्गाहकतो च, अत्थानन्द, दक्खिणा नेव दायकतो विसुज्झति, नो
पटिग्गाहकतो । इमा खो, आनन्द, चतस्सो दक्खिणाविसुद्धियो” ति ।
अथेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

10 B 405

तेन हि न वत्तब्ब — “दायकतो व दानं विसुज्झति, नो पटि-
ग्गाहकतो” ति ।

सत्तरसमो वग्गो ।

तत्सुद्धानं

अत्थि अरहतो पुञ्जूपचयो, नत्थि अरहतो अकालमच्चु,
सब्बमिदं कम्मतो, इन्द्रियवद्धञ्जेव दुक्ख, ठपेत्वा अरियमग्गं अवसेसा
सङ्खारा दुक्खा, सङ्खो दक्खिणं पटिग्गण्हाति, सङ्खो दक्खिणं विसोधेति, 15
सङ्खो भुज्जति पिवति खादति सायति, सङ्खस्स दिन्नं महप्फलं, अत्थि
दानं विसुद्धिया^२ ति ।

R 558

— ० —

१ "न वत्तब्ब - "बुद्धो भगवा"

आमन्ता ।

ननु भत्वि बुद्धवृत्तानि^१ चेत्तिआदि
नगरानि रट्टानि जनपदानि ति ? आसन्ता ।

५ हस्मिन् भत्वि बुद्धवृत्तानि
नगरानि रट्टानि जनपदानि, तेन वत्त रे वत्तब्बे -
अट्टासी ति ।

न वत्तब्ब - "बुद्धो

ननु भगवा सुम्भिनिया जातो, बोधिया पूर्ये^२
१० वाराणसिय भगवता अम्मक्कक पवत्तित्त, चापाणे^३
ओस्सट्ठो, कुसिनाराय भगवा परिनिम्बुतो ति ?

हस्मिन् भगवा सुम्भिनिया जातो पे^४
परिनिम्बुतो, तेन वत्त रे वत्तब्बे - "बुद्धो भगवा
ति ।

१५ "न वत्तब्ब - बुद्धो भगवा मनुस्सलोके अट्टासी" ति ?

ननु बुत्त भगवता - एकमिवाह भिक्षवो, समं
४०६ बिहरामि सुभगवने सालराजमूसे ति एकमिवाहं, भिक्षवो,
उरुबेलाय बिहरामि अजपालनिघोवे पठमामिसम्बुद्धो ति
भिक्षवो समय राजगहे बिहरामि वेळुवने अज्जकमिवावे^५

२० 'एकमिवाह भिक्षवो समय सावत्थिय बिहरामि जेतवने अज्जकमिवावे^६
५६० पिण्डिकस्स आरामे ति एकमिवाह भिक्षवो समय वेळुवने^७
बिहरामि महावने कूटागारसासाय ति ! अत्थेव बुत्तन्तो ति ? अज्जकमिवावे^८
तेन हि बुद्धो भगवा मनुस्सलोके अट्टासी ति ।

२ बुद्धो भगवा मनुस्सलोके अट्टासी ति ? आसन्ता ।

ननु भगवा लोके जातो, लोके सवड्ढो^१, लोकं अभिभुय्य विहरति अनुपलित्तो लोकेना ति ? आमन्ता ।

हञ्चि भगवा लोके जातो, लोके सवड्ढो, लोकं अभिभुय्य विहरति अनुपलित्तो लोकेन, नो च वत रे वत्तब्बे — “बुद्धो भगवा मनुस्सलोके अट्ठासी” ति ।

5

१७६(२) धम्मदेसनाकथा

३ *न वत्तब्बं — “बुद्धेन भगवता धम्मो देसितो” ति ? आमन्ता ।

केन देसितो ति ? अभिनिम्मितेन देसितो ति ।

अभिनिम्मितो जिनो सत्था सम्मासम्बुद्धो सब्बञ्जू सब्ब-
दस्सावी धम्मस्सामी^२ धम्मपटिसरणो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... । 10

*न वत्तब्बं — “बुद्धेन भगवता धम्मो देसितो” ति ? आमन्ता ।

केन देसितो ति ? आयस्मता आनन्देन देसितो ति ।

आयस्मा आनन्दो जिनो सत्था सम्मासम्बुद्धो सब्बञ्जू सब्ब-
दस्सावी धम्मस्सामी धम्मपटिसरणो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

४ *न वत्तब्बं — “बुद्धेन भगवता धम्मो देसितो” ति ? आमन्ता । 15

ननु वुत्तं भगवता — “सङ्खित्तेन पि खो अहं, सारिपुत्त^३, धम्मं देसेय्य, वित्थारेन पि खो अहं, सारिपुत्त, धम्मं देसेय्यं, सङ्खित्तवित्थारेन पि खो अहं, सारिपुत्त, धम्मं देसेय्य, अञ्जातारो च^४ दुल्लभा” ति !
अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता । 20

तेन हि बुद्धेन भगवता धम्मो देसितो ति ।

५ *न वत्तब्बं — “बुद्धेन भगवता धम्मो देसितो” ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता — “अभिञ्जायाहं, भिक्खवे, धम्मं देसेमि, नो अनभिञ्जाय, सनिदानाहं, भिक्खवे, धम्मं देसेमि, नो अनिदानं, 25

१ सम्बुद्धो — सी०, रो० । २ धम्मसामी — सी०, स्या०, रो० । ३ सारिपुत्त — स्या०, एवमुपरि पि । ४ व — स्या०, रो० ।

- सुप्पमट्ठहारिणाह, भिक्खवो ब्रह्म
 मय्ह, भिक्खवो, अमिञ्जनाव
 वम्म वेत्तयतो तो अट्ठिअण,
 हारिअ करणीयो इत्थेअवो कम्मणिअ
 ४ भिक्खवो, तुट्ठिया अणं अतममताअ अणं
 मगवा, स्वाकखातो^१ वम्मो, सुप्पमट्ठेअ
 वेम्माकरणस्मि मञ्जमाम्भे
 अत्थेअ सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।
 तेअ हि बुद्धेअ मगवता वम्मो

१८० (१) कम्मणुअण

- १० १ नत्थि बुद्धस्स मगवतो कवण
 नत्थि बुद्धस्स मगवतो मेत्ता ति ?
 नत्थि बुद्धस्स मगवतो कइवा ति ?
 नत्थि बुद्धस्स मगवतो मुत्तिअ ... पे^२
 वत्तब्भे । पे० ।
 १४ *अत्थि बुद्धस्स मगवतो मेत्ता ति ? आमन्ता
 अत्थि बुद्धस्स मगवतो कवणा हि ?
 अत्थि बुद्धस्स मगवतो मुत्तिता ... पे०...
 आमन्ता ।
 अत्थि बुद्धस्स मगवतो कइवा ति ? न हेअं वत्तब्भे
 २० *नत्थि बुद्धस्स मगवतो कइवा ति ? आमन्ता ।
 मगवा अकारणिको ति ? न हेअं वत्तब्भे । ...
 मनु मगवा कारणिको लोअहिअो लोअमनुअण्णको
 ति ? आमन्ता ।
 हउअ मगवा कारणिको लोअहिअो लोअमनुअण्णको
 २४ वतो नो अ वत रे वत्तब्भे — 'नत्थि बुद्धस्स मगवतो कवणा'
 ... पे० ।

*नत्थि बुद्धस्स भगवतो करुणा ति ? आमन्ता ।

ननु भगवा महाकरुणासमापत्ति समापज्जी ति ? आमन्ता ।

हज्जिच भगवा महाकरुणासमापत्ति समापज्जि, नो च वत रे

वत्तब्बे — “नत्थि बुद्धस्स भगवतो करुणा” ति ।

७ †अत्थि बुद्धस्स भगवतो करुणा ति ? आमन्ता ।

5

भगवा सरागो ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

तेन हि नत्थि बुद्धस्स भगवतो करुणा ति ।

१८१(४) गन्धजातिकथा

८ *बुद्धस्स भगवतो उच्चारपस्सावो अतिविय अज्जे गन्धजाते अधिगणहाती^१ ति ? आमन्ता ।

R 563

भगवा गन्धभोजी ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

10

ननु भगवा ओदनकुम्मास^२ भुज्जती ति ? आमन्ता ।

हज्जिच भगवा ओदनकुम्मास भुज्जति, नो च वत रे वत्तब्बे —

“बुद्धस्स भगवतो उच्चारपस्सावो अतिविय अज्जे गन्धजाते अधिगणहाती” ति ।

*बुद्धस्स भगवतो उच्चारपस्सावो अतिविय अज्जे गन्धजाते अधिगणहाती ति ? आमन्ता ।

15

अत्थि केचि बुद्धस्स भगवतो उच्चारपस्सावं न्हायन्ति^३ विलिम्पन्ति^४ उच्छादेन्ति^५ पेढाय पटिसामेन्ति करण्डाय निक्खिपन्ति^६ आपणे पसारन्ति^७, तेन च गन्धेन गन्धकरणीय करोन्ती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

20

१८२(५) एकमगकथा

९ *एकेन अरियमग्गेन चत्तारि सामज्जफलानि सच्छिक्करोती ति ? आमन्ता ।

B, 409

१ अधिगणहाती — सी०, रो० । २ ओदनकुमास — सी० । ३ न्हायन्ति — सी०, रो० । ४ विलिम्पेन्ति — सी०, रो०, विलिपन्ति — स्या० । ५ उच्छारेन्ति — सी०, रो० । ६ निक्खिपेन्ति — सी०, रो० । ७ पसारन्ति — सी० ।

चतुस्रं प्रस्तातं ... वे०...

न हेव वत्तब्बे । वे०... ।

एकेन परिवमम्भेन जहती

ति ? आमन्ता ।

R. 264 5

सोतापत्तिमम्भेना^१ ति ? न हेव

सकदावामि वे०...

वे० ।

^२कतमेन मम्भेना ति ? अरहत्तमम्भेन

अरहत्तमम्भेन सकदावर्षिहि

10 जहती ति ? न हेव वत्तब्बे । .. वे०... ।

अरहत्तमम्भेन सकदावर्षिहि

जहती ति ? आमन्ता ।

ननु तिप्प संबोधानं^३ पद्दतं

ति ? आमन्ता ।

15 हत्थि तिप्प संबोधानं पद्दतं

नो च वत्त रे वत्तब्बे — “अरहत्तमम्भेन

सीलज्जतपरामास जहती” ति ।

अरहत्तमम्भेन ओळारिक्कं कामराक्कं ओळारिक्कं

ति ? न हेव वत्तब्बे । वे० ।

20 अरहत्तमम्भेन ओळारिक्कं कामराक्कं ओळारिक्कं

ति ? आमन्ता ।

ननु वामरागव्यापादानं तनुवाक्कं सकदावामिक्कं

ति ? आमन्ता ।

हत्थि वामरागव्यापादानं तनुवाक्कं

25 वत्तवत्ता नो च वत्त रे वत्तब्बे — “अरहत्तमम्भेन ओळारिक्कं

ओळारिक्कं व्यापादं जहती” ति ।

^४अरहत्तमम्भेन अचुमहत्तं कामराक्कं अचुमहत्तं

ति ? न हेव वत्तब्बे । वे० ।

अरहत्तमग्गेन अणुसहगतं कामरागं अणुसहगतं व्यापादं जहती
ति ? आमन्ता ।

R 565

ननु कामरागव्यापादान अनवसेसप्पहान अनागामिफलं वुत्त
भगवता ति ? आमन्ता ।

हञ्चि कामरागव्यापादान अनवसेसप्पहान अनागामिफल वुत्त 5
भगवता, नो च वत रे वत्तब्बे — “अरहत्तमग्गेन अणुसहगत कामराग
अणुसहगत व्यापाद जहती” ति ।

१० नि वत्तब्ब — “एकेन अरियमग्गेन चत्तारि सामञ्ज-
फलानि सञ्छिकरोती” ति ? आमन्ता ।

भगवता सोत्तापत्तिमग्गो भावितो ति ? आमन्ता ।

10 B 410

भगवा सोत्तापन्नो ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

भगवता सकदागामि . पे० अनागामिमग्गो भावितो ति ?

आमन्ता ।

भगवा अनागामी ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

११ *भगवा एकेन अरियमग्गेन चत्तारि सामञ्जफलानि 15
सञ्छिकरोति, सावका चतूहि अरियमग्गेहि चत्तारि सामञ्जफलानि
सञ्छिकरोन्ती ति ? आमन्ता ।

सावका बुद्धस्स भगवतो अदिट्ठ दक्खन्ति^१ अनधिगत अधि-
गच्छन्ति असञ्छिकत सञ्छिकरोन्ती ति ? न हेवं वत्तब्बे । .. पे० .. ।

१८३(६) ज्ञानसङ्कान्तिकथा

१२ *ज्ञाना ज्ञान सङ्कमती ति ? आमन्ता ।

20

पठमा ज्ञाना तत्तिय ज्ञान सङ्कमती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

R 566

पे० ।

ज्ञाना ज्ञान सङ्कमती ति ? आमन्ता ।

दुतिया ज्ञाना चतुत्थ ज्ञान सङ्कमती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

पे० ।

25

*पठमा ज्ञाना दुतिय ज्ञान सङ्कमती ति ? आमन्ता ।

या पठमस्तु ज्ञानस्तु

सा च कुतियस्तु ज्ञानस्तु उपादाय
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*पठमा ज्ञाना कुतिय ज्ञानं

5 ज्ञानस्तु उपादाय आबट्टना .. पे०...

उपादाय आबट्टना पे० पणिणी

कुतिय ज्ञानं

उपपज्जती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०...

ननु कुतिय ज्ञान आबट्टेन्तस्तु उपपज्जति

10 उपपज्जती ति ? आगन्ता ।

इत्थि कुतिय ज्ञान आबट्टेन्तस्त्वे

सहन्तस्तु उपपज्जति, नो च वत्त रे वत्तब्बे —

सङ्गमती' ति । पे० ।

*पठमा ज्ञाना कुतिय ज्ञानं सङ्गमती ति ?

15 पठम ज्ञान कामे आदीनवतो

आगिन्ता ।

कुतिय ज्ञान कामे आदीनवतो

न हेव वत्तब्बे । .. पे० .. ।

*पठम ज्ञान सवितक्क सविचारं ति ? आगन्ता ति

20 कुतिय ज्ञान सवितक्क सविचारं ति ? न हेव

.. पे० ।

पठमा ज्ञाना कुतिय ज्ञान सङ्गमती ति ? आगन्ता ।

तज्जेव पठम ज्ञान त कुतिय ज्ञानं ति ? न हेव

... पे० ... ।

25 १३ *कुतिया ज्ञाना ततिय ज्ञानं सङ्गमती ति ?

या कुतियस्तु ज्ञानस्तु उपादाय आबट्टना .. पे०...

सा च ततियस्तु ज्ञानस्तु उपादाय आबट्टना पे० पणिणी ति

हेव वत्तब्बे । पे० .. ।

*कुतिया ज्ञाना ततिय ज्ञान सङ्गमति न वत्तब्बे — 'या

ज्ञानस्स उप्पादाय आवट्टना पे० पणिधि, सा व ततियस्स ज्ञानस्स
उप्पादाय आवट्टना पे० पणिधी" ति ? आमन्ता ।

ततिय ज्ञान अनावट्टेन्तस्स उप्पज्जति पे० अप्पणिदहन्तस्स
उप्पज्जती ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० . ।

ननु ततियं ज्ञान आवट्टेन्तस्स उप्पज्जति पे० पणिदहन्तस्स 5
उप्पज्जती ति ? आमन्ता ।

हज्जिच ततियं ज्ञानं आवट्टेन्तस्स उप्पज्जति . पे० पणि-
दहन्तस्स उप्पज्जति, नो च वत रे वत्तब्बे — "दुतिया ज्ञाना ततिय ज्ञानं
सङ्कमती" ति ।

*दुतिया ज्ञाना ततिय ज्ञान सङ्कमती ति ? आमन्ता । 10

दुतियं ज्ञानं वितक्कविचारे आदीनवतो मनसिकरोतो उप्पज्जती
ति ? आमन्ता ।

ततियं ज्ञान वितक्कविचारे आदीनवतो मनसिकरोतो उप्पज्जती
ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*दुतियं ज्ञानं सप्पीतिक ति ? आमन्ता । 15

ततियं ज्ञानं सप्पीतिकं ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० ।

R 568

दुतिया ज्ञाना ततियं ज्ञान सङ्कमती ति ? आमन्ता ।

तज्जेव दुतिय ज्ञानं त ततियं ज्ञान ति ? न हेवं वत्तब्बे ।
. पे० ।

१४ *ततिया ज्ञाना चतुत्थ ज्ञान सङ्कमती ति ? आमन्ता । 20

या ततियस्स ज्ञानस्स उप्पादाय आवट्टना पे० पणिधि,
सा व चतुत्थस्स ज्ञानस्स उप्पादाय आवट्टना पे० . पणिधी ति ?
न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

ततिया ज्ञाना चतुत्थं ज्ञानं सङ्कमति, न वत्तब्ब — "या ततियस्स
ज्ञानस्स उप्पादाय आवट्टना पे० . पणिधि, सा व चतुत्थस्स ज्ञानस्स 25
उप्पादाय आवट्टना पे० पणिधी" ति ? आमन्ता ।

चतुत्थ ज्ञानं अनावट्टेन्तस्स उप्पज्जति पे० अप्पणिदहन्तस्स
उप्पज्जती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

ननु चतुत्थ ज्ञानं आवट्टेन्तस्स उप्पज्जति पे० पणिदहन्तस्स
उप्पज्जती ति ? आमन्ता ।

B 41E

हृदयि चतुर्थं ज्ञानं

दहन्तस्स उपपज्जति, नो च

सङ्कमती" ति ।

८ ततिया ज्ञाना चतुत्वं ज्ञानं
ततिय ज्ञान पीति प्राचीनकखे
प्राप्तता ।

चतुत्वं ज्ञान पीति प्राचीनकखे
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

R. 560 10

ततिय ज्ञान सुखसहमत ति ?

चतुत्वं ज्ञान सुखसहमत ति ? न

ततिया ज्ञाना चतुत्वं ज्ञानं सङ्कमती

तब्बेव ततिय ज्ञान च चतुत्वं ज्ञान

पे० ।

१५ नि वत्तब्बे - "ज्ञाना ज्ञान
ननु वुत्त भगवता - "इव निवत्तब्बे,
पे० चतुत्वं ज्ञान उपसम्पज्ज विहरती" ति ।

प्राप्तता ।

तेन हि ज्ञाना ज्ञानं सङ्कमती ति ।

१८४(७) ज्ञानान्तरिककथ

१६ अत्थि ज्ञानान्तरिका ति ? प्राप्तता ।
२० अत्थि फस्सन्तरिका पे० अत्थि
हेव वत्तब्बे । पे० ।

अत्थि ज्ञानान्तरिका ति ? प्राप्तता ।
दुतियस्स च ज्ञानस्स ततियस्स च ज्ञानान्तरिका
ज्ञानान्तरिका ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२५ "अत्थि ज्ञानान्तरिका ति ? प्राप्तता ।
ततियस्स च ज्ञानस्स चतुत्वं ज्ञान च ज्ञानान्तरिका
ज्ञानान्तरिका ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

१ ज्ञानान्तरिका - ज्ञान ।

*दुतियस्स च ज्ञानस्स ततियस्स च ज्ञानस्स अन्तरे नत्थि
ज्ञानान्तरिका ति ? आमन्ता ।

हज्चि दुतियस्स च ज्ञानस्स ततियस्स च ज्ञानस्स अन्तरे नत्थि
ज्ञानान्तरिका, नो च वत रे वत्तव्वे — “अत्थि ज्ञानान्तरिका” ति ।

R 570

*ततियस्स च ज्ञानस्स चतुत्थस्स च ज्ञानस्स अन्तरे नत्थि 5
ज्ञानान्तरिका ति ? आमन्ता ।

B 413

हज्चि ततियस्स च ज्ञानस्स चतुत्थस्स च ज्ञानस्स अन्तरे नत्थि
ज्ञानान्तरिका, नो च वत रे वत्तव्वे — “अत्थि ज्ञानान्तरिका” ति ।

१७ *पठमस्स च ज्ञानस्स दुतियस्स च ज्ञानस्स अन्तरे अत्थि
ज्ञानान्तरिका ति ? आमन्ता ।

10

दुतियस्स च ज्ञानस्स ततियस्स च ज्ञानस्स अन्तरे अत्थि
ज्ञानान्तरिका ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

*पठमस्स च ज्ञानस्स दुतियस्स च ज्ञानस्स अन्तरे अत्थि
ज्ञानान्तरिका ति ? आमन्ता ।

ततियस्स च ज्ञानस्स चतुत्थस्स च ज्ञानस्स अन्तरे अत्थि 15
ज्ञानान्तरिका ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

*दुतियस्स च ज्ञानस्स ततियस्स च ज्ञानस्स अन्तरे नत्थि
ज्ञानान्तरिका ति ? आमन्ता ।

पठमस्स च ज्ञानस्स दुतियस्स च ज्ञानस्स अन्तरे नत्थि
ज्ञानान्तरिका ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

20

*ततियस्स च ज्ञानस्स चतुत्थस्स च ज्ञानस्स अन्तरे नत्थि
ज्ञानान्तरिका ति ? आमन्ता ।

पठमस्स च ज्ञानस्स दुतियस्स च ज्ञानस्स अन्तरे नत्थि
ज्ञानान्तरिका ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

१८ अवितक्को विचारमत्तो समाधि ज्ञानान्तरिका ति ? 25
आमन्ता ।

सवितक्को सविचारो समाधि ज्ञानान्तरिका ति ? न हेव
वत्तव्वे । पे० ।

*अवितक्को विचारमत्तो समाधि ज्ञानान्तरिका ति ? आमन्ता ।

अवितकको

वत्तब्बे । पे० ।

*अवितकको विचारमत्तो

अवितकको विचारमत्तो

5 हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अवितकको विचारमत्तो समाधि

अवितकको विचारमत्तो समाधि

हेव वत्तब्बे । पे० ।

१६ *विम ज्ञानान

10 समाधी ति ? आमन्ता ।

ननु अवितकको विचारमत्तो

निरुद्ध दुतियं ज्ञान पटुप्पन्न^१ ति ? आमन्ता ।

B 414

हृत्वि अवितकको विचारमत्तो समाधि

निरुद्ध दुतियं ज्ञान पटुप्पन्न, नो च वत्त रे

15 पटुप्पन्नानमन्तरे अवितकको विचारमत्तो समाधि

२० अवितकको विचारमत्तो समाधि च
आमन्ता ।

अवितकको विचारमत्तो समाधि पञ्चम

ज्ञान पे० ततियं ज्ञान पे० चतुर्थं ज्ञानं ति ।

20 तेन हि अवितकको विचारमत्तो समाधि

२१ *अवितकको विचारमत्तो समाधि

आमन्ता ।

ननु तयो समाधी बुत्ता भगवता — अवितकको

अवितकको विचारमत्तो समाधि अवितकको विचारमत्तो समाधि

25 आमन्ता ।

हृत्वि तयो समाधी बुत्ता भगवता — अवितकको

विचारमत्तो समाधि नो च वत्त रे वत्तब्बे — अवितकको

समाधि ज्ञानान्तरिका ति ।

B. 572

१ पटुप्पन्नं कन्दरे — जी । २ अनुत्तमं — त्वा ; अनुत्तमं —
१-१ समाधी — टी ।

१८५(८) सद् सुणाती ति कथा

२२ *समापन्नो सद् सुणाती ति ? आमन्ता ।

समापन्नो चक्खुना रूप पस्सति पे० . सोतेन ... पे०...
धानेन .. पे० जिह्वाय . पे० . कायेन फोढुब्बं फुसती ति ? न
हेव वत्तब्बे । .. पे० ।

*समापन्नो सद् सुणाती ति ? आमन्ता ।

सोतविज्जाणसमङ्गी समापन्नो ति ? न हेव वत्तब्बे ।

ननु समाधि मनोविज्जाणसमङ्गिस्सा ति ? आमन्ता ।

हज्जिच समाधि मनोविज्जाणसमङ्गिस्स, नो च वत रे वत्तब्बे —

“समापन्नो सद् सुणाती” ति ।

*समाधि मनोविज्जाणसमङ्गिस्स, सोतविज्जाणसमङ्गी सद् सुणाती ति ? आमन्ता ।

हज्जिच समाधि मनोविज्जाणसमङ्गिस्स, सोतविज्जाणसमङ्गी
सद् सुणाति, नो च वत रे वत्तब्बे — “समापन्नो सद् सुणाती” ति ।

समाधि मनोविज्जाणसमङ्गिस्स, सोतविज्जाणसमङ्गी सद् सुणाती ति ? आमन्ता ।

द्विन्न फस्सानं पे० द्विन्नं चित्तानं समोधानं होती ति ?
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

२३ न वत्तब्ब — “समापन्नो सद् सुणाती” ति ? आमन्ता ।

ननु पठमस्स ज्ञानस्स सद्दो कण्टको^१ वुत्तो भगवता ति ?
आमन्ता ।

हज्जिच पठमस्स ज्ञानस्स सद्दो कण्टको वुत्तो भगवता, तेन वत
रे वत्तब्बे — “समापन्नो सद् सुणाती” ति ।

२४ *पठमस्स ज्ञानस्स सद्दो कण्टको वुत्तो भगवता ति,
समापन्नो सद् सुणाती ति ? आमन्ता ।

दुतियस्स ज्ञानस्स वितक्को विचारो कण्टको वुत्तो भगवता,
अत्थि तस्स वितक्कविचारा ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*पठमस्स ज्ञानस्स सद्दो कण्टको वुत्तो भगवता ति, समापन्नो
सद् सुणाती ति ? आमन्ता ।

१ कण्डको — म०, एवमुपरि पि ।

तत्तिवस्स चाकस्स

अस्सासपस्सासो कष्टको ...

कष्टको .. विज्झावज्झावत्तं

कष्टको आकस्सवज्झावत्तं

१ कष्टको नेवसज्झानासज्झावत्तं

सज्झा कष्टको सज्झावेवस्तिमिरो

अ कष्टको बुत्तो नमवता, अत्तिव तस्स

हेव वत्तप्पे । पे०... ।

१८६(८) अक्खुना क्व पस्सती ति

२५ 'अक्खुना क्व पस्सती ति ?

१० क्वेन क्व पस्सती ति ? न हेव

क्वेन क्व पस्सती ति ? आकस्स ।

क्वेन क्व पटिबिज्झावाती ति ? न हेव

क्वेन क्व पटिबिज्झावाती ति ? आकस्स ।

क्व मनोविज्झावात्ति ति ? न हेव वत्तप्पे ।

१५ अक्खुना क्व पस्सती ति ? आकस्स ।

अत्तिव अक्खुस्स आकस्सना .. पे०...

वत्तप्पे । पे० ।

अनु अत्तिव अक्खुस्स आकस्सना पे० अत्तिव ति

हस्सि अत्तिव अक्खुस्स आकस्सना पे० - अत्तिव ति

२० रे वत्तप्पे - 'अक्खुना क्व पस्सती' ति ।

'तोमेन नह भुज्जाती ति पे० वत्तप्पे क्व वत्तप्पे ति

विज्झावत्तं नायती ति पे० कावेन कोमुत्तं भुज्जाती ति ?

क्व न क्व भुज्जाती ति ? न हेव वत्तप्पे । ... पे०... ।

क्व न क्व भुज्जाती ति ? आकस्स ।

२५ क्वेन क्व पटिबिज्झावाती ति ? न हेव वत्तप्पे । ...

क्वेन क्व पटिबिज्झावाती ति ? आकस्स ।

क्व मनोविज्झावात्ति ति ? न हेव वत्तप्पे । ... पे०... ।

कायेन फोढुब्बं फुसती ति ? आमन्ता ।

अत्थि कायस्स आवट्टना पे० . पणिघी ति ? न हेवं वत्तब्बे ।
.. पे०... ।

ननु नत्थि कायस्स आवट्टना पे० पणिघी ति ? आमन्ता ।

हञ्चि नत्थि कायस्स आवट्टना पे० पणिघि, नो च वत रे 5

वत्तब्बे — “कायेन फोढुब्बं फुसती” ति । पे० ।

२६ न वत्तब्ब — “चक्खुना रूप पस्सती” ति . पे०

“कायेन फोढुब्बं फुसती” ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता — “इध, भिक्खवे, भिक्खु चक्खुना रूपं

R 575

पस्सति पे० . कायेन फोढुब्बं फुसती” ति ! अत्थेव सुत्तन्तो ति ? 10

आमन्ता ।

तेन हि चक्खुना रूप पस्सति पे० कायेन फोढुब्बं फुसती

ति ।

अट्टारसमो वग्गो ।

तस्सुद्धानं

बुद्धो भगवा मनुस्सलोके अट्ठासि, बुद्धेन भगवता धम्मो
देसितो, नत्थि बुद्धस्स भगवतो करुणा, बुद्धस्स भगवतो उच्चारपस्सावो 15
अतिविय अञ्जे गन्धजाते अधिग्गण्हाति, एकेन अरियमग्गेन चत्तारि
सामञ्जफलानि सच्छिक्खरोति, ज्ञाना ज्ञानं सङ्कमति, अत्थि ज्ञानन्तरिका,
समापन्नो सद् सुणाति, चक्खुना रूपं पस्सति कायेन फोढुब्बं फुसती^२
ति^३ ।

१६.

१८७(१)

B. 417
B. 576

१ "अतीते किसेसे बहती ति ?

निरुद्धं निरोधेति, विमलं

अत्यज्जमेति, अत्यज्जमेति

वे० .. ।

३ अतीते किसेसे बहती ति ?

ननु अतीतं निरुद्धं ति ?

हृष्यि अतीतं निरुद्धं, नो च बत रे

बहती" ति ।

अतीते किसेसे बहती ति ? आमन्ता ।

१० ननु अतीतं नत्वी ति ? आमन्ता ।

हृष्यि अतीतं नत्वि, नो च बत रे बतब्धे

बहती" ति ।

२ "अनागते किसेसे बहती ति ? आमन्ता ।

अजातं अजातेति, असम्भवात्

१५ अनिश्चयेति' अपातुमूर्तं अपातुमावेती ति ? न हेतुं बतब्धे

अनागते किसेसे बहती ति ? आमन्ता ।

ननु अनागतं अजातं ति ? आमन्ता ।

हृष्यि अनागतं अजातं नो च बत रे बतब्धे -

किसेसे बहती" ति ।

२० अनागते किसेसे बहती ति ? आमन्ता ।

ननु अनागतं नत्वी ति ? आमन्ता ।

हृष्यि अनागतं नत्वि नो च बत रे बतब्धे - "अनागते

बहती" ति ।

३ "पञ्चपुष्पे किसेसे बहती ति ? आमन्ता ।

B. 577

रत्तो राग जहति, दुट्ठो दोस जहति, मूब्हो मोहं जहति, किलिट्ठो किलेसे जहती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

रागेन राग जहति, दोसेन दोस जहति, मोहेन मोह जहति, किलेसेहि किलेसे जहती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*रागो चित्तसम्पयुत्तो, मग्गो चित्तसम्पयुत्तो ति ? आमन्ता । 5

द्विन्नं चित्तान समोधानं होती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*रागो अकुसलो, मग्गो कुसलो ति ? आमन्ता ।

कुसलाकुसला सावज्जानवज्जा हीनपणीता कण्हसुक्कसप्पटि-
भागा धम्मा सम्मुखीभावं आगच्छन्ती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*कुसलाकुसला सावज्जानवज्जा हीनपणीता कण्हसुक्कसप्पटि- 10 B 418
भागा धम्मा सम्मुखीभावं आगच्छन्ती ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता — “चत्तारिमानि, भिक्खवे, सुविदूरविदूरानि !
कतमानि चत्तारि ? नभं च, भिक्खवे, पथवी च — इदं पठमं सुविदूर-
विदूरं . पे० तस्मा सत धम्मो असब्भि आरका” ति । अत्थेव
सुत्तन्तो ति ? आमन्ता । 15

तेन हि न वत्तब्ब — “कुसलाकुसला पे० सम्मुखीभावं
आगच्छन्ती” ति ।

४ न वत्तब्बं — “अतीते किलेसे जहति, अनागते किलेसे
जहति, पच्चुप्पन्ने किलेसे जहती” ति ? आमन्ता ।

नत्थि किलेसे जहती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० । 20

तेन हि अतीते किलेसे जहति, अनागते किलेसे जहति, पच्चुप्पन्ने
किलेसे जहती ति ।

१८८(२) सुञ्जताकथा

५ *सुञ्जता सङ्खारक्खन्धपरियापन्ना ति ? आमन्ता ।

अनिमित्त सङ्खारक्खन्धपरियापन्न ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

सुञ्जता सङ्खारक्खन्धपरियापन्ना ति ? आमन्ता ।

अप्पणिहितो सङ्खारक्खन्धपरियापन्नो ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

अग्निमिहं न

भामस्ता ।

सुष्मता न वत्तब्धे —

हेव वत्तब्धे । ... पे० ।

5 अग्निमिहं न वत्तब्धे —

भामस्ता ।

सुष्मता न वत्तब्धे —

हेव वत्तब्धे । पे० ।

*सुष्मता सङ्गारकसन्धपरिवापत्ता

10 सङ्गारकसन्धो न अग्निमो न

वयधम्मो न वयधम्मो न विरागधम्मो न

धम्मो ति ? न हेव वत्तब्धे । पे० ।

नतु सङ्गारकसन्धो अग्निमो सङ्गतो

वयधम्मो विरागधम्मो निरोधधम्मो ति

15 हस्मि सङ्गारकसन्धो अग्निमो ..

न वत रे वत्तब्धे — "सुष्मता

६ *रूपकसन्धस्स सुष्मता

भामस्ता ।

सङ्गारकसन्धस्स सुष्मता रूपकसन्धपरिवापत्ता

20 वत्तब्धे । पे० ।

वेदनाकसन्धस्स पे० सुष्माकसन्धस्स ...

कसन्धस्स सुष्मता सङ्गारकसन्धपरिवापत्ता ति ? भामस्ता

सङ्गारकसन्धस्स सुष्मता विज्जानकसन्धपरिवाप

न हेव वत्तब्धे । पे० ।

25 *सङ्गारकसन्धस्स सुष्मता न वत्तब्धे —

पत्ता ति ? भामस्ता ।

रूपकसन्धस्स सुष्मता न वत्तब्धे —

ति ? न हेव वत्तब्धे ? .. पे० ... ।

सङ्गारकसन्धस्स सुष्मता न वत्तब्धे —

परियापन्ना .. पे० . सञ्जाक्खन्धपरियापन्ना . विञ्जाणक्खन्धपरिया-
पन्ना" ति ? आमन्ता ।

विञ्जाणक्खन्धस्स सुञ्जता न वत्तब्बा - "सङ्खारक्खन्ध-
परियापन्ना" ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

७ ण वत्तब्ब - सुञ्जता सङ्खारक्खन्धपरियापन्ना" ति ? 5
आमन्ता ।

ननु वुत्त भगवता - "सुञ्जमिद, भिक्खवे, सङ्खारा अत्तेन वा
अत्तनियेन वा" ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि सुञ्जता सङ्खारक्खन्धपरियापन्ना ति ।

१८६(३) सामञ्जफलकथा

८. *सामञ्जफलं असङ्खत ति ? आमन्ता ।

10

निब्बान ताणं लेण सरणं परायण^१ अच्चुत अमतं ति ? न
हेवं वत्तब्बे । . पे० ।

R 580

सामञ्जफल असङ्खत, निब्बान असङ्खतं ति ? आमन्ता ।

द्वे असङ्खतानी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०.. ।

द्वे असङ्खतानी ति ? आमन्ता ।

15

द्वे ताणानि पे० अन्तरिका वा ति ? न हेवं वत्तब्बे ।
. पे० ।

९ *सामञ्जफलं असङ्खत ति ? आमन्ता ।

सामञ्ज असङ्खत ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

सामञ्ज सङ्खतं ति ? आमन्ता ।

20

सामञ्जफल सङ्खतं ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० ।

*सोतापत्तिफल असङ्खत ति ? आमन्ता ।

B 420

सोतापत्तिमग्गो असङ्खतो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० . ।

सोतापत्तिमग्गो सङ्खतो ति ? आमन्ता ।

सोतापत्तिफल सङ्खतं ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 25

*सकदागामिफल पे० अनागामिफल पे० अरहत्तफलं

असङ्खत ति ? आमन्ता ।

अरुहत्तमन्वो
अरुहत्तमन्वो सङ्गृह्यो हि ,
अरुहत्तमन्वो सङ्गृह्यो हि ?

R. 581

- ५ वे० अरुहत्तमन्वो सङ्गृह्यो,
पञ्च सङ्गृह्यानी ति ? न हेनं
पञ्च सङ्गृह्यानी ति ?
पञ्च तावानि वे० ..
वे० ।

११०(४) पञ्चमः

- १० पति सङ्गृह्यो ति ?
निम्बानं तावन्नेनं सरणं पण्डितं
वत्तम् । वे० .. ।
पति सङ्गृह्यो, निम्बानं सङ्गृह्यो
हे सङ्गृह्यानी ति ? न हेनं वत्तम् ।
१५ हे सङ्गृह्यानी ति ? अमन्ता ।
हे तावानि ... वे० .. अन्तरिक्षं वा हि ?
.. वे० ।

- ११ बीवरत्न पति सङ्गृह्यो ति ? अमन्ता
निम्बानं वे० अमन्तं ति ? न हेनं वत्तम् ।
२० बीवरत्न पति सङ्गृह्यो निम्बानं सङ्गृह्यो ति ?
ह सङ्गृह्यानी ति ? न हेनं वत्तम् । ... वे० ..
ह सङ्गृह्यानी ति ? अमन्ता ।
ह तावानि वे० अन्तरिक्षं वा हि ? व
वे० ।

R. 582

- २० निम्बानम् वे० निम्बानम् ... वे० ..
अमन्तपरिष्कारम् पति सङ्गृह्यो ति ? अमन्ता ।
निम्बानं वे० अमन्तं वत्तम् ति ? न हेनं
वे० ।

गिलानपच्चयभेसज्जपरिक्खारस्स पत्ति असङ्खता, निब्बानं असङ्खतं ति ? आमन्ता ।

द्वे असङ्खतानी ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे०.. ।

द्वे असङ्खतानी ति ? आमन्ता ।

द्वे ताणानि . पे० . अन्तरिका वा ति ? न हेवं वत्तब्बे* । 5

.. पे० .. ।

*चीवरस्स पत्ति असङ्खता . पे० . पिण्डपातस्स ... पे०...

सेनासनस्स . पे० गिलानपच्चयभेसज्जपरिक्खारस्स पत्ति असङ्खता, निब्बानं असङ्खतं ति ? आमन्ता ।

B 421

पञ्च असङ्खतानी ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे०. । 10

पञ्च असङ्खतानी ति ? आमन्ता ।

पञ्च ताणानि पे० अन्तरिका वा ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

... पे० ।

१२ *पठमस्स ज्ञानस्स पत्ति असङ्खता (एवं सब्बं वित्थारेतब्ब) दुतियस्स ज्ञानस्स ततियस्स ज्ञानस्स . चतुत्थस्स 15

ज्ञानस्स . आकासानञ्चायतनस्स विज्जाणञ्चायतनस्स ..
आकिञ्चञ्जायतनस्स नेवसञ्जानासञ्जायतनस्स सोतापत्ति-
मग्गस्स सोतापत्तिफलस्स सकदागामिमग्गस्स सकदागामि-
फलस्स ... अनागामिमग्गस्स अनागामिफलस्स अरहत्तमग्गस्स .

अरहत्तफलस्स पत्ति असङ्खता ति ? आमन्ता ।

20

निब्बानं पे० अञ्चुत अमत ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

अरहत्तफलस्स पत्ति असङ्खता, निब्बानं असङ्खतं ति ? आमन्ता ।

R 583

द्वे असङ्खतानी ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे०.. ।

द्वे असङ्खतानी ति ? आमन्ता ।

25

द्वे ताणानि पे० अन्तरिका वा ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

पे० ।

*सोतापत्तिमग्गस्स पत्ति असङ्खता सोतापत्तिफलस्स पत्ति

असङ्खता अरहत्तमग्गस्स पत्ति असङ्खता अरहत्तफलस्स पत्ति
असङ्खता निब्बानं असङ्खतं ति ? आमन्ता ।

नव असङ्गतानी ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

नव असङ्गतानी ति ? भामन्ता ।

नव ताणानि पे० अन्तरिका वा ति ? न हेव वत्तव्वे ।

पे० ।

५ १३ 'न वत्तव्व' - पत्ति असङ्गता ति ? भामन्ता ।

पत्ति रूप' वेदना सञ्ज्ञा सङ्खारा विञ्ज्ञाण ति ?

न हेव वत्तव्वे ।

तेन हि पत्ति असङ्गता ति ।

१६.१ (५) तथताकथा

१४ *सव्यधम्मान तथता असङ्गता ति ? भामन्ता ।

१० निम्बान पे० अमत ति ? न हेव वत्तव्वे । प० - ।

सव्यधम्मान तथता असङ्गता, निम्बान असङ्गत ति ? भामन्ता ।

द्वे असङ्गतानी ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

द्वे असङ्गतानी ति ? भामन्ता ।

द्वे ताणानि .. पे० अन्तरिका वा ति ? न हेव वत्तव्वे ।

१५ .. पे० ।

१५ *रूपस्स रूपता ननु रूपता असङ्गता ति ? भामन्ता ।

निम्बान प० अमत ति ? न हेव वत्तव्वे । .. पे० - ।

रूपस्स रूपता, ननु रूपता असङ्गता, निम्बान असङ्गत ति ?

भामन्ता ।

१० द्व असङ्गतानी ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

द्व असङ्गतानी ति ? भामन्ता ।

द्वे ताणानि प० अन्तरिका वा ति ? न हेव वत्तव्वे ।

... पे० ।

येत्ताय यत्तता ननु यत्ता पे० गच्छाम गच्छता,

१५ ननु गच्छता .. पे० - गच्छता गच्छता, ननु गच्छता प० -

विञ्ज्ञाणम् विञ्ज्ञाणम्, ननु विञ्ज्ञाणम् असङ्गता ति ? भामन्ता ।

निब्बान पे० अमत्त ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*रूपस्स रूपता, ननु रूपता पे० विज्जाणस्स विज्जाणता,
ननु विज्जाणता असङ्खता, निब्बान असङ्खत ति ? आमन्ता ।

छ असङ्खतानी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

छ असङ्खतानी ति ? आमन्ता ।

5

छ ताणानि पे० अन्तरिका वा ति ? न हेव वत्तब्बे ।

.. पे० ।

१६ न वत्तब्ब - “सब्बधम्मान तथता असङ्खता” ति ?
आमन्ता ।

सब्बधम्मानं तथता रूपं ... वेदना .. सज्जा . सङ्खारा : 10
विज्जाण ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

R 585

तेन हि सब्बधम्मान तथता असङ्खता ति ।

१६२(६) कुसलकथा

१७ *निब्बानधातु कुसला ति ? आमन्ता ।

सारम्मणा, अत्थि ताय आवट्टना पे० पणिधी ति ? न
हेव वत्तब्बे । पे० . ।

15

ननु अनारम्मणा, नत्थि ताय आवट्टना पे० . पणिधी ति ?
आमन्ता ।

हज्जिच अनारम्मणा, नत्थि ताय आवट्टना पे० पणिधि, B 423
नो च वत रे वत्तब्बे - “निब्बानधातु कुसला” ति ।

१८ *अलोभो कुसलो सारम्मणो, अत्थि तस्स आवट्टना 20
पे० पणिधी ति ? आमन्ता ।

निब्बानधातु कुसला सारम्मणा, अत्थि ताय आवट्टना पे०
पणिधी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अदोसो कुसलो पे० अमोहो कुसलो पे० सद्धा
विरिय सति समाधि पे० पज्जा कुसला सारम्मणा, अत्थि 25
ताय आवट्टना पे० पणिधी ति ? आमन्ता ।

निष्वाणघातु कुसला सारम्मणा, नत्थि ताय भावट्टना ... पे०...
पणिषी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*निष्वाणघातु कुसला अनारम्मणा, नत्थि ताय भावट्टना पे०...
पणिषी ति ? आमन्ता ।

८ अनोभो कुसलो अनारम्मणो, नत्थि तस्स भावट्टना पे०...
पणिषी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

निष्वाणघातु कुसला अनारम्मणा, नत्थि ताय भावट्टना ... पे०...
पणिषी ति ? आमन्ता ।

अदोसो कुसलो पे० अमोहो कुसलो पे० सखा -
१० विरिय .. सति समाधि पे० पञ्जा कुसला अनारम्मणा, नत्थि
ताय भावट्टना पे० पणिषी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

१६ न वत्तब्ब - "निष्वाणघातु कुसला" ति ? आमन्ता ।

ननु निष्वाणघातु अनवज्जा ति ? आमन्ता ।

हृच्च निष्वाणघातु अनवज्जा, तेन वत रे वत्तब्बे - "निष्वाण-
१५ घातु कुसला" ति ।

१६३(७) अञ्चन्तनियामकथा

२० *अत्थि पुणुज्जनस्स अञ्चन्तनियामता ति ? आमन्ता ।
मातुघातको अञ्चन्तनियतो पितुघातको पे० अरहन्त
घातको पे० रुहिवप्पादको पे० सक्खमेदको अञ्चन्तनियतो
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

२१ *अत्थि पुणुज्जनस्स अञ्चन्तनियामता ति ? आमन्ता ।
अञ्चन्तनियतस्स पुग्गलस्स विधिकिञ्छा उप्पज्जेम्या ति ?
आमन्ता ।

हृच्च अञ्चन्तनियतस्स पुग्गलस्स विधिकिञ्छा उप्पज्जेम्या,
नो च वत रे वत्तब्बे - 'अत्थि पुणुज्जनस्स अञ्चन्तनियामता' ति ।

२३ *अञ्चन्तनियतस्स पुग्गलस्स विधिकिञ्छा मुप्पज्जम्या ति ?
आमन्ता ।

पहीना ति ? न हव वत्तब्बे । पे० ।

पहीना ति ? आमन्ता ।

सोतापत्तिमग्गेना ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

सकदागामिमग्गेन पे० अनागामिमग्गेन पे० अरहत्त-
मग्गेना ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

*कतमेन मग्गेना ति ? अकुसलेन मग्गेना ति ।

अकुसलो मग्गो निय्यानिको^१ खयगामी^२ बोधगामी^३ अनासवो 5
.पे० . असङ्खिलेसिको ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

ननु अकुसलो मग्गो अनिय्यानिको पे० .. सङ्खिलेसिको ति ?
आमन्ता ।

हज्जि अकुसलो मग्गो अनिय्यानिको पे० सङ्खिलेमिको,
नो च वत रे वत्तब्बे — “अच्चन्तनियतस्स पुग्गलस्स विचिकिच्छा 10
अकुसलेन मग्गेन पहीना” ति ।

२२ *सस्सतदिट्ठिया नियतस्स पुग्गलस्स उच्छेददिट्ठि
उप्पज्जेय्या ति ? आमन्ता ।

हज्जि सस्सतदिट्ठिया नियतस्स पुग्गलस्स उच्छेददिट्ठि
उप्पज्जेय्य, नो च वत रे वत्तब्बे — “अत्थि पुथुज्जनस्स अच्चन्त- 15
नियामता” ति ।

*सस्सतदिट्ठिया नियतस्स पुग्गलस्स उच्छेददिट्ठि नुप्पज्जेय्या
ति ? आमन्ता ।

पहीना ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

पहीना ति ? आमन्ता ।

20

सोतापत्तिमग्गेना ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

सकदागामिमग्गेन पे० अनागामिमग्गेन पे० अरहत्त-
मग्गेना ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*कतमेन मग्गेना ति ? अकुसलेन मग्गेना ति ।

अकुसलो मग्गो पे० नो च वत रे वत्तब्बे — “सस्सतदिट्ठिया 25 R 588
नियतस्स पुग्गलस्स उच्छेददिट्ठि अकुसलेन मग्गेन पहीना” ति ।

२३ *उच्छेददिट्ठिया नियतस्स पुग्गलस्स सस्सतदिट्ठि
उप्पज्जेय्या ति ? आमन्ता ।

हज्जि उच्छेददिट्ठिया नियतस्स पुग्गलस्स सस्सतदिट्ठि

१ नीयानिको — रो०, एवमुपरि पि । २ बोधगामी अपचयगामी — स्या० ।

उप्यज्जेय्य, नो च वत्त रे वत्तब्बे — “अस्मिन्”
नियामता” ति ।

*उज्जेवदिट्ठिया मियत्तस्स पुग्गसस्स
ति ? भामन्ता ।

5 पहीना ति ? न हेवं वत्तब्बे । .. पे०... ।

पहीना ति ? भामन्ता ।

सोत्तापत्तिमम्भेना ति ? न हेवं वत्तब्बे । ... पे०... ।

सकवायामिमम्भेन पे० अनावायामिमम्भेन ... पे०... ।

मग्गना ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

10 *कत्तमेन मम्भेना ति ? अकुसलेन मम्भेना ति ।

अकुसलो मम्भो पे० नो च वत्त रे वत्तब्बे —

नियत्तस्स पुग्गसस्स सस्सत्तदिट्ठि अकुसलेन मम्भेन पहीना” ति

२४ ति वत्तब्ब — “अस्मिन् पुग्गसस्स

ति ? भामन्ता ।

15 तनु वुत्त भगवता — “इध, भिक्खवे एकज्जो पुग्गसो उज्जेवत्ति
होति एकन्तकाळकेहि अकुसलेहि मम्भेहि, सो सकिं निमुज्जो
व होत्ती” ति । अत्थेव सुतन्तो ति ? भामन्ता ।

तेन हि पुग्गसस्स अज्जन्तनियामता ति ।

20 २५ *वुत्त भगवता — “इध भिक्खवे एकज्जो पुग्गसो उज्जेवत्ति
गतो होति एकन्तकाळकेहि अकुसलेहि मम्भेहि, सो सकिं निमुज्जो
निमुज्जो व होत्ती ति कत्वा तेन च कारणेन अस्मिन् पुग्गसस्स
अज्जन्तनियामता ति ? भामन्ता ।

वुत्त भगवता — “इध भिक्खवे एकज्जो पुग्गसो उज्जेवत्ति
निमुज्जती” ति । अत्थेव सुतन्तो ति ? भामन्ता ।

25 मम्भकाल उज्जेवत्ति निमुज्जती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।
पे० .. ।

*वुत्त भगवता — इध भिक्खवे एकज्जो पुग्गसो उज्जेवत्ति
होति एकन्तकाळकेहि अकुसलेहि मम्भेहि मा सकिं
व होत्ती ति — कत्वा तेन च कारणेन अस्मिन्

२६ ति ? भामन्ता

वृत्तं भगवता - “इध, भिक्खवे, एकच्चो पुग्गलो उम्मुज्जित्वा ठितो होति, उम्मुज्जित्वा विपस्सति विलोकेति, उम्मुज्जित्वा पतरति, उम्मुज्जित्वा पतिगाधप्पत्तो होती” ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

सब्बकालं उम्मुज्जित्वा पतिगाधप्पत्तो होती ति ? न हेवं 5 वत्तब्बे । ... पे०... ।

१६४(न) इन्द्रियकथा

२६. *नत्थि लोकिय सद्धिन्द्रिय ति ? आमन्ता ।

नत्थि लोकिया सद्धा ति ? न हेव वत्तब्बे । ... पे०... ।

नत्थि लोकिय विरियिन्द्रियं पे० . सतिन्द्रिय ... पे०..

समाधिन्द्रियं . पे० पज्जिन्द्रिय ति ? आमन्ता ।

नत्थि लोकिया पज्जा ति ? न हेव वत्तब्बे । ... पे०. ।

*अत्थि लोकिया सद्धा ति ? आमन्ता ।

अत्थि लोकिय सद्धिन्द्रिय ति ? न हेवं वत्तब्बे । ... पे०. ।

अत्थि लोकियं विरिय पे० सति पे० . समाधि . पे०

पज्जा ति ? आमन्ता ।

अत्थि लोकिय पज्जिन्द्रिय ति ? न हेव वत्तब्बे । . पे० ।

*अत्थि लोकियो मनो, अत्थि लोकिय मनिन्द्रिय ति ? आमन्ता ।

अत्थि लोकिया सद्धा, अत्थि लोकियं सद्धिन्द्रियं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

अत्थि लोकियो मनो, अत्थि लोकिय मनिन्द्रिय ति ? आमन्ता ।

अत्थि लोकिया पज्जा, अत्थि लोकिय पज्जिन्द्रियं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे०. ।

*अत्थि लोकिय सोमनस्सं, अत्थि लोकिय सोमनस्सिन्द्रिय पे०

अत्थि लोकिय जीवित, अत्थि लोकियं जीवितिन्द्रिय ति ? आमन्ता ।

अत्थि लोकिया सद्धा, अत्थि लोकिय सद्धिन्द्रिय ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे०. ।

अत्थि लोकिय जीवित, अत्थि लोकिय जीवितिन्द्रिय ति ? आमन्ता ।

B 426

10 R. 590

15

20

25

अत्वि लोकिया पठ्णा, अत्वि
हेव वत्तब्बे । पे० ।

२७ *अत्वि लोकिया सद्धा, नत्वि
आमन्ता ।

५ अत्वि लोकियो मनो, नत्वि लोकियं
वत्तब्बे । पे० ।

अत्वि लोकिया पठ्णा, नत्वि लोकियं
आमन्ता ।

१० अत्वि लोकियो मनो, नत्वि लोकियं नत्वि
वत्तब्बे । पे० ।

*अत्वि लोकिया सद्धा, नत्वि लोकियं
आमन्ता ।

अत्वि लोकिय सोमनस्सं, नत्वि लो
अत्वि लोकिय जीवित्तं, नत्वि लोकिय जीवित्तिम्वि
१५ वत्तब्बे । पे० ।

अत्वि लोकिया पठ्णा, नत्वि लोकियं
आमन्ता ।

अत्वि लोकियो मनो नत्वि लोकियं नत्वि
अत्वि लोकिय जीवित्तं नत्वि लोकिय जीवित्तिम्वि
२० वत्तब्बे । पे० ।

२८ *अत्वि लोकुत्तरा सद्धा, अत्वि लोकुत्तरं सद्धि
आमन्ता ।

अत्वि लोकिया सद्धा अत्वि लोकिय सद्धि
वत्तब्बे । पे० .. ।

२९ अत्वि लोकुत्तर विरिय पे० अत्वि लोकुत्तर
अत्वि लोकुत्तरं पठ्णम्वि
३० वत्तब्बे । पे० ।

अत्वि लोकिया पठ्णा अत्वि लोकियं पठ्णम्वि
न हेव वत्तब्बे । पे० ।

अत्वि लोकिया सद्धा,

अत्थि लोकुत्तरा सद्धा, नत्थि लोकुत्तरं सद्धिन्द्रियं ति ? न
हेवं वत्तब्बे । पे० ।

अत्थि लोकियं विरियं . पे० . . अत्थि लोकिया पञ्ञा, नत्थि
लोकियं पञ्ञिन्द्रियं ति ? आमन्ता ।

अत्थि लोकुत्तरा पञ्ञा, नत्थि लोकुत्तर पञ्ञिन्द्रिय ति ? 5
न हेवं वत्तब्बे । . पे० . ।

२६ *नत्थि लोकियानि पञ्ञिन्द्रियानी ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता — “अद्दसं खो अहं, भिक्खवे, बुद्धचक्खुना
लोकं वोलोकेन्तो सत्ते अप्परजक्खे महारजक्खे, तिक्खिन्द्रिये मुदिन्द्रिये,
स्वाकारे^१ द्वाकारे, सुविञ्ञापये दुविञ्ञापये^२, अप्पेक्कच्चे परलोकवज्ज- 10 R 592
भयदस्साविनो विहरन्ते” ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि अत्थि लोकियानि पञ्ञिन्द्रियानी ति ।

एकूनवीसत्तिमो वग्गो ।

तत्सुद्धानं

अतीते किलेसे जहति अनागते किलेसे जहति पच्चुप्पन्ने
किलेसे जहति, सुञ्ञता सङ्खारक्खन्धपरियापन्ना, सामञ्ञफल असङ्खत, 15
पत्ति असङ्खता, सब्बधम्मान तथता असङ्खता, निब्बानधातु कुसला,
अत्थि पुथुज्जनस्स अच्चन्तनियामता, नत्थि लोकियानि पञ्ञिन्द्रियानी
ति ।

२०. वीसतिम्बे

१६५(१) अस्तञ्चिञ्च

R. 528

१ *अस्तञ्चिञ्च मातर जीविता

ति ? भ्रामन्ता ।

R. 428

अस्तञ्चिञ्च पात्र हन्त्वा

वत्तम्बे । पे० ।

४ अस्तञ्चिञ्च म्मातरं जीविता बोरोपेत्वा
भ्रामन्ता ।

अस्तञ्चिञ्च अदिष्ट आविमित्वा ..

मुसावासी होती ति ? न हेव वत्तम्बे । .. पे०... +

*अस्तञ्चिञ्च पात्र हन्त्वा पात्रातिपाती च

10 अस्तञ्चिञ्च मातर जीविता बोरोपेत्वा
ति ? न हेव वत्तम्बे । पे० ।

अस्तञ्चिञ्च अदिष्ट आविमित्वा ... पे०...

मुसावासी न होती ति ? भ्रामन्ता ।

अस्तञ्चिञ्च मातर जीविता बोरोपेत्वा

15 ति ? न हेव वत्तम्बे । पे० ।

२ *अस्तञ्चिञ्च मातर जीविता बोरोपे

होती ति ? भ्रामन्ता ।

'अस्तञ्चिञ्च मातरं जीविता बोरोपेत्वा भ्रामन्तारिणी

ति - अत्थेव सुतन्तो ति ? नत्थि ।

20 'अस्तञ्चिञ्च मातर जीविता बोरोपेत्वा भ्रामन्तारिणी
ति - अत्थेव सुतन्तो ति ? भ्रामन्ता ।

हञ्चि 'अस्तञ्चिञ्च मातर जीविता बोरोपेत्वा

होती' ति - अत्थेव सुतन्तो नो च वत्तं दे वत्तम्बे -

मातर जीविता बोरोपेत्वा भ्रामन्तारिणी होती' ति ।

25 १ न वत्तम्बं - 'वातुवत्तको भ्रामन्तारिणी' ति ?

ननु माता जीविता वीरोपिता ति ? आमन्ता ।

हञ्चि माता जीविता वीरोपिता, तेन वत रे वत्तब्बे — “मातु-
घातको आनन्तरिको” ति ।

न वत्तब्बं — “पितुघातको आनन्तरिको” ति ? आमन्ता ।

R. 594

ननु पिता जीविता वीरोपितो ति ? आमन्ता ।

5

हञ्चि पिता जीविता वीरोपितो, तेन वत रे वत्तब्बे — “पितु-
घातको आनन्तरिको” ति ।

न वत्तब्बं — “अरहन्तघातको आनन्तरिको” ति ? आमन्ता ।

ननु अरहा जीविता वीरोपितो ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अरहा जीविता वीरोपितो, तेन वत रे वत्तब्बे — 10

“अरहन्तघातको आनन्तरिको” ति ।

न वत्तब्बं — “रुहिसप्पादको आनन्तरिको” ति ? आमन्ता ।

ननु तथागतस्स लोहितं उप्पादितं ति ? आमन्ता ।

हञ्चि तथागतस्स लोहित उप्पादितं, तेन वत रे वत्तब्बे —

“रुहिसप्पादको आनन्तरिको” ति ।

15

४ *सङ्खभेदको आनन्तरिको ति ? आमन्ता ।

B 429

सब्बे सङ्खभेदका आनन्तरिका ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

सब्बे सङ्खभेदका आनन्तरिका ति ? आमन्ता ।

धम्मसञ्जी सङ्खभेदको आनन्तरिको ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

.. पे० ।

20

५ *धम्मसञ्जी सङ्खभेदको आनन्तरिको ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता — “अत्थुपालि, सङ्खभेदको आपायिको
नेरयिको कप्पट्ठो अतेकिच्छो, अत्थुपालि, सङ्खभेदको न आपायिको
न नेरयिको न कप्पट्ठो न अतेकिच्छो” ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ?
आमन्ता ।

25

तेन हि न वत्तब्बं — “धम्मसञ्जी सङ्खभेदको आनन्तरिको”
ति ।

६ न वत्तब्बं — “धम्मसञ्जी सङ्खभेदको आनन्तरिको”
ति ? आमन्ता ।

R 595

ननु युत समकता —

“आपाविको नेरविही,

बम्भारतो प्रबम्भारि,

सङ्ग समर्ण सेरान, कर्ण

८ अत्वेव सुतन्तो हि ? अत्रकण्ठ

तेन हि सङ्गमेवको धानन्तरिकी

१२६(१) अत्रकण्ठ

७ *नत्वि पुबुज्जनस्स आचं ति ?

नत्वि पुबुज्जनस्स पञ्जा पञ्चानना

विचयो सत्सक्खजा उपसक्खजा पञ्चुपसक्खजा

१० वे० ।

ननु अत्वि पुबुज्जनस्स पञ्जा पञ्चानना
पञ्चुपसक्खजा ति ? आमन्ता ।

हत्वि अत्वि पुबुज्जनस्स पञ्जा

पञ्चुपसक्खजा, नो च वत रे वत्तब्बे — “नत्वि

B. 456 15 = *नत्वि पुबुज्जनस्स आचं ति ? अत्रकण्ठ

पुबुज्जनो पठमं ज्ञानं समापज्जेय्या ति ? अत्र

हत्वि पुबुज्जनो पठमं ज्ञानं समापज्जेय्य,

वत्तब्बे — ‘नत्वि पुबुज्जनस्स आचं’ ति ।

*पुबुज्जनो वुत्तिप ज्ञानं वे० तत्तिव ज्ञानं ।

20 ज्ञानं वे० आकासानञ्चावतर्णं समापज्जेय्य,

आकिञ्चलञ्चायतनं नेवसञ्जानासञ्जावतर्णं समापज्जेय्य,

B. 506 ज्ञानं वहेय्य वे० चीवरं वहेय्य पिण्डपातं वहीय्य,

विमानपञ्चयमेमग्गपरिक्कारं वहेय्या ति ? अत्रकण्ठ ।

हत्वि पुबुज्जनो विमानपञ्चयमेमग्गपरिक्कारं

25 च वत रे वत्तब्बे — नत्वि पुबुज्जनस्स आचं’ ति ।

१ अत्वि पुबुज्जनस्स आचं ति ? अत्रकण्ठ ।

पुथुज्जनो तेन आणेन दुक्खं परिजानाति, समुदयं पजहति,
निरोधं सञ्चिकरोति, मग्ग भावेती ति ? न हेवं वत्तब्बे । .. पे०... ।

१६७(३) निरयपालकथा

१०. *नत्थि निरयेसु निरयपाला ति ? आमन्ता ।

नत्थि निरयेसु कम्मकारणा ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे०... ।

अत्थि निरयेसु कम्मकारणा ति ? आमन्ता ।

5

अत्थि निरयेसु निरयपाला ति ? न हेवं वत्तब्बे । .. पे० . ।

*अत्थि मनुस्सेसु कम्मकारणा, अत्थि च कारणिका ति ? आमन्ता ।

अत्थि निरयेसु कम्मकारणा, अत्थि च कारणिका ति ? न
हेवं वत्तब्बे । . पे० .. ।

अत्थि निरयेसु कम्मकारणा, नत्थि च कारणिका ति ? आमन्ता । 10

अत्थि मनुस्सेसु कम्मकारणा, नत्थि च कारणिका ति ? न
हेवं वत्तब्बे । . पे० ।

११ अत्थि निरयेसु निरयपाला ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता —

“न वेस्सभू नो पि च पेत्तिराजा,

सोमो यमो वेस्सवणो च राजा ।

सकानि कम्मनि हनन्ति तत्थ,

इतो पणुन्न^१ परलोकपत्तं” ति ॥

15 B. 431,
R 597

अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि नत्थि निरयेसु निरयपाला ति ।

20

१२ *नत्थि निरयेसु निरयपाला ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता — “तमेनं, भिक्खवे, निरयपाला पञ्चविध-

बन्धन नाम कारण कारेन्ति — तत्तं अयोखीलं^२ हत्थे गमेन्ति, तत्तं अयोखीलं

दुतिये हत्थे गमेन्ति, तत्तं अयोखीलं पादे गमेन्ति, तत्तं अयोखीलं दुतिये

पादे गमेन्ति, तत्तं अयोखीलं मज्जेउरस्मि गमेन्ति, सो तत्थ दुक्खा 25

तिब्बा कटुका वेदना वेदेति, न च ताव कालं करोति याव न तं

पापकम्म व्यन्तीहोती^३” ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

१ पणुन्न — सी०, पणुण्ण — स्या० । २ अयोखिल — स्या० । ३. व्यन्तिहोती — रो० ।

तेन हि धर्म्मि

‘नस्ति निर्येष्टु निरयत्तवत्तं

ननु दुत्तं वनकत्तं — “उत्तेवं,

कुठारीहि’ तच्छब्धि ... वे०... उत्तेवं,

१ धवोच्चरं उत्तेवं कवीहि तच्छब्धि ...

एवे बोधेत्ता कविताय वनकित्त

पि वन्याकारेणित्ति पि ... वे०... उत्तेवं,

B. 308

धम्माराणम्भत्तं कविता

पि .. वे० उत्तेवं, निरयत्तवे, निरयत्तवत्त

१० तत्ताय बोधुम्भिका वनिकपत्ति कविताय

भूताय । सो तत्त वेनुहेत्तं वन्यति, सो तत्त

पि उदं वन्यति, कवि पि कवी वन्यति, कवि

तत्त दुक्ता तिक्ता ककुत्ता वेत्ता वेत्तति, न

B. 422

न तं पापकम्प्य कन्तीहीति । उत्तेवं, निरयत्तवे,

१५ वनिकपत्ति । सो सो वन, निरयत्तवे, ककुत्तवत्तं —

“ककुत्तवत्तो ककुत्तारो, विवत्तो ककुत्त

धवोत्तकारपरिकत्तो, वनक

“तत्त कवोक्ता भूति, वनिक उत्तेवं ककुत्त

वनकत्ता वीकनत्तं, कविता तिक्ता कवत्त

२०

धत्तेव सुत्तवी ति ? भूयत्ता ।

तेन हि धर्म्मि निर्येष्टु निरयत्तायां ति ॥

१३८(४) तिरच्छानकत्ता

१३ ‘धर्म्मि वेवेष्टु तिरच्छानकत्ता ति ? धम्म

धर्म्मि तिरच्छानकत्तेष्टु वेत्ता ति ? न हेवं कत्तवत्तो

१ धर्म्मि वेवेष्टु तिरच्छानकत्ता ति ? धम्मत्तं ।

‘वेत्तवत्तो तिरच्छानकत्तो ति ? न हेवं कत्तवत्तो

ति ? कत्तवत्तो ॥

अत्थि तत्थ कीटा पटङ्गा मकसा मक्खिका अही विच्छिका
सतपदी गण्डुप्पादा^१ ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे०. . ।

१४. नत्थि देवेषु तिरच्छानगता ति ? आमन्ता ।

ननु अत्थि तत्थ एरावणो नाम हत्थिनागो सहस्सयुत्तं^२ दिब्बं
यानं ति ? आमन्ता ।

हज्जि अत्थि तत्थ एरावणो नाम हत्थिनागो सहस्सयुत्तं
दिब्बं यान, तेन वत रे वत्तब्बे — “अत्थि देवेषु तिरच्छानगता” ति ।

१५ *अत्थि देवेषु तिरच्छानगता ति ? आमन्ता ।

अत्थि तत्थ हत्थिबन्धा अस्सबन्धा यावसिका कारणिका
भत्तकारका ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

तेन हि नत्थि देवेषु तिरच्छानगता ति ।

१६६(५) मगकथा

१६. *पञ्चङ्गिको मगो ति ? आमन्ता ।

ननु अट्ठङ्गिको मगो वुत्तो भगवता, सेय्यथीदं — सम्मादिट्ठि
.. पे० . सम्मासमाधी ति ? आमन्ता ।

हज्जि अट्ठङ्गिको मगो वुत्तो भगवता, सेय्यथीदं — सम्मादिट्ठि
. पे० . सम्मासमाधि, नो च वत रे वत्तब्बे — “पञ्चङ्गिको
मगो” ति ।

*पञ्चङ्गिको मगो ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता —

“मगानं अट्ठङ्गिको सेट्ठो, सच्चानं चतुरो पदा ।

विरागो सेट्ठो धम्मनं, द्विपदानं^३ च चक्खुमा” ति ।

अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि अट्ठङ्गिको मगो ति ।

१७ *सम्मावाचा मगङ्ग, सा च न मगो ति ? आमन्ता ।

सम्मादिट्ठि मगङ्ग, सा च न मगो ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

सम्मावाचा मगङ्ग, सा च न मगो ति ? आमन्ता ।

तेन हि भ्रष्टि निरयेषु

*भ्रष्टि निरयेषु निरयपाना ति

ननु कुत नयकता - "तमेन,

कुठारीहि' सञ्जति .. पे०... तमेन,

१ प्रबोक्षिरं तमेत्वा कम्पीहि सञ्जति ... पे०...

रथे बोधेत्वा आदिताव पञ्चमिका

पि पञ्चासारेति पि .. पे०... तमेन,

R. 398

अङ्गारपञ्चतं आदितं सञ्जति

पि पे० तमेन, भिक्खवे, निरयपाना

३० तताय लोहकुम्भिका पक्खिपन्ति आदिताव

भूताय । सो तत्थ पेनुहेहं पञ्चति, सो

पि उह्व नञ्जति सकिं पि प्रबो नञ्जति, सकिं

तत्थ पुक्खा तिप्पा कटुक्ख वेदना वेदयति, न च

R. 432

न त पापकम्म ध्वन्तीहोति । तमेन, भिक्खवे,

१५ पक्खिपन्ति ! सो सो पन, भिक्खवे, महाभिरत्थी - ३१५

"चतुक्कण्ठो चतुद्धारो, विवत्तो चत्तत्तो

प्रबोपाक्कारपरियन्तो, धम्मका

"तत्थ प्रयोमवा भूमि, चमिता ठेक्का कुत्तं ३२

समन्ता योजनत्तं परिप्पा तिप्पति सञ्जति" ।

२० प्रत्थेव सुत्तन्तो ति ? भ्रामन्ता ।

तेन हि भ्रष्टि निरयेषु निरयपाना ति ।

१६८(४) तिरञ्जानकञ्च

१३ "भ्रष्टि बेबेसु तिरञ्जानगता ति ? भ्रामन्ता

भ्रष्टि तिरञ्जानगतेसु बेबा ति ? न हेवं वत्तन्ते ।

R. 460

भ्रष्टि बेबेसु तिरञ्जानगता ति ? भ्रामन्ता ।

२५ बेबलोको तिरञ्जानयोगी ति ? न हेवं वत्तन्ते ।

भ्रष्टि बेबेसु तिरञ्जानगता ति ? भ्रामन्ता ।

अत्थि तत्थ कीटा पटङ्गा मकसा मक्खिका अही विच्छिका
सतपदी गण्डुप्पादा^१ ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० .. ।

१४. नत्थि देवेषु तिरच्छानगता ति ? आमन्ता ।

ननु अत्थि तत्थ एरावणो नाम हत्थिनागो सहस्सयुत्तं^२ दिव्वं
यानं ति ? आमन्ता ।

हच्चि अत्थि तत्थ एरावणो नाम हत्थिनागो सहस्सयुत्तं
दिव्वं यान, तेन वत रे वत्तब्बे — “अत्थि देवेषु तिरच्छानगता” ति ।

१५. *अत्थि देवेषु तिरच्छानगता ति ? आमन्ता ।

अत्थि तत्थ हत्थिवन्धा अस्सवन्धा यावसिका कारणिका
भत्तकारका ति ? न हेव वत्तब्बे ।

तेन हि नत्थि देवेषु तिरच्छानगता ति ।

१६६(५) मगकथा

१६. *पञ्चङ्गिको मग्गो ति ? आमन्ता ।

ननु अट्ठङ्गिको मग्गो वुत्तो भगवता, सेय्यथीदं — सम्मादिट्ठि
.. पे० . सम्मासमाधी ति ? आमन्ता ।

हच्चि अट्ठङ्गिको मग्गो वुत्तो भगवता, सेय्यथीदं — सम्मादिट्ठि
.. पे० . सम्मासमाधि, नो च वत रे वत्तब्बे — “पञ्चङ्गिको
मग्गो” ति ।

*पञ्चङ्गिको मग्गो ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता —

“मग्गानं अट्ठङ्गिको सेट्ठो, सच्चानं चतुरो पदा ।

विरागो सेट्ठो धम्मान, द्विपदान^३ च चक्खुमा” ति ।

अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि अट्ठङ्गिको मग्गो ति ।

१७ *सम्मावाचा मग्गङ्ग, सा च न मग्गो ति ? आमन्ता ।

सम्मादिट्ठि मग्गङ्ग, सा च न मग्गो ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

सम्मावाचा मग्गङ्ग, सा च न मग्गो ति ? आमन्ता ।

सम्मासङ्कुप्पो ... वे०...

वे० सम्मासमाधि मज्झङ्गं, सी ५

वे० ।

*सम्माकम्मन्तो ... वे०...

५ मन्वो ति ? आनन्त ।

सम्माधिदि ... वे०... सम्मासमाधि

ति ? न हेवं वत्तम्बे । ... वे०... ।

*सम्माधिदि मज्झङ्गं, छा ५ मन्वो ति ?

सम्मावाचा मज्झङ्गं, छा ५ मन्वो ति ?

१० सम्माधिदि मज्झङ्गं, छा ५ मन्वो ति ?

सम्माकम्मन्तो ... वे०...

ति ? न हेवं वत्तम्बे । ... वे०... ।

*सम्मासङ्कुप्पो ... वे०... सम्मासमाधि

... वे० सम्मासमाधि मज्झङ्गं, सी ५ मन्वो ति ?

१५ सम्मावाचा वे०... सम्माकम्मन्तो ... वे०...

मज्झङ्गं, सी ५ मन्वो ति ? न हेवं वत्तम्बे । ...

१८ परिपो कटुज्झिको मन्वो ति ? आनन्त ।

ननु वृत्तं वक्तव्यं — “कुप्पेव सी कम्म

आजीवो सुपरिपुटो होति, दण्डवत्तत्वं कर्त्तव्यं

२० माकनापरिपूरि मज्झङ्गी” ति । अत्रेव कुप्पको ति ?

तेन हि पञ्चज्झिको मन्वो ति ।

१९ *पञ्चज्झिको मन्वो ति ? आनन्त ।

ननु वृत्तं वक्तव्यं — “वर्त्तिव सी, कुप्प,

कटुज्झिको मन्वो न उपलब्धति कम्मो वि तस्य

२५ वि तस्य कम्मो न उपलब्धति तत्तिवो वि तस्य कम्मो

कटुप्पो वि तस्य कम्मो न उपलब्धति । वर्त्तिव सी, कुप्प,

परिपो कटुज्झिको मन्वो उपलब्धति कम्मो वि

वि ... वे०... तत्तिवो वि वे० कटुप्पो वि तस्य

वर्त्तिव सी कुप्प, पञ्चज्झिको कर्त्तव्यो

३० अत्रेव, कुप्प, कम्मो एव कुप्पिको कम्मो,

समणो । सुज्जा परप्पवादा समणेभि^१ अज्जेही" ति ! अत्थेव सुत्तन्तो
ति ? आमन्ता ।

तेन हि अट्ठङ्गिको मग्गो ति ।

२००(६) जाणकथा

२०. *द्वादसवत्थुक जाणं लोकुत्तरं ति ? आमन्ता ।

R. 602

द्वादस लोकुत्तरजाणानी ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० । 5

द्वादस लोकुत्तरजाणानी ति ? आमन्ता ।

द्वादस सोत्तापत्तिमग्गा ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे०... ।

द्वादस सोत्तापत्तिमग्गा ति ? आमन्ता ।

द्वादस सोत्तापत्तिफलानी ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे०... ।

द्वादस सकदागामिमग्गा पे० . अनागामिमग्गा .. पे० .. 10

अरहत्तमग्गा ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० ।

द्वादस अरहत्तमग्गा ति ? आमन्ता ।

द्वादस अरहत्तफलानी ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे०. ।

२१ न वत्तब्ब - "द्वादसवत्थुक जाणं लोकुत्तरं" ति ?

आमन्ता ।

15

ननु वुत्त भगवता - "इदं दुक्ख अरियसच्च" ति मे, भिक्खवे,
पुब्बे अननुस्सुतेसु धम्मेषु चक्खु उदपादि, जाणं उदपादि,
पज्जा उदपादि, विज्जा उदपादि, आलोको उदपादि । 'तं खो पनिदं
दुक्खं अरियसच्चं परिज्जेय्य' ति मे, भिक्खवे . पे० परिज्जातं ति
मे, भिक्खवे पे० 'इदं दुक्खसमुदय^२ अरियसच्च' ति मे, भिक्खवे 20
. पे० .. 'तं खो पनिदं दुक्खसमुदय अरियसच्च पहातब्ब' ति मे, भिक्खवे
.. पे० पहीन ति मे, भिक्खवे पे० 'इदं दुक्खनिरोध^३ अरियसच्च'
ति मे, भिक्खवे पे० 'तं खो पनिदं दुक्खनिरोधं अरियसच्चं
सच्छिकातब्ब' ति मे, भिक्खवे पे० सच्छिकत ति मे, भिक्खवे
. पे० 'इदं दुक्खनिरोधगामिनी पटिपदा अरियसच्च' ति मे, 25
भिक्खवे पे० 'तं खो पनिदं दुक्खनिरोधगामिनी पटिपदा अरिय-

B. 435

१ समणेहि - रो० । २ दुक्खसमुदयो - स्या०, रो० । ३ दुक्खनिरोधो -
स्या०, रो० ।

सञ्च माषेतच्च' ति ये, दिक्कवे ...

पुष्पे अननुस्सुतेसु बम्भेसु चण्डं उवपासी' ति ! अत्थेव सुत्तन्तो ति ?

तेन हि द्वापसवत्तुक्कं आचं सोकुत्तरं ति ।

तत्तुत्तलं

8 मातुपातको भानन्तरिको पितुपातको

पातको भानन्तरिको इहिस्पावको भानन्तरिको

भानन्तरिको, नत्थि पुष्पमस्स आचं, नत्थि विरेके

अत्थि देवेषु तिरच्छानगता, पञ्चज्झिको मज्झो, इति सोकुत्तरं ति ।

तत्तुत्तलं

10

निमाहो, पुञ्जसञ्चयो, अट्ठासि, असीतेन च मातुपातको

२१. एकवीसतिमो वग्गो

२०१(१) सासनकथा

१. *सासन नवं^१ कतं^२ ति ? आमन्ता ।

B 436,
R 604

सतिपट्टाना नव कता ति ? न हेव वत्तब्बे । ... पे०... ।

सासन नवं कतं ति ? आमन्ता ।

सम्मप्पधाना पे० इद्धिपादा पे० इन्द्रिया . पे०

बला ... पे० वोज्झङ्गा नव कता ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० । 5

पुब्बे अकुसलं पच्छा कुसलं कतं ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

पुब्बे सासवं पे०. संयोजनियं^३ गन्थनियं ओघनियं योगनियं

नीवरणिय परामट्ट उपादानिय पे० सङ्खिलेसिक^४ पच्छा असङ्खि-
लेसिकं^५ कतं ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

*अत्थि कोचि तथागतस्स सासन नव करोती ति ? आमन्ता । 10

अत्थि कोचि सतिपट्टाने नव करोती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

... पे०... ।

अत्थि कोचि सम्मप्पधाने पे० . इद्धिपादे . पे०.. इन्द्रिये

... पे० बले पे० वोज्झङ्गे नवं करोती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

... पे० ।

15

अत्थि कोचि पुब्बे अकुसल पच्छा कुसलं करोती ति ? न हेवं
वत्तब्बे । पे० ।

अत्थि कोचि पुब्बे सासवं पे० सङ्खिलेसिक पच्छा
असङ्खिलेसिक करोती ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*लब्भा तथागतस्स सासन पुन नव कातु ति ? आमन्ता । 20

लब्भा सतिपट्टाना पुन नव कातु ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

लब्भा सम्मप्पधाना पे० इद्धिपादा पे० इन्द्रिया

पे० बला पे० वोज्झङ्गा पुन नव कातु ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० ।

R 605

१-१ नवकत - रो०, एवमुपरि पि । २ सञ्चोजनिय - सी०, स्या०, रो० ।

३ सङ्खिलेसिय - म० । ४ असङ्खिलेसिय - म० ।

सम्मा पुष्पे प्रकुसुमं पञ्च कुसुमं

वे०.. ।

सम्मा पुष्पे सज्जं वे०..

कातु ति ? न हेव वतब्धे । वे० ।

२०२(२) अथर्ववेद

२ पुष्पज्जनो तेवातुकेहि कम्मेहि

पुष्पज्जनो तेवातुकेहि फस्सेहि .. वे०..

B. 457

.. सज्जाहि चेतनाहि .. चित्तेहि .. सज्जाहि ..

सतीहि समाधीहि वे० ..

न हेव वतब्धे । वे० ।

१० पुष्पज्जनो तेवातुकेहि कम्मेहि' अथर्ववेदो ति ?

"मस्मि ज्ञाने पुष्पज्जनो श्रीवरं वेति, तस्मि ज्ञाने

उपसम्पज्ज विहरति वे० आकाशान्जनाकर्तृ

ति ? न हेव वतब्धे । वे० .. ।

मस्मि ज्ञाने पुष्पज्जनो पिण्डपातं वेति ... वे०..

१५ .. वे०.. गिसानपञ्चयमेसज्जपरिक्कारं वेति, तस्मि ज्ञाने

उपसम्पज्ज विहरति नेवसज्जानासज्जानाकर्तृ उपसम्पज्ज विहरति

ति ? न हेव वतब्धे । वे० .. ।

३ न वतब्ध — "पुष्पज्जनो तेवातुकेहि कम्मेहि' अथर्ववेदो

ति ? आमस्ता ।

२० पुष्पज्जनस्त रूपवातुप्रपञ्चवातुप्र कम्पं परिक्कारं वेति

न हेव वतब्धे ।

तेन हि पुष्पज्जनो तेवातुकेहि कम्मेहि अथर्ववेदो ति । ... वे०..

२०३(१) अथर्ववेद

B. 458

४ अस्मि किञ्च तदोक्तं अथर्ववेदो अथर्ववेदो ति ?

आमस्ता ।

अत्थि किञ्चि सक्कायदिट्ठि अप्पहाय पे० विचिकिच्छं
 अप्पहाय पे० सीलव्वतपरामासं अप्पहाय रागं अप्पहाय दोसं
 अप्पहाय मोह अप्पहाय अनोत्तप्प अप्पहाय अरहत्तप्पत्ती ति ?
 न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*अत्थि किञ्चि सयोजन अप्पहाय अरहत्तप्पत्ती ति ? आमन्ता । 5

अरहा सरागो सदोसो समोहो समानो समक्खो सपळासो
 सउपायासो सकिलेसो ति ? न हेवं वत्तब्बे । .. पे० . ।

ननु अरहा निरागो^१ निदोसो निम्मोहो निम्मानो निम्मक्खो
 निप्पळासो निरुपायासो निक्किलेसो ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अरहा निरागो पे० निक्किलेसो, नो च वत रे 10
 वत्तब्बे - “अत्थि किञ्चि सयोजन अप्पहाय अरहत्तप्पत्ती” ति ।

५ न वत्तब्ब - “अत्थि^२ किञ्चि^२ संयोजन अप्पहाय
 अरहत्तप्पत्ती” ति ? आमन्ता ।

B 438

अरहा सब्बं बुद्धविसयं जानाती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

तेन हि अत्थि किञ्चि सयोजनं अप्पहाय अरहत्तप्पत्ती ति । 15

२०४(४) इद्विकथा

६ *अत्थि अधिप्पायइद्वि बुद्धानं वा सावकानं वा ति ?
 आमन्ता ।

“निच्चपण्णा रुक्खा होन्तू” ति - अत्थि अधिप्पायइद्वि
 बुद्धान वा सावकान वा ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

R 607

निच्चपुप्फा रुक्खा होन्तु पे० निच्चफलिका रुक्खा होन्तु 20
 निच्च जुण्ह होतु निच्च खेम होतु निच्च सुभिव्व होतु “निच्च
 सुवत्थि^३ होतू” ति - अत्थि अधिप्पायइद्वि बुद्धान वा सावकान वा ति ?
 न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*अत्थि अधिप्पायइद्वि बुद्धान वा सावकान वा ति ? आमन्ता ।

“उप्पन्नो फस्सो मा निरुज्झी” ति - अत्थि अधिप्पायइद्वि 25
 बुद्धान वा सावकान वा ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

*उप्यथा वेदना .. पे० .. सञ्ज्या

विरिय सति समाधि .. पे० .. सञ्ज्या

अधिप्यायइति बुद्धान वा सावकान वा ति ?

*अति अधिप्यायइति बुद्धान वा सावकान

5 "रूपं भिन्नं होतु" ति - अति अधिप्यायइति

पे० सञ्ज्या पे० सञ्ज्या पे० ..

ति - अति अधिप्यायइति बुद्धान वा सावकान

.. पे० ।

*अति अधिप्यायइति बुद्धान वा सावकान

10 "जातिधम्मा सत्ता मा जायिसु" ति अति .. पे० ..

सत्ता मा जीरिसु" ति पे० "ध्याविधम्मा सत्ता

ति पे० "मरणधम्मा सत्ता मा मीयिसु" ति - अति

बुद्धान वा सावकान वा ति ? न हेव वत्तम्हे । ... पे० ..

B. 430

७ नि वत्तम्हे - "अति अधिप्यायइति बुद्धान वा सावकान

15 वा" ति ? आमन्ता ।

ननु आयस्मा पिसिन्दवन्तो रन्तो माधवस्त

विम्बिसारस्स पासाव "सुवण्ण" त्वेव अधिमुण्णि, सुवण्णो व पव

ति ? आमन्ता ।

हन्ति आयस्मा पिसिन्दवन्तो रन्तो माधवस्त

20 विम्बिसारस्स पासाव सुवण्ण त्वेव अधिमुण्णि, सुवण्णो व पव

तेन वत्त रे वत्तम्हे - "अति अधिप्यायइति बुद्धान वा सावकान वा" ति ।

२०५(५) बुद्धकथा

८ "अति बुद्धान बुद्धि हीनातिरक्ता ति ?

सतिपट्टानतो ति ? न हेव वत्तम्हे । पे० ।

सम्मपधानतो पे० इतिपावतो इन्निस्तो .. वत्ततो ..

25 बोम्मज्जतो वसिमावतो सम्बम्मन्नावत्तगतो ति ? न

हेव वत्तम्हे । पे० ।

२०६(६) सब्बदिसाकथा

६ *सब्बा दिसा बुद्धा तिट्ठन्ती ति ? आमन्ता ।

पुरत्थिमाय दिसाय बुद्धो तिट्ठती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

पुरत्थिमाय दिसाय बुद्धो तिट्ठती ति ? आमन्ता ।

किन्नामो सो भगवा, किञ्जच्चो, किङ्गोत्तो, किन्नामा तस्स 5
भगवतो मातापितरो, किन्नामं तस्स भगवतो सावकयुग, कोनामो तस्स 5
भगवतो उपट्ठाको, कीदिस चीवर धारेति, कीदिस पत्त धारेति,
कत्तरस्मि गामे वा निगमे वा नगरे वा रट्ठे वा जनपदे वा ति ? न
हेवं वत्तब्बे । पे० ।

*दक्खिणाय दिसाय पे० पच्छिमाय दिसाय ... पे० .
उत्तराय दिसाय पे० हेट्ठिमाय दिसाय बुद्धो तिट्ठती ति ? न हेव 10
वत्तब्बे । पे० ।

हेट्ठिमाय दिसाय बुद्धो तिट्ठती ति ? आमन्ता ।

किन्नामो सो भगवा पे० जनपदे वा ति ? न हेव वत्तब्बे ।

पे० .. ।

*उपरिमाय दिसाय बुद्धो तिट्ठती ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 15

उपरिमाय दिसाय बुद्धो तिट्ठती ति ? आमन्ता ।

चातुमहाराजिके तिट्ठति पे० . तावर्तिसे तिट्ठति पे० .

यामे तिट्ठति पे० तुसिते तिट्ठति पे० निम्मानरतिया तिट्ठति

पे० . परनिम्मित्तवसवत्तिया तिट्ठति पे० ब्रह्मलोके तिट्ठती
ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० । 20

२०७(७) धम्मकथा

१०. *सब्बे धम्मा नियता ति ? आमन्ता ।

मिच्छत्तनियता ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

सम्मत्तनियता ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

नत्थि अनियतो रासी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

ननु अत्थि अनियतो रासी ति ? आमन्ता ।

25 R 610

हृत्वि अत्वि अनियतो राशि, नो
धम्मा नियता' ति ।

*सब्बे धम्मा नियता ति ? आमन्ता ।

ननु तथो रासी बुत्ता भगवता -

५ नियतो राशि, अनियतो रासी ति ? आमन्ता ।

हृत्वि तथो रासी बुत्ता भगवता -

सम्मत्तनियतो राशि अनियतो राशि नो ध वत्तरे
धम्मा नियता' ति ।

*रूप रूपद्वेन नियतं ति ? आमन्ता ।

10 मिच्छत्तनियत ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० ..

सम्मत्तनियतं ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० ..

वेदना पे० सज्झा पे० सङ्गारा .. पे० ..

विज्झाणद्वेन नियत ति ? आमन्ता ।

मिच्छत्तनियत ति ? न हेव वत्तब्बे । .. पे० ..

15 सम्मत्तनियत ति ? न हेव वत्तब्बे । ... पे० ...

११ नि वत्तब्ब - रूप रूपद्वेन नियत पे० .. वेदना

पे० सङ्गारा पे० विज्झाण विज्झाणद्वेन नियत ति ?

२. 441 रूप वेदना होति पे० सज्झा होति ... सङ्गारा

विज्झाण होति वेदना पे० सज्झा पे० ... सङ्गारा

20 विज्झाण रूप होति पे० वेदना होति .. सज्झा होति ...

होन्ती ति ? न हेव वत्तब्बे ।

तेन हि रूप रूपद्वेन नियतं वेदना ... पे० .. सज्झा ।

सङ्गारा पे० विज्झाण विज्झाणद्वेन नियत ति ।

२०८(ब) कम्मकथा

२. 611

१२ सब्बे कम्मा नियता ति ? आमन्ता ।

23 मिच्छत्तनियता ति ? न हेव वत्तब्बे । ... पे० ...

सम्मत्तनियता ति ? न हेव वत्तब्बे । ... पे० ...

नत्वि अनियतो रासी ति ? न हेव वत्तब्बे । ... पे० ...

१ ज्ञ होति - जी ज्ञा रो ।

ननु अत्थ अनियतो रासी ति ? आमन्ता ।

हज्जि अत्थ अनियतो रासि, नो च वत रे वत्तब्बे — “सब्बे कम्मा नियता” ति ।

*सब्बे कम्मा नियता ति ? आमन्ता ।

ननु तयो रासी वुत्ता भगवता — मिच्छत्तनियतो रासि, सम्मत्त- 5
नियतो रासि, अनियतो रासी ति ? आमन्ता ।

हज्जि तयो रासी वुत्ता भगवता — मिच्छत्तनियतो रासि,
सम्मत्तनियतो रासि, अनियतो रासि, नो च वत रे वत्तब्बे — “सब्बे
कम्मा नियता” ति ।

१३. *दिट्ठधम्मवेदनीयं कम्मं दिट्ठधम्मवेदनीयद्वेन नियतं ति ? 10
आमन्ता ।

मिच्छत्तनियत ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०... ।

सम्मत्तनियत ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

उपपज्जवेदनीय कम्म पे०.. अपरापरियवेदनीय कम्मं
अपरापरियवेदनीयद्वेन नियत ति ? आमन्ता । 15

मिच्छत्तनियतं ति ? न हेव वत्तब्बे । पे० ।

सम्मत्तनियत ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० . ।

१४ न वत्तब्ब — दिट्ठधम्मवेदनीय कम्म दिट्ठधम्मवेदनीयद्वेन
नियत, उपपज्जवेदनीय कम्म . पे० अपरापरियवेदनीय कम्मं
अपरापरियवेदनीयद्वेन नियत ति ? आमन्ता । 20

दिट्ठधम्मवेदनीयं कम्म उपपज्जवेदनीय होति, अपरापरिय-
वेदनीय होति पे० . उपपज्जवेदनीय कम्मं दिट्ठधम्मवेदनीय होति,
अपरापरियवेदनीयं होति पे० अपरापरियवेदनीय कम्म दिट्ठधम्म-
वेदनीय होति, उपपज्जवेदनीय होती ति ? न हेव वत्तब्बे । B 442

तेन हि दिट्ठधम्मवेदनीय कम्म दिट्ठधम्मवेदनीयद्वेन नियतं, 25
उपपज्जवेदनीय कम्म पे० अपरापरियवेदनीय कम्म अपरापरिय-
वेदनीयद्वेन नियत ति ।

सासनं नवं कृतं अस्मि शौचि
 सग्भा तत्तागतस्स सासनं पुन नवं कर्तुं
 अविदित्तो, अस्मि किञ्चि संयोजनं
 अविप्पायिहि बुद्धान वा सावकानं वा,
 ४ हीनासिरेकता, सग्भा विसा बुद्धा तिष्ठन्ति,
 कम्मा निवत्ता ति ।

२२. बावीसतिमो वग्गो

२०६(१) परिनिब्बानकथा

१ *अत्थि किञ्चि सयोजनं अप्पहाय परिनिब्बानं ति ?

R 613

आमन्ता ।

अत्थि किञ्चि सक्कायदिट्ठि अप्पहाय .. पे० . अनोत्तप्पं
अप्पहाय परिनिब्बानं ति ? न हेव वत्तब्बे । ... पे० ।

*अत्थि किञ्चि सयोजनं अप्पहाय परिनिब्बानं ति ? आमन्ता । 5

अरहा सरागो पे० सकिलेसो ति ? न हेवं वत्तब्बे ।
.. पे० ।

ननु अरहा निरागो पे० निक्किलेसो ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अरहा निरागो पे० निक्किलेसो, नो च वत रे
वत्तब्बे - “अत्थि किञ्चि सयोजनं अप्पहाय परिनिब्बानं” ति । 10

२. 1 न वत्तब्ब - “अत्थि किञ्चि संयोजनं अप्पहाय परि-
निब्बानं” ति ? आमन्ता ।

अरहा सब्ब बुद्धविसय जानाती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

तेन हि अत्थि किञ्चि सयोजनं अप्पहाय परिनिब्बानं ति ।

२१०(२) कुसलचित्तकथा

३ *अरहा कुसलचित्तो परिनिब्बायती ति ? आमन्ता । 15 B 443

अरहा पुञ्ञाभिसङ्खार अभिसङ्खारोन्तो आनेज्जाभिसङ्खारं
अभिसङ्खारोन्तो गतिसवत्तनियं कम्म करोन्तो भवसंवत्तनियं
कम्म करोन्तो इस्सरियसवत्तनियं कम्मं करोन्तो अधिपच्चसवत्तनियं
कम्म करोन्तो महाभोगसंवत्तनियं कम्म करोन्तो महापरिवार-
सवत्तनियं कम्म करोन्तो देवसोभग्यसवत्तनियं कम्मं करोन्तो 20
मनुस्ससोभग्यसवत्तनियं कम्म करोन्तो परिनिब्बायती ति ? न हेवं
वत्तब्बे । पे० ।

*अरहा कुसलचित्तो परिनिब्बायती ति ? आमन्ता ।

अरहा आचिनन्तो अपचिनन्तो पचन्तो
उस्सिनेन्तो विष्पेन्तो सन्धूपेन्तो परिनिष्ठावती ति
५ पे० ।

ननु अरहा नेवाचिनाति न अपचिनाति
५ ति ? आमन्ता ।

हृष्टि अरहा नेवाचिनाति न अपचिनाति
नो च वत रे वत्तम्बे — “अरहा कुसमचित्तो

ननु अरहा नेव पचन्ति न उपाचिन्ति पचन्ति
विसिनेति न उस्सिनेति विसिनेत्वा ठितो, ननु अरहा
१० न सन्धूपेति विष्पेत्वा ठितो ति ? आमन्ता ।

हृष्टि अरहा नेव विष्पेति न सन्धूपेति विष्पेत्वा
च वत रे वत्तम्बे — “अरहा कुसमचित्तो परिनिष्ठावती” ति ।

४ न वत्तम्बे — “अरहा कुसमचित्तो परिनिष्ठावती” ति
आमन्ता ।

१५ ननु अरहा उपद्रितस्सति सतो सम्पन्नानो परिनिष्ठावती ति ।
आमन्ता ।

हृष्टि अरहा उपद्रितस्सति सतो सम्पन्नानो
तेन वत रे वत्तम्बे — “अरहा कुसमचित्तो परिनिष्ठावती” ति ।

२११(१) आनेच्छक्या

B. 444,
R. 618

५ “अरहा आनेच्छे ठितो परिनिष्ठावती ति ? आमन्ता
२० ननु अरहा पकतिचित्ते ठितो परिनिष्ठावती ति ? आमन्ता
हृष्टि अरहा पकतिचित्ते ठितो परिनिष्ठावति नो च वत्तम्बे
वत्तम्बे — “अरहा आनेच्छे ठितो परिनिष्ठावती” ति ।

अरहा आनेच्छे ठितो परिनिष्ठावती ति ? आमन्ता ।

अरहा किरियमये चित्ते ठितो परिनिष्ठावती ति ? च
२५ वत्तम्बे । पे० ।

ननु अरहा विपाकचित्ते ठितो परिनिष्ठावती ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अरहा विपाकचित्ते ठितो परिनिब्बायति, नो च वत रे वत्तब्बे - “अरहा आनेज्जे ठितो परिनिब्बायती” ति ।

*अरहा आनेज्जे ठितो परिनिब्बायती ति ? आमन्ता ।

अरहा किरियाव्याकते चित्ते ठितो परिनिब्बायती ति ? न हेवं वत्तब्बे ।

5

ननु अरहा विपाकाव्याकते चित्ते ठितो परिनिब्बायती ति ? आमन्ता ।

हञ्चि अरहा विपाकाव्याकते चित्ते ठितो परिनिब्बायति, नो च वत रे वत्तब्बे - “अरहा आनेज्जे ठितो परिनिब्बायती” ति ।

*अरहा आनेज्जे ठितो परिनिब्बायती ति ? आमन्ता ।

10

ननु भगवा चतुत्थज्झाना वुट्ठहित्वा समनन्तरा परिनिब्बुतो ति ? आमन्ता ।

हञ्चि भगवा चतुत्थज्झाना वुट्ठहित्वा समनन्तरा परिनिब्बुतो, नो च वत रे वत्तब्बे - “अरहा आनेज्जे ठितो परिनिब्बायती” ति ।

२१२(४) धम्माभिसमयकथा

६ *अत्थि गब्भसेय्याय धम्माभिसमयो ति ? आमन्ता ।

15 R 616

अत्थि गब्भसेय्याय धम्मदेसना, धम्मस्सवन, धम्मसाकच्छा, परिपुच्छा, सीलसमादान, इन्द्रियेसु गुत्तद्वारता, भोजने मत्तञ्जुता, पुब्बरत्तापररत्त जागरियानुयोगो ति ? न हेवं वत्तब्बे । . पे० . ।

B 445

नत्थि गब्भसेय्याय धम्मदेसना, धम्मस्सवन पे० पुब्बरत्तापररत्त जागरियानुयोगो ति ? आमन्ता ।

20

हञ्चि नत्थि गब्भसेय्याय धम्मदेसना, धम्मस्सवन पे० पुब्बरत्तापररत्त जागरियानुयोगो, नो च वत रे वत्तब्बे - “अत्थि गब्भसेय्याय धम्माभिसमयो” ति ।

*अत्थि गब्भसेय्याय धम्माभिसमयो ति ? आमन्ता ।

ननु द्व पच्चया सम्मादिट्ठिया उप्पादाय - परतो च घोसो, योनिसो च मनसिकारो ति ? आमन्ता ।

25

हञ्चि द्वे पच्चया सम्मादिट्ठिया उप्पादाय - परतो च घोसो,

धोनि सो च मनसि कारो, नो च वत्,
धम्मामि स मयो' ति ।

*अत्रि गग्मसेय्याय

सुतस्स पमत्तस्स मुट्ठस्स तिसस्स

५ ति ? न हेव वत्तम्मे । पे० .. ।

२१३-२१५(२-७) तिसस्से पि कम्म

७ *अत्रि गग्मसेय्याय धरुत्तप्यती

सुतस्स पमत्तस्स मुट्ठस्स तिसस्स

न हेव वत्तम्मे । पे० ।

८ *अत्रि सुपिनगतस्स धम्मामि स मयो

10 सुतस्स पमत्तस्स मुट्ठस्स तिसस्स धरुत्तप्यती

ति ? न हेव वत्तम्मे । पे० .. ।

९ *अत्रि सुपिनगतस्स धरुत्तप्यती ति ?

सुतस्स पमत्तस्स मुट्ठस्स तिसस्स धरुत्तप्यती

न हेव वत्तम्मे । पे० ।

२१६(=) अग्गकत्तकम्म

१० *सच्च सुपिनगतस्स चित्तं धम्मकत्तं ति

सुपिनन्तेन पाणं हनेय्या ति ? धम्मकत्ता ।

हज्जि सुपिनन्तेन पाणं हनेय्य, नो च वत्तं रे वत्तम्मे

सुपिनगतस्स चित्तं धम्मकत्तं' ति ।

*सुपिनन्तेन धम्मकत्तं धम्मकत्तं पे०.. मुत्ता

20 भवेय्य कस्सं भवेय्य सम्पदं पमपेय्य सच्चि चित्तेय्य,

एकागारिकं करेय्य परिपन्ने तिष्ठेय्य, परदारं वत्तम्मे,

करेय्य निगमवात्तकं करेय्य सुपिनन्तेन भेदुं वत्तं

यत्तस्स धम्मकत्तं मुत्ताय्य सुपिनन्तेन वत्तं वत्तम्मे, वीवरं

वत्तम्मे तेनासमं वत्तम्मे गितानपन्ने वत्तम्मे वत्तम्मे

ददेय्य, भोजनीय ददेय्य, पानीयं ददेय्य, चेति यं वन्देय्य^१, चेति ये माल
आरोपेय्य, गन्ध आरोपेय्य, विलेपन आरोपेय्य . पे० चेति य
अभिदक्खिणं करेय्या ति ? आमन्ता ।

R 618

हञ्चि सुपिनन्तेन चेति यं अभिदक्खिणं करेय्य, नो च वत रे
वत्तब्बे - “सब्ब सुपिनगतस्स चित्तं अव्याकतं” ति ।

5

११. न वत्तब्ब - “सब्बं सुपिनगतस्स चित्तं अव्याकतं”
ति ? आमन्ता ।

ननु सुपिनगतस्स चित्तं अब्बोहारियं वुत्तं भगवता ति ?
आमन्ता ।

हञ्चि सुपिनगतस्स चित्तं अब्बोहारियं वुत्तं भगवता, तेन^२
वत रे वत्तब्बे - “सब्ब सुपिनगतस्स चित्तं अव्याकतं” ति ।

10

२१७(६) आसेवनपञ्चयकथा

१२. *नत्थि काचि आसेवनपञ्चयता ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता - “पाणातिपातो, भिक्खवे, आसेवितो
भावितो बहुलीकतो निरयसंवत्तनिको तिरच्छानयोनिसवत्तनिको पेत्ति-
विसयसंवत्तनिको, यो सब्बलहुसो पाणातिपातस्स विपाको मनुस्स-
भूतस्स अप्पायुकसवत्तनिको होती” ति । अत्थेव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

B. 447

15

तेन हि अत्थि काचि आसेवनपञ्चयता ति ।

*नत्थि काचि आसेवनपञ्चयता ति ? आमन्ता ।

ननु वुत्तं भगवता - “अदिन्नादान, भिक्खवे, आसेवितं भावितं
बहुलीकतं निरयसंवत्तनिकं तिरच्छानयोनिसवत्तनिकं पेत्तिविसयसवत्त-
निक, यो सब्बलहुसो अदिन्नादानस्स विपाको मनुस्सभूतस्स भोगव्यसन-
सवत्तनिको होति पे० यो सब्बलहुसो कामेसुमिच्छाचारस्स विपाको
मनुस्सभूतस्स सपत्तवेरसवत्तनिको होति पे० यो सब्बलहुसो
मुसावादस्स विपाको मनुस्सभूतस्स अब्भूतब्भक्खानसवत्तनिको होति
पे० यो सब्बलहुसो पिसुणाय वाचाय विपाको मनुस्सभूतस्स मित्तेहि
भेदनसवत्तनिको होति पे० यो सब्बलहुसो फरुसाय वाचाय विपाको
मनुस्सभूतस्स अमनापसदसवत्तनिको होति पे० यो सब्बलहुसो

R. 619

25

सम्प्रप्रापस्त विपाको
 सुरामेरयपान, भिक्षवे, आसेवितो ...
 पानस्त विपाको मनुस्समूहस्त
 सुतन्तो ति ? आमन्ता ।

- ८ तेन हि अत्थि काचि आसेवनपञ्चयता ति ?
 १३ *नत्थि काचि आसेवनपञ्चयता ति ?
 ननु बुत्तं भगवता — “मिञ्जाविट्ठि, भिक्षवे,
 बहुलीकता निरयसवत्तनिका
 संवत्तनिका” ति । अत्थेव सुतन्तो ति ? आमन्ता ।
 १० तेन हि अत्थि काचि आसेवनपञ्चयता ति ?
 *नत्थि काचि आसेवनपञ्चयता ति ?
 ननु बुत्तं भगवता — “मिञ्जासङ्कुप्पो ... पे०
 भिक्षवे आसेवितो भावितो पे०
 अत्थेव सुतन्तो ति ? आमन्ता ।

- ११ तेन हि अत्थि काचि आसेवनपञ्चयता ति ?
 १४ *नत्थि काचि आसेवनपञ्चयता ति ?
 ननु बुत्तं भगवता — “सम्माविट्ठि, भिक्षवे,
 बहुलीकता अमत्तोगघा होति अमत्तपरायना
 अत्थेव सुतन्तो ति ? आमन्ता ।
 १२ तेन हि अत्थि काचि आसेवनपञ्चयता ति ।
 *नत्थि काचि आसेवनपञ्चयता ति ? आमन्ता ।
 ननु बुत्तं भगवता — “सम्मासङ्कुप्पो, भिक्षवे,
 भावितो बहुलीकतो पे० सम्मासमाचि भिक्षवे
 बहुलीकतो अमत्तोगघो होति अमत्तपरायनो अमत्तपरिपोषणो
 २३ अत्थेव सुतन्तो ति ? आमन्ता ।
 तेन हि अत्थि काचि आसेवनपञ्चयता ति ।

२१८(१०) सङ्गितकथा

१५ *एकचित्तकथजिका सज्जे भम्मा ति ? आमन्ता ।

१ कलायेयपावसवत्तनिको — सी०, १३२० पे० १

चित्ते महापथवी सण्ठाति, महासमुद्धो सण्ठाति, सिनेरुपव्वत-
राजा सण्ठाति, आपो सण्ठाति, तेजो सण्ठाति, वायो सण्ठाति, तिणकट्ट-
वनप्पतियो सण्ठहन्ती ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० . ।

*एकचित्तक्खणिका सव्वे धम्मा ति ? आमन्ता ।

चक्खायतन चक्खुविज्जाणेन सहजात ति ? न हेव वत्तव्वे । 5
पे० ।

चक्खायतन चक्खुविज्जाणेन सहजात ति ? आमन्ता ।

ननु आयस्मा सारिपुत्तो एतदवोच — “अज्झत्तिक चेव, आवुसो,
क्खु अपरिभिन्न होति, बाहिरा च रूपा न आपाथ आगच्छन्ति, नो च
तज्जो समन्नाहारो होति, नेव ताव तज्जस्स विज्जाणभागस्स^१ पातुभावो 10
होति । अज्झत्तिक चेव, आवुसो, चक्खु अपरिभिन्न होति, बाहिरा च
रूपा आपाथ आगच्छन्ति, नो च तज्जो समन्नाहारो होति, नेव ताव
तज्जस्स विज्जाणभागस्स^१ पातुभावो होति । यतो च खो, आवुसो,
अज्झत्तिक चेव चक्खु अपरिभिन्न होति, बाहिरा च रूपा आपाथ
आगच्छन्ति, तज्जो च समन्नाहारो होति, एव तज्जस्स विज्जाण- 15
भागस्स पातुभावो होती” ति । अत्येव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

B 449

तेन हि न वत्तव्व — “चक्खायतन चक्खुविज्जाणेन सहजात” ति ।

*सोतायतन पे० घानायतन पे० जिह्वायतन पे०

कायायतन कायविज्जाणेन सहजात ति ? न हेव वत्तव्वे । पे० ।

R 621

कायायतन कायविज्जाणेन सहजात ति ? आमन्ता ।

20

ननु आयस्मा सारिपुत्तो एतदवोच — “अज्झत्तिको चेव, आवुसो,

कायो अपरिभिन्नो होति, बाहिरा च फोट्टव्वा न आपाथ आगच्छन्ति,
नो च पे० अज्झत्तिको चेव, आवुसो, कायो अपरिभिन्नो होति,

बाहिरा च फोट्टव्वा आपाथ आगच्छन्ति, नो च पे० यतो च खो,

आवुसो, अज्झत्तिको चेव कायो अपरिभिन्नो होति, बाहिरा च^२ फोट्टव्वा 25
आपाथ आगच्छन्ति, तज्जो च समन्नाहारो होति, एव तज्जस्स विज्जाण-

भागस्स पातुभवो होती” ति । अत्येव सुत्तन्तो ति ? आमन्ता ।

तेन हि न वत्तव्व — “कायायतन कायविज्जाणेन सहजात” ति ।

१६ नि वत्तब्बं —

आमन्ता ।

सब्बे वम्मा निज्जा बुद्धा वत्तब्बा,
न हेवं वत्तब्बे ।

५ तेन हि एकचित्तकवचिका सब्बे वम्मा

उत्तुङ्गा

अत्थि किञ्च संबोजनं अप्पहाय
चित्तो परिनिष्वायति, अरहा आनेब्बे ठितो
सेय्याय वम्मामिसमयो, अत्थि नम्मसेय्याय
गतस्स वम्मामिसमयो, अत्थि सुपिनगतस्स
१० गतस्स चित्तं अज्झाकर्त्तं, नत्थि काचि
सब्बे वम्मा ति ।

२३. तेवीसतिमो वग्गो

२१६(१) एकाधिप्पायकथा

B 450,
R 622

१. *एकाधिप्पायेन^१ मेथुनो धम्मो पटिसेवितब्बो ति ? आमन्ता ।

एकाधिप्पायेन अस्समणेन होतब्बं, अभिक्खुना होतब्बं, छिन्न-

मूलेन होतब्ब पाराजिकेन होतब्ब ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

एकाधिप्पायेन मेथुनो धम्मो पटिसेवितब्बो ति ? आमन्ता ।

एकाधिप्पायेन पाणो हन्तब्बो, अदिन्नं आदियितब्बं, मुसा 5

भणितब्बा, पिसुणं भणितब्ब, फरुस भणितब्बं, सम्पं पलपितब्ब, सन्धि

छेदितब्बो^२, निस्लोप हातब्ब, एकागारिक कातब्बं, परिपन्थे ठातब्बं,

परदारो गन्तब्बो, गामघातको^३ कातब्बो, निगमघातको^४ कातब्बो ति ?

न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

२२०(२) अरहन्तवण्णकथा

२ *अरहन्तान वण्णेन अमनुस्सा मेथुनं धम्मं पटिसेवन्ती ति ? 10

आमन्ता ।

अरहन्तान वण्णेन अमनुस्सा पाणं हन्ति पे० अदिन्नं

आदियन्ति, मुसा भणन्ति, पिसुणं भणन्ति, फरुसं भणन्ति, सम्पं पलपन्ति,

सन्धि छिन्दन्ति, निस्लोप हरन्ति, एकागारिक करोन्ति, परिपन्थे तिष्ठन्ति,

परदार गच्छन्ति, गामघातक करोन्ति पे० निगमघातकं करोन्ती 15

ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

२२१-२२५ (३-७) इस्सरियकामकारिकादिकथा

३ *बोधिसत्तो इस्सरियकामकारिकाहेतु विनिपातं गच्छती

ति ? आमन्ता ।

बोधिसत्तो इस्सरियकामकारिकाहेतु निरयं गच्छति, सञ्जीव

R 623

B 451

१ एकाधिप्पायो - रो० । २ छेदितब्बा - सी०, रो० । ३ गामघातो - रो० ।

४ निगमघातो - रो०, एवमुपरि पि ।

गच्छति, कालमुत्तं गच्छति,
सङ्घातकं गच्छति, रोक्वं गच्छति
हेव वतब्धे । पे० ।

*बोधिसत्तो इस्सरियकामकारिकाहेतु

५ भ्रामन्ता ।

“बोधिसत्तो इस्सरियकामकारिकाहेतु
ति - भ्रत्वेव सुतन्तो ति ? नत्वि ।

हृदि “बोधिसत्तो
गच्छती” ति - नत्वेव सुतन्तो, नो च वत्तं रे
१० इस्सरियकामकारिकाहेतु विनिपातं गच्छती” ति ।

४ *बोधिसत्तो ।

ति ? भ्रामन्ता ।

बोधिसत्तो इस्सरियकामकारिकाहेतु विनि
तिरञ्जानयोनि उपपज्जेम्या ति ? न हेव वतब्धे ।

१५ *बोधिसत्तो इस्सरियकामकारिकाहेतु गम्भसेम्यं
भ्रामन्ता ।

बोधिसत्तो इदिमा ति ? न हेव वतब्धे ।

बोधिसत्तो इदिमा ति ? भ्रामन्ता ।

बोधिसत्तेन सन्विदिपावो भासितो पे०

२० पे० चित्तिदिपावो पे० बीमसिदिपावो भासितो
हेव वतब्धे । पे० ।

*बोधिसत्तो इस्सरियकामकारिकाहेतु

भ्रामन्ता ।

बोधिसत्तो इस्सरियकामकारिकाहेतु गम्भसेम्यं

२५ ति - भ्रत्वेव सुतन्तो ति ? नत्वि ।

हृदि बोधिसत्तो इस्सरियकामकारिकाहेतु
घोक्कमती” ति - नत्वेव सुतन्तो नो च वत्तं रे वतब्धे -
इस्सरियकामकारिकाहेतु गम्भसेम्यं घोक्कमती ति ।

५. *बोधिसत्तो इस्सरियकामकारिकाहेतु दुक्करकारिकं
अकासी ति ? आमन्ता ।

बोधिसत्तो इस्सरियकामकारिकाहेतु “सस्सतो लोको” ति
पच्चागच्छि^१, “असस्सतो लोको” ति पे० “अन्तवा लोको” ति
पे० “अनन्तवा लोको” ति “त जीव त सरीर” ति “अञ्ज 5 B. 452
जीव अञ्ज सरीर” ति “होति तथागतो पर मरणा” ति “न
होति तथागतो पर मरणा” ति “होति च न च होति तथागतो पर
मरणा” ति पे० “नेव होति न न होति तथागतो पर मरणा” ति
पच्चागच्छी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०. ।

*बोधिसत्तो इस्सरियकामकारिकाहेतु दुक्करकारिक अकासी 10
ति ? आमन्ता ।

“बोधिसत्तो इस्सरियकामकारिकाहेतु दुक्करकारिक अकासी”
ति - अत्थेव सुत्तन्तो ति ? नत्थि ।

हज्जि “बोधिसत्तो इस्सरियकामकारिकाहेतु दुक्करकारिक
अकासी” ति - नत्थेव सुत्तन्तो, नो च वत रे वत्तब्बे - “बोधिसत्तो 15
इस्सरियकामकारिकाहेतु दुक्करकारिक अकासी” ति ।

६ *बोधिसत्तो इस्सरियकामकारिकाहेतु अपरन्तप अकासि,
अञ्ज सत्थार उद्दिसी ति ? आमन्ता ।

बोधिसत्तो इस्सरियकामकारिकाहेतु “सस्सतो लोको” ति
पच्चागच्छि पे० “नेव होति न न होति तथागतो पर मरणा” ति 20 R 625
पच्चागच्छी ति ? न हेव वत्तब्बे । पे०. ।

७ *बोधिसत्तो इस्सरियकामकारिकाहेतु अञ्ज सत्थार
उद्दिसी ति ? आमन्ता ।

“बोधिसत्तो इस्सरियकामकारिकाहेतु अञ्ज सत्थार उद्दिसी”
ति - अत्थेव सुत्तन्तो ति ? नत्थि । 25

हज्जि “बोधिसत्तो इस्सरियकामकारिकाहेतु अञ्ज सत्थार
उद्दिसी” ति - नत्थेव सुत्तन्तो, नो च वत रे वत्तब्बे - “बोधिसत्तो
इस्सरियकामकारिकाहेतु अञ्ज सत्थार उद्दिसी” ति ।

२२६(न) पतिरूपको

८ "अस्ति न एवो सप्तपतिरूपको"

अस्ति न कस्तो कस्तपतिरूपको,

R. 453

रूपिका, अस्ति न सप्तमा सप्तमापतिरूपिका,

पतिरूपिका, अस्ति न चित्त चित्तपतिरूपिकं,

९ रूपिका, अस्ति न विरिच विरिचपतिरूपिकं,

अस्ति न समाधि समाधिपतिरूपको, अस्ति न

ति ? न हेव वत्तम् । .. वे० ।

१ "अस्ति न बोद्धो बोद्धपतिरूपको, कसि

रूपको, अस्ति न कित्तो कित्तपतिरूपको ति ?

R. 626 10

अस्ति न कस्तो कस्तपतिरूपको ... वे०...

पञ्जापतिरूपिका ति ? न हेव वत्तम् । ... वे०...

२२७(६) अविनिष्कम्भकम्

१० "कम् अपरिनिष्कम्भं ति ? आकम्भ ।

कम् न अनिष्कम्भं न सङ्गतं न परिष्कम्भमुत्तं

वयवम्भं न विरावयवम्भं न निरोधवम्भं न विपरिण

११ हेव वत्तम् । .. वे० .. ।

अनु कम् अनिष्कम्भं सङ्गतं परिष्कम्भमुत्तं व

विरावयवम्भं निरोधवम्भं विपरिणामवम्भं ति ? आकम्भ

हम्भं कम् अनिष्कम्भं सङ्गतं ... वे०...

नो च वत्तं वत्तम् — कम् अपरिनिष्कम्भं' ति ।

२० "दुक्खज्जेव परिनिष्कम्भं ति ? आकम्भ ।

अनु कपरिनिष्कम्भं वं दुक्खं दुत्तं वत्तम् — "कम्

आकम्भ ।

हम्भं कपरिनिष्कम्भं वं दुक्खं दुत्तं वत्तम् — "क

वत्तं वत्तम् — "दुक्खज्जेव परिनिष्कम्भं" ति । ..

११. *वेदना . पे०.. सञ्जा . सङ्खारा विज्जाणं
चक्खायतनं . पे० . धम्मायतनं ... चक्खुधातु धम्मधातु ..
चक्खुन्द्रियं ... पे० .. अज्जाताविन्द्रियं अपरिनिष्फन्नं ति ? आमन्ता ।

अज्जाताविन्द्रियं न अनिच्चं . पे० . न विपरिणामधम्मं
ति ? न हेवं वत्तब्बे । पे० ।

R 627

5

ननु अज्जाताविन्द्रियं अनिच्चं सङ्खतं पे० . विपरिणाम-
धम्मं ति ? आमन्ता ।

हज्चि अज्जाताविन्द्रियं अनिच्चं सङ्खतं पटिच्चसमुप्पन्न
खयधम्मं वयधम्मं विरागधम्मं निरोधधम्मं विपरिणामधम्मं, नो च वत
रे वत्तब्बे — “अज्जाताविन्द्रियं अपरिनिष्फन्नं” ति ।

10

*दुक्खञ्जेव परिनिष्फन्नं ति ? आमन्ता ।

B 454

ननु यदनिच्चं तं दुक्खं वुत्तं भगवता — “अज्जाताविन्द्रियं
अनिच्चं” ति ? आमन्ता ।

हज्चि यदनिच्चं तं दुक्खं वुत्तं भगवता — “अज्जाताविन्द्रियं
अनिच्चं”, नो च वत रे वत्तब्बे — “दुक्खञ्जेव परिनिष्फन्नं” ति ।

15

तेवीसत्तिमो वग्गो ।

तत्सुद्धानं

एकाधिप्पायेन मेथुनो धम्मो पटिसेवितब्बो, अरहन्तान् वण्णेन
अमनुस्सा मेथुनं धम्मं पटिसेवन्ति, बोधिसत्तो इस्सरियकामकारिकाहेतु
विनिपातं गच्छन्ति, गम्भसेय्यं ओक्कमन्ति, दुक्करकारिकं अकासि,
अपरन्तपं अकासि, अज्जा सत्थारं उद्दिप्पन्ति, अत्थि न रागो रागपतिरूपको
अत्थि न दोसो दोसपतिरूपको अत्थि न मोहो मोहपतिरूपको
अत्थि न किलेसो किलेसपतिरूपको, रूपं अपरिनिष्फन्नं^१ अज्जाताविन्द्रियं
अपरिनिष्फन्नं ति ।

20

खुद्दको अद्दपण्णासको ।

तत्सुद्धानं

नवं^२, निब्बुत्ति, एकाधिप्पायो ति ।

अथर्ववेदसंहिता

महा, निवाजो, धनुसस्त, विष्णो,
 परप्पवावमहता, ॥
 उज्योतना सत्कुसुमये,

— २ —

मन्त्रवर्तिव्याख्यानं
 कथाकृत्युपकरणं निमित्तं ।

विसेसपदानं
अनुवकमणिका

अ

अकनिट्टगामी	१०५, १६६, १६७, २१८, २६१
अकनिट्टा, देवा	१६०
अकन्तफल	१६३
अकालमच्चु, अरहतो	४७०
अकिरियवादा	१३६
अकुप्पपटिवेधो	१००
अकुसलचित्तसमङ्गी	३६६
अकुसलमूल	४२५-४२७
अकुसला, वस्मा	४४२
— वेदना	४०
अकुसलो, कम्मूपचयो	४५१
— पुगलो	४०, ४१
— लोभो	४६४
अकुसल	२७२, २७३
— चित्त	१८६
— विज्जाण	४१
अगन्थनिय	४३२
अग्नि	१३१
अग्गो, द्विपदान	४७६
अचक्खुकरणो	२०३
अचरिमो, मग्गो	१०१, १०२
अचेतसिका, पज्जा	३७६, ३८०
अचेतसिको, फस्सो	३७६
अचेतसिक, सील	३७६, ३८१
अच्चन्तनियामता	५०६
अच्चुतानि, द्वे	२०५
अजपालनिग्रोघे पठमाभिसमये	४८२
अज्जमज्जापच्चयो	३१७
अज्जाणकरणो	२०३
अज्जाण, अपरन्ते	१६३
— अरहतो	१६२, १६३, १६७, १६८

अज्जाण, इदप्पच्चयतापटिच्चसमुप्पत्तेसु,

धम्मोसु	१६३, १६४
— धम्मो	१६३, १६४
— पुथुज्जनस्स	१६३, १६४
— पुब्बन्तापरन्ते	१६३
— पुब्बन्ते	१६३
— सङ्खे	१६३, १६४
— सत्थरि	१६३, १६४
— सिक्खाय	१६३
अज्जाताविन्द्रियस्मि पुगलो	२७
अज्जाताविन्द्रिया पुगलो	२७
अज्जाताविन्द्रिय	१४, १७, २१, २४, २५, ४४, ५३६
— अज्ज	२१
— पुगलो	२७, २६
अज्जारम्मण	२७७
अज्जिन्द्रिय	१४, २४, २५
— अज्ज	२१
अज्जो, कायो	३२
— पुगलो	३२
अज्ज जीव	३२
— अज्ज सरीर ६६, ६७, ४३८, ५३७	
— सरीर	३२
अट्ठ, पानानि	४७७
— पुरिसपुगला	६१, ६२, ४७५, ४७६, ४७८, ४८०
— सोतापत्तिफलानि	१६६
अट्ठमको, पुगलो	२२०, २२८-२२६
अट्ठारस, यातुयो	४४, १३२, ४४४
— पुगला	४४
अतप्पा, देवा	१६०
अतिरित्तभोजन	४७७
अतीतभाव	११७-११६

प्रतीटा भविष्यकविताम्, कम्पा	१४३-१४४
- भविष्यक, कम्पा	१४४, १४५
- किलेसा	४४५
- विषयकविताम्, कम्पा	१४३-१४४
- वेदना	११६
- उद्बोध	११६
- सुम्ना	११६
प्रतीट	११६, ११४ ११७, १२० ११६, १११ ११२, ४४५ ४४६
- रूप	११४ ११६, ११५, ११६
- विष्णुनाथ	११६, ११६, ११६, १२०
प्रतापपटिमाओ	४२६, ४२५
प्रतापओ सज्जकलिओ	४२६
प्रतापिण	१६-१७, २२-२३, २७, ३०
- पटिपडो, पुष्पओ	३३, ६७
प्रता भगवति	२७२, २७३
प्रति पुष्पओ	३० ३१
प्रतिभासला वेदमणि	३७४
प्रतिभासल	३६१
प्रमुखाप्रमुखा वेदनाय कम्पुपडो, कम्पुपडो	४२१
प्रमुखाप्रमुखा वेदना	६३
प्रयोओ	४६९
प्रमुखाप्रमेव	१११
प्रता प्रतिपिण्डओ भगवतो	४४३ ४४३
प्रतिपिण्डमुप्यं पुष्पमुप्यं	२६
प्रतिपिण्डमुप्यं	१६१
प्रतिपिण्डमुप्यं प्रतिपिण्ड कम्पं	४६६, ४२७
प्रतिपिण्डमुप्यं वेद कम्पओ	४४०-४४१
प्रतिपिण्डमुप्यं	४२१ ४२२
प्रतिपिण्डमुप्यं	११६, ११६ १४३
प्रतापकवाओ भगवा	६७ ६६-७१
प्रतापकवाओ प्रतिपिण्ड	१४
प्रतिपिण्डमुप्यं	४७७
प्रता, कम्पा	६७
प्रतापकवाओ कम्पओ	४४२
प्रतापकवाओ, पुष्पओ	४१६, ४१६
प्रतापकवाओ	४३५ ४३७
प्रतापकवाओ, कंठरी	३४
प्रतापकवाओ	११६ ११७

प्रतापकवाओ,
प्रतापकवाओ,
प्रतापकवाओ

- रूप
- विष्णुनाथ
प्रतापकवाओ

प्रतापकवाओ

प्रतापकवाओ

प्रतापकवाओ
प्रतापकवाओ

- उपपिण्ड
- व प्रतिपिण्ड ७६,
- प्रतिपिण्ड
- पुष्पओ

प्रतापकवाओ कवाओ, ७
प्रतापकवाओ, कम्पकवाओ
प्रतापकवाओ, कम्पकवाओ
प्रतापकवाओ, कम्पकवाओ
प्रतापकवाओ, कवाओ
- कवाओ
प्रतापकवाओ, प्रतिपिण्ड
- कवाओ
प्रतिपिण्ड, प्रतिपिण्ड

१, अरियमग्गो	४७४	अन्तरामवूपग, कम्मं	३२०, ३२१
- दुक्खसमुदयो	४७४	अन्तराभायी	३१६-३२२
निट्ठफल	१६३	अन्तराया, तयो	२८०
निदस्सन, म्प	४०	अन्तवा, लोको	४३८, ५३७
अयवद, अनिच्च	६७३	अपगारियो	३६
अयवतानि	२०३	अपरापरियवेदनिय, कम्म	५२५
मितारम्मण	२११, २१२, २१४, २१५	अपरामट्ट	४३२
मितो, पुग्गलो	२६, ३०	अपरिनिष्फन्न	५३६
- फस्सो	२६१	अपरियापन्न	२२८, २२९, ४०३, ४३६
निमित्त	४६७, ४६८	अपुञ्जपचयो, अरहतो	४६६, ४७०
नियतो, रासि	५२५	अप्यच्चयो, पुग्गलो	२६, ३०
नियामणमनाय	२७४, २७५	अप्यट्ठिपुग्गलो	४७६
नेवराण्य	४३२	अप्यटिसह्वानिद्वि, सह्वारा	२०६
पुपादानि	४३२	अप्यणिहितारम्मण	२११, २१२, २१४, २१५
अनुपादापरिनिव्वान	५०, ५१, ५७, ३१६, ३६६, ४००	अप्यणिहितो	४७६, ४६८
अनित्त	२२६	- फस्सो	२६१
अपहारसमापत्तीन	३६७	अप्यमाणसुभा, देवा	१६०
पुपुञ्चा	१६४, १६५, २००, २०१	अप्यमाणाभा, देवा	१८६
अनुपादवम्मो, अरहा	८८, १६७	अप्यट्ठिहारियो, धम्मो	४८४
अनुपादवम्मो, रागो	८६, ८७	अफलो, कम्मविपाको	४७१
अनुसया, अनारम्मणा	३५६, ३५८	अव्वूळहेसिको, अरहा	८८, १६७
- अव्याकता	३८७	अव्वोहारिय	५३१
- अहेतुका	३८६	अव्याकता, धम्मतण्हा	४२२
- चित्तविषययुक्ता	३६२	- वेदना	४०, ४१
अययो	६२	अव्याकतो, पुग्गलो	४१, ४२
- अव्वो	४३४	अव्याकत, विज्जाण	४२
अनिय	४३२	अव्यापादसज्जा	४२६, ४२७
अद्वयत च समञ्ज	३६६	अभिनिम्मितो	४८३
अनोत्तप्पारम्मणे आण	२७६	अभिभू, सावको	१८६
अनोत्तप्पपचयो	४५१	अमत्तानि, द्वे	२०५
अनोत्तप्प	८१, ८२, ८५, ८७-८९, १४८, १५८, १६०, १६४-१६६, १७०, १७१, १७६, १७७, २४३, २४५, २४६, ३०१, ३३६-३४१, ४५१, ४६२	अमत्तारम्मण, सयोजन	३५२, ३५४
- अतीत	१२७, १२६	अमनुज्जाफल	१६३
अन्तरापरिनिव्वायी	१०५, १६६, २१८, २६१, ३२३	अमोहो	४६२
अन्तरामवूपगा, सत्ता	३२०, ३२१	अम्बपान	४७७
		अम्बिल	३३२
		अयोखील, तत्त	५१३
		अयोगनिय	४३२
		अरहतो आण	२६६

[illegible]

अरियसच्च, परिञ्जेय्य		अविज्जानुसयो, अव्याकतो	३८
— पहातव्व	२५६	— सारम्मणो	३५
— भावेतव्व	२५६	अविज्जापरियुट्ठान	१६२, ४३४
— सच्छिकातव्व	२५६	अविज्जायोगो	१६२
अरियसावको	१०७, १६८, १७२ १७८	अविज्जासयोजन	१६२
अरिया, पञ्जा	११२	अविज्जोघो	१६२
— विमुत्ति	११२	अविज्जात्ति, दुस्सिल्य	३८४, ३८५
अरियो	२१०, २१३	अविज्जाणो, पुगलो	३८
— अट्टङ्गिको, मग्गो	५१६	अविज्जातारेसु, मिलक्खेसु	६८, ६९
— अरहा	८८, १६७	अवितक्को अविचारो, समाधि	४६२
— धम्मो	४४१	— विचारमत्तो, समाधि	४६१, ४६२
— समाधि	११२	अवितथवादी, भगवा	६७, ६९-७१
अरिय, तथागतवल	२११, २१४	अविपरिणामधम्मा	५३४
— सील	११२	— यागु	७१
अरूपजीवित्तिन्द्रिय	२४६, २४७	अविवित्तो, कम्मेहि	५२०
अरूपतभावपटिलाभो	३३३	— धम्मेहि	५२०
अरूपधातु	३१, ३२८, ३२९	अविहान, देवान	१६०
अरूपधातुपरियापन्नो	४३७, ४६७, ४६८	अवीचि	५३६
अरूपधातूपगा, सत्ता	३२८	अवेदनो, पुगलो	३८
अरूपधातूपग, कम्म	३२८	असङ्किलेसिय	४३२, ५१६
अरूपभवूपगा, सत्ता	३२१	असङ्खतानि, छ	५०३
अरूपभवूपग, कम्म	३२१	— द्वे	५००, ५०२
अरूपभवो	३२१, ३२२, ३३३	— नव	५०२
अरूपरागो	१०६, १६७, ४३६, ४३७, ४६७, ४६८	— पञ्च	५००, ५०१
अरूपावचरा, चेतना	४०३, ४०४, ४४७	असङ्खता, कामतण्हा	२८८
अरूपावचर, चित्त	२२७, २२९, ३१५, ३१६, ४१५	— चत्तारो आरुप्पा	२६०
अरूपिनो, धम्मा	३२८, ३२९	— धातु	६२
— सत्ता	३१	— निरोवसमापत्ति	२६०-२६२
अरूपी, पुगलो	३१	— पत्ति	५००, ५०२
अरूपेसु, रूप	३३३, ३३४	— भवतण्हा	२८७
अरूपो, पुगलो	३८	— विभवतण्हा	२८७
अरूप, रूपान निस्सरण	३३४	असङ्खतूपगा, सत्ता	२६०
अविज्जा	१०६, १६२, १६७, ३५७, ४३४, ४४२, ४४३	असङ्खतूपग, कम्म	२६०
अविज्जानीवरण	१६२	असङ्खते, सत्ता जायन्ति	२६०
अविज्जानुसयो	१६२, ३८६, ३९१	असङ्खतो, अरहत्तनियामो	२८४
— अञ्जो	४३४	— अरहत्तमग्गो	२८४
— अनारम्मणो	३५७	— आकासो	२६२, २६३
क०-६६		— नियामो	२८३, २८४
		— निरोवो	२८८

महाराष्ट्र पत्रिकापत्रिका	१९४८-१९४९
- पुस्तक	१९, १०, १९, ११
- मन्त्री	१९९, १९९
- निष्ठापिका	१९४
- वस्तु	१९४, १९४
- सम्पादन	१९४
- वित्तपत्रिका	१९९, १९४
- वित्तपत्रिका	१९४
महाराष्ट्र, महाराष्ट्रपत्रिका	१९९
- पुस्तक	१९४, १९४
- पुस्तक	१९४, १९४
- निष्ठा	१९४ १९९
- विरोध	१९४ १९९
- वस्तु	१९४-१९९
- वस्तु	१९४, १९४
महाराष्ट्रपत्रिका	१०९, १९९, १९४ १९९
- पुस्तक	१९९
महाराष्ट्र पुस्तक	१९
महाराष्ट्र पत्रिका	१९०
महाराष्ट्र पत्रिका	१९९
महाराष्ट्रपत्रिका	४९९, ४९०
महाराष्ट्र पुस्तक	१९
महाराष्ट्र, पुस्तक	१९, १०
- मन्त्री	४९४ १९४
महाराष्ट्र	४९० ४९१
महाराष्ट्र पुस्तक	१९४-१९९
महाराष्ट्र	१९९
महाराष्ट्र	१९९ १९९
महाराष्ट्र	१९९ १९४
महाराष्ट्र	४९९
महाराष्ट्र, मन्त्री	४ ९
- मन्त्री	१९९
महाराष्ट्र	१९९
महाराष्ट्र	१९९
- मन्त्री	१९९
महाराष्ट्र १९, १९, १९४, १९९-१९९, ४९९	
- मन्त्री	१९९
महाराष्ट्र, महाराष्ट्र	४९९
महाराष्ट्र	१९९

महाराष्ट्रपत्रिका

महाराष्ट्र, महाराष्ट्र

- महाराष्ट्र

- महाराष्ट्र

महाराष्ट्रपत्रिका

महाराष्ट्र, महाराष्ट्र

- महाराष्ट्र

- महाराष्ट्र

- महाराष्ट्र

- महाराष्ट्र

महाराष्ट्र

महाराष्ट्र, महाराष्ट्र

महाराष्ट्रपत्रिका

महाराष्ट्रपत्रिका

महाराष्ट्रपत्रिका

महाराष्ट्र

महाराष्ट्र, पुस्तक

महाराष्ट्र

- महाराष्ट्र

महाराष्ट्र

महाराष्ट्र

४९, १९

कम्म, अधिपच्चसवत्तनिय	४६६, ५२७	कामघातु	३२३, ३२४
- अन्तराभवूपग	३२०, ३२१	कामघातुपरियापत्तो	४३७
- अपरापरियवेदनिय	५२५	कामघातूपगा, सत्ता	३२५
- अरूपघातूपग	३२८	कामघातूपग, कम्म	३२५
- अरूपभवूपग	३२१	कामभवूपग, कम्म	३२०
- अमह्वतूपग	२६०	कामभवेन समन्नागतो, पुग्गलो	३२८, ३२९
- असवरो	४०२	कामभवो	३१६
- आकामानञ्चायतनूपग	२६०	कामयोगो	१५४, ३५६
- इत्सरियसवत्तनिय	४६६, ५२७	कामरागपरियुट्ठान	१५४, ४३३
- उप्पज्जवेदनीय	५२५	कामरागव्यापादो	१०८-११२
- कामगुणूपग	३२४, ३२५	कामरागमयोजन	१५४
- कामघातूपग	३२५	कामरागानुसयो	६२, ६३, ३५६, ३६०
- गतिसवत्तनिय	४६६, ५२७	- अकुमलो	३८७
- दिट्ठवम्मवेदनीय	५२५	- अञ्जो	४३३
- देवसोभयसवत्तनिय	४६६, ५२७	- अव्याकतो	३८७
- धवसवत्तनिय	४६६	- अहेतुको	३८६
- भवसवत्तनिय	५२७	- चित्तविप्पयुत्तो	३६०
- मनुस्ससोभयसवत्तनिय	४६६, ५२७	- सहेतुको	३८६
- महापरिवारसवत्तनिय	४६६, ५२७	कामरागो	१५४, ३५६, ३६०, ४३३, ४३७
- महाभोगसवत्तनिय	४६६, ५२७	- अणुसहगतो	८३, १०५, १६६, २४६, २६४, २६७, ४८६, ४८७
- रूपघातूपग	३२७	- अतीतो	१२७
- रूपभवूपग	३२१	- ओळारिको	८२, ८४, १०४, १११, २४८, २६४, २६७, ४८६
- रूपूपग	३२७	- कामरागपरियुट्ठान	३८७
- रूप	३४५, ३४६	कामवितक्को	३०५
- सविपाक	४०३, ४०४	कामसञ्जा	४२५, ४२७
- सारम्मण	४५२	कामसुख	१६१
- सवरो	४०२	कामा, पञ्चेवायतना	३२६
करणाय	४८५	कामावचरा	४०४, ४४७
करुणा	४२६, ४२७, ४८४	- विपाकाव्याकता, चेतना	४०३
फलन्दकनिवापे, वेळुवने	४८२	कामावचर	२२७, २२९, ३१५, ३१६
कल्याणपापकानि, कम्मनि	४८-५०	कामिनो, सत्ता	३१
कस्सपस्स भगवतो, बोधिसत्तो	२५७-२५९	कामी, पुग्गलो	३१
कामगुणा, पञ्च	१६२, ३२३-३२६	कामेसुमिच्छाचारा वेरमणि	३८४
कामगुणूपगा, सत्ता	३२४, ३२५	कामेसु वीतरागो	४३६
कामगुणूपग, कम्म	३२४, ३२५	कामोघो	१५४, ३५६
कामच्छन्दनीवरण	१५४, ३५६	कायकम्म	३३६, ४३६, ४६४, ५१६
कामतण्हा	४२२, ४२४	- अफस्सकस्स	३६४
- असङ्खता	२८७		
- सङ्खता	२८८		

उपवास्य	४४३
उपावास्य	४४३
उपावास्ये	४४३
उपासित	४४३
उपेक्षा	४२६, ४२७, ४४४
उपेक्षायो	४२६
उपेक्षासम्बन्धोक्त्या	४२
उपेक्षासम्बन्ध	४४
उपेक्षो	४२३ ४२४
उपेक्षासम्बन्धीयं कर्म	४२३
उपेक्षासम्बन्धोक्त्या	४४३
उपेक्षासम्बन्धोक्त्या	४०
उपेक्षासम्बन्ध	४४२

ए

एकचित्तकामिका	४३२-४३४
एकचित्तकामिको	४३३
एकचित्तकामिको	४३३
एकचित्तकामिको	४३३
एकचित्तकामिको	४३३
एकचित्तकामिको	४३३
एकचित्तकामिको	४३३
एकचित्तकामिको	४३३
एकचित्तकामिको	४३३
एकचित्तकामिको	४३३

ओ

ओषधियं	४३३
ओषधी	४३, ४४
ओषधिसम्बन्ध	४४३
ओषधिसम्बन्ध	४४३ ४४४ ४४५
ओषधिसम्बन्ध	४४३, ४४४
ओषधिसम्बन्ध	४
ओषधिसम्बन्ध	४४, ४५
ओषधिसम्बन्ध	४४ ४४५ ४४६ ४४७
ओषधिसम्बन्ध	४४ ४४५ ४४६ ४४७
ओषधिसम्बन्ध	४४ ४४५ ४४६ ४४७
ओषधिसम्बन्ध	४४ ४४५ ४४६ ४४७

क

क	४४३
क	४४३-४४४

- कर्म

- कर्म

- कर्म

- कर्म

कर्म

कर्म, कर्म

- कर्म

कर्म

कर्म

कर्म

कर्म

कर्म

कर्म

कर्म

कर्म

कर्म

- कर्म

- कर्म

- कर्म

- कर्म

कर्म

कर्म

- कर्म

- कर्म

- कर्म

- कर्म

- कर्म

कर्म

कम्म, अविपञ्चसवत्तनिय	४६६, ५२७	कामधातु	३२३, ३२४
— अन्तराभवूपग	३२०, ३२१	कामधातुपरियापन्नो	४३७
— अपरापरियवेदनिय	५२५	कामधातूपगा, सत्ता	३२५
— अरूपधातूपग	३२८	कामधातूपग, कम्म	३२५
— अरूपभवूपग	३२१	कामभवूपग, कम्म	३२०
— असङ्खतूपग	२६०	कामभवेन समजागतो, पुगलो	३२८, ३२९
— असवरो	४०२	कामभवो	३१९
— आकासानञ्चायतनूपग	२६०	कामयोगो	१५४, ३५६
— इस्सरियसवत्तनिय	४६६, ५२७	कामरागपरियुद्धान	१५४, ४३३
— उप्पज्जवेदनीय	५२५	कामरागव्यापादो	१०८-११२
— कामगुणूपग	३२४, ३२५	कामरागमयोजन	१५४
— कामधातूपग	३२५	कामरागानुसयो	६२, ६३, ३५६, ३६०
— गतिसवत्तनिय	४६६, ५२७	— अकुसलो	३८७
— दिट्ठधम्मवेदनीय	५२५	— अञ्जो	४३३
— देवसोभग्यसवत्तनिय	४६६, ५२७	— अव्याकतो	३८७
— धवसवत्तनिय	४६६	— अहेतुको	३८६
— भवसवत्तनिय	५२७	— चित्तविप्पयुत्तो	३६०
— मनुस्ससोभग्यसवत्तनिय	४६६, ५२७	— सहेतुको	३८६
— महापरिवारसवत्तनिय	४६६, ५२७	कामरागो	१५४, ३५६, ३६०, ४३३, ४३७
— महाभोगसवत्तनिय	४६६, ५२७	— अणुसहगतो	८३, १०५, १६६, २४६, २६४, २६७, ४८६, ४८७
— रूपधातूपग	३२७	— अतीतो	१२७
— रूपभवूपग	३२१	— ओळारिको	८२, ८४, १०४, १११, २४८, २६४, २६७, ४८६
— रूपूपग	३२७	— कामरागपरियुद्धान	३८७
— रूप	३४५, ३४६	कामवितक्को	३०५
— सविपाक	४०३, ४०४	कामसञ्जा	४२५, ४२७
— सारम्मण	४५२	कामसुख	१६१
— सवरो	४०२	कामा, पञ्चेवायतना	३२६
करण्डाय	४८५	कामावचरा	४०४, ४४७
करणा	४२६, ४२७, ४८४	— विपाकाव्याकता, चेतना	४०३
कलन्दकनिवापे, वेळुवने	४८२	कामावचर	२२७, २२९, ३१५, ३१६
कल्याणपापकानि, कम्मानि	४८-५०	कामिनो, सत्ता	३१
कस्सपस्स भगवतो, बोधिसत्तो	२५७-२५९	कामी, पुगलो	३१
कामगुणा, पञ्च	१६२, ३२३-३२६	कामेसुमिच्छाचारा वेरमणि	३८४
कामगुणूपगा, सत्ता	३२४, ३२५	कामेसु वीतरागो	४३६
कामगुणूपग, कम्म	३२४, ३२५	कामीधो	१५४, ३५६
कामच्छन्दनीवरण	१५४, ३५६	कायकम्म	३३६, ४३६, ४६४, ५१६
कामतण्हा	४२२, ४२४	— अफस्सकस्स	३६४
— असङ्खता	२८७		
— सङ्खता	२८८		

कमलकर्म्यं कर्म	१४४
- कर्मिनिप्रकर्मवरो	४०२, ४०३
- कर्मिनिप्रकर्मवरो	४०२
- व कर्माविराट्	१६४
- कर्म	११७-११८, १४४ १४५
- कर्मवर्त	१११
- कर्मवर्त	११४ ११५
- कर्मवर्त	२२९, २३७
- कर्मवर्त	११४
कर्मवर्तवर्त	१४५, १४६
कर्मवर्त	१४
कर्मवर्त	१७६, १८०
कर्मवर्तवर्तवर्त	१४
कर्मवर्तवर्तवर्त	१२६
कर्मवर्तवर्त	१२२, १८६ १४५, ४१० ४११
कर्मवर्तवर्त	१०
कर्मवर्तवर्त	२६१ ४११
कर्मवर्तवर्तवर्त	१४५
कर्मवर्तवर्तवर्त	१५, १६
कर्मवर्तवर्त	१४ १४५, २६५ १२६-११२, १४४ १४५, १७६, १८० ४०६, १११
कर्मिनिप्रकर्मवरो कर्मकर्म	४ २, ४०१
कर्मिनिप्रकर्मवरो कर्मकर्म	४०२
कर्मिनिप्र	१४
कर्मो	४२ १२१ १८ २६१
- कर्मो	११
- कर्मो	१२२ १२४ १११
- कर्मो	२४४
- कर्मो	१४४
- कर्मो	१६१
- कर्मो	१४४ १४५
- कर्मो	१६
कर्मो	१७
- कर्मो	१७
- कर्मो	१७
कर्मो	१७ १६-०१
कर्मो	१११
कर्मो	१६

कर्मो

कर्मो

कर्मो

कर्मो

कर्मो

कर्मो

कर्मो

कर्मो

कर्मो

कर्मो

कर्मो

कर्मो

कर्मो

कर्मो

कर्मो

कर्मो

कर्मो

कर्मो

कर्मो

कर्मो

कर्मो

कर्मो

कर्मो

कर्मो

कर्मो

कर्मो

कर्मो

कर्मो

कर्मो

कर्मो

१०६, १०७, १०८

ख

खणो, परिनिष्फन्नो	
खत्तियो	४४५
खन्वरसो	३६, ५६
खन्वा	३३२
- अतीत	६३
- अनागत	८ १३६
- चत्तारो	१३८, १३६
- छ	३१७
- दस	३६८
- पच्चुप्पन्न	३६८
खन्वो, अतीत रूप	१३८, १३६
- विज्जाण	१४०
- अनागत रूप	१४१, १४२
- विज्जाण	१४०, १४१
- पच्चुप्पन्न रूप	१४१, १४२
- विज्जाण	१४०
खयधम्मो	१४१, १४२
खादनीय	१४२, ४७३
खीरकुम्भो	४७५, ४७६
	७१

ग

गणभोजन	४७७
गण्हयो	३६
गतियो, छ	३१८, ३१६
- पञ्च	३१८
गतिसवत्तनिय, कम्म	४६६, ५२७
गन्थनिय	५१६
गन्धतण्हा	४२१, ४२३
गन्धघातु	१४
गन्धरागो	४३५-४३७, ४६७, ४६८
गन्धायतन	१४, १४८, २६८, ३२६-३३२, ३३५, ३३६, ३४१, ३४४, १६२
गन्धा, आदित्ता	१६२
- धानविज्जेय्या	१६२
- सुज्जा	६८
गन्ध, अतीत	१२२
गहट्टो	५६

गहपति, चित्तो	२५७, २५८
गहपतिरतन	१४६
गामघातक	१६२, १६३, ४७२
गिलानपच्चयभेसज्जपरिक्खारो	२७८, ३०२, ४७०, ४७२, ४७५, ४७६, ५१२
गिहिसञ्जोजन	२४०
गिहिसुख	१६१
गोत्रभू, पुग्गलो	२२३, २६६, २७२

घ

धानघातु	१४
धानविज्जाणघातु	१४
धानविज्जाणसमञ्जी	३६६
धानविज्जाण	१८६
- रूप	३४५
धानायतन	१४, १४८, २६८, ३२६-३३२, ३४४, ४०६, ४२८, ३४५
- रूप	३४४, ४०६, ४२८
धानिन्द्रियअसवरो	४०२, ४०३
धानिन्द्रियसवरो	४०२
धानिन्द्रिय	१४
धान	४२, १२२-१२४, २६६
- आदित्त	१६१
- सुज्ज	६८

च

चक्करतन	१४६
चक्कवत्तिसत्तो	२५४
चक्कवत्ती, राजा	१३२
चक्खायतनस्मि पुग्गलो	२६
चक्खायतना, पुग्गलो	२६
चक्खायतन	१४, १६, २०, २३, ४३, १४८, १८६, २६८, ३३०, ३३२, ३४४, ३५६, ३५८, ३७६-३८१, ३८७, ३८६, ३९०, ३९३, ४२१, ४२८, ४३४, ४३७, ५३३, ५३६
- पुग्गलो	२६, २८
- रूप	३४४

नमोऽस्तुते विप्राय	१०५
— सतिप्रभुर्ग	१०५
नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते	४०५, ४०५
— नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते	४०५
नमोऽस्तुते	१४ १५ २० २१ २२, ४५ ४५ १११, १११
— पुष्पलो	२५, २५
नमोऽस्तुते पुष्पलो	२५
नमोऽस्तुते सिद्धो	११२
नमोऽस्तुते विष्णो	१५ १५
— नमोऽस्तुते	४५४ ४५४
नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते	४ ५, ४०५
नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते	४०२
नमोऽस्तुते पुष्पलो	२५
नमोऽस्तुते विष्णो	११२
नमोऽस्तुते पुष्पलो	२५
नमोऽस्तुते	१४ १५ २१ २४ १०५, ११२, ११२, २१५, ११२
— नमोऽस्तुते	११२
— पुष्पलो	२५, २५
— सतिप्रभुर्ग	२५५
नमोऽस्तुते पुष्पलो	४२
नमोऽस्तुते विष्णो	१४ १५
नमोऽस्तुते विष्णो	११५
— नमोऽस्तुते	११५
— नमोऽस्तुते	११५
— नमोऽस्तुते	११५
नमोऽस्तुते १२२-१२४ १५१ २१५-२१५	२१५, १०२, १०५
— नमोऽस्तुते	११५
— नमोऽस्तुते	१०५ १०५
— नमोऽस्तुते	१०५
— नमोऽस्तुते	१०५
— नमोऽस्तुते	१०५
— नमोऽस्तुते	१०५
— नमोऽस्तुते	१०५
नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते	११५
— नमोऽस्तुते	१०५

[illegible][illegible]

चित्तविषययुक्ता, अनुसया	३६२	चित्त, सङ्कलितु	४३५
— पञ्चा	३६४	— सङ्कलितयं	२१५-२१७
चित्तविषययुक्तो	३६१	— सङ्कलित	२७८
— कामरागानुसयो	३६०	— सदोस	२७८, ४३५
— सङ्कारखण्डो	३६३	— सपञ्च	२१५
चित्तविषययुक्तं, आण	३६३, ३६४	— सफस्स	२१५-२१७
चित्तसङ्कारो	२६१	— समाहितं	२७८
चित्तसन्तति, समाधि	३६८, ३६९	— समोहं	२१८, २७८, ४३५
चित्ताधिपति	४४१	— सराग	२१५-२१७, २७८, ४३५
चित्तानि, द्वे	१८१	— सुपिनगतस्स	५३०, ४३१
चित्तारम्भणे आण	२७९	चीवर-पिण्डपात-सेनासन-गिलानपञ्चय-	
चित्तिद्विपादो	५३६	मेसज्जपरिक्खारो	१६१
चित्तपचयो	४५१	चीवरस्स पत्ति, असङ्कता	५००
चित्तो, गहपति	२५७, २५८	चीवरे	४७०, ४७२, ४७५, ४७६, ५१२
चित्त	३६१, ३७२, ४५१, ४५७, ५३८	— दानं	३०२
— अकुसल	४३५	चुतिकाले	२३५
— अञ्ज	६६	चुतिचित्त	२४३
— अतीतानागतारम्भण	३६१	चेतना	१४९, ३०१, ३०२, ३३५, ३३६-
— अतीतारम्भण	३५९, ३६०		३४१, ३५५, ३७२, ३७९, ३८१,
— अनागतारम्भण	३६०, ३६१		३८२, ४३७, ४५१, ५३८
— अनुत्तर	२७८	— कामावचरा विपाकाव्याकता	४०३
— अमहगतं	२७८	— किरियाव्याकता	४०३, ४०४
— अविमुक्त	२७८	— चक्खुसम्पस्सजा	२९९
— असमाहित	२७८	— द्वे	१८१
— उपपत्तेसिया	२४३	— मनोसम्पस्सजा	२९९
— एक	१८७-१८९	— विपाकाव्याकता	४०३, ४०४
— निक्किलेस	२१७	— सविपाका	४०३, ४०४
— पञ्चुप्पन्नारम्भण	३६०, ३६१	चेतनापतिरूपिका	५३८
— परो परस्स	४५४-४५६	चेतनारम्भणे आण	२७९
— महगतं	२७८	चेतनूपचयो	४५१
— विक्खित्तं	२७८	चेतसिका, वेदना	३०१
— विमुच्चमान	२१९	चेतसिको, धम्मो	३००-३०३
— विमुक्त	२७८	— फस्सो	३०१, ३७९
— विवेकनिष्ठ	२६१	चेतसिक, सील	३७९
— वीतदोसं	२७८	चेतिये, चापाले	४८२
— वीतमोहं	२७८	चेतोपरियाये आण	२७८, २७९
— वीतराग	२७८	चोचपान	४७७
— सउत्तर	२७८		

आर्ण, पञ्चपुष्प	१२४, १२६	तयो, फस्ता	२६१
- पञ्जारम्मणे	२७६	- रासी	५२५
- पुथुज्जनस्स	५१२	- समाधी	३६२
- फत्सपरियाये	२७६	ताणानि, छ	५०३
- मोहारम्मणे	२७६	- द्वे	२०५, ५००, ५०२
- यथाकम्मूपगत	२३०, २३१	- नव	५०२
- यथाभूत	२०५-२१०, २१२-२१५	- पञ्च	५००, ५०१
- रागारम्मणे	२७६	तापनं	५३६
- लोकुत्तर, द्वादसवत्युक	५१७, ५१८	तार्वातिसा, देवा	१८६
- विपरीते	२७२-२७४	तिणकट्टवनप्पतयो	५०, ५१, ५७, ५८
- विरियारम्मणे	२७६	तिणकट्टवनप्पतीन कारको	५७
- वेदनारम्मणे	२७६	- पटिसंवेदी	५८
- सकदागामिस्स	२६६	तिरच्छानगता, देवेसु	५१४, ५१५
- सच्चगोचर	१८१	तिरच्छानगतो	३५
- सञ्जारम्मणे	२७६	तिरच्छानयोनि	३१८, ४३८, ५३६
- सतारम्मणे	२७६	तिविधा, कायसञ्चेतना	३४५
- सद्धारम्मणे	२७६	- मनोसञ्चेतना	३४५, ३४६
- सब्ब	२७६, २७७	तिस्सो, चक्खुघातुयो	१३२
- समाधारम्मणे	२७६	तीणि, कथावत्थूनि	४४५
- सावकस्स फले	२८१, २८२	- चक्खुन्द्रियानि	१३२
- सोतापत्तिफले	२७२, २७६	- चक्खूनि	२२८
- सोतापत्तिमग्गे	२७२, २७६, २८०	- सङ्खतस्स सङ्खतलक्खणानि	६३
		- सामञ्जफलानि	११०
		- संयोजनानि	१०८, २०१, २६७, ४८६
ठ		तुसिता, देवा	१८६
ठानानि, पञ्च	३०६	तेजो	५०, ५१, ५७, ५८, १३१
ठितिकाले	२३५	तेजोकसिणं	१८१, १८४, २७७, २७८
		तेजोघातु	३३५-३३७, ३४२-३४४
त		- सनिदस्सना	२६५
तचगन्धो	३३२	तेलकुम्भो	७१
तचरसो	३३२	त जीव त सरीर	६६, ४३८, ५३७
तण्हा	१३७, ४४३	थ	
तण्हासंयोजन	३४	धीन	८१, ८७, १२७, १४८, १५८, ३३६-३४१
ततिया, कोटि	६२	थेरो आयस्मा, गवम्पति	२००
तथवादी, भगवा	६७, ६६ - ७१	- महाकच्चानो	६०, ६१, २४२
तथागतबल	२०७, २१०-२१५	- महाकस्सपो	६०, ६१, २४२
तथानि अवितथानि अनञ्जथानि, चत्तारि	२८६	- महाकोट्टिको	६०, ६१, २४२
तयो, अन्तराया	२८०	- महापत्थको	६०, ६१, २४२
- निरुत्तिपथा	१३६		

ॐ, भवद्भूतानि	१०१
- कनेय्यानी	१११
- कन्या	११५
- वसिष्ठो	११५, ११६
- तात्त्विक	१०१
- अस्वास्वतिसिद्ध, विद्या	१११
- कन्या	१११
अस्वास्वतिसिद्धि कन्यास्वती	१११
कन्यास्विति	११०
कन्यास्विति	११४ १११
अस्वास्वितिसिद्धि कन्यास्वती	११०
कन्यास्विति	११

कन्यास्विति
कन्यास्विति

कन्यास्विति
कन्यास्विति
कन्यास्विति
कन्यास्विति

- कन्यास्विति

- कन्यास्विति

- कन्यास्विति

- कन्यास्विति

कन्यास्विति	११
कन्यास्विति	१००
कन्यास्विति	११०
कन्यास्विति	१०० १०१
कन्यास्विति	१०१
- कन्यास्विति	१११-११४
कन्यास्विति	११०, ११५
कन्यास्विति	१०१
कन्यास्विति	११०
कन्यास्विति	१११
कन्यास्विति	१०१
कन्यास्विति	१०१, १११ १११
- कन्यास्विति	१११, ११४
- कन्यास्विति	१११
- कन्यास्विति	११
कन्यास्विति	१४
कन्यास्विति	१४ १४५ ११५ १११-१११
- कन्यास्विति	१४४ ४ ४, ४१० ४१५
कन्यास्विति	१४
कन्यास्विति	१११
कन्यास्विति	१११, १११, ४१ ४११
- कन्यास्विति	१११

कन्यास्विति
कन्यास्विति

१११

कन्यास्विति

- कन्यास्विति

- कन्यास्विति

- कन्यास्विति

- कन्यास्विति

- कन्यास्विति

- कन्यास्विति

- कन्यास्विति

- कन्यास्विति

- कन्यास्विति

- कन्यास्विति

- कन्यास्विति

- कन्यास्विति

- कन्यास्विति

देवा, अतप्ता

१६०

देवा, निम्मानरती

१८६

- अदिक्षादायिनो

६४

- परनिम्मितवसवती

१८६

- अनेळमूगा

६५

- परित्तसुभा

१६०

- अप्पमाणसुभा

१६०

- परित्ताभा

१८६

- अप्पमाणाभा

१८६

- पाणातिपातिनो

६४

- अव्यापन्नचित्ता

६५

- पितुघातका

६४

- अभिज्झालुनो

६५

- पिसुणावाचा

६४

- अरहन्तघातका

६४

- फरसावाचा

६४

- अविञ्जू

६४

- व्यापन्नचित्ता

६५

- अविहा

१६०

- ब्रह्मपारिसज्जा

१८६

- असञ्जसत्ता

२३५

- ब्रह्मपुरोहिता

१८६

- आकासानञ्चायतनूपगा

१८६-१६१

- महाब्रह्मानो

१८६

- आभस्सरा

१६०

- मातुघातका

६४

- एळमूगा

६४

- मिच्छादिट्ठिका

६५

- कम्मावरणेन समभागता

६४

- मुसावादिनो

६४

- किलेसावरणेन समभागता

६४

- यामा

१८६

- चातुमहाराजिका

१८६, १६०

- रहिरुप्पादका

६४

- जळा

६४

- विञ्जू

६५

- तार्वतिसा

६६, १८६

- विपाकावरणेन समभागता

६४

- वुत्तिता

१८६

- वेहप्फला

१६०

- न अदिक्षादायिनो

६५

- सङ्खभेदका

६४

- न अभिज्झालुनो

६५

- सम्फप्पलापिनो

६६

- न अरहन्तघातका

६५

- सम्मादिट्ठिका

६५

- न कामेसुमिच्छाचारिनो

६५

- सुदत्सा

१६०

- न धम्मे पसन्ना

६४

- सुदत्सी

१६०

- न पाणातिपातिनो

६५

- सुभकिण्हा

१६०

- न पितुघातका

६५

- हत्थसवाचिका

६४

- न पिसुणावाचा

६५

देवेसु तिरच्छानगता

५१४, ५१५

- नप्पटिवला

६४

दोमनस्सिन्द्रिय

१४

- न फरसावाचा

६५

दोसट्ठानियो

२०३

- न बुद्धे पसन्ना

६४

दोसपतिरूपको

५३८

- न मातुघातका

६५

दोससहगतचित्तसमङ्गी

३६६

- न मुसावादिनो

६५

दोसारम्मणे आण

२७६

- न रहिरुप्पादका

६५

दोसो

१८६, १५८, १६०, १६४, १६५,

- न सङ्खभेदका

६५

१७०, १७१, १७६, १७७,

- न सङ्खे पसन्ना

६४

२४३, २४५, २४६, ३०१,

- न सम्फप्पलापिनो

६५

३३६-३४१, ४६२, ५३८

देवा, अतप्या	१६०	देवा, निम्मानरती	१८६
- अदिन्नादायिनो	६४	- परनिम्मितवसवती	१८६
- अनेळमूगा	६५	- परित्तसुभा	१६०
- अप्पमाणसुभा	१६०	- परित्ताभा	१८६
- अप्पमाणाभा	१८६	- पाणातिपातिनो	६४
- अव्यापन्नचित्ता	६५	- पितुघातका	६४
- अभिज्झालुनो	६५	- पिसुणावाचा	६४
- अरहन्तघातका	६४	- फरसावाचा	६४
- अविञ्जू	६४	- व्यापन्नचित्ता	६५
- अविहा	१६०	- ब्रह्मपारिसज्जा	१८६
- असञ्जसत्ता	२३५	- ब्रह्मपुरोहिता	१८६
- आकासानञ्चायतनूपगा	१८६-१६१	- महान्नहानो	१८६
- आभस्सरा	१६०	- मातुघातका	६४
- एळमूगा	६४	- मिच्छादिट्ठिका	६५
- कम्मावरणेन समन्नागता	६४	- मुसावादिनो	६४
- किलेसावरणेन समन्नागता	६४	- यामा	१८६
- चातुमहाराजिका	१८६, १६०	- रुहिरुप्पादका	६४
- जळा	६४	- विञ्जू	६५
- तावत्तिसा	६६, १८६	- विपाकावरणेन समन्नागता	६४
- सुसिता	१८६	- वेहप्फला	१६०
- न अदिन्नादायिनो	६५	- सङ्खभेदका	६४
- न अभिज्झालुनो	६५	- सम्फप्पलापिनो	६६
- न अरहन्तघातका	६५	- सम्मादिट्ठिका	६५
- न कामेसुमिच्छाचारिनो	६५	- सुदस्सा	१६०
- न धम्मे पसन्ना	६४	- सुदस्सी	१६०
- न पाणातिपातिनो	६५	- सुमकिण्हा	१६०
- न पितुघातका	६५	- हृत्यसवाचिका	६४
- न पिसुणावाचा	६५	देवेषु तिरच्छानगता	५१४, ५१५
- नप्पटिवला	६४	दोमनस्सिन्द्रिय	१४
- न फरसावाचा	६५	दोसट्टानियो	२०३
- न बुद्धे पसन्ना	६४	दोसपतिरूपको	५३८
- न मातुघातका	६५	दोससहगतचित्तसमङ्गी	३६६
- न मुसावादिनो	६५	दोसारम्मणे आण	२७६
- न रुहिरुप्पादका	६५	दोसो	५८१, ५८२, ५८५, ५८७-५८८, ६३, १३७,
- न सङ्खभेदका	६५		१४८, १५८, १६०, १६४, १६५,
- न सङ्खे पसन्ना	६४		१७०, १७१, १७६, १७७,
- न सम्फप्पलापिनो	६५		२४३, २४५, २४६, ३०१,
			३३६-३४१, ४६२, ५३८

घातु, पञ्चुप्पन्न	१३६
- रूपं	१४०
- विज्जाण	१४१, १४२
घातुयो, अट्टारस	४४, १३२, १६६, ४४४
- द्वे	६२
धुवयागु	७१

न

न अकनिट्टगामी	१०५
न अनागामिफल	१०६
न अनागामी	६१
न अरहा	६१
न उद्धंसोतो	१०५
न उभतोभागविमुत्तो	६१
न कायसक्खि	६१
न चित्तानुपरिवत्ति, पञ्जा	३८१
- फस्सो	३८१
- सील	३८१, ३८२
नत्थिकवादा	१३६
न दिट्ठिप्पत्तो	६१
न धम्मामुसारी	६१
नन्दको, आयस्मा	१३७
नन्दी	१३७, १३८
न पञ्जाविमुत्तो	६१
नव, असङ्खतानि	५०२
- ताणानि	५०२
न सकदागामी	६१
न सद्धानुसारी	६१
न सद्धानुविमुत्तो	६१
न होति तथागतो पर मरणा	४३८, ५३७
निक्किलेसो	३६२
निक्किलेस, चित्त	२१७
निगण्ठा, आवुसो	३६६
निगमघात	१६२, १६३, ४७२
निगमबन्धन	१३१
निगमह	३, ६, ६, १०, १३, १५, १८, २०, २१
निच्चभस	७१

निहारामता	६२
निव्वानघातु, कुसला	५०३, ५०४
निव्वानभाव	११७-१२०
निव्वानस्स पटिसवेदी	५८
निव्वानानि, चत्तारि	२८७
- द्वे	२०५
निव्वान	४६, ५१, ५३, ५४, ५७, ५८, ६३, ११७-१२०, १३४, २०२, २१०, २१२, २४३, २४४, २८४, २८६, २९०, २९२, ३५४, ३५६, ३५८, ३७६, ३८१, ३८६, ३९०, ३९३, ४२१, ४३४, ४३७, ४३६, ४४६, ४४७, ४६६, ५०२
- असङ्खत	६२, ६३, २८४, २८६
निम्मानरतिनो, देवा	१८६
नियता, सत्त्वे धम्मा	५२३, ५२४
नियतो	४१६, ४१७
नियामगमनाय	२७४-२७६
नियामो	२७५, २८३, २८४, ४४६
निरगळो, अरहा	८८, १६७
निरयपाला, निरयेसु	५१३, ५१४
निरयेसु कम्मकारणा	५१३
निरयो	३१८, ४३८, ५३५, ५३६
निरुत्तिपथा, तयो	१३५, १३६, १४३
निरूपधिसुख	१६१
निरोधधम्म	१०७, १७२, २०१, ४७२, ४७३
निरोधसञ्चानि, द्वे	२०५
निरोधसच्च, असङ्खत	२८८, २८९
निरोधसच्छिकिरिया	१००
निरोधसमापत्ति, असङ्खता	२६०-२६२
निरोधा, द्वे	२०५
निरोधो	८८, १०६, १०७, १२५, १२६, १५६, १८०, २५२, २८८, २८९, २९१, ३६५, ५१३
- दिट्ठो	७८-८०
निवुत्तो	४१७, ४१८
नीलकसिणं	१८१-१८४, २७७
नील, रूप	३६
नीवरणिय	५१६
नेक्खम्मसञ्जा	४२६, ४२७

पटिपन्नको, दुक्ख दक्खन्तो	१६८	परायणानि, द्वे	२०५
— निरोध दक्खन्तो	१६८, १६९	परिक्खीणभवसयोजनो, अरहा	८८, १६७
— मग्ग दक्खन्तो	१६८	परिञ्जात	२५६
पटिसङ्खानिरुद्धा, सङ्खारा	२०६	परिणायकरतन	१४६
पटिसम्भिदा	२७६, २७७	परित्तसुभा, देवा	१६०
पठमाभिसम्बुद्धो, अजपालनिश्रोघे	४८२	परित्ताभा, देवा	१८६
पण्डका	१५६	परिनिप्फलो, अद्धा	४४३, ४४५
पतिचयो, कतस्स	६२	परिनिप्फन्न, मुहुत्त	४४५
पत्तगन्वो	३३२	परिनिब्बान	५२७
पत्तधारणा, देवेसु	६६	परिनिब्बुतो, पुग्गलो	६३, ६४
पत्तरसो	३३२	परिब्बाजको, वच्छगोत्तो	२४०
पत्ति, असङ्खता	५००, ५०२	परिभोगमयो, फस्सो	३०४
पथवी, कम्मविपाको	३०६, ३१०, ३१२	परिभोगमय, पुञ्ज	३०४-३०७
पथवीकसिण	१८१, १८४, २७३, २७४, २७७	परियापन्न	२२७, २२६
पथवीघातु	२६५, ३३५-३३७, ३४२-३४४	पवरो, द्विपदान	४७६
— सनिदस्सना	२६४, २६५	पस्सद्विसम्बोज्झङ्गरतन	१५०
पन्नद्धजो, अरहा	८८, १६७	पाटलिपुत्तस्स	२८०
पन्नमारो, अरहा	८८, १६७	पाणातिपाता, वेरमणि	३८४
पन्नरसक्खन्वा	१३२	— देवेसु	२३२
पव्वज्जा, देवेसु	६५	— मनुस्सेसु	२३३
पव्वा, अतीता	१३१	पाणातिपाती	५१०
पमोक्खो, द्विपदान	४७६	पाणातिपातो, सफलो	४७१
परङ्कत, सुखदुक्ख	५५, ५६	पादा, अतीता	१३०
परचित्त	५६	पानानि, अट्ठ	४७७
परनिम्मितवसवत्ती, देवा	१८६	पानीयकोसक	७१
परमत्यो	३ - ६	पानीयथालक	७१
परम्परभोजन	४७७	पानीयसरावक	७१
परवितारणा, अपरन्ते	१७५	पापकम्म	३८६
— अरहतो	१७४-१७६, १७८, १७९	पिण्डपातो	३०२, ४७०, ४७२, ४७५, ४७६, ५१२
— इदप्पच्चयतापटिच्चसमुप्पन्नेसु,		पितुघातको	१८७, २०४, ५०४
घम्मेसु	१७५	— आनन्तरिको	५११
— घम्मे	१७५	पिपासा	१३१
— पुयुज्जनस्स	१७५	पिलिन्दवच्छो, आर्यस्मा	५२२
— पुव्वन्तापरन्ते	१७५	पीतकमिण	१८१, १८४, २७७
— पुव्वन्ते	१७५	पीति, ततियस्म आनस्स कण्टको	१८६
— सच्चे	१७५	पीतिमम्योज्झङ्गरतन	१५०
— सत्यरि	१७५	पीत, मय	४०
— सिक्खाय	१७५	पुग्गानपरोपरियत्ति	२८१

पुष्पसत्सु पटिपत्ती	३७
पुष्पसत्सु धम्मजाताभिनिर्व	३७
- वसुधासु	३६
- वसुधासु	३६
- वसुधासु	३६
- वसु	३६
- विज्जामा	३६
- वेदमा	३६
- सङ्गारा	३६
- सङ्गारा	३६
पुष्पसत्सु धम्मजाता	३७
- धम्मजाता	३७
- धम्मजाता	३७
पुष्पसत्सु	३७
३-१३, २ २१ २३, २५-३६	
४१-४२ ४७-५ ५३ ५६	
१ ३ २७६, ३ ५	
- धम्मजाता	४ ४१
- धम्मजाताभिनिर्व	२६
- धम्मजाता	२ २१ ३२
- धम्मजाता	२२ २२४-२२६
- धम्मजाता पटिपत्ती	३३ ३७
- धम्मजातापुत्तो	४१३, ४१६
धम्मजाताभिनिर्व पटिपत्ती	
पटिपत्ती १ ३-११ १२६	
२६-२६२	
- धम्मजाता	१ -१ २
- धम्मजाता	३६
- धम्मजाता	२६ ३
- धम्मजातापटिपत्ती	३२३
- धम्मजाता	४१ ४२
- धम्मजातापटिपत्ती	१ ३ १२७
३६-२६६	
- धम्मजाता २६, ३ ५२ ५३	
- धम्मजातापटिपत्ती	३२३
- धम्मजाता	२६ ३
- धम्मजाता	५२, ५४
- धम्मजातापटिपत्ती	३२३
- धम्मजाता	४ ६

- धम्मजाता

- धम्मजाता

- धम्मजाता

- धम्मजाता

- धम्मजाता

- धम्मजाता

- धम्मजाता

- धम्मजाता

- धम्मजाता

- धम्मजाता

- धम्मजाता

- धम्मजाता

- धम्मजाता

- धम्मजाता

पटिपत्ती १०४

- धम्मजाता

- धम्मजाता २६,

- धम्मजाता

- धम्मजाता

- धम्मजाता

- धम्मजाता

- धम्मजाता

- धम्मजाता

- धम्मजाता

- धम्मजाता

- धम्मजाता

- धम्मजाता

२६, ३०,

पुगलो, सोतापत्तिफलसन्धिकिरियाय		फस्सपरियाये, व्याण	२७६
पटिपन्नो	१६५, १६८	फस्ससिका	३०१
- सोतापन्नो	३७, १००, १०१	फस्सा, तयो	२६१
- संविज्जमानो	३०	- द्वे	१८१
पुञ्जाभिसङ्खारो	४६६, ५२७	फस्सायतनिका निरया, छ	१६२
पुञ्जाभिसन्दा, चत्तारो	३०६, ३०७	- सग्गा, छ	१६३
पुञ्जपचयो, अरहतो	४६६	फस्सूपपचयो	४५१
पुञ्ज, परिभोगमय	३०४-३०७	फस्तो	३०१, ३७२, ४४८, ४५१, ५३८
पुण्ण	४५३	- अचेतसिको	३७६
पुत्तसम्बाधसयन	१५७, १५८	- अनिमित्तो	२६१
पुञ्जनभूमि	७४	- अप्पणिहितो	२६१
पुञ्जनस्स अन्वत्तनियामता	५०४	- कम्मविपाको	३१०
- व्याण	५१२	- चेतसिको	३०१, ३७६
- पञ्जा	५१२	- दिट्ठिगतसम्पयुत्तो	४३७
पुञ्जनो	१०८-११२, १२८-१३०, १६१, १६३, २०२, ३७७, ३६२, ४३४, ४३६, ५१३, ५२०	- परिभोगमयो	३०४
पुप्फगन्धो	३३२	- विपाको	३१२, ३१३, ४०५, ४०६, ४६५
पुप्फरसो	३३२	- समादानहेतुको	३८३
पुव्वेनिवासानुस्सत्ति	५६, २०६	- सारम्मणो	३५५
पुरिसपुगला, अट्ठ	६१, ६२, ४७५, ४७६, ४७८, ४८०	- सुखवेदनियो	३१२
पुरिसमुगा, चत्तारो	६१, ६२, ४७५, ४७६, ४७८, ४८०	- सुञ्जतो	२६१
पुरिसिन्धिय	१४	फाणितकुम्भो	७१
पेत्तिविसयसवत्तनिको	५३२	फारुसकपान	४७७
पेत्तिविसयो	३१८	फोटुव्वतण्हा	४२१, ४२३
फ		फोटुव्वघातु	१४, १७
फग्गुनो, आयास्सा	१३६	फोटुव्वघातुपरियापन्नो	४३६, ४६७, ४६८
फणहत्यको	३६	फोटुव्वरागो	४३५-४३७, ४६७, ४६८
फलगन्धो	३३२	फोटुव्वायतन	१४, १४८, २६८, ३२६-३३१, ३३५-३३७, ३४१, ३४३, ३४४, ३५६, ३५८, ३७६-३८१, ३८६, ३८६, ३८३, ४२१, ४३४, ४३७
फलचित्त	२४३	फोटुव्वा, आदिता	१६२
फलपरोपरियत्ति	२८१	- कायविञ्ज्येय्या	१६२, ३२६
फलरसो	३३२	- मुञ्जा	६६
फलानि, चत्तारि	२४६, २५०	फोटुव्व	३७२
फने व्याण, सावयस्सा	२८१, २८२	- अतीत	१२२
फल	२०२, २१०, २१२, २४३, २४५, ४३६	वलपत्ता	८५५, ८५६
फलान्तरिया	४६०	वलभायना	७६

बला	८२ १३८ २०२, २१ २४३, २४३,	
	२७४, ४०७ ४१६ ४३८, ४४६, ४१८	
बराजसिंह	२७, ४८२	बहावरिसाही, सिंगु ३
बालबन्धो	६२	- कवि
बागनुपुष्पना	१८७ २०४	
बागीचरि इतिहास	४४ ३६६, ४४४	- बगुलसु
- बगीचासि	१३२	बहावरि
- बलाचरसि	१३२	बहाज्ज
- पञ्चपुष्पना	१३२	बहावरिसाही, सिंग
- पुष्पना	४४	बहामुरीसिंह, सिंग
बाहिरका बरनो	१९१	बहाबो
बाहिरी, पुष्पनापत्रके छिटी	२२६	बहाबो
बुद्धबुधसि चेतिसि	४८२	
बुद्धसि विनं भद्रपत्र	४७८, ४८	
बुद्धा सिद्धि सिद्धा सिद्धा	४२३	बनवा बहावरिसाही
बुद्धाभूतसि	१४८	- बहाबो
बुद्धो बोधिसिद्धा	२३३	- बहाबो
- बोधिसि	२३१-२३३	- बहाबो
- बहाबो	४८२	- बुद्धी
बोध्यज्ञा	४२२	- बोध्यज्ञा
बोध्यज्ञावना	७६-७८	- बोध्यज्ञा
बोध्यज्ञावनासि लक्ष	१४८ १३	- बोध्यज्ञावना
बोध्यज्ञा	८२, १३८ १६४-१६६, १७	- बहाबो
	१७१ १७७ २ २ २१ २१४	- बहाबो
	२२१ २४३ २४४ २७४, ४ ७	
	४१६ ४३८, ४४६ ४१८	
बोधिवा बूने	२७ २३७ ४८२	बलिनी
बोधिबरी	४१७ ४३३-४३७	बहाबो
- बहाबो	२३७-२३८	- बहाबो
- बहाबो	२३४	बहावरिसाही
- बहाबो	२३४	बहावरिसाही
बोधिवा	४७१	- बहाबो
बोधिवा	३८७	- बहाबो
बोधिवा	१२७ १२८ १३	बहाबो
बोधिवा	३ ४	बहाबो
बोधिवा	४२६, ४२७	बहाबो
बोधिवा, बहाबो	३३-३६ १ ३, १३ १२६	बहाबो
	२४३ २६४ २६७ ४८६, ४८७	बहाबो

भिक्षुनी, वजिरा	६८	मगो, सम्मादिट्ठि	३६६, ३७०
भिज्जति, कम्मूपचयो	४५२	— गम्मावाचा	३६६, ३७०
भूतवादी, भगवा	६७, ६६—७१	— सम्मासमाधि	३७०
भोजनीय	४७५, ४७६	मच्चुराजा	६६
म		मज्झिमेसु, जनपदेसु	६७
		मणिरत्न	१४६
		मदनीयो	२०२
		मधुकपान	४७७
		मधुकुम्भो	७१
		मनवा, पुगलो	४२
		मनसिकारो	१२२, १२४
		मनायतन	१४, २०, ३३०—३३२
		मनिन्द्रियअसवरो, मनोकम्म	४०३
		मनिन्द्रियसवरो, मनोकम्म	४०२
मगघेसु, सावकयुग	६७	मनिन्द्रिय	१४, २२३, २२४
मगकोविदो	२०७, २८२	मनुञ्जाफल	१६३, १६४
मगगङ्गा	४४१	मनुस्सलोको	३७
मगगचित्त	२४३	मनुस्ससोभग्यसवत्तनिय, कम्म	४६६, ५२७
मगगञ्जू	२०७, २८२	मनो	४२, १२३, १३६
मगगपच्चयेन पच्चयो	४४०	— अतीतो	१२२, १२४
मगगभावना	७७, ३७१—३७३, ४५०	— अनागतो	१२४
मगगविदू	२०७, २८२	— अरूप	३४४
मगगसच्चानि, द्वे	२०५	— आदित्तो	१६२
मगगसच्च, असह्वत	२८७—२८६	— पच्चुप्पन्नो	१२४
— सह्वत	२८८	— रूप	३४४
मगगसमङ्गी	३७७, ३७८	— सुञ्जो	६६
मग्गा, चत्तारो	२५०	मनोकम्म, अरूप	३४४
मग्गामग्ग	१७६	— मनिन्द्रियअसवरो	४०३
मगो	८७, ८६, १०६, १०७, १२५, १२६, १५६, १६४—१६६, १७०, १७१, १८०, २०२, २१०, २१२, २४३, २४४, २५२, ३६६, ३६४, ३६५, ४३६, ४४६, ४७६, ५१३	— मनिन्द्रियसवरो	४०२
— अकुसलो	५०५, ५०६	— रूप	३४४
— अचरिमो	१०१, १०२	— सुञ्जो	६६
— अपुव्वो	१०१, १०२	मनोविज्ञाण	१४, १७, २१
— अरियो, अट्ठङ्गिको	५१६	— आदित्त	१६२
— असह्वतो	२८३, २८८	— सामोग	३७६
— कुसलो	४१७, ४१८, ४६७	— सुञ्ज	६६
— चित्तसम्पयुत्तो	४१७, ४१८	मनोसह्वारो	४५३
— दिट्ठो	७८ — ८०	मनोसञ्चेतना, तिविधा	३४५, ३४६
— पच्चङ्गिको	५१५, ५१६		
— रूपावचरो	१०६		
— रूप	३६६, ३७१		
— सह्वतो	२८३, २८८, २८६		
— सम्माभ्राजीवो	३६६—३७१		

मनोसम्पत्त्या धारिता	१६२	मिच्छतनियत कर्म	४२४
मनोसम्पत्सौ, मुख्यौ	६६	मिच्छतनिषामो	२८४ ४१४
मरणमग्ना सता	३६७	मिच्छाभाजीनो	४२
मरणानुसृष्टि	१४८	मिच्छाकम्मातो	४२
मरणं परिनिष्पन्नं	४०० ४ १	मिच्छाविद्धि	४२, ११३ ४१८ ४१२
महाकल्याणमापत्ति	४८५	मिच्छाविद्धियो पुण्यसो	४२
महाकल्याणो घेरो	६० ६१ २४२	मिच्छावाचा	४२
महाकल्याणो घेरो	६० ६१ २४२	मिच्छावायामो	४२
महाकोटिको घेरो	६ ६१ २४२	मिच्छासङ्कुप्यो	४२, ४१२
महावापन	४१६	मिच्छासति	४२
महापथी	४६ ४१ ४७ ४८ ४१३	मिच्छासमाधि	४२ ४१६
महापथको घेरो	६० ६१ २४२	मिच्छासमाधियो पुण्यसो	४२
महापरिवारसंबन्धनिय कर्म	४६६ ४२७	मिसक्तेयु, धविष्माठारेयु	६८ ६६
महापुरिषसंबन्धनानि इत्थि	२४५	मुच्यन्तीयो	२०२
महाब्रह्मणो देवा	१८६	मुच्यं बनेयु	६९
महामूढा	४३२, ४६१	मुक्ता	४२६, ४२७ ४८४
महामूढानि चत्वारि	४३२	मुद्रिकाणं	४०७
महामोगसंबन्धनियं कर्म	४६६ ४२७	मुमाबादा केरमणि	३४४
महामोगसत्तातो घरा	६ ६१ २४२ २७२	मुहुतं पग्निष्पन्नं	४१५
महावने ब्रूतापारणामायं	४८२	मुसगण्यो	३३२
महासमुद्रो	४६ ४१ ४७ ४८ ४१३	मुसरयो	३३२
महिमो	३५, ३६	यैता	४२६ ४२७ ४८४
माघयो रीनु	२८१	येयुनो धम्मो	१५७ १५८ ४१५
मगुपाठयो	१८७ २ ४ ५ ४	याचगानं	४७७
- मातन्तरियो	४१	यादेष्टानियो	२०३
मातपरिमुद्गलं	४३३	योष्टानिष्पत्तो	४१८
मातर्पणोद्यमं	३८७	याष्टगणनचित्तमङ्गो	३६६
मातानुगयो	६३, ३६६ ३६१	याष्टगणमये ज्ञान	३७६
- धनुगणो	३८७	मातो	८१ ८७ ६३ १२६ १३७ १४ १५६
- धन्यो	४३३		१५६ १५४ १५५ १७ १७१
- धन्यावयो	३८७		१७१ १७७ २४३ १५५, २४६
मानुष्यं मुनं	४७ ४१		३ १ ३३६-३४१ ४६२ ४१४
मातो	८१ ८७ १२६ १५८ १५८ १६७	- याष्टगणनीयो	८१-८६ १३ -१३ १५६
	३३६-३४१ ४३३ ४६७	मनसा	३३२ ३३५
मातर्पणो देवा	१५६ १५५	मनसो	३३७ ३३६
मातर्पणचित्तमङ्गो	१७७ १५		
मिच्छाविद्धियो	४१६ ४३३ ४८४		
- एतं	४७३		

य

यकत्रो	३५
यथाकम्मूपगत, ज्ञाण	२३०, २३१
यथाभूत, ज्ञाण	२०८, २१५
यथाविमुक्त, चित्त	६२
यमो, कुलपुत्तो	२४१
यानमुख	१६१
यान, दिव्य	५१५
यामा, देवा	१८६
योगनिय	५१६
र	
रजनीयो	२०२
रज्जुबन्धन	१३१
रतनानि, सत्त	१४६
रसतण्हा	४२१, ४२३
रसवातु	१४
रसरामो	४३५-४३७, ४६७, ४६८
रसा, आदित्ता	१६२
- जिह्वाविज्जेय्या	१६२
- सुज्जा	६६
रसायतन	१४, १४८, २६८, ३२६-३३२, ३३५-३३७, ३४२-३४४
रस, अतीत	१२२
रागद्वानियो	२०२
रागपतिरूपको	५३८
रागसहगतचित्तसमञ्जी	३६६
रागारम्भणे ज्ञाण	२७६
रागपचयो	४५१
रागो	८१, ८८, १२६, १२८, १३७, १३८, १४८, १५४, १६६, १७६, १७७, २४३, २४५, ३०१, ३३६-३४१, ४५१, ५३८, ४१७, ४१८, ४६७, ४३४
- अकुसलो	८३४
- अञ्जो	८३४
- अपायगमनीयो	८३, ८२, १२८, २४८
- अव्याकतो	३८६
- चित्तसम्पयुत्तो	४१७, ४१८
- पहीनो	१७०, १७१

राजगहे

राजा, चक्रवर्त्ती	४८२
रामि, अनियतो	१३२
- मिच्छत्तनियतो	५२५
- गम्मत्तनियतो	५२५
रागी, तयो	५२५
रुहिरुप्पादको	१८७, २०४, ५०४
- आनन्तरिको	५११
रूपजीवितिन्द्रिय	३४६-३४८
रूपतण्हा	४२१
रूपधातु	१४, १७, ३१, २६३, २६५, २६६
रूपधातुपरियापन्नो	४३५, ४३६, ४६६-४६८
रूपधातूपगा, सत्ता	३२७
रूपधातूपग, कम्म	३२७
रूपनिमित्त	४२६
रूपभवूपगा, सत्ता	३२१
रूपभवूपग, कम्म	३२१
रूपभवो	३१६, ३२१
रूपभावो	११७
रूपरागो	१०६, १६७, ४३५, ४६६-४६८
रूपसञ्जा	१८५
- आकासानञ्चायतन समापन्नस्स	१८६
रूपस्मि पुगलो	२५
रूपस्स अत्यङ्गमो	१६७
- समुदयो	१६६
रूपकखन्धगणन	२६८
रूपकखन्धा, तयो	१३२
रूपकवन्धो	१३५, १४३, १६६
- अतीतो	१३१
- अनागतो	१३१
- पञ्चुप्पन्नो	१३१
रूपा, आदित्ता	१६१
- चक्रुविज्जेय्या	१६२, ३२६
- पुगलो	२५
- सुज्जा	६८
रूपायतन	१४, १४८, २६३-२६६, २६८, ३३०-३३२, ३३५, ३३७, ३४२, ३४४, ३७६, ३८०

क्याकचर	४ ३ ४ ४ ४४७	रूप सम्भावनि	१५
क्याकचरो मयो	१ २	- सप्यकभयं	३३३
क्याकचरं, बित्तं	२२८, ३१३, ३१६ ४१३	- सप्यटिषं	४०
कविनो धम्मा	३२७ ३२८	- सहेतुकं	४११
- सत्ता	३१	- सारम्भं	३३३
कमी पुण्णो	३१	रोल्लं	३३६
कपुपमा सत्ता	३२७		
कपुपमं कम्मं	३२७	स	
कयं	१२, १३, १६, १८ २२ २३ ४३ १७७ २८३ २८५, २८६, ३२ ३३६, ३३७ ३७८ ३८७ ३८८ ३८९ ३८३ ४२१ ४३४ ४३७ ४८४	लट्ठिमा एतच्चिया	२ ४
- धम्मं	१७	- सोबल्लमममा	७ ४
- धर्मात्	११४ ११५, ११८ ११८	कयो परिनिप्पसो	४४३
- धमत्ता	३८३, ३८६	कामसुख	१११
- धमाकत्	११४ ११५ ११८ १२३	कुम्भिमिया	१७ ४८२
- धमिच्चं	३८, ३८३	मेगाति हे	२ ३
- धमिस्सत्तं	४	सोक्खियानि इत्थियानि पञ्च	१०८
- धपरिनिप्पसं	३३८	सोक्खिया पञ्चा	३ ७, १ ८
- धरुपावचरं	४६६	- सज्जावेवमित्तिरोबसमापत्ति	४४७
- धोवात्	४	- सज्जा	३ ७, १०५
- कम्मं	३४३, ३४६	सोक्खियो सतो	३ ७ ३ ८
- कायकम्मं	३४७-३४८	सोक्खियं	१८२ १८३ २ ४ २ ३, ४४७
- कुसलं	४६२	- जीविताग्निं	३०७ ३ ८
- न धमिच्चं	३३५	- जीवितं	३०७ ३ ८
- धीलं	३८	- पञ्चिन्निग्रयं	३ ७, ३ ८
- धम्मपुपसं	११४-११६ ११८ १२३	- मनिन्नियं	३ ७ ३ ८
- धरिनिप्पसं	४ १	- विरियिन्नियं	३ ७ ३ ८
- धीत्	४०	- विरियं	३०७ ३ ८
- धुम्भो	२३, २७ ४८	- सदिग्धियं	३०७ ३०८
- धमी	३६८ ३७१	- मोत्तं	२०१
- धमावचरं	४६३	- सोमनास्सिग्रियं	३०७ ३ ८
- धोत्ति	४	- सोमनसत्तं	३ ७ ३०८
- धमीकम्मं	३३८ ३४२-३४४	सोत्तुत्तयाजानि हास	३१७
- धितायो	४६४ ४६५	सोत्तुत्तया कम्म्या	३ ८, ३ ८
- धत्तुत्तं	६३	- लज्जाविहमित्तिरोबसमापत्ति	४४७
- धनिरावचरं	४	- गज्जा	३ ८ ३ ८
		सोत्तुत्तरो कयो	२ ३, २ ३
		- सोत्तुत्तरो	२०१ २ २
		सोत्तुत्तं	१८२ १८३ २ ४ २ ३
			३१३, ३१६, ४१३, ४४७

लौकिकतरं, पञ्चिन्द्रिय	५०८, ५०९
- सदिन्द्रिय	५०८, ५०९
लोको, अनन्तवा	४३८, ५३७
- अनन्तवा	४३८, ५३७
- असस्सतो	५३७
- नानाधातु	२०८
- सस्सतो	४३८, ५३७
- सुञ्जो	६८, ६९
लोमो	१३७, ४६२
लोहितकसिण	१८१, १८४, २७७
लोहित, रूप	४०

व

वचीकम्म	३३९, ३४१, ४३९, ४६४, ५१६
- रूपं	३३८, ३४२-३४४
वचीभेदो	१७९-१८२, १८४
वचीसङ्गारो	१८४, २६१, ४५३
वचीसञ्चेतना, चतुर्विवा	३४५, ३४६
वच्छ	४३८
वच्छगोत्तो, परिव्वाजको	२४०
वजिरा, भिक्खुनी	६८
वत्यभावो	११६
वत्यु	१२२, १२३
वयवम्मो	४७२, ४७३
वसिभावतो	५२२
वसीमूला	४५५, ४५६
वाचा	१८०
- न ययाचित्तस्स	३६२
- वितक्कसमुद्धाना	१८४
- सञ्ज्ञासमुद्धाना	१८४
वायो	५०, ५१, ५७, ५८, १३१
- अतीतो	१८१, १८४, २७७
वायोकसिण	३३५-३३७, ३४२-३४४
वायोधातु	२६५
- सनिदम्पना	४३९
विगतदिट्ठियो	४३९
विघातपक्खिको	२०३
व०-७२	

विचिकिच्छा	८१, ८२, ८४, ८५, ८७, १०३, १०८, १११, १२९, १४८, १५८, १६८, १६९, १७२, १७८, १९५, २०१, २४८, २६७, ३३९-३४१, ३८८, ४३३, ४६२, ४८६, ५०४
- अतीता	१२७, १२८, १३०
विचिकिच्छानीवरण	१६८, १६९, ३८८, ४३३
विचिकिच्छानुसयो	६३, २२२, ३२८, ३८९, ३९१
- अञ्जो	४३३
विचिकिच्छापरियुद्धान	१६८, १६९, ३८८
विचिकिच्छासंयोजन	१६८, १६९, ३८८
विज्जमानो, पुग्गलो	३०
विज्जानकखन्वपरियापन्नो	४६९
विज्जानकखन्वो	१३५, ३००, ३४८, ३५७, ३५८
विज्जानञ्चायतनसञ्ज्ञा	१८५, १८६
विज्जानञ्चायतन	१८१, १८२, १८५, २३८, २७७, ५१२
विज्जानाणम्मि पुग्गलो	२६
विज्जानाणस्स अत्यङ्गमो	१७७
विज्जानाणा पुग्गलो	२६
विज्जानाण	१३, १६, १८, २०, २३, ३८, ३९, ४१, १३५, १४३, १५२, १५३, ३२२, ४०१, ४४३, ५३९
- अकुमल	४१
- अञ्ज	१६, २०
- अतीत	११५, ११६, ११९, १२०
- अनत्ता	३८५, ३८६
- अनागत	११५, ११६, ११९, १२०
- अनिच्च	३९, ३९५, ३९६
- अव्याकन	४२
- कुसन	४१
- पञ्चुपत्त	११५, ११६, ११९, १२०
- परिनिष्फन्न	४०१
- पुग्गलो	२६, २८
- सङ्गन	६३

वितकविचार	१८४ १८५	विरियाधिपति	४४
- बुधियस्तु ज्ञानस्तु कष्टको	१८६, ४२३	विरियारम्भजे आर्ष	२७२
वितकप्रमुद्राता वाधा	१८४	विरिमिद्विपादो	४१४ ३२६
विनिपादो	४३३	विरियिन्द्रिय	१४, २२३, २२६
विपरिणामधम्मो	४७२, ४७३	विरियुपपद्यो	४११
विपरिते व्याज	२७२-२७४	विरियं	१ १ ३०२, ३३३, ३७६, ३८६, ३८८, ४८२, ४८३, ४८४, ४८५
विपाकचित्ते छिदो धरहा	३२५ ५२६	विबेकमुत्तं	१६१
विपाकधम्मधम्मो विपाको	३१६ ३१७	विद्युत्तुतो धरहा	८८, १६७
विपाकपटिसिद्धी	३७ ३८	वित्तं	१११
विपाकाम्याकटा	३८७ ४२१ ४३७	विस्वगान्धो	३३२
- चेतना	४ ३ ४ ४	विहितावितकं	३०५
विपाकाम्याकटे चित्ते छिदो धरहा	३२६	वीतवीचो धरहा	८७, १६७
विपाको	३७ ५८ २ ८	वीतमोहो धरहा	८७ १६७
- चक्षुषामतनं	४ ६	वीतरागो धरहा	८७ १६७ ३६२
- चक्षुषमर्षं	३१२-३१४	- कामेसु	४३६
- फस्तो	३१२, ३१३ ४ ३, ४ ६, ४६३	वीमसाधिपति	४४१
- रूपं	४६३	वीमसिद्धिपादो	४१४ ३३६
- विपाकधम्मधम्मो	३१६, ३१७	बुद्धानं	१६१
- सद्दी	४ ३	पुष्टि	१३७
विमवतण्हा	२८७ २८८ ४२२ ४२४	वेदना	१६, २२, २३ ३४-४० ४३, ६१
विमति धपरम्भे	१४३, १४६		१४३, १४६ १६७ ३ १ ३ २
- ददप्यवमतापटिचक्षुषमुप्यसेसु,			३२ ३२२, ३३६, ३४ ३४२,
धम्मोसु	१४३, १४६		३४३, ३७२, ३७६, ३८१ ३८२, ३८३,
- धम्मो	१४३, १४६		३८६ ४ १ ४४१ ४३८ ४३६
- पुण्यव्यापारभे	१४३, १४६	- धकुसला	४०
- पुण्यस्ये	१४३, १४६	- धञ्जना	१७ ६६
- गच्छे	१४३, १४६	- धतीया	१६६, १४१
- सम्भरि	१४३, १४६	- धनुषागममुगा	९३, १६६
- निरुपाय	१४३, १४६	- धम्मनाता	४ ४१
विमुक्कमानं वित्तं	२१८ २१९	- धुगता	४०
विमूर्ति धरिया	११२	- दिग्गितसम्पमुता	४३७
विमूर्तिमानं	२१९ २७	- धुगता	९३, १६१ २६६
विमूर्तिमुत्तं	१६१	- धे	१८१
विमूर्त	२१८ २१९, २६६, २७	- धुगता	२१ २८
विमूर्तधम्मो	४७२ ४७३	- धुगता	९३, १६१
विमूर्तधम्मो	३१८	वेदनाधम्मो ३	१४८ ३२७-३२९ ३६१-३६४
विरिद्यधम्मो	१३	वेदनाधम्मो	३३८

वेदनाय पुगलो	२६	सङ्किलेसिक	५१६
वेदनारम्भणे ज्ञाण	२७६	— चित्त	२१५-२१७
वेदनूपगा, सत्ता	३२८	सङ्खतस्स सङ्खतलक्खणानि, तीणि	६३
वेदनूपग, कम्म	३२८	सङ्खता, कामतण्हा	२८८
वेदनूपचयो	४५२	— खन्वा	६२
वेपचित्तिपरिसा, देवान	३१८	— धातु	६२
वेसालिय	४८२	— भवतण्हा	२८८
वेस्सो	३६, ५६	— विभवतण्हा	२८८
वेहफला, देवा	१६०	— सोकपरिदेवदुक्खदोमनस्सुपायासा	२८८
वेहास	४१४	सङ्खतो, अरहत्तनियामो	२८४
वेळुवने, फळन्दकनिवापे	४८२	— अरहत्तमग्गो	२८४
वोदान	२६१	— आकासो	२६३
		— नियामो	२८३
		— निरोधो	२८६
स		— पटिच्चसमुप्पादो	२८५, २८६
सकदागामिनियामो	२८४	— पुगलो	२६, ३०, ६२, ६३
सकदागामिफलसञ्चिकिरियाय पटिपन्नो,		— मग्गो	२८३, २८८, २८६
पुगलो १०४, १०५, १६६, २६०		— मिच्छत्तनियामो	२८४
— २६२, २६५, २६६		— समुदयो	२८८
सकदागामिफल ७२-८६, १११, १६१, १६८,		— सम्मत्तनियामो	२८४
१७४, १६५, २०२, २१०,		— सम्मासमाधि	२८८
२४३, २६७, २६६, ३१४,		— सोतापत्तिनियामो	२८४
३१५, ४३६, ४६६, ५००		— सोतापत्तिमग्गो	२८४
सकदागामिमग्गा, द्वादस	५१७	सङ्खत	४७३
सकदागामिमग्गो १६४, १६५, २०२, २१०, २४३,		— दुक्खसञ्च	२८८
२४८, २४६, ४३६, ४८६		— दुक्ख	२८८
सकदागामिस्स ज्ञाण	२६६	— मग्गसञ्च	२८८
सकदागामी ६०, ७४, १०४, १०५, १२८-१३०,		— समुदयसञ्च	२८८
२४६, २४७, २६०-२६२, ४१६		सङ्खलिकवन्धन	१३१
— उपपत्तिया	२४१, २४२	सङ्खा	१३५, १३६
— कम्महेतु	३४६	मद्धारक्खन्वपरियापन्नो	४६७, ४६८
— न परिहायति	८०, ८१, ८५, ८६	मद्धारक्खन्वो	३००, ३५८, ३५९, ४६८
— परिहायति	७३ - ८४	— चित्तविप्पयुत्तो	३६३
— पुगलो	१००	मद्धार	१३, १६, १६, २३, ३८, ३९, ६३, ११५, १३५, १४३, १५२, १५३, १६२, ३२०, ३२०, ३६५, ३६६, ४०१, ५३६
सक्कायदिट्ठि	८१ - ८५, १०३, १०८, १११, १२७-१३०, १६८, १७२, १७८, १६५, २०१, २४८, २६७, ४८६		
सक्कारसुखं	१६१		
सङ्किण्णपरिखो, अरहा	८८, १६७		

सङ्घारा धम्मो	१६, २०	सङ्घाया पुण्यलो	११
- मणीवा	११६, १४१	सङ्घायास्मन्ने आनं	१४६
- मण्डिसङ्घानिष्ठा	२०६	सङ्घाविपरियेसो	१०१, २४४
- पटिसङ्घानिष्ठा	२०६	सङ्घावेदयित्तिरोपसमापत्ति	४४१
- पुण्यलो	२१ २८	- सोकिया	४४०
सङ्घारेहि पुण्यलो	२६	- सोकुत्तरा	४४०
सङ्गमिकायमठा	६२	सङ्घावेदयित्तिरोपं	१८३
सङ्गमसाति	४०७	सङ्घासमुद्धाना भाषा	१४४
सङ्गमेशको	१५७ २ ४ १ ४	सङ्गमपयो	४३१
- धम्मतरिको	१११	सङ्घारम्भने आनं	२०१
सङ्गस विमं मङ्गफसं	४०७	सति	२२१ १०१, १ २, ११६, १०६
सङ्गानुस्यति	१४८		१८० १८२, ४३१ ४६२, ४३८
सङ्गो	४०७	सतिनिवयं	१४ २२१ २२६
- दक्षिणं पटिगम्भाति	४०४ ४०६	सतिपट्टानभाषना	७१
- विसोवेति	४०४	सतिपट्टाना चत्तारो	१४६
- भुम्भति पिबति यावति सामति	४०६	- बम्मा	१४८, १४६
- सुप्पटिपप्पो	४०४	सतिपट्टानं	८७ ८६, १४८ २०२, २१०
सङ्गमोचर्त्त, आनं	१८३		२११ २११ २४१ २४६, २०६
सङ्गमोचरी भवसा	६७ ६६ - ७१		४०७ ४१६, ४१६, ४४६, ४२३
सङ्गानि चत्तारि	७५ - ८१ ११६, २८७ २८६	- समीत्तयं	१४८
सङ्गारम्भनं	२७७	- चकत्तायत्तनं	१४८
सङ्गिकट्टो	१ - ७ ६, १०	सतिपट्टिकपिवा	११८
सङ्गोचं	४३४	सतिसम्भोज्ञानुत्तमं	१३०
सङ्गान्तरिका	४६०	सतिसम्भोज्ञानुत्तो	१४८
सङ्गा	११ १६, १६ २१ १८ १६ ४१	सनुपपयो	४३१
	११ ११६, ११६, ११४ १४१	सतिसत्तापुपरसो	१०१ १ ४
	१४६, १४६, १४१ १४७ २११	- पुण्यलो	४०७ ४ ४
	२१४ २१६ २१७ १०६, १०१	सत भोज्ञानुत्तमानि	१४६, १३०
	१२० १२२ ११६, ११६ - १४१	सतमनविक्को, पुण्यलो	४११
- चकत्तायत्तनम्	१६६	सततापि सोत्तापित्तमानि	२००
- ६	१८१	सता समतापनुत्ता	१३० १३१
- पुण्यलो	१६, २८	- चकत्तायत्तना	११८
- मणीवाचनमठा	१६६	- चकत्तायत्तना	१११
- सोत्तायत्तना	१६६	- चकत्तानो	११
सङ्गान्तरिकाविवासा	४६६	- चकत्तायत्तना	१६०
सङ्गान्तरिको	१ १४८ ११७ ११८	- चकत्ताये चावति	१६
	१६६ - १६४	- चावतावकत्तायत्तना	१६०
सङ्गान्तरिकाविवासा	१६८	- चकत्तायत्तना	४३१

१, कामगुणपगा	३२४, ३२५	सद्धारम्मणे बाण	२७६
- कामघातूपगा	३२५	सद्धारविमुत्तो	६०
- कामिनो	३१	सद्धिन्द्रिय	१४, २२३-२२६
- जराधम्मा	३६७	सद्धूपचयो	४५१
- जातिधम्मा	३६७	सनिदस्सना, आपोघातु	२६५
- दुक्खामिनिन्दिनो	४२०	- तेजोघातु	२६५
- व्याधिधम्मा	३६७	- पथवीघातु	२६४, २६५
- मरणधम्मा	३६७	- वायोघातु	२६५
- रूपघातूपगा	३२७	सनिदस्सनानि, पञ्चिन्द्रियानि	२६६
- रूपभद्रूपगा	३२१	सनिदस्सनो, आकासो	२६३, २६४
- रूपिनो	३१	सनिदस्सन, कायकम्म	२६६, २६७
- रूपपगा	३२७	- चक्खुन्द्रिय	२६५
- वेदनूपगा	३२८	- रूप	४०
- सुखामिनिन्दिनो	४२०, ४२१	सनिदानो, धम्मो	४८३
सत्तान चुतूपपात	२०६	सनिमित्तो, पुगलो	२६, ३०
सत्या	७०, २८२	सन्धावति, पुगलो	३३-३५
- उच्छेदवादो	७०	सपञ्जा, चित्त	२१५-२१७
- सम्मासम्बुद्धो	७०	सप्पच्चयो, पुगलो	२६, ३०
- सस्सतवादो	७०	सप्पच्चय, रूप	३५५
- मुनेत्तो	११२	सप्पटिघ, रूप	४०
सद्धिट्ठिको	१२८	सप्पाटिहारियो, धम्मो	४८४
सद्गोचर, सोत	१८१	सप्पिकुम्भो	७०
सद्गतण्हा	४२१, ४२३	सफलो, कम्मविपाको	४७१
सद्घातु	१४	- पाणातिपातो	४७१
सद्घातुपरियापन्नो	४३५, ४३६, ४६७, ४६८	सब्बञ्जुत्तजाणदस्सनतो	५२२
सद्दरागो	४३५, ४३६, ४६७, ४६८	सब्बञ्जू	२०७, २०८, २८२
सद्दा, आदित्ता	१६१	सब्बत्थगामिनी, पटिपदा	२०८
- सुञ्जा	६८	सब्बदस्सावी	२०७, २०८, २८२
- सोतविञ्जेय्या	१६२	सब्बधम्मान तथता	५०२, ५०३
सद्दायतन	१४, १४८, २६८, ३३०-३३२, ३३५, ३३६, ३४०, ३४३, ३४४	सब्बमिद कम्मतो	४७१, ४७२
सद्दो, अतीतो	१२२	- कम्मविपाकतो	४७१
- कण्टको, पठमस्स क्षानस्स	१८५, १८६, ४६३	- पुब्बेकतहेतु	४७१
- विपाको	४०५	सब्बसमापत्तीसु	१७६
सद्दा	२२३, ३०१, ३०२, ३३५, ३७६, ३८१, ३८२, ४५१, ४६२, ५३८	सब्बसापत्तेय्या	७२
सद्दानुसारी	६०, ६१	सब्बा, दिसा	५२३
सद्दापतिरूपिका	५३८	सब्बे धम्मा, एकचित्तक्खणिका	५३२-५३४
		- नियता	५२३, ५२४
		- समञ्जा	१३५, १३६

सम्मुतिज्ञाण	२७६, २७७	सारिपुत्तो, आयस्मा	६०, २७२, ५३३
सम्मुतिसच्च	२७८	सालराजमूले, सुभगवने	४८२
सयङ्कत, सुखदुक्ख	५५, ५६	सालुकपान	४७७
सयनसुख	१६१	सावकवल	२०७
सयम्भू, भगवा	२५६	सावकयुग	३२५
सरणानि, द्वे	२०५	— देवेसु	६५, ६७
सरागो	३६२	— भगवेसु	६७
सराग, चित्त	२१५-२१७	सावको	२८२
सविञ्जाणो	३८	— अञ्जाणी	२८२
सवितकको सविचारो, समाधि	३६२, ४६१, ४६२	— अभिभू	१८६
सवेदनो	३८	सावत्थिय	६६, ४८२
सविपाका, चेतना	४०३, ४०४	सासन, नव	५१६
सविपाक, कम्म	४०३, ४०४	सिखी, भगवा	१८६
ससङ्खारपरिनिव्वायी	१०५, १६६, १६७, २१८, २६१	सिनेरुपव्वतराजा	४६, ५१, ५७, ५८, ५३३
— पुग्गलो	३२३	सीलफल	३१४, ३१५
ससङ्खारो	३८	सीलव्वतपरामासी	८१, ८२, १०४, १०८, १११, १६८, १७२, १७८, १६५, २०१, २२१, २२२, २४८, २६७, ४८६
ससञ्जो	३८	— अतीतो	१२७, १२८
सस्सतदिट्ठि	५०६	सीलसमादान	५२६
सस्सतवादो, सत्या	७०	सीलानुस्सति	१४८
सस्सतो, पुग्गलो	२६, ३०, ६४	सील	१६३, १६४
— लोको	४३८, ५३७	— अचेतसिक	३७६, ३८१
सहजातपच्चयेन पच्चयो	४४०	— अञ्जलिकम्म	३८४
सळायतनिको, अत्तभावो	३२६	— अभिवादन	३८४
सळायतन	४२७	— अरिय	११२
सानुसयो	३८८, ४३४	— असवरा, तयो	२३२
सामोगा, पच्चविञ्जाणा	३७५-३७७	— आसनाभिहारो	३८४
सामोग, चक्खुविञ्जाण	३७६	— चेतसिक	३७६
— मनोविञ्जाण	३७६	— न्हाने पिट्ठिपरिकम्म	३८४
सामञ्जफलानि, चत्तारि	२५७, ४८५-४८७	— पच्चुट्टान	३८४
— तीणि	११०, २५६	— पादकयलिकाभिहारो	३८४
सामञ्जफल	४६६	— पादोदकाभिहारो	३८४
सामञ्जसुर	१६१	— विञ्जात्ति	३८४
सामञ्ज	३१४, ४६६	— समादानहेतुक	३८३
मारगन्वो	३३२	— मामीचिकम्म	३८४
सारम्मणो	३५५	— सेय्याभिहारो	३८४
सारम्मण, कम्म	४५२		
— रूप	३५५		
सारिपुत्त	४८३		

मुसुमुसुतं प्रविशसमुप्यमं	५६	मुसुमं पार्श्वं	१८
— परकुलं	५५, ५६	— अक्षुविश्वार्थं	१८
— समकुलं	५५, ५६	— अक्षु	१८
मुसुविपार्श्वं	१८३ १८४	— मनोविश्वार्थं	१८
मुसुवेवमियो फस्तो	३१२	— शीतं	१८
मुसाय वेवनाय सम्पमुतो कम्पुपञ्चयो	४५१	मुसुसा वेवा	१८६
मुसा वेवना	६५	मुसुसी वेवा	१८०
मुसुविश्वं	१४	मुसु	३६ ३६
मुसुमं	१८३ १८४	मुनेतो सत्पा	११२
मुसुं प्रनासं	१८१	मुनकिष्ठा वेवा	१८०
— आयिकं	१८१	मुमनने सासराजमुषे	४८२
— शिखिकं	१८१	मुमइ	४१६
— रिम्बं	५१ ५२, १८१	मुमं प्रमुने	२७६
— निष्पीतकं	१८१	मुसामेरपार्श्वं	५१२
— निरामितं	१८१	मुसामेरपमञ्जपमाष्टुता वेवमभि	१८४
— परो परस	४५६, ४५७	— वेवमु २३२, २३३	
— मानुसकं	५२, ५३ १८१	— मनुस्तेमु २३३	
— सप्पीतिर्भं	१८१		२ ४
— सामितं	१८१	मुसुपुञ्जो	८८ १८७
— सासवं	१८१	मुसुविश्वविश्वयो प्ररुहा	३५, ३८३, ४१६, ४१८ ४२ ४८७
मुगम्भो	३३२	मुसुविश्वविश्वयो अत्तादि	४१८ ४२ ४८७
मुगम्भसा	४६७, ४६८	मुसुविश्वविश्वं, अतुल्यं	३ ३
मुगम्भसारम्भं	२११ २१४ २१५	— तत्तिवं	३ ३
मुगम्भो फस्तो	२११	— कुत्तिवं	३ ३
मुगम्भं	२११	— पठमं	३ ३, ४१७ ४१८
— अक्षुविश्वार्थं	३७३	मुसुतो	३३, ३६
— गम्भा	१८	वेवलो	२७१
— विष्ठा	१८	वेवलककलं	१८३
मुगम्भा अम्भा	१८	वेवलो द्विपार्श्वं	४७६
— फोदुम्भा	१८	वेवु, मानलो	२४१
— रसा	१८	वेवनासं ३ २, ४७ ४७२, ४७३, ४७६, ५१२	
— रपा	१८	वेविय	१८, ७०
— राहा	१८	सोकरिदेवकुलबोमनसुपायासा अत्ता	२८८
मुगम्भो कायो	१८	मोतवानु १४ २ २१ २३ ४४ ४५	
— अक्षुमन्त्रमो	१८	— विष्ठा	१८ ३६
— मनी	१८	मोतविश्वार्थपाणु	१४
— मोतविश्वार्थपा	१८	मोतविश्वार्थपाणु	१८६, ४६३
— मोतो	१८ १८	मोतविश्वार्थं	११२, १८६, ४२८ ४२९

सोतविञ्चार्ण, रूप	३४५	सोतिन्द्रियअसवरो	४०२, ४०३
सोतविञ्चेय्यो	२०२	सोतिन्द्रियसवरो	४०२
सोतानि, द्वे	२२६	सोतिन्द्रिय	१४, १७, २१, २४, ४४
सोतापत्तिनियामो	४१६	सो ति वा अञ्चो ति वा	४५, ४६
— असङ्गतो	२८३, २८४	सोत	४२, १२२-१२४, २६६
— सङ्गतो	२८४	— सहगोचर	१८१
सोतापत्तिफलप्पत्तो	२१८, २२०	— सुञ्ज	६८
सोतापत्तिफलसञ्चिकिरियाय		सोमनस्सिन्द्रिय	१४, २२३, २२४
पटिपन्नो, पुग्गलो	१६५, १६८	सोसियो	३६
सोतापत्तिफलानि, अट्ठ	१६६	सयोजनानि, तीणि	१०८, २०१, २६७, ४८६
— चतुचत्तारीस	२००	— पञ्चुद्धम्भागियानि	१००
— चत्तारि	१६६	— पञ्चोरम्भागियानि	१००
— द्वादस	१६६, ५१७	सयोजन	४१८, ४१९, ५२०, ५२७
— सत्तसत्तति	२००	— अमतारम्मण	३५२, ३५४
सोतापत्तिफले जाण	२७२, २७६	सवरो, कम्म	४०२
सोतापत्तिफल	७३ — ८६, १११, १६१, १६८, १७४, १६४, १६६, २००, २०२, २१०, २१२, २४३, २४४, २४८, २४९, २६२, २६३, २६५, २६७, ३१४, ३१५, ३४६, ४३६, ४४६, ४४७, ४८६, ४८९	— देवेषु	२३१
सोतापत्तिमग्गा, द्वादस	५१७	सविज्जमानो, पुग्गलो	३०
सोतापत्तिमग्गे जाण	२७२, २७६, २८०	स्वाक्खातो, धम्मो	४८४
सोतापत्तिमग्गो	२०२, २१०, २१२, २४३, २४४, २६३, २८४, ४१६, ४३६, ४४६, ४४७, ४८६		
सोतापन्नो	६१, ७२, ७४, १०३, १२८, २१८, २२०, २४६— २४८, २६०—२६२ ३४६		
— कम्महेतु	३४६		
— न परिहायति	७३, ८०, ८१, ८४ — ८६		
— परिहायति	७२ — ८४		
— पुग्गलो	३७, १००, १०१		
सोतायतन	१४, १६, २०, २३, ४३, १४८, २६८, ३४४ ३८०, ४०६, ४२८		
— रूप	३४५		
क०-७३			
		ह	
		हृत्यको, आळवको	२५७, २५८
		हत्था, अतीता	१३०
		हत्थिनागो, एरावणो	५१५
		हत्थिरतन	१४६
		हेतु, अदिज्ञादानकम्मस्स	३४६
		— अदोसो	४६०, ४६१
		— अमोहो	४६०, ४६१
		— अरहन्तघातकम्मस्स	३५०
		— अलोभो	४६०
		— कतमस्स कम्मस्स	३५०
		— कामेसुमिच्छाचारकम्मस्स	३४६
		— दोसो	४६०, ४६१
		— पाणातिपातकम्मस्स	३४६
		— पितुघातकम्मस्स	३५०
		— पिसुणवाचाकम्मस्स	३५०
		— फरुसवाचाकम्मस्स	३५०
		— मातुघातकम्मस्स	३५०
		— मुसावादकम्मस्स	३५०

हेतु, मोहो

- इहिरूप्यावकम्मास्त

- र्त्त

- सोमो

- सङ्कुमेवकम्मास्त

४६० ४६१

३५

४६०

४६० ४६१

३५

हेतु, सम्पत्पत्तापकम्मास्त

हेतुपञ्चयेन पञ्चयो

होति च न च होति तथाप्यो

परं मरणा

- तथाप्यो परं मरणा

३१०

४४० ४४२

४३८ ३३७

४३८, ३३७

गाथायो

अतना व कर्तं पत्तं ...

अनुपुम्बेन मेवावी ...

असाधारणमच्छेसं

अहेतुं ते अतीरति ...

अहं हि अग्ना लोके ...

आपायिको मेरविको

आयमरोपा वनरोपा ...

आहुति जातवेदो व ...

इहा वम्मा अनिट्ठा व ...

इति बुद्धो अभिज्झाय ...

उज्जावका हि पटिपदा ...

उत्तमे उत्तकं बुद्धं ...

एताविही अम्मपकायनेत्थ ...

एताविंसं यम्ममनुस्सरत्ता ...

एषो हि एद्धो किमुतो महम्मतो ...

ओवावकाटी मटपोटी ...

कम्मणा वत्ताटी लोकी ...

कम्मेन किंति नत्तते पसत्तं ...

कामराजं विराजेरवा ...

किप्पु सत्ता ति पञ्चसि ...

कुलवणो चिरं तिष्ठे ...

लम्बेणु भिज्जमानेणु ...

वना पत्ताया जायन्ति ...

वनुरट्ठणो वनुरापो ...

वत्तापो व पटिपदा ...

वित्तिभूतं वेततिना व पम्मा ...

ठान्नेतानि सगगतं ...

तथा एवे कुरत्तरं वरणि ...

४३५, ४३६

१ ७ २ ०

३३३

३३३

२३२

४३४ ३३२

३ १

४७३

२२

३३२

३३

३ ८

३७३

४७२

४७४

३ २

४७२

४७२

३३२

३५

३ २

३३

४२५

३३४

४७८

३ १

३ २

३ ६

तत्त अयोमया ममि ...

तत्त सम्माविमुत्तस्स ...

तेसं विवा व रतो व ...

तेसं सुविद्धं सुद्धं सुविद्धं ...

तं सुत्तेन सुत्तं पत्तं ...

पुक्कमेव हि सम्मोति ...

अम्मचककं पयरोत्तु ...

नर्म व दूरे पयवी व दूरे ...

न मे आचरियो अत्ति ...

मयिमस्मि वा लोके ...

न वेत्तमू लो पि व पैत्तिरावा ...

न हि तत्थ कवी अत्ति ...

नाहं सहित्वाभि पयोचनाय ...

मिरामपम्मा कवसेविमुत्ता ...

नेव पुम्मेतिवासाय ...

पक्क कामपुवा लोके ...

पक्क ठानाति सम्पत्तं ...

पठमं ककलं होति ...

मरन्ति मातापितरौ ...

मग्गानं अट्टङ्गिको सेट्ठी ...

मारिया ने विना होन्ति ...

यजमानानं मनुस्सार्णं ...

यथा वारिवहा पूरा ...

यथा हि अज्जसम्भारा ...

यथा हने वानुमवन्ति पम्मा ...

या नावि कट्ठा इय वा दूरं वा ...

ये वट्ठावयतिपरम्मा ...

वीतवत्थो घनादानो ...

३३४

२३

३०६

४७५

३२४

३५

२३२

३०६

२३५

४७२

३३३

३ ५

३७८

३३२

२३३

३५४

३ २

४२८

३ २

३३३

२३२

४७५

३ ५

३५

३७३

३७३

३७३

२३

सङ्कप्परागो पुरिसस्स कामो	३२६	महावस्स दस्सनसम्पदाय ..	१०७, १६७, १७२,
सद्धा हिरिय कुसल च दान	३०२		१७८, २०१
सव्वाभिभू सव्वविदूहमस्मि	२५८	सील समाधि पञ्जा च	११२
सव्वे घम्मा अनत्ताति	४६०	सुखा विरागता लोके	१६४
सव्वे सद्द्वारा अनिच्चा	४६०	सुखो विवेको तुट्ठस्स .	१६४
सव्वे सद्द्वारा दुक्खा	४६०	सुञ्जतो लोक अवेक्खस्सु .	६६
स सत्तक्कत्तुपरम	३४	सेनो यया एकघनो	६१

उपमायो

यया गाम उपादाय गामिकस्स पञ्जाति	४५
यया तिलम्हि तेल अनुगत अनुपविट्ठ, उच्छुम्हि रमो अनुगतो अनुपविट्ठो	३००
यया दामेन वा योत्तेन वा द्वे वलिवद्वा सङ्गहिता	२६६
यया न निग्गळो नेगळिको, यस्स निग्गळो सो नेगळिको	४५
यया वोविसत्तस्स जायमानस्स चत्तारो न देवपुत्ता पटिग्गहेत्वा	२५४
यया वोविसत्तस्स जायमानस्स देवा पठम पटिग्गण्हन्ति	२५४
यया वोविसत्तस्स जायमानस्स द्वे उदकस्स घारा	२५४
यया वोविसत्तस्स जायमानस्स महतो आलोकस्स	२५५
यया मिगो सल्लेन विट्ठो दूर पि गत्त्वा काल करोति	१०३
यया रट्ठं उपादाय रञ्जो पञ्जाति	४५
यया रुक्ख उपादाय छायाय पञ्जाति	४४, ४५
यया सम्पतिजातो वोविसत्तो समेहि पादेहि पतिट्ठहित्वा	२५५
सेय्यथापि, भिक्खवे, भक्कटो अरञ्जे पवने चरमानो साख गण्हति	१८८
सेय्यथापि, भिक्खवे, महासमुद्धो अनुपुव्वनित्तो अनुपुव्वपोणो	२००
सेय्यथापि, भिक्खवे, महासमुद्धो ठितघम्मो वेल नातिवत्तति	४१०
सेय्यथापि मनुस्सा एकच्चे च देवा एकच्चे च विनिपातिका	४५३

प्राहटानि साधकमुत्तानि

अम्भसितिको नेत्र धानुसो कायो अपरिमितो होति ...	(म १-२४१)	२११
अम्भसितिकं नेत्र धानुसो चक्षुर्अपरिमितं होति ...	(म १-२४)	२११
अष्ट पातानि - अम्भपानं अम्भुपानं ... फाल्गुनपानं	(महाबली-२६)	४७७
अतना न कर्त पत्य अतना सङ्गमिस्सति ...	(सु १-११)	४४६, ४४९
अतनि वा भिक्षवे सति अतनियं मे अस्सा ति ...	(म० १-१८१)	१६
अत्ति नु को ठं मत्ते चक्षुं मेन चक्षुमा	(सं १-४६)	११९
अत्ति भुज्जो सो गोतम कोचि गिहि मिहिंसियोजनं अप्पहाय...	(म० २-१७५)	२४०
अत्ति पुग्गसो अत्तिहिणाय पटिपत्तो ...	(सं २-१०-११ पु प-११)	११-१७ २२-२३, २७-२८, ११
अत्थुपासि सङ्गमेवको आपाधिको नेरयिको कप्पट्ठो ...	(सु व-३ ७-१६)	२११
अविभाजानं भिक्षवे आसेवितं मावितं बहुलीकठ ...	(सं १-१४५)	२११
अहं को अहं भिक्षवे बुद्धचक्षुमा लोकं बोसोकेत्ती...	(म १-२१६)	२०६
अनमतगीमं भिक्षवे संसारो ...	(सं २-१५१-१५१)	१४
अनुपुब्बेन मेवावी लोकं लोकं सने जने ...	(सु १-१६)	१७२०
अभिज्झायामाहं भिक्षवे अम्मं वेसमि सो अनभिज्झाय ...	(सं १-२५७)	४५१
अमत्तं ते भिक्षवे न परियुज्जसि ये कामगससति न...	(सं १-४४)	१४६
असाधारणमम्मसं अचोरहरको निधि ...	(सु १-११)	१११
अहं पुब्बे सोमो तयहं अकुसलं ...	(सं १-१५२)	११९
अहं गूठे अतीतंसे अ सत्तारो मयस्सिनो...	(सं १-८४)	१११
अहं ओ धानुसो निगच्छ पहीमि अनिज्जमानो कायेन ...	(म १-११)	१६६
आपाधिको नेरयिको कप्पट्ठो सङ्गमेवको ...	(सु० व-१ ७ सं ४-१६८)	४१४, ४१९
आरम्भय भिक्षवमप्य युज्जय बुद्धसासने ...	(सं १-११९, १२७)	१८९
आरामरोपा वनरोपा ... ते जना समामागिनो	(सं १-११)	१६, १८१
आहुति आतवेदी न महामेवं न मेदनी ...		४७५
'अहं दुस्सं अरियसङ्गं' ति मे भिक्षवे पुब्बे अननुस्सुतेमु... (महाबली-११ १४ सं ४-१६१ १६४)		२२६, २१७
अथ केवट्टं भिक्षु परतत्तारं परपुण्ड्रानं चित्तं पि आरिखति	(वी १-१०५)	१०१
अथ पुण्णं एकण्णो सम्पापज्जं पि अम्मापज्जं पि कायसद्धारं ...	(म २-९४)	४४२
अथ भिक्षवे एकण्णो पुण्णो उम्मज्जितत्वा ठितो होति ...	(सं १-१५६)	४७
अथ भिक्षवे एकण्णो पुण्णो उम्मज्जितत्वा निमुज्जति ...	(सं १-१५६)	४९
अथ भिक्षवे एकण्णा पुण्णो सम्पापज्जा होति ...	(सं १-१५६)	४९
अथ भिक्षवे भिक्षु चक्षुमा कर्त्तं विरसा ...	(म १-२७४ सं २-४२)	१७१ १७६, १७६, ४१
अथ भिक्षव भिक्षु चक्षुमा कर्त्तं वसति ...	(मं १-६५, धोनीरत्तम्)	४६५
अथ भिक्षव भिक्षु भिक्षवे पुग्गानुसो विहरति	(सं १-१६२, धोनीरत्तम्)	१५१
अथ भिक्षवे भिक्षु विरिज्जय कामहि - दे - विहरति ...	(सं २-१९५)	४६
अथ भिक्षवे भिक्षु विरिज्जय कामहि - विरिज्जय कामहि	(सं १-१९९)	४२०

इषेकच्चो अन्नं देति, पानं देति, वस्त्रं देति, यानं देति	(अ० ३-३३६)	३०४
उच्चावचा हि पटिपदा, नमणेन पकामिता	(गु० १-३७६)	६१
उन्नमे उदकं वृष्टुं पेतान् उपरप्यति	(गु० १-१०)	३०८
एकपुग्गलो, भिक्षवे, लोको उपपज्जमानो उपपज्जति	(अ० १-२२)	६७
एकमिदाह, भिक्षवे, समयं उवकट्टाय विहरामि सुभगवने	(दी० २-३६)	४८२
एकमिदाह, भिक्षवे, समयं उरुवेलाय विहरामि अजपाननिग्रोवे	(दी० २-८८, अ० २-२३)	४८२
एकमिदाह भिक्षवे, समयं राजगहे विहरामि वेळुवने	(दी० २-२६१)	४८२
एकमिदाह, भिक्षवे, समयं वेमालियं विहरामि महावने		४८२
एकमिदाह, भिक्षवे, समयं सावत्थियं विहरामि जेतवने		४८२
एकायनो अथ, भिक्षवे, मग्गो सत्तान् विमुद्धिया	(दी० २-२१७, म० १-७६, स० ४-१२२)	१४६
एतादिसी धम्मपकामनेत्य	(दी० २-२०५)	१७३
एसो हि सद्धो विपुलो महगत्तो		४७८
कवलीकारे चे, भिक्षवे, आहारे अत्थि रागो	(स० २-८६)	१३७
कवलीकारे चे, भिक्षवे, आहारे नत्थि रागो	(स० २-८८)	१३७
कम्मूना वत्तती लोको, कम्मूना वत्तती पजा	(म० २-४६८, खु० १-३६८)	४७२
कम्मेन किञ्चित् लभते पसस		४७२
कस्सपे अहं, आनन्द, भगवति ब्रह्मचरियं अचरिं		२५८
काये वा, आनन्द, सति कायसञ्चेतनाहेतुं उपपज्जति	(स० २-३५, अ० २-१६७)	३४५
किन्नु सत्तो ति पञ्चैसि, मारं दिट्ठिगतं नु ते	(स० १-१३५)	६८
गणभोजनं, परम्परभोजनं, अतिरिक्तभोजनं, अनतिरिक्तभोजनं	(पाचि०-१०३-११६)	४७७
चक्खुं च पटिच्च रूपे च उपपज्जति चक्खुविञ्जाण	(म० १-३१८, म० ३-३८१)	२६४, २६६
वतस्सो खो इमा, आनन्द, दक्खिणाविमुद्धियो	(म० ३-३४२)	४८१
वतुन्न, भिक्षवे, धम्मानं नत्थि कोचि पाटिभोगो	(अ० २-१८३)	३६८
वत्तारिमानि, भिक्षवे, तथानि अवितथानि अनञ्जयानि	(स० ४-३६६)	२८६
वत्तारिमानि, भिक्षवे, सुविदूरविदूरानि	(अ० २-५३)	३०५, ३८३, ३८५
		४१७, ४१८, ४२०, ४६७
वत्तारोमे, भिक्षवे, पुञ्जामिसन्दा कुसलामिसन्दा	(अ० २-५७)	३०६
चित्तञ्छिदं चेतसिका च धम्मा		३०१
चेतनाहं, भिक्षवे, कम्मं वदामि	(अ० ३-१२०)	३४५
जातिपञ्चया, भिक्षवे, जरामरणं	(स० २-२४)	२८६
जानतोहं, भिक्षवे, पस्सतो आसवान् खयं वदामि इति रूपं	(स० २-३६८, स० ४-३७२)	१६६, १७१, १७७
जानतोहं, भिक्षवे, पस्सतो आसवान् खयं वदामि इदं दुक्खं	(स० २-३६८; स० ४-३७२, खु० १-२५२)	१६७, १७२, १७७
तत्थि ज्ञानं समापन्नस्स पीतिं निरुद्धा होति	(स० ३-१६३)	१८५
तमेन, भिक्षवे, निरयपाला पञ्चविधवन्धन् नाम	(म० ३-२३६, अ० १-१३०)	५१३
तमेन, भिक्षवे, निरयपाला सवेसेत्वा कुठारीहि	(म० ३-२३६, अ० १-१३०)	५१४
तयोमे, भिक्षवे, निवृत्तिपथा अधिवचनपथा	(स० २-२६६)	१३५, १४३

तयोमे सेनिय सत्पारो सन्तो संविज्जमाना सोकास्मि ...	(पु ५०-१६, प्रोसोकेतव्यं)	७०
तस्स एवं ज्ञातो एवं पस्सतो कामासवा पि चित्तं विमुञ्चति	(बी १-७३ ७४)	२१६, ४१८ ४१९
तस्स सम्माविमुत्तस्स ... बयं चत्थानुपत्तसि ...	(घं ३-५६ महावग्गी-२ ४)	६१
तिथिषा भिक्खवे कामसम्पत्तेना धम्मससं कामकम्मं ...	(घं ४-३४१ प्रोसोकेतव्यं)	१४२
तीणिमानि भिक्खवे असङ्कतस्स असङ्कतमकल्लानि ...	(घं १-१४)	९१
तीणिमानि भिक्खवे कषावत्पूणि ...	(घं १-१८२)	४४२
तीणिमानि भिक्खवे चक्खूनि ... सम्महुक्का पमुञ्चति	(बु १-२१८)	२२८
तीणिमानि भिक्खवे सङ्कतस्स सङ्कतलक्खणानि ...	(घं १-१३६)	९१
टीहि, भिक्खवे ठातेहि बम्भुवीपका ममुत्ता उत्तरकुल्लके ...	(घं ४-३८)	६६
तं सुखेन सुखं पत्तं ... एवं वे परमं सुखं	(बु २-२७६, प्रोसोकेतव्यं)	१६४
दुक्खमेव उप्पज्जमानं उप्पज्जति ...	(घं २-१७)	९७
दुत्थियस्स ज्ञानस्स चित्तककिञ्चारा ... कष्टको बुद्धो भववता ...	(घं ४-२ ७)	१५१
उत्थियं ज्ञानं समापन्नस्स चित्तककिञ्चारा निवृद्धा होति ...	(घं ३-१६३)	१८३
इत्तिथिमानि भिक्खवे महापुरिस्स महापुरिसमकल्लानि	(बी ३-११)	२३१
हेमा भिक्खवे चातुपो ...	(बी ३-२१२)	९२
नमिमास्मि वा लोके परस्मि वा पन ...		४७६
न वेस्सन्तो मो पि च वेत्तिराजा		२११
न हि तत्प कसी भस्वि ... पेठा कासङ्कुटा ठहि	(बु १-६)	१ ८
माहं, भिक्खवे धम्मं एकवम्म पि समनुपस्वामि ...	(घं १-१)	१८८
माहं, भिक्खवे सम्भेदमिक्कानं कम्मार्त्तं कतानं ...	(घं ४-३४)	४०४ ४७१
माहं छहिस्सामि पमोचनाव कवच्चुपि बौत्तक कच्चि लोके ...	(बु १-४२६)	१७८
निम्भानं निम्भानतो सम्भजामाति ...	(म १-१)	३३४
नेव पुब्बेनिवासाय न पि विज्जस्स चक्खुणो ...	(बु २-३१७)	२३१
पञ्च कामगुणा लोके मनोज्झसा पवेदिता ...	(बु १-२६४)	३२४
पञ्चिमानि भिक्खवे इत्थिमाणि	(घं ४-१७३)	२२९
पञ्चिमानि भिक्खवे ज्ञानानि धम्मस्सन्ता मात्तापितरो ...	(घं २-३ ८)	१ ६
पञ्चिमानि भिक्खवे ज्ञानानि महावामानि धमाज्जानि ...	(घं ३-३४४)	१ ३
पञ्चिमे भिक्खवे कामगुणा ... पञ्च कामगुणा	(म १-११८ घं ३-२ ३)	१६२, ३२३
पञ्चिमे भिक्खवे कामगुणा ... विनयन्ति छर्णे	(घं ३-११९)	३२९
पञ्चिमे भिक्खवे बम्मा समवधिमुत्तस्स भिक्खुणो पट्टिणाय ...	(घं २-४२४)	६२
पठमस्स ज्ञानस्स सद्दो कष्टको ...	(घं ४-२ ७)	१५१
पठमं कससं होति कसता होति धम्मं ...	(घं २-१७)	४२८
पठमं ज्ञानं समापन्नस्स बावा निवृद्धा होति	(घं ३-१६३)	१८३
पत्थामहं, भिक्खवे विम्वेन चरगुणा विमुत्तेन ...	(म १-३ ३१)	४७ ४८
पाटतिपुत्तस्स लो धानम्भ लयो अत्तराया भविस्सन्ति ...	(महावग्गी-२४४ बी २-७१)	२८
पात्तादिपातो भिक्खवे पाठेवितो भावितो	(घं ३-३४३)	३३१
पुब्बेव लो पनराय कामकम्मं बणीकम्मं ...	(म ३-३६२)	२१९
बहुनं बरु भी भवता दुपपज्जमानं धावता ...	(म २-१११)	२४७

भगवा लोके जातो लोके सवहु ते	(अ०२-४१)	४८३
मगान अट्टङ्गिको सेट्ठो, सच्चान चतुरो पदा	(खु०१-४२)	५१५
मिच्छादिट्ठिक्खस्स, भिक्खवे, पुरिसपुग्गलस्स .	(अ०१-३२)	४३६
मिच्छादिट्ठि खो, वच्छ, अकुसला .	(म०२-१८५)	४३८
मिच्छादिट्ठिपरमानि वज्जानि	(अ०१-३४)	५३२
मिच्छादिट्ठि, भिक्खवे, आसेविता भाविता	(म०२-६२)	४३८
मिच्छादिट्ठिस्स खो अह, पुण्ण, द्विज गतीन		५३२
मिच्छासङ्कप्पो पे० मिच्छासमाधि, भिक्खवे	(स०१-२३४)	४७८
यजमानान् मनुस्सान्, पुञ्ञपेक्खान् पाणिन ..	(महावग्गो-३, ४, खु० १-६३, ६५)	१७३
इदा हवे पातुभवन्ति ओभासयमन्तलिकख	(दी०२-११६)	५१६
यस्मि खो, सुमद्, धम्मविनये अरियो	(स०३-४३, ६६, अ०३-२६८) १०७, १६८, १७२, १७८, २०१	
यस्मि, भिक्खवे, समये अरियसावकस्स	(दी० २-८१, स०४-२२२,	
यस्स कस्सचि, आनन्द, चत्तारो इट्ठिपादा	खु०१-१३६, १३७)	३६८
	(खु०१-१३३)	१७३
या काचि कङ्खा ब्रह्मचरिय चरन्ता	(महावग्गो-१३, दी०२-२३०)	४२२, ४२४
याय तण्हा पोनीब्भविका		१७३
ये कङ्खासमतिकन्ता	(महावग्गो-३१०, ३११, अ०२-४६०)	१६१
ये ते, भिक्खवे, भिक्खू पुथुज्जना	(स०२-२७६)	१३५, १४३
यं किञ्चि, भिक्खवे, रूप अतीतानागतपच्चुप्पन्न	(म०१-२७०)	४३२
य, किञ्चि, भिक्खवे, रूप चत्तारि महाभूतानि	(स०४-६०)	१४६
रञ्ञो, भिक्खवे, चक्कवत्तिस्स पातुभावा	(स०३-११५)	१६३
लामा वो, भिक्खवे, सुलद्ध वो, भिक्खवे नो अमनापरूप	(स०३-११५)	१६२
लामा वो, भिक्खवे, सुलद्ध वो, भिक्खवे नो मनापरूप	(दी०२-२७)	४४३
विञ्ञाणपच्चया, भिक्खवे, नामरूप		६१
वीततण्हो अनादानो किच्च यस्स न विज्जति,	(अ०१-१२३, १२४)	४८३
सङ्खित्तेन पि खो अह, सारिपुत्त, धम्म देसेय्य	(म०३-३३६)	४७८
सङ्खे, गोतमि, देहि, सङ्खे ते दिग्गे	(म०३-२८६)	३४६
स चाय, आनन्द, समिद्धि मोघपुरिसो		५१०
सञ्चिच्च मातर जीविता वीरोपेत्वा	(अ०३-३३३)	३०२
सद्धा हिरिय कुसल च दान	(दी०१-२६, दी०३-२७)	२३५
सन्ति, भिक्खवे, असञ्ञसत्ता नाम देवा	(महावग्गो-११, म०१-२२१)	२५८
सब्बामिभू सब्बविदूहमस्मि	(म०१-२८२, खु०१-४३)	६७
सब्बे धम्मा अनत्ता ति	(खु०१-४३)	४६०
सब्बे सङ्खारा अनिच्चा ति	(स०३-१६, १८, खु०१-१८५)	१६७,
सब्ब, भिक्खवे, अनभिजान अपरिजान		१७२, १७८
सब्बं, भिक्खवे, आदित्त	(महावग्गो-३४, स०२-१८)	१६१

उद्योगे सेनिय उत्पारो यन्तो संविज्जमाना लोकास्मि —	(पु०प०-४१, प्रोसोकेतव्यं)	४०
तत्स एषं जानतो एषं पस्ततो कामासवा पि बिच विमुञ्चति	(वी १-७१ ७४) २११ ४१८ ४१९	४१९
तत्स सम्भामिमुत्तस्स ... बयं वत्सानुपस्सति ...	(पं० १-८१ महावग्गो-२ ४)	८१
तिविधा भिक्खवे कायसम्भेत्तना भक्कुसलं कायकम्मं ...	(पं० ४-३४१, प्रोसोकेतव्यं)	३४१
दीप्पिमानि भिक्खवे भसङ्खत्तस्स भसङ्खत्तसककमानि ...	(पं० १-१४)	१४
दीप्पिमामि भिक्खवे कथावत्पुमि ...	(पं० १-१८२)	४४२
दीप्पिमानि भिक्खवे वक्खुनि ... सम्भुक्खा पमुञ्चति	(सु० १-२१८)	२१८
दीप्पिमानि भिक्खवे सङ्खत्तस्स सङ्खत्तसककमानि ...	(पं० १-११९)	११९
दीहि, भिक्खवे ठागेहि वम्भुदीपका ममुत्सा उत्तरकुस्से ...	(पं० ४-३८)	३८
तं सुञ्जेन सुलं पत्तं ... एवं वे परमं सुलं	(सु० २-२७९, प्रोसोकेतव्यं)	१९४
हुक्खमेव उप्पज्जमानं उप्पज्जति ...	(पं० २-१७)	१७
हुत्तिवत्स झानत्स विठक्कविचार ... कण्ठको वुत्तो ममवता ...	(पं० ४-२ ७)	१८१
तत्तिमं झानं समापन्नस्स विठक्कविचार निवडा होति ...	(पं० १-१९१)	१८१
हत्तिविमामि भिक्खवे महापुरिस्स महापुरिस्सककमानि	(वी ३-११)	२११
हेमा भिक्खवे धातुयो ...	(वी ३-२१२)	१२
ममिमास्मि वा सोके परस्मि वा मम ...		४७९
म वैत्थमू नो पि व पेत्तिरावा		४११
म हि उत्त कयी धत्ति ... पेठा कात्तकुत्ता ठाहि	(सु १-९)	१ ८
माहं भिक्खवे धम्मं एककम्मं पि समनुपस्सामि ...	(पं० १-१०)	१८८
माहं, भिक्खवे सम्भेत्तनिकानं कम्ममं कठारं ...	(पं० ४-३४)	४०४ ४०१
माहं सहिस्सामि पमोचनाय क्वक्कुपि बीठक्क कम्पि लोके ...	(सु १-४२९)	१७४
निब्बारं निब्बारतो सम्भज्जाति ...	(म १-१)	१२४
नेव पुञ्जेनिवाताय न पि विज्जस्स वक्खुनो ...	(सु २-३१७)	२११
पञ्च कामगुणा लोके मनोक्खुता पवैरिता ...	(सु १-२९४)	३२४
पञ्चमामि भिक्खवे इन्द्रियानि	(पं० ४-१७४)	२२४
पञ्चमामि भिक्खवे ठानानि सम्पस्सन्ता मावापितये ...	(पं० २-१ ८)	१ ९
पञ्चमामि भिक्खवे झानानि महावामानि धम्मज्जानि ...	(पं० ३-३४४)	३ १
पञ्चमे भिक्खवे कामगुणा ... पञ्च कामगुणा	(म १-११८ पं० ३-२ १)	१९२ १२४
पञ्चमे भिक्खवे कामगुणा ... विनयन्ति ज्ञारं	(पं० ३-१११)	१२१
पञ्चमे भिक्खवे वम्मा समयविमुत्तस्स भिक्खुनो परिहाणाय ...	(पं० २-४५४)	८२
पठमस्स झानत्स सङ्गो कण्ठको ...	(पं० ४-२ ७)	१८१
पठमं कम्मं होति कम्मता होति वम्भुरं ...	(पं० १-२ ७)	४२४
पठमं झानं समापन्नस्स बावा निवडा होति	(पं० ३-१९१)	१८१
पत्तामहं, भिक्खवे दिब्बेन वक्खुना विमुद्धेन ...	(म १-१ ११)	४७ ४४
पाटतिपुत्तस्स धो भानत्त उयो यन्तयमा भविस्सति ...	(महावग्गो-२४ वी २-७१)	२४
पाणातिपातो भिक्खवे पाठेविठो भाविठो ...	(पं० ३-३४४)	४११
पुञ्जेन सो पत्तस्स कायकम्मं वचीकम्मं ...	(म ३-३९२)	३९१
बहुलं वत्त नो जपया दुक्खवम्मानं अपहृता ...	(म २-१११)	४४७

सम्माविद्धि भिक्खवे आसेवित्ता भावित्ता ...		५३२
सम्मासकृप्पो भिक्खवे आसेवितो भावितो ...		५३२
सम्मुखा मेवं आबुधो सुवं ...	(सं ४-३७४)	२००
स सत्तक्कसुपरमं सम्भावित्तान ...	(सं २-१३७ सु० १-१२४)	३४
सत्सो सोको वि स्रो वण्ण	(सं ३-३३७)	४३४
सहावस्स वत्सनसम्पदाय ...	(सु० १-७) १ ७ १९७ १७२,	२०१
सिद्धिस्स भानत्त भयवतो धरहो ...	(सं १-२१०)	१८९
सुखो विवेको सुदुस्स ... एतं वे परमं सुखं	(महावग्गो-५ सु० १-७३)	१२४
सुब्बन्तो लोक्कं धवेक्कस्सु ...	(सु १-४३७)	९९
सुब्बन्निर्भ, भिक्खवे सत्तारा ...	(स ३-५८)	४२६
सुब्बो सोको सुब्बो सोको वि भग्गे ...	(सं ३-३०)	९८
सेम्यवापि भिक्खवे भक्कटो धरुत्ते ...	(सं २-८१)	१८८
सेम्यवापि भिक्खवे महासमुदो धमुपुब्बनिमो ...	(सु ४०-३५५ सं ३-३ ६ सु १-१२९)	२
सेम्यवापि भिक्खवे महासमुदो ठितथम्मो ...	(सु ४०-३५६ सं ३-३ ६ सु १-१२९)	४१
सो एव धमुपेवित्तेवं समापन्नो ...	(स १-३२७)	४२१
सो एव समाहिंते चित्ते परिपुळे परियोदाते ...	(दी २-७३ ७४) २१६, ४१७	४१६
सो तस्स कम्मस्स कत्ता उपपिठत्ता ...	(दी ३-१११ ११२ १७३)	४३
सो हि नाम भिक्खवे धुनेत्तो सत्ता ...	(सं ३-२३४)	११९

११

